وَأَنْ أَتْلُوَا الْقُرْآنَ (القرآن)

په یوسفزئ پښتو ژبه کښې اسانه او با محاوره ترجمه

رضية التراجم

تاليف

أُمِّ يمان رضية طيب

مکتبة الیمان ادارة القرآن

بسم الله الرحمن الرحيم

د کتاب نوم: .... مرضية التراجم

ليکونکې : .... ام يمان مرضية طيب

نظر ثاني : .... مفتي خالد الرحمن ناصح / مفتي اکمل محمد سعيد ادينوي

کمپوزر : .... مولانا محمد حماد پنج پيري

تعداد : 1100

ناشر : .... مکتبة اليمان دار القرآن پنج پير

د چهاپ کال : .... مارچ 2020 / بمطابق شعبان ۱۴۴۱

د ملاويدو مرکز : .... مکتبة اليمان دار القرآن پنج پير

د رابطې نمبر : .... مولانا مفتي محمد صابر 0346-4543152

چاپ ځای : .... الهدیٰ پرنټرز

محله جنگي پېښور
091-2580182
0300-5991873
0315-5991873

مقدمة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب و لم يجعل له عوجًا ، و الصلوة و السلام على عبده و رسوله محمد و على اله و أصحابه أجمعين ، أمّا بعد !

ډيري مودي نه مي اراده وه چي زه هم د قرآن څه خدمت اوکړم شوق مي هم ډير زيات وو او الله يو داسي کور هم راکړے وو چي د قرآن فهمي تحريک د هغوي نه چليدلے دے چي زما سخر شيخ القرآن حضرت مولانا محمد طاهر رحمه الله ده هغي باني دے او د الله لاکھ لاکھ شکر دے چي هغوي نه بعد زما شريک حيات حضرت مولانا محمد طيب طاهري خپل مشن نور هم مخکښي بوته او الله ورله ډيره ترقي او کامراني ورکړه او الله دے ورله نورے کاميابي هم ورکي ، آمين .

ژوند روان وو خپلو ميلمنو او د خپلے مدرسے په کارونو مندو ترو کښي وخت ښه په خوشحالي تيريده اچانک يو ډير لوئي غر په ما او زما په شريک حيات باندي راپريوته چي هغه د محمد يمان شهيد شهادت وو او هغه زمونږ اکلوتا زوئے وو او شپږ لونړه وے بل نارينه بچے زمونږ نه وو دا اچانک دوره لويه حادثه برداشت کول څه آسانه خبره نه وه خو الله مونږ دواړو له د دے قرآن د برکته دومره همت او طاقت راکه چي مونږ خپل کار او ډيوټي هغې نه زياته کړه او د الله په مهرباني مي ده قرآن بامحاوره ترجمه او د هر سورت خلاصه اوليکله ، الله پاک دِ زمونږ دا محنت په خپل دربار کښي قبول کي او محمد يمان له دِ الله د دي اجر او ثواب ورکي ، آمين .

زاړه وختونه په سوچونو کښي مي وراندي راشي
زه سوداني شم چي زه څنګه ليوني نه شومه

انسان د خطايانو ډک دے زما دے تصنيف کښي هم چي کوم خائي د تصحيح ضرورت وي اهل علم ته زمونږ خواست دے چي څه قسمه غلطي تاسو ته ښکاره شي نو مونږ ترے خبر کئ ستاسو به ډير احسان وي څکه چي په کتاب کښي غلطي لازمي راځي .

الله دِ ما او تاسو له د عمل کولو توفيق راکي او آئنده د نور ښو ليکو توفيق راکي ، الله دِ دا ادني غونتي محنت په خپل دربار کي قبول کي او محمد يمان د پاره دِ صدقه جاريه کي ، آمين ثم آمين .

تقریظ شیخ القرآن و الحدیث حضرت مولانا مفتي سراج الدين دامت فیوضهم امیر جماعت اشاعت التوحید و السنة خیبر پختونخوا

بسم الله الرحمن الرحيم

ان الحمد لله و نستعينه اللهم لك الحمد كما ينبغي لجلال وجهک وعظيم سلطانك و الصلوة و السلام علي خاتم الانبياء والمرسلين وعلى آله وصحبه اجمعين ومن استن بسنته ! وبعد :

لما ان وقفت علي ترجمة القرآن و خلاصته المسمى بـــ" **رضية التراجم** " اعجبت به وسررت جدا فقلت بالتعجيل اللهم اعدها و لزوجها بيتا في الجنه من قصب لا صخب فيه ولا نصب كما اعدتها لخديجة الكبرى رضي الله عنها .

و يجعل هذا التاليف في صحيفة حسناتها و صدقه جاريه ينفع به فجزاها الله عنا و عن جميع المسلمين وعن طلبة العلم خير الجزاء و بارک الله في عمرها اللهم آمين يا ارحم الراحمين .

مولانا مفتي سراج الدين صاحب
شيخ الحديث و رئيس الافتاء
جامعة الامام محمد طاہر دار القرآن فنجفير

تقریظ شیخ القرآن و الحدیث حضرت مولانا عبد الجبار دامت فیوضهم نائب امیر جماعت اشاعت التوحید و السنة خیبر پختونخوا

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله وكفي : وسلام علي عباده الذ ين اصطفي ! اما بعد :

بنده فقير حقير ، پر تقصير د قرآن عظيم الشان د لفظي ترجمه چه مسمي ده په (مرضية التراجم) باندي بعض مواضع مطالعه كړه او د دير نظر كولو را ته موقعه ملاو نه شوه ، ما شاء الله ښكلي او با محاوره معني او ترجمه شوے ده په مورنئ ژبه پښتو باندي الله تعالي دي د ليكونكے د پاره صدقه جاريه وګرځوي او تا رينه او زنانه دِ ترے مستفيد وګرځوي : او مزيد تو فيق دِ د ليكلو وركړي او په علم ، عمل او عمر كښي دي بركت واچوي او د دنيا او اخرت خوشحالي دِ نصيب كړ : امين ثم امين .

امين لا اقول واحدة

رحم الله من قال امينا

بروز شنبه ۱۱ رجب ۱۴۴۱ھ

۷ مارچ ۲۰۲۰ء – ۶/۲۸ صبح

الاحقر محمد عبد الجبار البا جوري عفي عنه

حالا نزيل فنجفير لخدمة القران و احديث النبوي

يَعْتَذِرُوْنَ اِلَيْكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ ؕ قُلْ

بهانې پېش کې دوی تاسو ته که چې واپس شئ تاسو دوی ته ، ووايه

لَا تَعْتَذِرُوْا لَنْ نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّاَنَا

بهانې مه پېش کوئ تاسو چرې تصديق نه کوو موږ د خبرې ستاسو تحقيق سره خبر کړې دے موږ ته

اللّٰهُ مِنْ اَخْبَارِكُمْ ؕ وَ سَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ

الله د حالاتو ستاسو ، او زر دے چې ګوري الله عمل ستاسو

وَ رَسُوْلُهٗ ثُمَّ تُرَدُّوْنَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ

او پيغمبر د الله (بنګاره عمل ستاسو) بيا به واپس کړے شئ تاسو هغه ذات ته چې پوهه دے په پټو

وَ الشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٩٤﴾

او په ښکاره وباندې نو خبر به درکړي تاسو ته په هغه چې تاسو کول ٭

سَيَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَكُمْ اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ

زر دے چې قسمونه به خوري دوی په الله باندې تاسو ته که چې واپس شئ تاسو دوی ته

لِتُعْرِضُوْا عَنْهُمْ ؕ فَاَعْرِضُوْا عَنْهُمْ ؕ اِنَّهُمْ

دې د پاره چې مخ واړوئ تاسو د دوی نه ، نو مخ واړوئ د دوی نه ، يقيناً دوی

رِجْسٌ وَّ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۚ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا

پليت دي او ځائے د دوی دے جهنم ، سزا به ورکړے شي په سبب د هغه چې دوی

يَكْسِبُوْنَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُوْنَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ ۚ

کول ٭ قسمونه خوري دوی تاسو ته دې د پاره چې خوشحاله شئ تاسو د دوی نه ،

فَاِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَرْضٰى

نو که خوشحاله شوئ تاسو د دوی نه نو يقيناً الله نه خوشحاليږي

عَنِ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿٩٦﴾ اَلْاَعْرَابُ اَشَدُّ

د قوم فاسقانو نه ٭ بانډچيان ډير سخت دي

كُفْرًا وَّ نِفَاقًا وَّ اَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوْا حُدُوْدَ

په كفر او منافقت كښې او ډېر لائق دي چې دوى نه پوهېږي په احكامو

مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوْلِهٖ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ

هغه چې رالېږلي دي الله په خپل پيغمبر باندې ، او الله پوهه

حَكِيْمٌ ﴿٩٧﴾ وَ مِنَ الْاَعْرَابِ مَنْ يَّتَّخِذُ مَا

حكمت والا دے ٭ او بعضې د باندچيانو نه هغه خوک دي چې ګڼړي هغه چې

يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَّ يَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَآئِرَ ؕ

خرج كړي تاوان او انتظار كړي په تاسو د حوادثو ،

عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ السَّوْءِ ؕ وَ اللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٩٨﴾

په دوى دي حوادث بد ، او الله دے اورېدونكے پوهه ٭

وَ مِنَ الْاَعْرَابِ مَنْ يُّؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ

او بعضې د باندچيانو نه هغه خوک دي چې ايمان راوړي په الله باندې او

الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبٰتٍ

په ورځ د آخرت باندې او ګڼړي هغه چې خرج كړي سبب د نزدېكت

عِنْدَ اللّٰهِ وَ صَلَوٰتِ الرَّسُوْلِ ؕ اَلَآ اِنَّهَا

په نيز د الله او (سبب) د دعاګانو د پيغمبر (عليه السلام) ، خبردار يقينًا دا(مال لګول په دين)

قُرْبَةٌ لَّهُمْ ؕ سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِيْ رَحْمَتِهٖ ؕ

سبب د نزدېكت دے دوى لره (الله ته) زر دے چې دننه به كړي دوى لره الله په مهربانۍ خپله كښې،

اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٩٩﴾ وَ السّٰبِقُوْنَ

يقينًا الله دے بښونكے مهربان ٭ او مخكښې كېدونكي (اسلام ته)

الْاَوَّلُوْنَ مِنَ الْمُهٰجِرِيْنَ وَ الْاَنْصَارِ

ړومبي د مهاجرينو او د انصارو نه

وَ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُمْ بِاِحْسَانٍ ۙ رَّضِيَ اللّٰهُ

او د هغه کسانو نه چې تابعداري ئې کړې ده د دوی په ښې طريقې سره خوشحاله دے الله

عَنْهُمْ وَ رَضُوْا عَنْهُ وَ اَعَدَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ

د دوی نه او دوی خوشحاله دي د الله نه او تيار کړي ئې دي دوی لره جنتونه

تَجْرِيْ تَحْتَهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ

چې بهيږي به لاندې (د اونو) د هغې نه ولے هميشه به وي دوی پدې کښې

اَبَدًا ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿۱۰۰﴾ وَ مِمَّنْ حَوْلَكُمْ

هميشه، دا دے کاميابے لوئي ۰ او د هغه نه چې چاپيره دي ستاسو نه

مِّنَ الْاَعْرَابِ مُنٰفِقُوْنَ ؕۛ وَ مِنْ اَهْلِ

د بانډچيانو نه منافقان دي ، او بعضي د

الْمَدِيْنَةِ ؔۛ مَرَدُوْا عَلَى النِّفَاقِ ۟ لَا تَعْلَمُهُمْ ؕ

مدينې والو نه، کلک دي په منافقت باندې ، ته نه پيژنې دوی لره،

نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ ؕ سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ

موږ ئې پيژنو دوی لره ، زر دے چې عذاب به ورکړو دوی ته دوه ځله بيا به

يُرَدُّوْنَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيْمٍ ﴿۱۰۱﴾ وَ اٰخَرُوْنَ

واپس کړے شي دوی عذاب لوئي ته ۰ او نور کسان دي

اعْتَرَفُوْا بِذُنُوْبِهِمْ خَلَطُوْا عَمَلًا صَالِحًا

چې اقرار ئې کړے دے په خپلو ګناهونو باندې ګډوډ کړے ئې دے عمل نيک

وَّ اٰخَرَ سَيِّئًا ؕ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّتُوْبَ عَلَيْهِمْ ؕ

او بل بد ، زر دے چې الله مهرباني به اوکړي په دوی باندې،

اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۰۲﴾ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ

يقيناً الله بښونکے مهربان دے ۰ واخله د مالونو د دوی نه

صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَ تُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ

صدقه چې پاک کې دوی لره (د بدنامی نه) او به پاک کې (زړونه د) دوی په دې سره او دعاء غواړه

عَلَيْهِمْ ؕ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ ؕ وَ اللّٰهُ

دوی لره ، یقیناً دعاء ستا تسلی ده دوی لره ، او الله

سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٠٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ

اوریدونکے پوهه دے ۔ آیا دوی نه پوهیږي چې یقیناً الله هغه

يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَ يَاْخُذُ

قبلي توبه د خپلو بندګانو نه او قبلي

الصَّدَقٰتِ وَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿١٠٤﴾

صدقې او یقیناً الله هم دے توبه قبلونکے مهربان دے ۔

وَ قُلِ اعْمَلُوْا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَ

او اووایه عمل کوئ پس زر دے چې ښکاره به کی الله عمل ستاسو او

رَسُوْلُهٗ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ ؕ وَ سَتُرَدُّوْنَ اِلٰى

پیغمبر د الله (ظاهري عمل ستاسو) او مؤمنان ، او زر دے چې واپس به کړے شئ تاسو

عٰلِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ

هغه ذات ته چې پوهه دے په پټو او په ښکارو نو خبر به درکړي تاسو ته په هغه څه چې تاسو

تَعْمَلُوْنَ ﴿١٠٥﴾ وَ اٰخَرُوْنَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ

کول ۔ او نور کسان دي چې روستو کړے شوي دي حکم د الله ته

اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَ اِمَّا يَتُوْبُ عَلَيْهِمْ ؕ وَاللّٰهُ

یا به عذاب ورکي دوی ته یا به مهرباني اوکي په دوی باندې ، او الله

عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿١٠٦﴾ وَ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مَسْجِدًا

پوهه حکمت والا دے ۔ او هغه کسان چې جوړ کړے ئې دے جومات

ضِرَارًا وَّ كُفۡرًا وَّ تَفۡرِيۡقًاۢ بَيۡنَ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ
د پاره د ضرر او کفر (خوږولو) او د پاره د جدائي راوستو په مينځ د مومنانو کښې
وَ اِرۡصَادًا لِّمَنۡ حَارَبَ اللّٰهَ وَ رَسُوۡلَهٗ
او مورچه د پاره د هغه چا چې خلاف ئې کړې وو د الله او د پيغمبر د الله
مِنۡ قَبۡلُ ؕ وَ لَيَحۡلِفُنَّ اِنۡ اَرَدۡنَاۤ اِلَّا
پخوا ، او خامخا دوی قسمونه خوري اراده نه وه زمونږ مګر
الۡحُسۡنٰى ؕ وَ اللّٰهُ يَشۡهَدُ اِنَّهُمۡ لَكٰذِبُوۡنَ ﴿۱۰۷﴾
د نېکړې ، او الله بيان کوي چې يقينًا دوی خامخا دي دروغژن ٭
لَا تَقُمۡ فِيۡهِ اَبَدًا ؕ لَمَسۡجِدٌ اُسِّسَ عَلَى
مه اودرېږه په دې کښې هيڅرې ، خامخا هغه جومات چې بنياد ئې ايښے شوے دے په
التَّقۡوٰى مِنۡ اَوَّلِ يَوۡمٍ اَحَقُّ اَنۡ تَقُوۡمَ
تقوی د اولی ورځې نه ډېر لائق دے چې اودرېږے ته
فِيۡهِ ؕ فِيۡهِ رِجَالٌ يُّحِبُّوۡنَ اَنۡ يَّتَطَهَّرُوۡا ؕ
په دې کښې ، په دې کښې سړي دي خوښې دوی چې ځان پاک کي ،
وَ اللّٰهُ يُحِبُّ الۡمُطَّهِّرِيۡنَ ﴿۱۰۸﴾ اَفَمَنۡ اَسَّسَ
او الله مينه کي د ځان پاکونکو سره ٭ آيا هغه څوک چې کيخوده ئې
بُنۡيَانَهٗ عَلٰى تَقۡوٰى مِنَ اللّٰهِ وَ رِضۡوَانٍ
بنياد د دې (جومات) په تقوی سره د طرفه د الله او رضامنتيا سره
خَيۡرٌ اَمۡ مَّنۡ اَسَّسَ بُنۡيَانَهٗ عَلٰى شَفَا
غوره دے يا هغه څوک چې کيخوده بنياد د دې په کناره
جُرُفٍ هَارٍ فَانۡهَارَ بِهٖ فِىۡ نَارِ جَهَنَّمَ ؕ
شګلورې پريوتونکي نو پريوته په دې سره په اوور د جهنم کښې ،

وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۰۹﴾ لَا

او الله توفيق نه ورکي قوم ظالمانو ته ٭

يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِيْ بَنَوْا رِيْبَةً فِيْ

هميشه به وي آبادے د دي هغه چي دوى جوړ کړے دے سبب د شک په

قُلُوْبِهِمْ اِلَّآ اَنْ تَقَطَّعَ قُلُوْبُهُمْ ؕ وَ اللّٰهُ

زړونو د دوى کښي مګر دا چي ټکړے شي زړونه د دوى او الله پاک

عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۱۱۰﴾ اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ

پوهه حکمت والا دے ٭ يقينًا الله اغستي دي د

الْمُؤْمِنِيْنَ اَنْفُسَهُمْ وَ اَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ

مومنانو نه نفسونه د دوى او مالونه د دوى چي يقينًا

لَهُمُ الْجَنَّةَ ؕ يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

دوى لره جنت دے ، جنګ به کوي په لاره د الله کښي

فَيَقْتُلُوْنَ وَ يُقْتَلُوْنَ ۫ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا

وژني به دوى (کافرو لره) او دوى به هم وژلے شي دا وعده ده په الله باندي رښتيا

فِي التَّوْرٰىةِ وَ الْاِنْجِيْلِ وَ الْقُرْاٰنِ ؕ وَ مَنْ

په تورات او انجيل او قرآن کښي ؛ او چاچي

اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوْا

پوره والے اوکړه په وعدي خپلي د طرفه د الله نو زيرے واخلئ

بِبَيْعِكُمُ الَّذِيْ بَايَعْتُمْ بِهٖ ؕ وَ ذٰلِكَ هُوَ

په لين دين ستاسو هغه چي لين دے کړے دے تاسو په هغي سره، او دا دے

الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿۱۱۱﴾ اَلتَّآئِبُوْنَ الْعٰبِدُوْنَ

کاميابے لوئي ٭ توبه ويستونکي عبادت کونکي (د يو الله)

الْحٰمِدُوْنَ السَّآئِحُوْنَ الرّٰكِعُوْنَ
حمد ويونكي (د الله) روژه دار رکوع کونکي
السّٰجِدُوْنَ الْاٰمِرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَ
سجده کونکي حکم کونکي په ښو کارونو او
النَّاهُوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْحٰفِظُوْنَ
منع کونکي د ناروا او ساتونکي
لِحُدُوْدِ اللّٰهِ ؕ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۱۲﴾ مَا كَانَ
د احکامو د الله ، او زيرے ورکه مومنانو ته • نه دي ښکار
لِلنَّبِيِّ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْ يَّسْتَغْفِرُوْا
پيغمبر لره او هغه کسانو لره چي ايمان ئي راوړے دے دا چي بښنه اوغواړي
لِلْمُشْرِكِيْنَ وَ لَوْ كَانُوْٓا اُولِيْ قُرْبٰى مِنْۢ
د پاره د مشرکانو اگر که وي دوی خپلوان
بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُمْ اَصْحٰبُ
پس د هغه نه چي ښکاره شو دوی ته چي يقيناً دوی جهنميان
الْجَحِيْمِ ﴿۱۱۳﴾ وَ مَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرٰهِيْمَ
دي • او نه وو بخښنه غوښتل د ابراهيم (عليه السلام)
لِاَبِيْهِ اِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَّعَدَهَآ اِيَّاهُ ۚ
د پاره د خپل پلار مگر د وجي د وعدي نه چي وعده ئي کړي وه د هغه سره ،
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهٗٓ اَنَّهٗ عَدُوٌّ لِّلّٰهِ تَبَرَّاَ مِنْهُ ؕ
نو هر کله چي ښکاره شو ده (ابراهيم عليه السلام) ته چي يقيناً دے دشمن د الله دے نو بيزاره شو ده نه
اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ لَاَوَّاهٌ حَلِيْمٌ ﴿۱۱۴﴾ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ
يقيناً ابراهيم (عليه السلام) خامخا عاجزي کونکے (وو الله ته) صبرناک • او نه دے الله

لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ اِذْ هَدٰىهُمْ حَتّٰى
جي مهر د ګمراهي اووهي په يو قوم پس د هغه نه چي توفيق ئي ورکړے دے دوی ته تر دي چي
يُبَيِّنَ لَهُمْ مَّا يَتَّقُوْنَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ
بيان کي دوی ته هغه شے چي دوی خان بچ کئ (د هغي نه)، يقينًا الله په هر يو
شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۱۱۵﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ
شي باندي پوهه دے ، يقينًا الله لره بادشاهي د آسمانونو
وَ الْاَرْضِ ؕ يُحْيٖ وَ يُمِيْتُ ؕ وَ مَا لَكُمْ مِّنْ
او د زمکو ده ، ژوندي کول او مړه کول کئ، او نشتے تاسو لره
دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّ لَا نَصِيْرٍ ﴿۱۱۶﴾ لَقَدْ
بغير د الله نه څوک دوست او نه امدادي ، تحقيق سره
تَّابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ وَ الْمُهٰجِرِيْنَ
مهرباني اوکړه الله په پيغمبر او په مهاجرينو
وَ الْاَنْصَارِ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ فِيْ سَاعَةِ
او په انصارو هغه کسانو باندي چي تابعداري ئي کړي وه د پيغمبر عليه السلام په وخت د
الْعُسْرَةِ مِنْۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيْغُ قُلُوْبُ
تکليف کښي پس د هغه نه چي قريب وه چي کاږه شوي وو زړونه
فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ؕ اِنَّهٗ بِهِمْ
د يوے ډلے د دوی نه بيا مهرباني اوکړه (الله) په دوی باندي ، يقينًا دا الله په دوی
رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۱۷﴾ وَّ عَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ
نرمي کونکے مهربان دے ، او (مهرباني اوکړه الله) په دريو هغه کسانو باندي چي
خُلِّفُوْا ؕ حَتّٰۤى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْاَرْضُ
روستو کړے شوي وو (د قبليدو د توبي نه) تر دي پوري چي تنګه شوه په دوی باندي زمکه

بِمَا رَحُبَتْ وَ ضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ
سره د فراختیا نه او تنګ شو په دوی باندي زړونه د دوی.
وَ ظَنُّوْٓا اَنْ لَّا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّآ اِلَيْهِ ؕ
او دوی یقین اوکه چي نشته خائے د پناهی (د عذاب) د الله نه مګر الله سره.
ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوْبُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ
بیا ئي مهرباني اوکړه په دوی چي کلک پاتې شي دوی په توبې یقینًا الله دے
التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿١١٨﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا
توبه قبلونکے مهربان. اے مومنانو
اتَّقُوا اللّٰهَ وَ كُوْنُوْا مَعَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿١١٩﴾ مَا
اوبېرېږئ د الله نه او شئ سره د رشتینو. نه
كَانَ لِاَهْلِ الْمَدِيْنَةِ وَ مَنْ حَوْلَهُمْ
دي ښکار مدیني والو او هغه چا لره چي چاپیره د دوی نه دي
مِّنَ الْاَعْرَابِ اَنْ يَّتَخَلَّفُوْا عَنْ رَّسُوْلِ
د بانډچیانو نه داچي دوی روستو پاتې شي، د پیغمبر
اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوْا بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَّفْسِهٖ ؕ
د الله نه او نه دا چي مینه اوساتي د خپلو ځانونو سره زیاته د نفس د پیغمبر نه،
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ لَا يُصِيْبُهُمْ ظَمَاٌ وَّ لَا نَصَبٌ
دا ځکه چي یقینًا دوی چي دي نه رسیږي دوی ته تنده او نه ستړے والے
وَّ لَا مَخْمَصَةٌ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ لَا يَطَـُٔوْنَ
او نه لوږه په لاره د الله کښي او نه پائیمال کړي دوی
مَوْطِئًا يَّغِيْظُ الْكُفَّارَ وَ لَا يَنَالُوْنَ مِنْ عَدُوٍّ
یو ځائے د پائیمال کولو چي غصه کړي کافرانو لره او نه حاصلوي د دشمن نه

نَّيْلًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهٖ عَمَلٌ صَالِحٌ ؕ اِنَّ

څه مرام مګر ليکلې شي دوی لره پدې سره اجر د نيک عمل ، يقيناً

اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٢٠﴾ وَ لَا

الله نه بربادوي اجر د نيکانو ۔ او نه

يُنْفِقُوْنَ نَفَقَةً صَغِيْرَةً وَّ لَا كَبِيْرَةً وَّ لَا

خرج کړي دوی څه خرج لږ او نه ډير او نه

يَقْطَعُوْنَ وَادِيًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ

کټ کړي دي يوه کنده (په مزل سره) مګر ليکلې شي دوی لره (اجر) دي د پاره چې بدله ورکي دوی ته

اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٢١﴾ وَ مَا كَانَ

الله ښائسته د هغه عمل چې دوی کو ۔ او نه دي

الْمُؤْمِنُوْنَ لِيَنْفِرُوْا كَآفَّةً ؕ فَلَوْ لَا نَفَرَ

مومنان چې اوځي ټول ، پس ولې نه اوځي

مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوْا

د هر يوې لوئي ډلې نه د دوی نه يوه وړه ډله دي د پاره چې پوهه حاصل کي

فِي الدِّيْنِ وَ لِيُنْذِرُوْا قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُوْٓا

په دين کښې او دي د پاره چې اويرئ خپل قوم کله چې واپس شي

اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُوْنَ ﴿١٢٢﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ

دوی ته خامخا چې دوی اوبريږي ۔ اے ايمان

اٰمَنُوْا قَاتِلُوا الَّذِيْنَ يَلُوْنَكُمْ مِّنَ الْكُفَّارِ

والو جنګ اوکړئ هغه کسانو سره چې نزدې دي تاسو ته د کافرانو نه

وَ لْيَجِدُوْا فِيْكُمْ غِلْظَةً ؕ وَ اعْلَمُوْٓا اَنَّ

او او دِ مومي دوی په تاسو کښې سختي ، او پوهه شئ يقيناً

اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿١٢٣﴾ وَ اِذَا مَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ

الله سره د متقیانو نه دے * او کله چې نازل شي یو سورت

فَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُوْلُ اَيُّكُمْ زَادَتْهُ هٰذِهٖٓ

نو بعضې د دوی نه هغه څوک دي چې وائي کوم یو ستاسو نه بنکاره که هغه لره دي سورت

اِيْمَانًا ۚ فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَزَادَتْهُمْ

اثر د ایمان ، پس هر چې هغه کسان دي چې ایمان ئي راوړے دے بنکاره کړ دوی لره

اِيْمَانًا وَّ هُمْ يَسْتَبْشِرُوْنَ ﴿١٢٤﴾ وَ اَمَّا الَّذِيْنَ

اثر د ایمان او دوی خوشحاله خوشحاله کیږي * او هر چې هغه کسان دي

فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا اِلٰى

چې په زړونو د هغې کښې دے مرض (د منافقت) نو بنکاره ئي که دوی لره گند سره د

رِجْسِهِمْ وَ مَاتُوْا وَ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿١٢٥﴾ اَوَ لَا

گند (د زړه د) دوی نه او مړه شو په داسې حال کښې چې وو دوی کافران * آیا نه

يَرَوْنَ اَنَّهُمْ يُفْتَنُوْنَ فِيْ كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً

گوري دوی چې یقیناً دوی گند کښې اچولے شي هر کال یو ځل

اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوْبُوْنَ وَ لَا هُمْ

یا دوه ځله بیا توبه نه اوباسي دوی او نه دوی

يَذَّكَّرُوْنَ ﴿١٢٦﴾ وَ اِذَا مَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ نَّظَرَ

پند او نصیحت اخلي * او هر کله چې نازل شي یو سورة گوري

بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ ؕ هَلْ يَرٰىكُمْ مِّنْ

بعضې د دوی بعضو ته ، آیا وینې تاسو لره

اَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوْا ؕ صَرَفَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ

یو تن بیا دوی اوکشیکي ، اړولي دي الله زړونه د دوی

بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ ﴿۱۲۷﴾ لَقَدْ جَآءَكُمْ

دې وجه له چې دوی قوم دے چې نه پوهیږي * خامخا تحقیق سره راغلے دے تاسو ته

رَسُوْلٌ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيْزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

پیغمبر د جنس ستاسو نه ګران لګي په ده باندې هغه چې مشقت کښې اچي تاسو لره

حَرِيْصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَءُوْفٌ

ډیر حرصناک دے په فائدې تاسو په مومنانو باندې نرمي کونکے

رَّحِيْمٌ ﴿۱۲۸﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ ز

مهربان دے * نو که واوړیدل دوی نو اووایه کافي دے ما لره الله،

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ

نشته بل حاجت پورا کونکے سیوا د الله نه، په دې الله باندې زه خان سپارم او دا الله مالک

الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿۱۲۹﴾

د عرش لوئي دے *

آياتها ۱۰۹ سُوْرَةُ يُوْنُسَ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيبي ۱۰ نزولي ۵۱ رکوعاتها ۱۱

الٓرٰ ۚ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِيْمِ ﴿۱﴾ اَكَانَ

الله پوهیږي په معنی د دې حروفو، دا آیاتونه د کتاب حکمت والا دي * آیا ده

لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحَيْنَآ اِلٰى رَجُلٍ

د پاره د خلقو نا آشنا داخبره چې وحي کړے ده موږ په یو سړي ته

مِّنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَ بَشِّرِ الَّذِيْنَ

د دوی نه دا چې اوېروه خلقو لره او زیرے ورکه هغه کسانو ته

اٰمَنُوْٓا اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ

جي ایمان ئې راوړے دے چې یقینًا دوی لره درجه د رشتیاو ده په نزد د رب د دوی،

سُوْرَةُ يُوْنُسَ

ربط د سورت یونس :

(۱) مخکښې سورت کښې مقابله د توريٍ ذکر شوه نو دلته مقابله د ژبې ذکر کيږي .

(۲) مخکښې سورت کښې بيان د جهاد اوشو نو دلته رد د شرک دے .

(۳) مخکښې سورت کښې د صحابه کرامو رضي الله عنهم توبه ذکر شوه نو دلته توبه د قوم يونس عليه السلام ذکر کيږي.

امتيازات د سورت يونس :

(۱) دا سورت ممتاز دے په بيان د توبے د قوم يونس عليه السلام باندي .

(۲) په بيان د مقاصد اربعه عاليه مراراً .

(۳) په ذکر کولو د کليمے د فرعون باندي .

دعوی د سورت یونس:

نفي د شرک اعتقادي او فعلي سره د اقسامو د دې .

خلاصه د سورت یونس :

دا سورت دوه حصې دے : {۱} اوله حصه آيت ۷۰ پورې ديکښې رد د شرک اعتقادي

او اثبات د مقاصد اربعه عاليو مراراً ، او مشهوره شبهه د مشرکينو آيت ۱۸ کښې رد کړې .

{۲} دويمه حصه آيت ۷۱ نه تر آخره پورې ، پديکښې تخويف دنيوي په ذکر د هلاکت

د امم سابقو باندي دري واقعات ذکر کوي ، دوه واقعات {د قوم نوح عليه السلام، د قوم موسیٰ عليه السلام }

د هغه چا چې مسئله ئې او نه منله نو اوګوره څه انجام ئے شو؟

دريمه واقعه {دقوم يونس عليه السلام} چې هغوی توبه اويستله نو بچ شو او په آخر کښې رد د اشراک ثلاثو کې.

قَالَ الْكٰفِرُوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٢﴾
اوئیل کافرانو یقینًا دا خامخا جادو دے ښکاره •
اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ
یقینًا رب ستاسو الله هغه ذات دے چي پیدا کړي ئي دي آسمانونه او
الْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى
زمکه په شپږو لحو کښي بیا برابر دے په
الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ ؕ مَا مِنْ شَفِيْعٍ
خپل عرش(کما یلیق بشانه)تدبیر کئ د کارونو ، نشتے څوک خلاصونکے
اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ ؕ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ
مګر پس د اجازت د الله نه ، دي صفتونو والا الله رب ستاسو دے
فَاعْبُدُوْهُ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٣﴾ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ
نو عبادت اوکړئ د الله ، نو ولے تاسو نصیحت نه اخلئ په طرف د الله واپسی ستاسو ده
جَمِيْعًا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ اِنَّهٗ يَبْدَؤُا
د ټولو ده ، وعده د الله رشتیا ده ، یقینًا دي الله پیدا کړے دے
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
مخلوق اول ځل بیا واپس به کي دي مخلوق لره دي د پاره چي بدله ورکړي هغه کسانو ته چي ایمان ئي راوړے دے
وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ ؕ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا
او عمل کئ نیک په انصاف ، او هغه کسان چي کفر ئي کړے دے
لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيْمٍ وَّ عَذَابٌ اَلِيْمٌۢ
دوی لره څکل دي د ګرمو اوبو نه او عذاب دردناک
بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ
په سبب د هغه چي دوی کفر کو • دا الله هغه ذات دے چي ګرځولے ئي دے

الشَّمْسَ ضِيَآءً وَّ الْقَمَرَ نُوْرًا وَّ قَدَّرَهٗ

نور (لمر) روښانه او سپوږمۍ رڼا او اندازه کړے ئې دے دې لره

مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِيْنَ وَ الْحِسَابَ ؕ

پړاونه دي د پاره چې پوهه شئ تاسو په شمير د کلونو او د حساب،

مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ

نه دي پيدا کړي الله دا مګر د پاره د ښکاره کولو د حق ، واضح بيانوي (الله)

الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ۝٥ اِنَّ فِي اخْتِلَافِ

دلائل د پاره د هغه قوم چې هغې پوهيږي * يقيناً په بدليدو

الَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوٰتِ

د شپے او د ورځے کښې او هغه کښې چې پيدا کړي دي الله په آسمانونو

وَ الْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَّقُوْنَ ۝٦ اِنَّ

او زمکو کښې خامخا دلائل دي د پاره د هغه قوم چې ويريږي (الله نه) * يقيناً

الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا وَ رَضُوْا بِالْحَيٰوةِ

هغه کسان چې هغې اميد نه ساتي زمونږ د ملاقات او خوشحاله شوي دي په ژوند

الدُّنْيَا وَ اطْمَاَنُّوْا بِهَا وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ

د دنيا او دوی مطمئن دي په دې سره او هغه کسان چې دوی د

اٰيٰتِنَا غٰفِلُوْنَ ۝٧ لا اُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمُ النَّارُ بِمَا

آيتونو زمونږ نه نا خبره دي * دغه کسان ځائے د دوی دے اور په سبب د هغه چې

كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝٨ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

دوی کول * يقيناً هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړے دے

الصّٰلِحٰتِ يَهْدِيْهِمْ رَبُّهُمْ بِاِيْمَانِهِمْ ۚ

نيک او به رسي دوی لره (جنت ته) رب د دوی په سبب د ايمان د دوی ،

تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ فِيْ جَنّٰتِ

بهيږي به — لاندے (د اونو) د دوی نه — ولے — په — جنتونو

النَّعِيْمِ ﴿٩﴾ دَعْوٰىهُمْ فِيْهَا سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَ

نعمتدارو كښې به وي* بلنه د دوی پدې جنت كښې: پاكي ده تالره اے الله او

تَحِيَّتُهُمْ فِيْهَا سَلٰمٌ ۚ وَاٰخِرُ دَعْوٰىهُمْ اَنِ

او پيشكشي د دوی په دې جنت كښې سلام سلام به وي، او آخري خبره د دوی به دا وي چې

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٠﴾ وَلَوْ يُعَجِّلُ

حمدونه دي — خاص الله — رب د — مخلوقات لره* — او كه په تلوار سره وركولے

اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ

الله — خلقو ته — عذاب — په شان د تلوار غوختلو دوی — فائدي لره

لَقُضِيَ اِلَيْهِمْ اَجَلُهُمْ ؕ فَنَذَرُ الَّذِيْنَ لَا

نو پوره شوے به وه دوی ته — نيته د دوی ، — پس پرېږدو مونږه هغه كسان چې

يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿١١﴾

عقيده نه ساتي — د ملاقات زمونږ — په — سركشو د دوی كښې — حيران او پرېشان*

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْۢبِهٖٓ

او كله چې اورسېږي — انسان ته — تكليف نو چغې وهي مونږه ته په اړخ خپل باندي

اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَآئِمًا ۚ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ

او — په ناسته باندي — او — په ولاړه ، — پس هر كله چې لرې كو مونږ — د ده نه

ضُرَّهٗ مَرَّ كَاَنْ لَّمْ يَدْعُنَآ اِلٰى ضُرٍّ مَّسَّهٗ ؕ

تكليف د ده گرځي (اوس په دنيا كښې) گويا چې نه وو رامدد كړي ده مونږ هغه تكليف ته چې رسيدلي وو ده ته*

كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِيْنَ مَا كَانُوْا

دا رنگې — ښائسته كړے شوے دے — مشركانو ته — هغه چې — دوی

يَعْمَلُوْنَ ﴿١٢﴾ وَ لَقَدْ اَهْلَكْنَا الْقُرُوْنَ مِنْ

کئ ٭ او تحقیق سره هلاکي کړي دي مونږه پیړۍ

قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوْا لا وَ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

مخکښې ستاسو نه هر کله چې دوی ظلم اوکه او راغلي وو دوی ته رسولان د دوی،

بِالْبَيِّنٰتِ وَ مَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا ط كَذٰلِكَ

په واضحه دلائلو سره او نه وو دوی چې ایمان ئې راوړے وو ، دا رنګې

نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنٰكُمْ

سزا ورکوو مونږه قوم مجرمانو ته ٭ بیا اوګرځولي مونږ تاسو

خَلٰٓئِفَ فِي الْاَرْضِ مِنْۢ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ

روستو پاتي کیدنکي په زمکه کښې پس د دوی نه دي د پاره چې اوګورو مونږه

كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤﴾ وَ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا

څه رنګه عمل کوئ تاسو ٭ او کله چې لوستلے شي په دوی باندي آیتونه زمونږ

بَيِّنٰتٍ لا قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا

واضح وائي هغه کسان چې عقیده نه ساتي زمونږ د ملاقات

ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَآ اَوْ بَدِّلْهُ ط قُلْ مَا

راوړه مونږه ته قرآن بغیر د دي نه یا بدل که دي لره ، اووایه : ندي

يَكُوْنُ لِيْٓ اَنْ اُبَدِّلَهٗ مِنْ تِلْقَآئِ نَفْسِيْ ج

مناسب ما لره چې زه بدل کم دي (قرآن) لره د طرفه د خپل ځان نه،

اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ ج اِنِّيْٓ

زه تابعداري نه کوم مګر د هغه چې وحي کولے شي ما ته ، یقیناً زه

اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ

یریږم که زه نافرماني اوکم د رب خپل د عذاب د ورځي

عَظِيۡمٍ ﴿١٥﴾ قُلۡ لَّوۡ شَآءَ اللّٰهُ مَا تَلَوۡتُهٗ عَلَيۡكُمۡ

لوئي ته * اووايه که خوښه وے د الله نو ما به نه وے لوستلے دي لره په تاسو باندي

وَلَاۤ اَدۡرٰىكُمۡ بِهٖ ۖ فَقَدۡ لَبِثۡتُ فِيۡكُمۡ عُمُرًا

او نه به (الله) پوهه کړي وئ تاسو په دي، تحقيق سره ما وخت تير کړے دے په تاسو کښي ډيره زمانه

مِّنۡ قَبۡلِهٖ ؕ اَفَلَا تَعۡقِلُوۡنَ ﴿١٦﴾ فَمَنۡ اَظۡلَمُ

مخکښي د دي نه ، نو آيا تاسو د عقل نه کار نه اخلئ * پس څوک دے ډير ظالم

مِمَّنِ افۡتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوۡ كَذَّبَ

د هغه چا نه چي جوړئ په الله باندي دروغ يا نسبت د دروغو کړئ

بِاٰيٰتِهٖ ؕ اِنَّهٗ لَا يُفۡلِحُ الۡمُجۡرِمُوۡنَ ﴿١٧﴾

اٰيتونو د الله ته، يقينًا شان دا دے نه کاميابيږي مجرمان *

وَيَعۡبُدُوۡنَ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُمۡ

او دوی عبادت کړئ بغير د الله د هغه چي نه ضرر رسولے شي دوی ته

وَلَا يَنۡفَعُهُمۡ وَيَقُوۡلُوۡنَ هٰۤؤُلَاۤءِ شُفَعَآؤُنَا

او نه نفع ورکولے شي دوی ته او وائي دوی دغه کسان شفارسيان دي زمونږ

عِنۡدَ اللّٰهِ ؕ قُلۡ اَتُنَبِّـُٔوۡنَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ

په نزد د الله ، اووايه آيا خبروئ تاسو الله لره په هغه څه چي نه پوهيږي

فِى السَّمٰوٰتِ وَلَا فِى الۡاَرۡضِ ؕ سُبۡحٰنَهٗ

په آسمانونو کښي او نه په زمکه کښي ، پاک دے الله

وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشۡرِكُوۡنَ ﴿١٨﴾ وَمَا كَانَ النَّاسُ

او اوچت دے د هغه نه چي دوی ئي حصه داري (د الله سره)* او نه وو خلق

اِلَّاۤ اُمَّةً وَّاحِدَةً فَاخۡتَلَفُوۡا ؕ وَلَوۡلَا كَلِمَةٌ

مګر په دين يو باندي نو دوی اختلاف اوکړه ، او که نه وے حکم

سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيْمَا

مخکښې تیر شوې (په تاخیر د عذاب) د طرفه د رب ستا نه نو فیصله به شوې وه په مینځ د دوی کښې په هغه څه کښې

فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۹﴾ وَ يَقُوْلُوْنَ لَوْ لَآ اُنْزِلَ

چې دوی به هغې کښې اختلاف کړی. او وائي دوی ولې نه راځي

عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ۚ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ

په دې پیغمبر باندې یو نښه د طرفه د رب د ده نه، نو اووایه یقینًا اختیار د غیبو

لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوْا ۚ اِنِّيْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ﴿۲۰﴾

خاص الله لره دې نو انتظار کوئ، یقینًا زه یم تاسو سره د انتظار کونکو نه.

وَ اِذَآ اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ

او کله چې اوڅکوو مونږه خلقو ته خوشحالي بـــس د تکلیفونو نه

مَسَّتْهُمْ اِذَا لَهُمْ مَّكْرٌ فِيْٓ اٰيَاتِنَا ۗ قُلِ

چې رسیدلې وي دوی ته ناساپه دوی لره چل وي په (منلو د) آیاتونو زمونږ کښې، اووایه

اللّٰهُ اَسْرَعُ مَكْرًا ۗ اِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُوْنَ

الله زر تدبیر (عذاب) والا دې، یقینًا استازي زمونږه لیکي

مَا تَمْكُرُوْنَ ﴿۲۱﴾ هُوَ الَّذِيْ يُسَيِّرُكُمْ فِي

هغه چې تاسو تدبیر کوئ. دا (الله) هغه ذات دې چې بوځي تاسو لره په

الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۗ حَتّٰٓى اِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ ۚ

اوچه او په دریاب کښې، تر دې چې کله یئ تاسو په کشتو کښې،

وَ جَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيْحٍ طَيِّبَةٍ وَّ فَرِحُوْا بِهَا

او بیائي دا کشتئ دوی لره په باد موافق باندې او دوی خوشحاله شي په دې باندې

جَآءَتْهَا رِيْحٌ عَاصِفٌ وَّ جَآءَهُمُ الْمَوْجُ

راشي دې (کشتو) ته باد تیز او راشي دوی ته چپې

مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَّ ظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ اُحِيْطَ

د هر طرف نه او دوی گمان اوکړي چې يقينًا دوی چې دي احاطه اوکړے شوه

بِهِمْ ۙ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ

په دوی باندي رامدد کړي دوی الله لره خالص کونکي الله لره په بلنه کښې،

لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ

که تا خلاص کړو مونږ ته د دي (مصيبت) نه خامخا شو به مونږه د

الشّٰكِرِيْنَ ﴿۲۲﴾ فَلَمَّآ اَنْجٰىهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُوْنَ

تابعدارو نه * پس هر کله چې خلاص کړي دوی لره نو ناساپه دوی سرکشي کړي

فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۭ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ

په زمکه کښې نامناسب ، اے خلقو

اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ ۙ مَّتَاعَ الْحَيٰوةِ

يقينًا سزا د سرکشۍ ستاسو په تاسو باندي ده (فائده واخلئ) فائده د ژوند د

الدُّنْيَا ۡ ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا

دنيا بيا مونږه ته واپسي ستاسو ده پس خبر به درکړو تاسو ته په هغه څه چې

كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۳﴾ اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ

تاسو کول * يقينًا مثال د ژوند د

الدُّنْيَا كَمَآءٍ اَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ

دنيا په شان د اوبو دے چې راورو مونږ دي لره د بره نه نو گډ ود شي

بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ مِمَّا يَاْكُلُ النَّاسُ وَ

په دي سره زرغونے د زمکے د هغه څه نه چې خوري يې خلق او

الْاَنْعَامُ ۭ حَتّٰٓى اِذَآ اَخَذَتِ الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا

ذنګر، تر دي پوري کله چې اونيسي زمکه تازګي خپله

وَ ازَّيَّنَتْ وَ ظَنَّ اَهْلُهَآ اَنَّهُمْ قٰدِرُوْنَ
او ښائسته شي او گمان اوکړي اهل د دې جي يقينًا دوی قدرت والا دي

عَلَيْهَآ ۙ اَتٰىهَآ اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنٰهَا
په دې باندې راشي دې ته حکم د عذاب زمونږه د شپې يا د ورځې نو اوگرځوو مونږ دې لره

حَصِيْدًا كَاَنْ لَّمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِ ؕ كَذٰلِكَ
دلدول گويا چه نه وو دا پرون (هيڅ شے) ، دارنګې

نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۲۴﴾ وَ اللّٰهُ
تفصيل سره بيانوو مونږه دلائل د پاره د هغه قوم چې سوچ کوي . او الله

يَدْعُوْٓا اِلٰى دَارِ السَّلٰمِ ؕ وَ يَهْدِيْ مَنْ
راغواړي (خلق) کور د سلامتيا ته ، او توفيق ورکوي جا لره ئې چې

يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۲۵﴾ لِلَّذِيْنَ
خوښه شي لارے نيغې ته . د پاره د هغه کسانو

اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَ زِيَادَةٌ ؕ وَ لَا يَرْهَقُ
چې بيان ئې کړو توحيد جنت دے او زياتي نعمت (ديدار د الله) ، او نه به رسيږي

وُجُوْهَهُمْ قَتَرٌ وَّ لَا ذِلَّةٌ ؕ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ
مخونو د دوی ته تور والے او نه ذلت ، دغه کسان جنتيان

الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۶﴾ وَ الَّذِيْنَ
دي ، دوی به دي کښې هميشه وي . او هغه کسان

كَسَبُوا السَّيِّاٰتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍۭ بِمِثْلِهَا ۙ
جي هغي اوکړل ناکاره عملونه سزا د ناکاره عمل به شان د دې ده

وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ؕ مَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ
او رسيږي به دوی ته ذلت ، نه به وي دوی لره د طرفه د الله نه خوک

عَاصِمٍ ۚ كَاَنَّمَآ اُغْشِيَتْ وُجُوْهُهُمْ قِطَعًا

بچکونکے ، گویا چه بټ کړے شوي دي مخونه د دوی په يوه ټکړه

مِّنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا ۭ اُولٰۗىِٕكَ اَصْحٰبُ

د شپے نه تکي توري باندي، دغه کسان جهنميان

النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝٢٧ وَ يَوْمَ

دي ، دوی به پدي کښي هميشه وي ٭ او هغه ورځ

نَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ثُمَّ نَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ

چي پورته به کړو موږ دوی لره ټول بيا به اوايو موږ هغه کسانو ته

اَشْرَكُوْا مَكَانَكُمْ اَنْتُمْ وَ شُرَكَاۗؤُكُمْ ۚ

چي شرک ئې کړے وو اودريږئ په خپلو ځايونو تاسو او د برخے خاوندان ستاسو

فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَ قَالَ شُرَكَاۗؤُهُمْ مَّا كُنْتُمْ

جدائي به راولو موږه په مينځ د دوی کښي او اوبه وائي د برخے خاوندان د دوی نه وئ تاسو

اِيَّانَا تَعْبُدُوْنَ ۝٢٨ فَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًۢا

چي زموږ عبادت به کړو (زموږ به ويناټ) پس کافي دے الله ګواه

بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ

په مينځ زموږ او په مينځ ستاسو کښي يقينًا وو موږه د عبادت ستاسو نه

لَغٰفِلِيْنَ ۝٢٩ هُنَالِكَ تَبْلُوْا كُلُّ نَفْسٍ

نا خبره ٭ په دغه وخت کښي پوهه به شي هر يو نفس

مَّآ اَسْلَفَتْ وَ رُدُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰىهُمُ الْحَقِّ

په هغه څه چي ده مخکښي کړي وو او دوی به واپس کړے شي الله ته چي معاون د دوی دے رښتيا

وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۝٣٠ قُلْ

او روک به شي د دوی نه هغه چي دوی دروغ جوړول ٭ اووايه

الربع

مَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ اَمَّنْ

څوک رزق درکوي تاسو ته د بره او ښکته نه یا څوک دے چې

يَّمْلِكُ السَّمْعَ وَ الْاَبْصَارَ وَ مَنْ يُّخْرِجُ الْحَيَّ

اختیار لري د غوږونو او د سترګو او څوک راوباسي ژوندے (موحّد)

مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ

د مړي (مشرک) نه او څوک راوباسي مړے (مشرک) د ژوندي (موحّد) نه او

مَنْ يُّدَبِّرُ الْاَمْرَ ؕ فَسَيَقُوْلُوْنَ اللّٰهُ ۚ فَقُلْ

څوک تدبیر کوي د کارونو، نو زر دے چې وائي به دوی الله، پس اووایه:

اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿٣١﴾ فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۚ

نو ولے تاسو نه یریږئ (د الله نه)* نو دې صفتونو والا الله رب ستاسو رشتیا دے،

فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلٰلُ ۚۖ فَاَنّٰى

نو نشته پس د پریښودو د حق نه مګر ګمراهي، پس کوم طرف ته

تُصْرَفُوْنَ ﴿٣٢﴾ كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ

اړولے شئ تاسو* دا رنګې لګیدلے دے حکم د عذاب د رب ستا

عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْۤا اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٣٣﴾

به هغه کسانو چې نافرماني کړے ده دوی یقینًا دوی ایمان نه راوړي*

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّبْدَؤُا الْخَلْقَ

اووایه: آیا شته د حصه دارانو ستاسو نه هغه څوک چې پیدا کي مخلوق

ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ؕ قُلِ اللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ

بیا دوباره پیدا کي دوی لره، اووایه: الله پیدا کي مخلوق بیا به

يُعِيْدُهٗ فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ

ئې دوباره پیدا کي نو کوم طرف ته اړولے شئ تاسو* اووایه آیا شته

شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ ؕ قُلِ اللّٰهُ

د حصه دارانو ستاسو نه هغه څوک چي لار ښائي په طرف د حق ، او وايه الله

يَهْدِيْ لِلْحَقِّ ؕ اَفَمَنْ يَّهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ

لار ښائي په طرف د حق ، آيا هغه څوک چي لار ښائي په طرف د حق

اَحَقُّ اَنْ يُّتَّبَعَ اَمَّنْ لَّا يَهِدِّيْٓ اِلَّآ اَنْ

ډير لائق دے چي تابعداري ئي اوکړے شي يا هغه څوک چي نه شي تلے په سمه لار مګر دا

يُّهْدٰى ۚ فَمَا لَكُمْ ۫ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ

چي ده ته لار ښودلے شي ، نو څه دي تاسو لره څه رنګه فيصله کوي تاسو * او تابعداري نه کئ

اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنًّا ؕ اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِيْ مِنَ

ډيري تول مګر د ګمان ، يقيناً ګمان فائده نه شي ورکولے په مقابله

الْحَقِّ شَيْئًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿٣٦﴾

د حق کښي هيڅ شے ، يقيناً الله پوهه دے په هغه چي ډيري ئي کئ *

وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ اَنْ يُّفْتَرٰى مِنْ

او نه دے دا قرآن چي جوړ کړے شي د ځان نه

دُوْنِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْدِيْقَ الَّذِيْ بَيْنَ

بے د حکم د الله نه ليکن تصديق دے د هغه کتاب چي مخکښ

يَدَيْهِ وَتَفْصِيْلَ الْكِتٰبِ لَا رَيْبَ فِيْهِ مِنْ

د دي نه دي او تفصيل د کتاب (حکم د الله) دے نشتے شک په دي کښي چي

رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٣٧﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ؕ قُلْ

د طرفه د رب د مخلوقات دے * آيا وائي دوي جوړ کړے دے دا قرآن ده د ځان نه ، او وايه

فَاْتُوْا بِسُوْرَةٍ مِّثْلِهٖ وَادْعُوْا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ

راوړئ يو سورت په شان د دي قرآن (په دليل کښي) او رامدد کئ تاسو هغه څوک چي طاقت لرئ تاسو

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٣٨﴾

بغير د الله نه که يئ تاسو رشتيني *

بَلْ كَذَّبُوْا بِمَا لَمْ يُحِيْطُوْا بِعِلْمِهٖ وَ لَمَّا

بلکه دوی دروغ گنړي هغه څه چې دوی احاطه نده کړې په علم د هغې سره او لا تراوسه

يَاْتِهِمْ تَاْوِيْلُهٗ ؕ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ

ندے راغلے دوی ته انجام د دې ، دا رنګې دروغ ګنړلي وو هغه کسانو

مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

چې مخکښې د دوی نه وو نو اوګوره څه رنګه شو انجام د

الظّٰلِمِيْنَ ﴿٣٩﴾ وَ مِنْهُمْ مَّنْ يُّؤْمِنُ بِهٖ وَ

ظالمانو * او بعضې د دوی نه هغه څوک دي چې ايمان راوړي په دې (قرآن) او

مِنْهُمْ مَّنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهٖ ؕ وَ رَبُّكَ اَعْلَمُ

او بعضې د دوی نه هغه څوک دي چې ايمان نه راوړي په دې (قرآن) ، او رب ستا پوهه دے

بِالْمُفْسِدِيْنَ ﴿٤٠﴾ وَ اِنْ كَذَّبُوْكَ فَقُلْ لِّيْ

به فساد کوونکو باندې * او که دروغژن ګنړي دوی تا لره پس اووايه ما لره

عَمَلِيْ وَ لَكُمْ عَمَلُكُمْ ۚ اَنْتُمْ بَرِيْٓــُٔوْنَ مِمَّآ

(بدله د) عمل زما ده او تاسو لره (سزا د) عمل ستاسو ده ، تاسو بيزاره يئ د هغه نه

اَعْمَلُ وَ اَنَا بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٤١﴾ وَ مِنْهُمْ

چې زه عمل کوم او زه بيزاره يم د هغه چې تاسو ئې کوئ * او بعضې د دوی نه

مَّنْ يَّسْتَمِعُوْنَ اِلَيْكَ ؕ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ

هغه څوک دي چې غوږ ږدي تا ته ، آيا ته اوروَلے شې کڼړو ته

وَ لَوْ كَانُوْا لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَ مِنْهُمْ مَّنْ يَّنْظُرُ

اګرچې دوی د عقل نه کار نه اخلي * او بعضې د دوی نه هغه څوک دي چې ګوري

اِلَيْكَ ؕ اَفَاَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَ لَوْ كَانُوْا
تا ته ، آيا ته لار ښائي ړندو ته اګر چې دوی

لَا يُبْصِرُوْنَ ﴿٤٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ
نه وينې ، يقيناً الله ظلم نه کوي په خلقو باندې

شَيْئًا وَّ لٰكِنَّ النَّاسَ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٤٤﴾
ذره بر ليکن خلق په خپلو ځانونو باندې ظلم کوي ،

وَ يَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَّمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّا سَاعَةً
او (ياده که) هغه ورځ چې يوړنه به کي (الله) دوی لره ګويا چه دوی درنګ نه وو تير کړے مګر يو ګهړي

مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُوْنَ بَيْنَهُمْ ؕ قَدْ خَسِرَ
د ورځې نه پيژني به دوی يو بل لره په خپل مينځ کښې ، تحقيق سره تاوانيان شو

الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِلِقَآءِ اللّٰهِ وَ مَا كَانُوْا
هغه کسان چې نسبت د دروغو ئې اوکړه ملاقات د الله ته او نه وو دوی

مُهْتَدِيْنَ ﴿٤٥﴾ وَ اِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ
سمه لار موندونکي ، او که اوښايو مونږ تا ته بعضې هغه (عذاب)

نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ
چې يرو مونږ دوی لره (د هغې نه) يا بوځو مونږ تا لره نو مونږ ته واپسي د دوی ده

ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيْدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ ﴿٤٦﴾ وَ لِكُلِّ
بيا الله ګواه دے په هغه چې دوی کوي ، او د پاره د هر يو

اُمَّةٍ رَّسُوْلٌ ۚ فَاِذَا جَآءَ رَسُوْلُهُمْ قُضِيَ
امت پيغمبر دے ، پس کله چې راشي پيغمبر د دوی (ميدان د قيامت کښې) فيصله به اوکړے شي

بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٤٧﴾ وَ
په مينځ د دوی کښې په انصاف او په دوی به ظلم اونکړے شي ، او

يَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ

وائي دوی کله به وي دا وعده (د قيامت) که
یئ تاسو

صٰدِقِيْنَ ﴿٤٨﴾ قُلْ لَّآ اَمْلِكُ لِنَفْسِيْ ضَرًّا

رشتيني • اووايه : زه واکدار نه يم خپل ځان لره د ضرر

وَّ لَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ لِكُلِّ اُمَّةٍ

او نه د نفع مگر هغه چې خوښه شي د الله ، د پاره د هر يو امت

اَجَلٌ ؕ اِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُوْنَ

يو نيټه ده ، کله چې راشي نيټه د دوی نو روستو به نه شي دوی د هغې نه

سَاعَةً وَّ لَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿٤٩﴾ قُلْ اَرَءَيْتُمْ

يو ساعت او نه به مخکښې شي دوی • اووايه : آيا خبر يئ تاسو

اِنْ اَتٰىكُمْ عَذَابُهٗ بَيَاتًا اَوْ نَهَارًا مَّا ذَا

که راشي تاسو ته عذاب د الله د شپې يا د ورځې څه شے دے

يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٥٠﴾ اَثُمَّ اِذَا

چې تلوار به کړي د هغې نه مجرمان • آيا بيا کله چې

مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهٖ ؕ آٰلْـٰٔنَ وَ قَدْ كُنْتُمْ بِهٖ

واقع شي (دا عذاب) نو تاسو به ايمان راوړئ په دې قرآن آيا اوس او تحقيق سره تاسو دئ (عذاب) لره

تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيْلَ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا

به تلوار سره غوښته • بيا به اوئيلے شي هغه کسانو ته چې ظلم ئې کړے وو

ذُوْقُوْا عَذَابَ الْخُلْدِ ۚ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا

اوڅکئ تاسو عذاب د هميشکيرۍ ، سزا نه شي درکولے تاسو لره مگر

بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿٥٢﴾ وَ يَسْتَنْۢبِـُٔوْنَكَ اَحَقٌّ

د هغه څه چې تاسو کول • او دوی تپوس کئ ستا نه آيا رشتيا دے

هُوَ ؕ قُلْ اِیْ وَ رَبِّیْۤ اِنَّهٗ لَحَقٌّ ؔ وَ مَاۤ اَنْتُمْ

دا (قیامت)، اووایه: آو قسم مې دی وي په رب زما چې یقیناً دا قیامت رښتیا دے او نه يئ تاسو

بِمُعْجِزِیْنَ ﴿۵۳﴾ وَ لَوْ اَنَّ لِکُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ

خلاصیدونکي (د الله نه)* او که شي د پاره د هر يو نفس چې شرک ئې کړے

مَا فِی الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ ؕ وَ اَسَرُّوا

هغه څه چې زمکه کښې دي چې فديه ورکړي په دي سره(نو قبول به نه شي دوی نه)، او پټه به کړي دوی

النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ ۚ وَ قُضِیَ

پښيمانتيا کله چې اوويني دوی عذاب ، او فيصله به اوکړے شي

بَیْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَ هُمْ لَا یُظْلَمُوْنَ ﴿۵۴﴾ اَلَاۤ

په مينځ د دوی کښې په انصاف او په دوی به ظلم اونکړے شي * خبر دار

اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ اَلَاۤ

يقيناً الله لره اختيار د هغه څه دے چې آسمانونو او زمکه کښې دي ، خبر دار

اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ لٰکِنَّ اَکْثَرَهُمْ لَا

يقيناً وعده د الله رښتيا ده ليکن اکثر د دوی نه

یَعْلَمُوْنَ ﴿۵۵﴾ هُوَ یُحْیٖ وَ یُمِیْتُ وَ اِلَیْهِ

پوهيږي * دا الله ژوندي کول او مړه کول کي او دي الله ته

تُرْجَعُوْنَ ﴿۵۶﴾ یٰۤاَیُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَتْکُمْ

به واپس کړے شئ تاسو * اے خلقو تحقيق سره راغے تاسو ته

مَّوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّکُمْ وَ شِفَآءٌ لِّمَا فِی

نصيحت د طرفه د رب ستاسو نه او شفا د هغه (مرضونو) چې په

الصُّدُوْرِ ۬ۙ وَ هُدًی وَّ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۵۷﴾

سينو کښې دي، او هدايت او رحمت د پاره د مومنانو *

قل بفضل الله و برحمته فبذلك
اووايه : په فضل د الله(قرآن) او په مهرباني د الله (اسلام) نو په دې باندې
فليفرحوا ط هو خير مما يجمعون ۝٥٨ قل
بكار دي چې دوى خوشحاله شي ، دا غوره دے د هغه نه چې دوى يې جمع كړي • اووايه
ارءيتم ما انزل الله لكم من رزق
خبر راكړئ ما ته د هغه څه چې راليږلي دي الله د پاره ستاسو د رزق نه
فجعلتم منه حراما و حللا ط قل ءالله
نو كرځولي دي تاسو د دې نه حرام او حلال ، اووايه آيا الله
اذن لكم ام على الله تفترون ۝٥٩ و ما
حكم كړے دے تاسو ته يا په الله باندې تاسو دروغ جوړوئ* او څه
ظن الذين يفترون على الله الكذب
ګمان دے د هغه كسانو چې جوړوي په الله باندې دروغ
يوم القيمة ط ان الله لذو فضل على
په ورځ د قيامت ، يقينًا الله خاوند د فضل دے په
الناس و لكن اكثرهم لا يشكرون ۝٦٠ و
خلقو باندې ليكن اكثر د دوى نه شكر نه اوباسي • او
ما تكون في شان و ما تتلوا منه من
نه يې ته په هيڅ يو حالت كښې او نه لولې ته د دې نه څه د
قران و لا تعملون من عمل الا كنا عليكم
لوستو ايت او نه كوئ تاسو څه عمل مګر يو موږ په تاسو باندې
شهودا اذ تفيضون فيه ط و ما يعزب عن
پوهه كله چې ننوځئ تاسو په دې عمل كښې، او نه پټيږي د

الربع ١١

رَّبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَ لَا فِي

رب ستا نه به اندازه د یو ذرے باندي به زمکه کښي او نه به

السَّمَآءِ وَ لَآ اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَ لَآ اَكْبَرَ اِلَّا

آسمان کښي او نه وړوکے د دي نه او نه لوئي مګر

فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ۝٦١ اَلَآ اِنَّ اَوْلِيَآءَ اللّٰهِ لَا

په علم د الله کښي دي ښکاره * خبر دار یقینًا دوستان د الله نه به وي

خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝٦٢ اَلَّذِيْنَ

يره په دوی باندي او نه به دوی غمژن شي * هغه کسان

اٰمَنُوْا وَ كَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝٦٣ لَهُمُ الْبُشْرٰى

چي ایمان ئي راوړے دے او دوی پرهیزي (د الله نه)* دوی لره زیرے دے

فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْاٰخِرَةِ ؕ لَا تَبْدِيْلَ

په ژوند د دنیا کښي (۱) او په آخرت کښي ، نشته بدلیدل

لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝٦٤ وَ لَا

د پاره د حکمونو د الله ، دا هم دا دے کامیابي لوئي * او

يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ؕ

غمژن نه کي ته لره بدي ردي د دوی ، یقینًا عزت خاص د الله اختیار کښي دے تول ،

هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝٦٥ اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ مَنْ فِي

او دا الله اوریدونکے پوهه دے* خبر دار یقینًا د الله اختیار کښي دي هغه څوک چي په

السَّمٰوٰتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ ؕ وَ مَا يَتَّبِعُ

آسمانونو کښي او هغه څوک چي په زمکه کښي دي ، او تابعداري نه کي

الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُرَكَآءَ ؕ

هغه کسان چي رامدد کي دوی بغیر د الله نه د برخي خاوندان ،

(۱) بلکه به ورکو دوی ته

إِنْ يَّتَّبِعُوْنَ إِلَّا الظَّنَّ وَ إِنْ هُمْ إِلَّا

دوی تابعداري نه کوي مګر د ګمان او نه دي دوی مګر

يَخْرُصُوْنَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ

اټکل واني * دا الله هغه ذات دے چي ګرځولې ئې ده ستاسو د پاره شپه

لِتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِرًا ۭ إِنَّ فِيْ ذٰلِكَ

دي د پاره چي آرام اوکړۍ تاسو په دې کښي او ورځ د پاره د ليدو ، يقينًا په دې کښي

لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ

خامخا نښې د عبرت دي د پاره د هغه قوم چي اوري (قرآن) * وائي دوی: نيولے دے الله

وَلَدًا سُبْحٰنَهٗ ۭ هُوَ الْغَنِيُّ ۭ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ

ناٸب پاک دے الله د ناٸب نه، هغه بے پروا ذات دے خاص الله لره اختيار دے د هغه چي آسمانونو کښي دي

وَ مَا فِي الْاَرْضِ ۭ إِنْ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ ۢ

او د هغه چي زمکه کښي دي ، نشته تاسو سره څه دليل

بِهٰذَا ۭ اَتَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٨﴾

په دې باندي ، آيا وايئ تاسو په الله باندي هغه چي تاسو پري نه پوهيږئ *

قُلْ إِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ

اووايه : يقينًا هغه کسان چي جوړوئ په الله باندي دروغ

لَا يُفْلِحُوْنَ ﴿٦٩﴾ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا

کامياب به نه شي * (دوی لره) فائده ده په دنيا کښي بيا مونږ ته

مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيْقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيْدَ

واپسي د دوی ده بيا به اوڅکوو مونږ دوی ته عذاب سخت

بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوْحٍ ۘ

په سبب د هغه چي دوی کفر کوو * او اولوله په دوی باندي خبر (واقعه) د نوح (عليه السلام)

اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ یٰقَوْمِ اِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَیْكُمْ

کله چې اوئیل (نوح علیه السلام) خپل قوم ته اے قومه زما که گران لگي په تاسو باندي

مَّقَامِیْ وَ تَذْكِیْرِیْ بِاٰیٰتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ

زما اودریدل (د پاره د بیان) او پند درکول زما (تاسو ته) په آیاتونو د الله پس په الله باندي

تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُوْۤا اَمْرَكُمْ وَ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ لَا

ما خان سپارلے دے نو یو کړئ تاسو رائي خپله او (رامدد کړئ) د برخي خاوندان ستاسو بیا

یَكُنْ اَمْرُكُمْ عَلَیْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوْۤا اِلَیَّ وَ

دي نه شي رائي (فیصله) ستاسو په تاسو باندي پټ بیا ني واوروئ ما ته او

لَا تُنْظِرُوْنِ ﴿۷۱﴾ فَاِنْ تَوَلَّیْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ

ما لره مهلت مه راکوئ * نو که واوړیدئ تاسو هیڅ پروا نشته نو ما نه دے غوښتے ستاسو نه

مِّنْ اَجْرٍ ؕ اِنْ اَجْرِیَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ ۙ وَ اُمِرْتُ

څه اجر ، ندے اجر زما مگر الله سره دے او ما ته حکم کړے شوے دے

اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ ﴿۷۲﴾ فَكَذَّبُوْهُ

دا چې شم زه د تابعدارو نه * نو دوی نسبت د دروغو اوکه ده ته

فَنَجَّیْنٰهُ وَ مَنْ مَّعَهٗ فِی الْفُلْكِ وَ جَعَلْنٰهُمْ

نو خلاص که موږ دے او هغه خوک چې ده سره وو په کشتۍ کښې او اوگرځول موږه دوی لره

خَلٰٓىِٕفَ وَ اَغْرَقْنَا الَّذِیْنَ كَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَا ۚ

روستو باقي کیدونکي زمکه کښې او غرق کړل موږه هغه کسان چې نسبت د دروغو ني کړے وو آیتونو زموږ ته

فَانْظُرْ كَیْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِیْنَ ﴿۷۳﴾ ثُمَّ

نو اوگوره څه رنگے شو انجام د یرولے شوو * بیا

بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهٖ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ

اولیږل موږه پس د ده نه پیغمبران قومونو خپلو ته

فَجَآءُوْهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا بِمَا

نو راتلل اوکړل دې پيغمبرانو دې خلقوته په واضحه دلائلو سره نه وو دوی چې ايمان ئې راوړے وو په هغه (مسئله) چې

كَذَّبُوْا بِهٖ مِنْ قَبْلُ ؕ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى

چې نسبت د دروغو ئې ورته کړے وو پخوا ، دارنګې مهر وهو مونږ په

قُلُوْبِ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ

زړونو د زياتي کونکو باندې * بيا اوليږل مونږ پس د دوی نه

مُّوْسٰى وَ هٰرُوْنَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَ مَلَا۠ئِهٖ

موسی او هارون (عليهما السلام) فرعون او وزيرانو د هغه ته

بِاٰيٰتِنَا فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿٧٥﴾

په دلائلو خپلو سره نو دوی ځان غټ اوګڼړه او وو دوی قوم مجرمان *

فَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْۤا اِنَّ

کله چې راغے دوی ته حق د طرفه زمونږه نه اوئيل دوی : يقينًا

هٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوْسٰۤى اَتَقُوْلُوْنَ

دا دے جادو ښکاره * اوئيل موسی (عليه السلام) : آيا وائي تاسو

لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ ؕ اَسِحْرٌ هٰذَا ؕ وَلَا يُفْلِحُ

حق ته(جادو) هر کله چې راغے تاسو ته : آيا جادو دے دا ؟ او نه کاميابيږي

السّٰحِرُوْنَ ﴿٧٧﴾ قَالُوْۤا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا

جادوګر* اوئيل دوی آيا راتلل کړي دي تا مونږه ته دې د پاره چې واړوې ته مونږه د هغه نه

وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا وَ تَكُوْنَ لَكُمَا الْكِبْرِيَآءُ

چې موندلي دي مونږه په هغې باندې مشران زمونږه او دې د پاره چې شي تاسو دواړو لره مشري

فِى الْاَرْضِ ؕ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿٧٨﴾

په مصر کښې ، او نه يو مونږه ستاسو دواړو د خبرې تصديق کونکي *

وَ قَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُوْنِيْ بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ﴿٧٩﴾

او اوئيل فرعون راولئ ما ته هر يو جادوګر پوهه •

فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰۤى اَلْقُوْا

نو هر كله چې راغلل جادوګر اوئيل دوی ته موسی (عليه السلام) اوغورځوئ

مَاۤ اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّاۤ اَلْقَوْا قَالَ مُوْسٰى

هغه چې تاسو يئ غورځونكي • پس هر كله چې اوغورځولي دوی (١) اوئيل موسی عليه السلام

مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ ؕ اِنَّ

هغه چې راتلل كړي دي تاسو په هغې باندې دا جادو دے يقينًا الله زر دے چې بے كاره به كې دي لره، يقينًا

اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٨١﴾ وَ يُحِقُّ

الله نه درستئ عمل د فساد كونكو • او ثابتئ

اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٨٢﴾

الله حق په حكمونو خپلو سره اګر كه بد ګنړي مجرمان •

فَمَاۤ اٰمَنَ لِمُوْسٰۤى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهٖ

نو تصديق اونه كه د خبرے د موسی (عليه السلام) مګر ځوانانو د قوم د ده نه

عَلٰى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَ مَلَا۠ئِهِمْ اَنْ

سره د يرے د فرعون او د وزيرانو د هغی نه د دې وجې نه

يَّفْتِنَهُمْ ؕ وَ اِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْاَرْضِ ۚ

چې تكليف كښې به واچی دوی لره، او يقينًا فرعون خامخا سركښي كونكے وو په زمكه كښې

وَ اِنَّهٗ لَمِنَ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٨٣﴾ وَ قَالَ مُوْسٰى

او يقينًا وو دے خامخا د زياتي كونكو نه • او اوئيل موسی (عليه السلام)

يٰقَوْمِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوْۤا

اے زما قومه كه تاسو ايمان راوړے په الله باندې نو خاص په الله باندې ځان اوسپارئ

(١) مسلمانان او دعوی

إِنْ كُنْتُمْ مُّسْلِمِيْنَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوْا عَلَى اللّٰهِ

كه يئ تاسو تابعدار . نو اوئيل دوی خاص په الله باندي

تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ

مونږ خان سپارلے دے ، اے ربه زمونږه مه گرځے مونږه كمزوري د پاره د قوم

الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٥﴾ وَ نَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ

ظالمانو . او خلاصے راكي مونږه ته په خپلي مهرباني د قوم

الْكٰفِرِيْنَ ﴿٨٦﴾ وَ اَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰى وَ اَخِيْهِ

كافرانو نه . او وحي اوكره مونږه موسى (عليه السلام) ته او روور د هغه ته

اَنْ تَبَوَّاٰ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوْتًا وَّ اجْعَلُوْا

دا چي جوړ كړئ تاسو دواړه د پاره د قوم ستاسو په ښار كښي كورونه او اوگرځوئ

بُيُوْتَكُمْ قِبْلَةً وَّ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ ؕ وَ بَشِّرِ

كورونه خپل په شان د قبلے او پابندي اوكړئ د مونځ ، او زيرے وركه

الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨٧﴾ وَ قَالَ مُوْسٰى رَبَّنَآ اِنَّكَ

مومنانو ته . او اوئيل موسى (عليه السلام) اے ربه زمونږه يقينًا تا

اٰتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَ مَلَاَهٗ زِيْنَةً وَّ اَمْوَالًا فِي

وركړے دے فرعون او وزيرانو د هغه ته نمائش او مالونه په

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِكَ ۚ

ژوند د دنيا كښي اے ربه زمونږه دي د پاره چي گمراه شي د لاري ستا نه ،

رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰٓى اَمْوَالِهِمْ وَ اشْدُدْ عَلٰى

اے ربه زمونږه هلاكت راولے په مالونو د دوی باندي او سختي راولے په

قُلُوْبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ

زړونو د دوی . پس ايمان نه راوړي دوی تر دي چي اوويني عذاب

الْاَلِيْمَ ﴿٨٨﴾ قَالَ قَدْ اُجِيْبَتْ دَّعْوَتُكُمَا

دردناک • اوئیل (الله) تحقیق سره قبوله شوه دعا ستاسو دواړو

فَاسْتَقِيْمَا وَ لَا تَتَّبِعٰٓنِّ سَبِيْلَ الَّذِيْنَ لَا

نو کلک اودریږئ او تابعداري مه کوئ د لارے د هغه کسانو چي نه

يَعْلَمُوْنَ ﴿٨٩﴾ وَ جٰوَزْنَا بِبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْبَحْرَ

پوهیږي • او تیر کړل مونږ بني اسرائیل په دریاب باندي

فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَ جُنُوْدُهٗ بَغْيًا وَّ عَدْوًا ؕ

نو اولګیده دوی پسي فرعون او لښکري د هغه د وجي د سرکشئ او زیاتي نه،

حَتّٰٓى اِذَآ اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ ۙ قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهٗ لَآ

تر دي چي کله راګیر که ده لره ډوبیدو اوئیل ده ما ایمان راوړے دے یقینًا شان دا دے نشتے

اِلٰهَ اِلَّا الَّذِيْٓ اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُوْٓا اِسْرَآءِيْلَ وَ اَنَا

حاجت پوره کونکے مګر هغه ذات دے چي ایمان راوړے دے په هغه باندي بني اسرائیلو او زه

مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿٩٠﴾ آٰلْـٰٔنَ وَ قَدْ عَصَيْتَ

یم د غاړه کیښودونکو نه (الله ته)* آیا اوس (ته ایمان راوړے) او تحقیق سره تا نافرماني کړي وه

قَبْلُ وَ كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ

مخکښ او وې ته د فساد کونکو نه • پس دا ساعت

نُنَجِّيْكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُوْنَ لِمَنْ خَلْفَكَ

به اوچت خائے غورځوو مونږه بدن ستا لره دي د پاره چي شي ته د پاره د هغه چا چي روستو ستا نه دي

اٰيَةً ؕ وَ اِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ اٰيٰتِنَا

نښه ، او یقینًا ډیر د خلقو نه د آیاتونو زمونږه نه

لَغٰفِلُوْنَ ﴿٩٢﴾ ع وَ لَقَدْ بَوَّاْنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ مُبَوَّاَ

ناخبره دي* او تحقیق سره ځائے ورکړے وو مونږه بني اسرائیلو ته ځائے

٩ ع ٢٠ ١٣

صِدْقٍ وَّرَزَقْنٰهُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚ فَمَا اخْتَلَفُوْا

د رشتیاؤ او رزق ورکړے وو موږ دوی ته د پاکیزه څیزونو نه نو دوی اختلاف نه وو کړے

حَتّٰى جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ۭ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِيْ

تر دے چې راغلے دوی ته علم ، یقینًا رب ستا فیصله به اوکړي

بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿٩٣﴾

په مینځ د دوی کښې په ورځ د قیامت په هغه مسئلو کښې چې دوی به هغې کښې اختلاف کړ٭

فَاِنْ كُنْتَ فِيْ شَكٍّ مِّمَّآ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ فَسْـَٔلِ

نو که یې ته په شک کښې د هغه کتاب نه چې رالیږلے دے موږ تا ته نو تپوس اوکړه

الَّذِيْنَ يَقْرَءُوْنَ الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ لَقَدْ

هغه کسانو نه چې لوستله یې کتاب مخکښې ستا نه ، تحقیق سره

جَآءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ

راغلے دے تا ته حق (قرآن) د طرفه د رب ستا نه پس مه کیږه ته د

الْمُمْتَرِيْنَ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا

شک کونکو نه٭ او مه کیږه د هغه کسانو نه چې نسبت د دروغو یې کړے دے

بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَتَكُوْنَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ

آیتونو د الله ته کني شي به ته د تاوانیانو نه ٭ یقینًا

الَّذِيْنَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا

هغه کسان چې ثابت شوے دے په دوی حکم (د عذاب) د رب ستا دوی

يُؤْمِنُوْنَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَآءَتْهُمْ كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى

ایمان نه راوړي٭ اګر که راشي دوی ته هره معجزه تر دے

يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿٩٧﴾ فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ

چې اوویني دوی عذاب دردناک ٭ پس ولے نه وو یو کلي واله

اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَآ اِيْمَانُهَآ اِلَّا قَوْمَ يُوْنُسَ ؕ

جې ايمان ئې راوړے وو نو فائده ورکړې وه دوی ته ايمان د دوی، مګر قوم د يونس (عليه السلام)،

لَمَّآ اٰمَنُوْا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي

کله چې ايمان راوړه دوی لرې که مونږ د دوی نه عذاب د ذلت په

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ مَتَّعْنٰهُمْ اِلٰى حِيْنٍ ﴿٩٨﴾ وَ

ژوند د دنيا کښې او فائده ورکړه مونږ دوی ته تر يو وخته پورې ٭ او

لَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ

که خوښه وے د رب ستا (په زور) نو خامخا ايمان به راوړے وو هغه چا چې زمکه کښې دي ټول

جَمِيْعًا ؕ اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُوْنُوْا

غونډ، آيا ته زور کے په خلقو تر دے چې شي دوی

مُؤْمِنِيْنَ ﴿٩٩﴾ وَ مَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ

مومنان ٭ او نه شي کيدے يو تن لره دا (اختيار) چې ايمان راوړي

اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَ يَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى

مګر په حکم د الله، او ګرځي (الله) پليتي (عذاب، شيطان) په

الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوْا مَا ذَا

هغه کسانو چې د عقل نه کار نه اخلي ٭ اووايه: اوګورئ څومره دلائل دي

فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ مَا تُغْنِي الْاٰيٰتُ

په آسمانونو او زمکه کښې، او فائده نه ورکوي دلائل

وَ النُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ

او يرول هغه قوم ته چې هغې ايمان نه راوړي ٭ پس

يَنْتَظِرُوْنَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذِيْنَ خَلَوْا

انتظار نه کې دوی مګر په شان د عذابونو د هغه کسانو چې تير شوي دي

مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ قُلْ فَانْتَظِرُوْٓا اِنِّيْ مَعَكُمْ
مخکښې د دوی نه ، اووايه : پس انتظار کوئ يقينًا زه تاسو سره
مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ۝١٠٢ ثُمَّ نُنَجِّيْ رُسُلَنَا وَالَّذِيْنَ
د انتظار کونکو نه يم ۔ بيا خلاص کړل مونږه پيغمبران زمونږه او هغه کسان
اٰمَنُوْا كَذٰلِكَ ۚ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝١٠٣
چې ايمان ئې راوړے وو دارنګې لائق دي مونږ سره چې خلاصے ورکو مومنانو لره ۔
قُلْ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِيْ شَكٍّ مِّنْ
اووايه : اے خلقو که يئ تاسو په شک کښې
دِيْنِيْ فَلَآ اَعْبُدُ الَّذِيْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ
زما د دين نه نو زه عبادت نه کوم د هغه کسانو چې عبادت ئې کوئ تاسو بغير د
اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِيْ يَتَوَفّٰىكُمْ ۖۚ
الله نه ليکن زه عبادت کوم د الله هغه ذات چې روح اخلي ستاسو نه ،
وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝١٠٤ وَ
او حکم کړے شوے دے ما ته چې شم زه د مومنانو نه ۔ او
اَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ حَنِيْفًا ۚ وَلَا
دا چې پابند کړه خپل ځان د دين کلک ولاړ په توحيد او ماتونکے د شرک، او مه
تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۝١٠٥ وَلَا تَدْعُ مِنْ
کيږه ته د مشرکانو نه ۔ او مه رامدد کوه
دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۚ فَاِنْ
بغير د الله نه هغه چې نفع نشي درکولے تا ته او نه ضرر درکولے شي تا ته ، نو که
فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذًا مِّنَ الظّٰلِمِيْنَ ۝١٠٦ وَاِنْ
اوکه تا دا کار نو يقينًا شي به ته په دغه وخت کښې د ظالمانو نه ۔ او که

يَّمۡسَسۡكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهٗۤ اِلَّا هُوَ ۚ

اورسي: تا ته الله معمولي غوندي تکليف نو نشته لري کونکے هغې لره بل څوک بغير د الله نه،

وَ اِنۡ يُّرِدۡكَ بِخَيۡرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضۡلِهٖ ؕ

او که اراده اوکي په تا باندي د خوشحالۍ نو نيشته واپس کونکے د فضل د الله لره بل څوک،

يُصِيۡبُ بِهٖ مَنۡ يَّشَآءُ مِنۡ عِبَادِهٖ ؕ وَ هُوَ

رسي: دا فضل چا ته ئې چي خوښه شي د خپلو بندګانو نه، او دا الله

الۡغَفُوۡرُ الرَّحِيۡمُ ﴿۱۰۷﴾ قُلۡ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدۡ

بښونکے مهربان دے. اووايه: اے خلقو تحقيق سره

جَآءَكُمُ الۡحَقُّ مِنۡ رَّبِّكُمۡ ۚ فَمَنِ اهۡتَدٰى

راغلے دے تاسو ته حق د طرفه د رب ستاسو نه، نو چا چي هدايت حاصل که

فَاِنَّمَا يَهۡتَدِىۡ لِنَفۡسِهٖ ۚ وَ مَنۡ ضَلَّ فَاِنَّمَا

نو يقيناً فائده د هدايت ئې د پاره د خپل ځان ده، او څوک چي ګمراه شو نو يقيناً

يَضِلُّ عَلَيۡهَا ۚ وَ مَاۤ اَنَا عَلَيۡكُمۡ بِوَكِيۡلٍ ﴿۱۰۸﴾ؕ

سزا د ګمراهۍ ئې په ده باندي ده، او نه يم زه په تاسو باندي ذمه دار.

وَ اتَّبِعۡ مَا يُوۡحٰۤى اِلَيۡكَ وَ اصۡبِرۡ حَتّٰى يَحۡكُمَ

او تابعدار شه د هغه چي وحي کولے شي تا ته او کلک شه (په مسئلې د توحيد) تر دې چي فيصله اوکي

اللّٰهُ ۖۚ وَ هُوَ خَيۡرُ الۡحٰكِمِيۡنَ ﴿۱۰۹﴾

الله، او الله دے غوره فيصله کونکے.

ع ۱۱ ۱۶

سُوۡرَةُ هُوۡدٍ مَكِّيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ۱۲۳ — رُكُوۡعَاتُهَا ۱۰ — تدوين ۱۱ — نزول ۵۲

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

الٓرٰ قف كِتٰبٌ اُحۡكِمَتۡ اٰيٰتُهٗ ثُمَّ فُصِّلَتۡ مِنۡ

الله پوهيږي په معنیٰ د دې حرفو، دا کتاب چي دے مضبوط کړے شوي دي دلائل د دې بيا واضح کړے شوي دي د

سُوْرَةُ هُوْدٍ

ربط د سورت هود :

(۱) مخکښې سورت کښې انکار د مشرکینو ذکر شو نو دلته حالت د مشرکینو ذکر کیږي .

(۲) مخکښې سورت کښې ادله عقلیه بیان شو نو دلته ادله نقلیه ذکر کیږي .

(۳) مخکښې سورت کښې نفی د شرک فی التصرف او نفی د شرک فی الدعاء بیان شوه

نو دلته نفي د شرک في العبادة او في العلم بیانیږي .

امتیازات د سورت هود :

(۱) دا سورت ممتاز دے په تفصیلي واقعې د نوح علیه السلام باندي

(۲) دا سورت ممتاز دے په مطالبې د لسو سورتونو باندي دکافرانو نه .

(۳) دا سورت ممتاز دے په مکالمې د نوح علیه السلام او د هغه د ځوي باندي .

دعوي د سورت هود :

بیان دمسائل اربعۀ {۱} العبادة لله وحده آیت ۲ {۲} نفي علم غیب عن غیره تعالی آیت ٥

{۳} ترغیب في التبلیغ آیت ۱۲{٤} تسلي نبي علیه السلام ته آیت ۱۷ .

خلاصه د سورت هود :

په دې سورت کښې مذکوره بالا څلور مسئلې ذکر کوی په اولې مسئلې باندې د څلورو انبیاء

نوح علیه السلام، هود علیه السلام، صالح علیه السلام ، شعیب علیه السلام واقعات ذکر کیږي .

په دویمه مسئله {عالم بکل شیئ هوالله } باندي دوه واقعات د ابراهیم علیه السلام ،او لوط علیه السلام ذکرکیږي .

په دریمې او څلورمې مسئلې باندي واقعه د موسیٰ علیه السلام ذکر کیږي .

لَّدُنْ حَكِيْمٍ خَبِيْرٍ ۝١ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ؕ
طرفه د حکمت والا خبر دار ذات نه * چي عبادت به نه کوئ تاسو بغير د الله د بل چا ،
اِنَّنِيْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ وَّ بَشِيْرٌ ۝٢ وَّ اَنِ
يقيناً زه د پاره ستاسو د طرفه د الله نه يرونکے او زيرے ورکونکے يم * او دا چي
اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ
ببښنه اوغواړئ د رب ستاسو نه بيا راوګرځئ دي الله ته فائده به درکي تاسو ته
مَّتَاعًا حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى وَّ يُؤْتِ
فائده ښائسته تر نيتے مقررے پورے او ورېه کي
كُلَّ ذِيْ فَضْلٍ فَضْلَهٗ ؕ وَ اِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّيْٓ
هر يو خاوند د فضل (توحيد) ته اجر د هغه (د توحيد)، او که واوړيدئ تاسو نو يقيناً زه
اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيْرٍ ۝٣
يريږم په تاسو باندي د عذاب د ورځي لوئي نه *
اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ ۚ وَ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
خاص الله ته واپسي ستاسو ده ، او دا الله په هر څه باندي
قَدِيْرٌ ۝٤ اَلَآ اِنَّهُمْ يَثْنُوْنَ صُدُوْرَهُمْ
قدرت والا دے * خبر دار يقيناً دوی اړوئ سينے خپلے
لِيَسْتَخْفُوْا مِنْهُ ؕ اَلَا حِيْنَ يَسْتَغْشُوْنَ
دي د پاره چي ځان پټ کړي د الله نه ، خبر دار کله چي دوی ځان پټئ
ثِيَابَهُمْ ۙ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَ مَا يُعْلِنُوْنَ ۚ
په جامو خپلو پوهيږي الله په هغه چي پټوي ئي دوی او هغه چي ښکاره کوي ئي دوی
اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ۝٥
يقيناً دا الله پوهه دے په رازونو د سينو باندي *

وَ مَا مِنۡ دَآبَّةٍ فِی الۡاَرۡضِ اِلَّا عَلَی اللّٰهِ
او نشته هيڅ يو زنده سر په زمکه مګر الله سره

رِزۡقُهَا وَ يَعۡلَمُ مُسۡتَقَرَّهَا وَ مُسۡتَوۡدَعَهَا ؕ
رزق د هغې دے او پوهيږي الله په ځائے د اوديدو د هغې او په ځائے د کيښودو د هغې

كُلٌّ فِیۡ كِتٰبٍ مُّبِيۡنٍ ﴿٦﴾ وَ هُوَ الَّذِیۡ خَلَقَ
دا ټول په علم د الله کښې دي ښکاره *. او دا الله هغه ذات دے چې پيدا کړي يې دي

السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضَ فِیۡ سِتَّةِ اَيَّامٍ وَّ
آسمانونه او زمکې په شپږو لمحو کښې او

كَانَ عَرۡشُهٗ عَلَی الۡمَآءِ لِيَبۡلُوَكُمۡ اَيُّكُمۡ
دے عرش د الله پاک په هغه ځائے چې هلته د نظر انتهاء ده دې د پاره چې امتحان اوکې په تاسو چې کوم يو ستاسو نه

اَحۡسَنُ عَمَلًا ؕ وَ لَئِنۡ قُلۡتَ اِنَّكُمۡ مَّبۡعُوۡثُوۡنَ
ښائسته عمل والا دے ، او که اووائې ته چې يقيناً تاسو پورته کيدونکي يئ

مِنۡۢ بَعۡدِ الۡمَوۡتِ لَيَقُوۡلَنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡۤا
پس د مرګ نه نو خامخا وائي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے

اِنۡ هٰذَاۤ اِلَّا سِحۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿٧﴾ وَ لَئِنۡ اَخَّرۡنَا
نه دے دا مګر جادو ښکاره * او که روستو کو مونږ

عَنۡهُمُ الۡعَذَابَ اِلٰۤی اُمَّةٍ مَّعۡدُوۡدَةٍ لَّيَقُوۡلُنَّ
د دوی نه عذاب تر يو نيټې مقررے پورے خامخا وائي دوی

مَا يَحۡبِسُهٗ ؕ اَلَا يَوۡمَ يَاۡتِيۡهِمۡ لَيۡسَ مَصۡرُوۡفًا
څه شے دے چې بند ئې کړے دي عذاب لره خبر دار په هغه ورځ چې راشي دوی ته نه به وي اړولے شوے

عَنۡهُمۡ وَ حَاقَ بِهِمۡ مَّا كَانُوۡا بِهٖ يَسۡتَهۡزِءُوۡنَ ﴿٨﴾
د دوی نه او واقع به شي په دوی هغه چې دوی د هغې پورې ټـوقې کولې *

وَ لَئِنۡ اَذَقۡنَا الۡاِنۡسَانَ مِنَّا رَحۡمَةً ثُمَّ نَزَعۡنٰهَا
او كه اوڅكوو موږه انسان ته د خپل طرف نه مهرباني بيا لرې كو موږه دې لره
مِنۡهُ ۚ اِنَّهٗ لَيَـُٔوۡسٌ كَفُوۡرٌ ﴿۹﴾ وَ لَئِنۡ اَذَقۡنٰهُ
د ده نه، يقينًا وي دے خامخا نا اميده نا شكره٭ او كه اوڅكوو موږه دې انسان ته
نَعۡمَآءَ بَعۡدَ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُ لَيَقُوۡلَنَّ ذَهَبَ
خوشحالي پس د تكليفونو نه چې رسيدلے وي ده ته نو خامخا وائي دے لاړل
السَّيِّاٰتُ عَنِّىۡ ؕ اِنَّهٗ لَفَرِحٌ فَخُوۡرٌ ﴿۱۰﴾ اِلَّا
تكليفونه زما نه يقينًا دے خامخا مستي كونكے لوئي مار وي٭ مګر
الَّذِيۡنَ صَبَرُوۡا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ؕ اُولٰٓئِكَ
هغه كسان چې صبر ئې اوكړو او عمل ئې اوكړو نيك (په طريقه د پيغمبر) ، دغه كسان
لَهُمۡ مَّغۡفِرَةٌ وَّ اَجۡرٌ كَبِيۡرٌ ﴿۱۱﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌۢ
دوى د پاره بښنه او اجر لوئي دے٭ آيا يقينًا ته پرېښودونكے ئې
بَعۡضَ مَا يُوۡحٰۤى اِلَيۡكَ وَ ضَآئِقٌۢ بِهٖ صَدۡرُكَ
بعضې هغه چې وحي كولے شي تا ته او تنګيدونكي ده په دې باندې سينه ستا
اَنۡ يَّقُوۡلُوۡا لَوۡ لَاۤ اُنۡزِلَ عَلَيۡهِ كَنۡزٌ اَوۡ جَآءَ
دې وجې نه چې وائي دوى: ولې نه راكښته په ده باندې خزانه يا ولې نه راغلې
مَعَهٗ مَلَكٌ ؕ اِنَّمَاۤ اَنۡتَ نَذِيۡرٌ ؕ وَ اللّٰهُ عَلٰى
ده سره فرښته ، يقينًا ته ئې يرونكے ، او الله په
كُلِّ شَىۡءٍ وَّكِيۡلٌ ﴿۱۲﴾ اَمۡ يَقُوۡلُوۡنَ افۡتَرٰىهُ ؕ
هر يو شي باندې ذمه دار دے٭ آيا وائي دوى، د ځان نه جوړ كړے دے (دې پيغمبر دا قرآن)،
قُلۡ فَاۡتُوۡا بِعَشۡرِ سُوَرٍ مِّثۡلِهٖ مُفۡتَرَيٰتٍ
اووايه راوړئ لس سورتونه په شان د دې قرآن (په دليل كښې) د ځان نه جوړ كړے شوي

وَّ ادْعُوْا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ

او رامدد کړئ تاسو هغه خوک چې طاقت لرئ تاسو سیــوا د الله نه که

كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۳﴾ فَاِلَّمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَكُمْ

یئ تاسو رشتینې • نو که قبول والے اونه کړې دوی د پاره ستاسو

فَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَآ اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَ اَنْ لَّآ اِلٰهَ

نو پوهه شئ چې یقینًا رالیږلے شوے دے (دا قرآن) مطابق د علم د الله او دا چې نشته بل حاجت روا

اِلَّا هُوَ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۱۴﴾ مَنْ كَانَ

مګر یو الله دے ، نو آیا یئ تاسو غاړه کیخودونکي (الله ته) خوک چې

يُرِيْدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَ زِيْنَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ

اراده لري د ژوند د دنیا او د نمائش د هغې نو پوره به ورکړو دوی ته

اَعْمَالَهُمْ فِيْهَا وَ هُمْ فِيْهَا لَا يُبْخَسُوْنَ ﴿۱۵﴾

بدله د عملونو د دوی په دې کښې او دوی به په دې کښې تاوانیان نه کړے شي •

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ

دغه کسان نشته دوی لره په آخرت کښې

اِلَّا النَّارُ ۖ وَ حَبِطَ مَا صَنَعُوْا فِيْهَا وَ بٰطِلٌ

مګر اوور ، او برباد دي هغه چې دوی اوکړل په دې کښې او بے کاره دي

مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۶﴾ اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ

هغه چې دوی کول • آیا هغه خوک چې هغه وي په دلیـــل

مِّنْ رَّبِّهٖ وَ يَتْلُوْهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَ مِنْ قَبْلِهٖ

د طرفه د رب خپل نه او اولګي ده پسے بیان کونکے د طرفه د الله او مخکښې د دې (قرآن) نه

كِتٰبُ مُوْسٰٓى اِمَامًا وَّ رَحْمَةً ۗ اُولٰٓئِكَ

کتاب د موسیٰ (علیه السلام) وو پیشوا او رحمت ، دغه کسان

يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ؕ وَ مَنْ يَّكْفُرْ بِهٖ مِنَ الْاَحْزَابِ

ايمان راوړي په دې قرآن باندې، او چا چې انكار اوكه د دې قرآن نه د ډلو نه

فَالنَّارُ مَوْعِدُهٗ ۚ فَلَا تَكُ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۤ

نو اور خائے د وعدې د ده دے، پس مه كيږه ته په شك كښې د دې نه،

اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ

يقينًا دا حق دے د طرفه د رب ستا نه ليكن اكثر د خلقو نه

لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۷﴾ وَ مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى

ايمان نه راوړي ۔ او څوك دے لوئې ظالم [illegible] د هغه چا نه چې جوړې

عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ؕ اُولٰٓئِكَ يُعْرَضُوْنَ عَلٰى

په الله باندې دروغ ، دغه كسان پيش به كړے شي

رَبِّهِمْ وَ يَقُوْلُ الْاَشْهَادُ هٰٓؤُلَآءِ الَّذِيْنَ

خپل رب ته او او به وائي گواهان دا دي هغه كسان

كَذَبُوْا عَلٰى رَبِّهِمْ ۚ اَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى

چې دروغ ئې وئيلي وو په خپل رب باندې ، خبردار لعنت د الله دے په

الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۸﴾ الَّذِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ

ظالمانو باندې ۔ هغه كسان چې بندوي (خلقو لره) د لارې د

اللّٰهِ وَ يَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ؕ وَ هُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ

الله نه او لټې دوى دې (دين) لره كوږوالے ، او دوى دي په آخرت هم دوى

كٰفِرُوْنَ ﴿۱۹﴾ اُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُوْنُوْا مُعْجِزِيْنَ

انكار كونكي دي ۔ دغه كسان نه دي دوى خلاصيدونكي

فِي الْاَرْضِ وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ

په زمكه كښې او نشته دے دوى لره سيوا د

اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَآءَ ۘ يُضٰعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ ؕ

الله نه خوک مددگاران ، دوچند به کړے شي دوی لره عذاب ،

مَا كَانُوْا يَسْتَطِيْعُوْنَ السَّمْعَ وَ مَا كَانُوْا

او دوی طاقت نه لرلو د اوریدو (د قرآن) او نه دوی

يُبْصِرُوْنَ ﴿۲۰﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا

خان پوهه کو (په قرآن) ٭ دغــــه کسان دوی تاوان کښې اچولي وو

اَنْفُسَهُمْ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا

خپل خانونه او ورک شو د دوی نه هغه چې دوی

يَفْتَرُوْنَ ﴿۲۱﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ هُمُ

جوړول ٭ خامخا يقينًا دوی په آخرت کښې هم دوی دي

الْاَخْسَرُوْنَ ﴿۲۲﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

تاوانيان ٭ يقينًا هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړے دے

الصّٰلِحٰتِ وَ اَخْبَتُوْٓا اِلٰى رَبِّهِمْ ۙ اُولٰٓئِكَ

نيک او عاجزي ئې اوکړه خپل رب ته دغه کسان

اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۳﴾

جنتيان دي ، دوی به وي په دې کښې هميشه وي ٭

مَثَلُ الْفَرِيْقَيْنِ كَالْاَعْمٰى وَ الْاَصَمِّ

مثال د هغه دوو ډلو په شان د ړوند او د کوڼ

وَالْبَصِيْرِ وَ السَّمِيْعِ ؕ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا ؕ

او د ليدونکي او د اوریدونکي دے ، آيا برابر دي دا دواړه په صفت کښې

اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۴﴾ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى

اے ولے تاسو پند نه اخلئ ٭ او تحقيق سره رالیږلے وو مونږه نوح (عليه السلام)

قَوۡمِهٖۤ اِنِّیۡ لَكُمۡ نَذِيۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿٢٥﴾ اَنۡ لَّا

خپل قوم (ورته ئې اوویل) یقیناً زه ستاسو د پاره یرونکے یم ښکاره * دا چې

تَعۡبُدُوۡۤا اِلَّا اللّٰهَ ؕ اِنِّیۡۤ اَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ

عبادت مه کوئ مګر د یو الله ، یقیناً زه یریږم په تاسو باندې د عذاب د

يَوۡمٍ اَلِيۡمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الۡمَلَاُ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا

ورځے دردونکے * نو اووئیل مالدارو هغه کسانو چې کفر ئې کړے وو

مِنۡ قَوۡمِهٖ مَا نَرٰىكَ اِلَّا بَشَرًا مِّثۡلَنَا وَمَا

د قوم د ده نه وینو مونږ تا لره مګر بنده زمونږ په شان او نه

نَرٰىكَ اتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذِيۡنَ هُمۡ اَرَاذِلُنَا

وینو مونږه تا چې تابعداري کړې ستا مګر هغه کسان چې دي دوی کمزوري په مونږ کښې

بَادِىَ الرَّاۡىِ ۚ وَمَا نَرٰى لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِنۡ

سرسري رائے والا ، او نه وینو مونږ ستاسو د پاره په مونږ باندې څه

فَضۡلٍۭ بَلۡ نَظُنُّكُمۡ كٰذِبِيۡنَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يٰقَوۡمِ

غوره والے بلکه ګمان کوو مونږ په تاسو باندې د دروغژنو * اوئیل (نوح علیه السلام) اے زما قومه

اَرَءَيۡتُمۡ اِنۡ كُنۡتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنۡ رَّبِّیۡ وَ

خبر راکړئ ما ته که یم زه په دلیل باندې د طرفه د رب خپل نه او

اٰتٰٮنِیۡ رَحۡمَةً مِّنۡ عِنۡدِهٖ فَعُمِّيَتۡ عَلَيۡكُمۡ ؕ

راکړے ئې وي ما ته مهرباني (نبوت) د خپل طرف نه نو پټ کړے شوي دي (دا دلائل) په تاسو باندې ،

اَنُلۡزِمُكُمُوۡهَا وَاَنۡتُمۡ لَهَا كٰرِهُوۡنَ ﴿٢٨﴾

آیا لګوم دي (کلمې د توحید) لره تاسو سره په زور او تاسو دي لره بد ګڼرونکي يئ *

وَيٰقَوۡمِ لَاۤ اَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مَالًا ؕ اِنۡ اَجۡرِىَ

او اے قومه زما نه غواړم ستاسو نه په دې (بیان) باندې څه مال ، نه دے اجر زما

اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَمَاۤ اَنَا بِطَارِدِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ

مګر الله سره او نه يم زه شړونکے هغه کسانو لره چې ايمان ئې راوړے دے ،

اِنَّهُمْ مُّلٰقُوْا رَبِّهِمْ وَ لٰكِنِّيْۤ اَرٰىكُمْ قَوْمًا

يقينًا دوی مخامخ کيدونکي دي د خپل رب سره ليکن زه وينم تاسو لره يو قوم

تَجْهَلُوْنَ ﴿۲۹﴾ وَ يٰقَوْمِ مَنْ يَّنْصُرُنِيْ مِنَ

چه نه پوهيږئ • او اے قومه زما څوک دے چې بچ به کړي ما د

اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُّهُمْ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۳۰﴾ وَ لَاۤ

عذاب د الله نه که زه اوشړم دوی لره ، نو ولے تاسو پند او نصيحت نه اخلئ • او نه

اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِيْ خَزَآئِنُ اللّٰهِ وَ لَاۤ

وايم زه تاسو ته : چې ما سره خزانې د الله دي او زه نه

اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَ لَاۤ اَقُوْلُ اِنِّيْ مَلَكٌ وَّ لَاۤ

پوهيږم په غيبو باندې او نه وايم زه : چې يقينًا زه فرشته يم او نه

اَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ تَزْدَرِيْۤ اَعْيُنُكُمْ لَنْ

وايم زه هغه کسانو ته چې بد لګي په سترګو ستاسو باندې چې چرې به

يُّؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا ؕ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فِيْۤ

ورنکړي دوی ته الله څه فائده ، الله ښهٔ پوهه دے په هغه څه چې په

اَنْفُسِهِمْ ۚۖ اِنِّيْۤ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۳۱﴾

زړونو د دوی کښې دي ، يقينًا زه خامخا شم به په دغه وخت کښې د ظالمانو نه •

قَالُوْا يٰنُوْحُ قَدْ جٰدَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ

اوئيل دوی : اے نوح (عليه السلام) : تحقيق سره تا جګړې اوکړې مونږ سره نو زياته دې کړه

جِدَالَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَاۤ اِنْ كُنْتَ مِنَ

جګړه زمونږ سره پس راوړه مونږه ته هغه عذاب چې ته يروې مونږه د هغې نه که ئې ته د

الصّٰدِقِيْنَ ﴿۳۲﴾ قَالَ اِنَّمَا يَاْتِيْكُمْ بِهِ اللّٰهُ

د رشتينو نه • اوئيل (نوح عليه السلام) يقينًا راتله به اوكي تاسو ته په دي بالدي الله

اِنْ شَآءَ وَ مَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۳۳﴾ وَ لَا

كه خوښه شي د الله او نه يئ تاسو خلاصيدونكي (د الله د عذاب نه) • او

يَنْفَعُكُمْ نُصْحِيْٓ اِنْ اَرَدْتُّ اَنْ اَنْصَحَ

فائده نه دركيږ تاسو ته خير خواهي زما كه زه اراده اوكم چې خير اولتوم

لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يُّغْوِيَكُمْ ؕ

د پاره ستاسو كه چري الله اراده كړي چې مهر د گمراهي اوهي په تاسو •

هُوَ رَبُّكُمْ ۟ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۳۴﴾ؕ اَمْ يَقُوْلُوْنَ

هغه رب دے ستاسو او دي الله ته به تاسو واپس كړے شئ • آيا وائي دوى

افْتَرٰىهُ ؕ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهٗ فَعَلَيَّ اِجْرَامِيْ

جوړ كړے دے نبي عليه السلام دى لره د خان نه اووايه كه ما جوړ كړے وي دي لره د خانه نو په ما بانذي سزا د جرم زما ده

وَ اَنَا بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُجْرِمُوْنَ ﴿۳۵﴾ وَ اُوْحِيَ اِلٰى

او زه بېزاره يم د هغه نه چې تاسو جرم كوئ • او وحي اوكړے شوه

نُوْحٍ اَنَّهٗ لَنْ يُّؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا

نوح (عليه السلام) ته يقينًا شان دا دے هيچري ايمان نه راوړي د قوم ستا نه مگر

مَنْ قَدْ اٰمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوْا

هغه چا چې تحقيق سره ايمان ئې راوړے دے نو مه خفه كيږه په هغه څه چې دوى

يَفْعَلُوْنَ ﴿۳۶﴾ۚ وَ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا

كول • او جوړوه كشتي زمونږ په حفاظت

وَ وَحْيِنَا وَ لَا تُخَاطِبْنِيْ فِي الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۚ

او زمونږ په حكم بانذي او خبري مه كوه ما سره په باره د هغه كسانو كښي چې ظلم (شرك) ئې كړے دے •

إِنَّهُمْ مُّغْرَقُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَ يَصْنَعُ الْفُلْكَ قف وَ كُلَّمَا

يقينًا دوی غرقيدونكي دي . او جوړوله ده (نوح عليه السلام) كشتي او كله به چې

مَرَّ عَلَيْهِ مَلَاٌ مِّنْ قَوْمِهٖ سَخِرُوْا مِنْهُ ط

تيريدو په ده باندي يو ټولگے د قوم د ده نه نو ټوقي به يې كولې ده پورے ،

قَالَ اِنْ تَسْخَرُوْا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ

اوئيل (نوح عليه السلام) كه تاسو ټوقي كوئ مونږ پورے پس يقينًا مونږ بدله د ټوقو به واخلو تاسو نه

كَمَا تَسْخَرُوْنَ ﴿٣٨﴾ط فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ لا مَنْ

لكه څنگه چې تاسو ټوقي كوئ " پس زر دے چې پوهه به شئ تاسو په هغه چا

يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَ يَحِلُّ عَلَيْهِ

چې رابه شي هغه ته عذاب رسوا به كې هغه لره او واقع به شي ده باندي

عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿٣٩﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَ اَمْرُنَا

عذاب هميشه . تر دي چې كله راغے حكم د عذاب زمونږه

وَ فَارَ التَّنُّوْرُ لا قُلْنَا احْمِلْ فِيْهَا مِنْ كُلٍّ

او جوش اووهلو تنــــور اوئيل مونږ خواره كه پديكښې د هر قسم

زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَ اَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ

جوړے دوه دوه او تابعدار ستا مگر هغه څوک چې مخكښې شوي ده

عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَ مَنْ اٰمَنَ ط وَ مَآ اٰمَنَ مَعَهٗٓ

په ده باندي وينا (د عذاب) او (سواره كه) هغه څوک چې ايمان يې راوړے دے، او ايمان نه وو راوړے ده سره

اِلَّا قَلِيْلٌ ﴿٤٠﴾ وَ قَالَ ارْكَبُوْا فِيْهَا بِسْمِ

مگر لږ . اوئيل نوح (عليه السلام) سواره شئ په دي كښې به امداد د نوم د

اللّٰهِ مَجْرٖىهَا وَ مُرْسٰىهَا ط اِنَّ رَبِّيْ لَغَفُوْرٌ

الله روانيدل د دي دي او دريدل د دي دي ، يقينًا زما رب خامخا بښونكے

رَّحِيْمٌ ﴿٤١﴾ وَ هِيَ تَجْرِىْ بِهِمْ فِىْ مَوْجٍ
مهربان دے * او دا كشتي روانه وه په دوی سره په چپو كښې

كَالْجِبَالِ قف وَ نَادٰى نُوْحُ اِبْنَهٗ وَ كَانَ فِىْ
په شان د غرونو باندې او آواز اوكړو نوح (علیه السلام) خپل زوی ته او وو دا زوی د ده په

مَعْزِلٍ يّٰبُنَىَّ ارْكَبْ مَّعَنَا وَ لَا تَكُنْ مَّعَ
غاړه د درياب اے بچیه سور شه مونږ سره (كشتۍ كښې) او مه كيږه ته سره د

الْكٰفِرِيْنَ ﴿٤٢﴾ قَالَ سَاٰوِىْٓ اِلٰى جَبَلٍ
كافرانو * اوئيل (كنعان) زر دے چې زه به راشم غر ته

يَّعْصِمُنِىْ مِنَ الْمَآءِ ط قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ
بچ به كي ما لره د اوبو نه، اوئيل (نوح علیه السلام) نشته بچ كيدونكے نن ورځ

مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ ج وَ حَالَ
د عذاب د الله نه مگر هغه څوك چې رحم اوكي الله (په هغه) ، او واقع شوه

بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِيْنَ ﴿٤٣﴾
په مينځ د دوی كښې چپه نو شو دے د غرق كړے شوو نه *

وَ قِيْلَ يٰٓاَرْضُ ابْلَعِىْ مَآءَكِ وَ يٰسَمَآءُ
او اووئیلے شو: اے زمكے اونغره اوبه خپلې او اے آسمانه

اَقْلِعِىْ وَ غِيْضَ الْمَآءُ وَ قُضِىَ الْاَمْرُ
بندے كه اوبه او كمے شوے اوبه او فیصله اوكړے شوه د عذاب

وَ اسْتَوَتْ عَلَى الْجُوْدِىِّ وَ قِيْلَ بُعْدًا لِّلْقَوْمِ
او اودریده (كشتي) په جودي غر باندې او اووئیلے شو هلاكت دے د پاره د قوم

الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَ نَادٰى نُوْحٌ رَّبَّهٗ فَقَالَ رَبِّ
ظالمانو * آواز اوكه نوح (علیه السلام) رب خپل ته نو اوئیل (نوح علیه السلام) اے زما ربه

ربع

اِنَّ ابۡنِیۡ مِنۡ اَهۡلِیۡ وَ اِنَّ وَعۡدَكَ الۡحَقُّ

يقينًا زوے زما زما د اهل نه دے او يقينًا وعده ستا رشتيا ده

وَ اَنۡتَ اَحۡكَمُ الۡحٰكِمِيۡنَ ﴿۴۵﴾ قَالَ يٰنُوۡحُ اِنَّهٗ

او ته ئي غوره فيصله كونكے د فيصلي كونكو نه * اوئيل (ورته الله) اے نوح (عليه السلام) يقينًا زوے ستا

لَيۡسَ مِنۡ اَهۡلِكَ ۚ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَيۡرُ صَالِحٍ ۖ

ندے د اهل ستا نه، يقينًا دے (خاوند) د عمل ناكاره دے،

فَلَا تَسۡـَٔلۡنِ مَا لَيۡسَ لَكَ بِهٖ عِلۡمٌ ؕ اِنِّیۡۤ

نو ما نه تپوس مه كوه د هغه چي نه وي تا لره په هغي باندي څه دليل، يقينًا زه

اَعِظُكَ اَنۡ تَكُوۡنَ مِنَ الۡجٰهِلِيۡنَ ﴿۴۶﴾

نصيحت كوم تا ته چي (نه) شي ته د جاهلانو نه *

قَالَ رَبِّ اِنِّیۡۤ اَعُوۡذُ بِكَ اَنۡ اَسۡـَٔلَكَ

اوئيل (نوح عليه السلام) اے زما ربه زه پناه غواړم په تا سره دا چي زه تپوس اوكم ستا نه

مَا لَيۡسَ لِیۡ بِهٖ عِلۡمٌ ؕ وَ اِلَّا تَغۡفِرۡ لِیۡ وَ

هغه چي نه وي ما لره په هغي باندي څه دليل، او كه نه بخښنه اونكړي ما ته او

تَرۡحَمۡنِیۡۤ اَكُنۡ مِّنَ الۡخٰسِرِيۡنَ ﴿۴۷﴾ قِيۡلَ

رحم اونه كړي په ما باندي نو شم به زه د تاوانيانو نه * اوئيلے شو

يٰنُوۡحُ اهۡبِطۡ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَ بَرَكٰتٍ عَلَيۡكَ

: اے نوح كوز شه په سلامتيا سره زمونږ د طرف نه او په بركتونو سره په تا باندي

وَ عَلٰۤی اُمَمٍ مِّمَّنۡ مَّعَكَ ؕ وَ اُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمۡ

او په تولګو باندي د هغه چا نه چي تا سره دي، او نور تولګي زر دے چي فائده به وركو دوي ته

ثُمَّ يَمَسُّهُمۡ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِيۡمٌ ﴿۴۸﴾ تِلۡكَ

بيا به اورسيږي دوي ته زمونږ د طرف نه عذاب دردناک * دا

مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهَآ اِلَيْكَ ۚ مَا كُنْتَ

د خبرونو د غيبو نه دي وحي كوو مونږ د دي تا ته ، نه

تَعْلَمُهَآ اَنْتَ وَ لَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا ۛ

پوهيدي په دي باندي ته او نه قوم ستا مخكښي د دي نه ،

فَاصْبِرْ ۛ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿٤٩﴾ وَ اِلٰى

صبر كوه ، يقينًا غوره انجام د پرهيزګارانو دے * او (ليږلے وو مونږ)

عَادٍ اَخَاهُمْ هُوْدًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا

عاديانو ته يو د دوی نه هود (عليه السلام) ، اوئيل ده اے قومه زما بندګي اوكړئ

اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا

د يو الله نشته تاسو لره حاجت روا بغير د الله ، نه يئ تاسو مګر

مُفْتَرُوْنَ ﴿٥٠﴾ يٰقَوْمِ لَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا ؕ

د ځان نه جوړونكي * اے زما قومه زه نه غواړم ستاسو نه په دي (بيان) باندي څه اجر ،

اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذِيْ فَطَرَنِيْ ؕ اَفَلَا

نه دے اجر زما مګر هغه ذات سره چي زه ئي پيدا كړے يم ، نو ولے

تَعْقِلُوْنَ ﴿٥١﴾ وَ يٰقَوْمِ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ

تاسو د عقل نه كار نه اخلئ * او اے زما قومه بخښنه اوغواړئ د خپل رب نه بيا

تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا

راوګرځئ دي الله ته راوبه ليږي باران په تاسو باندي شيبي شيبي

وَّ يَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَ لَا تَتَوَلَّوْا

او زيات به كړي تاسو لره طاقت سره د طاقت ستاسو او مه اوړئ

مُجْرِمِيْنَ ﴿٥٢﴾ قَالُوْا يٰهُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ

تاسو مجرمان * اوئيل دوی اے هود (عليه السلام) تا راتلل ندي كړي مونږ ته په دليل باندي

وَ مَا نَحْنُ بِتَارِكِيْٓ اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَ مَا
او نه يو موږ پرېښودونکي د الهو خپلو لره د وجې د وينا ستا نه او نه
نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿٥٣﴾ اِنْ نَّقُوْلُ اِلَّا
يو موږ د خبرې ستا تصديق کونکي ٭ موږ نور څه نه وايو مګر
اعْتَرٰىكَ بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُوْٓءٍ ؕ قَالَ اِنِّيْٓ
او به رسيږي تا ته بعضې مددګاران زموږ په بدئي، سره اوئيل (هود عليه السلام)، يقيناً زه
اُشْهِدُ اللّٰهَ وَ اشْهَدُوْٓا اَنِّيْ بَرِيْٓءٌ مِّمَّا
ګواه کوم الله لره او تاسو هم ګواه شئ چې يقيناً زه بيزاره يم د هغه نه چې
تُشْرِكُوْنَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُوْنِهٖ فَكِيْدُوْنِيْ جَمِيْعًا
حصه دار کوې ٭ بغير د الله نه تو زما د مرګ تدبير اوکړئ ټول
ثُمَّ لَا تُنْظِرُوْنِ ﴿٥٥﴾ اِنِّيْ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ
بيا ما لره مهلت مه راکوئ ٭ يقيناً ما ځان سپارلے دے په الله باندې
رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ ؕ مَا مِنْ دَآبَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌۢ
چې رب زما او رب ستاسو دے، نشته هيڅ يو ژوندے سر مګر الله نيسونکے دے
بِنَاصِيَتِهَا ؕ اِنَّ رَبِّيْ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٥٦﴾
سرکوندې د ده لره، يقيناً رب زما ښودونکے دے د لارې نيغې ٭
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ مَّآ اُرْسِلْتُ بِهٖٓ
که واوړيدئ تاسو نو تحقيق سره ما اورسول تاسو ته هغه (احکام) چې زه رالیږلے شوے يم په هغې
اِلَيْكُمْ ؕ وَ يَسْتَخْلِفُ رَبِّيْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ۚ
تاسو ته، او پاتې به کې زما رب يو قوم بغير ستاسو نه
وَ لَا تَضُرُّوْنَهٗ شَيْـًٔا ؕ اِنَّ رَبِّيْ عَلٰى كُلِّ
او ضرر نه شئ رسولے تاسو الله ته ذره بر، يقيناً رب زما په هر يو

شَيْءٍ حَفِيْظٌ ﴿٥٧﴾ وَ لَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا

شي باندي نګهبان دے * او هر کله چي راغے حکم (د عذاب) زمونږ نو خلاص که مونږ

هُوْدًا وَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا ۚ

هود (علیه السلام) او هغه کسان چي ایمان ئي راوړے وو هغه سره په مهربانتیا سره د طرفه زمونږ نه ،

وَ نَجَّيْنٰهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيْظٍ ﴿٥٨﴾ وَ تِلْكَ

او خلاصل کړل مونږ دوی د عذاب سخت نه * او دغه

عَادٌ ۙ جَحَدُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ وَ عَصَوْا رُسُلَهٗ

عادیان وو ، دوی انکار کړے وو په دلائلو د رب خپل باندي او نافرماني ئي کړي وه دخپلو پیغمبرانو

وَ اتَّبَعُوْٓا اَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيْدٍ ﴿٥٩﴾ وَ اُتْبِعُوْا

او تابعداري ئي کړي وه د حکم د هر سرکش عنادي * او دوی پسی شو

فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اَلَآ

په دي دنیا کښي لعنت او په ورځ د قیامت کښي هم ، خبر دار

اِنَّ عَادًا كَفَرُوْا رَبَّهُمْ ؕ اَلَا بُعْدًا لِّعَادٍ

یقینًا عادیانو کفر کړے وو په خپل رب باندي ، خبر دار هلاکت دے د پاره د عادیانو

قَوْمِ هُوْدٍ ﴿٦٠﴾ وَ اِلٰى ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا ۘ

قوم د هود (علیه السلام) * او ثمودیانو ته (لیږلے وو مونږ) یو د دوی نه صالح (علیه السلام)،

قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ

اوئیل (صالح علیه السلام) اے زما قومه عبادت اوکئ د یو الله نشته تاسو لره بل

اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ

حاجت پوره کونکے بغیر د الله نه ، دي الله پیدا کړي یئ تاسو د زمکے نه

وَ اسْتَعْمَرَكُمْ فِيْهَا فَاسْتَغْفِرُوْهُ ثُمَّ تُوْبُوْٓا

او آباد کړي ئي یئ تاسو په دي زمکه کښي نو بښنه اوغواړئ د الله نه بیا راوګرځئ

إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّيْ قَرِيْبٌ مُّجِيْبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوْا

دي الله ته، يقينًا رب زما دے نزدے قبلونكے (د دعاگانو) * اوئيل دوی

يٰصٰلِحُ قَدْ كُنْتَ فِيْنَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَآ

اے صالح (عليه السلام) تحقيق سره وي ته په مونږ كښې ځائے د اميد / شرارتي مخكښې د دې نه

اَتَنْهٰنَآ اَنْ نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَا وَ اِنَّنَا

آيا ته منع كے مونږه لره دينه چې عبادت اوكړو مونږه د هغه چې عبادت به ئې كو مشرانو زمونږ او يقينًا مونږ

لَفِيْ شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَآ اِلَيْهِ مُرِيْبٍ ﴿٦٢﴾

خامخا په شک كښې يو د هغه نه چې ته مونږ راغوارې هغې ته زيات شک كونكي *

قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ

اوئيل (صالح عليه السلام) اے قومه زما خبر راكړئ ما ته كه يم زه په دليل باندې

مِّنْ رَّبِّيْ وَ اٰتٰىنِيْ مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ

ده طرفه د رب زما نه او راكړے ئې وي ما ته دخپل طرف نه مهرباني (نبوت) پس څوک دے

يَّنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهٗ ۫ فَمَا

چې بچ به كړي ما لره د (عذاب د) الله نه كه زه نافرماني اوكم د الله نو نه

تَزِيْدُوْنَنِيْ غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿٦٣﴾ وَ يٰقَوْمِ هٰذِهٖ

زياتوئ تاسو ما لره بغير د تاوان نه * او اے قومه زما دا

نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْٓ

اوښه د الله ده ستاسو د پاره نښه ده نو پريږدئ دې لره چې خوراک كړي په

اَرْضِ اللّٰهِ وَ لَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ فَيَاْخُذَكُمْ

زمكه د الله كښې او مه رسوئ دې ته څه تكليف گيني اوبه نيسي تاسو لره

عَذَابٌ قَرِيْبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوْا

عذاب نزدے * نو دوی زخمي كړه دا اوښه نو اوئيل (صالح عليه السلام) فائده واخلئ

فِيْ دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ؕ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ

په کورونو خپلو کښې درے ورځے ، دا وعده ده نه ده

مَكْذُوْبٍ ﴿۶۵﴾ فَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا

دروغژنه شوې * پس هر کله چې راغے عذاب زمونږه نو خلاص که مونږ

صٰلِحًا وَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا

صالح (علیه السلام) او هغه کسان چې ایمان ئې راوړے وو ده سره په مهربانۍ سره زمونږ نه

وَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِىِٕذٍ ؕ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ

او د رسوائۍ د دغه ورځے نه ، یقینًا رب ستا هم هغه طاقت والا

الْعَزِيْزُ ﴿۶۶﴾ وَ اَخَذَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ

زورآور دے * او اونیول هغه کسان چې ظلم ئې کړے وو چغې (د عذاب)

فَاَصْبَحُوْا فِيْ دِيَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿۶۷﴾ كَاَنْ

او گرځیدل دوی په کورونو خپلو کښې پرمخې پراته* (داسې تباه شو دوی) گویا چه

لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا ؕ اَلَاۤ اِنَّ ثَمُوْدَاۡ كَفَرُوْا رَبَّهُمْ ؕ

نه وو اوسیدلي دوی پدې کښې ، خبردار یقینًا ثمودیانو کفر کړے وو په خپل رب ،

اَلَا بُعْدًا لِّثَمُوْدَ ﴿۶۸﴾ وَ لَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُنَاۤ

خبردار هلاکت دے د پاره د ثمودیانو * او تحقیق سره راغلي وو استاذي زمونږ

اِبْرٰهِيْمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوْا سَلٰمًا ؕ قَالَ سَلٰمٌ

ابراهیم (علیه السلام) ته په زیرې سره اوئیل دوی السلام علیکم ، اوئیل ابراهیم (علیه السلام) وعلیکم السلام

فَمَا لَبِثَ اَنْ جَآءَ بِعِجْلٍ حَنِيْذٍ ﴿۶۹﴾ فَلَمَّا رَاٰۤ

نو درنگ ئې تیر نه که چې راتلل ئې او کړل په سخې ریت شوې سره * نو کله چې اولیدل (ابراهیم علیه السلام)

اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَ اَوْجَسَ

لاسونه د دوی چې نه رسیدل دې ته ناآشنا ئې او گنړل دوی او پته ئې کړه

مِنْهُمْ خِيْفَةً ؕ قَالُوْا لَا تَخَفْ اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى

د دوی نه یره ، اوئیل دوی مه یریږه یقینًا موږ رالیږلي شوي یو

قَوْمِ لُوْطٍ ؕ۝۷۰ وَ امْرَاَتُهٗ قَآىِٕمَةٌ فَضَحِكَتْ

قوم د لوط (علیه السلام) ته * او ښځه د هغه ولاړه وه نو اوئي خاندل

فَبَشَّرْنٰهَا بِاِسْحٰقَ ۙ وَ مِنْ وَّرَآءِ اِسْحٰقَ

نو زیرے ورکړو موږ دې ته په اسحاق (علیه السلام) او روستو د اسحاق (علیه السلام) نه

يَعْقُوْبَ ۝۷۱ قَالَتْ يٰوَيْلَتٰٓى ءَاَلِدُ وَ اَنَا

د یعقوب (علیه السلام) * اوئیل دې هائے تعجب دے ما لره آیا زه به اوزیږوم بچے او زه یم

عَجُوْزٌ وَّ هٰذَا بَعْلِيْ شَيْخًا ؕ اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ

بوډئ او دا خاوند زما دے بوډا ، یقینًا دا یو شے دے

عَجِيْبٌ ۝۷۲ قَالُوْٓا اَتَعْجَبِيْنَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ

عجیبه * اوئیل دوی آیا ته تعجب کے د حکم د الله نه

رَحْمَتُ اللّٰهِ وَ بَرَكٰتُهٗ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِ ؕ

رحمت د الله دې وي او برکتونه د الله دې وي په تاسو باندې اے کـــور والو ،

اِنَّهٗ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ۝۷۳ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ

یقینًا دا الله ستائلے شوے مرتبے والا دے * نو کله چې لاړه د

اِبْرٰهِيْمَ الرَّوْعُ وَ جَآءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا

ابراهیم (علیه السلام) نه یره او بیان شو ورته زیرے بحث ئې کو موږ سره

فِيْ قَوْمِ لُوْطٍ ؕ۝۷۴ اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ لَحَلِيْمٌ اَوَّاهٌ

په باره د قوم د لوط (علیه السلام) کښې * یقینًا ابراهیم (علیه السلام) وو صبرناک عاجزي کونکے

مُّنِيْبٌ ۝۷۵ يٰٓاِبْرٰهِيْمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا ۚ

رجوع کونکے (الله ته) * اے ابراهیم (علیه السلام) مخ واړوه د دینه ،

إِنَّهُ قَدْ جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۚ وَ إِنَّهُمْ اٰتِيْهِمْ

يقينًا شان دا دے تحقيق سره حکم شويدے د عذاب د رب ستا ، او يقينًا دوى راتلونکے دے دوى ته

عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُوْدٍ ﴿٧٦﴾ وَ لَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا

عذاب چي نه بهٔ وي واپس کيدونکے * او هر کله چي راغلل استاذي زمونږ

لُوْطًا سِيْٓءَ بِهِمْ وَ ضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَّ قَالَ

لوط (عليه السلام) ته خفه شو په دوى او تنګ شو په دوى باندي د پخونه او وئيل (لوط عليه السلام)

هٰذَا يَوْمٌ عَصِيْبٌ ﴿٧٧﴾ وَ جَآءَهٗ قَوْمُهٗ

دا ده ورځ سخته * او راغلے ده ته قوم د ده

يُهْرَعُوْنَ إِلَيْهِ ؕ وَ مِنْ قَبْلُ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ

چي زغلولے شو ده طرف ته ، او مخکښي د دې نه دوى عملونه کول

السَّيِّاٰتِ ؕ قَالَ يٰقَوْمِ هٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيْ هُنَّ

بد ، اوئيل (لوط عليه السلام) اے زما قومه دا زما د چم جينکئ دي دا

أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ لَا تُخْزُوْنِ فِيْ

پاکي دي ستاسو د پاره تو ويريږئ د الله نه او مه رسوا کوئ ما لره په باره د

ضَيْفِيْ ؕ أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّشِيْدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوْا

ميلمنو زما کښي ، آيا نشته ستاسو نه يو سړے هوښيار * اوئيل دوى :

لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِيْ بَنٰتِكَ مِنْ حَقٍّ ۚ

تحقيق سره ته پوهه ئي چي نشته مونږ لره په چم جينکو ستا کښي څه حق (رغبت) ،

وَ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيْدُ ﴿٧٩﴾ قَالَ لَوْ أَنَّ لِيْ

او يقينًا ته پوهيږي په هغه چي اراده کوو مونږ * اوئيل (لوط عليه السلام) که وے ما لره

بِكُمْ قُوَّةً أَوْ اٰوِيْٓ إِلٰى رُكْنٍ شَدِيْدٍ ﴿٨٠﴾

په تاسو باندي طاقت يا ما ځائے نيولے وے يو قوم مضبوط ته *

قَالُوْا يٰلُوْطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَّصِلُوْٓا

اوئیل دوی: اے لوط یقینًا موږ یو استاذي د رب ستا جرې نه شي رسیدلے دوی

اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ

تا ته نو بوځه خپل تابعدار په څه حصه کښې د شپې

وَ لَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَ ؕ اِنَّهٗ

او په شا دې نه ګورې ستاسو نه یو تن مګر ښځه ستا ، یقینًا شان دا دے

مُصِيْبُهَا مَآ اَصَابَهُمْ ؕ اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ ؕ

رسیدونکے دے دې ته هغه عذاب چې رسي دوی ته ، یقینًا وخت د وعدے د دوی صبا دے ،

اَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيْبٍ ﴿٨١﴾ فَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا

آیا نه دے صبا نزدے ، پس هر کله چې راغے حکم د عذاب زموږه

جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهَا

اوګرځو موږ د پاسه طرف د هغې لاندې د هغې او حال دا وو چې موږ راورولې وو (کلی) باندې

حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيْلٍ ۙ مَّنْضُوْدٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً

کاڼې د تکرو ، پے درپے ، نښاندار

عِنْدَ رَبِّكَ ؕ وَ مَا هِيَ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ

په نزد د رب ستا ، او نه دې دا د ظالمانو نه

بِبَعِيْدٍ ﴿٨٣﴾ وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ؕ

څه لرے ، او مدین والو ته (لیږلے وو موږه) یو د دوی شعیب (علیه السلام) ،

قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ

وے وئیل : اے قومه زما عبادت اوکړئ د یو الله نشته تاسو لره بل حاجت روا

غَيْرُهٗ ؕ وَ لَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَ الْمِيْزَانَ

بغیر د الله نه ، او کمے مه کوئ پیمانه او تول کښې

إِنِّيٓ أَرٰىكُمْ بِخَيْرٍ وَّ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ

يقينًا زه وينم تاسو لره په مالدارئ كښې او يقينًا زه پريږم په تاسو باندې

عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيٰقَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ

د عذاب د ورځې راګيرونكي نه * او اے قومه زما پوره كړئ پيمانه

وَ الْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ

او تول په انصاف او مه كموئ خلقو نه

أَشْيَآءَهُمْ وَ لَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ

څيزونه د هغوي او مه ګرځئ په زمكه كښې

مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ

فساد كونكي * باقي مانده د الله (جائز ګټه) غوره ده د پاره ستاسو كه

كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۚ وَ مَآ أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾

يئ تاسو مومنان ، او نه يم زه په تاسو باندې نګهبان *

قَالُوا يٰشُعَيْبُ أَصَلٰوتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَّتْرُكَ

اوئيل دوئ: اے شعيبه آيا دين ستا حكم كړې تا ته چې پريږدو مونږ

مَا يَعْبُدُ أٰبَآؤُنَآ أَوْ أَنْ نَّفْعَلَ فِيٓ أَمْوَالِنَا

هغه چې عبادت ئې كو مشرانو زمونږ يا دا چې اوكو مونږ په مالونو خپلو كښې

مَا نَشٰٓؤُا ۭ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾

هغه چې خوښه شي زمونږ، يقينًا ته خامخا ته ئې صبر ناك پوهه *

قَالَ يٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ

اوئيل (شعيب عليه السلام) اے قومه زما خبر راكړئ ما ته كه يم زه په دليل باندې

مِّنْ رَّبِّيْ وَ رَزَقَنِيْ مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا ۭ وَ مَآ

د طرفه د رب زما نه او راكړے ئې وي ما ته د خپل طرف نه رزق ښائسته ، او

أُرِيْدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى مَآ اَنْهٰكُمْ عَنْهُ ؕ
زه اراده نه کوم چي خلاف اوکم ستاسو (او لاړ شم) هغه ته چي زه منع کوم تاسو لره د هغې نه،
اِنْ اُرِيْدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ ؕ وَمَا
زه اراده نه کوم مگر د اصلاح خومره چي زه طاقت لرم ، او ندے
تَوْفِيْقِيْٓ اِلَّا بِاللّٰهِ ؕ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ
توفیق زما مگر په الله باندي، په دي الله باندي ما ځان سپارلے دے او دي الله ته
اُنِيْبُ ﴿٨٨﴾ وَيٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيْٓ
زه رجوع کوم* او اے زما قومه باعث نه کي تاسو لره خلاف زما
اَنْ يُّصِيْبَكُمْ مِّثْلُ مَآ اَصَابَ قَوْمَ نُوْحٍ
دا چي اورسيږي تا ته په شان د هغه(عذاب) چي رسيدلے وو قوم د نوح (عليه السلام) ته
اَوْ قَوْمَ هُوْدٍ اَوْ قَوْمَ صٰلِحٍ ؕ وَمَا قَوْمُ لُوْطٍ
او قوم د هود (عليه السلام) ته او قوم د صالح (عليه السلام) ته، او ندے قوم د لوط (عليه السلام)
مِّنْكُمْ بِبَعِيْدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ
ستاسو نه خه لرے* او بښنه اوغواړئ د رب خپل نه بيا
تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ ؕ اِنَّ رَبِّيْ رَحِيْمٌ وَّدُوْدٌ ﴿٩٠﴾
راوګرځئ دي الله تعالى ته (تابعداری سره)، يقيناً رب زما رحم کونکے محبت کونکے دے*
قَالُوْا يٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيْرًا مِّمَّا تَقُوْلُ
اوئيل دوی اے شعيبه (عليه السلام) نه پوهيږو موږ په ډيرو د هغه خه چي ته ئي وائي
وَاِنَّا لَنَرٰىكَ فِيْنَا ضَعِيْفًا ۚ وَلَوْلَا رَهْطُكَ
او يقيناً موږه وينو تا لره په موږ کښي کمزورے ، که نه وے قبيله ستا
لَرَجَمْنٰكَ ؗ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيْزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ
خامخا به ګټو به وشتے وو موږ تا لره او نه ئي ته په موږ باندي خه ګران* اوئيل (شعيب عليه السلام)

يٰقَوْمِ اَرَهْطِيْٓ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ ؕ

اے قومه زما آیا قبیله زما ډیره عزتمنده ده تاسو ته د (دین د) الله نه ،

وَ اتَّخَذْتُمُوْهُ وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا ؕ اِنَّ رَبِّيْ

او نیولے دے تاسو ده (دین د الله) لره روستو ستاسو نه شا ته ، یقینًا رب زما

بِمَا تَعْمَلُوْنَ مُحِيْطٌ ﴿٩٢﴾ وَ يٰقَوْمِ اعْمَلُوْا

په هغه چي کوئ تاسو ګیره اچونکے دے ۔ او اے قومه زما عمل کوئ تاسو

عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ عَامِلٌ ؕ سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ

په خپل خیال باندي یقینًا زه عمل کونکے یم (د بیان) ، زر دے چي اوبه پیژنئ تاسو

مَنْ يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَ مَنْ هُوَ

هغه څوک چي رابه شي ده ته عذاب رسوا به کي ده لره او هغه څوک چي وي

كَاذِبٌ ؕ وَ ارْتَقِبُوْٓا اِنِّيْ مَعَكُمْ رَقِيْبٌ ﴿٩٣﴾ وَ

دروغجن ، او انتظار کوئ تاسو یقینًا زه یم تاسو سره انتظار کونکے ۔ او

لَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَّ الَّذِيْنَ

هر کله چي راغے حکم د عذاب زمونږ نو خلاص کړو مونږه شعیب (علیه السلام) او هغه کسان

اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا ۚ وَ اَخَذَتِ الَّذِيْنَ

چي ایمان ئي راوړے وو ده سره په مهربانئ سره زمونږ نه او اونیول هغه کسان

ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دِيَارِهِمْ

چي ظلم ئي کړے وو چغي نو اوګرځیدل دوی په کورونو خپلو کښي

جٰثِمِيْنَ ﴿٩٤﴾ ۙ كَاَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا ؕ اَلَا بُعْدًا

پرمخي پراته (داسي تباه شو) ګویا چه دوی نه وو اوسیدلي په دي کښي ، خبر دار هلاکت دے

لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُوْدُ ﴿٩٥﴾ ع وَ لَقَدْ ع ٨ ٨

مدین والو د پاره لکه څنګه چي هلاک شوي وو ثمودیان ۔ او تحقیق سره

اَرۡسَلۡنَا مُوۡسٰى بِاٰيٰتِنَا وَ سُلۡطٰنٍ مُّبِيۡنٍ ۙ﴿۹۶﴾

لیږلے وو مونږه موسی (علیه السلام) په دلائلو خپلو او معجزې ښکاره باندې *

اِلٰى فِرۡعَوۡنَ وَ مَلَا۟ئِهٖ فَاتَّبَعُوۡۤا اَمۡرَ فِرۡعَوۡنَ ۚ

فرعون ته او وزیرانو د هغه ته نو دوی تابعداري اوکړه د حکم د فرعون ،

وَ مَاۤ اَمۡرُ فِرۡعَوۡنَ بِرَشِيۡدٍ ﴿۹۷﴾ يَقۡدُمُ قَوۡمَهٗ

او نه وو حکم د فرعون سم/صحیح * مخکښې به کې قوم خپل

يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ فَاَوۡرَدَهُمُ النَّارَ ؕ وَ بِئۡسَ الۡوِرۡدُ

په ورځ د قیامت نو رابولي دوی لره اوور ته ، او بد دے ګودر

الۡمَوۡرُوۡدُ ﴿۹۸﴾ وَ اُتۡبِعُوۡا فِىۡ هٰذِهٖ لَعۡنَةً وَّ يَوۡمَ

ګودر شوے * او دوی پسے شو په دې دنیا کښې لعنت او په ورځ د

الۡقِيٰمَةِ ؕ بِئۡسَ الرِّفۡدُ الۡمَرۡفُوۡدُ ﴿۹۹﴾ ذٰلِكَ

قیامت ، بد دے بخشش بخشش کړے شوے * دا

مِنۡ اَنۡۢبَآءِ الۡقُرٰى نَقُصُّهٗ عَلَيۡكَ مِنۡهَا

د خبرونو د کلو دي بیانوو مونږه دي لره په تا باندې بعضې د دې نه

قَآئِمٌ وَّ حَصِيۡدٌ ﴿۱۰۰﴾ وَ مَا ظَلَمۡنٰهُمۡ وَ لٰكِنۡ

ولاړ (آباد) دي او بعضې هلاک شوي دي * او زیاتے نه وو کړے مونږ په دوی لیکن

ظَلَمُوۡۤا اَنۡفُسَهُمۡ فَمَاۤ اَغۡنَتۡ عَنۡهُمۡ اٰلِهَتُهُمُ

زیاتے کړے وو دوی په خپلو ځانونو باندې نو فائده ورنکړه دوی ته مددګارانو د دوی

الَّتِىۡ يَدۡعُوۡنَ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ مِنۡ شَىۡءٍ

هغه چې رامدد کول دوی سیوا د الله نه هیڅ شے

لَّمَّا جَآءَ اَمۡرُ رَبِّكَ ؕ وَ مَا زَادُوۡهُمۡ غَيۡرَ

هر کله چې راغے حکم د عذاب د رب ستا ، او زیات يې نه که دوی لره بغیر د

تَتْبِيْبٍ ﴿۱۰۱﴾ وَ كَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَآ اَخَذَ

تباهي نه * او دارنګي نيول د رب ستا دي كله چي اونيوي

الْقُرٰى وَ هِيَ ظَالِمَةٌ ؕ اِنَّ اَخْذَهٗٓ اَلِيْمٌ

كلو واله او وي هغوي ظلم كونكے ، يقينًا نيول د الله دردناك

شَدِيْدٌ ﴿۱۰۲﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّمَنْ خَافَ

سخت دي * يقينًا په دي كښې خامخا نښه ده د پاره د هغه چا چي يريږي

عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ؕ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوْعٌ ۙ لَّهُ

د عذاب د آخرت نه ، دا هغه ورځ ده چي جمع كيدونكي دي دي ته

النَّاسُ وَ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُوْدٌ ﴿۱۰۳﴾ وَ مَا نُؤَخِّرُهٗٓ

خلق او دا ورځ د شهات ده * او نه روستو كوو موږ دي لره

اِلَّا لِاَجَلٍ مَّعْدُوْدٍ ﴿۱۰۴﴾ؕ يَوْمَ يَاْتِ لَا تَكَلَّمُ

مګر نيټې مقررے ته *(ياده كه هغه) ورځ چي رابه شي خبري به نشي كولے

نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَّ سَعِيْدٌ ﴿۱۰۵﴾

هيڅ يو نفس مګر په حكم د الله پس بعضي د دوی نه بدبخته به وي او بعضي د دوی نه نيک بخته *

فَاَمَّا الَّذِيْنَ شَقُوْا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيْهَا

پس هر چي هغه كسان دي چي بدبخته وو نو په اوور كښې به وي دوی د پاره به په دي كښې

زَفِيْرٌ وَّ شَهِيْقٌ ﴿۱۰۶﴾ۙ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا دَامَتِ

چرينګارے او هنريدل وي * هميشه به وي په دي كښې تر څو چي

السَّمٰوٰتُ وَ الْاَرْضُ اِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ؕ اِنَّ

بره والے او ښكته والے (د جهنم وي) مګر هغه څوک چي اوغواړي رب ستا (نو زيات به كړي دوی لره عذابونه)، يقينًا

رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيْدُ ﴿۱۰۷﴾ وَ اَمَّا الَّذِيْنَ

رب ستا كونكے د هغه دے چي اراده كړي * او هر چي هغه كسان دي

سُعِدُوْا فَفِى الْجَنَّةِ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا

نيک بخت دي نو وي به دوی په جنت کښې همېشه به وي په دې کښې تر

دَامَتِ السَّمٰوٰتُ وَ الْاَرْضُ اِلَّا مَا شَآءَ

څو چې او ښکته والے د جنت وي) مګر هغه څوک چې اوغواړي بره والے

رَبُّكَ ؕ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوْذٍ ﴿۱۰۸﴾ فَلَا تَكُ فِىْ

رب ستا(نو زيات به کې دوی لره نعمتونه) (وربه کړے شي دوی ته) عطيه نه به وي پرېکړے شوي "پس مه کېږه ته په

مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هٰٓؤُلَآءِ ؕ مَا يَعْبُدُوْنَ اِلَّا

شک کښې د هغه نه چې عبادت کې دغه کسان ، عبادت نه کې دوی مګر

كَمَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُهُمْ مِّنْ قَبْلُ ؕ وَ اِنَّا

په شان د هغه چې عبادت کو مشرانو د دوی پخوا ، او يقينًا موږه

لَمُوَفُّوْهُمْ نَصِيْبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوْصٍ ﴿۱۰۹﴾ وَ لَقَدْ

خامخا پوره ورکونکي يو دوی ته حصه د دوی نه کمه شوي(يعني پوره) " او تحقيق سره

اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ فَاخْتُلِفَ فِيْهِ ؕ وَ

ورکړے وو موږه موسیٰ عليه السلام ته کتاب (تورات) (په بو څخ) نو اختلاف اوکړے شو په هغې کښې ، او

لَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِىَ

که نه وو حکم(په تاخير د عذاب) مخکښې تېر شوے د طرفه د رب ستا نه نو فيصله به شوي وه

بَيْنَهُمْ ؕ وَ اِنَّهُمْ لَفِىْ شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيْبٍ ﴿۱۱۰﴾

په مېنځ د دوی کښې ، او يقينًا دوی خامخا په شک کښې دي د دې نه زيات شک کونکي "

وَاِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ اَعْمَالَهُمْ ؕ

او يقينًا هر يو(۱) خامخا پوره به ورکړي دوی لره رب ستا بدله د عملونو د دوی ،

اِنَّهٗ بِمَا يَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿۱۱۱﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَآ

يقينًا دا الله په هغه چې کوي يې دوی خبر دار دے " نو کلک اودرېږه لکه چې

(۱) که دي مومنان دي که هر کله چې پوره به ورکړي دوی لره

أُمِرْتَ وَ مَنْ تَابَ مَعَكَ وَ لَا تَطْغَوْا ط اِنَّهٗ

حکم شوے دے تا ته او هغه چا ته چې راګرځي تا سره او سرکشي مه کوئ تاسو ،یقینًا دا الله

بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۱۱۲﴾ وَ لَا تَرْكَنُوْٓا اِلَى

د هغه چې کوئ ئې تاسو لیدونکے دے ۔ او میلان مه کوئ

الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ ۙ وَ مَا لَكُمْ مِّنْ

هغه کسانو ته چې ظلم ئې کړے دے ګني او به رسیږي تاسو ته اور او نه به وي تاسو لره

دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿۱۱۳﴾

بغیر د الله نه خوک مددګاران بیا به ستاسو امداد اونکړے شي ۔

وَ اَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَ زُلَفًا مِّنَ

او پابندي کوه د مونځ په دوو طرفونو د ورځ کښې او په څه حصه د

الَّيْلِ ؕ اِنَّ الْحَسَنٰتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّاٰتِ ؕ

شپے کښې، یقینًا نیکۍ سپکوي تکلیفونو لره ،

ذٰلِكَ ذِكْرٰى لِلذّٰكِرِيْنَ ﴿۱۱۴﴾ وَ اصْبِرْ

دا نصیحت دے د پاره د پند اغستونکو ۔ او صبر کوه

فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۱۵﴾ فَلَوْ لَا

بس یقینًا الله نه ضایع کوي اجر د نیکانو ۔ بس ولې نه

كَانَ مِنَ الْقُرُوْنِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوْا

وو د پیړو مخکښې ستاسو نه خاوندان

بَقِيَّةٍ يَّنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْاَرْضِ

د فضیلت چې منع کول دوی (خلق) د فساد نه په زمکه کښې

اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّنْ اَنْجَيْنَا مِنْهُمْ ۚ وَ اتَّبَعَ

مګر لږ د هغه چا نه چې خلاص کړي وو مونږه د دوی نه ، او تابع شو

الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مَآ اُتْرِفُوْا فِيْهِ وَ كَانُوْا

هغه کسان چي ظلم ئې کړے وو د هغه چې مست شوي وو دوی په هغې کښې او وو دوی

مُجْرِمِيْنَ ١١٦ وَ مَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ

مجرمان * او نه دے رب ستا چي هلاک کي

الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَّ اَهْلُهَا مُصْلِحُوْنَ ١١٧ وَ لَوْ

کلي په ظلم او وي خلق د هغې اصلاح کونکي * او که

شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَّاحِدَةً

خوښه وے د رب ستا (په زور) نو خامخا گرځولے به ئي وو خلق تولگے یو (په دین واحد باندي)

وَّ لَا يَزَالُوْنَ مُخْتَلِفِيْنَ ١١٨ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ

او همیشه به وي دوی اختلاف کونکي * مگر هغه څوک چي رحم اوکي

رَبُّكَ ۭ وَ لِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ ۭ وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ

رب ستا (په هغه)، او دي (امتحان) د پاره پيدا کړي دي الله دوی لره، او پوره شو حکم

رَبِّكَ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ

د رب ستا خامخا ډک به کم زه جهنم د پيريانو او د انسانانو نه

اَجْمَعِيْنَ ١١٩ وَ كُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ

غونډو نه * او دا ټول بيانوو مونږه په تا باندي د خبرونو د

الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهٖ فُؤَادَكَ ۚ وَ جَآءَكَ

پيغمبرانو نه هغه چي مضبوطوو مونږ په دي سره زړه ستا ، او راغلے دے تا ته

فِيْ هٰذِهِ الْحَقُّ وَ مَوْعِظَةٌ وَّ ذِكْرٰى

په دي کښي بيان د رشتياو او بند او نصيحت

لِلْمُؤْمِنِيْنَ ١٢٠ وَ قُلْ لِّلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ

د پاره د مومنانو * او اووايه هغه کسانو ته چي ايمان نه راوړي

اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ ۭ اِنَّا عٰمِلُوْنَ ﴿١٢١﴾ وَ

عمل کوئ په خپل خپال باندي ، يقيناً موږ عمل کونکي يو(د بيان) * او

انْتَظِرُوْا ۚ اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ ﴿١٢٢﴾ وَ لِلّٰهِ غَيْبُ

انتظار کوئ ، يقيناً موږ انتظار کونکي يو * او خاص الله لره علم د غيبو د

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ اِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ

آسمانونو او د زمکي دے او دي الله ته به واپس کولے شي کارونه

كُلُّهٗ فَاعْبُدْهُ وَ تَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۭ وَ مَا رَبُّكَ

ټول نو عبادت کوه د الله او خان اوسپاره په الله باندي ، او نه دے رب ستا

بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٢٣﴾ ع ١٠

نا خبره د هغه څه نه چي تاسو ئي کوئ *

آياتها ١١١ سُوْرَةُ يُوْسُف مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ١٢ ٥٣ رکوعاتها ١٢

الٓرٰ ۫ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ﴿١﴾ اِنَّآ

الله پوهيږي په معني د دي حروفو ،دا آياتونه د کتاب واضح دي * يقيناً موږ

اَنْزَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿٢﴾

رالیږلے دے دي لره د لوستلو کتاب په واضحه ژبه کښي خامخا چي تاسو د عقل نه کار واخلئ *

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ

موږ بيانوو په تا باندي ښائسته بيان

بِمَآ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ ۖ وَ اِنْ

په سبب د هغه چي وحي کړے ده موږ، تا ته د دي قرآن ، او تحقيق سره

كُنْتَ مِنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الْغٰفِلِيْنَ ﴿٣﴾ اِذْ قَالَ

وې ته مخکښي د دي نه خامخا د نا خبرو نه * کله چي اوئيل

سُوْرَةُ يُوْسُفَ

ربط د سورت يوسف :

(١) مخکښې سورت کښې ئې مسئله د توحيد ثابته کړه په ګڼړو واقعاتو د انبياء عليهم السلام باندې.

نو دلته آيت ٣٩ کښې مسئله د توحيد په واقعې د يوسف عليه السلام ثابتې.

(٢) مخکښې سورت کښې ئې اوئيل چې ابراهيم عليه السلام او لوط عليه السلام په غيبو باندې

نه پوهيدل نو دلته وائى چې يعقوب عليه السلام هم په غيبو باندې نه پوهيده.

(٣) مخکښې سورت ابتداء کښې صداقة القرآن وو نو دلته هم ابتداء کښې صداقة القرآن ذکر کړ.

امتيازات د سورت يوسف :

{١} دا سورت ممتاز دے په واقعې ديوسف عليه السلام باندې.

{٢} د بادشاه په خوب باندې.

{٣} په خوب د جيليانو باندې.

امتيازات د سورت يوسف :

حالک کحال يوسف

خلاصه د سورت يوسف:

تفصيل او وضاحت د هغه څلورو مسئلو کومې چې سورة هود کښې بيان شوې :

{١} العبادة لله وحده {٢} نفى د علم غيب عن غيره تعالىٰ {٣} ترغيب فى التبليغ {٤} تسلى.

او دا ذکر کوى چې حالک کحال يوسف

يُوسُفُ لِاَبِيْهِ يٰٓاَبَتِ اِنِّىْ رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ

یوسف (علیه السلام) خپل پلار ته اے پلاره زما یقینًا ما اولیدل یونس/۱۱

كَوْكَبًا وَّ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ لِىْ

ستوري او نور (نمر) او سپوږمي اولیدل ما دوی لره ما ته

سٰجِدِيْنَ ﴿۴﴾ قَالَ يٰبُنَىَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ

سجده کوونکي/تابعدار * اوئیل (یعقوب علیه السلام) اے بچیه مه بیـــانوه خوب خپل

عَلٰٓى اِخْوَتِكَ فَيَكِيْدُوْا لَكَ كَيْدًا ؕ اِنَّ

رونړو خپلو ته دوی به چل جوړ کي تا ته چل ، یقینًا

الشَّيْطٰنَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۵﴾ وَ

شیطان د پاره د انسان دے دشمن ښکاره * او

كَذٰلِكَ يَجْتَبِيْكَ رَبُّكَ وَ يُعَلِّمُكَ مِنْ

(۱) دارنګي غوره به کي تا لره رب ستا او ښودنه به اوکي تا ته د

تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ وَ يُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكَ

تعبیر د خوبونو او پوره به کي نعمتونه خپل په تا باندي

وَ عَلٰٓى اٰلِ يَعْقُوْبَ كَمَآ اَتَمَّهَا عَلٰٓى اَبَوَيْكَ

او په تابعدارو د یعقوب (علیه السلام) لکه چي پوره کړي ني وو دي لره په مشرانو ستا باندي

مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِيْمَ وَ اِسْحٰقَ ؕ اِنَّ رَبَّكَ

مخکښي د دینه چي ابراهیم او اسحاق (علیهما السلام) وو ، یقینًا رب ستا

عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۶﴾ لَقَدْ كَانَ فِىْ يُوْسُفَ

پوهه حکمت والا دے * تحقیق سره شتے په باره د یوسف (علیه السلام)

وَ اِخْوَتِهٖٓ اٰيٰتٌ لِّلسَّآئِلِيْنَ ﴿۷﴾ اِذْ قَالُوْا

او د رونړو د هغه کښي نښي (جوابونه) د پاره د تپوس کوونکو * کله چي اوئیل دوی

(۱) ځکه چې ستا خاندان الله غوره کړے دے

لَيُوْسُفُ وَ اَخُوْهُ اَحَبُّ اِلٰٓى اَبِيْنَا مِنَّا وَ نَحْنُ

خامخا يوسف او رور د هغه ډير خوښ دي پلار زمونږ ته زمونږ نه او مونږه يو

عُصْبَةٌ ؕ اِنَّ اَبَانَا لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنِ ۚ ٨ اِقْتُلُوْا

ډله ، يقيناً پلار زمونږه خامخا په محبت ېخواني کښي دے * اوژنئ

يُوْسُفَ اَوِ اطْرَحُوْهُ اَرْضًا يَّخْلُ لَكُمْ وَجْهُ

يوسف يا اوغورځوئ ده لره يو زمکي ته خالي به شي تاسو ته مخ

اَبِيْكُمْ وَ تَكُوْنُوْا مِنْۢ بَعْدِهٖ قَوْمًا صٰلِحِيْنَ ٩

د پلار ستاسو او شئ به تاسو پس د دي نه قوم نيکان *

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوْا يُوْسُفَ وَ اَلْقُوْهُ

اوئيل يو ويونکي د دوی نه مه وژنئ يوسف (عليه السلام) او اوغورځوئ ده لره

فِيْ غَيٰبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ

په پټ ژور کوهي کښي راوابه خلي ده لره بعضي قافلے والا

اِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِيْنَ ١٠ قَالُوْا يٰٓاَبَانَا مَا لَكَ

که يئ تاسو دا کار کونکي * اوئيل دوی: اے پلاره زمونږ څه دي تا لره

لَا تَاْمَنَّا عَلٰى يُوْسُفَ وَ اِنَّا لَهٗ لَنٰصِحُوْنَ ١١

چي ته امانت دار نه گرځے مونږه په يوسف باندي او يقيناً مونږه ده لره خامخا خير خواهان يو *

اَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَّرْتَعْ وَ يَلْعَبْ وَ اِنَّا لَهٗ

پريږده ده لره مونږ سره صبا چي څکه اوکي او لوبي اوکي او يقيناً مونږ ده لره

لَحٰفِظُوْنَ ١٢ قَالَ اِنِّيْ لَيَحْزُنُنِيْٓ اَنْ تَذْهَبُوْا

ساتونکي يو * اوئيل (يعقوب عليه السلام) يقيناً زه چي يم غمژن کوي ما لره دا چي بوځئ تاسو

بِهٖ وَ اَخَافُ اَنْ يَّاْكُلَهُ الذِّئْبُ وَ اَنْتُمْ

ده لره او زه يريږم چي اوبه خوري ده لره شرمخ او تاسو به

عَنْهُ غٰفِلُوْنَ ﴿۱۳﴾ قَالُوْا لَئِنْ اَكَلَهُ الذِّئْبُ

ده نه نا خبره یئ • اوئیل دوی که اوخوړه ده لره شرمخ

وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّآ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ﴿۱۴﴾ فَلَمَّا

او مونږه یو ډله یقیناً یو به مونږه په دغه وخت کښې خامخا تاوانیان• پس هر کله

ذَهَبُوْا بِهٖ وَ اَجْمَعُوْٓا اَنْ يَّجْعَلُوْهُ فِيْ غَيٰبَتِ

چې بوتلو دوی دے (یوسف علیه السلام) او اتفاق اوکه دوی چې اوغورځی ده لره په پټ

الْجُبِّ ۚ وَ اَوْحَيْنَآ اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ

جور کوهی کښې، او زړه کښې واچوله مونږ ده ته (دا خبره) چې خامخا خبر به ورکوې ته دوی ته په کار د دوی

هٰذَا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۱۵﴾ وَ جَآءُوْٓ اَبَاهُمْ

چې دا دے او دوی به نه پوهیږي • او راغلل دوی پلار خپل ته

عِشَآءً يَّبْكُوْنَ ﴿۱۶﴾ قَالُوْا يٰٓاَبَانَآ اِنَّا ذَهَبْنَا

په وخت د ماسخوتن چې ژړل ئي • اوئیل دوی اے پلاره زمونږ یقیناً مونږ لاړو

نَسْتَبِقُ وَ تَرَكْنَا يُوْسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا

یو بل نه مخکښې کیدو او پریخود مونږه یوسف د سامان خپل سره

فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ ۚ وَ مَآ اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَ لَوْ

نو اوخوړه ده لره شرمخ ، او نه ئې ته زمونږ تصدیق کونکے اګر چې

كُنَّا صٰدِقِيْنَ ﴿۱۷﴾ وَ جَآءُوْ عَلٰى قَمِيْصِهٖ بِدَمٍ

یو مونږه رشتینې • او راتلل اوکړل دوی په قمیص د یوسف (علیه السلام) په وینو

كَذِبٍ ؕ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ

دروغژنو ، اوئیل (یعقوب علیه السلام) بلکه ښائسته کړو تاسو ته نفسونو ستاسو

اَمْرًا ؕ فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ ؕ وَ اللّٰهُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى

دا کار، پس (کار زما دے) صبر ښائسته، او الله ته مدد غوختلے کیږي په هغه

مَا تَصِفُوْنَ ﴿١٨﴾ وَ جَآءَتْ سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوْا

چې تاسو يې بيانوئ * او راغله قافله نو اوليږه هغوي

وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهٗ ؕ قَالَ يٰبُشْرٰى هٰذَا

اوبه راوړونکے خپل نو ښکته يې کړه بوقه خپله ، اوئيل (دغه سړي) اے زيرېه حاضر شه دا

غُلٰمٌ ؕ وَ اَسَرُّوْهُ بِضَاعَةً ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا

هلک دے ، او پټ يې که ده لره سامان د تجارت ، او الله پوهه وو په هغه باندي چې

يَعْمَلُوْنَ ﴿١٩﴾ وَ شَرَوْهُ بِثَمَنٍۭ بَخْسٍ دَرَاهِمَ

دوی کول * او خرخ که دوی ده لره په پيسو کوټه باندي چې هغه روپۍ

مَعْدُوْدَةٍ ۚ وَ كَانُوْا فِيْهِ مِنَ الزّٰهِدِيْنَ ﴿٢٠﴾

د شمير وي ، او وو دوی په اغستو د ده کښې د بے رغبتي کونکو نه *

وَ قَالَ الَّذِى اشْتَرٰىهُ مِنْ مِّصْرَ لِامْرَاَتِهٖۤ

او اوئيل هغه کس چې اغستے يې وو دے (يوسف عليه السلام) په ښار کښې خپلې ښځې ته

اَكْرِمِىْ مَثْوٰىهُ عَسٰۤى اَنْ يَّنْفَعَنَاۤ اَوْ نَتَّخِذَهٗ

ښائسته که ته ځائے د ده زر دے چې فائده به راکي موږ ته يا به اونيسو ده لره

وَلَدًا ؕ وَ كَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوْسُفَ فِى الْاَرْضِ

قائم مقام ، او دارنګي ځائے ورکړے وو موږ يوسف (عليه السلام) ته په زمکه کښې

وَ لِنُعَلِّمَهٗ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ؕ وَ اللّٰهُ

او دي د پاره چې اوښايو موږ ده ته تعبير د خوبونو ، او الله

غَالِبٌ عَلٰۤى اَمْرِهٖ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا

زورآور دے په نافذ کولو د خپلے فيصلے ليکن اکثر خلق نه

يَعْلَمُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ لَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهٗۤ اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا

پوهيږي * او هر کله چې اورسيده مضبوطيا د عمر ته نو ورکړه موږ ده ته پيغمبري

وَّ عِلْمًا ؕ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٢٢﴾

او پوهه ، او دارنګي بدله ورکوو مونږ نيکانو ته *

وَ رَاوَدَتْهُ الَّتِىْ هُوَ فِىْ بَيْتِهَا عَنْ نَّفْسِهٖ

او مطالبه اوکړه ده نه هغه ښځي چي دے وو په کور د هغي کښې په باره د نفس د ده کښې

وَ غَلَّقَتِ الْاَبْوَابَ وَ قَالَتْ هَيْتَ لَكَ ؕ

او بند ئي کړي دروازے او اوئيل دي (زليخے) راشه ما خوا ته تا ته وايم ،

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهٗ رَبِّىْٓ اَحْسَنَ مَثْوَاىَ ؕ

اوئيل (يوسف عليه السلام) پناه غواړم په الله سره يقيناً شان دا دے رب زما ښائسته کړے دے ځائے زما .

اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢٣﴾ وَ لَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ ۚ

يقيناً شان دا دے نه کاميابيږي ظالمان * او تحقيق سره قصد کړے وو زليخے په ده (يوسف عليه السلام)

وَ هَمَّ بِهَا لَوْ لَآ اَنْ رَّاٰ بُرْهَانَ رَبِّهٖ ؕ كَذٰلِكَ

او قصد به کړے وو (يوسف عليه السلام) په دې که نه ئي وے ليدلے دلائل د رب خپل ، دارنګي (کلک که مونږ

لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوْٓءَ وَ الْفَحْشَآءَ ؕ اِنَّهٗ

ده لره) دي د پاره چي واړوو مونږ د ده نه بده خبره او بے حيائي (بد کار) ، يقيناً دا يوسف عليه السلام

مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِيْنَ ﴿٢٤﴾ وَ اسْتَبَقَا الْبَابَ

زمونږ د بندګانو خالص شوو نه وو * او دواړو منډي کړي دروازي ته

وَ قَدَّتْ قَمِيْصَهٗ مِنْ دُبُرٍ وَّ اَلْفَيَا سَيِّدَهَا

او اوشلوه دي قميص د ده (يوسف عليه السلام) د شا نه او اوموندو دوی مالک د دې (ښځي)

لَدَا الْبَابِ ؕ قَالَتْ مَا جَزَآءُ مَنْ اَرَادَ

دروازي سره ، اوئيل (زليخے) نده سزا د هغه چا چي اراده ئي اوکړه

بِاَهْلِكَ سُوْٓءًا اِلَّآ اَنْ يُّسْجَنَ اَوْ عَذَابٌ

په اهل ستا بانډي د بدئي مګر دا چي جيل کښې واچولے شي يا (ورکړے شي ورله) سزا

اَلِیۡمٌ ﴿۲۵﴾ قَالَ هِیَ رَاوَدَتۡنِیۡ عَنۡ نَّفۡسِیۡ وَ شَهِدَ

دردناک؟* اوئیل (یوسف علیه السلام) دې مطالبه کړې وه زما نه په باره د نفس زما کښې او بیان اوکه

شَاهِدٌ مِّنۡ اَهۡلِهَا ۚ اِنۡ کَانَ قَمِیۡصُهٗ قُدَّ

یو بیان کوونکي د اهل د ښځي نه، که وي قمیص د یوسف علیه السلام شلیدلے

مِنۡ قُبُلٍ فَصَدَقَتۡ وَ هُوَ مِنَ الۡکٰذِبِیۡنَ ﴿۲۶﴾

د مخکښې طرف نه نو دې رشتیا وئیلي دي او دے د دروغجنو نه دے*

وَ اِنۡ کَانَ قَمِیۡصُهٗ قُدَّ مِنۡ دُبُرٍ فَکَذَبَتۡ وَ

او که وي قمیص د ده شلیدلے د شا نه نو دې دروغ وئیلي دي او

هُوَ مِنَ الصّٰدِقِیۡنَ ﴿۲۷﴾ فَلَمَّا رَاٰ قَمِیۡصَهٗ قُدَّ

دے د رشتینو نه دے* نو هر کله چې وېلیده قمیص د ده چې شلیدلے وو

مِنۡ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهٗ مِنۡ کَیۡدِکُنَّ ؕ اِنَّ کَیۡدَکُنَّ

د شا نه اوئیل (عزیز مصر) یقینًا دا د تدبیر ستاسو نه دے، یقینًا تدبیر ستاسو

عَظِیۡمٌ ﴿۲۸﴾ یُوۡسُفُ اَعۡرِضۡ عَنۡ هٰذَا سکته

ډیر لوئے دے* (وے وئیل) اے یوسف (دغسے) مخ اړوه د دې کار نه،

وَ اسۡتَغۡفِرِیۡ لِذَنۡۢبِکِ ۚۖ اِنَّکِ کُنۡتِ مِنَ

(او وے وئیل زلیخې ته) بخښنه غواړه د گناه ستا، یقینًا ئې ته د

الۡخٰطِئِیۡنَ ﴿۲۹﴾ ع وَ قَالَ نِسۡوَۃٌ فِی الۡمَدِیۡنَۃِ

خطا کارو نه* او اوئیل ښځو په ښار کښې

امۡرَاَتُ الۡعَزِیۡزِ تُرَاوِدُ فَتٰىهَا عَنۡ نَّفۡسِهٖ ۚ قَدۡ

ښځې د عزیز مصر مطالبه کړیده د خپل غلام نه په باره د نفس د هغه کښې، تحقیق سره

شَغَفَهَا حُبًّا ؕ اِنَّا لَنَرٰىهَا فِیۡ ضَلٰلٍ مُّبِیۡنٍ ﴿۳۰﴾

رسیدلې ده زړه د دې ته مینه (د یوسف علیه السلام)، یقینًا وینو مونږ دې لره په ناپوهۍ ښکاره کښې*

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ

نو هر كله چي واوريده (زليخې) چل د دې ښځو نو وليږه دې (زليخې) دوى ته (استاذې)

وَ اَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً وَّ اٰتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ

او تيار ني كه دوى لره خوراک او ورني كړه هر يوې ته

مِّنْهُنَّ سِكِّيْنًا وَّ قَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ ۚ فَلَمَّا

د دوى نه چاړه او اوئيل (زليخې) راوخه په دوى باندي، نو هر كله چي

رَاَيْنَهٗ اَكْبَرْنَهٗ وَ قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَ قُلْنَ

وليده دوى لره دي ښځو نو لوئي ني اوګڼړه ده لره او كټ ني كړي ګوتې خپلي او اوئيل دوى

حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًا ؕ اِنْ هٰذَاۤ اِلَّا

پاكي ده الله لره ندې دا بنده، ندې دا مګر

مَلَكٌ كَرِيْمٌ ﴿۳۱﴾ قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذِىْ لُمْتُنَّنِىْ فِيْهِ ؕ

فرشته عزتمنده * اوئيل (زليخې) دا هغه سړے دے چي تاسو ملامته كوما لره په (محبت د) ده كښې،

وَ لَقَدْ رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ فَاسْتَعْصَمَ ؕ وَ

او تحقيق سره ما مطالبه كړې وه د ده نه په باره د نفس د ده كښې نو ده خان بچ كه، او

لَئِنْ لَّمْ يَفْعَلْ مَاۤ اٰمُرُهٗ لَيُسْجَنَنَّ وَ لَيَكُوْنًا

كه او نه كړے هغه كار چي زه حكم كوم ده ته د هغې نو خامخا جيل كښې به واچولے شي او شي به

مِّنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿۳۲﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ

د دے د ذليلو نه * اوئيل (يوسف عليه السلام) اے زما ربه جيل دير خوښ دے

اِلَىَّ مِمَّا يَدْعُوْنَنِىْۤ اِلَيْهِ ۚ وَ اِلَّا تَصْرِفْ عَنِّىْ

ما ته د هغه نه چي دوى راغواړي ما هغې ته، او كه ته وانړوے زما نه

كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَ اَكُنْ مِّنَ

چل د دوى نو ميلان به اوكم دوى ته او شم به زه د

الْجٰهِلِيْنَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهٗ رَبُّهٗ فَصَرَفَ
ناپوهو نه ٭ نو قبول لالے او كه ده لره رب د ده نو وارو (الله)

عَنْهُ كَيْدَهُنَّ ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ
د ده نه چل د دوی ، يقينًا دا الله دے اوريدونكے پوهه ٭ بيا

بَدَا لَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا رَاَوُا الْاٰيٰتِ لَيَسْجُنُنَّهٗ
ښكاره شو دوی ته پس د هغه نه چې اوليدل دې هغه نښې (د نه صبر د زليخې) خامخا جيل كښې به واچي دلره

حَتّٰى حِيْنٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيٰنِ ؕ
تر يو وخته پورې ٭ او دننه شو ده سره جيل ته دوه تنه خوانان ،

قَالَ اَحَدُهُمَآ اِنِّيْۤ اَرٰىنِيْۤ اَعْصِرُ خَمْرًا ۚ وَقَالَ
اوئيل يو د دوی نه يقينًا زه وينم (خوب كښې) نچوړوم انګور ، او اوئيل

الْاٰخَرُ اِنِّيْۤ اَرٰىنِيْۤ اَحْمِلُ فَوْقَ رَاْسِيْ خُبْزًا
بل يقينًا زه وينم چې پورته كوم د پاسه د سر زما ډودی

تَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ ؕ نَبِّئْنَا بِتَاْوِيْلِهٖ ۚ اِنَّا نَرٰىكَ
خورې مارغان د دينه ، خبر راكه مونږ ته په تعبير د دې خوب يقينًا وينو مونږ تا لره

مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَاْتِيْكُمَا طَعَامٌ
د نيكانو نه ٭ اوئيل (يوسف عليه السلام) نه به وي راغلے تاسو ته خوراك

تُرْزَقٰنِهٖۤ اِلَّا نَبَّاْتُكُمَا بِتَاْوِيْلِهٖ قَبْلَ اَنْ
چې دركولے شي تاسو ته مګر ما به خبر دركړے وي تاسو ته په تعبير د دې مخكښې د دې نه چې

يَّاْتِيَكُمَا ؕ ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِيْ رَبِّيْ ؕ اِنِّيْ تَرَكْتُ
راشي تاسو دواړو ته ، دا خبرې د هغه څه نه دے چې ښودنه كړې ده ما ته رب زما ، يقينًا ما پرېخودے دے

مِلَّةَ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ
دين د هغه قوم چې ايمان نه راوړي په الله باندې او دوی په آخرت باندې

هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَآءِیْٓ اِبْرٰهِیْمَ

هم دوی دي منكر * او تابعداري كوم زه د دين د مشرانو خپلو چي ابراهيم (عليه السلام) دے

وَاِسْحٰقَ وَیَعْقُوْبَ ؕ مَا كَانَ لَنَآ اَنْ نُّشْرِكَ

او اسحاق (عليه السلام) او يعقوب (عليه السلام)، ندي مناسب مونږ لره چي حصه دار اوګرځو

بِاللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ؕ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ

الله سره خه شي ، دا د فضل د الله نه دے

عَلَیْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا

په مونږ باندي او په خلقو باندي ليكن اكثر خلق

یَشْكُرُوْنَ ﴿٣٨﴾ یٰصَاحِبَیِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ

شكر نه اوباسي * اے دوو ملګرو د جيل آيا ګنړ مددګاران

مُّتَفَرِّقُوْنَ خَیْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾

چنګ ونګ غوره دي يا الله يكي بو زورآور *

مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖۤ اِلَّاۤ اَسْمَآءً سَمَّیْتُمُوْهَاۤ

تاسو عبادت نه كوئ بغير د الله نه مګر د تشو نومونو چي كيخودي دي تاسو دي لره

اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ مَّاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ؕ

تاسو او مشرانو ستاسو ندے راليږلے الله پدي باندي خه دليل ،

اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ؕ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوْۤا اِلَّاۤ اِیَّاهُ ؕ

ندے اختيار د فيصلي مګر الله لره دے حكم كړے دے (الله پاک) چي عبادت به نه كوئ مګر خاص د الله

ذٰلِكَ الدِّیْنُ الْقَیِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا

دا دے دين مضبوط ليكن اكثر خلق نه

یَعْلَمُوْنَ ﴿٤٠﴾ یٰصَاحِبَیِ السِّجْنِ اَمَّاۤ اَحَدُكُمَا

پوهيږي * اے دوو ملګرو د جيل هر چي يو ستاسو نه دے

فَيَسْقِيْ رَبَّهٗ خَمْرًا ۚ وَ اَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ

نو څکې به دے مالک خپل ته شراب ، او هر چې دا بل کس دے نو په سولۍ به کړے شي

فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَّاْسِهٖ ؕ قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِيْ

نو خوراک به کړي مارغان د سر د ده نه ، فیصله کړے شوے دے کار هغه چې

فِيْهِ تَسْتَفْتِيٰنِ ؕ﴿۴۱﴾ وَ قَالَ لِلَّذِيْ ظَنَّ اَنَّهٗ

په باره د هغې کښې تاسو تپوس کولو ، او اوئیل (یوسف علیه السلام) هغه کس ته چې خیال ئې وو چې یقیناً دے

نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِيْ عِنْدَ رَبِّكَ ۫ فَاَنْسٰىهُ

خلاصیدونکے دے د دې دواړو نه یاد که ما لره د مالک ستا سره ، نو هیر کړل ده ته

الشَّيْطٰنُ ذِكْرَ رَبِّهٖ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ

شیطان یادول مالک ته نو وخت ئې تیر که په جیل کښې یو څو

ع ٥ ١٥

سِنِيْنَ ؕ﴿۴۲﴾ وَ قَالَ الْمَلِكُ اِنِّيْۤ اَرٰى سَبْعَ

کاله ، او اوئیل بادشاه یقیناً زه وینم ووه /۷

بَقَرٰتٍ سِمَانٍ يَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّ سَبْعَ

غواګانے سربے چې خوري دي لره ووه (غواګانے) تپے او ووه

سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّ اُخَرَ يٰبِسٰتٍ ؕ يٰۤاَيُّهَا الْمَلَاُ

وږي شنه او نور اوچ ، اے وزیرانو

اَفْتُوْنِيْ فِيْ رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا

فتوی راکړئ ما ته په باره د خوب زما کښې که تاسو د خوبونو

تَعْبُرُوْنَ ﴿۴۳﴾ قَالُوْۤا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ ۚ وَ مَا

تعبیر اوباسئ ، اوئیل دوی دا ګډوډ خوبونه دي ، او نه

نَحْنُ بِتَاْوِيْلِ الْاَحْلَامِ بِعٰلِمِيْنَ ﴿۴۴﴾ وَ قَالَ

یو مونږ په تعبیرونو د داسې خوبونه باندې پوهه ، او اوئیل

الَّذِیْ نَجَا مِنْهُمَا وَ ادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا

هغه کس چي خلاص شوے وو د دې دواړو نه او راياد شو ورته پس د څه زمانې نه زه

اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوِیْلِهٖ فَاَرْسِلُوْنِ ﴿۴۵﴾ یُوْسُفُ اَیُّهَا

به خبر درکړم تاسو ته په تعبير د دې سره نو ما اوليږئ (جيل ته)* يوسفه اے

الصِّدِّیْقُ اَفْتِنَا فِیْ سَبْعِ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ

رشتينيه جواب راکه موږ ته په باره د ووه غواګانو سربو کښې

یَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّ سَبْعِ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ

چې خوري هغې لره اووه (غواګانې) تبې او اووه وږي شنه

وَّ اُخَرَ یٰبِسٰتٍ ۙ لَّعَلِّیْۤ اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ

او نور اوچ خامخا چې زه واپس شم خلقـــو ته

لَعَلَّهُمْ یَعْلَمُوْنَ ﴿۴۶﴾ قَالَ تَزْرَعُوْنَ سَبْعَ

خامخا چې دوی پوهه شي (په درجه ستا باندې) نو اوئيل (يوسف عليه السلام) کرونده به کوئ تاسو ووه / ۷

سِنِیْنَ دَاَبًا ۚ فَمَا حَصَدْتُّمْ فَذَرُوْهُ فِیْ

کاله پرله پسے ، نو هغه چې لو کړئ تاسو نو پريږدئ هغې لره په

سُنْۢبُلِهٖۤ اِلَّا قَلِیْلًا مِّمَّا تَاْكُلُوْنَ ﴿۴۷﴾ ثُمَّ یَاْتِیْ

وږو خپلو کښې مګر لږ د هغه نه چې تاسو ئې خورئ* بيا به راشي

مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ یَّاْكُلْنَ مَا

پــس د دې نه ووه کلونه سخت اوبه خوري دوی (دغه کلونه والا) هغه چې

قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلِیْلًا مِّمَّا تُحْصِنُوْنَ ﴿۴۸﴾

مخکښې کړي وي تاسو دوی لره مګر لږ د هغه نه چې تاسو ئې خزانه کوئ

ثُمَّ یَاْتِیْ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِیْهِ یُغَاثُ

بيا به راشي پس د دې نه يو کال په دې کښې به فرياد اومنلے شي

النَّاسُ وَ فِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَ قَالَ الْمَلِكُ

د خلقو او په دي کښې به نچوړئ (خلق انګور)* او اوئیل بادشاه

ائْتُونِي بِهِ ۚ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ

راولئ ما ته ده لره نو هر کله چې راغے یوسف علیه السلام ته استازے اوئیل (یوسف علیه السلام) واپس شه

إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللَّاتِي

خپل مالک ته نو تپوس اوکه د ده نه په باره د هغه زنانو کښې چې

قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ ۚ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ

کټ کړي ئې وو خپل لاسونه ، یقیناً رب زما په چل د دوی

عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ

پوهه دے* اوئیل (بادشاه) څه وو حال ستاسو کله چې مطالبه کړي وه تاسو

يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ ۚ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا

د یوسف علیه السلام نه په باره د نفس د هغه کښې، اوئیل دوی، پاکي ده الله لره نه

عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ ۚ قَالَتِ امْرَأَتُ

يو پوهه مونږ په ده باندي د بدئ ، اوئیل ښځي د

الْعَزِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ

عزیز اوس ښکاره شو حق ما مطالبه کړي وه ده نه

عَنْ نَفْسِهِ وَ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾

په باره د نفس د ده کښې او یقیناً وو دے خامخا د رشتینو نه *

ذَٰلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَ أَنَّ

دا بیان د دې د پاره دے چې پوهه شي (زما خاوند) چې ما خیانت ندے کړے د ده سره په وخت د نیشت والي (د ده) کښې او یقیناً

اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

الله نه درستي چل د خیانتګرو *

وَ مَآ اُبَرِّئُ نَفۡسِیۡ ۚ اِنَّ النَّفۡسَ لَاَمَّارَةٌۢ

او زه پاک نه کوم خپل ځان ، یقیناً نفس خامخا حکم کوونکے دے

بِالسُّوۡٓءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّیۡ ؕ اِنَّ رَبِّیۡ غَفُوۡرٌ

د بدئ، مګر هغه څوک چې رحم اوکړي رب زما (په هغه) یقیناً رب زما بښونکے

رَّحِیۡمٌ ﴿۵۳﴾ وَ قَالَ الۡمَلِکُ ائۡتُوۡنِیۡ بِهٖۤ

مهربان دے * او اوئیل بادشاه راولئ ما ته دۀ لره

اَسۡتَخۡلِصۡهُ لِنَفۡسِیۡ ۚ فَلَمَّا کَلَّمَهٗ قَالَ اِنَّکَ

چې خاص کړم دۀ لره د پاره د خپل ځان ، نو هر کله چې خبرې ئې اوکړې دۀ سره اوئیل (بادشاه) یقیناً ته

الۡیَوۡمَ لَدَیۡنَا مَکِیۡنٌ اَمِیۡنٌ ﴿۵۴﴾ قَالَ اجۡعَلۡنِیۡ

نن ورځې موږ سره مرتبے والا ئې امانتدار * اوئیل (یوسف علیه السلام) مقرر که ما لره

عَلٰی خَزَآئِنِ الۡاَرۡضِ ۚ اِنِّیۡ حَفِیۡظٌ عَلِیۡمٌ ﴿۵۵﴾

په خزانو د زمکه (د مصر) باندې ، یقیناً زه ساتونکے پوهه یم *

وَ کَذٰلِکَ مَکَّنَّا لِیُوۡسُفَ فِی الۡاَرۡضِ ۚ

او دارنګې ځائے ورکړے وو موږ یوسف علیه السلام ته په زمکه کښې ،

یَتَبَوَّاُ مِنۡهَا حَیۡثُ یَشَآءُ ؕ نُصِیۡبُ بِرَحۡمَتِنَا

ځائې به ئې نیولو د دینه کم ځائے چې ئې خوښه وه ، رسوو موږ خپلې مهربانئ لره

مَنۡ نَّشَآءُ وَ لَا نُضِیۡعُ اَجۡرَ الۡمُحۡسِنِیۡنَ ﴿۵۶﴾

چا ته چې خوښه شي زموږ او نه ضائع کوو موږ اجر د نیکانو *

وَ لَاَجۡرُ الۡاٰخِرَةِ خَیۡرٌ لِّلَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا وَ کَانُوۡا

او خامخا اجر د آخرت غوره دے د پاره د هغه کسانو چې ایمان ئې راوړے دے او وې دوی

یَتَّقُوۡنَ ﴿۵۷﴾ وَ جَآءَ اِخۡوَةُ یُوۡسُفَ فَدَخَلُوۡا

یریدونکي (د الله نه) * او راغلل رونړه د یوسف علیه السلام نو داخل شو

عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَ هُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ ﴿٥٨﴾ وَ لَمَّا

دپهاندي نو اوپیژندل دوی لره (یوسف علیه السلام) او دوی هغه لره نا اشنا ګڼونکي وو * او هر کله

جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُوْنِيْ بِاَخٍ لَّكُمْ

چې تیار ئې که دوی لره سامان د سفر نو اوئیل (یوسف علیه السلام) راولئ ما ته ورور ستاسو

مِّنْ اَبِيْكُمْ ۚ اَلَا تَرَوْنَ اَنِّيْٓ اُوْفِي الْكَيْلَ وَ

چې د پلار ستاسو نه دے، آیا نه ګورئ تاسو یقینًا زه پوره ورکوم پیمانه او

اَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ ﴿٥٩﴾ فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِهٖ

زه غوره د میلمستیا ورکونکو نه یم * پس که رانه وستو تاسو ما ته دے

فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِيْ وَ لَا تَقْرَبُوْنِ ﴿٦٠﴾ قَالُوْا

پس نه به وي پیمانه تاسو لره (آئنده) ماسره او نژدے مه راځئ ما ته * اوئیل دوی

سَنُرَاوِدُ عَنْهُ اَبَاهُ وَ اِنَّا لَفٰعِلُوْنَ ﴿٦١﴾ وَ قَالَ

زر دے چې مطالبه به اوکړو په باره د ده کښې د پلار د ده نه او یقینًا یو مونږ دا کار کونکي * او اوئیل

لِفِتْيٰنِهِ اجْعَلُوْا بِضَاعَتَهُمْ فِيْ رِحَالِهِمْ

(یوسف علیه السلام) خپلو نوکرانو ته کیږدئ پنګه د دوی په بارونو د دوی کښې

لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَهَآ اِذَا انْقَلَبُوْٓا اِلٰٓى اَهْلِهِمْ

شاید چې دوی اوپیژني دي (احسان) لره کله چې واپس لاړ شي دوی خپلو کورونو ته

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُوْٓا اِلٰٓى اَبِيْهِمْ

شاید چې دوی بیا واپس راشي * نو هر کله چې دوی واپس شو پلار خپل ته

قَالُوْا يٰٓاَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَاَرْسِلْ مَعَنَآ

وئیل دوی اے پلاره زمونږ منع کړے شوے ده زمونږ نه پیمانه (آئنده) نو اولیږه مونږ سره

اَخَانَا نَكْتَلْ وَ اِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ﴿٦٣﴾ قَالَ

ورور زمونږ چې پیمانه راوړو مونږ او یقینًا یو مونږ ده لره حفاظت کونکي * اوئیل (یعقوب علیه السلام)

هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَآ اَمِنْتُكُمْ عَلٰٓى اَخِيْهِ

زه امانتدار نه ګڼم تاسو په ده باندې مګر لکه څنګه چې ما امانتدار ګڼلي وئ تاسو په ورور ده

مِنْ قَبْلُ ؕ فَاللّٰهُ خَيْرٌ حٰفِظًا ۪ وَّ هُوَ اَرْحَمُ

پخــوا ، نو الله غوره حفاظت کوونکی دے او دا الله دے غوره رحم کوونکے

الرّٰحِمِيْنَ ﴿٦٤﴾ وَ لَمَّا فَتَحُوْا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوْا

د رحم کوونکو نه * او هر کله چې پرانیسته دوی سامان خپل وئې موندله

بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ ؕ قَالُوْا يٰٓاَبَانَا

پنګه خپله چې واپس کړے شوي وه دوی ته ، اوئیل دوی اے پلاره زمونږ

مَا نَبْغِيْ ؕ هٰذِهٖ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا ۚ وَ نَمِيْرُ

څه لټوو مونږه نور؟ ، دا زمونږ پنګه ده واپس کړے شوي ده مونږ ته ، او غله به راوړو

اَهْلَنَا وَ نَحْفَظُ اَخَانَا وَ نَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيْرٍ ؕ

خپل کور ته او حفاظت به کوو د ورور خپل او زیات به راوړو یو بار د اوښ ،

ذٰلِكَ كَيْلٌ يَّسِيْرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ اُرْسِلَهٗ مَعَكُمْ

او دا دے بار آسان * اوئیل (یعقوب علیه السلام) هیڅ کله نه لیږم ده لره تاسو سره

حَتّٰى تُؤْتُوْنِ مَوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ لَتَاْتُنَّنِيْ

تر دې چې راتله اوکړئ تاسو ما ته په کلکه وعده د الله چې خامخا راولئ به تاسو ما ته

بِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يُّحَاطَ بِكُمْ ۚ فَلَمَّآ اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ

ده لره مګر دا چې ګیره اوکړے شي په تاسو باندې ، پس هر کله چې راتلل ئې اوکړل هغه ته په کلکه وعده خپله

قَالَ اللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُوْلُ وَكِيْلٌ ﴿٦٦﴾ وَ قَالَ

اوئیل (یعقوب علیه السلام) الله په هغه چې وایو مونږ ذمه دار دے * او اوئیل (یعقوب علیه السلام)

يٰبَنِيَّ لَا تَدْخُلُوْا مِنْۢ بَابٍ وَّاحِدٍ وَّ ادْخُلُوْا

اے بچو مه ننه کیږئ په یو دروازه باندې او ننه شئ

مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ ؕ وَ مَآ اُغْنِیْ عَنْكُمْ مِّنَ

په دروازو جدا جدا باندې ، او لرې به نه کم زه ستاسو نه د عذاب د

اللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ؕ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ؕ عَلَیْهِ

الله نه هيڅ شے ، نه دے اختيار (د فيصلے) مګر الله لره ، خاص په الله باندې

تَوَكَّلْتُ ۚ وَ عَلَیْهِ فَلْیَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۶۷﴾

زه خان سپارم ، او په دې الله باندې خان د اوسپارې خان سپارونکي •

وَ لَمَّا دَخَلُوْا مِنْ حَیْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوْهُمْ ؕ مَا

او هر کله چې دننه شودوی د هغه ځائے نه چې حکم کړے وو دوی ته پلار د دوی ، نه

كَانَ یُغْنِیْ عَنْهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ اِلَّا

وو (يعقوب عليه السلام) چې لرے کړے ئې وو د دوی نه د عذاب د الله نه څه شے مګر

حَاجَةً فِیْ نَفْسِ یَعْقُوْبَ قَضٰىهَا ؕ وَ اِنَّهٗ

دا يو آرزو وه په زړه د يعقوب (عليه السلام) کښې چې پوره ئې کړه دې لره ، او يقيناً دے وو

لَذُوْ عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنٰهُ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ

خاوند د پوهے د هغه وجې نه چې مونږ علم ورکړے وو ده لره ليکن زيات د خلقو نه

لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿۶۸﴾ وَ لَمَّا دَخَلُوْا عَلٰی یُوْسُفَ اٰوٰۤی

نه پوهيږي • او هر کله چې داخل شو دوی يوسف عليه السلام باندې ځائے ئې ورکړو

اِلَیْهِ اَخَاهُ قَالَ اِنِّیْۤ اَنَا اَخُوْكَ فَلَا تَبْتَىٕسْ

خان سره زور خپل نه اوئيل (يوسف عليه السلام) زه ستا رور يم نو مه خفه کيږه

بِمَا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۶۹﴾ فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ

په هغه څه چې دوی کول • پس هر کله چې تيار ئې کړو دوی لره سامان د دوی

جَعَلَ السِّقَایَةَ فِیْ رَحْلِ اَخِیْهِ ثُمَّ اَذَّنَ

کيخوده په لوښے د اوبو بار د رور خپل کښې بيا اعلان اوکړو

مُؤَذِّنٌ اَيَّتُهَا الْعِيْرُ اِنَّكُمْ لَسٰرِقُوْنَ ﴿۷۰﴾ قَالُوْا

يو اعلان كوونكي اے قافلے والو يقيناً تاسو يئ خامخا غلا گر • اوئيل دوی

وَ اَقْبَلُوْا عَلَيْهِمْ مَّا ذَا تَفْقِدُوْنَ ﴿۷۱﴾ قَالُوْا

او رامخامخ شو په دوی باندي څه شے لټوئ تاسو • اوئيل دوی

نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَ لِمَنْ جَآءَ بِهٖ حِمْلُ

لټوو موږ اوګے د بادشاه او د پاره د هغه چا چي راتلل ئي اوکړل په دي باندي بار د

بَعِيْرٍ وَّ اَنَا بِهٖ زَعِيْمٌ ﴿۷۲﴾ قَالُوْا تَاللّٰهِ لَقَدْ

اوښ دے او زه په دي باندي ذمه دار يم • اوئيل دوی قسم په الله تحقيق سره

عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِی الْاَرْضِ وَ مَا

تاسو پوهه يئ چي موږ نه يو راغلي دي د پاره چي فساد اوکو موږ په زمکه کښي او نه

كُنَّا سٰرِقِيْنَ ﴿۷۳﴾ قَالُوْا فَمَا جَزَآؤُهٗۤ اِنْ

يو موږ غلاګر • اوئيل دوی نو څه ده بدله د دي که

كُنْتُمْ كٰذِبِيْنَ ﴿۷۴﴾ قَالُوْا جَزَآؤُهٗ مَنْ وُّجِدَ

يئ تاسو دروغژن • اوئيل دوی: بدله د دي هغه څوک دے چي اوموندلے شو

فِیْ رَحْلِهٖ فَهُوَ جَزَآؤُهٗ ؕ كَذٰلِكَ نَجْزِی

په بار د هغه کښي (دا لوښے) نو دے بدله د هغي ده ، دارنګي سزا ورکوو موږ

الظّٰلِمِيْنَ ﴿۷۵﴾ فَبَدَاَ بِاَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَآءِ

ظالمانو ته • نو شروع ئي اوکړه په بارونو د دوی مخکښي د بار

اَخِيْهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِّعَآءِ اَخِيْهِ ؕ

د رور خپل نه بيا ئي راوخکه دي لره د بار د رور خپل نه ،

كَذٰلِكَ كِدْنَا لِيُوْسُفَ ؕ مَا كَانَ لِيَاْخُذَ

دارنګي موږ تدبير کړے وو د پاره د يوسف عليه السلام ، نه وو دے چي نيولے ئي وو

اَخَاهُ فِىْ دِيْنِ الْمَلِكِ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ ؕ
رووړ خپل په قانون د بادشاه کښې مګر دا چې خوښه شي د الله ،
نَرْفَعُ دَرَجٰتٍ مَّنْ نَّشَآءُ ؕ وَ فَوْقَ كُلِّ ذِىْ
اوچتوو مونږ درجې د هغه چا چې خوښه شي زمونږ، او د پاسه د هر يو خاوند د
عِلْمٍ عَلِيْمٌ ﴿۷۶﴾ قَالُوْٓا اِنْ يَّسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ
پوهې پوهه وي ٭ اوئيل دوی که غلا کړې وي نو تحقيق سره غلا کړې وه
اَخٌ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ ۚ فَاَسَرَّهَا يُوْسُفُ فِىْ نَفْسِهٖ
رووړ د ده مخـــوا ، نو پټه اوساتله دا خبره يوسف عليه السلام په خپل زړه کښې
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ ۚ قَالَ اَنْتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا ۚ
او ښکاره ئې نه کړه دې لره دوی ته ، اوئيل (يوسف عليه السلام) تاسو ډير ناکاره يئ په اعتبار د درجې،
وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا تَصِفُوْنَ ﴿۷۷﴾ قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا
او الله پوهه دے په هغه څه چې تاسو ئې بيانوئ ٭ اوئيل دوی، اے
الْعَزِيْزُ اِنَّ لَهٗٓ اَبًا شَيْخًا كَبِيْرًا فَخُذْ اَحَدَنَا
بادشاه يقينًا ده لره دے پلار ډيـــر بوډا نو اونيسه يو زمونږ نه
مَكَانَهٗ ۚ اِنَّا نَرٰىكَ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۷۸﴾ قَالَ
په ځائے د ده ، يقينًا مونږ وينو تا لره د نيکانو نه ٭ اوئيل (يوسف عليه السلام)
مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَّاْخُذَ اِلَّا مَنْ وَّجَدْنَا
پناه غواړم په الله سره دې خبرې نه چې اونيسو مونږ مګر هغه څوک چې اوموندو مونږ
مَتَاعَنَا عِنْدَهٗٓ ۙ اِنَّآ اِذًا لَّظٰلِمُوْنَ ﴿۷۹﴾ فَلَمَّا
سامان خپل هغه سره يقينًا مونږ به په دغه وخت کښې يو ظالمان ٭ پس هر کله
اسْتَيْــَٔسُوْا مِنْهُ خَلَصُوْا نَجِيًّا ؕ قَالَ
چې دوی نا اميده شو د ده (بنيامين) نه ځان له شو جرګه کونکي ، اوئيل

كَبِيْرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُوْٓا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ

مشر د دوی آيا تاسو نه په پته نشته چي يقيناً پلار ستاسو تحقيق سره اغستي وه

عَلَيْكُمْ مَّوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ وَ مِنْ قَبْلُ مَا

په تاسو باندي کلکه وعده د الله او مخکښي د دينه هغه چي

فَرَّطْتُّمْ فِيْ يُوْسُفَ ۚ فَلَنْ اَبْرَحَ الْاَرْضَ

کمے کړے وو تاسو په باره د يوسف عليه السلام کښي ، نو هميشه به يم زه په دي زمکه (دمصر) کښي

حَتّٰى يَاْذَنَ لِيْٓ اَبِيْٓ اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِيْ ۚ وَ

تر دي پوري چي اجازت اوکي ما ته پلار زما يا فيصله اوکي الله زما د مرګ ، او

هُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿٨٠﴾ اِرْجِعُوْٓا اِلٰٓى اَبِيْكُمْ

هغه غوره فيصله کونکے دے . وابس شئ پلار خپل ته

فَقُوْلُوْا يٰٓاَبَانَآ اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ ۚ وَ مَا

نو ورته اووايئ اے پلاره زمونږ يقيناً ځوئي ستا غلا کړي ده ، او

شَهِدْنَآ اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَ مَا كُنَّا لِلْغَيْبِ

ګواهي نه کوو مونږ مګر په هغه څه چي مونږ ته پته ده او نه يو مونږ غيبو لره

حٰفِظِيْنَ ﴿٨١﴾ وَ سْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِيْ كُنَّا

ساتونکي . او تپوس اوکه د کلي والو هغه نه چي وو مونږ

فِيْهَا وَ الْعِيْرَ الَّتِيْٓ اَقْبَلْنَا فِيْهَا ۭ وَ اِنَّا

په هغے کښي او د قافلے هغه نه چي راغلي يو مونږ په هغي کښي ، او يقيناً مونږ

لَصٰدِقُوْنَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ

خامخا رشتيني يو . اوويل (يعقوب عليه السلام) بلکه ښائسته که تاسو ته

اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا ۭ فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ ۭ عَسَى اللّٰهُ

نفسونو ستاسو دا کار ، نو (کار زما دے) صبر ښائسته ، زر دے الله

اَنۡ يَّاۡتِيَنِىۡ بِهِمۡ جَمِيۡعًا ؕ اِنَّهٗ هُوَ الۡعَلِيۡمُ
چي راوله ولي ما ته دوی، ټول ، يقينًا الله دے پوهه

الۡحَكِيۡمُ ﴿۸۳﴾ وَ تَوَلّٰى عَنۡهُمۡ وَ قَالَ يٰۤاَسَفٰى
حکمت والا • او واوړيده د دوی نه (يعقوب عليه السلام) او وې وئيل اے غمه

عَلٰى يُوۡسُفَ وَ ابۡيَضَّتۡ عَيۡنٰهُ مِنَ الۡحُزۡنِ
(راحاضر شه) په يوسف باندي او سپينې شوې وې سترګي د ده د وجې د غم نه

فَهُوَ كَظِيۡمٌ ﴿۸۴﴾ قَالُوۡا تَاللّٰهِ تَفۡتَؤُا تَذۡكُرُ
او وو دے ډک د غم نه • اوئيل دوی: قسم په الله هميشه به ئې ته چې يادے به

يُوۡسُفَ حَتّٰى تَكُوۡنَ حَرَضًا اَوۡ تَكُوۡنَ مِنَ
يوسف عليه السلام تر دې پورې چې شې ته قريب هلاکت ته يا شې ته د

الۡهٰلِكِيۡنَ ﴿۸۵﴾ قَالَ اِنَّمَاۤ اَشۡكُوۡا بَثِّىۡ وَ حُزۡنِىۡۤ
هلاک شوو نه • اوئيل (يعقوب عليه السلام) بيشکه زه ظاهروم درد خپل او غم خپل

اِلَى اللّٰهِ وَ اَعۡلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعۡلَمُوۡنَ ﴿۸۶﴾
الله ته او زه پوهيږم د طرفه د الله نه په هغه چې تاسو پرې نه پوهيږئ •

يٰبَنِىَّ اذۡهَبُوۡا فَتَحَسَّسُوۡا مِنۡ يُّوۡسُفَ وَ
اے بچو لاړ شئ تاسو نو لټـــــونه اوکئ د يوسف او

اَخِيۡهِ وَ لَا تَايۡـَٔسُوۡا مِنۡ رَّوۡحِ اللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ
د رور د هغه او مه نا اميده کيږئ تاسو د رحمت د الله نه ، يقينًا شان دا دے

لَا يَايۡـَٔسُ مِنۡ رَّوۡحِ اللّٰهِ اِلَّا الۡقَوۡمُ
نه نا اميده کيږي د رحمت د الله نه مګر قوم

الۡكٰفِرُوۡنَ ﴿۸۷﴾ فَلَمَّا دَخَلُوۡا عَلَيۡهِ قَالُوۡا يٰۤاَيُّهَا
کافران • نو هر کله چې دوی داخل شو ده (يوسف عليه السلام) سره اوئيل دوی اے

الْعَزِيْزُ مَسَّنَا وَ اَهْلَنَا الضُّرُّ وَ جِئْنَا بِبِضَاعَةٍ

بادشاه رسیدلے دے موږ ته او اهل زموږ ته تکلیف (لوږه) او راتلل کړي دي موږ په پنګه

مُّزْجٰىةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا ؕ

کوټه باندي پس پوره راکه موږ ته پیمانه او خیرات اوکه په موږ باندي ،

اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِى الْمُتَصَدِّقِيْنَ ﴿۸۸﴾ قَالَ هَلْ

یقیناً الله بدله ورکي خیرات کونکو ته " اوئیل (یوسف علیه السلام) آیا

عَلِمْتُمْ مَّا فَعَلْتُمْ بِيُوْسُفَ وَ اَخِيْهِ اِذْ اَنْتُمْ

پوهه یئ تاسو په هغه کار چي کړے وو تاسو د یوسف او دوروړ د هغه سره کله چي تاسو

جٰهِلُوْنَ ﴿۸۹﴾ قَالُوْٓا ءَاِنَّكَ لَاَنْتَ يُوْسُفُ ؕ

ناپوهه وئ " اوئیل دوی آیا یقیناً ته خامخا ته یوسف ئي ؟

قَالَ اَنَا يُوْسُفُ وَ هٰذَآ اَخِيْ قَدْ مَنَّ اللّٰهُ

اوئیل (یوسف علیه السلام) زه یوسف یم او دا زما رور دے تحقیق سره احسان اوکه الله

عَلَيْنَا ؕ اِنَّهٗ مَنْ يَّتَّقِ وَ يَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ

په موږ باندي ، یقیناً شان دا دے څوک چي اویریده د الله نه او صبر ئي اوکړو پس بے شکه الله

لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۹۰﴾ قَالُوْا

نه ضائع کئ بدله د نیکانو . اوئیل دوی:

تَاللّٰهِ لَقَدْ اٰثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَ اِنْ كُنَّا

قسم په الله تحقیق سره غوره کړي ته الله په موږ باندي او یقیناً یو موږ

لَخٰطِـِٕيْنَ ﴿۹۱﴾ قَالَ لَا تَثْرِيْبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ ؕ

خامخا خطا کار " اوئیل (یوسف علیه السلام) نشته ملامتیا په تاسو باندي نن ورځي ،

يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَ هُوَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۹۲﴾

بښنه به اوکي الله تاسو ته او دا الله دے غوره رحم کونکے .

اِذۡهَبُوۡا بِقَمِيۡصِيۡ هٰذَا فَاَلۡقُوۡهُ عَلٰى وَجۡهِ

اوسئ قمیص زما چې دا دے نو کیږدئ دي (قمیص) لره مخامخ د

اَبِيۡ يَاۡتِ بَصِيۡرًا ۚ وَاۡتُوۡنِيۡ بِاَهۡلِكُمۡ

پلار زما رابه شي لیدونکے (جک جوړ)، او راولئ ما ته کورنئ ستاسو

اَجۡمَعِيۡنَ ﴿۹۳﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ الۡعِيۡرُ قَالَ

ټول * او هر کله چې جدا شوه قافله (د مصر نه) اوئیل

اَبُوۡهُمۡ اِنِّيۡ لَاَجِدُ رِيۡحَ يُوۡسُفَ لَوۡلَاۤ اَنۡ

پلار د دوی یقینًا زه خامخا محسوس کوم بوئے د یوسف علیه السلام که

تُفَنِّدُوۡنِ ﴿۹۴﴾ قَالُوۡا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِيۡ

تاسو ما لیونے (بے وقوف) نه گڼړئ* اوئیل دوی: قسم په الله یقینًا ته خامخا په

ضَلٰلِكَ الۡقَدِيۡمِ ﴿۹۵﴾ فَلَمَّاۤ اَنۡ جَآءَ الۡبَشِيۡرُ

محبت ستا بخواني کښې ئي * پس هر کله چې راغے زیرے ورکونکے

اَلۡقٰىهُ عَلٰى وَجۡهِهٖ فَارۡتَدَّ بَصِيۡرًا ۚ قَالَ

کیخوده ده دي (قمیص) لره مخامخ د ده نو اوګرځیدو دے لیدونکے، اوئیل (یعقوب علیه السلام)

اَلَمۡ اَقُلۡ لَّكُمۡ ۚۙ اِنِّيۡۤ اَعۡلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا

آیا نه وو وئیلي ما تاسو ته چې یقینًا زه پوهیږم د طرفه د الله نه په هغه چې

لَا تَعۡلَمُوۡنَ ﴿۹۶﴾ قَالُوۡا يٰۤاَبَانَا اسۡتَغۡفِرۡ لَنَا

تاسو پرې نه پوهیږئ * اوئیل دوی، اے پلاره زمونږ، ببښنه اوغواړه زمونږ د پاره

ذُنُوۡبَنَاۤ اِنَّا كُنَّا خٰطِـِٕيۡنَ ﴿۹۷﴾ قَالَ سَوۡفَ

د گناهونو زمونږه یقینًا یو مونږ خطا کار* اوئیل (یعقوب علیه السلام) زر دے چې

اَسۡتَغۡفِرُ لَكُمۡ رَبِّيۡ ؕ اِنَّهٗ هُوَ الۡغَفُوۡرُ الرَّحِيۡمُ ﴿۹۸﴾

بخښنه به اوغواړم تاسو لره د رب خپل نه، یقینًا شان دا دے دا الله ببښونکے مهربان دے*

فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰى يُوْسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَ

پس هر کله چي داخل شو دوی په يوسف (عليه السلام) باندي نو ځاے ئي ورکړو ځان سره خپل مور او پلار ته او

قَالَ ادْخُلُوْا مِصْرَ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ ﴿۹۹﴾

وي وئيل داخل شئ ښار ته که خوښه شي د الله په امن باندي ٠

وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَ خَرُّوْا لَهٗ سُجَّدًا ۚ

او بورته ئي کړل خپل مور او پلار تخت ته او پريوتل دوی ده ته سجده کونکي ،

وَ قَالَ يٰٓاَبَتِ هٰذَا تَاْوِيْلُ رُءْيَايَ مِنْ

او وي وئيل: اے پلاره زما دا تعبير د خوب زما دے (چي ما ليدلے وو)

قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّيْ حَقًّا ۭ وَ قَدْ اَحْسَنَ

مخوا تحقيق سره اوګرځوو دي لره رب زما رشتيا ، او تحقيق سره احسان ئي اوکړه

بِيْٓ اِذْ اَخْرَجَنِيْ مِنَ السِّجْنِ وَ جَآءَ بِكُمْ

په ما کله چي راوويستلو ما لره د جيل نه او رائي اوستې تاسو

مِّنَ الْبَدْوِ مِنْۢ بَعْدِ اَنْ نَّزَغَ الشَّيْطٰنُ

د باندي نه پس د هغه نه چي وسوسه اچولې وه شيطان

بَيْنِيْ وَ بَيْنَ اِخْوَتِيْ ۭ اِنَّ رَبِّيْ لَطِيْفٌ

په مينځ زما او په مينځ د رونړو زما کښي ، يقينًا رب زما احسان کونکے

لِّمَا يَشَآءُ ۭ اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ﴿۱۰۰﴾ رَبِّ

د هغه څه دے چي خوښه ئي شي ، يقينًا دا الله دے پوهه حکمت والا ٠ اے ربه زما

قَدْ اٰتَيْتَنِيْ مِنَ الْمُلْكِ وَ عَلَّمْتَنِيْ مِنْ

تحقيق سره تا راکړے دے ما ته د بادشاهي نه او خودلے دي دے ما ته د

تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ۚ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ

تعبير د خوبونو ، (اے) پيدا کونکيه د آسمانونو

وَ الْاَرْضِ اَنْتَ وَلِیّٖ فِی الدُّنْیَا وَ الْاٰخِرَةِ ۚ
او د زمکې نه زما معاون یې په دنیا او آخرت کښې،
تَوَفَّنِیْ مُسْلِمًا وَّ اَلْحِقْنِیْ بِالصّٰلِحِیْنَ ۝١٠١
وفات کې ما لره مسلمان او یو ځائے کې ما لره د نیکانو خلقو سره *
ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَیْبِ نُوْحِیْهِ اِلَیْكَ ۚ
دا د خبرونو د غیبو نه دي وحي کوو مونږ ده دي تا ته ،
وَ مَا كُنْتَ لَدَیْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوْۤا اَمْرَهُمْ وَ هُمْ
او نه وې ته دوی سره کله چې دوی یوه کړه خپله رائے او دوی
یَمْكُرُوْنَ ۝١٠٢ وَ مَاۤ اَكْثَرُ النَّاسِ وَ لَوْ حَرَصْتَ
تدبیر جوړوو (خلاف د یوسف علیه السلام)* او ندي اکثر د خلقو نه اګر که ته حرص کوې
بِمُؤْمِنِیْنَ ۝١٠٣ وَ مَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَیْهِ مِنْ اَجْرٍ ؕ
ایمان راوړونکي * او نه غواړې ته د دوی نه په دې باندې څه بدله ،
ع ۱۱ ۵ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِیْنَ ۝١٠٤ ع وَ كَاَیِّنْ مِّنْ
ندے دا مګر پند دے د پاره د مخلوقات * او څومره د
اٰیَةٍ فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ یَمُرُّوْنَ
دلائلو نه په آسمانونو او زمکه کښې تیریږي (نظر تیرې) دوی
عَلَیْهَا وَ هُمْ عَنْهَا مُعْرِضُوْنَ ۝١٠٥ وَ مَا یُؤْمِنُ
په هغې باندې او دوی د هغې نه مخ اړونکي دي * او ایمان نه راوړي
اَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ اِلَّا وَ هُمْ مُّشْرِكُوْنَ ۝١٠٦
دوی تول په الله باندې مګر دوی دي شرک کونکي *
اَفَاَمِنُوْۤا اَنْ تَاْتِیَهُمْ غَاشِیَةٌ مِّنْ عَذَابِ
آیا بیغ به شي دوی چې راشي دوی ته پټونکې د عذاب

اللّٰهِ اَوْ تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَّ هُمْ لَا

د الله نه يا به راشي دوی ته قيامت ناساپه او دوی به نه

يَشْعُرُوْنَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ هٰذِهٖ سَبِيْلِيْٓ اَدْعُوْٓا

پوهيږي • اووايه (اے پيغمبره) دا (قرآن کريم) لار زما ده رابلم زه (خلقو لره)

اِلَى اللّٰهِ ؔ عَلٰى بَصِيْرَةٍ اَنَا وَ مَنِ اتَّبَعَنِيْ ؕ

(دين د) الله ته، په دليل سره زه او هغه خوک چي تابعدار وي زما،

وَ سُبْحٰنَ اللّٰهِ وَ مَآ اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٠٨﴾

او پاکي ده الله لره او نه يم زه د مشرکانو نه •

وَ مَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْٓ

او ندي رالېږلي موږ مخکښي ستا نه مگر سړي وحي کوله موږ

اِلَيْهِمْ مِّنْ اَهْلِ الْقُرٰى ؕ اَفَلَمْ يَسِيْرُوْا

دوی ته د کلو والو نه ، آيا نه گرځي دوی

فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

په زمکه کښي چي اوگوري څنگه شو انجام

الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ وَ لَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ

د هغه کسانو چي مخکښي د دوی نه وو ، او خامخا کور د آخرت غوره دے

لِّلَّذِيْنَ اتَّقَوْا ؕ اَ فَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿١٠٩﴾ حَتّٰٓى

د پاره د هغه کسانو چي هغوي خان ساتي (د خلاف د الله نه)، نو ولے تاسو د عقل نه کار نه اخلئ• تردي(۱)

اِذَا اسْتَيْـَٔسَ الرُّسُلُ وَ ظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوْا

چي نا اميده به شو پيغمبران(۲) او گمان به اوکه دوی (خلقو) چي يقيناً دوی (پيغمبرانو) سره دروغ اوکړے شو

جَآءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَآءُ ؕ وَ لَا يُرَدُّ

رابه غے دوی ته امداد زموږ او خلاص به کړے شو هغه څوک چي خوښه وه زموږ، او نه واپس کيږي

(۱) دا اخلاق به ده هغه وخته پوري وي .....

(۲) د ايمان د خوبونو نه

بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۱۱۰﴾ لَقَدْ

عذاب زمونږ د قوم مجرمانو نه * تحقيق سره

كَانَ فِيْ قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّاُولِي الْاَلْبَابِ ؕ

شته په بيان د دوی کښې عبرت د پاره د خاوندانو د عقل ،

مَا كَانَ حَدِيْثًا يُّفْتَرٰى وَ لٰكِنْ تَصْدِيْقَ

نه دے دا (قرآن) داسې بيان چې د خان نه جوړولے شي ليکن تصديق دے

الَّذِيْ بَيْنَ يَدَيْهِ وَ تَفْصِيْلَ كُلِّ شَيْءٍ

د هغه کتابونو چې مخکښې د دې نه وو او وضاحت دے د هر يو څيز (د امور د دين)

وَّ هُدًى وَّ رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۱۱۱﴾

او هدايت او رحمت دے د پاره د هغه قوم چې ايمان راوړي *

اٰيَاتُهَا ۴۳ — سُوْرَةُ الرَّعْدِ مَدَنِيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — ترتيب ۱۳ نزول ۹۶ — رُكُوْعَاتُهَا ۶

الٓمّٓرٰ ۚ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ ؕ وَ الَّذِيْ اُنْزِلَ

الله پوهيږي په معنیٰ د دې حروفو ، دا آيتونه د کتاب دي ، او هغه چې نازل کړے شوے دے

اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ

تا ته د طرفه د رب ستا نه (هغه دے) رشتيا ليکن اکثر د

النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ رَفَعَ

خلقو نه ايمان نه راوړي * الله هغه ذات دے چې پورته کړے ئې دي

السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى

آسمانونه بغير د ستنو نه چې وينئ تاسو هغې لره بيا برابر دے

عَلَى الْعَرْشِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ ؕ كُلٌّ

په خپل سلطنت باندې او تابعدار کړے ئې دے نمر او سپوږمۍ ، دا تول

سُوۡرَةُ الرَّعۡدِ

ربط د سورت الرعد :

(۱) مخکښې سورت کښې مسئله د توحید باندې دلیل نقل ذکر شو نو دلته پرې ادله عقلیه پیش کړې .

(۲) مخکښې سورت کښې مسئله د توحید بیان شوه نو دلته آیت ۱٤ کښې په مثال سره وضاحت کړې .

(۳) مخکښې سورت کښې ئې قرآن ته احسن القصص اوئیل نو دلته آیت ۲۸ کښې وائي

چې په دې {قرآن} باندې زړونه مطمئن کیږي .

امتیازات د سورت الرعد : (۱) دا سورت ممتاز دے په طریقې د حصول د اطمینان قلبي باندې .

(۲) په تسبیح د رعد {فرښتې} باندې . (۳) په کثرت د امثلو باندې .

دعوی د سورت الرعد : اثبات التوحید بالدلائل العقلیه و نفي الشرک في الدعاء

خلاصه د سورت الرعد : دې سورت کښې نفی د شرک في الدعاء باندې پنځه قسمه دلائل پیش کړې

{۱} اول قسم ادله ، خالق لکل شيئ هوالله . {۲} دویم قسم ادله ، عالم بکل شيئ هوالله .

{۳} دریم قسم ادله ، حافظ لکل شيئ هوالله . {٤} څلورم قسم ادله ، متصرف في کل شيئ هوالله .

{٥} پنځم قسم ادله ، کلهم منقادون الی الله {ټول الله تعالی ته محتاج دي } کله چې دا دلائل ذکر کړي

نو آیت ۱٤ کښې بیرې مسئله تفریع کړې چې خاص دې {الله تعالی } له بلنه ده ربښتیا

بیا وضاحت د مسئلے د پاره آیت ۱۷ کښې مثال بیانوي ، دارنګه ۳ ځله مسئله د توحید په

سورت کښې ذکر کړې ، اول ځل آیت ۱٤ کښې ، دویم ځل آیت ۳۰ کښې ، دریم ځل آیت ۳٦ کښې

دا سورت شپږ بابونو ته منقسم دے :

اول باب آیت ۱ نه تر آیت ۷ پورې .

دویم باب ، آیت ۸ نه تر آیت ۱۵ پورې .

دریم باب ، آیت ۱٦ نه تر آیت ۲۵ پورې .

څلورم باب ، آیت ۲٦ نه تر آیت ۳۲ پورې .

پنځم باب ، آیت ۳۳ نه تر آیت ۳۷ پورې.

شپږم باب ، آیت ۳۸ نه تر آخره .

يَجْرِىْ لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ

روان دي نيټې مقررې ته ، تدبير كې د كارونو (د مخلوقاتو) او واضح كې

الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوْقِنُوْنَ ۝۲ وَ

دلائل خامخا چې تاسو په ملاقات د رب ستاسو باندې يقين اوكئ • او

هُوَ الَّذِىْ مَدَّ الْاَرْضَ وَ جَعَلَ فِيْهَا

الله هغه ذات دے چې خوره كړې ئې ده زمكه او پيدا كړي ئې دي پدې كښې

رَوَاسِىَ وَ اَنْهٰرًا ؕ وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ جَعَلَ

غرونه او (جاري كړي ئې دي) ولې، او (پيدا كړي ئې دي په دې كښې) د هر قسمه ميوونه او كرخولي ئې دي

فِيْهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ ؕ

په دې كښې جوړے دوه دوه پټې شپے لره په ورځ

اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ۝۳

يقينًا په دې كښې خامخا نښې د عبرت دي د پاره د هغه قوم چې سوچ او فكر كئ •

وَ فِى الْاَرْضِ قِطَعٌ مُّتَجٰوِرٰتٌ وَّ جَنّٰتٌ مِّنْ

او په زمكه كښې وندونه دي نزدې نزدې او باغونه د

اَعْنَابٍ وَّ زَرْعٌ وَّ نَخِيْلٌ صِنْوَانٌ وَّ غَيْرُ

انګورو او فصلونه او كهجوري د يو مونډ والا او د ګنړو

صِنْوَانٍ يُّسْقٰى بِمَآءٍ وَّاحِدٍ وَ نُفَضِّلُ

مونډانو والا اوبه كولے شي (دا ټول) په يو قسم اوبو باندې او غوره كوو مونږ

بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِى الْاُكُلِ ؕ اِنَّ فِىْ

بعضې دا ميوې په بعضو باندې په خوندونو كښې ، يقينًا په

ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ۝۴ وَ اِنْ تَعْجَبْ

دې كښې خامخا نښې د عبرت دي د پاره د هغه قوم چې هغوي د عقل نه كار اخلي• او كه تعجب كوې ته

فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرٰبًا ءَ اِنَّا لَفِيْ

تو نا آشنا ده وينا د دوی آيا كله چې شو موږ خاوري آيا شو به موږ خامخا په

خَلْقٍ جَدِيْدٍ ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

پيدائش نوي كښې ، دغه هغه كسان دي چې كفر ئې كړے دے

بِرَبِّهِمْ ۚ وَ اُولٰٓئِكَ الْاَغْلٰلُ فِيْٓ اَعْنَاقِهِمْ ۚ وَ

په خپل رب ، او دغه كسان غټ زنځيرونه به وي په ختونو د دوی كښې ، او

اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۵

دغه كسان دوزخيان دي ، او دوی به وي په دې (اوور) كښې هميشه *

وَ يَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ

او په تلوار سره غواړي دوی ستا نه عذاب مخكښې د نيكۍ نه

وَ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلٰتُ ؕ وَ اِنَّ

او تحقيق سره تير شوي دي مخكښې د دوی نه عذابونه د بځوانو ، او يقينًا

رَبَّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلٰى ظُلْمِهِمْ ۚ

رب ستا خامخا خاوند د ښښنې دے د پاره د خلقو سره د ظلم د دوی نه ،

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝۶ وَ يَقُوْلُ

او يقينًا رب ستا خامخا سخت عذاب والا دے * او وائي

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ لَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ

هغه كسان چې كفر ئې كړے دے ولې نه راځي په دې پيغمبر (عليه السلام) باندې يو معجزه د طرفه

رَّبِّهٖ ؕ اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرٌ وَّ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۝۷ ع

د رب د ده نه ، يقينًا ته ئې يرونكے او د پاره د هر يو قوم لار ښودونكے دے *

اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَ مَا تَغِيْضُ

الله پوهيږي په هغه چې بارووي هره زنانه او هغه چې كموي ئې

الْأَرْحَامُ وَ مَا تَزْدَادُ ؕ وَ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهٗ

رحمونه او هغه چې زياتوي ئې ، او هر يو شے په نزد د الله

بِمِقْدَارٍ ۝٨ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْكَبِيْرُ

په اندازه باندې* پوهه دے په پټو او په هغه څه چې ښكاره دي لوئے ذات دے(١)

الْمُتَعَالِ ۝٩ سَوَآءٌ مِّنْكُمْ مَّنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ

او اوچت دے(د خيال د مخلوقات نه)* برابر دي ستاسو نه هغه څوک چې په رووائي وينا

وَ مَنْ جَهَرَ بِهٖ وَ مَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ

او هغه څوک چې په تيزه وائي دي لره او هغه څوک چې پټيدونكے وي د شپے

وَ سَارِبٌۢ بِالنَّهَارِ ۝١٠ لَهٗ مُعَقِّبٰتٌ مِّنْۢ بَيْنِ

او نيغ تلونكے د ورځې* دي بنده لره نګهباني فرشتے دي مخكښې

يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهٖ يَحْفَظُوْنَهٗ مِنْ اَمْرِ

د ده نه او روستو د ده نه حفاظت كې د ده د وجه د حكم

اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى

د الله نه ، يقيناً الله نه بدلې هغه (نعمتونه) چې كړے ئې وي په قوم تر دې پورې

يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ؕ وَ اِذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ

چې دوی بدل كې هغه (احكام) چې لازم وي په نفسونو د دوی، او كله چې اراده اوكې الله په يو قوم

سُوْٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهٗ ۚ وَ مَا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ

باندې د عذاب نو نه وي واپس كيدل دې لره ، او نه به وي دوی لره بغير د الله نه

مِنْ وَّالٍ ۝١١ هُوَ الَّذِيْ يُرِيْكُمُ الْبَرْقَ

څوك مدد كار* او دا الله هغه ذات دے چې ښائي تاسو ته پرك پروك

خَوْفًا وَّ طَمَعًا وَّ يُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ۝١٢ ۚ

د باره د ويرې (دمسافر) او د باره د طمع (د مقيم) او پورته كې وريځے درنے*

(١) په اعتبار د ذات او صفاتو

وَ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهٖ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ مِنْ

او پاکي بياني (الله لره) رعد فرشته په ستائنه د الله باندې (لګيا ده) او (نورے) فرشتے د

خِيْفَتِهٖ ۚ وَ يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيْبُ بِهَا

ويرې د الله نه، او راليږي (الله) تندرونه نو رسيږي دې لره

مَنْ يَّشَآءُ وَ هُمْ يُجَادِلُوْنَ فِي اللّٰهِ ۚ وَ

چا ته ئې چې خوښه شي او دوی جګړې کوي په (توحيد د) الله کښې، او

هُوَ شَدِيْدُ الْمِحَالِ ﴿۱۳﴾ لَهٗ دَعْوَةُ الْحَقِّ ؕ

دا الله سخت طاقت والا /عذاب والا دے* خاص دي الله لره بلنه د رشتيا و ده،

وَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَسْتَجِيْبُوْنَ

او هغه کسان چې رامدد کوي ئې دوی بغير د الله نه قبولوالے نشي کولے (دا نيکان بندګان)

لَهُمْ بِشَيْءٍ اِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ اِلَى الْمَآءِ

دې مشرکانو لره د څه شي (۱) مګر پشان د هغه کس چې اوګدونکے وي لاسونه خپل اوبو ته

لِيَبْلُغَ فَاهُ وَ مَا هُوَ بِبَالِغِهٖ ؕ وَ مَا دُعَآءُ الْكٰفِرِيْنَ

دې دپاره چې اورسي (دا اوبه) خلے د ده ته او نه دي دا اوبه رسيدونکي خلے د ده ته، او نده بلنه د کافرانو

اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿۱۴﴾ وَ لِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي

مګر په ګمراهي کښې* او خاص الله لره تابعداري کوي هغه خوک چې

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ طَوْعًا وَّ كَرْهًا وَّ ظِلٰلُهُمْ

آسمانونو او زمکه کښې که په خوښه وي او که په زور او سورې د دوی

بِالْغُدُوِّ وَ الْاٰصَالِ ﴿۱۵﴾ قُلْ مَنْ رَّبُّ

صبا او بيګا* اووايه خوک دے مالک د

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ قُلِ اللّٰهُ ؕ قُلْ

آسمانونو او د زمکو، اووايه الله، اووايه

(۱) الله ته مثال د دوی

السجدة ۳

أَفَاتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖٓ أَوْلِيَآءَ لَا يَمْلِكُوْنَ

آیا نیولي دي تاسو بغیــــر د الله نه مددګاران دوی واکدار نه دي

لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَّلَا ضَرًّا ؕ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي

د پاره د ځانونو خپلو د فائدي او نه د ضرر، ووایه آیا برابر دے

الْأَعْمٰى وَالْبَصِيْرُ ۙ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي

ړوند او لیدونکے، یا آیا بــرابر دي

الظُّلُمٰتُ وَالنُّوْرُ ۚ أَمْ جَعَلُوْا لِلّٰهِ شُرَكَآءَ

تیارې او رڼاګانې ؟ آیا دوی ګرځولي دي الله لره حصه داران

خَلَقُوْا كَخَلْقِهٖ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ ؕ

دوی پیدا کړي دي پهٔ شان د پیدائش د الله نو ګډوډ شوے دے پیدائش پهٔ دوی باندي ،

قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَّهُوَ الْوَاحِدُ

ووایه الله پیدا کوونکے د هر یو شي دے او دا الله یکي یو

الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ

زور آور دے ۰ راوروځ (الله) د بره نه باران نو او بهیري

أَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا

کندي پهٔ اندازه د دي سره نو اوچت کي درياب زګ

رَّابِيًا ؕ وَمِمَّا يُوْقِدُوْنَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ

اوچت شوے، او د هغه نه چي بلئ دوی هغي لره پهٔ اوور کښي

ابْتِغَآءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهٗ ؕ كَذٰلِكَ

د پاره د لټولو د کالو یا د پاره د سامان زګ دے پهٔ شان د دي باندي، دارنګي

يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ ؕ۬ فَأَمَّا الزَّبَدُ

بیانئ الله (مثال د) حق او باطل ، نو هر چي زګ دے

فَيَذْهَبُ جُفَآءً ۚ وَ اَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ

نو لاړ شي بيكاره ، او هر هغه څه چي فائده ورکئ خلقو ته

فَيَمْكُثُ فِي الْاَرْضِ ۗ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ

نو هغه باقي شي په زمكه كښي ، دارنګي بيانوئ

اللّٰهُ الْاَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِرَبِّهِمُ

الله مثالونه ٭ د پاره د هغه كسانو چي هغوي قبولوالے كړے دے د (حكم د) خپل رب

الْحُسْنٰى ۗ وَ الَّذِيْنَ لَمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَهٗ لَوْ

جنت دے ، او هغه كسان چي قبولوالے نه كئ د (حكم د) الله كه

اَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّ مِثْلَهٗ

شي دوي لره هغه (څه) چي زمكه كښي دي ټول او په شان د دي

مَعَهٗ لَافْتَدَوْا بِهٖ ۗ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ سُوْٓءُ

نور هم ورسره، شي نو فديه وركړي په دي سره (قبول به نه شي دوي نه) دغه كسان دوي لره دے بد

الْحِسَابِ ۙ وَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۗ وَ بِئْسَ

حساب او ځائے د دوي دے جهنم ، او بده

الْمِهَادُ ﴿١٨﴾ اَفَمَنْ يَّعْلَمُ اَنَّمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ

بچونړه ده (جهنم) ٭ آيا هغه څوک چي پوهيږي په دي چي يقينًا هغه چي راليږلے شوے دے تا ته

مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى ۗ اِنَّمَا

د طرفه د رب ستا نه رشتيا دے دے په شان د هغه چا كيدے شي چي هغه وي ړوند ، يقينًا

يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِيْنَ يُوْفُوْنَ

پند اخلي خاوندان د عقل ٭ هغه كسان چي پوره والے كئ

بِعَهْدِ اللّٰهِ وَ لَا يَنْقُضُوْنَ الْمِيْثَاقَ ﴿٢٠﴾

په وعدو د الله او نه ماتئ دوي وعدي لره ٭

وَ الَّذِيْنَ يَصِلُوْنَ مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ

او هغه کسان چي اداء کړي دوی هغه چي حکم کړے دے الله په هغي سره دا چي

يُّوْصَلَ وَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَ يَخَافُوْنَ

ادا کړے شي او يريږي دوی د خپل رب نه او يريږي

سُوْٓءَ الْحِسَابِ ﴿۲۱﴾ وَ الَّذِيْنَ صَبَرُوا ابْتِغَآءَ

د بد حساب نه * او هغه کسان چي صبر کړي د پاره د لټولو د

وَجْهِ رَبِّهِمْ وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَ اَنْفَقُوْا مِمَّا

رضامنتيا د رب خپل او پابندي کړې د مونځ او خرچ کړي د هغه مال نه چي

رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّ عَلَانِيَةً وَّ يَدْرَءُوْنَ

ورکړے دے مونږ دوی ته پټ او ښکاره او دفعه کړي دوی

بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى

په بيان د توحيد شرک لره دغه کسان دوی لره انجام (ښائسته)

الدَّارِ ﴿۲۲﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا وَ مَنْ

دے د آخرت * جنتونه د هميشگۍ دننه کيږي به دوی دي ته او هغه څوک

صَلَحَ مِنْ اٰبَآئِهِمْ وَ اَزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيّٰتِهِمْ

چي نيکان وي د پلارانو د دوی نه او د بيبيانو د دوی نه او د اولاد د دوی نه

وَ الْمَلٰٓئِكَةُ يَدْخُلُوْنَ عَلَيْهِمْ مِّنْ كُلِّ

او فرشتے دننه کيږي به په دوی باندي د هري

بَابٍ ﴿۲۳﴾ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ

دروازے نه * سلامتيا دي وي په تاسو باندي په سبب د هغي چي تاسو کلک ولاړ روئ (په دين) نو څه ښائسته دے

عُقْبَى الدَّارِ ﴿۲۴﴾ وَ الَّذِيْنَ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَ

انجام د آخرت * او هغه کسان چي ماتي دوی وعدے

اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مِيْثَاقِهٖ وَ يَقْطَعُوْنَ مَآ اَمَرَ

د الله پس د مضبوطوالي د هغې نه او پريکي دوی هغه چې حکم کړے دے

اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ وَ يُفْسِدُوْنَ فِي

الله په هغې باندې دا چې ادا کړے شي او فساد کې دوی په

الْاَرْضِ ۙ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ سُوْٓءُ

زمکه کښې دغه کسان دوی لره دے لعنت او دوی لره بد

الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ

انجام دے . الله فراخې رزق چا لره ئې چې خوښه شي

وَ يَقْدِرُ ؕ وَ فَرِحُوْا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ؕ وَ مَا

او تنګئ ، او دوی خوشحاله شوي دي په ژوند د دنيا باندې ، او نه دے

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾ وَ

ژوند د دنيا په مقابله د آخرت کښې مګر څکه . او

يَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ لَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ

وائي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے ولې نه شي رالېږلے ده باندې يوه معجزه

مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَّشَآءُ

د طرفه د رب د ده نه ، اووايه يقينًا الله مهر د ګمراهۍ وهي چا باندې چې ئې خوښه شي

وَ يَهْدِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ اَنَابَ ﴿٢٧﴾ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

او توفيق ورکئ خان طرف ته هغه چا ته چې رجوع کئ الله ته . هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے

وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوْبُهُمْ بِذِكْرِ اللّٰهِ ؕ اَلَا بِذِكْرِ

او اولګيدل زړونه د دوی کتاب د الله سره ، خبر دار په کتاب د

اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوْبُ ﴿٢٨﴾ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

الله مطمئن کيږي زړونه . هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے

وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ طُوْبٰى لَهُمْ وَ حُسْنُ

او عمل کړی نیک خوشخبري ده دوی لره او ښائسته

مَاٰبٍ ﴿٢٩﴾ كَذٰلِكَ اَرْسَلْنٰكَ فِيْٓ اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ

انجام دے* دغه رنګے رالیږلے دے مونږ تا لره په یو تولګي کښې چې تحقیق سره تیر شوي دي

مِنْ قَبْلِهَآ اُمَمٌ لِّتَتْلُوَاْ عَلَيْهِمُ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ

مخکښې د هغې نه نور تولګي دي د پاره چې اولولے ته په هغوي باندي هغه چې وحي کړي ده مونږ

اِلَيْكَ وَ هُمْ يَكْفُرُوْنَ بِالرَّحْمٰنِ ؕ قُلْ هُوَ

تا ته او دوی کفر کړی په مهربان بادشاه باندي ، اووایه دا الله

رَبِّيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ اِلَيْهِ

زما رب دے نشته بل حاجت روا بغیر د الله نه په دي الله باندي ما خان سپارلے دے او دي الله ته

مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَ لَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ

زما رجوع ده* او كه يقيناً قرآن چې دے روان کړے شي په دي باندي غرونه

اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى ؕ

یا ټکړے کړے شي دي باندي زمکه یا خبري اوکړي شي په دي به مړو (نو بیا ئې هم دوی نه مني) ،

بَلْ لِّلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيْعًا ؕ اَفَلَمْ يَاْيْـَٔسِ

بلکه الله لره دے اختیار ټول ، آیا نه پوهیږي

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْ لَّوْ يَشَآءُ اللّٰهُ لَهَدَى

هغه کسان چې ایمان ئې راوړے دے که خوښه وے د الله نو خامخا توفیق به ئې ورکړے وو

النَّاسَ جَمِيْعًا ؕ وَ لَا يَزَالُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

خلقو ټولو ته ، او همیشه به وي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے چې

تُصِيْبُهُمْ بِمَا صَنَعُوْا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ قَرِيْبًا

رسیږي به دوی ته په سبب د هغه نا کاره عملونو چې دوی کړي دي ټکنوټکي عذاب یا به واقع شي نزدې

مِّنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

د كوروتو د دوى ترديي پورې چې راشي وعده د الله ، يقيناً الله

لَا يُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ﴿۳۱﴾ وَ لَقَدِ اسْتُهْزِئَ

خلاف نه كوي د وعدې • او تحقيق سره توقې كړے شوې وې

بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا

انبياء (عليهم السلام) پورې مخكښې ستا نه نو ما مهلت وركړو هغه كسانو ته چې كفر ئې كړے وو

ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿۳۲﴾ اَفَمَنْ

بيا اونيول ما هغوې لره نو څه رنګې وو زما عذاب • آيا هغه ذات

هُوَ قَآئِمٌ عَلٰى كُلِّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ ۚ

چې هغه نګهبان دے په هر يو نفس باندې په هغه (عمل) باندې چې كړے ئې دے ،

وَ جَعَلُوْا لِلّٰهِ شُرَكَآءَ ؕ قُلْ سَمُّوْهُمْ ؕ اَمْ

او كرځولى دى دوى الله لره حصه داران ، اووايه نومونه كيږدئ دوى لره (الهه) ، يا

تُنَبِّـُٔوْنَهٗ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ

خبر وركوئ تاسو الله لره په هغه څه چې نه پوهيږي په زمكه كښې يا په ظاهر

مِّنَ الْقَوْلِ ؕ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا

د وينا نه ، بلكه ښائسته كړے شوے دے هغه كسانو ته چې كفر ئې كړے دے

مَكْرُهُمْ وَ صُدُّوْا عَنِ السَّبِيْلِ ؕ وَ مَنْ

چل ول د دوى او دوى بند كړے شوي دي د لارې (د الله) نه ، او په هغه چا چې

يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۳۳﴾ لَهُمْ عَذَابٌ

مهر د ګمراهي اوهي الله پس نه به وي ده لره څوك لار خودونكے • دوى لره عذاب دے

فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ لَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ ۚ

په ژوند د دنيا كښې او خامخا عذاب د آخرت ډير سخت دے ،

وَ مَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ وَّاقٍ ﴿٣٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ

او نه به وي دوی لره د طرفه د الله نه څوک بچ کونکے * مثال د جنت

الَّتِىْ وُعِدَ الْمُتَّقُوْنَ ؕ تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا

هغه چې وعده ئې کړے شوي ده پرهيزګارانو سره، بهيږي به لاندې د (اونو د) هغې نه

الْاَنْهٰرُ ؕ اُكُلُهَا دَآئِمٌ وَّ ظِلُّهَا ؕ تِلْكَ عُقْبَى

ولې، ميوې د دې به هميشه وي او آرام د هغې، دغه بهتر انجام د

الَّذِيْنَ اتَّقَوْا ۖ وَّ عُقْبَى الْكٰفِرِيْنَ النَّارُ ﴿٣٥﴾

هغه کسانو دے چې هغوی ځان بچ کړ (دخلاف د الله نه)، او انجام د کافرانو اوور دے *

وَالَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَفْرَحُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ

او هغه کسان چې ورکړے دے مونږ دوی ته (فهم د) کتاب خوشحاليږي په هغه کتاب چې نازل شوے دے

اِلَيْكَ وَ مِنَ الْاَحْزَابِ مَنْ يُّنْكِرُ بَعْضَهٗ ؕ

تا ته او بعضې د ډلو نه هغه څوک دي چې انکار کوي د بعضې حصې د قرآن نه (يعني توحيد نه)،

قُلْ اِنَّمَآ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ وَ لَآ اُشْرِكَ

او وايه تحقيق سره ما ته حکم کړے شوے دے دا چې زه بندګي اوکړم د الله او حصه دار او نه ګرځوم

بِهٖ ؕ اِلَيْهِ اَدْعُوْا وَ اِلَيْهِ مَاٰبِ ﴿٣٦﴾ وَ كَذٰلِكَ

د الله سره، او دې الله ته زه راغواړم (مخلوق) او دې الله ته واپسي زما ده* او دارنګے

اَنْزَلْنٰهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ؕ وَ لَئِنِ اتَّبَعْتَ

رالیږلے دے مونږ دا قرآن کريم ډک د حکمت نه په ژبه واضحه، او که تا تابعداري اوکړه

اَهْوَآءَهُمْ بَعْدَ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ

د خواهشاتو د دوی پس د هغه نه چې راغے تا ته د پوهې (قرآن) نه

ع ٥ ١١ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّ لَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَ

نه به وي تا لره د طرفه د الله نه څوک دوست او نه څوک بچ کونکے* او

لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ

تحقیق سره لیږلي وو مونږ انبیاء (علیهم السلام) مخکښې ستا نه او ګرځولې وې مونږ دوی لره

اَزْوَاجًا وَّ ذُرِّيَّةً ؕ وَ مَا كَانَ لِرَسُوْلٍ اَنْ

بیبیانې او اولاد ، او نشته د پاره د یو پیغمبر دا اختیار چې

يَّاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ لِكُلِّ اَجَلٍ

راوړي یو معجزه مګر په حکم د الله ، د پاره هر یوې نیټې

كِتَابٌ ﴿۳۸﴾ يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَآءُ وَ يُثْبِتُ ۖ

یو لیک دے* ختمیږ الله (شبهات شرکیه) هغه چې خوښه شي د الله او کلکې (دلائل د توحید په زړه د مومن کښې)

وَ عِنْدَهٗۤ اُمُّ الْكِتٰبِ ﴿۳۹﴾ وَ اِنْ مَّا نُرِيَنَّكَ

او الله سره اصل د کتاب دے* او که اوښایو مونږ تا ته

بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِنَّمَا

بعضې هغه (عذاب) چې وعده کوو مونږ دوی سره د هغې یا وفات کوو مونږ تا لره پس یقینًا

عَلَيْكَ الْبَلٰغُ وَ عَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿۴۰﴾ اَوَ لَمْ يَرَوْا

په تا باندې رسول دي (د مسئلې د توحید) او په مونږ باندې حساب کتاب دے* آیا دوی نه ګوري

اَنَّا نَاْتِي الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ

چې یقینًا راتلل کوو مونږ زمکې ته کموو مونږ دې لره د

اَطْرَافِهَا ؕ وَ اللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهٖ ؕ

چار چاپیره د دې نه ، او الله فیصله کوي نشته څوک روستو کونکے فیصلې د الله لره ،

وَ هُوَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۴۱﴾ وَ قَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ

او دا الله دے زر حساب کونکے* او تحقیق سره تدبیر کړې وو هغه کسانو

مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ جَمِيْعًا ؕ يَعْلَمُ مَا

چې مخکښې د دوی نه وو نو الله لره اختیار دے د تدبیر ټول ، پوهیږي الله په هغه

تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۚ وَ سَيَعْلَمُ الْكُفّٰرُ لِمَنْ

چې کړې يې هر يو بنده ، او زر دے چې پوهه به شي کافران چې د چا د پاره دے

عُقْبَى الدَّارِ ﴿۴۲﴾ وَ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

انجام د آخرت . او وائي هغه کسان چې کفر يې کړے دے

لَسْتَ مُرْسَلًا ۚ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا بَيْنِيْ وَ

نه يې ته پيغمبر ، اووايه (اے پيغمبره) کافي دے الله گواه په مينځ زما او

بَيْنَكُمْ ۙ وَ مَنْ عِنْدَهٗ عِلْمُ الْكِتٰبِ ﴿۴۳﴾

ع ۶

په مينځ ستاسو کښې او هغه څوک (ملائک ، انبياء) چې هغه سره علم د کتاب دے .

سُوْرَةُ اِبْرٰهِيْم مَكِّيَّة — اٰياتها ۵۲ — تدوين ۱۴ نزول ۷۲ — ركوعاتها ۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الٓرٰ ۚ كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ

الله پوهيږي په معنی د دې حروفو، دا کتاب عظيم الشان رالېږلے دے مونږ دې لره تا ته دې د پاره چې اوباسې ته خلقو لره

مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۙ۬ بِاِذْنِ رَبِّهِمْ

د تيارو (د شرک او کفر نه) په طرف د رڼا (د ايمان) په حکم د رب د دوی باندې

اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ﴿۱﴾ اللّٰهِ الَّذِيْ

په طرف د لارے د غالب ستائلي شوي . الله هغه ذات ته

لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ۚ وَ

چې خاص د هغه په اختيار کښې دي هغه چې بره آسمانونو او ښکته زمکه کښې دي، او

وَيْلٌ لِّلْكٰفِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدِ ﴿۲﴾

هلاکت دے د پاره د کافرانو د عذاب سخت نه .

الَّذِيْنَ يَسْتَحِبُّوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى

هغه کسان چې هغوي خوښ گڼړي ژوند د دنيا په مقابله

سُوْرَةُ اِبْرٰهِيْمَ

ربط د سورت ابراهيم :

(۱) مخكښې سورت آيت ۱۷ كښې ئې مثال د توحيد ذكر كه نو دلته آيت ۲٤ كښې بل مثال د مسئلې د توحيد ذكر كړې .

(۲) مخكښې سورت آيت ۳۲ كښې ئې اجمالاً اوئيل چې چا پيغمبرانو پورې توقې كړې دي نو مهلت مې ورله وركه بيا مې پرې عذاب راوستو نو دلته آيت ۹ نه تر آيت ۱۷ پورې ئې تفصيل كړې .

(۳) مخكښې سورت اول كښې ترغيب الى القرآن وو نو دلته هم اول كښې ترغيب الى القرآن دے .

امتيازات د سورت ابراهيم :

(۱) دا سورت ممتاز دے په ذكر د ٤ خله لفظ د " الم " باندې .

(۲) په خاص واقعې د ابراهيم عليه السلام باندې .

(۳) په لباس د جهنميانو باندې .

دعوى د سورت ابراهيم : الترغيب فى التبليغ والتذكير بايام الله

خلاصه د سورت ابراهيم :

ابتدائى اته ۸ آيتونه بطور تمهيد دي ، بيا ٤ خله لفظ د " الم " ذكر كړې .

{۱} اول : " الم " نه بعد جدال المشركين مع الانبياء عليهم السلام .

{۲} دويم : " الم " نه بعد جدال المشركين فيما بينهم .

{۳} دريم : " الم " نه بعد الامثلة للفريقين اى المشركين والموحدين .

{٤} څلورم : " الم " نه بعد الزجر و التخويف و الادلة {عقلى نقلى} و واقعة ابراهيم عليه السلام .

او سورت په توحيد باندې ختموي

دا سورت شپږ بابونو باندې مشتمل دے : {۱} اول باب آيت ۱ نه تر آيت ۸ پورې .

{۲} دويم باب آيت ۹ نه تر آيت ۱۸ پورې . {۳} دريم باب آيت ۱۹ نه تر آيت ۲۳ پورې .

{٤} څلورم باب، آيت ۲٤ نه تر آيت ۲۷ پورې . {٥} پنځم باب آيت ۲۸ نه تر آيت ۳۰ پورې .

{٦} شپږم باب آيت ۳۱ نه تر آخره پورې .

الْاٰخِرَةِ وَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ

د آخرت كښې او بندئ (خلقو لره) د لاري د الله نه او

يَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ؕ اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍۭ بَعِيْدٍ ۝٣

لټئ دي لره كوږوالے ، دغه كسان چي دي دوی په گمراهی لري كښې دي د حق نه

وَ مَآ اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهٖ

او نه دے ليږلے مونږ هيڅ يو پيغمبر مگر په ژبه د قوم د هغه

لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ؕ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَآءُ وَ

دي د پاره چي بيان كړي دوی ته (احكام د الله) نو مهر د گمراهی وهي الله په چا ئي چي خوښه شي او

يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝٤

توفيق وركوي چا لره ئي چي خوښه شي ، او دا الله دے غالب حكمت والا *

وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَآ اَنْ اَخْرِجْ

او تحقيق سره ليږلے وو مونږ موسی (عليه السلام) په خپلو معجزو دا چي اوباسه

قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۙ وَ ذَكِّرْهُمْ

خپل قوم د تيارو د (كفر او د شرك نه) رڼړا (د ايمان) ته ، او پند وركړه دوی لره

بِاَيّٰىمِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ

په عذابونو د الله ، يقينًا په دي بيان كښې نښے د عبرت دي د پاره د هر يو

صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ۝٥ وَ اِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهِ

صبر كونكي تابعدار (د الله) * او كله چي اوئيل (موسی عليه السلام) خپل قوم ته

اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجٰىكُمْ مِّنْ

ياد كړئ نعمت د الله په تاسو باندي ، كله ئي چي خلاص كړئ تاسو د

اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ

فرعونيانو نه چي رسول به ئي تاسو ته بد عذابونه

وَ يُذَبِّحُوْنَ اَبْنَآءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُوْنَ نِسَآءَكُمْ ؕ

او حلالول به يې خامن ستاسو او ژوندۍ به يې پرېښودې جينكۍ ستاسو ،

وَ فِيْ ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ۝٦ وَ اِذْ

او په دغه كارونو كښې ازمائښت وو د طرفه د رب ستاسو نه لوئې ۔ او كله چې

تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَاَزِيْدَنَّكُمْ

حكم اوكه رب ستاسو كه تاسو شكر اوباسه (تابعداري اوكړه زما) خامخا زيات به كم تاسو لره (نعمتونه)

وَ لَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِيْ لَشَدِيْدٌ ۝٧

او كه تاسو نا شكري اوكړه يقينًا زما عذاب خامخا سخت دے ۔

وَ قَالَ مُوْسٰۤى اِنْ تَكْفُرُوْۤا اَنْتُمْ وَ مَنْ فِي

او اوئيل موسى (عليه السلام) كه ناشكري اوكړه تاسو او هغه چا چې دي په

الْاَرْضِ جَمِيْعًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمِيْدٌ ۝٨

زمكه كښې ټول پس يقينًا الله خامخا بے پرواه ستائلے شوے ذات دے ۔

اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ

آيا ندي راغلے تاسو ته خبر د هغه كسانو چې مخكښې ستاسو نه دي قوم د

نُوْحٍ وَّ عَادٍ وَّ ثَمُوْدَ ۬ۛ وَ الَّذِيْنَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ؕ

نوح (عليه السلام) او عاديانو او ثموديانو ، او هغه كسان چې روستو د دوى نه وو ،

لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ ؕ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

نه پيژني دوى لره مگر يو الله ، راغلي وو دوى ته پيغمبران د دوى

بِالْبَيِّنٰتِ فَرَدُّوْۤا اَيْدِيَهُمْ فِيْۤ اَفْوَاهِهِمْ

په دلائلو واضحو سره نو واپس كړل دوى لاسونه خپل په خلو د دوى (انبيآء عليهم السلام) كښې

وَ قَالُوْۤا اِنَّا كَفَرْنَا بِمَاۤ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَ اِنَّا

او اوئيل دوى يقينًا مونږ انكار كوو په هغه مسئله باندې چې تاسو ليږلے شوي يئ په هغې او يقينًا مونږه

لَفِيْ شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَنَآ اِلَيْهِ مُرِيْبٍ ٩
خامخا په شک کښې يو د هغه نه چې تاسو رابلئ مونږ هغې ته زيات شک کونکې
قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ
اوئيل پيغمبرانو د دوی، آيا په (توحيد د) الله کښې شک ستاسو دے چې پيدا کونکے د
السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ يَدْعُوْكُمْ لِيَغْفِرَ
آسمانونو او د زمکے دے، رابلي تاسو لره دې د پاره چې ببښنه اوکي
لَكُمْ مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ وَ يُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى
تاسو ته د گناهونو ستاسو او روستو کي تاسو لره (د مصيبتونو نه) تر
اَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ قَالُوْٓا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ
نيتے مقررے پورے، اوئيل دوی: نه يئ تاسو مگر بندگان
مِّثْلُنَا ؕ تُرِيْدُوْنَ اَنْ تَصُدُّوْنَا عَمَّا
زمونږ په شان، اراده کوئ تاسو چې بند کئ مونږ د هغه څه نه
كَانَ يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَا فَاْتُوْنَا بِسُلْطٰنٍ
چې عبادت ئې کو مشرانو زمونږ نو راوړئ مونږ ته دليل
مُّبِيْنٍ ١٠ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَّحْنُ
ښکاره اوئيل دوی ته رسولانو د دوی نه يو مونږ
اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ يَمُنُّ عَلٰى
مگر بندگان ستاسو په شان ليکن الله احسان کئ په
مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ؕ وَ مَا كَانَ لَنَآ
چا باندې ئې چې خوښه شي د خپلو بندگانو نه، او نشتے مونږ لره
اَنْ نَّاْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ
دا اختيار چې راوړو مونږ تاسو ته يو معجزه مگر په حکم د الله باندې،

وَ عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ⑪ وَ مَا
او خاص په الله باندي خان ډ اوسپاري مومنان ۔ او څه دي

لَنَآ اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَ قَدْ هَدٰىنَا
مونږ لره چي مونږ به خان نه سپارو په الله باندي او تحقيق سره مضبوط کړي ئي بو مونږ

سُبُلَنَا ؕ وَ لَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَآ اٰذَيْتُمُوْنَا ؕ
په لارو د دين زمونږ، او خامخا صبر به کوو مونږ په هغه تکليفونو چي راکوئ تاسو مونږ ته،

وَ عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ⑫
او خاص په الله باندي خان ډ اوسپاري خان سپارونکي ۔

وَ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِرُسُلِهِمْ
او اوئيل هغه کسانو چي کفر ئي کړے وو خپلو پيغمبرانو ته

لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ اَرْضِنَآ اَوْ لَتَعُوْدُنَّ
خامخا اوبه باسو مونږ تاسو لره د خپل ملک نه يا خامخا شئ به تاسو

فِيْ مِلَّتِنَا ؕ فَاَوْحٰۤى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
په دين زمونږ کښي ، نو وحي به اوکړه دوئ ته رب د دوئ چي خامخا هلاک به کړو مونږ

الظّٰلِمِيْنَ ⑬ وَ لَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْۢ
ظالمان ۔ او خامخا استوګنه به درکړم تاسو ته په زمکه کښي

بَعْدِهِمْ ؕ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِيْ
روستو د دوئ نه، دا د پاره د هغه چا دي چي يريږي د پيشي زما نه

وَ خَافَ وَعِيْدِ ⑭ وَ اسْتَفْتَحُوْا وَ خَابَ
او يريږي د عذاب زما نه ۔ او طلب د غلبے اوکه (دي کافرو) او تاواني شو

كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيْدٍ ⑮ مِّنْ وَّرَآئِهٖ جَهَنَّمُ
هر سرکشه عنادګر ۔ اخواه د دي نه جهنم دے

وَ يُسْقٰى مِنْ مَّآءٍ صَدِيْدٍ ۝١٦ يَّتَجَرَّعُهٗ وَ لَا

او څکولے به شي به دوی باندي د اوبو د وينو زوو نه * چي گوټ گوټ به ئي تيروي او

يَكَادُ يُسِيْغُهٗ وَ يَاْتِيْهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ

قريب به نه وي چي تيري ئي کړي لره او راځي به ده ته مرگ د هر

مَكَانٍ وَّ مَا هُوَ بِمَيِّتٍ ؕ وَ مِنْ وَّرَآئِهٖ

طرف نه او نه به وي دے مړيدونکے ، او آخــــواه د دي نه

عَذَابٌ غَلِيْظٌ ۝١٧ مَثَلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

عذاب سخت دے * مثال د(عمل د) هغه کسانو چي کفر ئي اوکه به خپل

بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادِ اِشْتَدَّتْ بِهِ

رب باندي عملونه د دوی په شان د ايرو دي چي والوخي دي لره

الرِّيْحُ فِيْ يَوْمٍ عَاصِفٍ ؕ لَا يَقْدِرُوْنَ

باد په هغه ورځ اوچه کښي ، قادر به نه شي دوی

مِمَّا كَسَبُوْا عَلٰى شَيْءٍ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ

په هغه چي دوی کړي وو په هيڅ اجر باندي ، دا هم دا ده گمــراهي

الْبَعِيْدُ ۝١٨ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ

لرے (د حق نه) * آيا ته نه گورے يقيناً الله پيدا کړي دي

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ ؕ اِنْ يَّشَاْ

آسمانونه او زمکي د پاره د (ښکاره کولو د) حق ، که خوښه شي (د الله)

يُذْهِبْكُمْ وَ يَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِيْدٍ ۝١٩ وَّ مَا

روک به کي تاسو لره (مخ د زمکے نه) او رابه ولي مخلوق نوے * او نه دے

ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيْزٍ ۝٢٠ وَ بَرَزُوْا لِلّٰهِ

دا کار په الله باندي څه گران * او مخامخ به شي دوی الله سره

جَمِيْعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْٓا

ټول نو اوبه وائي کمزوري هغه کسانو ته چې خان ئې غټ ګڼړلے وو

اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ عَنَّا

يقيناً موږه ستاسو تابعدار وو نو آيا يئ تاسو لرې کونکي زمونږ نه

مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ؕ قَالُوْا لَوْ هَدٰىنَا

د عذاب د الله نه څه شے ، نو اوبه وائي دا مشران که توفيق راکړے وے مونږ ته

اللّٰهُ لَهَدَيْنٰكُمْ ؕ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ اَجَزِعْنَآ اَمْ

الله نو خامخا مونږ به سمه لار ښودلے وه تاسو ته، برابره خبره ده په مونږ باندې که فرياد کوو مونږ يا

صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيْصٍ ﴿٢١﴾ وَ قَالَ ۳ ۹ ۱۵

صبر کوو نشته مونږ لره څه ځائے د خلاصي * او اوبه وائي

الشَّيْطٰنُ لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ

شيطان هر کله چې فيصله اوکړے شي د کار(عذاب) يقيناً ا لله وعده کړې وه تاسوسره

وَعْدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُّكُمْ فَاَخْلَفْتُكُمْ ؕ وَ مَا

وعده د رشتيا او ما وعده کړې وه تاسو سره نو ما خلاف اوکه ستاسو(د وعدې) ، او نه

كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ اِلَّآ اَنْ

وو ما لره په تاسو باندې څه زور مګر دا چې

دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِيْ ۚ فَلَا تَلُوْمُوْنِيْ

ما به دعوت درکړو تاسو ته (دګناه) نو تاسو به قبلول والے اوکه زما د دعوت ، نو ما مه ملامته کوئ

وَ لُوْمُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ؕ مَآ اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَ مَآ

او ملامته کړئ خپل خانونه ، نه يم زه فريادرس ستاسو او نه

اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ ؕ اِنِّيْ كَفَرْتُ بِمَآ اَشْرَكْتُمُوْنِ

يئ تاسو فريادرس زما يقيناً ، زه انکار کوم په هغه څه چې تاسو شريک کړے وو ما لره

مِنْ قَبْلُ ؕ اِنَّ الظّٰلِمِيْنَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۲۲﴾

پخــوا ، يقينًا ظالمان چې دي دوی د پاره دے عذاب دردناک *

وَ اُدْخِلَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

او داخل به کړے شي هغه کسـان چې ايمان ئې راوړے وو او عمل ئې کړے وو

الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا

نيک (په طريقه د پيغمبر) جنتونو ته چې بهيږي به لاندې (د اونو د هغې) نه

الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ؕ

ولے هميشه به وي دې کښې په حکم د رب د دوی باندې ،

تَحِيَّتُهُمْ فِيْهَا سَلٰمٌ ﴿۲۳﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ

پيش کشي د دوی به په دې جنت کښې سلام سلام وي * آيا ته نه گورې څه رنگه بيان ئ

اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ

الله مثال د کلمے د توحيد په شان د هغه اوني فائده منے باندې

اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَّ فَرْعُهَا فِي السَّمَآءِ ﴿۲۴﴾ لا

چې مونډ د هغې مضبوط وي او څانگے د هغې بره ختلې وي *

تُؤْتِيْٓ اُكُلَهَا كُلَّ حِيْنٍۭ بِاِذْنِ رَبِّهَا ؕ

ورکی (هغه) ميوې خپلې هر وخت په حکم د خپل رب ،

وَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ

او بيانوي الله مثالونه د پاره د خلقو خامخا چې دوی

يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۵﴾ وَ مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيْثَةٍ

پند واخلي * او مثال د کلمے د شرک

كَشَجَرَةٍ خَبِيْثَةِ اِجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ

په شان د هغه اونے بيکاره دے چې اخلولے شوې وي د پاسه د

الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿۲۶﴾ يُثَبِّتُ
زمکے چې نه وي هغې لره هيڅ کلک والے ٭ مضبوطي
اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي
الله هغه کسان چې ايمان ئي راوړے دے په وينا مضبوطه(توحيد) باندي په
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَ يُضِلُّ
ژوند د دنيا کښي او په آخرت کښي ، او مهر د ګمراهي وهي
اللّٰهُ الظّٰلِمِيْنَ ۙ وَ يَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ ﴿۲۷﴾
الله په ظالمانو باندي ، او کئ الله هغه چې ئي خوښه شي ٭
اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ بَدَّلُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا
آيا ته نه ګورے هغه کسانو ته چې بدل ئي که نعمت د الله د وجي د کفر نه
وَّ اَحَلُّوْا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿۲۸﴾ جَهَنَّمَ ۚ
او راښے وستلو خپل قوم کور د هلاکت ته ٭ چې جهنم دے
يَصْلَوْنَهَا ؕ وَ بِئْسَ الْقَرَارُ ﴿۲۹﴾ وَ جَعَلُوْا لِلّٰهِ
دننه کيږي به دوي ته، او بد ځائے د اوريدو دے (داجهنم) ٭ او ګرځولي دي دوي، الله لره
اَنْدَادًا لِّيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِهٖ ؕ قُلْ تَمَتَّعُوْا
شريکان دي د پاره چې ګمراه شي د لارے د الله نه ، اووايه خکه واخلئ
فَاِنَّ مَصِيْرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿۳۰﴾ قُلْ لِّعِبَادِيَ
پس يقيناً ورتلل ستاسو جهنم ته دي ٭ اووايه بندګانو زما
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ يُنْفِقُوْا مِمَّا
هغه کسانو ته چې ايمان ئي راوړے دے پابندي اوکي د مونځ او خرچ کي د هغه مال نه
رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّ عَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ اَنْ
چې ورکړے دے مونږ دوي ته پټ او ښکاره مخکښي د دي نه چي

يَّأْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ وَ لَا خِلٰلٌ ﴿٣١﴾ اَللّٰهُ

راشي داسي ورځ چې نه به وي اخستل او خرڅول په هغې کښې او نه به وي دوستي (دمشرکينو) * الله

الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ اَنْزَلَ

هغه ذات دے چې پيدا کړي ئې دي اسمانونه او زمکې او راورئ

مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجَ بِهٖ مِنَ الثَّمَرٰتِ

د بره نه اوبه نو راوباسي په هغې سره د ميوو نه

رِزْقًا لَّكُمْ ۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ

خوراک د پاره د ستاسو، او تابع کړے ئې دي تاسو لره کشتئ دي د پاره چې رواني وي

فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ ۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهٰرَ ﴿٣٢﴾

په درياب کښې په حکم د الله، او تابع کړي ئې دي د پاره ستاسو ولې *

وَ سَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۚ

او تابع کړي ئې دي د پاره ستاسو نمر (نور) او سپوږمۍ هميشه روان،

وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَ ﴿٣٣﴾ وَ اٰتٰىكُمْ

او تابع کړي ئې ده ستاسو د پاره شپه او ورځ * او درکړي ئې دي تاسو ته

مِّنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوْهُ ؕ وَ اِنْ تَعُدُّوْا

د هر هغه څه نه چې غوارئ ئې تاسو (يعني ستاسو بکار وو)، او که شميرئ تاسو

نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا ؕ اِنَّ الْاِنْسَانَ

نعمتونه د الله نو نه شئ شميرلے دي لره، يقينًا انسان

لَظَلُوْمٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ رَبِّ

خامخا ډير ظالم ناشکره دے * او کله چې اووئيل ابراهيم (عليه السلام): اے زما ربه

اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَّ اجْنُبْنِيْ وَ بَنِيَّ

اوګرځے دا کلے د امن او بچ کې ما لره او اولاد زما لره

أَنْ نَّعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ

د عبادت كولو د دركاهونو نه * اے زما ربه يقينًا (عبادت د) دوى گمراه كړي دي

كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ ۚ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ

ډير د خلقو نه ، چا چي تابعداري اوكړه زما يقينًا دے

مِنِّي ۚ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾

زما (د تابعدارو) نه دے ، او چا چي نافرماني اوكړه زما پس يقينًا ته بښنه كونكے مهربان ئي *

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ

اے ربه زمونږ يقينًا استوګنه وركړه ما خپل اولاد ته په داسي كنده كښي چي نه ده

ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ ۙ رَبَّنَا

د فصل والا په خواه د كور ستا عزتمند كښي اے ربه زمونږ

لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ

دي د پاره چي دوى پابندي اوكي د مونځ پس اوګرځو زړونه د

النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ

خلقو چي مينه كړي دوى سره او رزق وركړے دوى ته د

الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ

ميوو نه خامخا چي دوى شكر اوباسي * اے ربه زمونږ يقينًا ته

تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ۗ وَمَا يَخْفَىٰ

پوهيږي په هغه څه چي مونږ ئي پټوو او په هغه چي مونږ ئي ښكاره كوو ، او نه پټيږي

عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي

د الله نه هيڅ شے په زمكه كښي او نه په

السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي

آسمان كښي * خاص الله لره حمدونه دي هغه ذات چي وے بښنه ما ته

عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعِيْلَ وَ اِسْحٰقَ ؕ اِنَّ
سره د بوډا والي نه اسماعيل او اسحاق (عليهما السلام) ، يقيناً

رَبِّيْ لَسَمِيْعُ الدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِيْ
رب زما خامخا قبلونکے د دعا دے ، اے ربه زما اوګرځے ما لره

مُقِيْمَ الصَّلٰوةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِيْ ۖ رَبَّنَا
پابندي کونکے د مونځ او د اولاد زما نه ، اے ربه زمونږ

وَ تَقَبَّلْ دُعَآءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَ لِوَالِدَيَّ
او قبوله کي دعاء زما ، اے ربه زمونږ بښنه اوکړي ما ته او مور او پلار زما ته

وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾
او مؤمنانو ته په هغه ورځ چي قائم شي حساب (قيامت) ،

وَ لَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
او ګمان مه کوه په الله باندي ده نا خبره د هغه نه چي کوي ئي

الظّٰلِمُوْنَ ؕ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ
ظالمان ، بے شکه روستو کړي (الله) دوی لره هغه ورځي ته

تَشْخَصُ فِيْهِ الْاَبْصَارُ ﴿٤٢﴾ مُهْطِعِيْنَ
چي تڼي به راوتي وي هغي کښي سترګي (د مخلوقات) ، منډي وهونکے به وي

مُقْنِعِيْ رُءُوْسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ
په شا اړولے شوي به وي سرونه د دوی نه به واپس کيږي دوی ته

طَرْفُهُمْ ۚ وَ اَفْـِٕدَتُهُمْ هَوَآءٌ ﴿٤٣﴾ وَ اَنْذِرِ
نظر د دوی ، او زړونه د دوی به وي خالي (د عقل نه) ، او اوويروه

النَّاسَ يَوْمَ يَاْتِيْهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُوْلُ
خلقو لره د هغه ورځي نه چي رابه شي دوی ته عـــــذاب نو او به وائي

الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا رَبَّنَآ اَخِّرْنَآ اِلٰٓى اَجَلٍ

هغه كسان چې ظلم ئې كړے دے اے ربه زمونږ روستو كړې مونږ لره تر نيتې

قَرِيْبٍ ۙ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَ نَتَّبِعِ الرُّسُلَ ؕ

نزدے قبولوالے به اوكو مونږ د بلنے ستا او تابعداري به اوكو د پيغمبرانو ۔

اَوَ لَمْ تَكُوْنُوْٓا اَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلُ مَا

(ورته به اوئيلے شي) آيا نه وئ تاسو چې قسمونه به خوړل پخـــوا چې نشته

لَكُمْ مِّنْ زَوَالٍ ۙ ﴿۴۴﴾ وَّ سَكَنْتُمْ فِيْ

تاسو لره تـــلل ۔ او اوسيدلي وئ تاسو په

مَسٰكِنِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَ تَبَيَّنَ

ځايونو د هغه كسانو كښې چې ظلم ئې كړے وو په خپلو ځانونو باندې او واضح شوي وو

لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَ ضَرَبْنَا لَكُمُ

تاسو ته څه رنگه كار كړے وو مونږه هغوي سره او بيان كړي دي مونږ تاسو ته

الْاَمْثَالَ ﴿۴۵﴾ وَ قَدْ مَكَرُوْا مَكْرَهُمْ وَ

مثالونه (احكام) ۔ او تحقيق سره دوي تدبير كړے وو تدبير د دوي او

عِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ ؕ وَ اِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ

الله سره (سزا د) تدبير د دوي ده ، او نه وو د دوي هغه تدبيرونه

لِتَزُوْلَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿۴۶﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ

چې جرقيدلي وو د هغې نه غرونه (حق پرست) ۔ پس گمان مه كوه په

اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهٖ رُسُلَهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

الله باندې خلاف كونكے د خپلې وعدې د خپلو پيغمبرانو سره ، يقيناً الله

عَزِيْزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿۴۷﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ

غالب دے مالك د بدلې اغستلو ۔ (ياد كه) په هغه ورځ چې بدل به شي

الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ وَ السَّمٰوٰتُ وَ بَرَزُوْا

(مځ) د ځمکې بغير د ځمکې (د دې مخ) نه او آسمانونه او دوی به مخامخ شي

لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۴۸﴾ وَ تَرَى الْمُجْرِمِيْنَ

الله ته چې يکې يو او زور آور دے • او وينې به ته مجرمانو لره

يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِيْنَ فِي الْاَصْفَادِ ﴿۴۹﴾

په دغه ورځ کښې تړلے شوي به وي په زنځيرونو کښې •

سَرَابِيْلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَّ تَغْشٰى

قميصونه د دوی د کوګړو به وي او پټ کړي به وي

وُجُوْهَهُمُ النَّارُ ﴿۵۰﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ

مخونه د دوی اوور • دي د پاره چې بدله ورکي الله هر يو

نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۖ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ

نفس ته دغه چې کړي ئې وي ، يقيناً الله زر

الْحِسَابِ ﴿۵۱﴾ هٰذَا بَلٰغٌ لِّلنَّاسِ وَ

حساب کونکے دے • دا (کتاب) د رسولو دے خلقو ته او

لِيُنْذَرُوْا بِهٖ وَ لِيَعْلَمُوْٓا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ

دي د پاره چې اويرولے شي (خلق) په دي او دي د پاره چې پوهه شي دوی چې يقيناً دا الله حاجت روا دے

وَّاحِدٌ وَّلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۵۲﴾

يکې يو او دي د پاره چې پند واخلي خاوندان د عقل •

ع ۱۱ ۱۹

اٰيَاتُهَا ۹۹ سُوْرَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ نزولی ۱۵ نزولی ۵۴ رُكُوْعَاتُهَا ۶

الٓرٰ ۚ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ وَ قُرْاٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۱﴾

الله پوهيږي په معنی د دې حروفو دا آيتونه د کتاب او د قرآن ښکاره دي •

سُوْرَةُ الْحِجْرِ

ربط د سورت الحجر :

{١} مخکښې سورت کښې ترغیب فی التبلیغ وو نو دلته وائي چا چې مسئله او نه منله نو هغوی د عذاب مستحق اوګرځیدل .

{٢} د مخکښې سورت اختتام په توحید باندې اوشه نو دلته منزل د متوتکو د توحید ذکر کې .

{٣} د مخکښې سورت اختتام په توحید باندې اوشو نو دلته انجام د منکرینو د توحید ذکر کې .

امتیازات د سورت الحجر :

{١} دا سورت ممتاز دے په بیان د مقتسمینو باندې . {٢} په بیان د السبع المثاني باندې .

{٣} په ګمراه وئیلو هغه چا ته چې د الله د رحمت نه نا امید شو .

دعوی د سورت الحجر : تخویف مجرمانو ته په ذکر د سابقینو باندې

خلاصه د سورت الحجر :

دا سورت درې بابونو باندې مشتمل دے : اول ١٥ پورې ، دیکښې درې خبرې دي : {١} ترغیب الی القرآن .{٢} تخویف منکرینو ته . {٣} زجر منکرینو د رسالت او د قرآن ته .

{٢} دویم باب ٥٠ پورې ، دیکښې :{١} دلائل عقلیه . {٢} انجام د تکبر او سرکشۍ په واقعې د ابلیس .

{٣} تخویف اخروی او بشارت .

{٣} دریم باب آخره پورې ، دیکښې پنځه واقعات د اقوام مهلکو بطور تنویر په دعوی د سورت باندې او سورت ختمې په توحید باندې څنګه چې سورة ابراهیم په توحید باندې ختم شوے وو .

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ كَانُوْا
ډېر ځله خوښ به ګڼري هغه کسان چي کفر ئي کړے دے کاش چي وو دوی
مُسْلِمِيْنَ ﴿٢﴾ ذَرْهُمْ يَاْكُلُوْا وَ يَتَمَتَّعُوْا
تابعدار • پرېږده دوی لره چي خوراک اوکړي او مځکه واخلي (په دنيا کښي)
وَ يُلْهِهِمُ الْاَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿٣﴾
او غافل کړي دي دوی لره اميدونو نو زر دے چي پوهه به شي دوی •
وَ مَآ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَ لَهَا كِتَابٌ
او نه دي هلاک کړي مونږ هيڅ يو کلي والا مګر هغي لره وخت
مَّعْلُوْمٌ ﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَ
مقرر وو • او نه مخکښي کېږي هيڅ يو امت د خپلي نيتي نه او
مَا يَسْتَاْخِرُوْنَ ﴿٥﴾ وَ قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا الَّذِیْ
او نه روستو والے کې • او وائي دوی اے هغه سړیه
نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُوْنٌ ﴿٦﴾ لَوْ
چي نازل شوے دے په هغه باندي قرآن يقينًا خامخا ته ئي ليونے ولي
مَا تَاْتِيْنَا بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِنْ كُنْتَ مِنَ
نه راولے ته مونږ ته فرشتي که ئي ته د
الصّٰدِقِيْنَ ﴿٧﴾ مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ اِلَّا
رشتينو نه • نه راليږو مونږ فرشتو لره مګر
بِالْحَقِّ وَ مَا كَانُوْٓا اِذًا مُّنْظَرِيْنَ ﴿٨﴾ اِنَّا
په عذاب او نه به وي دوی په دغه وخت کښي مهلت ورکړے شوي • يقينًا
نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ اِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ﴿٩﴾
مونږ راليږلے دے قرآن او يقينًا يو مونږ دي لره ساتونکي •

وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِيْ شِيَعِ
او تحقيق سره ليږلي دي مونږ مخکښې ستا نه په ډلو

الْاَوَّلِيْنَ ۝١٠ وَ مَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا
رومبنو کښې (انبياء عليهم السلام) "او نه وو راغلې دوی ته څوک پيغمبر مګر

كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝١١ كَذٰلِكَ نَسْلُكُهٗ
به هغه پورې توقې کولې * دارنګې چلوو مونږ دې (انکار) لره

فِيْ قُلُوْبِ الْمُجْرِمِيْنَ ۝١٢ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ
په زړونو د مجرمانو کښې * ايمان نه راوړې دوی په دې (قرآن)

وَ قَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْاَوَّلِيْنَ ۝١٣ وَ لَوْ فَتَحْنَا
او په تحقيق سره تېره شوې ده طريقه د رومبنو * او که پرانيزو مونږ

عَلَيْهِمْ بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوْا فِيْهِ
په دوی باندې دروازه د آسمان نو شروع به شي دوی په دې کښې

يَعْرُجُوْنَ ۝١٤ لَقَالُوْۤا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا
چې خيژي به * نو خامخا او به وائي دوی يقينًا نظر بندي اوکړې شوه په سترګو زمونږ

بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُوْرُوْنَ ۝١٥ وَ لَقَدْ جَعَلْنَا
بلکه مونږ يو قوم جادو کړې شوې * او تحقيق سره ګرځولې دي مونږ

فِي السَّمَآءِ بُرُوْجًا وَّ زَيَّنّٰهَا لِلنّٰظِرِيْنَ ۝١٦
په آسمان کښې براوونه او ښائسته کړې دے مونږ دې لره د پاره د کتونکو *

وَ حَفِظْنٰهَا مِنْ كُلِّ شَيْطٰنٍ رَّجِيْمٍ ۝١٧
او ساتلې دے مونږ دې (آسمان) لره د هر قسمه شيطان رټلې شوې نه *

اِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاَتْبَعَهٗ شِهَابٌ
مګر هغه څوک چې غوږ سارنه ئې اوکړه نو اولګي ده پسې شغله

ع ١

مُّبِيْنٌ ﴿١٨﴾ وَ الْاَرْضَ مَدَدْنٰهَا وَ اَلْقَيْنَا

سرګنده ښکاره * او زمکه غوړولې ده مونږ دې لره او پیدا کړي دي مونږ

فِيْهَا رَوَاسِيَ وَ اَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ

په دې کښې مضبوط غرونه او زرغون کړې دي مونږ په دې کښې هر قسمه

شَيْءٍ مَّوْزُوْنٍ ﴿١٩﴾ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا

څیزونه په خپله اندازه * او ګرځولي دي مونږ ستاسو د پاره په دې کښې

مَعَايِشَ وَ مَنْ لَّسْتُمْ لَهٗ بِرٰزِقِيْنَ ﴿٢٠﴾ وَ

(سامان د) ګزران او هغه (مخلوقاتو لره) چې نه يئ تاسو هغې لره رزق ورکونکي * او

اِنْ مِّنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَآئِنُهٗ ۫ وَ مَا

نشته دے هیڅ یو شے مګر مونږ سره خزانې د هغې دي (یا اصل د هغې دے) او نه

نُنَزِّلُهٗۤ اِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿٢١﴾ وَ اَرْسَلْنَا الرِّيٰحَ

رالیږو مونږ دې لره مګر په یو اندازه مقرره باندې * او رالیږو مونږ بادونو لره

لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً

اوبه اچونکي (په وریځو کښې) نو راوورو مونږ د بره نه اوبه

فَاَسْقَيْنٰكُمُوْهُ ۚ وَ مَاۤ اَنْتُمْ لَهٗ بِخٰزِنِيْنَ ﴿٢٢﴾

نو اوڅکوو مونږ دې اوبو لره په تاسو باندې او نه يئ تاسو دې لره خزانه کونکي *

وَ اِنَّا لَنَحْنُ نُحْيٖ وَ نُمِيْتُ وَ نَحْنُ

او یقینًا خامخا مونږه ژوندي کول او مړه کول کوو او مونږ

الْوٰرِثُوْنَ ﴿٢٣﴾ وَ لَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِيْنَ

اغستونکي یو (د مخلوقاتو)* او تحقیق سره پیژندلي دي مونږ مخکښې راتلونکي

مِنْكُمْ وَ لَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَاْخِرِيْنَ ﴿٢٤﴾ وَ

ستاسو نه او تحقیق سره پیژندلي دي مونږ روستو راتلونکي * او

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ ۚ إِنَّهُ حَكِيمٌ
يقينًا رب ستا هغه راټولوبه ئې دوئ لره ، يقينًا دا (الله) حکمت والا

عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن
پوهه دے . او تحقيق سره پيدا کړے دے موږ انسان (آدم عليه السلام) لره د

صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ
اوچې خاورې نه د اغرلے شوې خميره شوې نه . او پيرے

خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ
پيدا کړے وو موږ ده لره مخکښې (د انسان) نه د اوور ګرم نه . او کله چې

قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن
اوئيل رب ستا فرشتو ته ، يقينًا زه پيدا کونکے يم بنده د

صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا
اوچې خاورې نه د اغرلے شوې خميره شوې نه . پس کله چې

سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا
برابر کم ده لره او پوک اوهم په ده کښې د حکم خپل نه نو پريوځئ

لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
ده ته سجده کونکي . نو سجده اوکړه فرشتو ټولو

أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَن يَكُونَ
غونډو . مګر شيطان (او نه کړه) ، انکار ئې اوکړه د دې نه چې شي

مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا
سره د سجده کونکو نه . اوئيل (الله) اے ابليسه څه اوشو

لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ
تا لره چې نه شوې ته سره د سجدې کونکو نه . اوئيل (شيطان)

لَمْ اَكُنْ لِّاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهٗ مِنْ

نه يم زه چي سجده اوكړم يوه بنده ته چې پيدا كړے دے تا هغه لره د

صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَاٍ مَّسْنُوْنٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ

اوچې خاورې نه د اغرلے شوې خميره شوي نه • اوئيل (الله)

فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ ﴿٣٤﴾ وَّ اِنَّ

اوځه د دې ځائے نه پس يقينًا ته ئي رټلے شوے • او يقينًا

عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى يَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٣٥﴾ قَالَ

په تا باندې به لعنت وي تر ورځ د قيامته • اوئيل (شيطان)

رَبِّ فَاَنْظِرْنِيْۤ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ﴿٣٦﴾

اے زما ربه مهلت راكړې ما ته تر (هغه) ورځ چې پورته به كړے شي (خلق هغې كښې) •

قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿٣٧﴾ اِلٰى

نو اوئيل (الله) پس يقينًا ته ئي د مهلت دركړے شوو نه • تر

يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَاۤ

ورځ د وخت مقرر پورے • اوئيل (شيطان) اے زما ربه په سبب د هغه چې

اَغْوَيْتَنِيْ لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَ

زما ژوند دِ پريشان كه خامخا ښائسته كوم به دوى ته په زمكه كښې (بد اعمال) او

لَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ

او خامخا گمراه كوم به زه دوى لره ټول • مگر بندگان ستا د دوى نه

الْمُخْلَصِيْنَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ

خالص كړے شوي • اوئيل (الله) دا لار په ما باندې

مُسْتَقِيْمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَادِيْ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ

نيغه ده • يقينًا بندگان زما نشته تا لره په دوى باندې

سُلْطٰنٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ﴿٤٢﴾

غلبه مګر هغه څوک چي تابعداري اوکي ستا د ګمراهانو نه *

وَ اِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٤٣﴾

او يقينًا جهنم خامخا وخت د وعدي د دوی دے د تـــولو *

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ ؕ لِكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ

دي د پاره اووه / ۷ دروازي دي ، د پاره د هر يو دروازي د دوی نه

جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنّٰتٍ

حصه تقسيم شوي ده * يقينًا متقيان به په باغونو

وَّ عُيُوْنٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ اٰمِنِيْنَ ﴿٤٦﴾

اوچينو کښي وي* (وئيلےبه شي دوی ته) دننه شئ دي ته په سلامتيا سره په داسي حال کښي چي په امن به يئ *

وَ نَزَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ

او به باسو موږ هغه چي وي په سينو د دوی کښي خه خفګان/کوټ کيري

اِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقٰبِلِيْنَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ

(وي به دوی) ورونړه ورونړه (ناست به وي) په کټونو باندي يو بل ته مخامخ* نه به رسي دوی ته

فِيْهَا نَصَبٌ وَّ مَا هُمْ مِّنْهَا بِمُخْرَجِيْنَ ﴿٤٨﴾

په دي کښي ستړے والے او نه به وي دوی د دي نه يستلے شوي *

نَبِّئْ عِبَادِيْٓ اَنِّيْٓ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿٤٩﴾

(الله وائي) خبر ورکه زما بندګانو ته چي يقينًا زه بښونکے مهربان يم *

وَ اَنَّ عَذَابِيْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ ﴿٥٠﴾ وَ

او يقينًا عذاب زما هغه عذاب دردناک دے * او

نَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ ﴿٥١﴾ اِذْ دَخَلُوْا

خبر ورکه دوی ته د ميلمنو د ابراهيم (عليه السلام) * کله چي داخل شو

عَلَيۡهِ فَقَالُوۡا سَلٰمًا ؕ قَالَ اِنَّا مِنۡكُمۡ

د ده خواه ته نو اوئیل دوی (فرشتو) السلام علیکم، اوئیل (ابراهیم علیه السلام): یقینًا مونږه ستاسو نه

وَ جِلُوۡنَ ﴿۵۲﴾ قَالُوۡا لَا تَوۡجَلۡ اِنَّا نُبَشِّرُكَ

یربدونکي یو اوئیل دوی مه یریږه یقینًا مونږ زیرے درکوو تا ته

بِغُلٰمٍ عَلِيۡمٍ ﴿۵۳﴾ قَالَ اَبَشَّرۡتُمُوۡنِىۡ عَلٰٓى

په هلک پوهه اوئیل(ابراهیم علیه السلام): آیا زیرے راکوئ تاسو ما ته سره د دې نه

اَنۡ مَّسَّنِىَ الۡكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُوۡنَ ﴿۵۴﴾ قَالُوۡا

چې رسیدلے دے ما ته بوډا والے نو د څه شي زیرے راکوئ تاسو (ما ته) اوئیل دوی:

بَشَّرۡنٰكَ بِالۡحَـقِّ فَلَا تَكُنۡ مِّنَ الۡقٰنِطِيۡنَ ﴿۵۵﴾

زیرے درکوو مونږ تا ته په حکم د الله نو مه کیږه د نا امیدي کونکو نه

قَالَ وَ مَنۡ يَّقۡنَطُ مِنۡ رَّحۡمَةِ رَبِّهٖۤ اِلَّا

اوئیل (ابراهیم علیه السلام): نه نا امیده کیږي د رحمت د رب خپل نه مګر

الضَّآلُّوۡنَ ﴿۵۶﴾ قَالَ فَمَا خَطۡبُكُمۡ اَيُّهَا

ګمراهان اوئیل (ابراهیم علیه السلام): څه دے حال ستاسو اے

الۡمُرۡسَلُوۡنَ ﴿۵۷﴾ قَالُوۡۤا اِنَّاۤ اُرۡسِلۡنَاۤ اِلٰى قَوۡمٍ

لیږلے شوو نو اوئیل دوی: یقینًا مونږه رالیږلے شوي یو په طرف د قوم

مُّجۡرِمِيۡنَ ﴿۵۸﴾ لا اِلَّاۤ اٰلَ لُوۡطٍ ؕ اِنَّا لَمُنَجُّوۡهُمۡ

مجرمانو مګر تابعدار د لوط (علیه السلام)، یقینًا مونږ خامخا خلاصونکي یو دوی

اَجۡمَعِيۡنَ ﴿۵۹﴾ لا اِلَّا امۡرَاَتَهٗ قَدَّرۡنَاۤ لا اِنَّهَا

ټولو لره (د عذاب نه) مګر ښځه د ده اندازه کړي ده مونږ یقینًا دا

لَمِنَ الۡغٰبِرِيۡنَ ﴿۶۰﴾ فَلَمَّا جَآءَ اٰلَ لُوۡطِ

خامخا ده پاتې شوو نه په عذاب کښې نو هر کله چې راغلل آل د لوط (علیه السلام) ته

الْمُرْسَلُوْنَ ﴿٦١﴾ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ

رالیږلے شوي (فرشتے) • اوئیل (لوط علیه السلام) یقینًا تاسو یئ یو قوم

مُّنْكَرُوْنَ ﴿٦٢﴾ قَالُوْا بَلْ جِئْنٰكَ بِمَا كَانُوْا

نا آشنا • اوئیل دوی: بلکه راتلل کړي دي مونږ تا ته په هغه څه باندې چې دوی

فِيْهِ يَمْتَرُوْنَ ﴿٦٣﴾ وَ اَتَيْنٰكَ بِالْحَقِّ وَ اِنَّا

په دې کښې شک کوو • او راتلل کړي دي مونږ تا ته په حکم د الله او یقینًا مونږ

لَصٰدِقُوْنَ ﴿٦٤﴾ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ

خامخا رشتینې یو • نو بوځه خپل تابعدار په یو توټې د

الَّيْلِ وَ اتَّبِعْ اَدْبَارَهُمْ وَ لَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ

شپې کښې او وروسته شه روستو د دوی نه او په شاه دِ نه ګوري ستاسو نه

اَحَدٌ وَّ امْضُوْا حَيْثُ تُؤْمَرُوْنَ ﴿٦٥﴾ وَ

یو تن او ځئ تاسو کم ځائے ته چې حکم کولے شي تاسو ته • او

قَضَيْنَآ اِلَيْهِ ذٰلِكَ الْاَمْرَ اَنَّ دَابِرَ هٰٓؤُلَآءِ

حکم کړے وو مونږ ده ته ذ دې کار چې یقینًا مونډ د دغه کسانو

مَقْطُوْعٌ مُّصْبِحِيْنَ ﴿٦٦﴾ وَ جَآءَ اَهْلُ

پریکړے شوے دے به وخت د صبا کښې • او راغلل د

الْمَدِيْنَةِ يَسْتَبْشِرُوْنَ ﴿٦٧﴾ قَالَ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ

ښار والا چې خوشحاله خوشحاله کیدل • اوئیل (لوط علیه السلام): یقینًا دغه کسان

ضَيْفِيْ فَلَا تَفْضَحُوْنِ ﴿٦٨﴾ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ وَ

میلمانه زما دي نو مه شرموئ ما لره • او اویریږئ د الله نه او

لَا تُخْزُوْنِ ﴿٦٩﴾ قَالُوْٓا اَوَ لَمْ نَنْهَكَ عَنِ

مه رسوا کوئ ما لره • اوئیل دوی: آیا نه وي منع کړے مونږ ته د

الْعٰلَمِيْنَ ﴿٧٠﴾ قَالَ هٰٓؤُلَآءِ بَنٰتِيْٓ اِنْ كُنْتُمْ

مخلوقاتو نه — اوئیل(لوط علیه السلام) :دا — جینکۍ (د چم) زما دي که — يئ تاسو

فٰعِلِيْنَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ لَفِيْ سَكْرَتِهِمْ

دا کار کونکي * شاهد دے عمر ستا — يقيناً دوی — خامخا په — مستۍ خپله کښې دي

يَعْمَهُوْنَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ

حیران او پریشان * — نو اونیول دوی لره — چغې

مُشْرِقِيْنَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا

په وخت د نور (نمر) ختو کښې* نو اوګرځو مونږ پاسه طرف د دې (زمکې) لاندې طرف د دې

وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيْلٍ ﴿٧٤﴾

حال دا چې اووروول مونږ په دوی باندې — كانړي — د — تكړو نه*

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِيْنَ ﴿٧٥﴾ وَ اِنَّهَا

يقيناً — په دې كښې — خامخا نښې دي د پاره د عبرت اغستونكو * — او يقيناً دا كلے دے

لَبِسَبِيْلٍ مُّقِيْمٍ ﴿٧٦﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً

خامخا په لار — نیغه * — يقيناً — په — دې كښې — خامخا نښه د عبرت ده

لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٧٧﴾ وَ اِنْ كَانَ اَصْحٰبُ الْاَيْكَةِ

د پاره د مومنانو * — او — يقيناً — وو — بڼړ والا

لَظٰلِمِيْنَ ﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَ اِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ

خامخا ظالمان * — نو بدله واغسته مونږ د دوی نه او يقيناً وو دا دواړه کلي خامخا په هغه لاره

مُّبِيْنٍ ﴿٧٩﴾ وَ لَقَدْ كَذَّبَ اَصْحٰبُ الْحِجْرِ

ښکاره كښې — او — تحقيق سره دروغژن ګڼړلي وو — ثموديانو

الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٨٠﴾ وَ اٰتَيْنٰهُمْ اٰيٰتِنَا فَكَانُوْا عَنْهَا

رالیږلے شوي (پیغمبران) * او — ورکړي وو مونږ دوی ته خپل دلائل نو وو دوی د دې نه

مُعْرِضِيْنَ ﴿٨١﴾ وَ كَانُوْا يَنْحِتُوْنَ مِنَ

مخ اړونکي • او دوي به کنستل د

الْجِبَالِ بُيُوْتًا اٰمِنِيْنَ ﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ

غرونو نه کورونه په امن باندې • نو اونیول دوي لره

الصَّيْحَةُ مُصْبِحِيْنَ ﴿٨٣﴾ فَمَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ

چغې په وخت د صبا کښې • نو هیڅ فائده ورنکړه دوي ته

مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿٨٤﴾ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ

هغه چې دوي کول • او نه دي پیدا کړي مونږ آسمانونه

وَ الْاَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ ؕ وَ اِنَّ

او زمکې او هغه (مخلوقات) چې په مینځ د دې دواړو کښې دي مګر د پاره د ښکاره کولو د حق ، او یقینًا

السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيْلَ ﴿٨٥﴾

قیامت خامخا راتلونکے دے نو مخ واړوه (د دوي نه) مخ اړول ښائسته •

اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلّٰقُ الْعَلِيْمُ ﴿٨٦﴾ وَ لَقَدْ

یقینًا رب ستا هم هغه پیدا کونکے پوهه دے • او تحقیق سره

اٰتَيْنٰكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِيْ وَ الْقُرْاٰنَ

درکړي دي مونږ تا ته اووه (آیتونه) چې بیا بیا مقررېږي او قرآن

الْعَظِيْمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا

لوئي • مه اوږدوه سترګي خپلي هغه (مال) ته چې فائده ورکړې ده مونږ

بِهٖٓ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ

په هغې سره مالدارو ته د دوي نه او مه غمژن کیږه په دوي باندې

وَ اخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨٨﴾ وَ قُلْ

او ښکته که وزري خپلي (د نرمۍ) مومنانو ته • او اووایه

اِنِّیْۤ اَنَا النَّذِیْرُ الْمُبِیْنُ ﴿۸۹﴾ كَمَاۤ اَنْزَلْنَا عَلَى

یقینًا زه یم بیرونکے ښکاره ٭ (۱)لکه څنګه چې رالیږلي وو مونږ په

الْمُقْتَسِمِیْنَ ﴿۹۰﴾ الَّذِیْنَ جَعَلُوا الْقُرْاٰنَ

هغه تقسیم کونکي باندې ٭ هغه کسان چې ګرځولے ئې دے قرآن

عِضِیْنَ ﴿۹۱﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ اَجْمَعِیْنَ ﴿۹۲﴾

ټوټې ټوټې ٭ قسم دے په رب ستا خامخا تپوس به اوکړو د دوی تولو نه ٭

عَمَّا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۹۳﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ

د هغه عمل چې دوی کول ٭ صفا بیان کړه د هغه(توحید) چې حکم کولے شي تا ته د هغې

وَ اَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِیْنَ ﴿۹۴﴾ اِنَّا كَفَیْنٰكَ

او د مشرکانو نه ٭ یقینًا مونږ کافي یو ستا د طرف نه

الْمُسْتَهْزِءِیْنَ ﴿۹۵﴾ الَّذِیْنَ یَجْعَلُوْنَ مَعَ اللّٰهِ

توقو کونکو له هغه کسان چې هغوی ګرځوي سره د الله نه

اِلٰهًا اٰخَرَ ۚ فَسَوْفَ یَعْلَمُوْنَ ﴿۹۶﴾ وَ لَقَدْ نَعْلَمُ

مدد ګار بل ، نو زر دے چې پوهه به شي دوی ٭ او تحقیق سره پوهیږو مونږ

اَنَّكَ یَضِیْقُ صَدْرُكَ بِمَا یَقُوْلُوْنَ ﴿۹۷﴾ فَسَبِّحْ

یقینًا ته چې ئې تنګیږي سینه ستا په هغه (بدو ردو) باندې چې وائي دوی نو پاکي بیانوه

بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ كُنْ مِّنَ السّٰجِدِیْنَ ﴿۹۸﴾

په حمد و ثنا د رب ستا لګیا به او شه د تابعدارو (د الله) نه ٭

وَ اعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى یَاْتِیَكَ الْیَقِیْنُ ﴿۹۹﴾

او عبادت کوه د خپل رب تر دې پورې چې راشي تا ته مرګ ٭

سُوْرَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ — اٰیَاتُهَا ۱۲۸ — رُكُوْعَاتُهَا ۱۶ — تدوين ۱۶ — نزول ۷۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سُورَةُ النَّحلِ

ربط د سورت النحل :

{١} مخکښې سورت کښې عذاب د سابقينو ذکر شو نو دلته عذاب د موجودينو ذکر کيږي .

{٢} مخکښې سورت کښې نمونې د عذاب ذکر شوي ، نو دلته اصل مسئله {توحيد} ذکر کيږي چې د هغې نه انکار سبب د عذاب دے .

{٣} مخکښې سورت آيت ٩٩ کښې مسئله د توحيد ذکر شوه نو دلته يې مختلف قسم ادله ذکر کيږي.

امتيازات د سورت النحل :

{١} دا سورت ممتاز دے په ادله متنوعه (مختلف قسمه ادلوٗ) باندې .

{٢} په فائدو د ذکرو {چارپايانو} باندې .

{٣} دا سورت ممتاز دے په بعض فوائدو د درياب باندې .

دعوى د سورت النحل : اثبات د توحيد په ادلوٗ متنوعوٗ .

خلاصة السورة {تقسيمها} :

دې سورت کښې اته ٨ بابونه دي :

اول باب تر ٢٣ پورې دې کښې دوه قسمه دلائل ذکرخالق لکل شيئ هوالله او عالم بکل شيئ هو الله بيا مشرکينو ته زجر او عاجزى د الهۇ د مشرکينو ذکر کيږي.

دويم باب ٣٥ پورې دې کښې زواجر اوتخويف مشرکينو ته ورکيږي .

دريم باب ٤٧ پورې ديکښې دليل نقلي اجماعى د انبياء عليهم السلام نه په توحيد باندې.

څلورم باب ٦٤ پورې دې کښې دريم قسم ادله دليل .

پنځم باب ٧٧ پورې دې کښې بيان دهغه نعمتونو کيږي چې الله تعالىٰ د زمکې نه پيدا کړيدى .

شپږم باب ٨١ پورې پديکښې بيان د هغه نعمتونو کيږي چې الله تعالىٰ په انسانانو باندې کړيدى او دوى ورته محتاج وو .

اووم باب ١١٣ پورې دې کښې يوٗلس خبرې ذکر کيږي .

اتم باب آخره پورې دې کښې رد د شرک فعلى ، زجر هغه مشرکينو ته چې حلال او حرام ئې د ځان نه جوړول .

أَتَىٰٓ أَمْرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَ

رابه شي عذاب د الله پس تلوار سره مه غواړئ تاسو دي (عذاب) لره، پاکي ده الله لره او

تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ① يُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ

اوچت دے د هغه نه چې دوی ئې حصه دار کړي (الله سره) * رالېږي (الله) فرشتے

بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ

قرآن كريم سره په خپل حكم باندې په هغه چا چې خوښه ئې شي د

عِبَادِهِۦٓ أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠

خپلو بندګانو نه دا چې اوېروئ (خلقو ته) يقيناً شان دا دے نشته بل حاجت روا سيوا زما نه

فَٱتَّقُونِ ② خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ

نو زما نه اوېرېږئ * پيدا كړي ئې دي آسمانونه او زمكې

بِٱلْحَقِّ ۚ تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ③ خَلَقَ

د پاره د اظهار حق، اوچت دے د هغه نه چې دوی ئې حصه دار كړي (الله سره) * پيدا كړے ئې دے

ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ

انسان د يو څاڅكي نه نو ناساپه وي دے جګړه مار

مُّبِينٌ ④ وَٱلْأَنْعَٰمَ خَلَقَهَا ۗ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ

ښكاره * او څاروي پيدا كړي ئې دی دي لره د پاره ستاسو په دي كښې سامان د بچاؤ دے

وَمَنَٰفِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ⑤ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ

او نورې فائدې دي او د دې نه تاسو خورئ * او ستاسو د پاره په دې كښې ښائست دے

حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ⑥ وَ

كله چې ماښام ئې راولئ تاسو او كله چې سحر ئې بوځئ تاسو * او

تَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا۟ بَٰلِغِيهِ إِلَّا

اوړي (دا څاروي) درانه بوجونه ستاسو يو ګلي ته چې نه يئ تاسو رسيدونكي هغي ته مګر

بِشِقِّ الْاَنْفُسِ ؕ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝٧ۙ

په تکلیف د ځانونو باندي ، یقینًا رب ستاسو خامخا نرمي کوونکے مهربان دے ٠

وَّالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيْرَ لِتَرْكَبُوْهَا وَزِيْنَةً ؕ

او(۱) اسونه او خچري او خرونه دي د پاره چي سورلئ اوکړئ تاسو په دي باندي او د پاره د نمائش ،

وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۝٨ وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ

او پیدا کوي هغه چي تاسو پري نه پوهیږئ ٠ او په الله باندي سمول د

السَّبِيْلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ ؕ وَلَوْ شَآءَ لَهَدٰىكُمْ

لاري دي او بعضي د هغي نه کږي دي او که خوښه وے (د الله په زوره د ایمان) نو خامخا توفیق به ئي در کړے وو تاسو

اَجْمَعِيْنَ ۝٩ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ

ټولو ته ٠ دا الله هغه ذات دے چي راوړئ د بره نه

مَآءً لَّكُمْ مِّنْهُ شَرَابٌ وَّمِنْهُ شَجَرٌ فِيْهِ

باران تاسو لره د هغي نه څکل دي او د دي نه اوني (بوټي) دي چي په دي کښي

تُسِيْمُوْنَ ۝١٠ يُنْۢبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ

تاسو څاروي څروئ ٠ زرغونوي (الله) ستاسو د پاره په دي سره فصلونه

وَالزَّيْتُوْنَ وَالنَّخِيْلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ

او خونه او کهجوري او انګور او د

كُلِّ الثَّمَرٰتِ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ

هر قسمه میوو نه ، یقینًا په دي کښي خامخا نښه د عبرت ده د پاره د هغه قوم

يَّتَفَكَّرُوْنَ ۝١١ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۙ وَ

چي سوچ او فکر کوي ٠ او تابع کړي ئي دي ستاسو د پاره شپه او ورځ او

الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ؕ وَالنُّجُوْمُ مُسَخَّرٰتٌۢ بِاَمْرِهٖ ؕ

نور (نمر) او سپوږمی ، او ستوري تابعدار دي په حکم د الله باندي ،

اِنَّ فِیۡ ذٰلِکَ لَاٰیٰتٍ لِّقَوۡمٍ یَّعۡقِلُوۡنَ ۝۱۲ وَ
یقینًا په دي کښې خامخا دلائل دي د پاره د هغه قوم چې عقل نه کار اخلي * او
مَا ذَرَاَ لَکُمۡ فِی الۡاَرۡضِ مُخۡتَلِفًا اَلۡوَانُہٗ ؕ
هغه چې پیدا کړي ئې دي ستاسو د پاره په زمکه کښې چې مختلف رنګونه ئې دي ،
اِنَّ فِیۡ ذٰلِکَ لَاٰیَۃً لِّقَوۡمٍ یَّذَّکَّرُوۡنَ ۝۱۳
یقینًا په دي کښې خامخا نښه د عبرت ده د پاره د هغه قوم چې هغوي عبرت اخلي *
وَ ہُوَ الَّذِیۡ سَخَّرَ الۡبَحۡرَ لِتَاۡکُلُوۡا مِنۡہُ لَحۡمًا
او دا الله هغه ذات دے چې تابع کړے ئې دے دریاب دي د پاره چې اوخرئ تاسو ددي نه غوښه
طَرِیًّا وَّ تَسۡتَخۡرِجُوۡا مِنۡہُ حِلۡیَۃً تَلۡبَسُوۡنَہَا ۚ
تازه او راوباسئ تاسو د دي نه کالي چې استعمالوي تاسو هغي لره ،
وَ تَرَی الۡفُلۡکَ مَوَاخِرَ فِیۡہِ وَ لِتَبۡتَغُوۡا مِنۡ
او وینې ته کشتئ چې روستو کونکي وي (چیوله) په دي (دریاب) کښې او دي د پاره چې اولتوئ تاسو د
فَضۡلِہٖ وَ لَعَلَّکُمۡ تَشۡکُرُوۡنَ ۝۱۴ وَ اَلۡقٰی فِی
د فضل د الله نه او خامخا چې تاسو شکر اوباسئ (د الله) * او کیخودي ئې دي په
الۡاَرۡضِ رَوَاسِیَ اَنۡ تَمِیۡدَ بِکُمۡ وَ اَنۡہٰرًا
زمکه کښې مضبوط غرونه چې (او نه) خوزي په تاسو باندي او (جاري کړي ئې دي) ولې
وَّ سُبُلًا لَّعَلَّکُمۡ تَہۡتَدُوۡنَ ۝۱۵ وَ عَلٰمٰتٍ ؕ وَ
او (جوړي کړي ئې دي) لاري خامخا چې تاسو لار اوموئ * او نور دلائل(د وحدانیت د الله)، او
بِالنَّجۡمِ ہُمۡ یَہۡتَدُوۡنَ ۝۱۶ اَفَمَنۡ یَّخۡلُقُ کَمَنۡ
په ستورو باندي دوی لار موي * آیا هغه ذات چې پیدا کئ (مخلوقات) پشان د هغه چا کیدے شي
لَّا یَخۡلُقُ ؕ اَفَلَا تَذَکَّرُوۡنَ ۝۱۷ وَ اِنۡ تَعُدُّوۡا
نه شي پیدا کولے (څه شے)، آیا تاسو پند نه اخلئ * او که شمیرئ تاسو

نِعۡمَةَ اللّٰهِ لَا تُحۡصُوۡهَا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُوۡرٌ
نعمتونه د الله نو تاسو نشئ شميرلے هغي لره ، يقيناً الله خامخا بخښونكے
رَّحِيۡمٌ ﴿۱۸﴾ وَ اللّٰهُ يَعۡلَمُ مَا تُسِرُّوۡنَ وَ مَا
مهربان دے ٭ او الله پوهيږي په هغه چې پټوئ ئې تاسو او هغه چې
تُعۡلِنُوۡنَ ﴿۱۹﴾ وَ الَّذِيۡنَ يَدۡعُوۡنَ مِنۡ دُوۡنِ
ښكاره كوئ ئې تاسو ٭ او هغه كسان چې رامدد كئ ئې دوی بغير د
اللّٰهِ لَا يَخۡلُقُوۡنَ شَيۡـًٔا وَّ هُمۡ يُخۡلَقُوۡنَ ؕ ﴿۲۰﴾
الله نه هغوي نشي پيدا كولے هيڅ شے او دوی پيدا كړے شوي دي ٭
اَمۡوَاتٌ غَيۡرُ اَحۡيَآءٍ ۚ وَ مَا يَشۡعُرُوۡنَ ۙ اَيَّانَ
مړه دي ندي ژوندي ، او نه پوهيږي دوی چې كله به
يُبۡعَثُوۡنَ ﴿۲۱﴾ اِلٰـهُكُمۡ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَالَّذِيۡنَ
پورته كولے شي ٭ حاجت روا ستاسو حاجت روا دے يكي يو ، نو هغه كسان چې
لَا يُؤۡمِنُوۡنَ بِالۡاٰخِرَةِ قُلُوۡبُهُمۡ مُّنۡكِرَةٌ وَّ
ايمان نه راوړي په آخرت باندي زړونه د دوی انكار كونكي دي او
هُمۡ مُّسۡتَكۡبِرُوۡنَ ﴿۲۲﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعۡلَمُ
دوی دي خان غټ گنړونكي ٭ خامخا يقيناً الله پوهيږي
مَا يُسِرُّوۡنَ وَ مَا يُعۡلِنُوۡنَ ؕ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ
په هغه چې پټئ ئې دوی او په هغه چې ښكاره كئ ئې دوی ، يقيناً دا الله مينه نه كوي
الۡمُسۡتَكۡبِرِيۡنَ ﴿۲۳﴾ وَ اِذَا قِيۡلَ لَهُمۡ مَّا ذَاۤ اَنۡزَلَ
د خان غټ گنړونكو سره ٭ او كله چې اوئيلے شي دوی ته څه شے راليږلے دے
رَبُّكُمۡ ۙ قَالُوۡۤا اَسَاطِيۡرُ الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿۲۴﴾ لِيَحۡمِلُوۡۤا
رب ستاسو وائي دوی دا قصے د ړومبنو دي ٭ (انجام ئې دا شي) چې پورته كړي

ركوع ۲ ع ۸

اَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ۙ وَ مِنْ اَوْزَارِ
بوجونه (د ګناه) خپل پوره په ورځ د قيامت او د بوجونو د
الَّذِيْنَ يُضِلُّوْنَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ؕ اَلَا سَآءَ مَا
هغه كسانو نه چې ګمراه كې دوى لره بغير د څه پوهې نه خبر دار بد دے هغه (بوج)
يَزِرُوْنَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ
چې دوى ئې پورته كې تحقيق سره تدبيرونه كړي وو هغه كسانو چې مخكښې د دوى نه وو
فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ
نو راغے (عذاب د) الله آبادو د دوى ته د بنيادونو نه نو راپريوتل
عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَ اَتٰىهُمُ الْعَذَابُ
په دوى باندې چتونه د پاسه د دوى نه او راغے دوى ته عذاب
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
د داسې ځائے نه چې دوى نه پوهيدل بيا په ورځ د قيامت
يُخْزِيْهِمْ وَ يَقُوْلُ اَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِيْنَ
رسوا به كړي دوى لره او اويه وائي (الله) چرته دي شريكان زما (ستاسو په خيال) هغه كسان
كُنْتُمْ تُشَآقُّوْنَ فِيْهِمْ ؕ قَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا
چې تاسو دشمنى كوله (د موحدينو سره) په باره د دوى كښې ، اويه وائي هغه كسان چې وركړے شوے وو ورته
الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَ السُّوْٓءَ عَلَى
پوهه يقينًا رسوائي نن ورځې او عذاب دے په
الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٧﴾ الَّذِيْنَ تَتَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
كافرانو باندې هغه كسان چې روح اخلي د هغوى نه فرښتې
ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْ ۪ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا
په داسې حال كښې چې ظلم ئې كړے وو په خپلو ځانونو باندې نو اوغورځوي غاړه چې موږ

نَعْمَلُ مِنْ سُوْٓءٍ ؕ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ

عمل نه وو كړے څه بد ، بے شكه يقينًا الله پوهه دے

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوْٓا اَبْوَابَ

په هغه (عملونو) چې تاسو كول . نو داخل شئ په دروازو د

جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ فَلَبِئْسَ مَثْوَى

جهنم هميشه به يئ په دې كښې ، خامخا ډير بد دے ځائے د

الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿٢٩﴾ وَ قِيْلَ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا مَا ذَآ

تكبر كونكو • او اوبه وئيلے شي هغه كسانو ته چې ځان ئې ساتلے وو (د شرك نه) څه شے

اَنْزَلَ رَبُّكُمْ ؕ قَالُوْا خَيْرًا ؕ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا

راليږلے دے رب ستاسو ، اوبه وائي دوی ډير د خير كتاب ، د پاره د هغه كسانو چې توحيد ئې اومنه

فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ؕ وَ لَدَارُ الْاٰخِرَةِ

په دې دنيا كښې (نو هغوي لره) جنت دے ، او خامخا كور د آخرت

خَيْرٌ ؕ وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٣٠﴾ جَنّٰتُ

غوره دے ، او څه ښائسته دے انجام د پرهيزګارانو . جنتونه د

عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا

هميشګيرى دننه كيږي به دوی هغې ته چې رواني به وي لاندے (د اونو) د هغې نه

الْاَنْهٰرُ لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَآءُوْنَ ؕ كَذٰلِكَ يَجْزِى

ولې دوی د پاره به په دې كښې هغه (نعمتونه) وي چې دوی ئې غواړي ، داسې بدله وركوي

اللّٰهُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٣١﴾ الَّذِيْنَ تَتَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ

الله پرهيزګارانو ته . هغه كسان چې روح اخلي هغوي نه فرښتې

طَيِّبِيْنَ ۙ يَقُوْلُوْنَ سَلٰمٌ عَلَيْكُمُ ۙ ادْخُلُوا

په داسې حال كښې چې خوشحاله وي (دوی په مرګ) وائي (فرښتې) سلامتيا دې وي په تاسو باندې دننه شئ

الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ

جنت ته په سبب د هغه چې تاسو عمل کولو • انتظار نه کوي دوی

اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَاْتِيَ اَمْرُ

مگر د دې خبرې چې راشي دوی ته ملائک (د عذاب) يا راشي دوی ته حکم (دعذاب)

رَبِّكَ ؕ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ

د رب ستا ، دارنګې کار کړے وو هغه کسانو چې مخکښې د دوی نه وو ،

وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَ لٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ

او ظلم نه وو کړے دوی باندې الله ليکن دوی په خپلو ځانونو باندې

يَظْلِمُوْنَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا عَمِلُوْا وَ

ظلم کولو • نو اورسيده دوی ته بدې د هغه چې دوی کړي وو او

حَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٣٤﴾ وَ

نازل شو په دوی (سزا د) هغه چې دوی هغې پورې توقې کولې • او

قَالَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا

او اوبه وائي هغه کسان چې شرک ئې کړے وو که خوښه وے د الله مونږ به عبادت نه وو کړے

مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ نَّحْنُ وَ لَآ اٰبَآؤُنَا

سيوا د الله نه د هيڅ شي مونږ او نه پلارانو زمونږ

وَ لَا حَرَّمْنَا مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ ؕ كَذٰلِكَ

او نه به وو حرام کړے مونږ سيوا د الله نه هيڅ شے ، دارنګې

فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى

کار کړے وو هغه کسانو چې مخکښې د دوی نه وو ، نو نشته په

الرُّسُلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿٣٥﴾ وَ لَقَدْ بَعَثْنَا

پيغمبرانو مگر رسول (د مسئلې) ښکاره • او تحقيق سره ليږلے وو مونږ

فِيْ كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَ

په هر يو امت کښې پيغمبر په دې خبره چې عبادت اوکړئ د الله او

اجْتَنِبُوا الطَّاغُوْتَ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللّٰهُ

خان بچ کړئ د عبادت د غير الله نه ، نو بعضې د دوی نه هغه خوک وو چې توفيق ورکړے وو الله

وَ مِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلٰلَةُ ۗ فَسِيْرُوْا

او بعضې د دوی نه هغه خوک وو چې اولګيدهٔ په دوی باندې حکم د ګمراهۍ ، نو اوګرځئ

فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

په زمکه کښې نو اوګورئ څه رنګه شو انجام د

الْمُكَذِّبِيْنَ ۞۳۶ اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰىهُمْ

دروغژنو • که ته حرص کے په هدايت د دوی باندې

فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ مَنْ يُّضِلُّ وَ مَا لَهُمْ

پس يقيناً الله توفيق نه ورکوي هغه چا ته چې مهر د ګمراهۍ پرې اوهي او نه به وي دوی لره

مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ۞۳۷ وَ اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ

څوک امداديان • او قسمونه خوري دوی په الله باندې پاخه

اَيْمَانِهِمْ ۙ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَّمُوْتُ ۗ بَلٰى

قسمونه چې پورته به نه کي الله هغه څوک چې مړ بري • بے شکه

وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَّ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا

(راپورته به ئې کړي) وعده ده په الله باندې رښتيا ليکن اکثر د خلقو نه

يَعْلَمُوْنَ ۞۳۸ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِيْ يَخْتَلِفُوْنَ

پوهيږي • دې د پاره چې بيان کړي دوی ته هغه (مسئلې) چې اختلاف کې دوی

فِيْهِ وَ لِيَعْلَمَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّهُمْ كَانُوْا

په هغې کښې او دې د پاره چې ښکاره کړي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے يقيناً دوی وو

كٰذِبِيْنَ ﴿٣٩﴾ اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَآ اَرَدْنٰهُ اَنْ

دروغژن * يقينًا وينا زمونږ په باره د يو څيز کښي کله چې اراده اوکړو مونږ د هغې دا چې

نَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿٤٠﴾ وَ الَّذِيْنَ هَاجَرُوْا

اووايو مونږ دي ته موجود شه نو موجود شي * او هغه کسان چې هغوي هجرت اوکړو

ع ٥ ١١

فِي اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي

په (دين د) الله کښي پس د هغه نه چې په دوی باندي ظلم اوکړے شو خامخا ځائے به ورکو مونږ دوی ته په

الدُّنْيَا حَسَنَةً ؕ وَ لَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ

دنيا کښي ښائسته ، او خامخا بدله د آخرت ډيره لويه ده ، کاش چې

وقف لازم

كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿٤١﴾ الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَ عَلٰى

دوی پوهيدے * هغه کسان چې صبر ئې اوکه او په

رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَ مَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ

خپل رب باندي ځان سپاري * او نه دي رالېږلي مونږ مخکښي ستا نه

اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْٓ اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوْٓا اَهْلَ الذِّكْرِ

مګر سړي چې وحي به کوله مونږ دوی ته نو تپوس اوکئ د اهل علم نه

اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنٰتِ وَ الزُّبُرِ ؕ

که تاسو نه پوهيږئ *(١) په دلائلو (عقليو) باندي او په صحيفو (دلائل نقليو)

وَ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا

او رالېږلے دے مونږ تا ته قرآن دي د پاره چې ته واضح کې د پاره د خلقو هغه چې

(١) لېږلي وو موږ پيغمبران

نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿٤٤﴾ اَفَاَمِنَ

رالېږلے شوي دي دوی ته او خامخا چې دوی سوچ او فکر اوکي * آيا بيچ به شي

النصف

الَّذِيْنَ مَكَرُوا السَّيِّاٰتِ اَنْ يَّخْسِفَ اللّٰهُ

هغه کسان چې ډيرونه کې بد دا چې اوبه منهي الله

بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ

دوی لره په زمکه کښې یا به راشي دوی ته عذاب د

حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٤٥﴾ اَوْ يَاْخُذَهُمْ فِيْ

داسې ځائے نه چې دوی به نه پوهیږي • او به اونیسي دوی لره به

تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿٤٦﴾ اَوْ يَاْخُذَهُمْ

په ځائے د اوریدو راوریدو د دوی کښې نه به وي دوی خلاصیدونکي (د الله نه) • یا به اونیسي دوی لره

عَلٰى تَخَوُّفٍ ؕ فَاِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿٤٧﴾

پس د کمي د دوی نه ، پس یقینًا رب ستاسو خامخا نرمي کونکے مهربان دے •

اَوَ لَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ

آیا نه گوري دوی هغه څه ته چې پیدا کړي دي الله څه شے

يَّتَفَيَّؤُا ظِلٰلُهٗ عَنِ الْيَمِيْنِ وَ الشَّمَآئِلِ سُجَّدًا

راګرځي سورې د هغې د ښي طرف او د کس طرف نه تابعدار دي

لِّلّٰهِ وَ هُمْ دٰخِرُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَ لِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِي

د الله او دوی عاجزي کونکي دي (الله ته) • او خاص الله لره تابعداري کوي هغه چې

السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَآبَّةٍ

آسمانونو کښې دي او هغه چې زمکه کښې دي یعني ژوندی سر

وَّ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ هُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٤٩﴾

او فرشتې او دوی خان غټ نه گنړي •

يَخَافُوْنَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَ يَفْعَلُوْنَ

یریږي دوی د خپل رب نه چې د پاسه د دوی دے (غالب) او کوي دوی

مَا يُؤْمَرُوْنَ ﴿٥٠﴾ السجدة وَ قَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُوْٓا

هغه چې دوی ته حکم کولے شي • او وئیلي دي الله : مه نیسئ تاسو

إِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ إِنَّمَا هُوَ إِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَإِيَّايَ

حاجت رواهان دوه ، بے شکه دا الله حاجت روا دے یکي یو، نو خاص زما نه

فَارْهَبُوْنِ ﴿۵۱﴾ وَلَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

ویریږئ * او خاص دي الله لره اختیار د آسمانونو او د زمکو دے

وَلَهُ الدِّيْنُ وَاصِبًا ۭ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُوْنَ ﴿۵۲﴾

او دي الله ته غاړه کیښودل دي لازم /همیشه ، آیا د غیر الله نه تاسو ویریږئ *

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا

او هغه چي دے په تاسو باندي څه نعمت نو دا دے د طرفه د الله نه بیا کله چي

مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْـَٔرُوْنَ ﴿۵۳﴾ ثُمَّ اِذَا

اورسیږي تاسو ته تکلیف نو دي الله ته تاسو فریاد کوئ * بیا کله چي

كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ

لري کي تکلیف ستاسو نه ناساپه یوه ډله ستاسو نه د خپل رب سره

يُشْرِكُوْنَ ﴿۵۴﴾ لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ۭ

شریکوي (مخلوق لره)* دي د پاره چي دوی کفر اوکړي په هغه چي ورکړي دي مونږ دوی ته ،

فَتَمَتَّعُوْا ۣ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿۵۵﴾ وَيَجْعَلُوْنَ

نو فائده واخلئ تاسو (په دي دنیا کښي) زر دے چي تاسو به (صبا په قیامت کښي) * او گرځئ دوی

لِمَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنٰهُمْ ۭ تَاللّٰهِ

هغه د پاره چي نه پوهیږي حصه د هغه نه چي ورکړي دي ورته مونږ ، قسم په الله

لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ ﴿۵۶﴾ وَيَجْعَلُوْنَ

خامخا تپوس به کولے شي ستاسو نه په باره د هغه کښي چي تاسو د ځان نه جوړول * او گرځئ دوی

لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَهٗ ۙ وَلَهُمْ مَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿۵۷﴾

الله لره لونړه پاک دے الله (د دي نه) او دوی د پاره هغه دي چي دوی ئي غواړي *

وَ اِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهٗ

او كله چي زيرے وركړے شي يو د دوى ته په جينۍ اوګرځي مخ د ده

مُسْوَدًّا وَّ هُوَ كَظِيْمٌ ﴿٥٨﴾ يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ

تک تور او وي دے ډک د غم نه * پټيږي د قوم نه

مِنْ سُوْٓءِ مَا بُشِّرَ بِهٖ ؕ اَيُمْسِكُهٗ عَلٰى

د بدى، د هغه نه چي زيرے وركړے شي په هغې باندي ، آيا اوساتي دي لره سره د

هُوْنٍ اَمْ يَدُسُّهٗ فِى التُّرَابِ ؕ اَلَا سَآءَ مَا

ذلت نه يا اومندي دي لره په خاورو كښي ، خبردار بد دے هغه چي

يَحْكُمُوْنَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ

دوى فيصلے كوئ * د پاره د هغه كسانو چي ايمان نه راوړي په آخرت باندي

مَثَلُ السَّوْءِ ۚ وَ لِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى ؕ وَ هُوَ

صفت بد ، او د پاره د الله صفتونه دي اوچت ، او دا الله

الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٦٠﴾ وَ لَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ

غالب حكمت والا دے * او كه نيولے الله خلقو لره (سمدست)

بِظُلْمِهِمْ مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَآبَّةٍ وَّ لٰكِنْ

په وجي د ظلم د دوى باندي نه به ئي وو پريښودے په دي زمكه هيڅ يو ژوندے سر ليكن

يُّؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ فَاِذَا

روستو كوي دوى لره تر نيټي مقرري پورى ، نو كله چي

جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَّ لَا

راشي نيټه د مرګ د دوى روستو به نه شي دوى يو ساعت او نه به

يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿٦١﴾ وَ يَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُوْنَ

مخكښي شي يو ساعت * او ګرځي دوى الله لره هغه چي دوى ئي بد ګڼړي

وَ تَصِفُ اَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ

او بیانوي ژبې د دوی دروغ یقینًا دوی لره دے

الْحُسْنٰى ؕ لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَ اَنَّهُمْ

جنت ، خامخا یقینًا دوی لره دے اوور او یقینًا دوی به

مُّفْرَطُوْنَ ﴿۶۲﴾ تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَاۤ اِلٰۤى اُمَمٍ

دننه کړے شي دې ته * قسم په الله تحقیق سره لیږلي وو مونږ هغه ټولګو ته

مِّنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ

مخکښې ستا نه (انبیاء کرام) نو ښائسته کړي وو دوی ته شیطان ناکاره عملونه د دوی

فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۶۳﴾

نو دا شیطان دوست دے د دوی نن ورځ او دوی لره دے عذاب دردناک *

وَ مَاۤ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ

او نه دے رالیږلے مونږ په تا باندې کتاب مګر دې د پاره چې ته بیان کړې دوی ته

الَّذِى اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۙ وَ هُدًى وَّ رَحْمَةً

هغه چې دوی اختلاف کړے دے په هغې کښې په داسې حال کښې چې هدایت او رحمت دے

لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۶۴﴾ وَ اللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ

د پاره د هغه قوم چې ایمان راوړي * او الله راوړې د بره نه

مَآءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ؕ اِنَّ

باران نو تازه کړه په دې سره زمکه پس د اوچیدو د دې نه ، یقینًا

فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ﴿۶۵﴾ وَ اِنَّ

په دې کښې خامخا نښه د عبرت ده د پاره د هغه قوم چې هغوي اوري (قرآن) * او یقینًا

لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ؕ نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا

ستاسو د پاره په دنګرو کښې خامخا عبرت دے څکوو مونږ په تاسو باندې د هغه نه

ع

فِيْ بُطُوْنِهٖ مِنْۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَّ دَمٍ لَّبَنًا
چې دي په خېټو د دې (څاروو) کښې په مېنځ د غوشايو او د وينې کښې پئ
خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشّٰرِبِيْنَ ﴿٦٦﴾ وَ مِنْ ثَمَرٰتِ
خالص ښه تېرېدونکي د پاره د څکونکو * او د مېوو د
النَّخِيْلِ وَ الْاَعْنَابِ تَتَّخِذُوْنَ مِنْهُ سَكَرًا
كهجورو او انګورو نه جوړوئ تاسو د دې نه د مستۍ خيزونه
وَّ رِزْقًا حَسَنًا ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ
او روزي ښائسته ، يقينًا په دې كښې خامخا نښه د عبرت ده د پاره د هغه قوم چې
يَّعْقِلُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَ اَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ
عقل نه کار اخلي * او حکم کړے دے رب ستا مچۍ ته دا چې
اتَّخِذِيْ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا وَّ مِنَ الشَّجَرِ
جوړوه په غرونو كښې كورونه او په اونو كښې
وَ مِمَّا يَعْرِشُوْنَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِيْ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ
او د هغه څه نه چې دوی سپرونه(چونه) جوړوئ * بيا خوره د هر قسمه مېوونه
فَاسْلُكِيْ سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ؕ يَخْرُجُ مِنْۢ
نو ځه په لارو د رب ستا تابعداره ، راوځي د
بُطُوْنِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ فِيْهِ
خېټو د دې نه د څکلو شے (کښې) چې رنګ په رنګ رنګونه ئې دي په دې کښې
شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ
شفاء ده د پاره د خلقو ، يقينًا په دې کښې خامخا نښه د عبرت ده د پاره هغه قوم چې
يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿٦٩﴾ وَ اللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰىكُمْ
(سوچ او) فكر كوي * او الله پيدا كړي يئ تاسو بيا به مړه كې تاسو لره (محکښې د بودا والي نه) ،

وَ مِنۡكُمۡ مَّنۡ يُّرَدُّ اِلٰٓى اَرۡذَلِ الۡعُمُرِ لِكَىۡ لَا

او بعضي ستاسو نه هغه څوک دي چې واپس کړې شي کمزورۍ عمر ته دې د پاره چې

يَعۡلَمَ بَعۡدَ عِلۡمٍ شَيۡـًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيۡمٌ

پوهه نه شي پس د (ډېرې) پوهې نه په هيڅ شي باندې، يقيناً الله پوهه

قَدِيۡرٌ ۝٧٠ وَ اللّٰهُ فَضَّلَ بَعۡضَكُمۡ عَلٰى بَعۡضٍ

قدرت والا دے . او الله غوره کړي دي بعضي تاسو په بعضو باندې

فِى الرِّزۡقِ ۚ فَمَا الَّذِيۡنَ فُضِّلُوۡا بِرَآدِّىۡ

په خوراک کښې نو نه دي هغه کسان چې غوره کړے شوي دي واپس کونکي

رِزۡقِهِمۡ عَلٰى مَا مَلَكَتۡ اَيۡمَانُهُمۡ فَهُمۡ

رزق خپل لره په هغه چا باندې چې مالکان دي ښي لاسونه د دوی د هغوي نو شي دوی

فِيۡهِ سَوَآءٌ ؕ اَفَبِنِعۡمَةِ اللّٰهِ يَجۡحَدُوۡنَ ۝٧١

په دې کښې برابر دي؟ ، آيا په نعمت د الله باندې دوی انکار کوي .

وَ اللّٰهُ جَعَلَ لَكُمۡ مِّنۡ اَنۡفُسِكُمۡ اَزۡوَاجًا

او الله ګرځولې دے ستاسو د پاره د جنس ستاسو نه بيبياني

وَّ جَعَلَ لَكُمۡ مِّنۡ اَزۡوَاجِكُمۡ بَنِيۡنَ

او پيدا کړي ئې دي د پاره ستاسو د بيبيانو ستاسو نه زامن

وَ حَفَدَةً وَّ رَزَقَكُمۡ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ؕ

او نوسي او رزق ئې درکړے دے تاسو ته د پاکيزه څيزونو نه ،

اَفَبِالۡبَاطِلِ يُؤۡمِنُوۡنَ وَ بِنِعۡمَتِ اللّٰهِ هُمۡ

آيا په باطل (شرک) باندې دوی ايمان راوړي او په نعمت (توحيد) د الله باندې دوی

يَكۡفُرُوۡنَ ۝٧٢ وَ يَعۡبُدُوۡنَ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ

کفر کوي . او عبادت کوي دوی سيوا د الله نه

مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمٰوٰتِ

هغه چې اختيار نه لري دوی د پاره د رزق د (بره) آسمانونو نه

وَ الْاَرْضِ شَيْـًٔا وَّ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿٧٣﴾ فَلَا

او د (ښکته) زمکو نه د هيڅ شي او نه طاقت لري دوی • نو مه

تَضْرِبُوْا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَ

بيانوئ الله لره مثالونه ، يقينًا الله پوهيږي او

اَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٧٤﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا

تاسو نه پوهيږئ • بيانئ الله مثال د يو بنده

مَّمْلُوْكًا لَّا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَّ مَنْ رَّزَقْنٰهُ

غلام چې قادر نه دے (لاس ئې نه بر کيږي) په هيڅ شي باندي او د هغه چا چې رزق ورکړے دے موږ ده ته

مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا

د خپل طرف نه رزق ښائسته نو دے خرج کئ د دې نه پټ

وَّ جَهْرًا ؕ هَلْ يَسْتَوٗنَ ؕ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ؕ بَلْ

او ښکاره ، آيا دوی برابر دي ، صفتونه د خدائي توب خاص الله لره دي ، بلکه

اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٧٥﴾ وَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا

اکثر د دوی نه نه پوهيږي • او بيانئ الله مثال

رَّجُلَيْنِ اَحَدُهُمَآ اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ

د دوو سړو يو د دوی نه گونگ وي طاقت نه لري په هيڅ شي باندي

وَّ هُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰىهُ ۙ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُّ لَا

او دے بوج وي په خپل مالک باندي کوم خوا چې ليږي (مخ کئ) ده لره

يَاْتِ بِخَيْرٍ ؕ هَلْ يَسْتَوِيْ هُوَ ۙ وَ مَنْ يَّاْمُرُ

راتلل نه کوي په خير باندي ، آيا برابر دے ؟ دے او هغه څوک چې حکم کوي

بِالْعَدْلِ ۙ وَ هُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۷٦﴾

په انصاف (توحيد) او دے وي په لار نيغه باندي *

وَ لِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ مَآ

او خاص الله لره علم د غيبو د آسمانونو او د زمكو دے ، او نه دے

اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ

حكم د قيامت مگر په شان د رپ د سترگي باندي بلكه دي نه هم

اَقْرَبُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۷۷﴾

نژدي ، يقينًا الله په هر يو خيز باندي قدرت والا دے *

وَ اللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِّنْۢ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ

او الله پيدا كړي يئ تاسو د خيټو د ميندو ستاسو نه

لَا تَعْلَمُوْنَ شَيْـًٔا ۙ وَّ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ

نه پوهيدئ تاسو په هيڅ شي باندي او گرځولي ئي دي ستاسو د پاره غوږونه (د پاره د اوريدو)

وَ الْاَبْصَارَ وَ الْاَفْـِٕدَةَ ۙ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۷۸﴾

او سترگي (د پاره د ليدو) او زړونه (د پاره د پوهيدو) خامخا چي تاسو شكر اوباسئ *

اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرٰتٍ فِيْ جَوِّ

آيا نه گوري دوي مارغانو ته تابع كړے شوي په كنارو د

السَّمَآءِ ؕ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ

آسمان كښي نه دي ټينگ كړي دوي لره مگر الله ، يقينًا په دي كښي

لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۷۹﴾ وَ اللّٰهُ جَعَلَ

خامخا نښي د عبرت دي د پاره د هغه قوم چي ايمان راوړي * او الله پيدا كړي دي

لَكُمْ مِّنْۢ بُيُوْتِكُمْ سَكَنًا وَّ جَعَلَ لَكُمْ

ستاسو د پاره د كورونو ستاسو نه خائے د آرام او پيدا كړي ئي دي ستاسو د پاره

مِّنْ جُلُوْدِ الْاَنْعَامِ بُيُوْتًا تَسْتَخِفُّوْنَهَا

د خرمنو د ډنګرو نه کورونه چې سپک اخلئ تاسو دي لره

يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَ يَوْمَ اِقَامَتِكُمْ ۙ وَ مِنْ

په ورځ د سفر ستاسو کښې او په ورځ د قيام ستاسو کښې او د

اَصْوَافِهَا وَ اَوْبَارِهَا وَ اَشْعَارِهَآ اَثَاثًا

وړو د دې نه او د پشم د دې نه او وږغنو د دې نه سامان

وَّ مَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿٨٠﴾ وَ اللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ

او فائده تر يو وخته پورې • او الله ګرځولې دي ستاسو د پاره

مِّمَّا خَلَقَ ظِلٰلًا وَّ جَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْجِبَالِ

د هغه نه چې پيدا کړي ئې دي سورې او ګرځولې ئې دي ستاسو د پاره د غرونو نه

اَكْنَانًا وَّ جَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيْلَ تَقِيْكُمُ الْحَرَّ

درې او پيدا کړې ئې دي ستاسو د پاره قميصونه چې بچ کړي تاسو لره د ګرمۍ (او سړزۍ) نه

وَ سَرَابِيْلَ تَقِيْكُمْ بَاْسَكُمْ ؕ كَذٰلِكَ يُتِمُّ

او قميصونه چې بچ کړي تاسو لره په جنګ ستاسو کښې ، دا رنګې پوره کړي (الله)

نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُوْنَ ﴿٨١﴾ فَاِنْ

نعمت خپل په تاسو باندې خامخا چې تاسو غاړه کيږدئ (الله ته) • نو که

تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿٨٢﴾

واوړيدل دوی نو يقينًا په تا باندې رسول (د مسئلې) دي ښکاره

يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُوْنَهَا

پيژني دوی نعمت د الله (توحيد) بيا انکار کړي دوی د دې نه

وَ اَكْثَرُهُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿٨٣﴾ ع وَ يَوْمَ نَبْعَثُ

او اکثر د دوی نه کافران دي • او (ياده که) هغه ورځ چې پورته به کړو مونږ

مِنۡ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيۡدًا ثُمَّ لَا يُؤۡذَنُ

د هر يو امت نه يو گواه (په دوی باندي) بيا به اجازت ورنه کړے شي

لِلَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا وَلَا هُمۡ يُسۡتَعۡتَبُوۡنَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا

هغه کسانو ته چي کفر ئي کړے دے او نه به د دوی ملامتيا منظوره کړے شي * او کله چي

رَاَ الَّذِيۡنَ ظَلَمُوا الۡعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ

اوويني هغه کسان چي ظلم ئي کړے دے عذاب لره نو سپک به نه کړے شي

عَنۡهُمۡ وَلَا هُمۡ يُنۡظَرُوۡنَ ﴿٨٥﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِيۡنَ

د دوی نه او نه به دوی لره مهلت ورکړے شي * او کله چي اوويني هغه کسان

اَشۡرَكُوۡا شُرَكَآءَهُمۡ قَالُوۡا رَبَّنَا هٰۤؤُلَآءِ

چي شرک ئي کړے دے د برخي خاوندان خپل او به وائي دوی اے ربه زمونږه دا دي

شُرَكَآؤُنَا الَّذِيۡنَ كُنَّا نَدۡعُوۡا مِنۡ

زمونږ د برخي خاوندان هغه کسان چي مونږه رامدد کول دوی لره (په دنيا کښي)

دُوۡنِكَ ۚ فَاَلۡقَوۡا اِلَيۡهِمُ الۡقَوۡلَ اِنَّكُمۡ

سيوا ستا نه، نو او به غورځي دوی ته وينا چي يقيناً تاسو

لَكٰذِبُوۡنَ ﴿٨٦﴾ وَاَلۡقَوۡا اِلَى اللّٰهِ يَوۡمَئِذِ

خامخا دروغژن يئ * او کيږدي به دوی الله ته په دغه وخت کښي

اِلسَّلَمَ وَضَلَّ عَنۡهُمۡ مَّا كَانُوۡا يَفۡتَرُوۡنَ ﴿٨٧﴾

غاړه او ورک به شي د دوی نه هغه چي دوی د خان نه دروغ جوړول *

اَلَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا وَصَدُّوۡا عَنۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ

هغه کسان چي کفر ئي کړے دے او بند شوي دي دوی د لاري د الله نه

زِدۡنٰهُمۡ عَذَابًا فَوۡقَ الۡعَذَابِ بِمَا

زيات به کومونږ دوی لره عذاب د پاسه د عذاب نه په سبب د هغه چي

كَانُوْا يُفْسِدُوْنَ ﴿٨٨﴾ وَ يَوْمَ نَبْعَثُ فِيْ

دوی فساد کولو • او په هغه ورځ چې راپورته به کړو موږ په

كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ اَنْفُسِهِمْ

هر یو امت کښې یو ګواه په دوی باندې د جنس د دوی نه

وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيْدًا عَلٰى هٰٓؤُلَآءِ ؕ وَ نَزَّلْنَا

او رابه ولو موږ تا لره ګواه په دغه کسانو باندې ، او رالیږلې دے موږ

عَلَيْكَ الْكِتٰبَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ

په تا باندې کتاب واضح بیانونکے د پاره د هر یو شي (د امورو دینیه)

وَّ هُدًى وَّ رَحْمَةً وَّ بُشْرٰى لِلْمُسْلِمِيْنَ ﴿٨٩﴾

او هدایت او مهرباني او زیرے د پاره د مسلمانانو •

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْاِحْسَانِ

یقینًا الله حکم کوي په توحید او احسان کولو (د مخلوقاتو سره)

وَ اِيْتَآئِ ذِی الْقُرْبٰى وَ يَنْهٰى عَنِ

او په ورکولو (د حق) د خپلو خپلوانو ته او منع کوي د

الْفَحْشَآءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُمْ

بے حیایۍ (شرک فعلي) او ناروا (شرک اعتقادي) نه او د زیاتي (بدعت) نه ، پند درکوي تاسو ته

لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿٩٠﴾ وَ اَوْفُوْا بِعَهْدِ اللّٰهِ

خامخا چې تاسو پند واخلئ • او پوره والے اوکړئ په وعدو د الله باندې

اِذَا عٰهَدْتُّمْ وَ لَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ

کله چې وعده اوکړئ تاسو او مه ماتوئ وعدو / قسمونو لره پس د

تَوْكِيْدِهَا وَ قَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ

مضبوطوالي د هغې نه او تحقیق سره ګرځولے دے تاسو الله لره په ځانونو خپلو

كَفِيۡلًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُوۡنَ ﴿۹۱﴾ وَ

ذمه دار ، يقينًا الله پوهيږي په هغه چې تاسو يې کوئ * او

لَا تَكُوۡنُوۡا كَالَّتِىۡ نَقَضَتۡ غَزۡلَهَا مِنۡۢ

مه کيږئ په شان د هغه زنانه چې توټې توټې کې سپنږسې خپله

بَعۡدِ قُوَّةٍ اَنۡكَاثًا ؕ تَتَّخِذُوۡنَ اَيۡمَانَكُمۡ

پس د مضبوطوالي د هغې نه توټې توټې ، نيسئ تاسو وعدې قسمونه خپل

دَخَلًاۢ بَيۡنَكُمۡ اَنۡ تَكُوۡنَ اُمَّةٌ هِىَ اَرۡبٰى

سبب د فساد په خپل مينځ کښې دا چې شي يو ډله ډيره د فائدې والله

مِنۡ اُمَّةٍ ؕ اِنَّمَا يَبۡلُوۡكُمُ اللّٰهُ بِهٖ ؕ وَ

د بلې ډلې نه ، يقينًا امتحان کې په تاسو باندې الله په دې (احکامو) سره ، او

لَيُبَيِّنَنَّ لَكُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ مَا كُنۡتُمۡ فِيۡهِ

خامخا ښکاره به کړي تاسو ته په ورځ د قيامت هغه چې تاسو په هغې کښې

تَخۡتَلِفُوۡنَ ﴿۹۲﴾ وَ لَوۡ شَآءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمۡ

اختلاف کولو * او که خوښه وے د الله (په زوره باندې ايمان) نو خامخا گرځولي به يې وې تاسو

اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّ لٰكِنۡ يُّضِلُّ مَنۡ يَّشَآءُ

ټولگے يو (په يو دين باندې) ليکن مهر د گمراهي وهي الله چا باندې چې يې خوښه شي

وَ يَهۡدِىۡ مَنۡ يَّشَآءُ ؕ وَ لَتُسۡـَٔلُنَّ عَمَّا كُنۡتُمۡ

او توفيق ورکوي چا ته يې چې خوښه شي او خامخا تپوس به اوکړے شي ستاسو نه په باره د هغه څه کښې چې تاسو

تَعۡمَلُوۡنَ ﴿۹۳﴾ وَ لَا تَتَّخِذُوۡۤا اَيۡمَانَكُمۡ دَخَلًاۢ

کول * او مه نيسئ قسمونه ستاسو سبب د فساد

بَيۡنَكُمۡ فَتَزِلَّ قَدَمٌۢ بَعۡدَ ثُبُوۡتِهَا وَ تَذُوۡقُوا

په خپل مينځ کښې گېنې او به خويږي قدمونه ستاسو پس د ټلکوالي د هغې نه او به څکئ تاسو

السُّوْٓءَ بِمَا صَدَدْتُّمْ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ

عذاب په سبب د هغه چې بند شوي ئي تاسو د لارې د الله نه،

وَ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿٩٤﴾ وَ لَا تَشْتَرُوْا بِعَهْدِ

او ستاسو د پاره دے عذاب لوئي ، او مه اخلئ په احکامو د

اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ

الله بانديې دنيا لږه ، يقيناً هغه (نعمتونه) چې الله سره دي دا غوره دي

لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ

ستاسو د پاره که تاسو پوهيږئ ، هغه چې تاسو سره دي

يَنْفَدُ وَ مَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ ؕ وَ لَنَجْزِيَنَّ

ختم به شي او هغه چې الله سره دي هغه هميشه دي، او خامخا بدله به ورکړو مونږ

الَّذِيْنَ صَبَرُوْٓا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوْا

هغه کسانو ته چې صبر ئې کړے وو بدله د دوی ښائسته د هغه چې دوی

يَعْمَلُوْنَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ

عمل کو ، چا چې عمل اوکړه نيک (په طريقه د پيغمبر عليه السلام) نارينه وي

اَوْ اُنْثٰى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً

يا زنانه او حال دا دے چې وي دے مومن خامخا ژوند به ورکړو مونږ دے ته ژوند

طَيِّبَةً ۚ وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا

د خوشحالۍ، او خامخا بدله به ورکړو مونږ دوی ته بدله د دوی د ښائسته هغه

كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٩٧﴾ فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ

عمل چې دوی کو . او کله چې لولے ته قرآن

فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ﴿٩٨﴾

نو پناه غواړه په الله سره د شيطان رټلي شوي نه .

اِنَّهٗ لَیۡسَ لَهٗ سُلۡطٰنٌ عَلَی الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا

یقینًا دا شیطان نشته ده لره هیڅ زور په هغه کسانو باندي چي ایمان ئې راوړے دے

وَ عَلٰی رَبِّهِمۡ یَتَوَکَّلُوۡنَ ﴿۹۹﴾ اِنَّمَا سُلۡطٰنُهٗ

او په خپل رب باندي ځان سپاري • یقینًا غلبه د دي شیطان

عَلَی الَّذِیۡنَ یَتَوَلَّوۡنَهٗ وَ الَّذِیۡنَ هُمۡ بِهٖ

په هغه کسانو باندي ده چي دوستي کوي ده (شیطان) سره او په هغه کسانو چي دوی د الله سره

مُشۡرِکُوۡنَ ﴿۱۰۰﴾ وَ اِذَا بَدَّلۡنَاۤ اٰیَةً مَّکَانَ

شرک کونکي دي • او کله چي بدلکو مونږ یو حکم په ځائے د

اٰیَةٍ ۙ وَّ اللّٰهُ اَعۡلَمُ بِمَا یُنَزِّلُ قَالُوۡۤا اِنَّمَاۤ

بل حکم او الله پوهه دے په هغه حکم چي رالیږي وائي دوی یقینًا

اَنۡتَ مُفۡتَرٍ ؕ بَلۡ اَکۡثَرُهُمۡ لَا یَعۡلَمُوۡنَ ﴿۱۰۱﴾

ته د ځان نه جوړونکے یې بلکه اکثر د دوی نه پوهیږي •

قُلۡ نَزَّلَهٗ رُوۡحُ الۡقُدُسِ مِنۡ رَّبِّکَ

اووایه راوړے دے دي قران لره جبرئیل امین د طرفه د رب ستا نه

بِالۡحَقِّ لِیُثَبِّتَ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا وَ هُدًی

په حکم د الله دي د پاره چي مضبوط کړي هغه کسان چي ایمان ئې راوړے دے او هدایت

وَّ بُشۡرٰی لِلۡمُسۡلِمِیۡنَ ﴿۱۰۲﴾ وَ لَقَدۡ نَعۡلَمُ

او زیرے دے د پاره د مسلمانانو • او تحقیق سره پوهیږو مونږ

اَنَّهُمۡ یَقُوۡلُوۡنَ اِنَّمَا یُعَلِّمُهٗ بَشَرٌ ؕ

چي یقینًا دوی وائي بے شکه ښودنه کوي ده ته یو بنده ،

لِسَانُ الَّذِیۡ یُلۡحِدُوۡنَ اِلَیۡهِ اَعۡجَمِیٌّ

ژبه د هغه چا چي میلان کوي دوی هغه ته عجمي ده

وَ هٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۱۰۳﴾ اِنَّ

او دا (قرآن) ژبه عربي واضحه ده • يقينًا

الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۙ لَا

هغه كسان چي ايمان نه راوړي په آيتونو د الله

يَهْدِيْهِمُ اللّٰهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۰۴﴾

توفيق به ورنكي دوى ته الله او دوى د پاره دے عذاب دردناك •

اِنَّمَا يَفْتَرِى الْكَذِبَ الَّذِيْنَ لَا

تحقيق سره جوړي دروغ هغه كسان چي

يُؤْمِنُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۚ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ

ايمان نه راوړي په آيتونو د الله باندي ، او دغه كسان هم دوى دي

الْكٰذِبُوْنَ ﴿۱۰۵﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْۢ

دروغژن • چا چي كفر اوكړه په الله باندي

بَعْدِ اِيْمَانِهٖٓ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَ قَلْبُهٗ

پس د ايمان د هغه نه مگر هغه څوک چي زور اوكړے شو په هغه باندي او زړه د هغه

مُطْمَئِنٌّۢ بِالْاِيْمَانِ وَ لٰكِنْ مَّنْ شَرَحَ

مطمئن وي په ايمان باندي ليكن چا چي پرانيسته

بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ

كفر ته سينه نو په دوى باندي غضب دے د طرفه د

اللّٰهِ ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۰۶﴾ ذٰلِكَ

الله نه او دوى د پاره دے عذاب لوئي • دا

بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى

د دي وجي نه چي دوى خوښ كړي ژوند د دنيا په

الْاٰخِرَةِ ۚ وَ اَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ

آخرت باندي او يقينًا الله توفيق نه ورکئ قوم

الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٠٧﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ طَبَعَ اللّٰهُ

کافرانو ته • دا هغه کسان دي چي مهر والے دے الله

عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَ سَمْعِهِمْ وَ اَبْصَارِهِمْ ۚ

په زړونو د دوی او په غوږونو د دوی او په سترګو د دوی باندي ،

وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْغٰفِلُوْنَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ

او دغه کسان هم دوی دي ناخبره (د کتاب د الله نه) • خامخا

اَنَّهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ

يقينًا دوی به آخرت کښي هم دوی دي تاوانيان • بيا

اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِيْنَ هَاجَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ

يقينًا رب ستا د پاره د هغه کسانو چي هجرت ئي اوکه پس د

مَا فُتِنُوْا ثُمَّ جٰهَدُوْا وَ صَبَرُوْٓا ۙ اِنَّ

هغه نه چي دوي د تکليف کښي اچولے شوي وو بيا ئي جهاد اوکړو او کلک شو په دين د الله يقينًا

رَبَّكَ مِنْۢ بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١٠﴾ ؏

رب ستا پس د دي نه خامخا بښونکے مهربان دے •

يَوْمَ تَاْتِىْ كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَّفْسِهَا

په هغه ورځ باندي چي رابه شي هر يو نفس چي بحث به کئ د خپل ځان د طرف نه

وَ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَ هُمْ لَا

او پوره به ورکړے شي هر يو نفس ته بدله د هغه چي کړے ئي وي او په دوی باندي به

يُظْلَمُوْنَ ﴿١١١﴾ وَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً

ظلم اونه کړے شي • او بيانوي الله مثال د يو کلي

كَانَتْ اٰمِنَةً مُّطْمَىِٕنَّةً يَّاْتِيْهَا رِزْقُهَا

چې وو | په امن | اطمینان باندې | راتلو به دې ته | رزق د دې

رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِاَنْعُمِ

پریمانه | د | هر | طرفه | نو دوی نا شکري اوکړه | د نعمتونو د

اللّٰهِ فَاَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوْعِ وَ

الله باندې نو اوڅکوله دوی ته | الله | جامه | د لوږې | او د

الْخَوْفِ بِمَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿١١٢﴾ وَ لَقَدْ

ویرې په سبب د | هغه چې دوی | جوړول • | او | تحقیق سره

جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوْهُ

راغلے وو دوی ته | پیغمبر | د دوی د جنس نه | نو دوی نسبت د دروغو اوکه هغه ته

فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَ هُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿١١٣﴾

نو اونیوو دوی لره | عذاب | او | دوی وو | ظالمان (مشرکان) •

فَكُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلٰلًا طَيِّبًا ص

نو خورئ | د هغه نه چې | درکړې دې تاسو ته | الله | حلال | پاک

وَّ اشْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ

او | شکر اوباسئ د | نعمت | د | الله | که | تاسو | خاص د الله

تَعْبُدُوْنَ ﴿١١٤﴾ اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ

عبادت کوئ • | تحقیق سره حرام کړے دے (الله) په تاسو باندې خوراک د مردارے

وَ الدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِيْرِ وَ مَآ اُهِلَّ

او وینه په شربهیدونکې او | غوښه | د | خنزیر | او هغه (کلمه) چې آواز اوکړے شي

لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَّ

د پاره د غیر الله په هغې باندې، نو هغه څوک چې محتاج شو (خوراک د مرداري ته) نه وي نافرماني کونکے او

لَا عَادٍ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١٥﴾ وَ لَا

نه زياتې كونكې يقينًا الله بښونكې مهربان دے * او مه

تَقُوْلُوْا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ

وايئ تاسو هغه شي ته چې بيانوي ئې ژبې ستاسو دروغ

هٰذَا حَلٰلٌ وَّ هٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوْا عَلَى

چې دا حلال دي او دا حرام دي دي د پاره چې جوړ كړئ تاسو په

اللّٰهِ الْكَذِبَ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى

الله باندې دروغ ، يقينًا هغه كسان چې جوړوي په

اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُوْنَ ﴿١١٦﴾ؕ مَتَاعٌ قَلِيْلٌ ۪

الله باندې دروغ نه كاميابيږي * شكه ده لږه

وَّ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١١٧﴾ وَ عَلَى الَّذِيْنَ هَادُوْا

او دوى د پاره دے عذاب دردناک * او په هغه كسانو باندې چې يهوديان دي

حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَ

بند كړي وو مونږ هغه چې بيان كړي دي مونږ تا ته مخــوا ، او

مَا ظَلَمْنٰهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ

ظلم نه وو كړے مونږ په دوى باندې ليكن دوى په خپلو ځانونو باندې

يَظْلِمُوْنَ ﴿١١٨﴾ ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِيْنَ

ظلم كوو * بيا يقينًا رب ستا د پاره د هغه كسانو چې

عَمِلُوا السُّوْٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوْا مِنْۢ

عمل كړي بد په نا پوهۍ سره بيا توبه اوباسي

بَعْدِ ذٰلِكَ وَ اَصْلَحُوْٓا ۙ اِنَّ رَبَّكَ مِنْۢ

پس د دې بد عمل نه او درست ئې كه (خپل عمل په قرآن او په سنت) يقينًا رب ستا

بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١٩﴾ اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ كَانَ

پس د دینه خامخا بښونکے مهربان دے ٭ یقینًا ابراهیم علیه السلام وو

اُمَّةً قَانِتًا لِّلّٰهِ حَنِيْفًا ؕ وَ لَمْ يَكُ مِنَ

ښودونکے د خیر عاجزي کونکے الله ته ولاړ وو په توحید ماتونکے د شرک، او نه وو د

الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِّاَنْعُمِهٖ ؕ اِجْتَبٰهُ

مشرکانو نه ٭ شکر ېستونکے وو د نعمتونو د الله، غوره کړے وو دهٔ لره الله

وَ هَدٰىهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٢١﴾ وَ اٰتَيْنٰهُ

او توفیق ئي ورکړے وو دهٔ ته په طرف د لارے نیغے ٭ او ورکړے وو مونږه دهٔ ته

فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ؕ وَ اِنَّهٗ فِي الْاٰخِرَةِ

په دنیا کښې بهتر مقام، او یقینًا وي به دا ابراهیم علیه السلام په آخرت کښې

لَمِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ

خامخا د کامیابو خلقو نه ٭ بیا وحي اوکړه مونږه تا ته

اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ؕ وَ مَا كَانَ

چې تابعدار شه ته د طریقې د ابراهیم (علیه السلام) چې ولاړ په توحید ماتونکے د شرک، او نه وو

مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٣﴾ اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ

(ابراهیم علیه السلام) د مشرکانو نه ٭ یقینًا گرځولے شوي وو (بندول د ښکار د) خالي

عَلَى الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ؕ وَ اِنَّ رَبَّكَ

په هغه کسانو چې اختلاف ئي کړے وو په دې کښې، او یقینًا رب ستا

لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا

خامخا فیصله به اوکړي په مینځ د دوی کښې په ورځ د قیامت په هغه څه کښې چې دوی

فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿١٢٤﴾ اُدْعُ اِلٰى سَبِيْلِ

په هغې کښې اختلاف کوو ٭ راغواړه (خلق) لارے (کتاب) د

رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ

رب ستا ته په علم، عمل او بيان او په پند ښائسته سره

وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ ؕ اِنَّ

او جګړه کوه دوی سره په هغه (استدلال د توحيد) چې هغه ښائسته ده ، يقيناً

رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ

رب ستا هغه پوهه دے په هغه چا باندي چې ګمراه شو د

سَبِيْلِهٖ وَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿۱۲۵﴾ وَ

لاري د الله نه او دا الله پوهه دے په لار موندونکو باندي • او

اِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوْا بِمِثْلِ مَا

که تسبر راغے ستاسو په دوی باندي نو سزا ورکئ دوی ته په شان د هغه چې

عُوْقِبْتُمْ بِهٖ ؕ وَ لَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ

زياتے شوے وو تاسو سره په هغي باندي، او که صبر اوکه تاسو خامخا دا

خَيْرٌ لِّلصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۲۶﴾ وَ اصْبِرْ وَ مَا

غوره دي د پاره د صبر ناکو • او ټنګ شه (په دين د الله) او نه دے

صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ وَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ

(اجر د) صبر ستا مګر الله سره او مه غمژن کيږه په دوی باندي

وَ لَا تَكُ فِيْ ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿۱۲۷﴾

او مه کيږه ته په تنګستيا کښي د هغه نه چې دوی تدبيرونه کوي •

اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّ الَّذِيْنَ

يقيناً (مدد د) الله د هغه کسانو سره دے چې خان ساتي (د مناهيونه) او هغه کسانو سره

هُمْ مُّحْسِنُوْنَ ﴿۱۲۸﴾ ع

چې دوی دي نيکي کونکي (موحدين) •

آیاتها ١١١ سُوْرَةُ بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ مَكِّيَّةٌ تعدادی ١٧ نزولی ٥٠ رکوعاتها ١٢

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سُبْحٰنَ الَّذِیْۤ اَسْرٰی بِعَبْدِهٖ لَیْلًا مِّنَ

پاکي ده هغه ذات لره چي بوتلے تلو خپل بنده د شپے د

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَی الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا

بیت الله شریف نه مسجد اقصیٰ

الَّذِیْ بٰرَكْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنْ اٰیٰتِنَا ؕ

هغه ته چي (خیر او) برکت اچولے دے موږ گیر چاپیره د هغي نه دي د پاره چي اوښایو موږ ده ته د خپلو دلائلو نه

اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ ۝١ وَ اٰتَیْنَا مُوْسَی

یقینًا دا الله دے اوریدونکے لیدونکے ۔ او ورکړي وو موږ موسیٰ (علیه السلام) ته

الْكِتٰبَ وَ جَعَلْنٰهُ هُدًی لِّبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ

کتاب (تورات) او گرځولے وو موږ ده لره لاربودونکے د پاره د بني اسرائیلو

اَلَّا تَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِیْ وَكِیْلًا ؕ ۝٢ ذُرِّیَّةَ

دا چي مه نیسئ تاسو بغیر زما نه ذمه دار ۔ (اے) اولاد د هغه

مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوْحٍ ؕ اِنَّهٗ كَانَ عَبْدًا

چا چي موږ سواره کړي وو د نوح علیه السلام سره ، یقینًا وو (دا نوح علیه السلام) بنده

شَكُوْرًا ۝٣ وَ قَضَیْنَاۤ اِلٰی بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ

تابعدار ۔ او فیصله کړي وه موږ بني اسرائیلو ته

فِی الْكِتٰبِ لَتُفْسِدُنَّ فِی الْاَرْضِ مَرَّتَیْنِ

په کتاب کښي چي خامخا فساد به کوئ تاسو په زمکه کښي دوه ځله

وَ لَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِیْرًا ۝٤ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ

او خامخا سرکشي به کوئ تاسو سرکشي لویه ۔ نو کله چي راغله وعده

الجزء الخامس عشر ١٥ المنزل الرابع ٤

سُوۡرَةُ الۡاِسۡرَآءِ

ربط د سورت اسراء :

{١} مخکښي سورت کښې ئې راتلل د عذاب ذکر کړل په مجرمینو باندې نو دلته مثالونه د مجرمینو سابقینو ذکر کړې.

{٢} مخکښي سورت کښې ئې عذاب دنیوي ذکر که نو دلته عذاب اخروي ذکر کړې.

{٣} مخکښي سورت کښې اثبات د توحید اوشو په ادلۀ متنوعۀ سره نو دلته واقعه د معراج ذکر کړې.

امتیازات د سورت اسراء: {١} دا سورت ممتاز دے په بیان د اسبابو د عذاب باندې.

{٢} په ٢٥ اوامر او نواهي باندې. {٣} په واقعې د اسراء باندې.

دعوی د سورت اسراء: بیان د هغه خلورو امورو چې مرتکب د هغې مستحق د عذاب ګرځي.

خلاصه د سورت اسراء :

دې سورت کښې امور اربعه ذکر کړې چې د هغې ارتکاب کونکے د عذاب مستحق ګرځي

{١} شرک مستمره سبب لنزول العذاب په دې واقعه دنوح عليه السلام ذکر کړې.

{٢} هتک د شعائر الله سبب لنزول العذاب ٥٩.

{٣} اخراج الرسل سبب لنزول العذاب آیت ٧٦.

{٤} استهزاء بالرسل سبب لنزول العذاب ١٠٣

او منکرینو د قیامت ته زجر، جواب د هغه شبهې چې واردیده په رسالت باندې آیت ٤٣ کښې او آخر کښې تخویف دنیوی ورکوی.

أُولٰىهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَآ أُولِىْ بَأْسٍ

رومبنی(د فساد) د دې دواړو نو راولیږل مونږ په تاسو باندې بندګان زمونږ خاوندان د جنګ

شَدِيْدٍ فَجَاسُوْا خِلٰلَ الدِّيَارِ ؕ وَ كَانَ وَعْدًا

سخت نو اوننوتل هغوي مینځ د کورونو (د بني اسرائیلو) ته او ده وعده (د الله)

مَّفْعُوْلًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَ

کیدونکې • بیا واپس راوسته مونږ تاسو له نمبر (غلبه) په دوی باندې او

أَمْدَدْنٰكُمْ بِأَمْوَالٍ وَّ بَنِيْنَ وَ جَعَلْنٰكُمْ

امداد اوکه مونږ ستاسو په (درکولو د) مالونو او خامنو سره او اوګرځولې مونږ تاسو

أَكْثَرَ نَفِيْرًا ﴿٦﴾ إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ

زیات په نفرې کښې • که تاسو نیکي کوئ نو نیکي کوئ (فائده د نیکی ده)

لِأَنْفُسِكُمْ ۗ وَ إِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا ؕ فَإِذَا جَآءَ

د پاره د نفسونو ستاسو او که بدي کوئ تاسو نو سزا ئې په دې (نفسونو ستاسو) ده،نو کله چې راشي

وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسُوْٓءٗا وُجُوْهَكُمْ وَ

وعده روستی (د عذاب) دې د پاره چې تور کې مخونه ستاسو او

لِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوْهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ

دې د پاره چې ننه شي دوی جومات ته لکه څنګه چې ننه شوي ووردوی دیته اول ځل

وَّ لِيُتَبِّرُوْا مَا عَلَوْا تَتْبِيْرًا ﴿٧﴾ عَسٰى رَبُّكُمْ

او دې د پاره چې هلاک کې دوی هغه چې لوئي ئې کړې وه په هلاکولو سره • زر دے رب ستاسو

أَنْ يَّرْحَمَكُمْ ۚ وَإِنْ عُدْتُّمْ عُدْنَا ۘ وَ جَعَلْنَا

چې رحم به اوکې په تاسو، او که راوګرځئ تاسو (خلاف د الله ته) نو راګرځو مونږه (عذاب) ته، او ګرځولے دے مونږ

جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِيْنَ حَصِيْرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هٰذَا

جهنم د پاره د کافرانو جیل • یقینًا دا

الْقُرْاٰنَ يَهْدِيْ لِلَّتِيْ هِيَ اَقْوَمُ وَ يُبَشِّرُ

قرآن لاربنائي په طرف د هغه (مسلي) چې هغه مضبوطه ده او زيرے ورکوي

الْمُؤْمِنِيْنَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ

مومنانو هغه کسانو ته چې عمل کوي نيک

اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا كَبِيْرًا ۟ۙ﴿۹﴾ وَّ اَنَّ الَّذِيْنَ لَا

يقيناً دوی لره اجر لوئے دے * او يقيناً هغه کسان چې

يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا

ايمان نه راوړي په آخرت باندي تيار کړے دے مونږ دوی لره عذاب

ع ۱۰ اَلِيْمًا ۟﴿۱۰﴾ وَ يَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَآءَهٗ

دردناک * او غواړي انسان عذاب په شان د غوښتو د ده

بِالْخَيْرِ ؕ وَ كَانَ الْاِنْسَانُ عَجُوْلًا ﴿۱۱﴾

فائدي لره (د پاره د خپل خان)، او دے انسان ډير تلوارکوندے *

وَ جَعَلْنَا الَّيْلَ وَ النَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَآ

او گرځولي دي مونږ شپه او ورځ دوه نښے تولري کړو مونږ

اٰيَةَ الَّيْلِ وَ جَعَلْنَآ اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً

نښه د شپے او وگرځوو مونږ نښه د ورځے ښکاره

لِّتَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ وَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ

دي د پاره چې اولټوئ تاسو فضل د طرفه د رب ستاسو نه او دي دپاره چې پوهه شئ تاسو په شمير

السِّنِيْنَ وَ الْحِسَابَ ؕ وَ كُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنٰهُ

د کلونو او په حساب باندي ، او هر يو شے واضح کړے دے مونږ دي لره

تَفْصِيْلًا ﴿۱۲﴾ وَ كُلَّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنٰهُ طٰٓئِرَهٗ

په واضح کولو سره * او هر انسان لګولي ده مونږ ده سره عمل نامه د ده

فِيْ عُنُقِهٖ ؕ وَ نُخْرِجُ لَهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتٰبًا
خټ د ده کښې ، او را وبه باسو مونږ ده لره په ورځ د قیامت عمل نامه چې

يَّلْقٰىهُ مَنْشُوْرًا ⑬ اِقْرَاْ كِتٰبَكَ ؕ كَفٰى بِنَفْسِكَ
مخامخ به شي هغې سره پرانیستې شوې * (الله به ورته اوائي) اولوله عمل نامه خپله ، کافي دے ستا نفس

الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيْبًا ⑭ مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا
نن ورځ په تا باندې حساب ناک * چا چې لار اوموندہ (په ذره کولو د قرآن) پس بے شکه

يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَ مَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ
فائده ئې د خپل ځان ده او څوک چې ګمراه شو (د الله د کتاب نه) پس بے شکه (سزا د) ګمراهۍ

عَلَيْهَا ؕ وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ؕ وَ مَا
په ده ده ، او بار به نه کې یو بارونکے بار د بل چا (د ګناه) ، او نه

كُنَّا مُعَذِّبِيْنَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُوْلًا ⑮ وَ
یو مونږ عذاب ورکونکي (هیچ چا لره) تر دې پورې چې اولیږو مونږ پیغمبر (هغوي ته)* او

اِذَآ اَرَدْنَآ اَنْ نُّهْلِكَ قَرْيَةً اَمَرْنَا مُتْرَفِيْهَا
کله چې اراده اوکوو مونږ دا چې هلاک کړو یو کلي والا نو حکم اوکو مونږ مالدارو د هغې ته (د اطاعت)

فَفَسَقُوْا فِيْهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنٰهَا
نو دوي خلاف شروع کې په دغه کلي کښې نو ثابت شي په دوي باندې حکم (د عذاب) نو هلاک کړو مونږ دې لره

تَدْمِيْرًا ⑯ وَ كَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُوْنِ مِنْۢ
په هلاکولو سره * او ډیر هلاک کړي دي مونږ ډیرونه

بَعْدِ نُوْحٍ ؕ وَ كَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوْبِ عِبَادِهٖ
پس د قوم د نوح (علیه السلام) نه، او کافي دے رب ستا په ګناهونو د بندګانو خپلو

خَبِيْرًاۢ بَصِيْرًا ⑰ مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْعَاجِلَةَ
خبر دار لیدونکے * هغه څوک چې غواړي دنیا لره (په عمل د اخرت)

عَجَّلْنَا لَهٗ فِيْهَا مَا نَشَآءُ لِمَنْ نُّرِيْدُ ثُمَّ جَعَلْنَا

نو په تلوار ورکوو موږ ده لره په دې دنيا کښې هغه چې خوښه شي زموږ د پاره د هغه چا چې اوغواړو موږ بيا به اوګرځوو موږ

لَهٗ جَهَنَّمَ ۚ يَصْلٰىهَا مَذْمُوْمًا مَّدْحُوْرًا ﴿١٨﴾

ده لره جهنم ، چې دننه به شي هغې ته بد شوے رټلے شوے *

وَ مَنْ اَرَادَ الْاٰخِرَةَ وَ سَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَ هُوَ

او هغه څوک چې اراده کړي د آخرت او کوشش کړي دې لره کوشش د دې په داسې حال کښې چې ئې دے

مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُوْرًا ﴿١٩﴾

مومن نو دغه کسان دے عمل د دوی قبول شوے *

كُلًّا نُّمِدُّ هٰٓؤُلَآءِ وَ هٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَ ؕ

هر يو له مهلت ورکوو موږ دې (دنيا دارو) او دې (ديندارو) ته د بخشش د رب ستا نه ،

وَ مَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُوْرًا ﴿٢٠﴾ اُنْظُرْ

او نه دے بخشش د رب ستا منع کړے شوے (د يو تن نه) * اوګوره

كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ ؕ وَ

څه رنګه غوره کړي دي موږ بعضي د دوی په بعضو باندې ، او

لَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجٰتٍ وَّ اَكْبَرُ تَفْضِيْلًا ﴿٢١﴾

خامخا آخرت ډير لوئے دے په اعتبار د درجو او ډير لوئے دے په اعتبار د غوره والي *

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُوْمًا

مه ګرځوه د الله سره مدد ګار بل کيني کيني به ته بد شوے

مَّخْذُوْلًا ﴿٢٢﴾ وَ قَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّآ

رسوا شوے * او فيصله کړي ده رب ستا چې عبادت به نه کوئ تاسو مګر

اِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا ؕ اِمَّا يَبْلُغَنَّ

د دې الله او (کوئ به) د مور او پلار سره احسان ، که اورسيږي

عِنۡدَكَ الۡكِبَرَ اَحَدُهُمَاۤ اَوۡ كِلٰهُمَا فَلَا تَقُلۡ

تا سره بوډا والي ته يو د دي دواړو نه يا دا دواړه نو مه وايه

لَّهُمَاۤ اُفٍّ وَّ لَا تَنۡهَرۡهُمَا وَ قُلۡ لَّهُمَا قَوۡلًا

دي دواړو ته اف قدري (خبره د خفګان) او مه رټه دي دواړو لره او وايه دي دواړو ته وينا

كَرِيۡمًا ﴿۲۳﴾ وَ اخۡفِضۡ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ

د عزت • او ښكته كه دي دواړو ته وزري د نرمی يعني د

الرَّحۡمَةِ وَ قُلۡ رَّبِّ ارۡحَمۡهُمَا كَمَا رَبَّيٰنِيۡ

مهرباني او اووايه اے زما ربه رحم اوكې په دي دواړو باندي لكه څنګه چي پاللے وو دي دواړو ما لره

صَغِيۡرًا ﴿۲۴﴾ رَبُّكُمۡ اَعۡلَمُ بِمَا فِيۡ نُفُوۡسِكُمۡ ؕ

ماشوم • رب ستاسو پوهه دے په هغه چي زړونو ستاسو كښي دي،

اِنۡ تَكُوۡنُوۡا صٰلِحِيۡنَ فَاِنَّهٗ كَانَ لِلۡاَوَّابِيۡنَ

كه شئ تاسو نيكان پس يقينًا دا الله دے د پاره د راګرځيدونكو

غَفُوۡرًا ﴿۲۵﴾ وَ اٰتِ ذَا الۡقُرۡبٰى حَقَّهٗ وَ الۡمِسۡكِيۡنَ

ښښونكے • او وركه خاوند د خپلولي ته حق د هغه او مسكين

وَ ابۡنَ السَّبِيۡلِ وَ لَا تُبَذِّرۡ تَبۡذِيۡرًا ﴿۲۶﴾ اِنَّ

او مسافر ته او فضول خرچي مه كوه په فضول خرچي كولو سره • يقينًا

الۡمُبَذِّرِيۡنَ كَانُوۡۤا اِخۡوَانَ الشَّيٰطِيۡنِ ؕ وَ كَانَ

فضول خرچي كونكي دي دوی رونړه د شيطانانو، او دے

الشَّيۡطٰنُ لِرَبِّهٖ كَفُوۡرًا ﴿۲۷﴾ وَ اِمَّا تُعۡرِضَنَّ

شيطان د خپل رب نه منكر • او كه ته مخ واړوے

عَنۡهُمُ ابۡتِغَآءَ رَحۡمَةٍ مِّنۡ رَّبِّكَ تَرۡجُوۡهَا

د دوی نه د پاره د لټولو د مهرباني د رب ستا چي ته اميد ساتې د هغې

فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُوْرًا ﴿۲۸﴾ وَ لَا تَجْعَلْ

نو وايه ذوی ته وینا نرمه * او مه گرځوه

يَدَكَ مَغْلُوْلَةً اِلٰى عُنُقِكَ وَ لَا تَبْسُطْهَا

لاس خپل تړلے شوے څټ ستا سره او مه پراخه کوه دي لره

كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُوْمًا مَّحْسُوْرًا ﴿۲۹﴾ اِنَّ

په پوره پراخه کولو سره کيني کيني به ته ملامته شوے تاواني * يقيناً

رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَ يَقْدِرُ ؕ

رب ستا پراخه کئ رزق چا لره ني چي خوښه شي او تنگئ (رزق) .

۳/۴

اِنَّهٗ كَانَ بِعِبَادِهٖ خَبِيْرًاۢ بَصِيْرًا ﴿۳۰﴾ وَ لَا

يقيناً دا الله په خپلو بندگانو باندي خبر دار ليدونکے دے * او مه

تَقْتُلُوْٓا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ ؕ نَحْنُ

وژنئ اولاد خپل د ويري د لوږي نه ، مونږ

نَرْزُقُهُمْ وَ اِيَّاكُمْ ؕ اِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْاً

رزق ورکوو دوی ته او خاص تاسو ته ، يقيناً قتل د دوی دے گناه

كَبِيْرًا ﴿۳۱﴾ وَ لَا تَقْرَبُوا الزِّنٰۤى اِنَّهٗ كَانَ

لوئي * او مه نږدي کيږئ زنا ته يقيناً دے دا کار

فَاحِشَةً ؕ وَ سَآءَ سَبِيْلًا ﴿۳۲﴾ وَ لَا تَقْتُلُوا

د بے حيايي ، او ډيره بده لار ده * او مه وژنئ

النَّفْسَ الَّتِيْ حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ؕ وَ

نفس هغه چي حرام کړے دے الله (قتل د هغي) مگر په قانون شرعي ، او

مَنْ قُتِلَ مَظْلُوْمًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهٖ

څوک چي اوژلے شو په ظلم او زياتي نو تحقيق سره گرځولے دے مونږ وارث د ده د لره

سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفْ فِّي الْقَتْلِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ

دلیل(اختیار) نو زیاتے دي نه کوي په قتل کښې ، یقینًا دے دا (مقتول)

مَنْصُوْرًا ﴿٣٣﴾ وَ لَا تَقْرَبُوْا مَالَ الْيَتِيْمِ اِلَّا

امداد کړے شوے (د طرفه د شرع نه) * او مه نزدې کیږئ مال د یتیم ته مګر

بِالَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهٗ ۪ وَ

په هغه طریقه چې هغه ښائسته ده تر دې پورې چې اورسیږي مضبوطیا د عمر(ځواني) ته او

اَوْفُوْا بِالْعَهْدِ ۚ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔوْلًا ﴿٣٤﴾

پوره والے کوئ د وعدې ، یقینًا وعده دے د دې تپوس کیدونکے *

وَ اَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَ زِنُوْا بِالْقِسْطَاسِ

او پوره ورکوئ پیمانه کله چې پیمانه کوئ تاسو او تول کوئ په ډنډۍ

الْمُسْتَقِيْمِ ؕ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّ اَحْسَنُ تَاْوِيْلًا ﴿٣٥﴾

نیغه باندې ، دا (کار) غوره دے او ښائسته دے په اعتبار د انجام *

وَ لَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ؕ اِنَّ

او تابعداري مه کوه د هغه چې نه وي تا لره په هغې باندې څه پوهه ، یقینًا

السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰٓئِكَ كَانَ

غوږونه او سترګې او زړه دغه ټول څیزونه دے

عَنْهُ مَسْـُٔوْلًا ﴿٣٦﴾ وَ لَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ

د دې باره کښې تپوس کیدونکے * او مه ګرځه په زمکه کښې

مَرَحًا ۚ اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَ لَنْ

مست مست ، یقینًا ته چرې نه شې شلولے زمکه او چرې نه شې

تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُوْلًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهٗ

رسیدلے غرونو ته په اوږد والي کښې * دغه ټول کارونه ده بدي د دې

عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوْهًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ مِمَّآ اَوْحٰٓى

په نزد د رب ستا نا پسند • دا د هغه وحي نه جي وحي كړي ده

اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ؕ وَ لَا تَجْعَلْ مَعَ

تا ته رب ستا د عقل مندۍ نه ، او مه كرځوه د

اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتُلْقٰى فِىْ جَهَنَّمَ مَلُوْمًا

الله سره مدد گار بل كني اوبه غورځولے شي په جهنم كښي ملامته شوے

مَّدْحُوْرًا ﴿٣٩﴾ اَفَاَصْفٰىكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِيْنَ

رټلے شوے • آيا غوره كړي يې تاسو رب ستاسو په ځامنو باندي

وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثًا ؕ اِنَّكُمْ لَتَقُوْلُوْنَ

او نيولے ئي دي (ځان له) د فرشتو نه جينكۍ ، يقينًا تاسو خامخا وايئ

قَوْلًا عَظِيْمًا ﴿٤٠﴾ وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا فِىْ هٰذَا

وينا لويه (د دروغو) • او تحقيق سره واضح بيان كړي دي مونږ په دي

الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُوْا ؕ وَ مَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا

قران كښي (هرقسمه دلائل) دي د پاره چي پند واخلي دوی ، او نه زياتي (قرآن) دوی له مګر

نُفُوْرًا ﴿٤١﴾ قُلْ لَّوْ كَانَ مَعَهٗٓ اٰلِهَةٌ كَمَا

نفرت (د مسئلي نه) • او وايه كه وے الله سره نور مددګاران لكه څنګه چي

يَقُوْلُوْنَ اِذًا لَّابْتَغَوْا اِلٰى ذِى الْعَرْشِ

وائي دوی په دغه وخت كښي خامخا دوی به لټولے وه مالک د عرش ته

سَبِيْلًا ﴿٤٢﴾ سُبْحٰنَهٗ وَ تَعٰلٰى عَمَّا يَقُوْلُوْنَ

لار (د غلبي) • پاک دے الله (د حصه دارانو نه) او اوچت دے د هغه څه نه چي وائي دوی

عُلُوًّا كَبِيْرًا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَ

په اوچت والي لوئے سره • پاكي بيانوي الله لره آسمانونه اووه او

الْاَرْضُ وَ مَنْ فِیْهِنَّ ؕ وَ اِنْ مِّنْ شَیْءٍ

زمکي او هغه مخلوقات چي دي کښي دي ، او نشته هیڅ یو شے (په دنیا کښي)

اِلَّا یُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَ لٰكِنْ لَّا تَفْقَهُوْنَ

مګر پاکي بیاني (د الله) د حمد و ثنا د الله سره لیکن تاسو نه پوهیږئ

تَسْبِیْحَهُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ حَلِیْمًا غَفُوْرًا ﴿۴۴﴾ وَ

په پاکي بیانولو د دوی ، یقینًا دے (الله) صبر ناک ښښونکے • او

اِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ جَعَلْنَا بَیْنَكَ وَ بَیْنَ

کله چي لولې ته قرآن نو ګرځوو مونږ په مینځ ستا او په مینځ د

الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا

هغه کسانو کښي چي ایمان نه راوړي په آخرت باندي پرده

مَّسْتُوْرًا ﴿۴۵﴾ وَّ جَعَلْنَا عَلٰی قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً

پټه (د ګناه) • او ګرځولي دي مونږ په زړونو د دوی باندي پردے

اَنْ یَّفْقَهُوْهُ وَ فِیْۤ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ؕ وَ اِذَا

چي پوهه نشي دوی په دي (قرآن) او په غوږونو د دوی کښي دے درونډ والے ، او کله چي

ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِی الْقُرْاٰنِ وَحْدَهٗ وَلَّوْا

یاد کې ته رب ستا په قرآن کښي یکي یو نو اوړي دوی

عَلٰۤی اَدْبَارِهِمْ نُفُوْرًا ﴿۴۶﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا

په شاګانو خپلو باندي نفرت کونکي • مونږ پوهه یو په هغه چي

یَسْتَمِعُوْنَ بِهٖۤ اِذْ یَسْتَمِعُوْنَ اِلَیْكَ وَ اِذْ

غوږ ایږدي دوی هغي سره کله چي دوی غوږ ایږدي تا ته او کله چي

هُمْ نَجْوٰۤی اِذْ یَقُوْلُ الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ

دوی جرګه کونکي وي او کله چي وائي ظالمان تابعداري نه کوئ تاسو

اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا ﴿٤٧﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوْا

مکر د يو سړي جادوګر (مفعول بمعني فاعل) ٭ اوګوره څه رنګه بياني دوی

لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ

تا لره مثالونه نو ګمراه شو دوی نو طاقت نه لري

سَبِيْلًا ﴿٤٨﴾ وَ قَالُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّ رُفَاتًا

د صحيح لاري ٭او وائي دوی ايا کله چي شو موږ هډوکي او ذره ذره

ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِيْدًا ﴿٤٩﴾ قُلْ كُوْنُوْا

ايا موږ خامخا پورته به کړے شو په پيدائش نوي سره ٭ اووايه شئ تاسو

حِجَارَةً اَوْ حَدِيْدًا ﴿٥٠﴾ اَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِيْ

کاڼړي يا اوسپنه ٭ يا په بل پيدائش کښي د هغه څه نه چي لوئے لګي په

صُدُوْرِكُمْ ۚ فَسَيَقُوْلُوْنَ مَنْ يُّعِيْدُنَا ۭ قُلِ

سينو ستاسو کښي نو زر دے چي وائي به دوی څوک دے چي واپس به کړي موږ لره ، اووايه

الَّذِيْ فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ فَسَيُنْغِضُوْنَ

هغه ذات چي پيدا کړي ئي يئ تاسو اول ځل ، نو زر دے چي ړکی به دوی

اِلَيْكَ رُءُوْسَهُمْ وَ يَقُوْلُوْنَ مَتٰى هُوَ ۭ قُلْ

تا ته سرونه خپل او وائي به دوی کله به وی دا (قيامت) ، اووايه

عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ قَرِيْبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوْكُمْ

زر دے چي شي به (دا قيامت) نزدې ٭ په هغه ورځ باندي چي راغواړي به تاسو لره

فَتَسْتَجِيْبُوْنَ بِحَمْدِهٖ وَ تَظُنُّوْنَ اِنْ لَّبِثْتُمْ

نو تاسو به قبولوالے کوئ (د الله) په ستائنه د هغه به لګيا يئ او تاسو به ګمان کوئ چي وخت نه وو تېر کړے تاسو

اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٥٢﴾ وَ قُلْ لِّعِبَادِيْ يَقُوْلُوا الَّتِيْ

مکر لږ ٭ او اووايه زما بندګانو ته چي اوائي هغه وينا

هِيَ اَحْسَنُ ؕ اِنَّ الشَّيْطٰنَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ ؕ

جې هغه ډېره ښائسته دے ، يقينًا شيطان وسوسې اچي په مينځ د دوی کښې ،

اِنَّ الشَّيْطٰنَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِيْنًا ﴿۵۳﴾

يقينًا شيطان دے د پاره د انسان دشمن ښکاره *

رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ ؕ اِنْ يَّشَاْ يَرْحَمْكُمْ اَوْ اِنْ

رب ستاسو پوهه دے په تاسو باندې ، که اوغواړي رحم به اوکړي په تاسو باندې او که

يَّشَاْ يُعَذِّبْكُمْ ؕ وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ﴿۵۴﴾

اوغواړي عذاب به درکړي تاسو ته ، او نه دے رالیږلے مونږ تا لره په دوی باندې ذمه دار *

وَرَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ

او رب ستا پوهه دے په هغه چا باندې چې دي په آسمانونو او ښکته زمکو کښې دي ،

وَ لَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيّٖنَ عَلٰى بَعْضٍ

او تحقيق سره غوره کړي دي مونږ بعضي پيغمبران په بعضو باندې

وَّ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ زَبُوْرًا ﴿۵۵﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِيْنَ

او ورکړے وو مونږ داؤد (علیه السلام) ته زبور کتاب* اووايه راوبلئ هغه کسان

زَعَمْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ فَلَا يَمْلِكُوْنَ كَشْفَ

چې گمان پې کوئ تاسو (د الهٔ) سیوا د الله نه دوی واکدار ندي د لرے کولو د

الضُّرِّ عَنْكُمْ وَ لَا تَحْوِيْلًا ﴿۵۶﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ

د تکليف ستاسو نه او نه د اړولو * دغه کسان چې دي

يَدْعُوْنَ يَبْتَغُوْنَ اِلٰى رَبِّهِمُ الْوَسِيْلَةَ اَيُّهُمْ

رامدد کې (الله لره) لټئ خپل رب ته نزدیکت (په نيکو اعمالو) چې کوم يو د دوی نه

اَقْرَبُ وَيَرْجُوْنَ رَحْمَتَهٗ وَيَخَافُوْنَ عَذَابَهٗ ؕ

نزدې دے (الله ته) او اميد ساتي د مهربانۍ د الله او يريږي د عذاب د الله نه ،

اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوْرًا ﴿٥٧﴾ وَ اِنْ

يقينًا عذاب د رب ستا دے بیرولولے شوے (د دي نه خلق) • او نشتے

مِّنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوْهَا قَبْلَ يَوْمِ

هیڅ یو کلي واله مګر موږ هلاکونکي يو هغي لره مخکښې د ورځې د

الْقِيٰمَةِ اَوْ مُعَذِّبُوْهَا عَذَابًا شَدِيْدًا ؕ

قیامت نه یا عذاب ورکونکي یو دوی ته عذاب سخت ،

كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا ﴿٥٨﴾ وَ مَا

ده دا خبره په کتاب کښې لیکلے شوي • او ندي

مَنَعَنَاۤ اَنْ نُّرْسِلَ بِالْاٰيٰتِ اِلَّاۤ اَنْ كَذَّبَ

منع کړي موږ لره چې راولیږو موږ معجزي مګر دا چې نسبت د دروغو کړے وو

بِهَا الْاَوَّلُوْنَ ؕ وَ اٰتَيْنَا ثَمُوْدَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً

دي ته پرومینو ، او ورکړي وه موږ ثمودیانو ته اوښه سامره ښکاره

فَظَلَمُوْا بِهَا ؕ وَ مَا نُرْسِلُ بِالْاٰيٰتِ اِلَّا

نو دوی ظلم اوکه په دي باندي ، او نه رالیږلي موږ معجزي مګر

تَخْوِيْفًا ﴿٥٩﴾ وَ اِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ

د پاره د یرولو • او کله چې اوئیل موږ تا ته یقینًا رب ستا احاطه کړي ده

بِالنَّاسِ ؕ وَ مَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِيْۤ اَرَيْنٰكَ

په خلقو باندي ، او نده ګرځولے موږ خوب ستا هغه چې ښودلے وو موږ تا ته

اِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَ الشَّجَرَةَ الْمَلْعُوْنَةَ

مګر امتحان د پاره د خلقو او ونه (هغه چې) بد ئي وئیلے شوي دي

فِي الْقُرْاٰنِ ؕ وَ نُخَوِّفُهُمْ ۙ فَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا

(ذکر ئي) قرآن کښې دے ، او یرو موږ دوی لره ، پس نه زیاتيږي دوی لره مګر

طُغْيَانًا كَبِيْرًا ﴿٦٠﴾ وَ اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا

سرکشي لويه • او كله چې اوئيل مونږ فرشتو ته سجده اوكړئ

لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ؕ قَالَ ءَاَسْجُدُ

په طرف د آدم عليه السلام نو سجده ئي اوكړه مګر شيطان او نه كړه • اوئيل (شيطان) آيا زه سجده اوكم

لِمَنْ خَلَقْتَ طِيْنًا ﴿٦١﴾ قَالَ اَرَءَيْتَكَ هٰذَا

هغه چا ته چې پيدا كړے دے تا د خټې نه • اوئيل (شيطان) خبر راكه ما ته دا هغه

الَّذِىْ كَرَّمْتَ عَلَىَّ ؗ لَئِنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ

سړي چې عزتمند كړے دے تا په ما باندي كه تا روستو كړو ما لره تر ورځ د

الْقِيٰمَةِ لَاَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهٗٓ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ

قيامته پورې خامخا بيخ به اوباسم د اولاد د ده مګر لږ (به راته بچ شي)• نو اوئيل (الله)

اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ

څه روك شه پس چا چې تابعداري اوكړه ستا د دوی نه پس يقينًا جهنم

جَزَآؤُكُمْ جَزَآءً مَّوْفُوْرًا ﴿٦٣﴾ وَ اسْتَفْزِزْ مَنِ

سزا ستاسو ده سزا پوره • او او يروه څوك چې

اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَ اَجْلِبْ عَلَيْهِمْ

طاقت لري ته د دوی نه په آواز خپل سره او راكاږه په دوی باندي

بِخَيْلِكَ وَ رَجِلِكَ وَ شَارِكْهُمْ فِى الْاَمْوَالِ

سواره فوج ستا او پيدل فوج ستا او شريک شه د دوی سره په مالونو

وَ الْاَوْلَادِ وَعِدْهُمْ ؕ وَ مَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ

او اولاد كښې او وعده كوه د دوی سره • او وعده نه كې دوی سره شيطان

اِلَّا غُرُوْرًا ﴿٦٤﴾ اِنَّ عِبَادِىْ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ

مګر د دهوكې • يقينًا بندګان زما نشته تا لره په دوی باندي

سُلْطٰنٌ ؕ وَ كَفٰى بِرَبِّكَ وَكِيْلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمُ الَّذِىْ

څه زور ، او کافي دے رب ستا ذمه دار * رب ستاسو هغه ذات دے چې

يُزْجِىْ لَكُمُ الْفُلْكَ فِى الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوْا مِنْ

چلوي ستاسو د پاره کشتۍ په دریاب کښې دې د پاره چې اولټوئ تاسو د

فَضْلِهٖ ؕ اِنَّهٗ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا ﴿٦٦﴾ وَ اِذَا مَسَّكُمُ

فضل د الله نه ، یقینًا دا الله په تاسو باندې رحم کونکے دے * او کله چې اورسیږي تاسو ته

الضُّرُّ فِى الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُوْنَ اِلَّآ

تکلیف په دریاب کښې روک شي (ستاسو نه) هغه چې رامدد کوئ ئې تاسو بغیر

اِيَّاهُ ۚ فَلَمَّا نَجّٰىكُمْ اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ ؕ وَكَانَ

د الله نه ، پس هرکله چې خلاص کي تاسو اوچې ته نو تاسو مخ اړوئ ، او دے

الْاِنْسَانُ كَفُوْرًا ﴿٦٧﴾ اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَّخْسِفَ

انسان نا شکره * ایا بیج به شئ تاسو چې اومندی (الله)

بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا

تاسو لره په طرف د اوچه کښې یا راولیږي په تاسو باندې کانړي

ثُمَّ لَا تَجِدُوْا لَكُمْ وَكِيْلًا ﴿٦٨﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ

بیا به او نه مومئ تاسو خانونو د پاره ذمه دار * آیا بیج به شئ تاسو چې

يُّعِيْدَكُمْ فِيْهِ تَارَةً اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

واپس کي تاسو لره (الله) په دې (زمکه) کښې یو ځل بیا نو راوبه لیږي په تاسو باندې

قَاصِفًا مِّنَ الرِّيْحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ۙ

ماتونکے باد نو غرق به کي تاسو په سبب د هغه چې کفر کړے دے تاسو

ثُمَّ لَا تَجِدُوْا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهٖ تَبِيْعًا ﴿٦٩﴾ وَ لَقَدْ

بیا به اونه مومئ تاسو خپلو خانونو لره زمونږ خلاف څوک امدادي * او تحقیق سره

كَرَّمْنَا بَنِيْٓ اٰدَمَ وَ حَمَلْنٰهُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ

عزت ورکړے دے مونږ انسانانو ته او سواره کړي دي مونږ دوی لره په اوچه او درياب کښې

وَ رَزَقْنٰهُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ وَ فَضَّلْنٰهُمْ عَلٰى

او رزق ورکړے دے مونږ دوی ته د پـــاکو نه او غوره کړي دي مونږ دوی لره په

كَثِيْرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيْلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوْا كُلَّ

ډيرو د هغه چا چې پيدا کړي دي مونږ په غوره والي سره ٭ په هغه ورځ چې راؤبه بلو مونږ هر يوه

اُنَاسٍۭ بِاِمَامِهِمْ ۚ فَمَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ

ډله په عمل نامې د دوی، پس هغه خوک چې ورکړے شوه هغه ته عمل نامه د ده په ښي لاس د ده

فَاُولٰٓئِكَ يَقْرَءُوْنَ كِتٰبَهُمْ وَ لَا يُظْلَمُوْنَ

نو دغه کسان لولي به عمل نامه خپله او ظلم به او نه کړے شي دوی باندې

فَتِيْلًا ﴿٧١﴾ وَ مَنْ كَانَ فِيْ هٰذِهٖٓ اَعْمٰى فَهُوَ

په اندازې د تار د کهجورې د هډوکي ٭ او هغه خوک چې وي په دې دنيا کښې ړوند (د قرآن نه) نو وي به دے

فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَ اَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿٧٢﴾ وَ اِنْ

په آخرت کښې ړوند (د الله د ديدار نه) او گمراه د صحيح لارے نه ٭ او يقيناً

كَادُوْا لَيَفْتِنُوْنَكَ عَنِ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ

قريبه ده چې خامخا دوی واړوي تا لره د هغه (مسئلې) نه چې وحي کړې ده مونږ تا ته

لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهٗ ۖ وَ اِذًا لَّاتَّخَذُوْكَ

دې د پاره چې جوړ کړې ته په مونږ باندې بغير د دې نه ، او په دغه وخت کښې او به نيوې دوی تا لره

خَلِيْلًا ﴿٧٣﴾ وَ لَوْ لَآ اَنْ ثَبَّتْنٰكَ لَقَدْ كِدْتَّ

دوست ٭ او که نه وے مضبوط کړے مونږ تا لره تحقيق سره قريب وې ته

تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيْلًا ﴿٧٤﴾ اِذًا لَّاَذَقْنٰكَ

چې ميلان دِ کړے وو دوی ته څه شے لږ (معمولي ميلان) ٭ په دغه وخت کښې خامخا څکولے به وو مونږ تا ته

ضِعۡفَ الۡحَیٰوةِ وَ ضِعۡفَ الۡمَمَاتِ ثُمَّ لَا

دوچند عذاب د دنیا او دوچند عذاب پس د مرګ نه بیا به

تَجِدُ لَكَ عَلَیۡنَا نَصِیۡرًا ﴿۷۵﴾ وَ اِنۡ کَادُوۡا

دِ نه وو موندے ځان لره خلاف زمونږ څوک امدادي * او یقینًا قریب دي دوی

لَیَسۡتَفِزُّوۡنَكَ مِنَ الۡاَرۡضِ لِیُخۡرِجُوۡكَ مِنۡهَا

چې اوښوي تا لره د زمکې نه دي د پاره چې اوباسي تا لره د دینه

وَ اِذًا لَّا یَلۡبَثُوۡنَ خِلٰفَكَ اِلَّا قَلِیۡلًا ﴿۷۶﴾

او په دغه وخت کښې درنګ به تیر نه کي دوی خلاف ستا مګر لږ *

سُنَّةَ مَنۡ قَدۡ اَرۡسَلۡنَا قَبۡلَكَ مِنۡ رُّسُلِنَا

دا طریقه (زمونږ وه) په هغه چا کښې چې تحقیق سره لیږلي دي مونږ مخکښې ستا نه د خپلو پیغمبرانو نه

وَ لَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحۡوِیۡلًا ﴿۷۷﴾ اَقِمِ الصَّلٰوةَ ع ۸

او اوبه نه مومي ته طریقې زمونږ لره اوړیدل * پابندي کوه د مونځ

لِدُلُوۡكِ الشَّمۡسِ اِلٰی غَسَقِ الَّیۡلِ وَ قُرۡاٰنَ

په وخت د زوال د نور (نمر) کښې تر تیارے د شپې پورې او لوله (قرآن)

الۡفَجۡرِ ؕ اِنَّ قُرۡاٰنَ الۡفَجۡرِ کَانَ مَشۡهُوۡدًا ﴿۷۸﴾ وَ مِنَ

په وخت د صبا کښې یقینًا لوستل د قرآن په وخت د صبا کښې دي ته حاضري کړے شوي دي (فرښتې) * او څه

الَّیۡلِ فَتَهَجَّدۡ بِهٖ نَافِلَةً لَّكَ ٭ۖ عَسٰۤی اَنۡ

حصه کښې د شپې نه تهجّد کوه په دې قرآن باندې دا زیاتې ثواب دے تا لره ، زر دے چې

یَّبۡعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحۡمُوۡدًا ﴿۷۹﴾ وَ قُلۡ رَّبِّ

پورته به کړي تا لره رب ستا ځائے ستائلے شوي ته * او اووایه اے زما ربه

اَدۡخِلۡنِیۡ مُدۡخَلَ صِدۡقٍ وَّ اَخۡرِجۡنِیۡ مُخۡرَجَ

داخل کړې ما لره ځائے د داخلیدلو د رښتیا او کښې او اوباسې ما لره د ځائے د وتلو د

صِدۡقٍ وَّ اجۡعَلۡ لِّیۡ مِنۡ لَّدُنۡكَ سُلۡطٰنًا

رښتیاو نه او اوګرځے ما لره د طرفه خپل نه غلبه

نَّصِیۡرًا ﴿۸۰﴾ وَ قُلۡ جَآءَ الۡحَقُّ وَ زَهَقَ الۡبَاطِلُ ؕ

امداد کوونکي * او اووایه راغے حق او بے نوره شو باطل ،

اِنَّ الۡبَاطِلَ كَانَ زَهُوۡقًا ﴿۸۱﴾ وَ نُنَزِّلُ مِنَ

یقینًا باطل دے بے نوره کیدونکے * او رالیږو مونږ د

الۡقُرۡاٰنِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَّ رَحۡمَةٌ لِّلۡمُؤۡمِنِیۡنَ ۙ

قرآن نه هغه چي شفاء ده او رحمت دے د پاره د مؤمنانو ،

وَ لَا یَزِیۡدُ الظّٰلِمِیۡنَ اِلَّا خَسَارًا ﴿۸۲﴾ وَ اِذَآ

او نه زیاتي ظالمانو لره مګر تاوان * او کله چي

اَنۡعَمۡنَا عَلَی الۡاِنۡسَانِ اَعۡرَضَ وَ نَاٰ بِجَانِبِهٖ ۚ

احسان اوکړو مونږ په انسان باندي نو دے مخ اړوي او بیرته شي په خپل اړخ باندي ،

وَ اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ یَـُٔوۡسًا ﴿۸۳﴾ قُلۡ كُلٌّ

او کله چي اورسیږي ده ته څه تکلیف نو وي دے نا امیده * اووایه هر یو (موږ او ستاسو)

یَّعۡمَلُ عَلٰی شَاكِلَتِهٖ ؕ فَرَبُّكُمۡ اَعۡلَمُ بِمَنۡ هُوَ

عمل کیږ په خپله طریقه باندي ، نو رب ستاسو پوهه دے په هغه چا چي هغه

اَهۡدٰی سَبِیۡلًا ﴿۸۴﴾ؑ وَ یَسۡـَٔلُوۡنَكَ عَنِ الرُّوۡحِ ؕ

بنه لار موندونکے د صحیح لاري دے * اوتپوس کیږ دوي ستانه په باره د روح کښي ،

قُلِ الرُّوۡحُ مِنۡ اَمۡرِ رَبِّیۡ وَ مَآ اُوۡتِیۡتُمۡ مِّنَ

ورته اووایه روح د حکم د رب زما نه دے او نه دے درکړے شوے تاسو ته د

الۡعِلۡمِ اِلَّا قَلِیۡلًا ﴿۸۵﴾ وَ لَئِنۡ شِئۡنَا لَنَذۡهَبَنَّ

علم نه مګر لږ * او که اوغواړو مونږ نو خامخا بوبه څو مونږ

ع ۹

بِالَّذِيٓ اَوۡحَيۡنَآ اِلَيۡكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهٖ

هغه چې وحي کړې ده مونږ تا ته بیا او به نه مومې ته خان لره په واپس کولو د دې

عَلَيۡنَا وَكِيۡلًا ﴿٨٦﴾ اِلَّا رَحۡمَةً مِّنۡ رَّبِّكَ ؕ اِنَّ فَضۡلَهٗ

خلاف زمونږ څوک ذمه دار * مگر دا رحمت دے د طرفه د رب ستا نه ، یقینًا فضل د الله

كَانَ عَلَيۡكَ كَبِيۡرًا ﴿٨٧﴾ قُلۡ لَّئِنِ اجۡتَمَعَتِ

دے په تا باندې لوئے * اووایه که جمع شي (اتفاق اوکړي)

الۡاِنۡسُ وَالۡجِنُّ عَلٰٓى اَنۡ يَّاۡتُوۡا بِمِثۡلِ هٰذَا

انسانان او پیریان په دې خبره باندې چې دوی راتلل اوکړي په مثل د دې

الۡقُرۡاٰنِ لَا يَاۡتُوۡنَ بِمِثۡلِهٖ وَلَوۡ كَانَ بَعۡضُهُمۡ

قرآن باندې دوی راتلل نه شي کولے په مثل د دې قرآن اگر که شي بعضې د دوی

لِبَعۡضٍ ظَهِيۡرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا لِلنَّاسِ فِيۡ

د پاره د بعضو امدادیان * او تحقیق سره واضح بیان کړي دي مونږ خلقو ته په

هٰذَا الۡقُرۡاٰنِ مِنۡ كُلِّ مَثَلٍ فَاَبٰٓى اَكۡثَرُ

دې قرآن کښې د هر قسمه دلیل نو انکار کړے اکثر

النَّاسِ اِلَّا كُفُوۡرًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوۡا لَنۡ نُّؤۡمِنَ لَكَ

خلق (هر څه نه) مگر د کفر نه (انکار نه کوي) * او وائي دوی چرې تصدیق نه کوو مونږ ستا

حَتّٰى تَفۡجُرَ لَنَا مِنَ الۡاَرۡضِ يَنۡۢبُوۡعًا ﴿٩٠﴾ اَوۡ تَكُوۡنَ

تر دې پورې چې ته جاري کړې مونږ لره د زمکې نه چینې * یا شي

لَكَ جَنَّةٌ مِّنۡ نَّخِيۡلٍ وَّعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الۡاَنۡهٰرَ

تا لره باغ د کهجورو او د انگورو او چې رواني کړې ولې

خِلٰلَهَا تَفۡجِيۡرًا ﴿٩١﴾ اَوۡ تُسۡقِطَ السَّمَآءَ كَمَا زَعَمۡتَ

په مینځ د دې کښې په روانولو سره * یا ته راوغورځې اسمان دیره نه لکه څنگه چې گمان کړے ته

عَلَيۡنَا كِسَفًا اَوۡ تَاۡتِيَ بِاللّٰهِ وَ الۡمَلٰٓئِكَةِ قَبِيۡلًا ۙ﴿٩٢﴾

په مونږ باندي يو ټوټه (د عذاب) او يا راولي ته الله او فرشتے مخامخ ٭

اَوۡ يَكُوۡنَ لَكَ بَيۡتٌ مِّنۡ زُخۡرُفٍ اَوۡ تَرۡقٰي فِي

يا شي تا لره يو كور د سروزرو يا ته اوخيژي (پورې اودرے)

السَّمَآءِ ؕ وَ لَنۡ نُّؤۡمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتّٰي تُنَزِّلَ

آسمان ته ، او هيچرې تصديق نه كوو مونږ د ختلو ستا (آسمان ته) تر دي پورې چي راوړې ته

عَلَيۡنَا كِتٰبًا نَّقۡرَؤُهٗ ؕ قُلۡ سُبۡحَانَ رَبِّيۡ هَلۡ

مونږ ته كتاب (خط) چي اولولو مونږ هغي لره ، اووايه پاک دے زما رب نه

كُنۡتُ اِلَّا بَشَرًا رَّسُوۡلًا ﴿٩٣﴾ؒ وَ مَا مَنَعَ النَّاسَ

يم زه مگر بنده پيغمبر ٭ او نه دي منع كړي خلقو لره

اَنۡ يُّؤۡمِنُوۡۤا اِذۡ جَآءَهُمُ الۡهُدٰۤي اِلَّاۤ اَنۡ قَالُوۡۤا

د ايمان راوړلو نه كله چي راغے دوى ته هدايت (قرآن او سنت) مگر دې (خبرې) چي اوئيل دوى

اَبَعَثَ اللّٰهُ بَشَرًا رَّسُوۡلًا ﴿٩٤﴾ قُلۡ لَّوۡ كَانَ

آيا ليږلے دے الله بنده پيغمبر ٭ اووايه كه وے

فِي الۡاَرۡضِ مَلٰٓئِكَةٌ يَّمۡشُوۡنَ مُطۡمَئِنِّيۡنَ

په زمكه كښي فرشتي چي گرځيدلے په آرام

لَنَزَّلۡنَا عَلَيۡهِمۡ مِّنَ السَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُوۡلًا ﴿٩٥﴾

نو خامخا راليږلے به وو مونږ په دوى باندي د بــــره نه فرشته پيغمبر ٭

قُلۡ كَفٰي بِاللّٰهِ شَهِيۡدًۢا بَيۡنِيۡ وَ بَيۡنَكُمۡ ؕ اِنَّهٗ

اووايه كافي دے الله گواه په مينځ زما او په مينځ ستاسو كښي ، يقينًا دا الله

كَانَ بِعِبَادِهٖ خَبِيۡرًۢا بَصِيۡرًا ﴿٩٦﴾ وَ مَنۡ يَّهۡدِ

دے په خپلو بندگانو خبر دار ليدونكے ٭ او هغه څوک چي سمه كړي ورته

اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۚ وَ مَنْ يُّضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ

الله (لار د قرآن) نو دے په سمه لار باندې روان وي، او په چاچې مهرد گمراهي. او هې نو هیڅ کله او به نه مومې

لَهُمْ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِهٖ ؕ وَ نَحْشُرُهُمْ يَوْمَ

دوی لره مددگاران بغیر د الله نه ، او راپورته به کړو مونږ دوی لره په ورځ د

الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوْهِهِمْ عُمْيًا وَّ بُكْمًا وَّ صُمًّا ؕ

قیامت په مخونو د دوی باندې ړانده او گونگیان او کاڼه،

مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنٰهُمْ

او ځائے د دوی دے جهنم ، هرکله چې یو حد ته اورسي دا جهنم نو زیات به کړو مونږ دوی لره

سَعِيْرًا ۝٩٧ ذٰلِكَ جَزَآؤُهُمْ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا

سوزول • دا سزا د دوی ده د دې وجې نه چې دوی کفر کړے وو

بِاٰيٰتِنَا وَ قَالُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّ رُفَاتًا

په آیتونو زمونږ باندې او وائی دوی کله چې شو مونږ هډوکي او ذره ذره

ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِيْدًا ۝٩٨ اَوَ لَمْ يَرَوْا

آیا یقیناً مونږ خامخا به پورته کړے شو په پیدائش نوي کښې • آیا دوی نه گوري

اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ

چې یقیناً الله هغه ذات دے چې پیدا کړي ئي دي اسمانونه او زمکې

قَادِرٌ عَلٰٓى اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَ جَعَلَ لَهُمْ

قدرت والا دے په دې باندې چې پیدا کړي په شان د دوی. او مقرر کړے ئي ده دوی لره

اَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيْهِ ؕ فَاَبَى الظّٰلِمُوْنَ اِلَّا

نیټه چې نشته شک په هغې کښې ، نو انکار کړو ظالمان (د هر څه نه) مگر

كُفُوْرًا ۝٩٩ قُلْ لَّوْ اَنْتُمْ تَمْلِكُوْنَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ

انکار نه کړو د کفر نه • اووایه که تاسو مالکان وئ د خزانو د رحمت د

رَبِّیْۤ اِذًا لَّاَمْسَكْتُمْ خَشْیَةَ الْاِنْفَاقِ ؕ وَ كَانَ
رب زما نو په دغه وخت کښې خامخا بند کړے به وے تاسو د وجې د يرے د ختمیدو نه، او دے
الْاِنْسَانُ قَتُوْرًا ۠ وَ لَقَدْ اٰتَیْنَا مُوْسٰى تِسْعَ
انسان ډير بخيل ٭ او په تحقيق سره ورکړي وې مونږ موسیٰ علیه السلام ته نهه
اٰیٰتٍۭ بَیِّنٰتٍ فَسْــَٔلْ بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ اِذْ
معجزې ښکاره نو تپوس اوکه د بني اسرائيلو نه کله چې
جَآءَهُمْ فَقَالَ لَهٗ فِرْعَوْنُ اِنِّیْ لَاَظُنُّكَ
راغلے دوی ته موسیٰ (علیه السلام) نو اوئيل ده ته فرعون يقيناً زه خامخا ګمان کوم په تا باندې
یٰمُوْسٰى مَسْحُوْرًا ۠ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَاۤ
اے موسیٰ د جادوګر (ليونی) ٭ اوئيل (ورته موسیٰ علیه السلام) تحقيق سره ته پوهه ئې چې ندې
اَنْزَلَ هٰۤؤُلَآءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ
رالیږلي دي لره مګر رب د آسمانونو او د زمکو
بَصَآىِٕرَ ۚ وَ اِنِّیْ لَاَظُنُّكَ یٰفِرْعَوْنُ مَثْبُوْرًا ۠
ښکاره دلائل دي، او يقيناً زه ګمان کوم په تا باندې اے فرعون د لعنتي ٭
فَاَرَادَ اَنْ یَّسْتَفِزَّهُمْ مِّنَ الْاَرْضِ فَاَغْرَقْنٰهُ
نو اراده اوکړه (فرعون) دا چې اوشړي دوی لره د زمکې (مصر) نه نو غرق که مونږ ده لره
وَ مَنْ مَّعَهٗ جَمِیْعًا ۠ وَّ قُلْنَا مِنْۢ بَعْدِهٖ لِبَنِیْۤ
او هغه خوک چې ده سره (ملګری) وو ټول ٭ او اوئيل مونږ پس د ده نه بني
اِسْرَآءِیْلَ اسْكُنُوا الْاَرْضَ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ
اسرائيلو ته اوسيږئ په زمکه (د مصر) کښې نو کله چې راشي وعده
الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِیْفًا ۠ وَ بِالْحَقِّ اَنْزَلْنٰهُ
د آخرت رابه ولو مونږ تاسو لره ټول ٭ او په حق سره مونږ نازل کړے دے دې لره (۱)

(۱) دعالم غیب نه عالم شهادت ته

وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ۗ وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَّ

او په حق دا قرآن راغلی دے (۱)، او نه دے رالیږلے موږ تا لره مګر زیرے ورکونکے او

نَذِيْرًا ﴿۱۰۵﴾ وَقُرْاٰنًا فَرَقْنٰهُ لِتَقْرَاَهٗ عَلَى النَّاسِ

یره ورکونکے * او دا قرآن جدا جدا کړے دے موږ دي لره دي د پاره چې ته اولولي دي لره په خلقو باندي

عَلٰى مُكْثٍ وَّنَزَّلْنٰهُ تَنْزِيْلًا ﴿۱۰۶﴾ قُلْ اٰمِنُوْا بِهٖٓ

په آرام باندي او نازل کړے دے موږ دي لره په رالیږلو باندي * او وایه که ایمان راوړئ تاسو په دي

اَوْ لَا تُؤْمِنُوْا ۗ اِنَّ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ مِنْ

او که ایمان نه راوړئ ، بے شکه هغه کسان چې ورکړے شوے وه هغوي ته پوهه

قَبْلِهٖٓ اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ يَخِرُّوْنَ لِلْاَذْقَانِ

مخکښي د دینه کله چې لوستلے شي په دوی باندي پریوځي دوی په خپلو ځنو باندي

سُجَّدًا ﴿۱۰۷﴾ وَّيَقُوْلُوْنَ سُبْحٰنَ رَبِّنَآ اِنْ كَانَ

تابعدار * او وائي دوی پاک دے رب زموږ یقینًا ده

وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُوْلًا ﴿۱۰۸﴾ وَيَخِرُّوْنَ لِلْاَذْقَانِ

وعده د رب زموږ خامخا کیدونکي * او پریوځي دوی په خپلو ځنو باندي

يَبْكُوْنَ وَيَزِيْدُهُمْ خُشُوْعًا ﴿۱۰۹﴾ قُلِ ادْعُوا

ژاړي او زیاتوي دوی لره عاجزي * او وایه رامدد کړئ

اللّٰهَ اَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ ۗ اَيًّا مَّا تَدْعُوْا فَلَهُ

الله لره په نوم د الله او رامدد کړئ الله په نوم د رحمن باندي، په کوم نوم چې رامدد کوئ تاسو نو دي الله لره دي

الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ۚ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا

نومونه ښائسته ، او مه تیزوه خپل آواز او مه

تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيْلًا ﴿۱۱۰﴾ وَ

دیر رو والے کوه په دي باندي او اولټوه په مینځ د دي کښي لار * او

(۱) عالم ... شهادت نه دنیا ته

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ لَمْ یَتَّخِذْ وَلَدًا وَّ

اووايه صفتونو د خدائي توب الله هغه ذات لره دي چي نه ئي دے نيولے (ځان لره) نائب او

لَمْ یَكُنْ لَّهٗ شَرِیْكٌ فِی الْمُلْكِ وَ لَمْ یَكُنْ

نشتے ده لره حصه دار په بادشاهت کښې او نه نيشتے

لَّهٗ وَلِیٌّ مِّنَ الذُّلِّ وَ كَبِّرْهُ تَكْبِیْرًا ﴿۱۱۱﴾ ع ۱۲

ده لره څوک معاون د کمزورتيا نه او لوئي بيان که د الله په لوئي بيانولو سره*

آياتها ۱۱۰ — سُوْرَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّة — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ — تدوین ۱۸ نزول ۶۹ — رکوعاتها ۱۲

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْۤ اَنْزَلَ عَلٰی عَبْدِهِ الْكِتٰبَ

صفتونه د خدائي توب الله هغه ذات لره دي چي رالیږلے ئي دے په خپل بنده باندي کتاب

وَ لَمْ یَجْعَلْ لَّهٗ عِوَجًا ﴿۱﴾ قَیِّمًا لِّیُنْذِرَ بَاْسًا

او نه ئي دے گرځولے دي لره هيڅ کوږوالے* مضبوط دے (قرآن خپلو مضامينو کښې) دي د پاره چي اوبيروي خلق د عذاب

شَدِیْدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَ یُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِیْنَ

سخت د خپل طرف نه او زيرے ورکي مومنانو ته

الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا

هغه کسانو ته چي عمل کړي نيک چي يقيناً دوی لره دے اجـــر

حَسَنًا ﴿۲﴾ مّٰكِثِیْنَ فِیْهِ اَبَدًا ﴿۳﴾ وَّ یُنْذِرَ

ښائسته* وخت تيرونکي دي په دي کښې هميشه* او (دي د پاره چي) اوبيري

الَّذِیْنَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ﴿۴﴾ مَا لَهُمْ بِهٖ

هغه کسان چي وائي دوی نيولے دے الله نائب* نشتے دوی لره په دي باندي

مِنْ عِلْمٍ وَّ لَا لِاٰبَآىِٕهِمْ ؕ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ

څه پوهه او نه پلارانو د دوی لره ، ډيره لويه خبره ده چي راوځي

سُوْرَةُ الْكَهْفِ

ربط د سورت الكهف:

{۱} مخکښې سورت شروع وو په تسبيح باندې او دا سورت شروع کړی په تحميد باندې.

{۲} مخکښې سورت ختم شوے وو په تحميد باندې نو دا سورت شروع کړی په تحميد باندې.

{۳} مخکښې سورت آخر کښې رد په اتخاذ الولد اوشه نو دلته آيت ۴، ۵ کښې هم پې رد کړی.

امتيازات د سورت الكهف:

{۱} دا سورت ممتاز دے په درې وجوه د خساست د دنيا باندې.

{۲} په واقعې د ذوالقرنين باندې. {۳} په واقعې د باغ والا باندې.

دعوی د سورت الكهف: نفی د شرک فی العلم په څلور وجوه سره او خساست د دنيا په دريو وجوه سره.

خلاصه د سورت الكهف: په دې سورة کښې دوه مسئلې ذکر کړی:

نفی د شرک في العلم (۲) خساست (سپکاوے) د دنيا په اولې مسئلې (نفي د شرک في العلم) باندې

څلور واقعات ذکر کړی.

اوله واقعه د اصحاب کهف، دويمه واقعه د نبي عليه السلام

دريمه واقعه د موسی عليه السلام. څلورمه واقعه د ذوالقرنين.

دويمه مسئله (خساست د دنيا) وه خساست د دنيا په دريو وجوه سره ذکر کړی

دا دنيا به ستا نه واغستې شي لکه څنګه چه باغ واله نه واغستې شوه.

الدنيا تؤخذ منک کما اخذت من اصحاب الجنة آيت ۳۲.

الدنيا وقتها قليل. آيت ۴۵ د دنيا وخت ډير لږ دے.

الدنيا تکون وبالا عليک آيت ۴۹ دا دنيا به تا باندې وبال شي.

مِنْ اَفْوَاهِهِمْ ؕ اِنْ یَّقُوْلُوْنَ اِلَّا كَذِبًا ۝٥

د خلو د دوی نه ، نه وائي دوی مگر دروغ *

فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلٰۤى اٰثَارِهِمْ اِنْ لَّمْ

شايد چې ته هلاكونكے يې خپل ځان په قدمونو د دوی باندې دې وجې نه چې

یُؤْمِنُوْا بِهٰذَا الْحَدِیْثِ اَسَفًا ۝٦ اِنَّا جَعَلْنَا

دوی ايمان نه راوړي په دې بيان د وجې د غم نه * يقينًا گرځولې دې مونږ

مَا عَلَى الْاَرْضِ زِیْنَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَیُّهُمْ

هغه چې په زمكه كښې دې ښائست دې لره دې د پاره چې امتحان اوكړو مونږ په دوی باندې چې كوم يو د دوی نه

اَحْسَنُ عَمَلًا ۝٧ وَ اِنَّا لَجٰعِلُوْنَ مَا عَلَیْهَا

ښائسته عمل كونكے دے * او يقينًا مونږ خامخا گرځونكي يو هغه چې دې په دې زمكه باندې

صَعِیْدًا جُرُزًا ؕ۝٨ اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحٰبَ الْكَهْفِ

ميدان اچه پوچه (بنجر) * آيا ته گمان كے چې يقينًا غـــار والا

وَ الرَّقِیْمِ ۙ كَانُوْا مِنْ اٰیٰتِنَا عَجَبًا ۝٩

او تختو والا ، وو دوی د دلائلو زمونږ نه نا اشنا *

اِذْ اَوَى الْفِتْیَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوْا رَبَّنَاۤ

كله چې راغلل خوانان غـــار ته نو اووئيل دوی اے ربه زمونږ

اٰتِنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً وَّ هَیِّئْ لَنَا مِنْ

راكړې مونږ ته د خپل طرف نه مهرباني يا جنت او تيار كړې مونږ لره د

اَمْرِنَا رَشَدًا ۝١٠ فَضَرَبْنَا عَلٰۤى اٰذَانِهِمْ فِی

كار زمونږ نه كاميابي اصلاح * نو اوټپول مونږ (دوی لره) په غوږونو د دوی باندې په

الْكَهْفِ سِنِیْنَ عَدَدًا ۝١١ ۙ ثُمَّ بَعَثْنٰهُمْ لِنَعْلَمَ

غار كښې كلونه د شمير * بيا راپورته (ويښ) كړل مونږ دوی لره دې د پاره چې ښكاره كړو مونږ

اَیُّ الْحِزْبَیْنِ اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوْۤا اَمَدًا ۟﴿۱۲﴾

چې کوم یو د دوو ډلو نه ښه شمیر کوونکے دے د هغه چې دوی تیره کړې وه څه موده ٭

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَیْكَ نَبَاَهُمْ بِالْحَقِّ ؕ اِنَّهُمْ

موږ بیانوو په تا باندې د خبر د دوی نه په رښتیا باندې ، یقینًا دوی

فِتْیَةٌ اٰمَنُوْا بِرَبِّهِمْ وَ زِدْنٰهُمْ هُدًى ﴿۱۳﴾ۖ

ځوانان وو چې ایمان ئې راوړے وو په خپل رب باندې او زیات کړے وو موږ دوی ته توفیق ٭

وَّ رَبَطْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوْا فَقَالُوْا

او پټې اولګولې موږه په زړونو د دوی باندې کله چې دوی اودریدل (بادشاه ته) نو اووئیل دوی

رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ لَنْ نَّدْعُوَاۡ

رب زموږ رب د اسمانونو او د زمکې دے چرې نه رامدد کوو موږ

مِنْ دُوْنِهٖۤ اِلٰهًا لَّقَدْ قُلْنَاۤ اِذًا شَطَطًا ﴿۱۴﴾

سیوا د الله نه بل مددګار (او که رامدد کړو موږ) تحقیق سره اوبه وایو موږ په دغه وخت کښې زیاتې (په الله باندې باندې دروغ)

هٰۤؤُلَآءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖۤ اٰلِهَةً ؕ

دغه کسان قوم زموږ دے نیولې ئې دي سیوا د الله نه مددګاران ،

لَوْ لَا یَاْتُوْنَ عَلَیْهِمْ بِسُلْطٰنٍۭ بَیِّنٍ ؕ فَمَنْ

ولې راتلل نه کې دوي په دوی (الٰهه) باندې په دلیل ښکاره ، نو څوک دے

اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿۱۵﴾ؕ

ډیر لوئې ظالم (دروغ جوړونکو کښې) د هغه چا نه چې جوړ ئې کړل په الله باندې دروغ ٭

وَ اِذِ اعْتَزَلْتُمُوْهُمْ وَ مَا یَعْبُدُوْنَ اِلَّا اللّٰهَ

او کله چې دوی ځان له شو د مشرکانو نه او د هغه نه چې دوی عبادت کولو بغیر د الله نه

فَاْوٗۤا اِلَى الْكَهْفِ یَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّنْ

وې وئیل راشئ غار ته خور به کې ستاسو د پاره رب ستاسو د

رَّحْمَتِهٖ وَ يُهَيِّئْ لَكُمْ مِّنْ اَمْرِكُمْ مِّرْفَقًا ﴿١٦﴾

رحمت خپل نه او تيار به کړي تاسو لره د کار ستاسو نه آسانتيا *

وَ تَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَّزٰوَرُ عَنْ

او ليده به تا نور (نمر) لره کله چې راختنه به نو اوړيده به د

كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِيْنِ وَ اِذَا غَرَبَتْ تَّقْرِضُهُمْ

غار د دوی نه ښي طرف ته او کله چې پريوته به پرېښودل به ئې دوی

ذَاتَ الشِّمَالِ وَ هُمْ فِيْ فَجْوَةٍ مِّنْهُ ؕ ذٰلِكَ

ګس طرف ته او وو دوی په ميدان د دې نه ، دا

مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ ؕ مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۚ

دا د نښو د الله نه دي ، هغه چا لره چې توفيق ورکړي الله نو دے وي په سمه لار باندي روان

وَ مَنْ يُّضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ﴿١٧﴾

او چا باندي چې مهر د ګمراهی اولږي الله نو هيڅ کله به پيدا نه کړي ده لره دوست لار خودونکے *

وَ تَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَّ هُمْ رُقُوْدٌ ۖۗ وَّ نُقَلِّبُهُمْ

او ګمان به کوي تا په دوی باندي د ويخو او دوی اوده وو ، او اړول راړول مونږ دوی لره

ذَاتَ الْيَمِيْنِ وَ ذَاتَ الشِّمَالِ ۖۗ وَ كَلْبُهُمْ

ښي طرف ته او ګس طرف ته ، او سپے د دوی

بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيْدِ ؕ لَوِ اطَّلَعْتَ

اوږدونکے وو خنګلو خپلو لره په درشل د ندي ، که ته خبر شوے وي

عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَّ لَمُلِئْتَ

په دوی باندي نو خامخا اړېدلے به وي ته د دوی نه په تيښته او خامخا ډک شوے به وي ته

مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَ كَذٰلِكَ بَعَثْنٰهُمْ لِيَتَسَآءَلُوْا

د دوی نه د ېرے * او دا رنګي راپورته (راويخ) کړل مونږ دوی لره دي د پاره چې تپوس اوکي د يو بل نه

بَيْنَهُمْ ؕ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ ؕ

خپل مینځ کښې ، اوئیل یو ویونکي د دوی نه څومره وخت تیر کړو تاسو (په دې غار کښې)؟

قَالُوْا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ؕ قَالُوْا

اوئیل دوی، وخت تیر کړو مونږ یو ورځ یا څه حصه د ورځې ، اوئیل دوی

رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ ؕ فَابْعَثُوْٓا اَحَدَكُمْ

رب ستاسو پوهه دے په هغه چې تاسو وخت تیر کړے دے ، نو اولیږئ یو تن ستاسو

بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖٓ اِلَى الْمَدِيْنَةِ فَلْيَنْظُرْ

په روپۍ ستاسو باندې چې دا ده ښار ته نو او دې ګوري

اَيُّهَآ اَزْكٰى طَعَامًا فَلْيَاْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ

چې کوم یو د دوی نه پاکیزه دے په خوراک کښې نو راد وړي تاسو ته خوراک د هغه نه

وَ لْيَتَلَطَّفْ وَ لَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ اَحَدًا ﴿١٩﴾

او نرمي دې کړي (په خبرو کښې) او پوهه دې نه کړي په تاسو باندې یو تن *

اِنَّهُمْ اِنْ يَّظْهَرُوْا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوْكُمْ اَوْ

یقینًا دوی که خبر دار شو په تاسو باندې نو اوبه لی تاسو لره په کانړو یا

يُعِيْدُوْكُمْ فِيْ مِلَّتِهِمْ وَ لَنْ تُفْلِحُوْٓا اِذًا

واپس به کړي تاسو لره په دین خپل کښې او هیڅ کله به کامیاب نه شئ تاسو په دغه وخت کښې

اَبَدًا ﴿٢٠﴾ وَ كَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوْٓا

هیڅ کله * او دارنګې خبر دار کړل مونږ (دا خلق) په دوی باندې دې د پاره چې پوهه شي

اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ اَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ

چې یقینا وعده د الله حقه ده او یقینا قیامت نشته شک

فِيْهَا ۚ اِذْ يَتَنَازَعُوْنَ بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا

په دې کښې، کله چې جهګړه شروع کړه دوی په خپل مینځ کښې د کار د دوی نو اوئیل دوی

نصف القرآن باعتبار عدد الحروف بان التاء بعد الياء من النصف الاول واللام الثانية من النصف الاخير ١٢

ابۡنُوۡا عَلَيۡهِمۡ بُنۡيَانًا ؕ رَبُّهُمۡ اَعۡلَمُ بِهِمۡ ؕ

جوړ کړئ په دوی باندې آبادي ، رب د دوی ښه پوهه دے په دوی باندې ،

قَالَ الَّذِيۡنَ غَلَبُوۡا عَلٰٓى اَمۡرِهِمۡ لَـنَـتَّخِذَنَّ

اوئیل هغه کسانو چې زباتے ئې کړے وو په خپل دین خامخا جوړ به کړو مونږ

عَلَيۡهِمۡ مَّسۡجِدًا ﴿۲۱﴾ سَيَقُوۡلُوۡنَ ثَلٰثَةٌ رَّابِعُهُمۡ

په دوی باندې جومات ٭ زر دے چې وائي به دوی درې کسان وو خلورم د دوی

كَلۡبُهُمۡ ۚ وَيَقُوۡلُوۡنَ خَمۡسَةٌ سَادِسُهُمۡ كَلۡبُهُمۡ

سپے وو ، اووائي به دوی چې پنځه وو شپږم ئې سپے وو

رَجۡمًۢا بِالۡغَيۡبِ ۚ وَيَقُوۡلُوۡنَ سَبۡعَةٌ وَّثَامِنُهُمۡ

ویشتل دي نادیده ، او وائي دوی اووه کسان وو او اتم ئې

كَلۡبُهُمۡ ؕ قُلۡ رَّبِّىۡۤ اَعۡلَمُ بِعِدَّتِهِمۡ مَّا

سپے وو ، اووایه رب زما پوهه دے په شمیر د دوی باندې نه

يَعۡلَمُهُمۡ اِلَّا قَلِيۡلٌ ۙ فَلَا تُمَارِ فِيۡهِمۡ اِلَّا

پوهیږي په (اصل تعداد د) دوی مګر لږ نو خبري مه کوه په باره د دوی کښې مګر

مِرَآءً ظَاهِرًا ۖ وَّلَا تَسۡتَفۡتِ فِيۡهِمۡ مِّنۡهُمۡ

خبره سرسري او تپوس مه کوه په باره د دوی کښې د دې خلقو نه

اَحَدًا ﴿۲۲﴾ وَلَا تَقُوۡلَنَّ لِشَاىۡءٍ اِنِّىۡ فَاعِلٌ

د هیچا نه ٭ او مه وایه په باره د یو کار کښې چې یقینًا زه کونکے یم

ذٰلِكَ غَدًا ﴿۲۳﴾ اِلَّاۤ اَنۡ يَّشَآءَ اللّٰهُ ۫ وَاذۡكُرۡ

دا کار صبا ٭ مګر چې خوښه شي د الله او یادوه ته

رَّبَّكَ اِذَا نَسِيۡتَ وَقُلۡ عَسٰٓى اَنۡ يَّهۡدِيَنِ

رب خپل کله چې ته هیر کړې او اووایه زر دے چې لار به اوښائي ما ته

رَبِّيْ لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾ وَ لَبِثُوْا

رب زما زيات نزدي ته د دينه د اصلاح * او دوى وخت تير كه

فِيْ كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنِيْنَ وَ ازْدَادُوْا

په غار د دوى كښې درى سوه كالونه او زيات كړي ئې وو په دي باندي

تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوْا ۚ لَهٗ غَيْبُ

نهه كاله* او وايه الله پوهه دے په هغه چې دوى وخت تير كړے وو دي الله لره علم د غيبو

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۭ اَبْصِرْ بِهٖ وَ اَسْمِعْ ۭ مَا

د آسمانونو او د زمكي دے ، ښه اوينه حالات د دوى او ښه واوره حالات د دوى ، نشتے

لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّلِيٍّ ز وَّ لَا يُشْرِكُ فِيْ

دوى لره سيوا د الله نه څوک دوست او نه حصه دارئ (الله) په

حُكْمِهٖ اَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَ اتْلُ مَآ اُوْحِيَ اِلَيْكَ مِنْ

فيصلې خپلې كښې هيچا لره* او لوله هغه چې وحي كړے شوي ده تا ته د

كِتَابِ رَبِّكَ ۚۛ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ ۚ قف وَ لَنْ

كتاب د رب ستا ، نشتے څوک بدلونكے حكمونو د الله لره ، او هيڅ كله

تَجِدَ مِنْ دُوْنِهٖ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾ وَ اصْبِرْ نَفْسَكَ

ته به اونه مومي سيوا د الله نه ځائے د پناهي * او ځان كلك كه

مَعَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ

د هغه كسانو سره چې را مدد كئ خپل رب صبا

وَ الْعَشِيِّ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَهٗ وَ لَا تَعْدُ عَيْنٰكَ

او بيگا اراده كئ دوى د رضا د الله او وا ده نوري ستركي ستا

عَنْهُمْ ۚ تُرِيْدُ زِيْنَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَ لَا

د دوى (د ملګرتيا) نه ، چې ته اراده كے د نمائش د ژوند د دنيا ، او

تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهٗ عَنْ ذِكْرِنَا وَ اتَّبَعَ
تابعداري مه کوه د هغه چا چې غافل کړے دے موږ زړه د هغه د خپل کتاب نه او روان شو دے

هَوٰىهُ وَ كَانَ اَمْرُهٗ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَ قُلِ الْحَقُّ
د خپل خواهش پسې او دے کار د ده زياتي د حد نه ٭ او اووايه حق

مِنْ رَّبِّكُمْ فَمَنْ شَآءَ فَلْيُؤْمِنْ وَّ مَنْ
د طرفه د رب ستاسو دے پس څوک چې اوغواړي نو ايمان دې راوړي او څوک چې

شَآءَ فَلْيَكْفُرْ اِنَّآ اَعْتَدْنَا لِلظّٰلِمِيْنَ نَارًا
اوغواړي نو کفر دې اوکي ، يقيناً موږ تيار کړے دے د پاره د ظالمانو اوور،

اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَ اِنْ يَّسْتَغِيْثُوْا
چې راګير به کې دوی لره لمبے د دې (اوور) ، او که دوی فرياد کې

يُغَاثُوْا بِمَآءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوْهَ
فرياد به ئې قبلولے شي په اوبو په شان د تانبې وېلې کړے شوې پوستکے به لرې کې د مخونو نه ،

بِئْسَ الشَّرَابُ وَ سَآءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ اِنَّ
ډير بد دې دا څکل ، او ډير بد دے منزل ٭ يقيناً

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اِنَّا لَا
هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړے دے نيک يقيناً موږ نه

نُضِيْعُ اَجْرَ مَنْ اَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ اُولٰٓئِكَ
ضايع کوو اجر د هغه چا چې ښائسته عمل کې ٭ دغه کسان چې دي

لَهُمْ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ
دوی لره جنتونه د هميشګيرئ دي چې رواني به وي لاندې د (اونو) د هغې نه

الْاَنْهٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
ولے کالي دار به کړے شي دوی په دې کښې د باهو ګانو نه د سرو زرو نه

وَّ يَلۡبَسُوۡنَ ثِيَابًا خُضۡرًا مِّنۡ سُنۡدُسٍ وَّ

او اغوندي به دوی جامې شنې د نرو ريښمو او

اِسۡتَبۡرَقٍ مُّتَّكِـِٕيۡنَ فِيۡهَا عَلَى الۡاَرَآئِكِ‌ ؕ

د غټو ريښمو (وسکنونه) تکيه به ئې لګولې وي په دې کښې په کرسو باندې ،

نِعۡمَ الثَّوَابُ‌ ؕ وَحَسُنَتۡ مُرۡتَفَقًا ﴿۳۱﴾ وَاضۡرِبۡ

څه ښائسته بدله ده ، او څه ښائسته منزل دے ° او بيان که

ع ۴/ ۱۶

لَهُمۡ مَّثَلًا رَّجُلَيۡنِ جَعَلۡنَا لِاَحَدِهِمَا جَنَّتَيۡنِ

دوی ته مثال د هغه دوو سړو چې ګرځولي وو مونږ د پاره د يو تن د دوی دوه باغونه

مِنۡ اَعۡنَابٍ وَّحَفَفۡنٰهُمَا بِنَخۡلٍ وَّجَعَلۡنَا

د انګورو نه او پټ کړي وو مونږ دې لره په کهجورو باندې او ګرځولے وو مونږ

بَيۡنَهُمَا زَرۡعًا ؕ﴿۳۲﴾ كِلۡتَا الۡجَنَّتَيۡنِ اٰتَتۡ اُكُلَهَا

په مينځ د دې دواړو کښې فصل ° دغه دواړه باغونو ورکولې ميوې خپلې

وَلَمۡ تَظۡلِمۡ مِّنۡهُ شَيۡـًٔا ۙ وَّفَجَّرۡنَا خِلٰلَهُمَا

او کمے ئې نه کو د دې نه دڅه شي ،او جاري کړي وې مونږ په مينځ د دې دواړو کښې

نَهَرًا ۙ﴿۳۳﴾ وَّكَانَ لَهٗ ثَمَرٌ‌ ۚ فَقَالَ لِصَاحِبِهٖ

ولې ° او وې دې سړي لره ميوې (آمدني) ، نو اوئيل ده خپل ملګري ته

وَهُوَ يُحَاوِرُهٗۤ اَنَا اَكۡثَرُ مِنۡكَ مَالًا وَّاَعَزُّ

او ده بحث کوو (۱) هغه سره زه زيات يم ستا نه په مال کښې او زورآور يم

نَفَرًا ﴿۳۴﴾ وَدَخَلَ جَنَّتَهٗ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفۡسِهٖ‌ ۚ

په ډله کښې ° او دننه شو دے خپل باغ ته او وو دے ظلم کونکے خپل ځان باندې،

قَالَ مَاۤ اَظُنُّ اَنۡ تَبِيۡدَ هٰذِهٖۤ اَبَدًا ۙ﴿۳۵﴾ وَّمَاۤ

اوئيل ده زه ګمان نه کوم چې هلاک به شي دا (باغ) چرې هم ° او زه

(۱) ځان غټ ښکاره کول په هغه باندې

اَظُنُّ السَّاعَةَ قَآئِمَةً ۙ وَّ لَئِنْ رُّدِدْتُّ اِلٰى

گمان نه کوم په قيامت د واقع کيدلو او که زه واپس کړے شوم

رَبِّيْ لَاَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿۳۶﴾ قَالَ

رب خپل ته نو خامخا اوبه مومم زه غوره د دې نه خائے د اوړيدلو • اوئيل

لَهٗ صَاحِبُهٗ وَ هُوَ يُحَاوِرُهٗۤ اَكَفَرْتَ بِالَّذِيْ

ده ته ملګري خپل او ده بحث کوو د هغه سره (۱) آيا تا کفر اوکه په هغه ذات چې

خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ

پيدا کړے ئې ته د خاورې نه بيا د يو خاڅکي نه بيا

سَوّٰىكَ رَجُلًا ﴿۳۷﴾ لٰكِنَّا۠ هُوَ اللّٰهُ رَبِّيْ وَ لَاۤ

برابر کړے ئې دے تا لره سړے • ليکن دا الله زما رب دے او نه

اُشْرِكُ بِرَبِّيْۤ اَحَدًا ﴿۳۸﴾ وَلَوْلَاۤ اِذْ دَخَلْتَ

حصه دار کوم زه خپل رب سره هيڅوک • نو ولې کله چې دننه شوې ته

جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَآءَ اللّٰهُ ۙ لَا قُوَّةَ اِلَّا

باغ خپل ته (نه) وئيل تا : (کيږي) هغه چې اوغواړي الله نشته طاقت د نيکۍ مګر

بِاللّٰهِ ۚ اِنْ تَرَنِ اَنَا اَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَّ

په توفيق د الله سره، که ته وينې ما لره چې زه کم يم ستا نه په اعتبار د مال او

وَلَدًا ﴿۳۹﴾ فَعَسٰى رَبِّيْۤ اَنْ يُّؤْتِيَنِ خَيْرًا

اولاد • نو زر دے رب زما دا چې رابه کړي ما ته غوره

مِّنْ جَنَّتِكَ وَ يُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ

د باغ ستا نه او راوبه لېږي په دې باندې باران د کاڼړو د

السَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيْدًا زَلَقًا ﴿۴۰﴾ اَوْ يُصْبِحَ

بره نه نو اوبه ګرځي دا (باغ) ميدان خويدونکے • يا اوبه ګرځي

(۱) خاوند ئې خپل ملګري ته د هغه باندې د ملکيت په سبب د ايمان

مَآؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيْعَ لَهٗ طَلَبًا ﴿۴۱﴾ وَ اُحِيْطَ

اوبه د دې ژوري نو چرې به نه طاقت نه لرې دې اوبو لره د راوباسلو * او احاطه اوکړے شوه

بِثَمَرِهٖ فَاَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلٰى مَآ اَنْفَقَ

په میوو د دې باندې نو اوګرځیده دے چې مروړل ئې لاسونه خپل په هغه مال چې خرچ کړے ئې وو

فِيْهَا وَ هِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوْشِهَا وَ يَقُوْلُ

په دې کښې او دا باغ وران وو سره د چتونو خپلو او اووئیل ده

يٰلَيْتَنِيْ لَمْ اُشْرِكْ بِرَبِّيْٓ اَحَدًا ﴿۴۲﴾ وَ لَمْ

هائے ارمان دے ما لره چې ما نه وے حصه دار کړے خپل رب سره يو تن * او نه

تَكُنْ لَّهٗ فِئَةٌ يَّنْصُرُوْنَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَ

وه ده لره يو ډله چې امداد ئې کړے وو د ده سيوا د الله نه او

مَا كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿۴۳﴾ط هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلّٰهِ

نه وو دے بدله اخستونکے * په دغه وخت کښې ښکاره شو اختيار الله لره

الْحَقِّ ط هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَّ خَيْرٌ عُقْبًا ﴿۴۴﴾ع وَ

چې رښتيا دے ، دا الله غوره دے په اعتبار د بدلې ورکولو او غوره دے په اعتبار د انجام * او

اضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآءٍ

بيان کړه دوی ته مثال د ژوند د دنيا په شان د اوبو

اَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ

چې راوررو مونږه هغې لره د بره نه نو ګډ وډ شي په دې سره شينکي د

الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ هَشِيْمًا تَذْرُوْهُ الرِّيٰحُ ط وَ

زمکې نو اوګرځي دا فصل ذره ذره الوځي دې لره بادونه ، او

كَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿۴۵﴾ اَلْمَالُ

دے الله په هر يو شي باندې قدرت والا * مال

وَالْبَنُوْنَ زِيْنَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَالْبٰقِيٰتُ

او خامن نمائش دے د ژوند د دنیا ، او باقي

الصّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ اَمَلًا ﴿٤٦﴾

نیک اعمال غوره دي په نزد د رب ستا په بدله کښې او غوره دي د امید

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً ۙ

او په هغه ورځ چې روان به کو مونږ غرونه او وینې به ته زمکې لره ښکاره

وَّحَشَرْنٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوْا

او راپورته به کړو مونږ دوی لره نو پرې به نه ایږدو مونږ د دوی نه یو تن * او پیش به کړے شي دوی

عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا ۗ لَقَدْ جِئْتُمُوْنَا كَمَا خَلَقْنٰكُمْ

رب ستا ته صف په صف ، تحقیق سره راتلل اوکړل تاسو مونږ ته لکه څنګه چې پیدا کړي وۀ مونږ تاسو

اَوَّلَ مَرَّةٍ ۢ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَّجْعَلَ لَكُمْ

اول ځل بلکه ګمان کولو تاسو دا چې هیڅ کله او به نه ګرځوو مونږ تاسو

مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتٰبُ فَتَرَى الْمُجْرِمِيْنَ

وخت د وعدې * او کیښه خودے شي عمل نامې نو وینې به ته مجرمانو لره

مُشْفِقِيْنَ مِمَّا فِيْهِ وَيَقُوْلُوْنَ يٰوَيْلَتَنَا

یریدونکي د هغه نه چې دي په دې کښې او وائي به دوی هائے افسوس دے مونږ لره

مَالِ هٰذَا الْكِتٰبِ لَا يُغَادِرُ صَغِيْرَةً وَّلَا

څه دي دي عمل نامې لره چې نه ئې دے پرېښودے وړه خبره (د توقو زما) او نه

كَبِيْرَةً اِلَّآ اَحْصٰىهَا ۚ وَوَجَدُوْا مَا عَمِلُوْا

لویه خبره (د ګناه زما) مګر شمیرلے ئې ده هغې لره او به مومي دوی هغه چې دوی کړي وو

حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا

حاضر ، او ظلم نه کيږي رب ستا په هیچا * او (یاد که هغه وخت) کله چې اوئیل مونږ

ع ٦

لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ

فرشتو ته سجده اوکړئ په طرف د آدم (علیه السلام) نو سجده اوکړه دوی مګر

اِبْلِيْسَ ؕ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ

ابلیس اونه کړه ، وو دے د پیریانو نه نو خلاف ئې اوکه د حکم د

رَبِّهٖ ؕ اَفَتَتَّخِذُوْنَهٗ وَ ذُرِّيَّتَهٗٓ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِيْ

خپل رب ، نو آیا نیسئ تاسو ده لره او اولاد د ده لره دوستان سیوا زما نه

وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ ؕ بِئْسَ لِلظّٰلِمِيْنَ بَدَلًا ﴿۵۰﴾ مَآ

او دوی ستاسو د پاره دشمنان دي ، بده ده د پاره د ظالمانو بدله * نه دي

اَشْهَدْتُّهُمْ خَلْقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَ لَا

حاضر کړي ما دوی لره پیدائش د آسمانونو او د زمکو نه او نه

خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ ۪ وَ مَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّيْنَ

پیدائش د خپلو ځانونو ته او نه یم زه نیونکے ګمراهانو لره

عَضُدًا ﴿۵۱﴾ وَ يَوْمَ يَقُوْلُ نَادُوْا شُرَكَآءِيَ

دوست * او په هغه ورځ (د قیامت) او به وائي (الله) راوغواړئ شریکان زما (ستاسو په خیال)

الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيْبُوْا

هغه کسان چې تاسو پې ګمان کو (د الله) چغه به کې دوی هغوي ته نو قبولوالے به اونه کي هغوي

لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَّوْبِقًا ﴿۵۲﴾ وَرَاَ الْمُجْرِمُوْنَ

د دوی. او اوبه ګرځوو مونږ په مینځ د دوی کښې هلاکت * او اوبه وینې مجـــرمان

النَّارَ فَظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ مُّوَاقِعُوْهَا وَلَمْ يَجِدُوْا عَنْهَا

اوور نو دوی به ګمان اوکي چې یقینًا دوی پریوتونکي دي په دي جهنم کښې او اوبه نه مومي دوی دینه

مَصْرِفًا ﴿۵۳﴾ وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ

ځائے د خلاصي * او تحقیق سره واضح بیان کړي دي مونږ په دي قرآن کښې

لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ؕ وَكَانَ الْاِنْسَانُ

د پاره د خلقو هر قسمه دليل ، او دے انسان

اَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ

زيات د هر يو څيز نه جګړه مار ۞ او نه دي منع کړي خلقو لره چي

يُّؤْمِنُوْٓا اِذْ جَآءَهُمُ الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوْا

ايمان راوړي دوی کله چي راغے دوی ته هدايت (قرآن) او ببښنه اوغواړي

رَبَّهُمْ اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْاَوَّلِيْنَ

د خپل رب نه مګر دي خبري چي راشي دوی ته طريقه د ړومبنو (خلقو)

اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ

يا راشي دوی ته عذاب مخامخ ۞ او نه رالېږل مونږ

الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ ۚ وَ

پيغمبران مګر زيري ورکونکي (منونکو ته د جنّت) او ويره ورکونکي (نه منونکو ته د جهنّم) ۔ او

يُجَادِلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا

جګړي کوي هغه کسان چي کفر ئي کړے دے په باطل باندي دي د پاره چي کمزورے کي

بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوْٓا اٰيٰتِيْ وَمَآ اُنْذِرُوْا

په دي (جګړه) باندي حق او نيولي ئي دي آيتونه زما او هغه څه چي يرولے شو دوی

هُزُوًا ﴿٥٦﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ

ټوقه ۞ او څوک دے زيات ظالم (مخ اړونکو کښي) د هغه چا نه چي پند ورته ورکړے شو په آيتونو د رب خپل

فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدٰهُ ؕ اِنَّا

نو مخ ئي واړوه د دي نه او هير ئي کړو هغه عمل چي مخکښي کړے وو لاسونو د ده ، يقيناً مونږ

جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَ

ګرځولي دي په زړونو د دوی باندي پردي چي پوهه نه شي په دي قرآن او

فِيۡۤ اٰذَانِهِمۡ وَقۡرًا ؕ وَاِنۡ تَدۡعُهُمۡ اِلَى الۡهُدٰى

په غوږونو د دوی کښې دے دروندوالے ، او که ته راغواړې دوی لره هدایت (قرآن او سنت) ته

فَلَنۡ يَّهۡتَدُوۡۤا اِذًا اَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الۡغَفُوۡرُ ذُو

نو چرې دوی لار نه مومي په دغه وخت کښې هیچرې هم ° او رب ستا دے بخښونکے خاوند د

الرَّحۡمَةِ ؕ لَوۡ يُؤَاخِذُهُمۡ بِمَا كَسَبُوۡا لَعَجَّلَ

مهرباني ، که نیولے الله دوی لره (سمدستي) په سبب د هغه (نا کاره عملونو) چې دوی کړي دي خامخا به تلوار یې ئې ورکړے وو

لَهُمُ الۡعَذَابَ ؕ بَلۡ لَّهُمۡ مَّوۡعِدٌ لَّنۡ يَّجِدُوۡا

دوی لره عذاب ، بلکه دوی لره یو وخت د وعدې دے هیڅ کله به او نه مومي

مِنۡ دُوۡنِهٖ مَوۡئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلۡكَ الۡقُرٰٓى اَهۡلَكۡنٰهُمۡ

سیوا د الله نه ځائے د اوړیدو/ پناهي° او دغه کلي هلاک موکړل دوی لره

لَمَّا ظَلَمُوۡا وَجَعَلۡنَا لِمَهۡلِكِهِمۡ مَّوۡعِدًا ﴿٥٩﴾ وَ

کله چې دوی ظلم (شرک) اوکه او مقرر کړے وو مونږ د پاره د هلاکت د دوی یو وخت د وعدې° او

اِذۡ قَالَ مُوۡسٰى لِفَتٰٮهُ لَاۤ اَبۡرَحُ حَتّٰۤى اَبۡلُغَ

کله چې اوئیل موسی (علیه السلام) خپل ملګري ته همیشه به ځم ځه تر دې چې اورسم

مَجۡمَعَ الۡبَحۡرَيۡنِ اَوۡ اَمۡضِىَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا

ځائے د یو ځائے کیدو د دوو دریابونو ته یا زم به ډیره زمانه° پس هر کله چې اورسیدل دواړه

مَجۡمَعَ بَيۡنِهِمَا نَسِيَا حُوۡتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيۡلَهٗ

ځائے د یو ځائے کیدلو د دې دواړو ته نو هیر ئې که خپل مهی لره نو اونیوله مهي لاره خپله

فِى الۡبَحۡرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰٮهُ

په دریاب کښې سرنګ° نو هر کله چې تیر شو دوی (د هغه ځائے نه) اوئیل موسی (علیه السلام) خپل ملګري ته

اٰتِنَا غَدَآءَنَا ۡ لَقَدۡ لَقِيۡنَا مِنۡ سَفَرِنَا هٰذَا

راوړه مونږ ته صبا ناریه زمونږ تحقیق سره مخامخ شو مونږ د سفر زمونږ نه چې دا دے

نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اَرَءَيْتَ اِذْ اَوَيْنَآ اِلَى الصَّخْرَةِ

ستړي والې سره * اوويل (ملګري د موسی علیه السلام) آیا خبر يې کله چې راغلو موږ هغه ګټ خوا ته

فَاِنِّيْ نَسِيْتُ الْحُوْتَ وَمَآ اَنْسٰنِيْهُ اِلَّا

نو يقيناً ما هير كه (حالت د) مهي لره او نه دے هير كړے دې لره ما نه مګر

الشَّيْطٰنُ اَنْ اَذْكُرَهٗ ۚ وَاتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ فِي

شيطان چې ياد كم دې لره اونيوله دې مهي لار خپله په

الْبَحْرِ ۖ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ ۖ

درياب كښې ، عجيبه * اوويل (موسى عليه السلام) دا هغه ځاے دے چې موږه لټولو،

فَارْتَدَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا

نو واپس شو دواړه په قدمونو خپلو باندې خبرې كونكي * نو اوموندلو دے دواړو

عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ اٰتَيْنٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا

يو بنده د بندګانو زموږ نه چې وركړے وو موږه هغه ته نبوت د خپل طرف نه

وَعَلَّمْنٰهُ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهٗ مُوْسٰى

او علم وركړے وو موږ ده ته د خپل طرف نه علم (د يو څو خاصو خبرو)* اوويل ده ته موسى (عليه السلام)

هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰٓى اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ

آيا زه تابعداري كولے شم ستا په دې خبره چې ته تعليم راكړې ما ته د هغه نه چې تا ته تعليم دركړے شوے دے

رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ

د اصلاح * اوويل (خضر عليه السلام) يقيناً ته هيڅ كله طاقت نه لرې ما سره د

صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ

صبر كولو * او څه رنګه به ته صبر اوكړې په هغه څه چې تا احاطه نه وي كړې په هغې باندې

خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنِيْٓ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ

د خبردارى * اوويل (موسى عليه السلام) زر دے چې اوبه مومې ته ما لره كه خوښه شي د الله

صَابِرًا وَّلَآ اَعۡصِىۡ لَكَ اَمۡرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَاِنِ

صبر کوونکے او زه به نافرماني نه کوم ستا د یو حکم هم" اوئیل (خضر علیه السلام) که

اتَّبَعۡتَنِىۡ فَلَا تَسۡـَٔلۡنِىۡ عَنۡ شَىۡءٍ حَتّٰٓى

ته تابعداري کوې زما نو تپوس به نه کې زما نه په باره د یو څیز کښې(دلیل) تر دې پورې

اُحۡدِثَ لَكَ مِنۡهُ ذِكۡرًا ﴿٧٠﴾ فَانۡطَلَقَا

چې بیان کم زه تا ته د هغې نه څه بیان * نو روان شو دا دواړه

حَتّٰٓى اِذَا رَكِبَا فِى السَّفِيۡنَةِ خَرَقَهَا ؕ

تر دې چې کله سواره شو دا دواړه په کشتۍ کښې نو سورې ئې کړه دې لره

قَالَ اَخَرَقۡتَهَا لِتُغۡرِقَ اَهۡلَهَا ۚ لَقَدۡ جِئۡتَ

اوئیل موسی (علیه السلام) آیا تا سورې کړه دې لره دې د پاره چې غرق کړې سوراه د دې، تحقیق سره راوړلې تا

شَيۡـًٔا اِمۡرًا ﴿٧١﴾ قَالَ اَلَمۡ اَقُلۡ اِنَّكَ لَنۡ

یو شي نا آشنا ته* اوئیل (خضر علیه السلام) آیا ما نه وو وئیلي تا ته چې یقیناً ته هیڅ کله

تَسۡتَطِيۡعَ مَعِىَ صَبۡرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذۡنِىۡ

طاقت نه لرې ما سره د صبر * اوئیل ورته موسی (علیه السلام) مه نیسه ما لره

بِمَا نَسِيۡتُ وَلَا تُرۡهِقۡنِىۡ مِنۡ اَمۡرِىۡ عُسۡرًا ﴿٧٣﴾

په هغه چې ما نه هیر شو او مه رته ما لره د کار زما نه په سختۍ سره *

فَانۡطَلَقَا حَتّٰٓى اِذَا لَقِيَا غُلٰمًا فَقَتَلَهٗ ۙ

نو دواړه روان شو تر دې پورې چې ملاو شو دواړه دیو هلک (زلمي)سره نو قتل ئې که هغه لره

قَالَ اَقَتَلۡتَ نَفۡسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيۡرِ نَفۡسٍ ؕ

اوئیل موسی علیه السلام آیا قتل کړو تا یو تن پاک بغیر د څه جرم نه ،

لَقَدۡ جِئۡتَ شَيۡـًٔا نُّكۡرًا ﴿٧٤﴾

تحقیق سره تا راوړلو کړل یو شی نا اشنا ته *

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ

اوئیل (خضر علیه السلام) آیا ما نه وو وئیلي تا ته یقیناً ته هیڅ کله طاقت نه لرې

مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ اِنْ سَاَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ

ما سره د صبر ٭ اوئیل (موسیٰ علیه السلام) که ما تپوس اوکه ستا نه د څه شي باره کښې

بَعْدَهَا فَلَا تُصٰحِبْنِيْ ۚ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ

پس د دینه نو مه ملګرې کوه ما خان سره ، تحقیق سره اورسیدې ته د

لَّدُنِّيْ عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانْطَلَقَا ٣ حَتّٰٓى اِذَآ اَتَيَآ

طرفه زما نه عذر ته ٭ نو روان شو دواړه ، تر دې چې کله راغلل

اَهْلَ قَرْيَةِ ِۨاسْتَطْعَمَآ اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ

یو کلي والو ته طلب د روټۍ اوکه دواړو د دغه کلي والو ته نو هغوي انکار اوکه چې

يُّضَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُّرِيْدُ

میلمستیا ورکې دې دواړو ته نو وې موندو په دې کلي کښې یو دیوال قریب وو دا دیوال

اَنْ يَّنْقَضَّ فَاَقَامَهٗ ۭ قَالَ لَوْ شِئْتَ

چې غورځیدلے وو نو نیغ که (خضر علیه السلام) هغي لره ، اوئیل (موسیٰ علیه السلام) که ستا خوښه وے

لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هٰذَا فِرَاقُ

نو خامخا اغستے به وو تا په دې باندې مزدوري ٭ اوئیل (خضر علیه السلام) دا (ځائے د) بیلتون دے

بَيْنِيْ وَ بَيْنِكَ ۚ سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيْلِ مَا لَمْ

په مینځ زما او په مینځ ستا کښې زر دے چې خبر به درکړم تا ته په حقیقت د هغه چې

تَسْتَطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ اَمَّا السَّفِيْنَةُ فَكَانَتْ

تا طاقت نه لره په هغې باندې د صبر ٭ هر چې کشتي وه نو وه دا

لِمَسٰكِيْنَ يَعْمَلُوْنَ فِي الْبَحْرِ فَاَرَدْتُّ اَنْ

د غریبانو چې مزدوري ئې کوله په دریاب کښې نو ما اراده اوکړه چې

اَعِيْبَهَا وَ كَانَ وَرَآءَهُمْ مَّلِكٌ يَّاْخُذُ كُلَّ
زه نقصاني كم دي لره او وو اخوا د دوى نه بادشاه چي نيوله به ئي هره

سَفِيْنَةٍ غَصْبًا ﴿۷۹﴾ وَ اَمَّا الْغُلٰمُ فَكَانَ اَبَوٰهُ
(روغه) كشتى به زور (د پاره د ټيكس)* او هر چي زلمے وو نو وو مور او پلار د هغه

مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِيْنَآ اَنْ يُّرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
مومنان نو اويريدو مونږ چي رابه اوړي دوى لره سركشى

وَّ كُفْرًا ﴿۸۰﴾ فَاَرَدْنَآ اَنْ يُّبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا
او كفر ته* نو مونږه اراده اوكړه دا چي بدل كښي به وركړي دوى ته رب د دي دواړو غوره

مِّنْهُ زَكٰوةً وَّ اَقْرَبَ رُحْمًا ﴿۸۱﴾ وَ اَمَّا الْجِدَارُ
د ده نه به پاكوالي او ډير نږدي به مهرباني كښي * او هر چي ديوال وو

فَكَانَ لِغُلٰمَيْنِ يَتِيْمَيْنِ فِي الْمَدِيْنَةِ وَ
نو وو دا د دوو هلكانو يتيمانو په ښار كښي او

كَانَ تَحْتَهٗ كَنْزٌ لَّهُمَا وَكَانَ اَبُوْهُمَا صَالِحًا
وه لاندي د هغي نه خزانه د دي دواړو او وو پلار د دي دواړو نيك سړے،

فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَّبْلُغَآ اَشُدَّهُمَا وَ يَسْتَخْرِجَا
نو اراده اوكړه رب ستا چي اورسيږي دا دواړه خواني د عمر ته او راوباسي دا دواړه

كَنْزَهُمَا ۖ رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ ۚ وَ مَا فَعَلْتُهٗ
خزانه خپله ، دا مهرباني وه د طرفه د رب ستا نه، او ندي كړي ما دي (كارونو) لره

عَنْ اَمْرِيْ ؕ ذٰلِكَ تَاْوِيْلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَّلَيْهِ
په خپل اختيار باندي ، دا تعبير وو د هغه كارونو چي تا طاقت نه لره په هغي باندي

صَبْرًا ﴿۸۲﴾ وَ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ ؕ
د صبر كولو* او دوى تپوس كئ ستا نه په باره د ذو القرنين كښي،

قُلْ سَاَتْلُوْا عَلَيْكُمْ مِّنْهُ ذِكْرًا ؕ﴿٨٣﴾ اِنَّا مَكَّنَّا لَهٗ

اووايه زر دے چي اوبه لولم په تاسو باندي د دينه خه بيان* يقيناً مونږه ځائے ورکړے وو ده لره

فِي الْاَرْضِ وَ اٰتَيْنٰهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ۙ﴿٨٤﴾

په زمکه کښي او ورکړے وو مونږ ده ته هر ضروري سامان*

فَاَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتّٰۤى اِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ

نو روان شو سره د ضروري سامان* تر دي پوري چي کله اورسيدو ځائے د ډوبيدو د نور(نمر) ته

وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِيْ عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَّ وَجَدَ

وئے موندلو دي نور (نمر) لره چي ډوبيدو په چينه گرمه کښي او وے مونده

عِنْدَهَا قَوْمًا ؕ قُلْنَا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّاۤ اَنْ

دي سره يو قوم، اوئيل مونږ اے ذوالقرنين که

تُعَذِّبَ وَ اِمَّاۤ اَنْ تَتَّخِذَ فِيْهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ

ته سزا ورکړے (دوي ته) يا نيسي ته په دوي کښي وينا د توحيد* اوئيل (ذوالقرنين)

اَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهٗ ثُمَّ يُرَدُّ اِلٰى

هر هغه چا چي شرک ئي اوکړو نو زر دے چي سزا به ورکړو مونږ ده ته بيا به واپس کړے شي

رَبِّهٖ فَيُعَذِّبُهٗ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَ اَمَّا مَنْ

رب خپل ته نو عذاب به ورکي ده ته عذاب نا آشنا* او هر هغه څوک چي

اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَآءَ ۨالْحُسْنٰى ۚ

ايمان ئي راوړه او عمل ئي اوکړو نيک (په طريقه د پيغمبر) نو ده لره بدله کښي دے جنت،

وَ سَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ؕ﴿٨٨﴾ ثُمَّ اَتْبَعَ

او زر دے چي اوبه وايو مونږ ده ته د کار زمونږ نه آسانتيا* بيا دے روان شو

سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتّٰۤى اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ

سره د ضروري سامان* تر دي چي کله اورسيدو دے ځائے د راختلو د نمر (نور) ته

وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَّهُمْ مِّنْ
اوئي مونډلو دي (نمر) لره چي راختنه په داسي قوم چي نه وه ګرځولې مونږ دوی لره
دُوْنِهَا سِتْرًا ۝٩٠ كَذٰلِكَ ۚ وَ قَدْ اَحَطْنَا بِمَا
آخوا د دي څه پرده* خبره هم دارنګي ده او تحقیق سره احاطه کړي وه مونږ په هغه چي
لَدَيْهِ خُبْرًا ۝٩١ ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ۝٩٢ حَتّٰۤى اِذَا
ده سره وو د خبر داری* بیا دے روان شو سره د ضروري سامان * تر دي پورې چي کله
بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهِمَا
اورسیده مینځ د دوو غونډو ته اوئي مونده بغیر د دوۍ قومونو نه
قَوْمًا ۙ لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝٩٣ قَالُوْا
یو قوم ، قریب نه وو دوی چي پوهه شوي وو په خبره (د ذوالقرنین) * اوئیل دوی:
يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِنَّ يَاْجُوْجَ وَ مَاْجُوْجَ
اے ذوالقرنین یقینًا یاجوج او ماجوج
مُفْسِدُوْنَ فِى الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ
فساد کونکي دي په زمکه کښې نو آیا نه مقرروو مونږ تا لره
خَرْجًا عَلٰۤى اَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ
مزدوري په دي خبره باندې چي ته جوړ کړې په مینځ زمونږ او په مینځ د دوی کښې
سَدًّا ۝٩٤ قَالَ مَا مَكَّنِّىْ فِيْهِ رَبِّىْ خَيْرٌ
دیوال * اوئیل (ذوالقرنین) هغه چي طاقت راکړے دے ما ته په دي کښې رب زما غوره دے
فَاَعِيْنُوْنِىْ بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝٩٥
نو تاسو امداد اوکړئ زما په مټو باندې او به کړخوم په مینځ ستاسو کښې او په مینځ د دوی کښې بند مضبوط*
اٰتُوْنِىْ زُبَرَ الْحَدِيْدِ ؕ حَتّٰۤى اِذَا سَاوٰى بَيْنَ
راوړئ ما ته ټوټې د اوسپنې ، تر دي پورې چي کله برابر شو په مینځ د

الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوْا ؕ حَتّٰۤى اِذَا جَعَلَهٗ نَارًا ۙ

دوو ديرو كښي نو ووي وئيل پوك اوهئ دي ته تر دي چې كله وے گرځوو دي لره (تک سور) په شان د اوور

قَالَ اٰتُوْنِیْۤ اُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ؕ ۹۶ فَمَا اسْطَاعُوْۤا

وي وئيل راوړئ ما ته چې تويې كړم په دي باندي قلعي (تانبه) نو طاقت به نه لري دوی

اَنْ يَّظْهَرُوْهُ وَمَا اسْتَطَاعُوْا لَهٗ نَقْبًا ۹۷ قَالَ

چې اوخيژي په دي ديوال او طاقت به نه لري دي ديوال لره د سوري كولو ۰ اوئيل (ذوالقرنين)

هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّیْ ۚ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ رَبِّیْ

دا رحمت د رب زما دے، نو كله چې راشي وعده د رب زما

جَعَلَهٗ دَكَّآءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّیْ حَقًّا ۹۸ ؕ وَ

اوبه گرځوي دي لره ټوټې ټوټې او ده وعده د رب زما رشتيا ۰ او

تَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَّمُوْجُ فِیْ بَعْضٍ وَّ

پريږدو به مونږ بعضي د دوی په دغه وخت كښي چهپي به وهي به په بعضو كښي او

نُفِخَ فِی الصُّوْرِ فَجَمَعْنٰهُمْ جَمْعًا ۙ ۹۹ وَّ عَرَضْنَا

پوك به اوهلے شي په شپيلۍ كښي نو جمع به كړو مونږ دوی لره په جمع كولو سره ۰ او پيش به كړو مونږ

جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكٰفِرِيْنَ عَرْضًا ۙ ۱۰۰ الَّذِيْنَ

جهنم په دغه ورځ كافرانو ته په پيش كولو سره ۰ هغه كسان

كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِیْ غِطَآءٍ عَنْ ذِكْرِیْ وَ

چې وي سترګي د هغوي په پردو كښي د كتاب زما نه او

ع ۱۱ كَانُوْا لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَمْعًا ۱۰۱ اَفَحَسِبَ الَّذِيْنَ

دوی طاقت نه لرلو د اوريدو (د قرآن) ۰ آيا گمان كړے هغه كسان چې

كَفَرُوْۤا اَنْ يَّتَّخِذُوْا عِبَادِیْ مِنْ دُوْنِیْۤ

كفر يې كړے دے چې نيسي دوی بندګان زما سيوا زما نه

اَوۡلِيَآءَ ؕ اِنَّآ اَعۡتَدۡنَا جَهَنَّمَ لِلۡكٰفِرِيۡنَ

مدد کاران ، يقينًا موږ تيار کړے دے جهنم د پاره د کافرانو

نُزُلًا ﴿۱۰۲﴾ قُلۡ هَلۡ نُنَبِّئُكُمۡ بِالۡاَخۡسَرِيۡنَ

ميلمستيا اووايه آيا خبر درکم تاسو ته په تاوانيانو (خلقو)

اَعۡمَالًا ؕ﴿۱۰۳﴾ اَلَّذِيۡنَ ضَلَّ سَعۡيُهُمۡ فِى الۡحَيٰوةِ

په اعتبار د عملونو* هغه کسان چې برباد دے عمل د دوی په ژوند د

الدُّنۡيَا وَهُمۡ يَحۡسَبُوۡنَ اَنَّهُمۡ يُحۡسِنُوۡنَ

دنيا کښې او دوی گمان کوی چې يقينًا دوی کوی

صُنۡعًا ﴿۱۰۴﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمۡ

ښه عمل * دا هغه کسان دي چې کفر ئې کړے دے په آيتونو د رب خپل باندې

وَلِقَآئِهٖ فَحَبِطَتۡ اَعۡمَالُهُمۡ فَلَا نُقِيۡمُ

او په ملاقات د رب خپل نو برباد شو عملونه د دوی پس قائم به نه کو موږ

لَهُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ وَزۡنًا ﴿۱۰۵﴾ ذٰلِكَ جَزَآؤُهُمۡ

دوی لره په ورځ د قيامت تول (د اعمالو)* دا سزا د دوی ده

جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوۡا وَاتَّخَذُوۡۤا اٰيٰتِىۡ وَرُسُلِىۡ

جهنم په سبب د هغه چې دوی کفر کړے وو او نيولي ئې وو آيتونه زما او پيغمبران زما

هُزُوًا ﴿۱۰۶﴾ اِنَّ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا

په توقه باندې * يقينًا هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړ

الصّٰلِحٰتِ كَانَتۡ لَهُمۡ جَنّٰتُ الۡفِرۡدَوۡسِ

نيک (په طريقه د پيغمبر) وي به دوی لره جنتونه د فردوس

نُزُلًا ۙ﴿۱۰۷﴾ خٰلِدِيۡنَ فِيۡهَا لَا يَبۡغُوۡنَ عَنۡهَا

په ميلمستيا کښې* هميشه به وي دوی به دې کښې نه به لټی دوی د دې نه

حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُلْ لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمٰتِ

اوړېدل ۔ اووايه كه شي دريابونه سياهي د پاره د ليكلو د صفاتو د

رَبِّيْ لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمٰتُ رَبِّيْ

رب زما نو خامخا ختم به شي دريابونه مخكښي د ختميدو د صفاتو د رب زما نه

وَ لَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهٖ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ اِنَّمَآ اَنَا بَشَرٌ

اګر كه راوړو مونږ په شان د دي نوره سياهي ۔ اووايه يقينًا زه بنده يم

مِّثْلُكُمْ يُوْحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَآ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ

په شان ستاسو وحي كولے شي ما ته د دي خبري چي يقينًا حاجت روا ستاسو حاجت روا دے يكي يو:

فَمَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَآءَ رَبِّهٖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا

پس هغه څوک چي اميد ساتي د ملاقات د خپل رب نو عمل دي اوكړي عمل

صَالِحًا وَّ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهٖٓ اَحَدًا ﴿١١٠﴾

نيک او نه دي حصه دار كوي په عبادت د خپل رب كښي يو تن (هيچ څا) لره ۔

سُوْرَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ ۔ اٰيَاتُهَا ٩٨ ۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۔ تدوين ١٩ ۔ نزول ٤٤ ۔ رُكُوْعَاتُهَا ٦

كٓهٰيٰعٓصٓ ﴿١﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهٗ

الله پوهيږي په معني د دي حروفو ۔ دا بيان د رحمت د رب ستا دے په بنده خپل

زَكَرِيَّا ﴿٢﴾ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗ نِدَآءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ قَالَ

زكريا (عليه السلام) باندي ۔ كله چي آواز (عاجزي) ئي اوكه خپل رب ته آواز په رو باندي ۔ اوئيل ده

رَبِّ اِنِّيْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّيْ وَ اشْتَعَلَ

اے زما ربه يقينًا زه چي يم كمزوري شوي دي هډوكي زما او ګرځيدلے دے

الرَّاْسُ شَيْبًا وَّ لَمْ اَكُنْۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ

سر زما تک سپين د وجي د بوډا والي نه او نه يم زه په بلني ستا باندي اے زما ربه

سُورَةُ مَرْيَمَ

ربط د سورت مریم :

(۱) ماقبل آیت ۳۶ کښې د باغ والا قول ذکر که نو دلته آیت ٦٦ کښې زجر بانکار القیامة دے .

(۲) ماقبل کښې ئې نفي د شرک في العلم اوکړه ، نو دلته نفي د شرک في الدعاء کړې .

(۳) ماقبل کښې ئې عاجزي د انبیاء علیهم السلام او د اولیاء کرامو ذکر کړه نو دلته د انبیاء علیهم السلام او د ملائکو عاجزي ذکر کړې .

امتیازات د سورت مریم :

(۱) دا سورت ممتاز دے په تفصیلي واقعي د حضرت مریم باندي .

(۲) په خصوصي نصیحت د ابراهیم علیه السلام باندي خپل پلار ته .

(۳) په خصوصي حالت د ادریس علیه السلام باندي .

دعوی د سورت مریم :

عاجزي د څنړ شوي مخلوقات یعني د انبیاء علیهم السلام او د ملائکو .

خلاصة د سورت مریم : دا سورت دوه حصي دے .

اوله حصه د آیت ۱ نه تر ٦۳ پوري دي کښې عجز (عاجزي) د انبیاء علیهم السلام او د حضرت مریم ذکر کړې .

دویمه حصه آیت ٦٤ نه تر آخره پوري .

په دي کښې عاجزي د ملائکو ذکر کړې او خلاصه د سورت آیت ٦٥ کښې راوباسي .

شَقِيًّا ۝٤ وَ اِنِّىْ خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَّرَآءِىْ

نا امید • او یقینا زه یریږم د وارثانو نه روستو زما نه (چې دوی به دین ضائع کې)

وَ كَانَتِ امْرَاَتِىْ عَاقِرًا فَهَبْ لِىْ مِنْ لَّدُنْكَ

او ده ښځه زما شنډه نو اوبښې ما ته د طرفه خپل نه

وَلِيًّا ۝٥ يَّرِثُنِىْ وَ يَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوْبَ ۖ

دوست • میراث ووسي زما نه او میراث اوړي د آل د یعقوب (علیه السلام) نه ،

وَ اجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ۝٦ يٰزَكَرِيَّآ اِنَّا نُبَشِّرُكَ

او اوګرځوي ده لره اے زما ربه پسند • اے زکریا (علیه السلام) یقینا مونږ زیرے درکوو تا ته

بِغُلٰمِ ۨاسْمُهٗ يَحْيٰى ۙ لَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ

په یو هلک چې نوم د هغه به یحیٰ وي ، او نه دے ګرځولے مونږ ده لره مخکښې د ده نه

سَمِيًّا ۝٧ قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِىْ غُلٰمٌ وَّ

څوک هم نام/ مثل • نو اوویل زکریا علیه السلام اے زما ربه څنګه (په کوم کیفیت) به شي ما لره بچے او

كَانَتِ امْرَاَتِىْ عَاقِرًا وَّ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ

ده ښځه زما شنډه او تحقیق سره رسیدلے یم زه د بوډا والي

عِتِيًّا ۝٨ قَالَ كَذٰلِكَ ۚ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىَّ

انتهاء ته • اوویل (فرښتې) دارنګې به ئې ته وئیلې دي رب ستا دا (کار) دے په ما باندې

هَيِّنٌ وَّ قَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ تَكُ

آسان او تحقیق سره ما پیدا کړے دے تا لره مخوا او نه وې ته

شَيْـًٔا ۝٩ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّىْٓ اٰيَةً ؕ قَالَ

هیڅ شے • اوویل (زکریا علیه السلام) اے زما ربه اوګرځوي ما لره نښه ، اوویل (فرښتې)

اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝١٠

نښه ستا به دا وي چې خبرې به نشي کولے د خلقو سره درے شپے (او ورځے) برابر •

فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰٓى
راووته زكريا (عليه السلام) په خپل قوم باندې د كوټكۍ نه نو اشاره ئې اوكړه

اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا بُكْرَةً وَّ عَشِيًّا ﴿۱۱﴾ يٰيَحْيٰى
دوى ته دا چې پاكي بيانوئ (د الله) صبا او بيګا ۰ اے يحيٰ

خُذِ الْكِتٰبَ بِقُوَّةٍ ؕ وَاٰتَيْنٰهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿۱۲﴾
واخله كتاب كلك (په مضبوطيا) او وركړے وه مونږ ده ته عقلمندي په ماشوموالي كښې ۰

وَّ حَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَ زَكٰوةً ؕ وَ كَانَ تَقِيًّا ﴿۱۳﴾
او ډير مهربان وو د طرفه زمونږ نه او پاك باز وو، او وو دے پرهيزګار ۰

وَّبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿۱۴﴾ وَ سَلٰمٌ
او نيكي كوونكے وو د مور او پلار سره او نه وو دے سخت نافرمان ۰ او سلامتيا وه

عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ يَمُوْتُ وَ يَوْمَ يُبْعَثُ
په ده باندې په هغه ورځ چې اوزيږولے شو دے او په هغه ورځ چې مړ به شي او په هغه ورځ چې راپورته به كړے شي

حَيًّا ﴿۱۵﴾ وَاذْكُرْ فِى الْكِتٰبِ مَرْيَمَ ۘ اِذِ انْتَبَذَتْ
ژوندے ۰ او بيان كه په كتاب كښې (واقعه د بي بي) مريم، كله چې دا په ډډه شوه

مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿۱۶﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ
د خپل كور والو نه خائے مشرقي طرف ته ۰ نو اونيوله دې

دُوْنِهِمْ حِجَابًا ۫ فَاَرْسَلْنَآ اِلَيْهَا رُوْحَنَا
آخوا د دوى نه پرده نو راوليږله مونږ دې ته فرشته زمونږ

فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿۱۷﴾ قَالَتْ اِنِّىْٓ اَعُوْذُ
نو جوړه شوه دې ته بنده برابر ۰ اوئيل دې يقينًا زه پناه غواړم

بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿۱۸﴾ قَالَ اِنَّمَآ
په مهربان ذات سره ستا نه كه ئې ته پرهيزګار (۱) ۰ اوئيل (جبرئيل آمين) يقينًا

(۱) نو ما ته ضرر مه رسوه

اَنَا رَسُوْلُ رَبِّكِ ۖ لِاَهَبَ لَكِ غُلٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾

زه استازے د رب ستا يم ،(راغلے يم)دې د پاره چې درکم تا ته (په حکم د الله) بچے پاک *

قَالَتْ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلٰمٌ وَّ لَمْ يَمْسَسْنِيْ

اوئيل دې څه رنګه به شي ما لره بچے او کوټې نه دې راوړې ما لره (١)

بَشَرٌ وَّ لَمْ اَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذٰلِكِ ۚ قَالَ رَبُّكِ

يو بنده (په نکاح باندې) او نه يم زه کنجرې (بدکاره)* اوئيل (فرشتې) دارنګې به ئي ته وئيلي دي رب ستا

هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ ۚ وَ لِنَجْعَلَهٗۤ اٰيَةً لِّلنَّاسِ وَ

دا کار په ما باندې آسان دے ، او دې د پاره چې اوګرځوو ده لره نښه د عبرت د پاره د خلقو او

رَحْمَةً مِّنَّا ۚ وَ كَانَ اَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهُ

رحمت زمونږ د طرف نه ، او دے کار(حکم د الله)پوره شوے * نو دې بار که دې بچي لره

فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَاَجَآءَهَا

نو لاړه دا په دې (حمل) سره ځائے لرې ته (د خپل قوم نه) * نو راوسته دې لره

الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ ۚ قَالَتْ يٰلَيْتَنِيْ

درد د پيدائش د بچي په طرف د ځانګې د کهجورې ، اوئيل دې هائے افسوس دے ما لره

مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَ كُنْتُ نَسْيًا مَّنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَنَادٰىهَا

چې زه مړه وے مخکښې د دې نه او وے زه هيره تيره *نو آواز ئي اوکه دې ته (جبريل امين)

مِنْ تَحْتِهَاۤ اَلَّا تَحْزَنِيْ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ

د خوا د دې نه (اي من قربها) دا چې مه خفه کيږه تحقيق سره ګرځولے ده ستا رب نزدې ستا

سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَ هُزِّيْۤ اِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ

چينه * او رابښکته که خان ته ځانګه د کهجورې

تُسٰقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾ فَكُلِيْ وَ اشْرَبِيْ

راغورځے به ته په تا باندې کهجورې تازه تازه * نو خوره(دغه کهجورې)او څکه(دغه اوبه)

(١) له دے ملاو شوے ما سره.

وَقَرِّيْ عَيْنًا ۚ فَاِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًا ۙ

او يخوه ستركي خپلي (په بچي باندي) ، نو كه ته اوويني د انسانانو يو تن ،

فَقُوْلِيْٓ اِنِّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ

نو ووايه يقينًا ما منخته كړي ده د پاره د مهربان بادشاه د روژي نو هيڅ كله به

اُكَلِّمَ الْيَوْمَ اِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهٗ ؕ

خبري نه كوم نن ورځ د هيڅ يو انسان سره • نو راغله دا دي بچي سره خپل قوم ته چي لاس كښي ئي لوبوو ده لره

قَالُوْا يٰمَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يٰٓاُخْتَ

اوئيل دوى اے مريم تحقيق سره تا راتلل اوكړل يو شي نا كاره ته • اے خور د

هٰرُوْنَ مَا كَانَ اَبُوْكِ امْرَاَ سَوْءٍ وَّ مَا كَانَتْ

هارون نه وو پلار ستا سړے بد او نه وه

اُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَاَشَارَتْ اِلَيْهِ ؕ قَالُوْا كَيْفَ

مور ستا كنجرى • نو دي اشاره اوكړه دي بچي ته ، نو دوئي اوئيل څه رنګه به

نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ اِنِّيْ

موږ خبري اوكو د هغه چا سره چي دے په زانګو كښي ماشوم • اوئيل (عيسىٰ عليه السلام) يقينًا زه

عَبْدُ اللّٰهِ ؕ اٰتٰىنِيَ الْكِتٰبَ وَ جَعَلَنِيْ نَبِيًّا ﴿٣٠﴾

بنده د الله يم ، راپه كړي ما ته كتاب او ګرځولے ئي دے ما لره پيغمبر •

وَّ جَعَلَنِيْ مُبٰرَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ وَ اَوْصٰنِيْ

او ګرځولے ئي دے ما لره بركت والا (خودونكے د خير خلقو ته) كوم ځائے چي يم زه او حكم ئي كړے دے ما ته

بِالصَّلٰوةِ وَ الزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَّ بَرًّا

په عبادت بدني او په عبادت مالي باندي تر څو پوري چي يم زه ژوندے • او نيكي كونكے

بِوَالِدَتِيْ وَلَمْ يَجْعَلْنِيْ جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَ السَّلٰمُ

د خپلي مور سره او نه ئي دے ګرځولے ما لره سخت نافرمان • او سلامتيا وه

عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُّ وَ يَوْمَ اَمُوْتُ وَ يَوْمَ اُبْعَثُ

په ما باندي په هغه ورځ چي زه پيدا شوم او په هغه ورځ چي زه به مړ شم او په هغه ورځ چي زه به پورته کړے شم

حَيًّا ﴿۳۳﴾ ذٰلِكَ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ

ژوندے • دا بيان دے د عيسی (عليه السلام) زوے د مريم ، وينا حقه

الَّذِيْ فِيْهِ يَمْتَرُوْنَ ﴿۳۴﴾ مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَّتَّخِذَ

هغه چي دي کښي دوی شک کړي • ندي مناسب الله لره دا چي اونيسي

مِنْ وَّلَدٍ ۙ سُبْحٰنَهٗ ؕ اِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ

ځان لره څوک نائب ، پاک دے الله (د نائبانو نه)، کله چي فيصله اوکړي د يو کار نو يقينًا وائي

لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۳۵﴾ وَ اِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَ رَبُّكُمْ

هغې ته موجود شه نو موجود شي • او يقينًا الله رب زما او رب ستاسو دے

فَاعْبُدُوْهُ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿۳۶﴾ فَاخْتَلَفَ

نو عبادت کوئ د دي(الله)، دا ده لاره نيغه • نو خلاف اوکه

الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَيْنِهِمْ ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا

ډلو په خپل مينځ کښي(۱) ، نو هلاکت دے د پاره د هغه کسانو چي کفر ئي کړے دے

مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿۳۷﴾ اَسْمِعْ بِهِمْ وَ اَبْصِرْ ۙ

د پيشئ د ورځي لوئي نه • څه ښه اوريدونکے دے الله دوی لره او څه ښه ليدونکے دے

يَوْمَ يَاْتُوْنَنَا لٰكِنِ الظّٰلِمُوْنَ الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ

په هغه ورځ باندي چي رابه شي دوی مونږ ته ليکن ظالمان نن ورځي په ګمراهئ

مُّبِيْنٍ ﴿۳۸﴾ وَ اَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ

ښکاره کښي دي • او اويروه دوی لره د ورځے د افسوس نه کله چي فيصله اوکړے شي

الْاَمْرُ ۘ وَ هُمْ فِيْ غَفْلَةٍ وَّ هُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۳۹﴾

د کار ، او دوی دي په نا خبرئ کښي او دوی ايمان نه راوړي •

(۱) يعني د عيسی عليه السلام په

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا

يقينًا مونږ اخلو زمکې لره په ميراث کښې او هغه خوک چې په دې زمکه باندې دي او مونږ ته

يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ إِبْرٰهِيمَ ۚ إِنَّهُ

به دوی واپس کړے شي* او بيان که په کتاب کښې (واقعه د) ابراهيم (عليه السلام)، يقينًا دے

كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يٰٓأَبَتِ

ور رشتينے پيغمبر * کله چې اوئيل ده خپل پلار ته اے زما پلاره

لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي

ولې ته بندګي کوې د هغه چې نه اورې او نه وينې او نه فائده درکولے شي

عَنكَ شَيْـًٔا ﴿٤٢﴾ يٰٓأَبَتِ إِنِّي قَدْ جَآءَنِي مِنَ

تا ته د څه شي * اے پلاره زما يقينًا زه تحقيق سره راغلے دے ما ته د

الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِيٓ أَهْدِكَ صِرَاطًا

پوهې نه هغه چې ندے راغلے تا ته نو ما پسې روان شه زه به اوښايم تا ته لاره

سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يٰٓأَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطٰنَ ۖ إِنَّ الشَّيْطٰنَ

برابره * اے پلاره زما عبادت مه کوه د شيطان، يقينًا شيطان

كَانَ لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يٰٓأَبَتِ إِنِّيٓ أَخَافُ

دے د مهربان بادشاه نافرمان * اے پلاره زما يقينًا زه يريږم

أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ فَتَكُونَ

دا چې اوبه رسيږي تا ته عذاب د طرفه مهربان بادشاه نه نو شې به ته

لِلشَّيْطٰنِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ

د پاره د شيطان دوست * اوئيل (آذر آيا بے مينې کيږې ته) يا اوړيدونکے ئې ته د

اٰلِهَتِي يٰٓإِبْرٰهِيمُ ۖ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ

آلهو زما نه اے ابراهيم (عليه السلام)، که ته منع نه شوې خامخا اوبه ولم تا لره په ګټو باندې

وَاهْجُرْنِيْ مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ سَلٰمٌ عَلَيْكَ ۚ سَاَسْتَغْفِرُ
څه روک شه زما د مخې نه ډیره زمانه * اوئیل (ابراهیم علیه السلام) سلام (دې تاباندې) دے په تا زر دے چې بښنه به اوغواړم زه
لَكَ رَبِّيْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ بِيْ حَفِيًّا ﴿٤٧﴾ وَ اَعْتَزِلُكُمْ
تا لره د خپل رب نه، یقینًا دا الله دے په ما باندې مهربان * او زه به جدا شم ستاسو نه
وَ مَا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَ اَدْعُوْا رَبِّيْ ۫ۖ
او د هغه نه چې رامدد کوئ یې تاسو سیوا د الله نه او زه رامدد کوم خپل رب
عَسٰۤى اَلَّاۤ اَكُوْنَ بِدُعَآءِ رَبِّيْ شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا
زر دے چې نه به شم زه په بلنه د رب خپل نا امید * نو هر کله چې
اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۙ وَهَبْنَا
جدا شو د دوی نه او د هغه نه چې دوی عبادت کولو سیوا د الله نه او بښنه مونږ
لَهٗۤ اِسْحٰقَ وَ يَعْقُوْبَ ؕ وَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾ وَ
ده ته اسحاق (علیه السلام) او یعقوب (علیه السلام)، او هر یو گرځولے وو مونږ پیغمبر * او
وَهَبْنَا لَهُمْ مِّنْ رَّحْمَتِنَا وَ جَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
او او بښلو مونږ دوی ته د رحمت خپل نه او گرځولې وه مونږ دوی لره ژبه د
صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾ وَ اذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ مُوْسٰۤى ۫ اِنَّهٗ
رشتیاو اوچته * او یاد کړه په قرآن کښې واقعه د موسی (علیه السلام) یقینًا شان دا دے
كَانَ مُخْلَصًا وَّ كَانَ رَسُوْلًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾ وَ نَادَيْنٰهُ
وو دے چونړ کړے شوے او وو دے لیږلے شوے پیغمبر * او آواز اوکړو مونږ ده ته
مِنْ جَانِبِ الطُّوْرِ الْاَيْمَنِ وَ قَرَّبْنٰهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾
د طرفه د کوه طور ښي نه او نژدې کړے وو مونږ ده لره رازدار *
وَ وَهَبْنَا لَهٗ مِنْ رَّحْمَتِنَاۤ اَخَاهُ هٰرُوْنَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾
او او بښلو مونږ ده ته د مهربانۍ خپلې نه رور د ده هارون (علیه السلام) پیغمبر *

وَ اذۡكُرۡ فِي الۡكِتٰبِ اِسۡمٰعِيۡلَ ۫ اِنَّهٗ كَانَ صَادِقَ
او یاد که په قرآن کښي (واقعه د) اسماعیل (علیه السلام) یقیناً دے وو رشتینے
الۡوَعۡدِ وَ كَانَ رَسُوۡلًا نَّبِيًّا ۚ﴿۵۴﴾ وَ كَانَ يَاۡمُرُ
د وعدے او وو دے لیږلے شوے پیغمبر * او وو دے چي حکم به ئي کولو
اَهۡلَهٗ بِالصَّلٰوةِ وَ الزَّكٰوةِ وَ كَانَ عِنۡدَ رَبِّهٖ
اهل خپل ته په عبادت بدني او په عبادت مالي سره او وو دے په نزد د رب خپل
مَرۡضِيًّا ﴿۵۵﴾ وَ اذۡكُرۡ فِي الۡكِتٰبِ اِدۡرِيۡسَ ۫ اِنَّهٗ كَانَ
پسند * او یاد کړه په قرآن کښي واقعه د ادریس (علیه السلام) یقیناً دے وو
صِدِّيۡقًا نَّبِيًّا ۖ﴿۵۶﴾ وَّ رَفَعۡنٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿۵۷﴾ اُولٰٓئِكَ
ریشتینے پیغمبر * او پورته کړے وو موږ ده لره درجے اوچتے ته * دغه
الَّذِيۡنَ اَنۡعَمَ اللّٰهُ عَلَيۡهِمۡ مِّنَ النَّبِيّٖنَ مِنۡ
هغه کسان دي چي احسان کړے دے الله په دوی باندي د پیغمبرانو نه د
ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ ۗ وَ مِمَّنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوۡحٍ ۫ وَّ مِنۡ
اولاد د آدم (علیه السلام) نه، او د هغه چا نه چي سواره کړي وو موږ نوح (علیه السلام) سره او د
ذُرِّيَّةِ اِبۡرٰهِيۡمَ وَ اِسۡرَآءِيۡلَ وَ مِمَّنۡ هَدَيۡنَا
اولاد د ابراهیم (علیه السلام) او د یعقوب (علیه السلام) نه او د هغه چا نه چي مضبوط کړي وو موږ هغوی لره (په توحید)
وَ اجۡتَبَيۡنَا ؕ اِذَا تُتۡلٰى عَلَيۡهِمۡ اٰيٰتُ الرَّحۡمٰنِ
او غوره کړي وو موږ ، کله چي لوستلے به شو په دوی باندي آیاتونه د مهربان ذات
خَرُّوۡا سُجَّدًا وَّ بُكِيًّا ﴿۵۸﴾ فَخَلَفَ مِنۡۢ بَعۡدِهِمۡ
نو پریوتل به سجده کونکي او ژړیدونکي (الله ته)* نو پاتي شو پس د دوی نه
خَلۡفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَ اتَّبَعُوا الشَّهَوٰتِ
نا اهل خلق برباده ئي کړه بلنه د الله او تابع شو دوی د خواهشاتو

السجدة

فَسَوۡفَ يَلۡقَوۡنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾ اِلَّا مَنۡ تَابَ وَ اٰمَنَ

نور زر دے چې اوبه غور خیږي دوی سخت مقام ته * مګر چا چې توبه اوویسته او ایمان ئې راوړو

وَ عَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ يَدۡخُلُوۡنَ الۡجَنَّةَ

او عمل ئې اوکه نیک نو دغه کسان دننه به شي جنّت ته

وَ لَا يُظۡلَمُوۡنَ شَيۡـًٔا ﴿٦٠﴾ جَنّٰتِ عَدۡنِ ۨالَّتِىۡ وَعَدَ

او به دوی به ظلم او نه کړے شي ذره بر * جنتونو د همیشګیرۍ هغه جنتونو ته چې وعده کړې ده

الرَّحۡمٰنُ عِبَادَهٗ بِالۡغَيۡبِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ وَعۡدُهٗ

مهربان بادشاه د خپلو بندګانو سره د نهٔ لیدو ، یقیناً شان دا دے ده وعده د الله

مَاۡتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسۡمَعُوۡنَ فِيۡهَا لَغۡوًا اِلَّا سَلٰمًا ؕ وَ لَهُمۡ

راتلونکي * نه به اوري دوی به دې کښې عبث خبره مګر سلام سلام ، او دوی لره به

رِزۡقُهُمۡ فِيۡهَا بُكۡرَةً وَّ عَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلۡكَ الۡجَنَّةُ الَّتِىۡ

رزق د دوی وي په دې کښې صبا او بیګا * دا جنت هغه دے چې

نُوۡرِثُ مِنۡ عِبَادِنَا مَنۡ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَ مَا

چې میراث کښې ورکو موږ خپلو بندګانو ته هغه چا ته چې وي پرهیزګار * او نه

نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمۡرِ رَبِّكَ ۚ لَهٗ مَا بَيۡنَ اَيۡدِيۡنَا

راکوزیږو موږ (۱) مګر په حکم د رب ستا ده (الله) لره اختیار د هغه څه دے چې مخکښې زموږ نه دي

وَ مَا خَلۡفَنَا وَ مَا بَيۡنَ ذٰلِكَ ۚ وَ مَا كَانَ رَبُّكَ

او هغه چې روستو زموږ نه دي او هغه چې په مینځ د دې کښې دي ، او نه دے رب ستا

نَسِيًّا ﴿٦٤﴾ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضِ وَ مَا بَيۡنَهُمَا

هیرونکے (چا لره) * مالک د آسمانونو او د زمکو دے او د هغه چې په مینځ د دې دواړو کښې دي

فَاعۡبُدۡهُ وَ اصۡطَبِرۡ لِعِبَادَتِهٖ ؕ هَلۡ تَعۡلَمُ لَهٗ

نو عبادت کوه د الله او ښه کلک شه په عبادت د الله باندې ، آیا تهٔ پیژنې دې الله لره

(۱) [illegible]

سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُوْلُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ

څوک همنام * او وائي انسان (کافر) آیا کله چې زه مړ شم نو خامخا زر دے چې

اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ

راوبه یستلے شم زه ژوندے * آیا نه یادوی انسان چې یقیناً مونږ پیدا کړے وو ده لره

مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ

پخوا او نه وو دے هیڅ شے * نو قسم مې دې وي په رب ستا باندې

لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيٰطِيْنَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ

خامخا راپورته به کړو مونږ دوی لره او شیطانان لره بیا خامخا حاضر به کړو مونږ دوی لره

حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ

گیر چاپیره د جهنّم نه پرمخې * بیا خامخا راپورته به کړو مونږ د هر یوې

شِيْعَةٍ اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ

ډلې نه چې کوم یو د دوی نه ډیر سخت دے په مهربان بادشاه باندې د نا فرمانۍ * بیا

لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِيْنَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾

خامخا مونږ پوهه یو په هغه کسانو باندې چې هغوی ډیر لائق دي دې جهنم ته د ننه کیدلو *

وَاِنْ مِّنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا

او نیشتے هیڅ یو تن ستاسو نه مګر تیریدونکے دے په دې (پل صراط)، دا په رب ستا باندې مضبوطه

مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّنَذَرُ

فیصله شوې * بیا به خلاص که مونږ هغه کسان چې ځان ئې ساتلے وو (د شرک نه) او پریږدو به مونږ

الظّٰلِمِيْنَ فِيْهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا

ظالمان په دې کښې پرمخې * او کله چې لوستلے شي په دوی باندې آیتونه زمونږ

بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا

ښکاره وائي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے هغه کسانو ته چې ایمان ئې راوړے دے

اَیُّ الۡفَرِیۡقَیۡنِ خَیۡرٌ مَّقَامًا وَّ اَحۡسَنُ نَدِیًّا ﴿۷۳﴾
(چي) كومه يوه ډله د دوو ډلو نه غوره ده د اوسيدو او ښائسته ده د مجلس ٠

وَ کَمۡ اَهۡلَکۡنَا قَبۡلَهُمۡ مِّنۡ قَرۡنٍ هُمۡ اَحۡسَنُ
او ډير هلاک كړي دي مونږ مخكښي د دوی نه د پيړو نه چي هغوي ښائسته وو

اَثَاثًا وَّ رِءۡیًا ﴿۷۴﴾ قُلۡ مَنۡ کَانَ فِی الضَّلٰلَةِ
په اعتبار د سامان د كور او په اعتبار د زينت ٠ او وايه هغه څوک چي وي په گمراهۍ كښي

فَلۡیَمۡدُدۡ لَهُ الرَّحۡمٰنُ مَدًّا ۚ حَتّٰۤی اِذَا رَاَوۡا
نو مهلت وركړي ده له مهربان بادشاه مهلت ، تر دي چي كله اويني دوی

مَا یُوۡعَدُوۡنَ اِمَّا الۡعَذَابَ وَ اِمَّا السَّاعَةَ ؕ
هغه چي دوی سره ئي وعده كولے شي يا عذاب لره او يا قيامت لره ،

فَسَیَعۡلَمُوۡنَ مَنۡ هُوَ شَرٌّ مَّکَانًا وَّ اَضۡعَفُ
نو زر دے چي او به پيژني دوی هغه څوک چي هغه وو بد تر د درجي او كمزورے

جُنۡدًا ﴿۷۵﴾ وَ یَزِیۡدُ اللّٰهُ الَّذِیۡنَ اهۡتَدَوۡا هُدًی ؕ
د لښكر ٠ او زياتوي الله هغه كسانو لره چي هغوي طلب د هدايت كوي توفيق يا مضبوط والے

وَ الۡبٰقِیٰتُ الصّٰلِحٰتُ خَیۡرٌ عِنۡدَ رَبِّکَ ثَوَابًا وَّ
او باقي پاتي كيدونكي نيک عملونه غوره دي په نزد د رب ستا د بدلي او

خَیۡرٌ مَّرَدًّا ﴿۷۶﴾ اَفَرَءَیۡتَ الَّذِیۡ کَفَرَ بِاٰیٰتِنَا
غوره دي د واپس كيدو ٠ آيا خبر ئي ته د هغه سړي نه چي كفر ئي كړے دے په ايتونو زمونږ باندي

وَ قَالَ لَاُوۡتَیَنَّ مَالًا وَّ وَلَدًا ﴿۷۷﴾ اَطَّلَعَ الۡغَیۡبَ
او وے وئيل خامخا رابه كړے شي ما ته مال او اولاد ٠ آيا دے خبر دے په غيبو باندي

اَمِ اتَّخَذَ عِنۡدَ الرَّحۡمٰنِ عَهۡدًا ﴿۷۸﴾ کَلَّا ؕ سَنَکۡتُبُ
يا ده نيولے ده په نزد د مهربان ذات وعده (د خلاصون) چري داسي نده ، زر دے چي ليكو مونږ

مَا يَقُوْلُ وَ نَمُدُّ لَهٗ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾

هغه چي وائي دے او تيارے کووو مونږ ده لره د عذاب نه تيارے *

وَّ نَرِثُهٗ مَا يَقُوْلُ وَ يَاْتِيْنَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَ اتَّخَذُوْا

او وايه خلو مونږه د ده نه هغه (مال او دولت) چي وائي دے (دا زما دي) او رابه شي مونږ ته يواځي(١) * او نيولي دي دوی

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لِّيَكُوْنُوْا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

سيوا د الله نه مددگاران دي د پاره چي شي دوی د پاره د دوی معاون / عزت ورکونکي *

كَلَّا ؕ سَيَكْفُرُوْنَ بِعِبَادَتِهِمْ وَ يَكُوْنُوْنَ عَلَيْهِمْ

هيڅ کله داسي نه ده زر دے چي انکار به کړي (دا نيکان بندگان) په راسدد کولو د دوی باندي او شي به (دا نيکان بندگان) د دوی

ضِدًّا ﴿٨٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّاۤ اَرْسَلْنَا الشَّيٰطِيْنَ عَلَى

مخالف * آيا ته نه گوري چي يقيناً مونږ رالیږو شيطانان په

الْكٰفِرِيْنَ تَؤُزُّهُمْ اَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ؕ

کافرانو باندي جمبه ورکوي دوی لره جمبه * نو تلوار مه کوه په دوی باندي ،

اِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِيْنَ

يقيناً تيارے کوو مونږ دوی لره تيارے * په هغه ورځ چي پورته به کو مونږ پرهيزگاران

اِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَّ نَسُوْقُ الْمُجْرِمِيْنَ

مهربان بادشاه ته ډلي ډلي (ميلمانه) * او اوبه شړو مونږ مجرمان

اِلٰى جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُوْنَ الشَّفَاعَةَ اِلَّا

جهنم ته تږي * واکدار به نه وي دوی د شفارس (د خلاصولو) مگر

مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَ قَالُوا

جا چي نيولے وي په نزد د مهربان بادشاه لوظ (د توحيد) * او وائي دوی

اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا

نيولے دے مهربان بادشاه نائب * تحقيق سره راتلل کړي دي تاسو يو شي

(١) د مال او دولت نه بيا د مدد گاران او نه.

اِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَ تَنْشَقُّ

سخت نه * قريب دي آسمانونه چي اوچوي د دي (دروغود وجي) نه او اوبه شليږي

الْاَرْضُ وَ تَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ اَنْ دَعَوْا

زمکه او راپرېوبه څي غرونه توټي توټي * دي وجي نه چي دوى رابلي

لِلرَّحْمٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَ مَا يَنْۢبَغِيْ لِلرَّحْمٰنِ اَنْ

مهربان بادشاه لره نائب * او (حال دا دے چي) نه دي مناسب مهربان بادشاه لره دا چي

يَّتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ اِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ

اونيسي خان لره نائب * نه دي تول هغه څوک چي بره آسمانونو

وَ الْاَرْضِ اِلَّآ اٰتِي الرَّحْمٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ

او ښکته زمکو کښي دي مګر راتلونکي دي مهربان بادشاه ته تابعدار * تحقيق سره

اَحْصٰىهُمْ وَ عَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَ كُلُّهُمْ اٰتِيْهِ

شمېرلي دي الله دوى لره او تيارے ئي کړے دے دوى لره تيارے * او دا تول راتلونکي دي دي الله ته

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ

په ورځ د قيامت تش تور (د مال او دولت نه) * يقينًا هغه کسان چي ايمان ئي راوړه او

عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ

عمل ئي اوکه نيک (په طريقه د پيغمبر) زر دے چي اوبه ګرځوي دوى لره مهربان بادشاه

وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَاِنَّمَا يَسَّرْنٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ

دوستي * يقينًا آسان کړے دے موږ دي قرآن لره په ژبه ستا باندي دي د پاره چي ته زيرے ورکړي په دي سره

الْمُتَّقِيْنَ وَ تُنْذِرَ بِهٖ قَوْمًا لُّدًّا ﴿٩٧﴾ وَ كَمْ

پرهيزګارانو ته او ته اوېروي په دي سره قوم جګړالو * او ډير

اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ ؕ هَلْ تُحِسُّ

هلاک کړي دي موږ مخکښي د دوى نه پېرونه ، آيا ته وينې ؟

مِنۡهُمۡ مِّنۡ اَحَدٍ اَوۡ تَسۡمَعُ لَهُمۡ رِكۡزًا ۹۸

د دوی نه یو تن یا اورے ته دوی لره کش د خپے ؟*

سُوۡرَةُ طٰهٰ مَكِّيَّةٌ — بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ — ترتیبها ۲۰ نزولها ۴۵ — آیاتها ۱۳۵ رکوعاتها ۸

طٰهٰ ۱ مَاۤ اَنۡزَلۡنَا عَلَيۡكَ الۡقُرۡاٰنَ لِتَشۡقٰٓى ۲

الله پوهیږي په معنی د دي حروفو باندي *ندے رالیږلے مونږ په تا باندي قرآن دي د پاره چي ته تنګ شي*

اِلَّا تَذۡكِرَةً لِّمَنۡ يَّخۡشٰى ۳ تَنۡزِيۡلًا مِّمَّنۡ

مګر پند او نصیحت د پاره د هغه چا چي یریږي (د الله نه)* رالیږل د دي کتاب د هغه ذات د طرفه دي

خَلَقَ الۡاَرۡضَ وَ السَّمٰوٰتِ الۡعُلٰى ۴ اَلرَّحۡمٰنُ

چي پیدا کړي ئي ده زمکه او آسمانونه اوچت * مهربان بادشاه

عَلَى الۡعَرۡشِ اسۡتَوٰى ۵ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ

په عرش باندي برابر دے (۱) * دي الله په اختیار کښې دي هغه څه چي په آسمانونو

وَ مَا فِى الۡاَرۡضِ وَ مَا بَيۡنَهُمَا وَ مَا تَحۡتَ

او هغه څه چي ښکته زمکو کښې دي او هغه چي په مینځ د دي دواړو کښې دي او هغه چي لاندي د

الثَّرٰى ۶ وَ اِنۡ تَجۡهَرۡ بِالۡقَوۡلِ فَاِنَّهٗ يَعۡلَمُ

لوندي زمکي نه دي * او که ته په تیزه وائي وینا لره نو یقینًا دا الله پوهیږي

السِّرَّ وَ اَخۡفٰى ۷ اَللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ لَهُ

په رو او په پټو باندي * الله چي دے نشته بل حاجت روا مګر دا (الله) دے ، ده لره

الۡاَسۡمَآءُ الۡحُسۡنٰى ۸ وَ هَلۡ اَتٰٮكَ حَدِيۡثُ

نومونه دي ښائسته ښائسته * او تحقیق سره راغلي دے تا ته خبر د

مُوۡسٰى ۹ اِذۡ رَاٰ نَارًا فَقَالَ لِاَهۡلِهِ امۡكُثُوۡۤا

موسی (علیه السلام) * کله چي اولیدو ده اوور نو اوئیل موسی (علیه السلام) اهل خپل ته درنګ تیر کړئ تاسو

(۱) لما یلیق بشانه

سُوْرَةُ طٰه

ربط د سورت طه :

{١} مخکښې ایت ۹۸ کښې تخویف دنیوی وو نو دلته ایت۱۲۸ کښې هم تخویف دنیوي دے .

{٢} مخکښې ایت ۹۷ کښې ترغیب الی القران وو نو دلته ایت ١٢٤ کښې سزا د هغه چا ذکر کړې چې د قران نه اعراض کړې.

{٣} ما قبل کښې نفی د شفاعت قهریه وه نو دلته هم نفی د شفاعت قهریه کړې.

امتیازات د سورت طه :

{١} دا سورت ممتاز دے په تفصیلي واقعي د موسی علیه السلام .

{٢} په ذکر د سوزولو د سخی باندي .

{٣} په مناظري د موسی علیه السلام باندي په یوم الزینة کښې .

دعوی د سورت طه : ترقي په ما سبق او تیزي ورکې په تبلیغ باندي .

خلاصه د سورت طه :

په ابتداء دسورت کښې درې/ ٣ مسئلې ذکر کړې : ١ـ خالق لکل شئ هو الله آیت ٤ .

٢ـ متصرف فی کل شئ هو الله آیت ٦ .

٣ـ عالم بکل شئ هو الله آیت٧ .

نوآیت ٨ کښې پې مسئله د توحید تفریع کړې : الله لا اله الّا هو) بیا دوه مسئلې ذکرکړې :

١ـ ابتلوا بالمصائب . ٢ـ تسلی او تشجیع فی التبلیغ په دې باندې٣ واقعات ذکر کړې :

١ـ واقعه د موسیٰ علیه السلام .

٢ـ بیا کلک والے دساحرینو .

٣ـواقعه د آدم علیه السلام .

اِنِّیْۤ اٰنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّیْۤ اٰتِیْكُمْ مِّنْهَا بِقَبَسٍ

یقینًا ما اولیده اوور شاید چي زه راتلل اوکړم تاسو ته د دي نه په یو سکروټي بلیدونکي

اَوْ اَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّاۤ اَتٰىهَا

یا به اوموم اوور باندي لار * نو هر کله چي راغے دي اوور خوا ته

نُوْدِیَ یٰمُوْسٰى ﴿١١﴾ اِنِّیْۤ اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ

آواز ورته اوکړے شو چي اے موسیٰ (علیه السلام) * یقینًا زه رب ستا یم نو اوباسه

نَعْلَیْكَ ۚ اِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾ وَ

پنړي خپلي ، یقینًا ته ئي په کنده پاکه کړه وړه / چي نوم ئي طوی دے * او

اَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا یُوْحٰى ﴿١٣﴾ اِنَّنِیْۤ اَنَا

ما چوڼړ کړے دے تا لره نو غوږ کیږده هغه (مسئلي) ته چي وحي کولے شي تا ته * یقینًا زه چي یم زه

اللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّاۤ اَنَا فَاعْبُدْنِیْ ۙ وَ اَقِمِ الصَّلٰوةَ

الله یم نشتے دے بل حاجت روا مګر زه یم نو عبادت کوه زما ، او قائم که مونځ

لِذِكْرِیْ ﴿١٤﴾ اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِیَةٌ اَكَادُ اُخْفِیْهَا

د پاره د یادولو زما * یقینًا قیامت راتلونکے دے قریب دے چي ښکاره به کم دي لره

لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا تَسْعٰى ﴿١٥﴾ فَلَا یَصُدَّنَّكَ

دي د پاره چي بدله ورکړے شي هر یو نفس ته د هغه (عمل) چي دے ئي کړ * نو بند دي نه کي تا لره

عَنْهَا مَنْ لَّا یُؤْمِنُ بِهَا وَ اتَّبَعَ هَوٰىهُ فَتَرْدٰى ﴿١٦﴾

د دي مسئلے نه هغه څوک چي ایمان نه راوړي په دي باندي او تابعدار شو د خپلو خواهشاتو کیني هلاک به شي ته *

وَ مَا تِلْكَ بِیَمِیْنِكَ یٰمُوْسٰى ﴿١٧﴾ قَالَ هِیَ

او څه دي دا په ښي لاس ستا کښي اے موسیٰ علیه السلام ؟ * اوئیل (موسیٰ علیه السلام) دا

عَصَایَ ۚ اَتَوَكَّؤُا عَلَیْهَا وَ اَهُشُّ بِهَا عَلٰى

همسا زما ده ، تیک لګوم دي باندي او راسندم په دي باندي

غَنَمِيْ وَ لِيَ فِيْهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى ﴿١٨﴾ قَالَ اَلْقِهَا
خپلو ګډو بېزو ته (پاڼې) او ما لره په دې کښې دې فائدې نورې *اووئيل الله اوغورځوه دې لره
يٰمُوْسٰى ﴿١٩﴾ فَاَلْقٰىهَا فَاِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ﴿٢٠﴾
اے موسی *نو اوغورځوله موسی (علیه السلام) دې لره نو ناساپه دا نرے مار وو چې منډې ئې وهلې*
قَالَ خُذْهَا وَ لَا تَخَفْ ٝ سَنُعِيْدُهَا سِيْرَتَهَا
اووئيل الله اونيسه دې لره او مه بېرېږه ، زر دے چې واپس به کړو مونږ دې لره شکل د دې
الْاُوْلٰى ﴿٢١﴾ وَ اضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ
رومبني ته * او جخت که لاس خپل ترخ ستا سره راوبه خي
بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوْٓءٍ اٰيَةً اُخْرٰى ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ
تک سپين بغير د مرض نه (ده دا) معجزه بله * دې د پاره چې اوښايو مونږ تا ته
مِنْ اٰيٰتِنَا الْكُبْرٰى ﴿٢٣﴾ اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ
د معجزو زمونږ نه لوئې * لاړ شه فرعون ته يقيناً ده
ع ٢٣ ١٠ طَغٰى ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِيْ صَدْرِيْ ﴿٢٥﴾ وَ
سرکشي کړې ده * اووئيل موسی (علیه السلام) اے زما ربه کولاو کړې ما لره سينه زما * او
يَسِّرْ لِيْٓ اَمْرِيْ ﴿٢٦﴾ وَ احْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ
آسان کړې ما ته کار (د دين) زما * او پرانيزې غوټه د
لِّسَانِيْ ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوْا قَوْلِيْ ﴿٢٨﴾ وَ اجْعَلْ لِّيْ وَزِيْرًا
ژبې زما * چې پوهه شي دوی په وينا زما * او اوګرځوې ما لره امدادي
مِّنْ اَهْلِيْ ﴿٢٩﴾ هٰرُوْنَ اَخِي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهٖٓ
د اهل زما نه * هارون (علیه السلام) چې رور زما دے * مضبوطه کې په ده باندې
اَزْرِيْ ﴿٣١﴾ وَ اَشْرِكْهُ فِيْٓ اَمْرِيْ ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ
زما شا (زما طاقت) *او شريک کې ده لره ما سره په کار (د نبوت) زما کښې *دې د پاره چې پاکي بيان کړو مونږ ستا

كَثِيْرًا ﴿٣٣﴾ وَّ نَذْكُرَكَ كَثِيْرًا ﴿٣٤﴾ اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا

ډيره • او ياد كړو تا لره ډير ډير • يقيناً ته يې موږ لره

بَصِيْرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ اُوْتِيْتَ سُؤْلَكَ يٰمُوْسٰى ﴿٣٦﴾

ليدونكے • اوئيل الله تحقيق سره قبول كړے شوې ده غوښتلے شوي(دعا)ستا اے موسى •

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰٓى ﴿٣٧﴾ اِذْ اَوْحَيْنَآ اِلٰٓى

او تحقيق احسان كړے وو موږ په تا باندې يو خل بيا • كله چې زړه كښې واچوله موږ د

اُمِّكَ مَا يُوْحٰٓى ﴿٣٨﴾ اَنِ اقْذِفِيْهِ فِى التَّابُوْتِ

مور ستا هغه چې زړه كښې اچولے شوه ديته • دا خبره چې واچوه ده لره په صندوق كښې

فَاقْذِفِيْهِ فِى الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ

نو اوغورځوه دې صندق لره په درياب كښې نو اوبه غورځي ده لره درياب په كناره باندې

يَاْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّىْ وَ عَدُوٌّ لَّهٗ ؕ وَ اَلْقَيْتُ

اوچت به كړي ده لره دشمن زما او دشمن د ده ، او ما واچوله

عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّىْ ۚ وَ لِتُصْنَعَ عَلٰى عَيْنِىْ ﴿٣٩﴾

په تا باندې مينه د خپل طرف نه ، او دې د پاره چې پرورش اوكړے شي ستا په حفاظت زما كښې •

اِذْ تَمْشِىْٓ اُخْتُكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى

كله چې روانه وه ستا خور (پوځنا) نو اوئيل هغې (فرعونيانو ته) آيا زه خبركم تاسو لره په هغه

مَنْ يَّكْفُلُهٗ ؕ فَرَجَعْنٰكَ اِلٰٓى اُمِّكَ كَىْ تَقَرَّ

چا چې پرورش به اوكي ده ، نو واپس كه موږ تا لره مور ستا ته دې د پاره چې يخې شي

عَيْنُهَا وَ لَا تَحْزَنَ ؕ وَ قَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنٰكَ

سترګې د هغې او خفه نه شي ، او قتل كه تا يو تن نو خلاصے دركړو موږ تا ته

مِنَ الْغَمِّ وَ فَتَنّٰكَ فُتُوْنًا ۬ فَلَبِثْتَ سِنِيْنَ

د غم نه او امتحانونه مو اوكړل په تا باندې امتحانونه نو تا وخت تير كه څه كلونه

وقف لازم

فِيْٓ اَهْلِ مَدْيَنَ ۙ۬ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ

په مدين والو كښي ، بيا راغلے ته په يو اندازه باندي

يّٰمُوْسٰى ﴿۴۰﴾ وَ اصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِيْ ﴿۴۱﴾ اِذْهَبْ

اے موسی (عليه السلام)* او ما چوݨړ كړے دے تا لره د پاره د خپل پيغام * لاړ شه

اَنْتَ وَ اَخُوْكَ بِاٰيٰتِيْ وَ لَا تَنِيَا فِيْ ذِكْرِيْ ﴿۴۲﴾

ته او ورور ستا په آيتونو زما باندي او سستي مه كوئ په بيان زما كښي *

اِذْهَبَآ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿۴۳﴾ فَقُوْلَا

لاړ شئ دواړه فرعون ته يقيناً ده سركشي كړي ده *نو اوايئ تاسو دواړه

لَهٗ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهٗ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى ﴿۴۴﴾ قَالَا رَبَّنَآ

ده ته وينا نرمه شايد چي دے پند واخلي او ويريږي* اوئيل دي دواړو اے ربه زمونږ

اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَّفْرُطَ عَلَيْنَآ اَوْ اَنْ يَّطْغٰى ﴿۴۵﴾

يقيناً مونږ ويريږو دا چي دے به زياتے اوكي په مونږ باندي يا به سركشي اوكي *

قَالَ لَا تَخَافَآ اِنَّنِيْ مَعَكُمَآ اَسْمَعُ وَ اَرٰى ﴿۴۶﴾

اوئيل (الله) مه ويريږئ تاسو دواړه يقيناً زه يم ستاسو په امداد كښي اورم او وينم زه*

فَاْتِيٰهُ فَقُوْلَآ اِنَّا رَسُوْلَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ مَعَنَا

نو لاړ شئ دواړه فرعون ته نو ورته اووايئ يقيناً مونږ استازي يو د رب ستا نو پريږده مونږ سره

بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۙ۬ وَ لَا تُعَذِّبْهُمْ ؕ قَدْ جِئْنٰكَ

بني اسرائيل ، او سزا مه وركوه دوي ته ، تحقيق سره مونږ راغلل كړي دي تا ته

بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّكَ ؕ وَ السَّلٰمُ عَلٰى مَنِ اتَّبَعَ

په معجزه باندي د طرفه د رب ستا نه ، او سلامتيا دي وي په هغه چا باندي چي تابعداري ئې اوكړه

الْهُدٰى ﴿۴۷﴾ اِنَّا قَدْ اُوْحِيَ اِلَيْنَآ اَنَّ الْعَذَابَ

د هدايت *يقيناً مونږ چي يو تحقيق سره وحي كړے شوي ده مونږ ته يقيناً عذاب

عَلٰى مَنْ كَذَّبَ وَ تَوَلّٰى ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمَا
به هغه چا دے چې تکذیب ئې اوکه او واوړیده * اوئیل (فرعون) څوک دے رب ستاسو دواړو

يٰمُوْسٰى ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِيْٓ اَعْطٰى كُلَّ
اے موسی * اوئیل (موسی علیه السلام) رب زمونږ هغه ذات دے چې ورکړے ئې دے هر یو

شَيْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰى ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ
شي ته د هغه جوړښت بیا ئې ورته لار د ژوند تیرولو آسانه کړې ده * اوئیل (فرعون) نو څه دے حالت

الْقُرُوْنِ الْاُوْلٰى ﴿٥١﴾ قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّيْ
د هغه پیړو اولنو * اوئیل (موسی علیه السلام) علم د هغې زما د رب سره دے

فِيْ كِتٰبٍ ۚ لَا يَضِلُّ رَبِّيْ وَ لَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾ ز الَّذِيْ
په لوح محفوظ کښې ، نه خطا کیږي رب زما او نه ترینه هیر راځي * هغه ذات

جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَّ سَلَكَ لَكُمْ
چې پیدا کړے ئې ده د پاره ستاسو زمکه فرش او پیدا کړي ئې دي ستاسو د پاره

فِيْهَا سُبُلًا وَّ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً ۭ فَاَخْرَجْنَا
په دیکښې لارې (پلنې پلنې) او راوروي د بره نه باران ، نو راوباسو مونږ

بِهٖٓ اَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ شَتّٰى ﴿٥٣﴾ كُلُوْا وَ ارْعَوْا
په دې سره جوړې د کیاگانو مختلفو نه * خورئ او څروئ

اَنْعَامَكُمْ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِي النُّهٰى ﴿٥٤﴾ ع
څاروي خپل ، یقینًا په دې کښې نښې د عبرت دي د پاره د خاوندانو د عقل *

مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ وَ فِيْهَا نُعِيْدُكُمْ وَ مِنْهَا
د دې زمکې نه پیدا کړي یئ مونږ تاسو او په دې کښې واپس به کړو مونږ تاسو لره او د دې نه

نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى ﴿٥٥﴾ وَ لَقَدْ اَرَيْنٰهُ
راوباسو به مونږ تاسو لره یو ځل بیا * او تحقیق سره خودلې وې مونږ ده ته

اٰيٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَ اَبٰى ﴿٥٦﴾ قَالَ اَجِئْتَنَا

معجزي زمونږ ټولي نو ده تکذيب اوکه او انکار ئي اوکه * اوئيل ده آيا ته راغلے ئې مونږ ته

لِتُخْرِجَنَا مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يٰمُوْسٰى ﴿٥٧﴾

دي د پاره چې ته اوباسې مونږ لره د زمکې زمونږ نه په جادو ستا سره اے موسیٰ *

فَلَنَاْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهٖ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا

نو خامخا راتلل به کوو مونږ تا ته په جادو د دې غوندې پس اوګرځوه په مينځ زمونږ

وَ بَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهٗ نَحْنُ وَ لَآ اَنْتَ

او په مينځ ستا کښې وخت د وعدې چې خلاف به ئې نه کوو مونږ او نه ته

مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ

ځائے برابر * اوئيل (موسیٰ عليه السلام) وخت د وعدې ستاسو ورځ د

الزِّيْنَةِ وَ اَنْ يُّحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾ فَتَوَلّٰى

اختر ده او دا چې راجمع کړے شي خلق په وخت د ساخت کښې * نو اوګرځيده

فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهٗ ثُمَّ اَتٰى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ

فرعون نو راجمع ئې که خپل تدبير بيا ئې راتلل اوکړل (په هغې سره) * اوئيل دوی ته

مُّوْسٰى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوْا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا

موسیٰ عليه السلام هلاک شئ مه جوړوئ په الله باندې دروغ

فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ ۚ وَ قَدْ خَابَ مَنِ

کښېنې هلاک به کړي تاسو لره په عذاب سره ، او تحقيق سره تاواني شو هغه څوک چې

افْتَرٰى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَ اَسَرُّوا

جوړ ئي کړل دروغ * نو اختلاف اوکړو دوی د کار خپل پخپل مينځ کښې او پټه ئي اوکړه

النَّجْوٰى ﴿٦٢﴾ قَالُوْٓا اِنْ هٰذٰنِ لَسٰحِرٰنِ

جرګه * اوئيل دوی يقينًا دي دا دواړه خامخا جادوګر

يُرِيْدٰنِ اَنْ يُّخْرِجٰكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا

اراده لري دا دواړه دا چې اوباسي تاسو لره د زمکې ستاسو نه په جادو د دې دواړو باندې

وَ يَذْهَبَا بِطَرِيْقَتِكُمُ الْمُثْلٰى ﴿٦٣﴾ فَاَجْمِعُوْا

او لرې کې دا دواړه طريقه ستاسو بهتره • نو راجمع کړئ

كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوْا صَفًّا ۚ وَ قَدْ اَفْلَحَ الْيَوْمَ

خپل تدبير بيا راشئ صف په صف ، او تحقيق سره کامياب دے نن ورځ

مَنِ اسْتَعْلٰى ﴿٦٤﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰى اِمَّآ اَنْ

هغه څوک چې غالب شو • اوئيل دوی : اے موسی يا

تُلْقِيَ وَ اِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقٰى ﴿٦٥﴾

ته اوغورځوه يا شو به مونږه اول د هغه چا نه چې غورځي (همساګانے رسۍ) •

قَالَ بَلْ اَلْقُوْا ۚ فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَ عِصِيُّهُمْ

اوئيل (موسی عليه السلام) بلکه تاسو اوغورځوئ ، نو ناساپه رسۍ د دوی او همساګانې د دوی

يُخَيَّلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا تَسْعٰى ﴿٦٦﴾

خيال کښې راوستلے شوې ده ته د وجې د جادو د دوی نه چې دا منډې وهي •

فَاَوْجَسَ فِيْ نَفْسِهٖ خِيْفَةً مُّوْسٰى ﴿٦٧﴾ قُلْنَا

نو پټه کړه په خپل زړه کښې وېره موسی عليه السلام اوئيل مونږ

لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلٰى ﴿٦٨﴾ وَ اَلْقِ مَا فِيْ

مه يريږه يقيناً ته به يې اوچت (غالب) • او اوغورځوه هغه چې دي په

يَمِيْنِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوْا ۭ اِنَّمَا صَنَعُوْا

ښي لاس ستا کښې غرب به کې (دا همسا) هغه چې دوی جوړ کړي دي يقيناً هغه چې دوی جوړ کړي دي

كَيْدُ سٰحِرٍ ۭ وَ لَا يُفْلِحُ السّٰحِرُ حَيْثُ اَتٰى ﴿٦٩﴾

چل د جادوګر دے ، او نه کاميابيږي جادوګر چرته چې راشي •

فَاُلۡقِیَ السَّحَرَۃُ سُجَّدًا قَالُوۡۤا اٰمَنَّا بِرَبِّ
نو پرېوتل جادوګر سجده کوونکي اوئېل دوی موږ ايمان راوړے دے په رب د
هٰرُوۡنَ وَ مُوۡسٰی ﴿۷۰﴾ قَالَ اٰمَنۡتُمۡ لَهٗ قَبۡلَ
هارون او د موسی علیهما السلام اوئېل (فرعون) تاسو تصديق اوکه د ده مخکښې
اَنۡ اٰذَنَ لَکُمۡ ؕ اِنَّهٗ لَکَبِیۡرُکُمُ الَّذِیۡ عَلَّمَکُمُ
د اجازت زما نه تاسو ته ، يقيناً دے خامخا مشر ستاسو دے هغه چې ښودلے ئي دے تاسو ته
السِّحۡرَ ۚ فَلَاُقَطِّعَنَّ اَیۡدِیَکُمۡ وَ اَرۡجُلَکُمۡ
جادو ، نو خامخا کټ به کم لاسونه ستاسو او خپې ستاسو
مِّنۡ خِلَافٍ وَّ لَاُصَلِّبَنَّکُمۡ فِیۡ جُذُوۡعِ
ادل بدل او خامخا په سولۍ به کم تاسو لره په ځانګو
النَّخۡلِ ۫ وَ لَتَعۡلَمُنَّ اَیُّنَاۤ اَشَدُّ عَذَابًا وَّ
د کهجور کښې او خامخا تاسو به پوهه شئ چې کوم يو زموږ نه سخت دے په سزا ورکولو کښې او
اَبۡقٰی ﴿۷۱﴾ قَالُوۡا لَنۡ نُّؤۡثِرَکَ عَلٰی مَا جَآءَنَا
او هميشه دے ٭ په سزا ورکولو کښې اوئېل دوی هيڅري نه غوره کوو تا لره په هغه چې راغلے موږ ته
مِنَ الۡبَیِّنٰتِ وَ الَّذِیۡ فَطَرَنَا فَاقۡضِ مَاۤ
د دلائلو نه او (په) هغه ذات چې پيدا کړي ئي يو موږ نو اوکه ته هغه چې
اَنۡتَ قَاضٍ ؕ اِنَّمَا تَقۡضِیۡ هٰذِهِ الۡحَیٰوۃَ
ته کوونکے ئي (د هغې) ، يقيناً ته فيصله کولے شي په دي ژوند د
الدُّنۡیَا ﴿۷۲﴾ اِنَّاۤ اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِیَغۡفِرَ لَنَا خَطٰیٰنَا
دنيا کښې ٭ يقيناً موږ ايمان راوړے دے په خپل رب باندې دې د پاره چې ښشنه اوکړي موږ ته د ګناهونو زموږ
وَ مَاۤ اَکۡرَهۡتَنَا عَلَیۡهِ مِنَ السِّحۡرِ ؕ وَ اللّٰهُ خَیۡرٌ
او هغه چې زور کړے دے تا په موږ باندې د جادو ، او الله غوره

وَ اَبْقٰى ﴿٧٣﴾ اِنَّهٗ مَنْ يَّاْتِ رَبَّهٗ مُجْرِمًا فَاِنَّ

او هميشه دے * يقينًا شان دا دے څوک چې راغے خپل رب ته مجرم (مشرک) نو يقينًا

لَهٗ جَهَنَّمَ ؕ لَا يَمُوْتُ فِيْهَا وَ لَا يَحْيٰى ﴿٧٤﴾

ده لره جهنّم دے ، نه به مړيږي په دې کښې او نه به ئې ژوند (د خوشحالۍ) وي *

وَ مَنْ يَّاْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصّٰلِحٰتِ

او چا چې راتلل او کړل الله ته مومن (١) تحقيق سره عمل ئې کړے نيک (په طريقه د پيغمبر)

فَاُولٰٓئِكَ لَهُمُ الدَّرَجٰتُ الْعُلٰى ﴿٧٥﴾ جَنّٰتُ

نو دغه کسان دوی د پاره دي درجې اوچتې * جنتونه

عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ

د هميش ګيرۍ دي چې بهيږي به لاندې د (اونو) د هغې نه ولې هميشه به وي دوی

فِيْهَا ؕ وَ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا مَنْ تَزَكّٰى ﴿٧٦﴾ وَ لَقَدْ

په دې کښې ، او دا بدله د هغه چا ده چې ځان ئې پاک که * او په تحقيق سره

اَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى ۙ۬ اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِيْ

وحي کړې وه مونږ موسىٰ عليه السلام ته ، دا چې د شپې بوځه بندګان زما

فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيْقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا ۙ

نو اوهه دوی د پاره لاره په درياب کښې اوچه ،

لَّا تَخٰفُ دَرَكًا وَّ لَا تَخْشٰى ﴿٧٧﴾ فَاَتْبَعَهُمْ

نه به يريږې د راګيرلو (د فرعون نه) او نه به يريږې (د غرقيدو نه) * نو اولګيد دوی پسې

فِرْعَوْنُ بِجُنُوْدِهٖ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ الْيَمِّ مَا

فرعون سره د خپل لښکرو نو پټ کړل دوی لره درياب نو څه لوئې

غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَ اَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهٗ وَ مَا

پټوالے وو * او ګمراه که فرعون خپل قوم او

(١) دائمي حال کښې چې مؤمن وي

هُدٰى ۝٧٩ يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ قَدْ اَنْجَيْنٰكُمْ

سمه لار ئې ورته اونه ښودله* اے اولاد د يعقوب (عليه السلام) تحقيق سره خلاصے دركړے دے مونږ تاسو ته

مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَ وٰعَدْنٰكُمْ جَانِبَ الطُّوْرِ

د دشمن ستاسو نه او وعده كړې ده مونږ تاسو سره د طرف د كوه طور

الْاَيْمَنَ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوٰى ۝٨٠

ښي او راوسے ليږل په تاسو باندې ترنجبين او مرزان *

كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَ لَا تَطْغَوْا

(اوئيل مونږ) خورئ د پاكو هغه نه چې دركړي دي مونږ تاسو ته او سركشي مه كوئ

فِيْهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِيْ ۚ وَ مَنْ يَّحْلِلْ

په دې كښې ګينې واقع به شي په تاسو باندې غضب زما ، او هغه څوك چې نازل شو

عَلَيْهِ غَضَبِيْ فَقَدْ هَوٰى ۝٨١ وَ اِنِّيْ لَغَفَّارٌ

په هغه باندې غضب زما نو تحقيق سره دے هلاک شو* او يقينًا زه خامخا بښونكے يم

لِّمَنْ تَابَ وَ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ

هغه چا ته چې توبه ئې اويسته او ايمان ئې راوړه او عمل ئې اوكړه نيک بيا

اهْتَدٰى ۝٨٢ وَ مَآ اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ

مضبوط شو (په توحيد او په سنت)* او څه شي ګړندے كه تا لره د قوم ستا نه

يٰمُوْسٰى ۝٨٣ قَالَ هُمْ اُولَآءِ عَلٰٓى اَثَرِيْ وَ

اے موسى* اوئيل (موسى عليه السلام) دغه كسان چې دي زما په نقش وقدم باندې روان دي او

عَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضٰى ۝٨٤ قَالَ فَاِنَّا

ما تلوار اوكړه تا ته اے زما ربه چې ته راضي شي* اوئيل (الله) پس يقينًا مونږ

قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْۢ بَعْدِكَ وَ اَضَلَّهُمُ

تحقيق سره امتحان كښې واچو قوم ستا روستو ستا نه او ګمراه كړل دوى لره

السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسٰى إِلٰى قَوْمِهٖ
سامري • نو واپس شو موسی (علیه السلام) خپل قوم ته
غَضْبَانَ أَسِفًا ۚ قَالَ يٰقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ
ډیر زیات غصه او غمژن اوئیل اے زما قومه آیا وعده نه وه کړي تاسو سره
رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ
رب ستاسو وعده ښائسته ، آیا اوږده شوه په تاسو باندي زمانه(موده د جدائي زما)
أَمْ أَرَدْتُّمْ أَنْ يَّحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ
یا اراده کوئ تاسو دا چي واقع شي په تاسو باندي غضب . د طرفه د
رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَّوْعِدِيْ ﴿٨٦﴾ قَالُوْا مَآ أَخْلَفْنَا
رب ستاسو نه نو خلاف اوکړو تاسو زما د وعدي • نو اوئیل دوی مونږ خلاف ندے کړے
مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلٰكِنَّا حُمِّلْنَآ أَوْزَارًا مِّنْ
د وعدي ستا په خپل اختیار باندي لیکن مونږ بار کړے شو په مونږ باندي کالي د
زِيْنَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنٰهَا فَكَذٰلِكَ أَلْقَى
زینت د قوم نو اوغورځول مونږ دي کالو لره نو دارنګي اوغورځول دي لره
السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهٗ
سامري (په اوور کښي) • نو جوړ ئي که دوی لره سخے جوسه دار چي ده لره
خُوَارٌ فَقَالُوْا هٰذَآ إِلٰهُكُمْ وَإِلٰهُ مُوسٰى
آواز وو نو اوئیل دوی دا مدد ګار ستاسو او مدد ګار د موسیٰ علیه السلام دے
فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ
نو هیر کړے دے (١) • آیا دوی نه ګوري چي نه شي واپس کولے (دا سخے) دوی ته
قَوْلًا ۙ وَّلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾
وینا ، او نه واکدار دے دوی لره د ضرر لري کولو او نه د فائدي رسولو •

وَ لَقَدْ قَالَ لَهُمْ هٰرُوْنُ مِنْ قَبْلُ يٰقَوْمِ
او تحقيق سره وئيلي وو دوئ ته هارون عليه السلام پخوا اے زما قومه
اِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهٖ ۚ وَ اِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ
تحقيق سره امتحان كښي اچولے شوي يئ تاسو په دي (عبادت د سخي) سره او يقيناً رب ستاسو مهربان (بادشاه) دے
فَاتَّبِعُوْنِيْ وَ اَطِيْعُوْٓا اَمْرِيْ ﴿۹۰﴾ قَالُوْا لَنْ
نو زما تابعداري اوكړئ او اومنئ زما حكم * اوئيل دوئ هميشه به
نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عٰكِفِيْنَ حَتّٰى يَرْجِعَ اِلَيْنَا
يو مونږ په دي باندي منجوران تر دي پوري چي واپس شي مونږ ته
مُوْسٰى ﴿۹۱﴾ قَالَ يٰهٰرُوْنُ مَا مَنَعَكَ اِذْ رَاَيْتَهُمْ
موسى عليه السلام * اوئيل (موسى عليه السلام) اے هارون عليه السلام څه شي منع كړي ته كله چي اوليدل تا دوئ لره
ضَلُّوْٓا ﴿۹۲﴾ اَلَّا تَتَّبِعَنِ ؕ اَفَعَصَيْتَ اَمْرِيْ ﴿۹۳﴾
گمراهان * ته ولي نه راتلي ما پسي (كه طور ته)، آيا تا نافرماني اوكړه د حكم زما *
قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَاْخُذْ بِلِحْيَتِيْ وَ لَا بِرَاْسِيْ ۚ
اوئيل (هارون عليه السلام) اے زما د مور خويه مه نيسه گيره زما او نه سر زما
اِنِّيْ خَشِيْتُ اَنْ تَقُوْلَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِيْٓ
يقيناً زه يريدم چي ته به وائي چي تا بيلتون راوسته په مينځ د بني
اِسْرَآءِيْلَ وَ لَمْ تَرْقُبْ قَوْلِيْ ﴿۹۴﴾ قَالَ فَمَا
اسرائيلو كښي او تا انتظار اونه كه زما د حكم * نو اوئيل (موسى عليه السلام) څه دے
خَطْبُكَ يٰسَامِرِيُّ ﴿۹۵﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ
حال ستا اے سامريه * اوئيل ده زه پوهه شوم په هغه څه باندي چي دوئ نه
يَبْصُرُوْا بِهٖ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ اَثَرِ
دي پوهه په هغي باندي او ما منگول لگولي وه منگول په تابعداري د

الرَّسُوْلِ فَنَبَذْتُهَا وَ كَذٰلِكَ سَوَّلَتْ لِيْ

د پیغمبر نو ما اوغورځوله هغه تابعداري او دارنګې ښائسته کړے وو ما ته

نَفْسِيْ ﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ فَاِنَّ لَكَ فِي

زما نفس (دا كار)* اوئيل (موسى عليه السلام) زه (روک شه) يقينًا وي به تا لره په

الْحَيٰوةِ اَنْ تَقُوْلَ لَا مِسَاسَ وَ اِنَّ لَكَ

ژوند کښې دا چې ته به وائې لاس مه راوړئ ما له او يقينًا ستا د پاره

مَوْعِدًا لَّنْ تُخْلَفَهٗ وَ انْظُرْ اِلٰٓى اِلٰهِكَ

وعده ده چې خلاف به اونه کړے شي تا سره د هغې، او اوګوره الله ستا

الَّذِيْ ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهٗ ثُمَّ

هغه الله ته چې ته ګرځیدلے وې په هغې باندې منجور ، خامخا اوبه سوزوو مونږ دې لره بیا

لَنَنْسِفَنَّهٗ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ اِنَّمَآ اِلٰهُكُمُ اللّٰهُ

خامخا ذره ذره به کوو دې لره په دریاب کښې په ذره ذره کولو سره * بے شکه حاجت روا ستاسو الله

الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ

هغه ذات دے چې نشته بل حاجت روا مګر دا الله دے، او رسیدلے دے هر يو شي ته

عِلْمًا ﴿٩٨﴾ كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ مَا

په اعتبار د علم * دارنګې بیانوو مونږ په تا باندې د خبرونو هغه نه چې

قَدْ سَبَقَ وَ قَدْ اٰتَيْنٰكَ مِنْ لَّدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾

چې مخکښې تیر شوي دي، او تحقیق سره درکړے دے مونږ تا ته د خپل طرف نه پند *

مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهٗ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

چا چې مخ واړوه د دې نه نو يقينًا دے به بار کوي په ورځ د قيامت باندې

وِزْرًا ﴿١٠٠﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهِ وَ سَآءَ لَهُمْ يَوْمَ

بوج (د بدو عملونو)* هميشه به وي په دې کښې، او بد دے دوی لره په ورځ د

الْقِيٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَّوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ وَ نَحْشُرُ

قیامت بوج (د گناه) * (یاده که هغه ورځ) چې پوک به اوهلے شي په شپیلۍ کښې او بوږنه به کو مونږ

الْمُجْرِمِيْنَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَّتَخَافَتُوْنَ

مجرمان په دغه ورځ خړ سترګي (ملامته) * پټي پټي خبري به کړي دوی

بَيْنَهُمْ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ

په خپل مینځ کښې چې تاسو درنګ نه وو تیر کړے مګر لس (ورځي) * مونږ پوهه یو

بِمَا يَقُوْلُوْنَ اِذْ يَقُوْلُ اَمْثَلُهُمْ طَرِيْقَةً

په هغه څه چې وائي دوی کله چې او به وائي عقل مند د دوی نه په بیان کښې

اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ

درنګ نه وو تیر کړے تاسو مګر یو ورځ * او دوی تپوس کوي ستا نه په باره د

الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّيْ نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا

غرونو کښې نو اووایه ذره ذره به کي دي لره رب زما ذره ذره کولو سره * نو پري به ایږدي دي له

قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَّا تَرٰى فِيْهَا عِوَجًا وَّ لَآ

میدان صفا * نه به وینې ته په دي کښې کوږ والے او نه

اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَّتَّبِعُوْنَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ

دیرکی / غونډی * په دغه ورځ تابعداري به کې دوی د رابلونکي چې نه به وي کوږ والے

لَهٗ ۚ وَ خَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا

دي لره ، او عاجز به شي آوازونه مهربان (بادشاه) ته نو نه به

تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَّا تَنْفَعُ

اوري ته مګر خش د سینې * په دغه ورځ فائده به نه ورکوي

الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَ رَضِيَ

خلاصول مګر هغه چا ته (به فائده ورکړي) چې اجازت اوکې ده د باره مهربان ذات او راضي وي

لَهٗ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَ مَا

ده نه په وینا (د توحید)* پوهیږي (الله) په هغه چې مخکښې د دوی نه دي او هغه چې

خَلْفَهُمْ وَ لَا يُحِيْطُوْنَ بِهٖ عِلْمًا ﴿١١٠﴾ وَ عَنَتِ

روستو د دوی نه دي او احاطه نه شي کولے دوی په دې باندې د پوهې * او عاجز به شي

الْوُجُوْهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّوْمِ ؕ وَ قَدْ خَابَ مَنْ

مخونه همیشه ژوندي تدبیر کونکي ذات ته ، او تحقیق سره تاواني شو هغه څوک چې

حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَ مَنْ يَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ

وړے اوړه شرک (میدان د قیامت ته)* او چا چې عمل اوکه نـــېک

وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخٰفُ ظُلْمًا وَّ لَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾

او حال دا دے چې وي دے مومن نه به یریږي د زیاتي نه او نه د کمي (د اجر) نه *

وَ كَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَّ صَرَّفْنَا

او دارنګې رالیږلے دے مونږ دې لره د لوستلو کتاب په واضحه ژبه کښې او واضح بیان کړي دي مونږ

فِيْهِ مِنَ الْوَعِيْدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ اَوْ

په دې کښې عذابونه خامخا چې دوی اویریږي (د الله نه) یا

يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾ فَتَعٰلَى اللّٰهُ

بیان کي دوی ته څه پند * نو اوچت دے الله

الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ وَ لَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ

بادشاه رښتیا ، او تلوار مه کوه په قرآن باندې

قَبْلِ اَنْ يُّقْضٰۤى اِلَيْكَ وَحْيُهٗ ؗ وَ قُلْ

مخکښې د دې نه چې پوره شي تا ته وحي د دې قرآن او اووایه

رَّبِّ زِدْنِيْ عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَ لَقَدْ عَهِدْنَآ اِلٰۤى اٰدَمَ

اے زما ربه زیات کي ما لره علم * او تحقیق سره حکم کړے وو مونږ آدم علیه السلام ته

مِنْ قَبْلُ فَنَسِیَ وَ لَمْ نَجِدْ لَهٗ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَ

بخوا نو هېر شو (د هغه نه) او نه وو موندلې مونږ هغه لره قصد (د ګناه) * او

اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓىِٕكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا

کله چې اوئیل مونږ فرشتو ته سجده اوکړئ آدم علیه السلام ته نو سجده اوکړه فرشتو

اِلَّآ اِبْلِیْسَ ؕ اَبٰی ﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا یٰٓاٰدَمُ اِنَّ هٰذَا

مګر شیطان اونه کړه، انکار ئې اوکه * نو اوئیل مونږ اے آدم علیه السلام یقینًا دا شیطان

عَدُوٌّ لَّكَ وَ لِزَوْجِكَ فَلَا یُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ

دشمن دے ستا او دې ئې ستا نو او نه باسي تاسو دواړو لره د

الْجَنَّةِ فَتَشْقٰی ﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوْعَ فِیْهَا

باغ نه ګیني تنګ به شې (په طلب د روزئ) * یقینًا دې تا لره (دې باغ کښې) دا چې نه به اوږے ته کیږې په دې (باغ) کښې

وَ لَا تَعْرٰی ﴿١١٨﴾ وَ اَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا فِیْهَا وَ لَا

او نه به بربنډیږې * او یقینًا ته نه به تږے کیږې په دې کښې او نه به

تَضْحٰی ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَیْهِ الشَّیْطٰنُ قَالَ

دِ ګرمۍ کیږې * نو وسوسه واچوله ده ته شیطان اوئیل (شیطان)

یٰٓاٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰی شَجَرَةِ الْخُلْدِ

اے آدم (علیه السلام) آیا خبرکم تا لره په اونه د همیشګیرۍ باندې

وَ مُلْكٍ لَّا یَبْلٰی ﴿١٢٠﴾ فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا

او په داسې بادشاهۍ چې نه به زړیږې * نو خوراک اوکه دې دواړو د دې نه نو ښکاره شوه دې دواړو ته

سَوْاٰتُهُمَا وَ طَفِقَا یَخْصِفٰنِ عَلَیْهِمَا مِنْ

بے عزتي د دې دواړو او شروع شو دوی چې لګولې ئې په ځانونو خپلو باندې د

وَّرَقِ الْجَنَّةِ ۫ وَ عَصٰٓی اٰدَمُ رَبَّهٗ فَغَوٰی ﴿١٢١﴾

پاڼرو د باغ نه او په صورت (شکل) د عصیان کښې راغے آدم (علیه السلام) خپل رب ته نو زوند ئې تنګ شو *

ثُمَّ اجْتَبٰهُ رَبُّهٗ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدٰى ﴿١٢٢﴾

بیا غوره که ده لره رب د ده نو مهرباني يې اوکړه ده باندې او توفيق يې ورکړه ده ته •

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيْعًاۢ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ

اوئيل (الله) څئ دواړه د دې ځائے نه غونډ بعضې ستاسو د پاره د بعضو

عَدُوٌّ ۚ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِّنِّيْ هُدًى ۙ فَمَنِ

دشمنان به وي ، پس که راشي تاسو ته د طرفه زما نه کتاب / پيغمبر ، پس چا چې

اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَ لَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾ وَ

تابعداري اوکړه زما د کتاب نو نه به ګمراه شي(دنيا کښې) او نه به بد بخته شي(آخرت کښې) • او

مَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِيْ فَاِنَّ لَهٗ مَعِيْشَةً

چا چې مخ واړو د کتاب زما نه نو يقينًا ده لره به وي ژوند

ضَنْكًا وَّ نَحْشُرُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى ﴿١٢٤﴾

لنډ تنګ او راپورته به کو مونږ ده لره په ورځ د قيامت ړوند •

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِيْۤ اَعْمٰى وَ قَدْ كُنْتُ

وائي به دے اے زما ربه ولې دې زه پورته کړم ړوند او په تحقيق سره وم زه

بَصِيْرًا ﴿١٢٥﴾ قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيٰتُنَا

ليدونکے • او به وائي (الله) دارنګې راغلې وو تا ته آيتونه زمونږ

فَنَسِيْتَهَا ۚ وَ كَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾ وَ كَذٰلِكَ

نو تا هېر کړي وو هغې لره ، او دارنګې نن ورځ پرېخودے شوې ته (زما د رحمت نه)• او دارنګې

نَجْزِيْ مَنْ اَسْرَفَ وَ لَمْ يُؤْمِنْۢ بِاٰيٰتِ

سزا ورکوو مونږ هغه چا ته چې زياتے يې اوکه او ايمان يې رانهٔ وړو په آيتونو د

رَبِّهٖ ؕ وَ لَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَ اَبْقٰى ﴿١٢٧﴾

رب خپل ، او خامخا عذاب د آخرت ډير سخت او هميشه دے •

اَفَلَمۡ يَهۡدِ لَهُمۡ كَمۡ اَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُمۡ مِّنَ

آيا بيان نه دے شوے دوی ته خومره هلاک کړي دي مونږ مخکښې د دوی نه د

الۡقُرُوۡنِ يَمۡشُوۡنَ فِيۡ مَسٰكِنِهِمۡ ؕ اِنَّ فِيۡ

پيړونه چې ګرځي دوی په خايونو د دوی کښې ، يقيناً په

ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِي النُّهٰى ﴿١٢٨﴾ وَ لَوۡ لَا كَلِمَةٌ

دي کښې خامخا نښې د عبرت دي د پاره د عقلمندو * او که نه وے حکم

سَبَقَتۡ مِنۡ رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَّ اَجَلٌ

تير شوے د طرفه د رب ستا نه (په تاخير د عذاب) نو خامخا وو به دا عذاب پيوست دوی پورې او نيته

مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَاصۡبِرۡ عَلٰى مَا يَقُوۡلُوۡنَ وَ سَبِّحۡ

مقرره * نو صبر کوه په هغه (بدو ردو باندې) چې وائي دوی او پاکي بيانوه د الله

بِحَمۡدِ رَبِّكَ قَبۡلَ طُلُوۡعِ الشَّمۡسِ وَ قَبۡلَ

په صفتونو د رب ستا باندې لګيا په مخکښې د راختو د نور (نمر) او مخکښې د

غُرُوۡبِهَا ۚ وَ مِنۡ اٰنَآئِ الَّيۡلِ فَسَبِّحۡ وَ

پريوتو د دې (نور) نه او په اطرافو د شپې کښې پس پاکي بيانوه او

اَطۡرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرۡضٰى ﴿١٣٠﴾ وَ لَا

په اطرافو د ورځې کښې شايد چې ته خوشحاله شې * او مه

تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ اِلٰى مَا مَتَّعۡنَا بِهٖۤ اَزۡوَاجًا

اړوه سترګې خپلې هغه (مال او دولت) ته چې فائده ورکړې ده مونږ په هغې سره مالدارو ته

مِّنۡهُمۡ زَهۡرَةَ الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا ۙ۬ لِنَفۡتِنَهُمۡ

د دوی نه نمائش د ژوند د دنيا ، دې د پاره چې مونږ امتحان اوکړو په دوی باندې

فِيۡهِ ؕ وَ رِزۡقُ رَبِّكَ خَيۡرٌ وَّ اَبۡقٰى ﴿١٣١﴾ وَ اۡمُرۡ

په دې کښې ، او رزق د رب ستا غوره او هميشه دے او حکم کوه

ع ٧ ١٦

اَهۡلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَ اصۡطَبِرۡ عَلَيۡهَا ؕ لَا

خپل بال بچ ته د مونځ او ښه کلک شه په دي باندي ، نه

نَسۡـَٔلُكَ رِزۡقًا ؕ نَحۡنُ نَرۡزُقُكَ ؕ وَ الۡعَاقِبَةُ

غواړو مونږ ستا نه رزق (گټل) ، مونږ رزق درکوو تا ته ، او بهتر انجام دے

لِلتَّقۡوٰى ﴿۱۳۲﴾ وَ قَالُوۡا لَوۡ لَا يَاۡتِيۡنَا بِاٰيَةٍ

د پاره د تقوی والو • او اوئیل دوی۔ولي ته راتلل نه کوي مونږ ته په یو معجزي باندي

مِّنۡ رَّبِّهٖ ؕ اَوَ لَمۡ تَاۡتِهِمۡ بَيِّنَةُ مَا فِى

د طرفه د رب خپل نه، آیا نه دے راغلي دوی۔ته دلیل واضح (په حقانیت د پیغمبر) هغه چي په

الصُّحُفِ الۡاُوۡلٰى ﴿۱۳۳﴾ وَ لَوۡ اَنَّاۤ اَهۡلَكۡنٰهُمۡ

صحیفو ړومبنو کښي وو • او که مونږ هلاک کړے وو دوی۔لره

بِعَذَابٍ مِّنۡ قَبۡلِهٖ لَقَالُوۡا رَبَّنَا لَوۡ لَاۤ

په عذاب مخکښي د راتلو د پیغمبر نه نو خامخا وئیلي به وو دوی۔اے ربه زمونږ ولي نه

اَرۡسَلۡتَ اِلَيۡنَا رَسُوۡلًا فَنَتَّبِعَ اٰيٰتِكَ

رالیږه تا مونږ ته پیغمبر چي مونږ تابعداري کړے وه ستا د آیاتونو

مِنۡ قَبۡلِ اَنۡ نَّذِلَّ وَ نَخۡزٰى ﴿۱۳۴﴾ قُلۡ

مخکښي د ذلیله کیدو زمونږ نه او رسوا کیدو زمونږ نه • اووایه

كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوۡا ۚ فَسَتَعۡلَمُوۡنَ

هر یو(۱) انتظار کوونکے دے نو انتظار کوئ، نو زر دے چي پوهه به شئ تاسو

مَنۡ اَصۡحٰبُ الصِّرَاطِ السَّوِىِّ وَ مَنِ

چي څوک وو خاوند د لارے برابرے او څوک وو

اهۡتَدٰى ﴿۱۳۵﴾

په سمه لار باندي روان •

(۱) زمونږ او ستاسو نه

اٰیاتها ١١٢ سُوْرَةُ الْاَنْبِيَآءِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتیب ٢١ نزول ٧٣ رکوعاتها ٧

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَ هُمْ فِيْ

نژدې شو خلقو ته حساب د دوی او دوی په

غَفْلَةٍ مُّعْرِضُوْنَ ۝١ مَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ

نا خبرۍ کښې مخ اړونکي دي (دالله د کتاب نه)" نه راځي دوی ته څه پند

مِّنْ رَّبِّهِمْ مُّحْدَثٍ اِلَّا اسْتَمَعُوْهُ وَ هُمْ

د طرفه د رب د دوی نه تازه مګر دوی غوږ ایږدي هغې ته او دوی

يَلْعَبُوْنَ ۝٢ لَاهِيَةً قُلُوْبُهُمْ ؕ وَ اَسَرُّوا

عبثي کړې ، غافل دي زړونه د دوی ، او پټه کړه دوی

النَّجْوَى ۖ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۖ هَلْ هٰذَآ اِلَّا

جرګه ، هغه کسانو چې ظلم ئې کړے وو (اوئیل دوی) نه دے دا (پیغمبر) مګر

بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۚ اَفَتَاْتُوْنَ السِّحْرَ وَ اَنْتُمْ

بنده ستاسو په شان آیا راتله کوئ تاسو جادو ته او تاسو

تُبْصِرُوْنَ ۝٣ قٰلَ رَبِّيْ يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي

بنه وینئ (چې دا جادو دے)" اوئیل (پیغمبر) رب زما پوهیږي په وینا پاندې

السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ ۫ وَ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝٤

(بره) آسمانونو او (بکښته) زمکو کښې او دا الله اوریدونکے پوهه دے (د هر چا په حال)"

بَلْ قَالُوْٓا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ ۭ بَلِ افْتَرٰىهُ

بلکه وائی دوی (دا) ګډ وډ خوبونه دي بلکه د ځان نه ئې جوړ کړے دے دې(قران) لره

بَلْ هُوَ شَاعِرٌ ۚۖ فَلْيَاْتِنَا بِاٰيَةٍ كَمَآ

بلکه دے شاعر دے ، پس راوړي موږ ته یو معجزه په شان د هغه

سُوۡرَةُ الۡاَنۡبِيَآءِ

ربط د سورت انبیآء :

{۱}ما قبل کښی ابتلاء ده موسی علیه السلام ذکرشوه نودلته ابتلاء ده نورو انبیاء علیهم السلام ذکر کي.

{۲} ما قبل کښی واقعه د موسی علیه السلام تفصیل ذکر شوه نو دلته د هغي خلاصه ذکر کيږ.

{۳}ما قبل آیات ۸ کښی ئي مسئله د توحید ذکر کړه نو دلته آیت۲۵ کښی وائی چه ددې مسئلې وحي مې هر يو پيغمبرته کړے ده.

امتیازات د سورت انبیآء:

{۱}دا سورت ممتاز دے په واقعی د ایوب علیه السلام باندي آیت ۸۳ .

{۲} په دعا دیونس علیه السلام باندي آیت ۸۷ .

{۳} نبی علیه السلام ته رحمت للعالمین وئیلو باندي آیت ۱۰۷ .

دعوی د سورت انبیآء : نفی د شرک فی الدعاء او اکرام د انبیاء کرامو پس د مصائبو نه او اثبات د مقاصد اربعو.

خلاصه د سورت انبیآء :

داسورت په شپږ بابونوباندي مشتمل دے.

اول باب آیت ۱ نه تر آیت ۱۵ پوري .

دویم باب آیت۱۶ نه تر ۲۹ پوري .

دریم باب آیت ۳۰ نه ترآیت ٤۷ پوري .

څلورم باب ٤۸ نه آیت ۹۶پوري .

پنځم باب آیت ۹۷نه تر آیت ۱۰٤ پوري .

شپږم باب آیت ۱۰۵نه تر اخره پوري .

(تفصیل په تحفة أبي الیمان في خلاصة القرآن کښې کتلے شئ).

أُرْسِلَ الْاَوَّلُوْنَ ﴿۵﴾ مَآ اٰمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِّنْ

چې لیږلے شوي وو رومبني (هغې باندې)* ایمان نه وو راوړے (تولو په اتفاق) مخکښې د دوی نه هیڅ

قَرْیَةٍ اَهْلَكْنٰهَا ۚ اَفَهُمْ یُؤْمِنُوْنَ ﴿۶﴾ وَ

یو کلي واله چې هلاک کړي دي مونږ هغوي لره آیا دوی به ایمان راوړي (تول) * او

مَآ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِیْٓ اِلَیْهِمْ

نه دي لیږلي مونږ مخکښې ستا نه مګر سړي وحي به کوله مونږ دوی ته

فَسْـَٔلُوْٓا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۷﴾

نو تپوس اوکړئ د اهل علم نه که تاسو نه پوهیږئ *

وَ مَا جَعَلْنٰهُمْ جَسَدًا لَّا یَاْكُلُوْنَ الطَّعَامَ

او نه وو ګرځولي مونږ دوی لره داسې بدنونه چې نه به یې خوړل خوراک

وَ مَا كَانُوْا خٰلِدِیْنَ ﴿۸﴾ ثُمَّ صَدَقْنٰهُمُ

او نه وو دوی همیشه پاتې کیدونکي * بیا رشتیا کړه مونږ دوی سره

الْوَعْدَ فَاَنْجَیْنٰهُمْ وَ مَنْ نَّشَآءُ وَ اَهْلَكْنَا

وعده (د نجات) نو خلاص مې کړل دوی لره او هغه څوک چې مونږ غوښتل او هلاک کړل مونږ

الْمُسْرِفِیْنَ ﴿۹﴾ لَقَدْ اَنْزَلْنَآ اِلَیْكُمْ كِتٰبًا

مشرکان * تحقیق سره رالیږلے دے مونږ تاسو ته کتاب

فِیْهِ ذِكْرُكُمْ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۰﴾ وَ كَمْ قَصَمْنَا

په دې کښې پند او نصیحت دے د پاره ستاسو نو ولې تاسو د عقل نه کار نه اخلئ* او ډیر هلاک کړي دي مونږ

مِنْ قَرْیَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَّ اَنْشَاْنَا

د کلو والو نه چې وو دوی ظالمان او پیدا کړل مونږ

بَعْدَهَا قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ﴿۱۱﴾ فَلَمَّآ اَحَسُّوْا

پس د دوی نه قومونه نور * نو هر کله چې اوبه لیده دوی

بَأْسَنَآ اِذَا هُمْ مِّنْهَا يَرْكُضُوْنَ ﴿١٢﴾ لَا تَرْكُضُوْا
عذاب زمونږ ناساپه دوی د دینه تختیدل * (اوئیلے شو دوی ته) مه تختئ
وَ ارْجِعُوْٓا اِلٰى مَآ اُتْرِفْتُمْ فِيْهِ وَ مَسٰكِنِكُمْ
او واپس شئ هغه ته چې مست شوي وئ تاسو په هغې کښې او ځایونو د اوسیدو ستاسو ته
لَعَلَّكُمْ تُسْئَلُوْنَ ﴿١٣﴾ قَالُوْا يٰوَيْلَنَآ اِنَّا كُنَّا
خامخا تاسو نه تپوس کولے شي * اوئیل دوی هائے افسوس دے مونږ لره یقینًا وو مونږ
ظٰلِمِيْنَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِّلْكَ دَعْوٰىهُمْ حَتّٰى
ظلم کونکي (مشرکان) * نو همیشه وه دغه چغه د دوی تر دي پورې
جَعَلْنٰهُمْ حَصِيْدًا خٰمِدِيْنَ ﴿١٥﴾ وَ مَا خَلَقْنَا
چې اوګرځول مونږ دوی لره دل دول ساړه پراته * او نه دي پیدا کړي مونږ
السَّمَآءَ وَ الْاَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لٰعِبِيْنَ ﴿١٦﴾
آسمانونه او زمکے او هغه چې په مینځ د دي دواړو کښې دي عبث *
لَوْ اَرَدْنَآ اَنْ نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّاتَّخَذْنٰهُ مِنْ
که مونږه اراده کړي وه چې اونیسو مونږه ځان لره بي بي نو خامخا نیولي به وه مونږ دي لره د
لَّدُنَّآ ۖ اِنْ كُنَّا فٰعِلِيْنَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ
د خپل طرف نه، که وو مونږ دا کار کونکي * بلکه راؤلو مونږ
بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهٗ فَاِذَا
حق لره په باطل باندې نو هلاک کي (حق) دي (باطل) لره نو ناساپه
هُوَ زَاهِقٌ ؕ وَ لَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُوْنَ ﴿١٨﴾
دا (باطل) ختمیدونکے وي، او ستاسو د پاره هلاکت دے د هغه نه چې تاسو ئې بیانوئ *
وَ لَهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ مَنْ
او خاص د الله اختیار کښې دي هغه څوک چې آسمانونو او زمکه کښې دي، او هغه (ملائک)

عِنْدَهٗ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَ لَا
جي دي الله سره دي خان غټ نه ګڼري د عبادت د الله نه او نه
يَسْتَحْسِرُوْنَ ١٩ يُسَبِّحُوْنَ الَّيْلَ وَ النَّهَارَ
ستړي کيږي (د الله په عبادت)* پاکي بياني (د الله) د شپې او ورځې
لَا يَفْتُرُوْنَ ٢٠ اَمِ اتَّخَذُوْٓا اٰلِهَةً مِّنَ
نه سستيږي * آيا دوی اونيول مدد ګاران د
الْاَرْضِ هُمْ يُنْشِرُوْنَ ٢١ لَوْ كَانَ فِيْهِمَآ
زمکې نه چې دوی ژوندي به کي دوی (مشرکانو) لره * که وے په دې زمکه او آسمان کښې
اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا ۚ فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ
مددګاران بغير د الله نه نو خامخا روان شوي به وو دا آسمانونه او زمکې نو پاکي ده الله
رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ٢٢ لَا يُسْـَٔلُ
مالک د عرش لره د هغه نه چې بيانوي ئې (دا مشرکان) * تپوس نشي کيدے (د الله نه)
عَمَّا يَفْعَلُ وَ هُمْ يُسْـَٔلُوْنَ ٢٣ اَمِ اتَّخَذُوْا
په باره د هغه کښې چې کوي او دوی نه به تپوس کولے شي * آيا دوی نيولي دي
مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً ؕ قُلْ هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ ۚ
سيوا د الله نه مددګاران ، اووايه راوړئ دليل ستاسو
هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَّعِيَ وَ ذِكْرُ مَنْ قَبْلِيْ ؕ
دا بيان دے د هغه چا دے چې ما سره دي او بيان دے د هغه چا چې مخکښې زما نه وو ،
بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۙ الْحَقَّ فَهُمْ
بلکه اکثر د دوی نه نه پوهيږي په حق باندې نو دوی
مُّعْرِضُوْنَ ٢٤ وَ مَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ
(د قرآن نه) مخ اړونکي دي * او نه دے ليږلے مونږ مخکښې ستا نه

رَّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحِیْٓ اِلَیْهِ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا

هیڅ یو پیغمبر مګر وحي به کوله موږ هغه ته د دې خبرې چې نشته بل حاجت روا بغیر زما نه

فَاعْبُدُوْنِ ﴿۲۵﴾ وَ قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا

نو عبادت اوکړئ زما • او وائي دوی نیولے دے مهربان بادشاه نائب

سُبْحٰنَهٗ ؕ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُوْنَ ﴿۲۶﴾ لَا

پاک دے الله (د نائب نه) بلکه (دوی) بندګان د الله عزتمند کړے شوي دي • نه

يَسْبِقُوْنَهٗ بِالْقَوْلِ وَ هُمْ بِاَمْرِهٖ يَعْمَلُوْنَ ﴿۲۷﴾

شي مخکښې کیدے د الله نه په وینا کښې او دوی په حکم د الله باندې عمل کوي•

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لَا

پوهیږي (الله) په هغه چې مخکښې د دوی نه دي او هغه چې روستو د دوی نه دي او نه

يَشْفَعُوْنَ ۙ اِلَّا لِمَنِ ارْتَضٰى وَ هُمْ مِّنْ

دوی شفارس کولے شي ، مګر د پاره د هغه چا چې راضي وي ترې الله (په توحید) او دوی د

خَشْيَتِهٖ مُشْفِقُوْنَ ﴿۲۸﴾ وَ مَنْ يَّقُلْ مِنْهُمْ

د ویرې د الله نه یریدونکي دي • او چا چې اوئیل د دوی نه

اِنِّیْٓ اِلٰهٌ مِّنْ دُوْنِهٖ فَذٰلِكَ نَجْزِيْهِ جَهَنَّمَ ؕ

چې یقیناً زه حاجت روا یم سیوا د الله نه نو دغه کس ته سزا به ورکوو موږ ده ته جهنم ،

كَذٰلِكَ نَجْزِی الظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۹﴾ اَوَ لَمْ يَرَ

دارنګي سزا ورکوو موږ ظالمانو ته • آیا نه ګوري

الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ كَانَتَا

هغه کسان چې کفرئي کړے دے چې یقیناً آسمانونه او زمکې وو دا دواړه

رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ؕ وَ جَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ

جخت نو جدا جدا کړل موږ دي دواړو لره ، اوګرځولے دے موږ د اوبو نه • هر یو

ع ۲

شَیْءٍ حَیٍّ ؕ اَفَلَا یُؤْمِنُوْنَ ﴿۳۰﴾ وَ جَعَلْنَا فِی

شے(حیوان) ژوندي (تازه) ، آیا دوی ایمان نه راوړي * او ګرځولي دي موږ په

الْاَرْضِ رَوَاسِیَ اَنْ تَمِیْدَ بِهِمْ ۪ وَ جَعَلْنَا

ځمکه کښې غرونه دا چې (اونه) خوځي په دوی باندي او ګرځولي دي موږ

فِیْهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ یَهْتَدُوْنَ ﴿۳۱﴾ وَ

په دي کښې بلني بلني لاري خامخا چې دوی لار اومومي * او

جَعَلْنَا السَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوْظًا ۚۖ وَّ هُمْ عَنْ

او ګرځولے دے موږ آسمان چت محفوظ (د پریوتو نه) ، او دوی د

اٰیٰتِهَا مُعْرِضُوْنَ ﴿۳۲﴾ وَ هُوَ الَّذِیْ خَلَقَ الَّیْلَ

نښو د دي نه مخ اړونکي دي * او دا الله هغه ذات دے چې پیدا کړي ئې ده شپه

وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ ؕ كُلٌّ فِیْ فَلَكٍ

او ورځ او نور (نمر) او سپوږمۍ ، (دا) ټول په خپل مقام کښې

یَّسْبَحُوْنَ ﴿۳۳﴾ وَ مَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّنْ قَبْلِكَ

لامبو وهي * او نه ده ګرځولے موږ د پاره د یو بنده مخکښي ستا نه

الْخُلْدَ ؕ اَفَاۡىِٕنْ مِّتَّ فَهُمُ الْخٰلِدُوْنَ ﴿۳۴﴾

همیشګیري ، آیا که ته مړ شوي نو دوی به همیشه وي (په دنیا کښې) ؟ *

كُلُّ نَفْسٍ ذَآىِٕقَةُ الْمَوْتِ ؕ وَ نَبْلُوْكُمْ بِالشَّرِّ

هر یو نفس څکونکے د مرګ دے ، او امتحان کوو موږ په تاسو باندي په (راوستلو د) تکلیف

وَ الْخَیْرِ فِتْنَةً ؕ وَ اِلَیْنَا تُرْجَعُوْنَ ﴿۳۵﴾ وَ اِذَا

او د خوشحالۍ امتحان ، او موږ ته به تاسو واپس کړے شئ * او کله چې

رَاٰكَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْۤا اِنْ یَّتَّخِذُوْنَكَ اِلَّا

اوویني تا لره هغه کسان چې کفر ئې کړے دے نه نیسي دوی تا لره مګر

هُزُوًا ؕ اَهٰذَا الَّذِیْ یَذْكُرُ اٰلِهَتَكُمْ ۚ وَ هُمْ

په توقه باندې(وائي دوی)آيا دا هغه سړے دے چې يادوي دے مددګاران ستاسو(په بدۍ) ، او دوی

بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ

په كتاب د مهربان بادشاه هم دوی انكار كونكي دي * پيدا كړے شوے دے

الْاِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ ؕ سَاُورِیْكُمْ اٰیٰتِیْ فَلَا

انسان د تلواري نه (١) ، زر دے چې اوبه ښايم تاسو ته خپل دلائل پس

تَسْتَعْجِلُوْنِ ﴿٣٧﴾ وَ یَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا

تاسو تلوار مه كوئ * او وائي دوی كله به وي دا

الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿٣٨﴾ لَوْ یَعْلَمُ

وعده (د قيامت) كه يئ تاسو رشتيني * كاش چې پوهيدے

الَّذِیْنَ كَفَرُوْا حِیْنَ لَا یَكُفُّوْنَ عَنْ

هغه كسان چې كفر ئي كړے دے هغه وخت چې نه به شي بندولے دوی د

وُّجُوْهِهِمُ النَّارَ وَ لَا عَنْ ظُهُوْرِهِمْ وَ لَا

مخونو خپلو نه اوور او نه د شا ګانو خپلو نه او نه

هُمْ یُنْصَرُوْنَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَاْتِیْهِمْ بَغْتَةً

به د دوی امداد اوكړے شي * بلكه رابه شي دوی ته (قيامت) ناساپه

فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا یَسْتَطِیْعُوْنَ رَدَّهَا وَ لَا هُمْ

نو هلاک به كي دوی لره نو دوی به طاقت نه لري د واپس كولو د دي او نه

یُنْظَرُوْنَ ﴿٤٠﴾ وَ لَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّنْ

به دوی لره مهلت وركړے شي * او تحقيق سره توقې كړے شوي وي پيغمبرانو پورې

قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِیْنَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَّا

مخكښې ستا نه نو نازل شو په هغه كسانو باندې چې توقې ئي كړي وي د دوی نه هغه(عذاب)

كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۴۱﴾ قُلْ مَنْ يَّكْلَؤُكُمْ

چي دوی به هغې پورې توقي کولے ● اووايه څوک دے چي بچ کوي تاسو

بِالَّيْلِ وَ النَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ ؕ بَلْ هُمْ

د شپې او د ورځې د (عذاب د) مهربان بادشاه نه ، بلکه دوی

عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۴۲﴾ اَمْ لَهُمْ

د کتاب د خپل رب نه مخ اړونکي دي ● آیا دي دوی لره

اٰلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّنْ دُوْنِنَا ؕ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ

مددګاران چي بچ به کي دوی لره بغير زمونږ نه ، دوی طاقت نه لري

نَصْرَ اَنْفُسِهِمْ وَ لَا هُمْ مِّنَّا يُصْحَبُوْنَ ﴿۴۳﴾

د امداد د خپلو ځانونو او نه دوی زمونږ د طرفه ملګرې کړے شوي دي(۱) ●

بَلْ مَتَّعْنَا هٰٓؤُلَآءِ وَ اٰبَآءَهُمْ حَتّٰى طَالَ

بلکه ځکه ورکړي ده مونږ دغه کسانو ته او مشرانو د دوی ته تر دي پورې چي اوږده شوه

عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ؕ اَفَلَا يَرَوْنَ اَنَّا نَاْتِي

په دوی باندي زمانه ، نو آیا دوی نه ګوري یقینًا مونږ راتله کوو

الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا ؕ اَفَهُمُ

زمکي ته کمور مونږ دي لره د طرفونو د دي نه ، نو آیا دوی

الْغٰلِبُوْنَ ﴿۴۴﴾ قُلْ اِنَّمَآ اُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ ۖ ز وَ

زور آور دي ● اووايه یقینا زه یروم تاسو لره په ذریعه د وحي ، او

لَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَآءَ اِذَا مَا يُنْذَرُوْنَ ﴿۴۵﴾

نه اوري کاڼه آواز کله چي دوی یرولے شي ●

وَ لَئِنْ مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ

او که اورسیږي دوی ته یو پوکے د عذاب د رب ستا نه

لَيَقُوْلُنَّ يٰوَيْلَنَآ اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٤٦﴾ وَ نَضَعُ

نو خامخا وائي دوى هائے افسوس دے مونږ لره يقينًا وو مونږ ظالمان • او كيږدو به مونږ

الْمَوَازِيْنَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ

تله د انصاف په ورځ د قيامت كښي نو ظلم به اونه كړے شي

نَفْسٌ شَيْـًٔا ؕ وَ اِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ

هيڅ يو نفس سره زره بر ، او كه وي (دا عمل) په اندازه د يو دانے د

خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا ؕ وَ كَفٰى بِنَا حٰسِبِيْنَ ﴿٤٧﴾

اوري نو رابه وړو مونږ دا عمل ، او كافي يو مونږ حساب كونكي •

وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسٰى وَ هٰرُوْنَ الْفُرْقَانَ

او تحقيق سره وركړے وو مونږ موسى او هارون (عليهما السلام) ته فرق كونكے(١)

وَ ضِيَآءً وَّ ذِكْرًا لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿٤٨﴾ الَّذِيْنَ

او رڼا او پند د پاره د پرهيزګارانو • هغه كسان

يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ هُمْ مِّنَ السَّاعَةِ

چي يريږي د خپل رب نه سره د نه ليدو او دوى د قيامت نه

مُشْفِقُوْنَ ﴿٤٩﴾ وَ هٰذَا ذِكْرٌ مُّبٰرَكٌ اَنْزَلْنٰهُ ؕ

يريدونكي دي • او دا (قران كريم) پند دے د خير نه ډک رالېږلے دے مونږ دي لره ،

اَفَاَنْتُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ ﴿٥٠﴾ وَ لَقَدْ اٰتَيْنَآ اِبْرٰهِيْمَ

نو ايا بيا تاسو د دى نه انكار كونكي • او تحقيق سره وركړے وو مونږ ابراهيم(عليه السلام) ته

رُشْدَهٗ مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا بِهٖ عٰلِمِيْنَ ﴿٥١﴾ اِذْ

لياقت د دي (مسئلي) مخكښي د بلوغ د ده نه او وو مونږ په ده باندي پوهه • كله چي

قَالَ لِاَبِيْهِ وَ قَوْمِهٖ مَا هٰذِهِ التَّمَاثِيْلُ

وئيل ده خپل پلار او خپل قوم ته څه دي دا شكلونه (د نيكانو بندګانو

(١) په منځ د حق او د باطل كښي

الَّتِيْٓ اَنْتُمْ لَهَا عٰكِفُوْنَ ﴿۵۲﴾ قَالُوْا وَجَدْنَآ

هغه شکلونه چې تاسو دې باندې منجوران یئ • اوئیل دوی موندلي دي مونږ

اٰبَآءَنَا لَهَا عٰبِدِيْنَ ﴿۵۳﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ

مشران خپل دې لره عبادت کونکي • نو اوئیل ابراهیم (علیه السلام) تحقیق سره یئ

اَنْتُمْ وَ اٰبَآؤُكُمْ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۵۴﴾ قَالُوْٓا

تاسو او مشران ستاسو په گمراهي ښکاره کښې • اوئیل دوی

اَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ اَمْ اَنْتَ مِنَ اللّٰعِبِيْنَ ﴿۵۵﴾

آیا تا راتلل کړي دي مونږ ته په حق (په حکم د الله) باندې یا یې ته د لوبو کونکو نه •

قَالَ بَلْ رَّبُّكُمْ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

اوئیل (ابرهیم علیه السلام) بلکه رب ستاسو مالک د آسمانونو او د زمکې

الَّذِيْ فَطَرَهُنَّ ۖ وَ اَنَا عَلٰى ذٰلِكُمْ مِّنَ

هغه ذات چې پیدا کړي یې دي دوی لره ، او زه یم په دې کار ستاسو باندې د

الشّٰهِدِيْنَ ﴿۵۶﴾ وَ تَاللّٰهِ لَاَكِيْدَنَّ اَصْنَامَكُمْ

گواهي کونکو نه• او قسم په الله خامخا چل به جوړ کم ستاسو بتانو ته

بَعْدَ اَنْ تُوَلُّوْا مُدْبِرِيْنَ ﴿۵۷﴾ فَجَعَلَهُمْ جُذٰذًا

پس د هغې نه چې اوگرځئ تاسو شا کونکي • نو وې گرځول دوی لره ذره ذره

اِلَّا كَبِيْرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ اِلَيْهِ يَرْجِعُوْنَ ﴿۵۸﴾

مگر هغه مشر بُت د دوی (یې پرېخوده) خامخا چې دوی ده ته واپس شي•

قَالُوْا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَآ اِنَّهٗ لَمِنَ

اوئیل دوی چا کړے دے دا کار زمونږ د الهو سره یقینًا دغه کس دے خامخا د

الظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۹﴾ قَالُوْا سَمِعْنَا فَتًى يَّذْكُرُهُمْ

ظالمانو نه • اوئیل دوی اورېدلي دي مونږ د یو ځوان باره کښې چې یادئ دوی لره

يُقَالُ لَهٗٓ اِبْرٰهِيْمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوْا فَاْتُوْا بِهٖ عَلٰٓى

چې وئیلے شي هغه ته ابراهیم * اوئیل دوی نو راولئ ده لره

اَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُوْنَ ﴿٦١﴾ قَالُوْٓا

مخامخ د خلقو خامخا چې دوی گواهي اوکړي (په ده) * نو اوئیل دوی

ءَاَنْتَ فَعَلْتَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا يٰٓاِبْرٰهِيْمُ ﴿٦٢﴾

آیا تا کړے دے دا کار زمونږ د الهو سره اے ابراهیم (علیه السلام) *

قَالَ بَلْ فَعَلَهٗ ۖ كَبِيْرُهُمْ هٰذَا فَسْـَٔلُوْهُمْ

نو اوئیل (ابراهیم علیه السلام) ، بلکه کړے دے دې لره مشر د دوی دا دے نو تپوس اوکړئ د دوی نه

اِنْ كَانُوْا يَنْطِقُوْنَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوْٓا اِلٰٓى اَنْفُسِهِمْ

که دوی خبري کولے شي * نو واپس شو دوی خپلو خانونو ته

فَقَالُوْٓا اِنَّكُمْ اَنْتُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوْا

نو اوئیل دوی یقینًا تاسو یئ تاسو ظالمان * بیا سر کوزي

عَلٰى رُءُوْسِهِمْ ۚ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰٓؤُلَآءِ

شو دوی ، تحقیق سره ته پوهه ئې نه دي دا

يَنْطِقُوْنَ ﴿٦٥﴾ قَالَ اَفَتَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ

خبري کونکي * اوئیل (ابراهیم علیه السلام) آیا نو تاسو عبادت کوئ سیوا د

اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَّ لَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

الله نه د هغه چې نه فائده درکولے شي تاسو ته ذره بر او نه ضرر در کولے شي تاسو ته *

اُفٍّ لَّكُمْ وَ لِمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ

هلاکت دے تاسو لره او د پاره د هغه څه چې تاسو ئې عبادت کوئ سیوا د الله نه ،

اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٧﴾ قَالُوْا حَرِّقُوْهُ وَ انْصُرُوْٓا

نو آیا تاسو د عقل نه کار نه اخلئ * اوئیل دوی اوسوزوئ ده لره او امداد اوکړئ

اٰلِهَتَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِيْنَ ﴿۶۸﴾ قُلْنَا يٰنَارُ كُوْنِيْ

د مددګارانو ستاسو که یئ تاسو دا کار کونکي * اوئیل مونږ اے اووره شه

بَرْدًا وَّ سَلٰمًا عَلٰۤى اِبْرٰهِيْمَ ﴿۶۹﴾ وَ اَرَادُوْا بِهٖ

یخ او سلامتیا والا په ابراهیم علیه السلام * او دوی اراده اوکړه په ده باندې

كَيْدًا فَجَعَلْنٰهُمُ الْاَخْسَرِيْنَ ﴿۷۰﴾ وَ نَجَّيْنٰهُ

د تدبیر (د سوزولو) نو اوګرځول مونږ دوی لره تاوانیان * او خلاص که مونږ ده لره

وَ لُوْطًا اِلَى الْاَرْضِ الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا

او لوط علیه السلام لره زمکې هغه ته چې برکت اچولے وو مونږ پدې کښې

لِلْعٰلَمِيْنَ ﴿۷۱﴾ وَ وَهَبْنَا لَهٗۤ اِسْحٰقَ ؕ وَ يَعْقُوْبَ

د پاره د مخلوقات * او ببښه مونږ ده ته اسحاق علیه السلام او یعقوب علیه السلام

نَافِلَةً ؕ وَ كُلًّا جَعَلْنَا صٰلِحِيْنَ ﴿۷۲﴾ وَ جَعَلْنٰهُمْ

زیاتی (نوسے) ، او (دا) ټول ګرځولي وو مونږ دوی لره نیکان * او ګرځولي وو مونږ دوی

اَئِمَّةً يَّهْدُوْنَ بِاَمْرِنَا وَ اَوْحَيْنَاۤ اِلَيْهِمْ

مشران د دین چې بیان به ئې کولو (خلقو ته) په حکم زمونږ باندې او وحي به کوله مونږ دوی ته

فِعْلَ الْخَيْرٰتِ وَ اِقَامَ الصَّلٰوةِ وَ اِيْتَآءَ

د کولو د نیکو کارونو او د پابندۍ کولو په مونځ او د ورکولو

الزَّكٰوةِ ۚ وَ كَانُوْا لَنَا عٰبِدِيْنَ ﴿۷۳﴾ۙ وَ لُوْطًا

د زکوٰة ، او وو دوی زمونږ عبادت کونکي * او (یاد که) لوط علیه السلام

اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَّ عِلْمًا وَّ نَجَّيْنٰهُ مِنَ الْقَرْيَةِ

ورکړے وو مونږ هغه ته پیغمبري او پوهه او خلاص کړے وو مونږ هغه لره د کلي

الَّتِيْ كَانَتْ تَّعْمَلُ الْخَبٰٓئِثَ ؕ اِنَّهُمْ كَانُوْا

هغه نه چې کول ئې ناکاره کارونه ، یقینًا وو دوی

قَوۡمَ سَوۡءٍ فٰسِقِيۡنَ ۝۷۴ وَ اَدۡخَلۡنٰهُ فِىۡ رَحۡمَتِنَا ؕ
يو قوم نا كاره فاسقان ٭ او دننه كه مونږ ده لره په خپله مهرباني كښې ،
اِنَّهٗ مِنَ الصّٰلِحِيۡنَ ۝۷۵ وَ نُوۡحًا اِذۡ نَادٰى
يقينًا وو دے د كاميابو نه ٭ او (يادكه) نوح عليه السلام كله چې آوازي اوكه
مِنۡ قَبۡلُ فَاسۡتَجَبۡنَا لَهٗ فَنَجَّيۡنٰهُ وَ اَهۡلَهٗ
مخكښې (د لوط عليه السلام نه) نو قبولتيا اوكړه مونږ ده لره نو خلاص كه مونږ ده لره او اهل د ده لره
مِنَ الۡكَرۡبِ الۡعَظِيۡمِ ۝۷۶ وَ نَصَرۡنٰهُ مِنَ
د مصيبت لوئي نه ٭ او بچ كه مونږ ده لره د
الۡقَوۡمِ الَّذِيۡنَ كَذَّبُوۡا بِاٰيٰتِنَا ؕ اِنَّهُمۡ كَانُوۡا
قوم هغه كسانو نه چې نسبت د دروغو ئې كړے وو آيتونو زمونږ ته يقينًا دوی وو
قَوۡمَ سَوۡءٍ فَاَغۡرَقۡنٰهُمۡ اَجۡمَعِيۡنَ ۝۷۷ وَ دَاوٗدَ
قوم نا كاره نو غرق كړل مونږ دوی لره تول ٭ او (ياد كه) داود عليه السلام
وَ سُلَيۡمٰنَ اِذۡ يَحۡكُمٰنِ فِى الۡحَرۡثِ اِذۡ
او سليمان (عليه السلام) كله چې فيصله ئې كوله په باره د فصل كښې كله چې
نَفَشَتۡ فِيۡهِ غَنَمُ الۡقَوۡمِ ۚ وَ كُنَّا لِحُكۡمِهِمۡ
سريدلي وي (دشپې) په دې كښې گډې (بيزې) د يو قوم او وو مونږ د فيصلې د دوی ته
شٰهِدِيۡنَ ۝۷۸ فَفَهَّمۡنٰهَا سُلَيۡمٰنَ ۚ وَ كُلًّا اٰتَيۡنَا
حاضر ٭ نو پوهه وركړه مونږ د دې (فيصلې) سليمان (عليه السلام) ته ، او دې تولو لره وركړے وو مونږ
حُكۡمًا وَّ عِلۡمًا ۫ وَّ سَخَّرۡنَا مَعَ دَاوٗدَ الۡجِبَالَ
اوښيارتيا او پوهه او تابع كړې وو مونږ د داود عليه السلام سره غرونه
يُسَبِّحۡنَ وَ الطَّيۡرَ ؕ وَ كُنَّا فٰعِلِيۡنَ ۝۷۹ وَ عَلَّمۡنٰهُ
پاكي به ئې بيانوله او مارغان ، او وو مونږ دا كار كونكې ٭ او پوهه وركړې وه مونږ ده ته

صَنْعَةَ لَبُوْسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِّنْ بَاْسِكُمْ ۚ

دجوړولو د زغرو د پاره ستاسو دي د پاره چي بچ کي تاسو په جنګ ستاسو کښي ،

فَهَلْ اَنْتُمْ شٰكِرُوْنَ ﴿٨٠﴾ وَ لِسُلَيْمٰنَ الرِّيْحَ

نو آيا يئ تاسو شکر ايستونکي * او (تابع کړے وو موږ) د پاره د سليمان عليه السلام باد

عَاصِفَةً تَجْرِيْ بِاَمْرِهٖۤ اِلَى الْاَرْضِ

تيز روان به وو په حکم د سليمان عليه السلام هغه زمکي ته

الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا ۭ وَ كُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ

چي برکت اچولے وو موږ په دي کښي ، او يو موږ په هر يو شي باندي

عٰلِمِيْنَ ﴿٨١﴾ وَ مِنَ الشَّيٰطِيْنِ مَنْ يَّغُوْصُوْنَ

پوهه * او بعضي د شيطانانو نه هغه څوک وو چي غوپي به ئي وهلي

لَهٗ وَ يَعْمَلُوْنَ عَمَلًا دُوْنَ ذٰلِكَ ۚ وَ كُنَّا

د پاره د سليمان عليه السلام او کارونه به ئي کول کارونه سيوا د دي نه ، او وو موږ

لَهُمْ حٰفِظِيْنَ ﴿٨٢﴾ ۙ وَ اَيُّوْبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗۤ

دوی لره حفاظت کونکي * او (ياد که) ايوب عليه السلام کله ئي چي عاجري اوکړه خپل رب ته

اَنِّيْ مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَ اَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿٨٣﴾ ۚۖ

يقيناً زه رسيدلے دے ما ته تکليف او ته غوره رحم کونکے *

فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ فَكَشَفْنَا مَا بِهٖ مِنْ ضُرٍّ

نو قبولوالے اوکه موږه ده لره نو لري که موږه هغه چي په ده باندي وو د تکليف نه

وَّ اٰتَيْنٰهُ اَهْلَهٗ وَ مِثْلَهُمْ مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ

او ورکه موږ ده ته اهل د ده او په شان د دوی سره د دوی (دا) مهرباني وه د

عِنْدِنَا وَ ذِكْرٰى لِلْعٰبِدِيْنَ ﴿٨٤﴾ وَ اِسْمٰعِيْلَ

طرفه زموږ نه او پند دے د پاره د عبادت کونکو * او (ياد که) اسماعيل (عليه السلام)

وَ اِدْرِيْسَ وَ ذَا الْكِفْلِ ؕ كُلٌّ مِّنَ

او ادریس علیه السلام او ذوالکفل علیه السلام ، ټول وو د

الصّٰبِرِيْنَ ۚ ﴿٨٥﴾ وَ اَدْخَلْنٰهُمْ فِيْ رَحْمَتِنَا ؕ

صبر کوونکو نه . او داخل کړل مونږ دوی لره په خپله مهرباني کښې ،

اِنَّهُمْ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٨٦﴾ وَ ذَا النُّوْنِ اِذْ

یقیناً وو دوی د کامیابو نه . او (یاد که) مهي والا کله چې

ذَّهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَّنْ نَّقْدِرَ

لاړو غصه کونکے (په خپل قوم) نو گمان ئې اوکه دا چې هیڅ کله تنگي به رانه ولو مونږه

عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمٰتِ اَنْ لَّآ اِلٰهَ

په ده باندې نو آواز ئې اوکه په تیارو در تیارو کښې دا چې نشته بل حاجت روا

اِلَّآ اَنْتَ سُبْحٰنَكَ ۖ اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ

مگر ته ئې پاکي ده تا لره ، یقیناً زه د هغه چا نه یم چې

الظّٰلِمِيْنَ ۚ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ ۙ وَ نَجَّيْنٰهُ

اسباب د خلاصي ورسره کم وي . نو قبولوالے اوکه مونږ ده لره او خلاص که مونږ ده لره

مِنَ الْغَمِّ ؕ وَ كَذٰلِكَ نُـْۨجِي الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨٨﴾

د غم نه ، او دا رانگي خلاصے ورکوو مونږ مومنانو ته .

وَ زَكَرِيَّآ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗ رَبِّ لَا تَذَرْنِيْ

او (یاد که) زکریا (علیه السلام) کله چې آواز ئې اوکه رب خپل ته اے زما ربه مه پرېږدې ما لره

فَرْدًا وَّ اَنْتَ خَيْرُ الْوٰرِثِيْنَ ۚ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا

یواځې او ته ئې غوره د ورکونکو نه . نو قبولوالے اوکه مونږ

لَهٗ وَ وَهَبْنَا لَهٗ يَحْيٰى وَ اَصْلَحْنَا لَهٗ زَوْجَهٗ ؕ

ده لره او او بښنه مونږه ده ته یحیی (علیه السلام) او تانده کړه مونږ ده لره بي بي د ده ،

إِنَّهُمْ كَانُوْا يُسٰرِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ وَ

يقينًا وو دوی جي تلوار به ﺋﻲ كوله په كولو د نيكو كښې او

يَدْعُوْنَنَا رَغَبًا وَّ رَهَبًا ۭ وَ كَانُوْا لَنَا

رابللو به ﺋﻲ مونږه په خوشحالي او غم كښې ، او وو دوی مونږ ته

خٰشِعِيْنَ ﴿٩٠﴾ وَ الَّتِيْٓ اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا

عاجزي كونكي * او هغه زنانه(بي بي مريم) چې پاک ﺋﻲ ساتلے وو شرمگاه خپله

فَنَفَخْنَا فِيْهَا مِنْ رُّوْحِنَا وَ جَعَلْنٰهَا وَ ابْنَهَآ

نو پوک اوهو مونږ به دي كښې د حكم خپل نه او اوگرځوله مونږ دي لره او زوے د دي لره

اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿٩١﴾ اِنَّ هٰذِهٖٓ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً

نښه د پاره د مخلوقات * يقينًا دا دين ستاسو دے دين

وَّاحِدَةً ۖ وَّ اَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْنِ ﴿٩٢﴾

يو ، او زه رب ستاسو يم نو عبادت اوكړئ زما *

وَ تَقَطَّعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۭ كُلٌّ اِلَيْنَا

او دوی ټوټې ټوټې كه خپل دين په خپل مينځ كښې ، دا ټول مونږه ته

رٰجِعُوْنَ ﴿٩٣﴾ فَمَنْ يَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ

واپس كيدونكي دي * چا چې عمل اوكه د نيكو

وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهٖ ۚ وَ اِنَّا

او حال دا چې وي دے مومن نو نشته دے نا شكري د پاره د عمل د ده ، او يقينًا مونږ

لَهٗ كٰتِبُوْنَ ﴿٩٤﴾ وَ حَرٰمٌ عَلٰى قَرْيَةٍ

دي لره ليكونكي يو * او لازم دي په يو كلي

اَهْلَكْنٰهَآ اَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُوْنَ ﴿٩٥﴾ حَتّٰٓى اِذَا

چې هلاک كړيدے مونږ هغې لره چې يقينًا دوی به واپس نه شي(دنيا ته) * تر دي چې كله

فُتِحَتْ يَاْجُوْجُ وَ مَاْجُوْجُ وَ هُمْ مِّنْ كُلِّ

پرانستے شي — ياجوج — او — ماجوج — او دوی به — د هري يوې

حَدَبٍ يَّنْسِلُوْنَ ﴿٩٦﴾ وَ اقْتَرَبَ الْوَعْدُ

ډیرې نه — رابهیري / رامنډے وهي * او — نږدې به شي — وعده (دقيامت)

الْحَقُّ فَاِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ اَبْصَارُ

رشتيا — نو ناساپه — خبره داسي ده — تغي به راوتي وي — سترګي

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ يٰوَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِيْ

د هغه کسانو چي کفر يې کړے دے ، هائے افسوس دے مونږ لره په تحقيق سره وو مونږ په

غَفْلَةٍ مِّنْ هٰذَا بَلْ كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٩٧﴾

نا خبري کښي — د — دې(ورځ) نه — بلکه — وو مونږ — ظالمان *

اِنَّكُمْ وَ مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

يقينًا تاسو — او هغه څوک چي عبادت يې کو تاسو — سيوا د — الله نه

حَصَبُ جَهَنَّمَ ؕ اَنْتُمْ لَهَا وٰرِدُوْنَ ﴿٩٨﴾ لَوْ

خشاک د — جهنّم يئ ، — تاسو دي جهنم ته دننه کيدونکي يئ * — که

كَانَ هٰٓؤُلَآءِ اٰلِهَةً مَّا وَرَدُوْهَا ؕ وَ كُلٌّ

وے — دغه کسان — حاجت رواهان نه به وو دننه شوي دي جهنم ته، — او — دا ټول

فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٩٩﴾ لَهُمْ فِيْهَا زَفِيْرٌ وَّ هُمْ

په دي کښي — هميشه به وي * — دوی د پاره به په دي کښي چرېنګاروي — او — دوی به

فِيْهَا لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿١٠٠﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ سَبَقَتْ لَهُمْ

په دي کښي نه اوري (د خير خبره) * يقينًا هغه کسان چي مخکښي نه مقرر شوے دے دوی لره

مِّنَّا الْحُسْنٰۤى ۙ اُولٰٓئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُوْنَ ﴿١٠١﴾

زمونږ د طرفه نه جنت ، — دغه کسان — د دي نه — لرے به کړے شي *

لَا يَسْمَعُوْنَ حَسِيْسَهَا ۚ وَ هُمْ فِيْ مَا
نه به اوري دوی اواز د دي جهنم ، او دوی به په هغه نعمتونو کښې

اشْتَهَتْ اَنْفُسُهُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿۱۰۲﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ
چې غواړي ئې د دوی زړونه همیشه به وي • غمژن به نه کي دوی لره

الْفَزَعُ الْاَكْبَرُ وَ تَتَلَقّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ط
يره لويه او مخامخ کيږي به دوی ته فرشتي ،

هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِيْ كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ﴿۱۰۳﴾
(ورته به وائي) دا ورځ ستاسو ده هغه چي تاسو سره ئي وعده کولے شوه*

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَآءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ
(ياده که)هغه ورځ چي راغوند به کو مونږ آسمان په شان د راغوندولو د منشي

لِلْكُتُبِ ط كَمَا بَدَاْنَآ اَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيْدُهٗ ط
خپلو کتابونو لره لکه چي پيدا کړي دي مونږ اول پيدائش واپس به کو مونږ ده لره

وَعْدًا عَلَيْنَا ط اِنَّا كُنَّا فٰعِلِيْنَ ﴿۱۰۴﴾ وَ لَقَدْ
وعده ده په مونږ باندي ، يقينًا وو مونږ دا کار کونکي • او تحقيق سره

كَتَبْنَا فِي الزَّبُوْرِ مِنْۢ بَعْدِ الذِّكْرِ اَنَّ
ليکلي وو مونږ په زبور کښې پس د پند (مسئله توحيد) نه يقينًا

الْاَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصّٰلِحُوْنَ ﴿۱۰۵﴾ اِنَّ
زمکه اخلي به دي لره زما بندګان نيکان • يقينًا

فِيْ هٰذَا لَبَلٰغًا لِّقَوْمٍ عٰبِدِيْنَ ﴿۱۰۶﴾ وَ مَآ
په دي کښې بيان کښې خامخا رسول دي د پاره د هغه قوم چي عبادت کونکي دي * او نده

اَرْسَلْنٰكَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۷﴾ قُلْ اِنَّمَا
راليږلے مونږ تا لره مګر رحمت د پاره د مخلوقات • او وايه يقينًا

يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَهَلْ

وحي کولے شي ما ته يقيناً حاجت روا ستاسو حاجت روا دے يکي يو ، نو آيا

أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنتُكُمْ

يئ تاسو غاړه کيخودونکي (الله ته) * که واوړيدل دوی نو اووايه اعلان کوم تاسو ته

عَلَىٰ سَوَآءٍ ۖ وَإِنْ أَدْرِيٓ أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٌ

(داسي حال کښي چي) برابر (ولاړ يم په توحيد) ، او زه نه پوهيږم آيا نږدي دے يا لرے دے

مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾ إِنَّهُۥ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ

هغه چي وعده کولے شي تاسو سره * يقيناً الله پوهيږي په ښکاره

الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَإِنْ أَدْرِي

وينا باندي او پوهيږي په هغه چي تاسو ئې پټوئ * او ما ته پته نشته

لَعَلَّهُۥ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾

شايد چي دا امتحان وي ستاسو د پاره او ګټه تر يو وخته پوري *

قَٰلَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا الرَّحْمَٰنُ

اوئيل ده اے ربه زما فيصله اوکي په انصاف ، او رب زموږ مهربان (بادشاه) دے

الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

مدد غوختلے شوے دے د هغه نه په هغه چي تاسو ئې بيانوئ *

آياتها ٧٨ — سُورَةُ الْحَجِّ مَدَنِيَّة — ترتيب ٢٢ نزول ١٠٣ — رکوعاتها ١٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ

اے خلقو اويريږئ د رب ستاسو نه ، يقيناً جرک

السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهَا

د قيامت يو شے دے لوئي * هغه ورځ وينئ به تاسو دي قيامت لره

سُوْرَةُ الْحَجِّ

ربط د سورت الحج :

( )ماقبل آيت ۱ کښې ئي اوئيل چه عذاب راځي نو دلته آيت ۱ کښې نښه ده عذاب ذکر کړې .

(۲)ماقبل آيت کښې ئي رد د شرک اعتقادي اوکه نو دلته رد دشرک فعلي کړې .

(۳)ماقبل آيت کښې ئي اثبات د توحيد اوکه نو دلته آيت ٥ کښې زجر (رټنه)هغه چاته ورکړې چه په توحيد کښې جګړه کړې .

امتيازات د سورت الحج:

(۱) سورت ممتاز دے په بيان د حالت د هغه چا چه قرآن پرې بد لګي .

(۲) په مثال د عجز د الهو باطلو سره.

(۳) په حکم دالله تعالی باندې (فاجتنبوا الرجس من الاوثان).

دعوی د سورت الحج :

رد دشرک فعلي او تشريح د څلورو مسئلو باندې .

(۱)تحريمات الله . (۲)تحريمات العباد . (۳)نذور الله . (٤)نذور العباد .

خلاصه د سورت الحج :

داسورت په ٤ بابونو باندې مشتمل دے : (۱)اول باب د ايت ۱نه ترآيت ۱۰پورې

دې کښې (۱)تخويف (۲)زجر (۳)دليل عقلي(٤)او اثبات د اخرت ذکر کړې .

(۲)دويم باب آيت ۱۱نه ترآيت ۲٥پورې : دې کښې شپږ خبرې ذکر کړې :

(۱)زجر مشرکينوته دوه ځله . (۲)مطالبه د دليل د مشرک نه . (۳)مثال د مشرک .

(٤)بشارت مؤمنانوته۱۳، ۲۳ . (٥)ترغيب الى القران۲٤.

(۳) دريم باب د ۲٦ نه تر ايت ۳۸ پورې :

دې کښې دعوی د سورت (نفی دشرک فعلي) ذکرکړې.

تسلي او

(٤)څلورم باب آيت ۳۹ نه تر آخره پورې : دې کښې حکم د قتال ،امور مصلحه ،

هلاکت د اقوام مکذبو ذکر کړې .

تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّآ اَرْضَعَتْ

جي غافل به شي هر يو پئي وركونكے ده هغه څه نه چي پئي ئي ورته وركول

وَ تَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَ تَرَى

او كيږ به دي هر يو بوج والا بوج خپل او وينې به ته

النَّاسَ سُكٰرٰى وَ مَا هُمْ بِسُكٰرٰى وَ لٰكِنَّ

خلقو لره نشه / بے هوشه او نه به وي دوی نشه / بے هوشه ليكن

عَذَابَ اللّٰهِ شَدِيْدٌ ۝٢ وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ

عذاب د الله سخت دے • او بعضي د خلقو نه هغه څوک دي

يُّجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّ يَتَّبِعُ كُلَّ

جي جګړې كوي په (توحيد د) الله كښې بغير د پوهې نه او تابعداري كوي د هر

شَيْطٰنٍ مَّرِيْدٍ ۝٣ كُتِبَ عَلَيْهِ اَنَّهٗ مَنْ

شيطان - سركش • مقرر كړے شوي ده په ده باندې يقينًا شان دا دے چا چي

تَوَلَّاهُ فَاَنَّهٗ يُضِلُّهٗ وَ يَهْدِيْهِ اِلٰى عَذَابِ

دوستي اوساتله ده سره نو يقينًا دا شيطان ګمراه به كي ده لره او بسودنه به اوكي ده ته په طرف د عذاب

السَّعِيْرِ ۝٤ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِيْ

د جهنم • اے خلقو كه يئ تاسو په

رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِّنْ

شک كښې د بيا پورته كيدو نه نو يقينًا موږ پيدا كړي يئ تاسو د

تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ

خاورے نه بيا د بو څاڅكي د منی نه بيا د جم شوي وينې نه

ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَّ غَيْرِ مُخَلَّقَةٍ

بيا د كرينډي نښو والا نه او بغير د نښو والا نه

(١) مونږ دا ذکر کړل

لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ؕ وَ نُقِرُّ فِي الْاَرْحَامِ مَا

(١) دي د پاره چي بيان کو مونږ تاسو ته، او ايساروُ مونږ (حمل لره) په کيدو د ميندو کښي څومره چي

نَشَآءُ اِلٰۤى اَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ

خوښه شي زمونږ تر يو نيټي مقرري پوري بيا راوباسو مونږ تاسو لره

طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوْۤا اَشُدَّكُمْ ۚ وَ مِنْكُمْ

ماشومان بيا دي د پاره چي اورسيږئ تاسو مضبوطيا د عمر (ځواني) ته، او بعضي ستاسو نه

مَّنْ يُّتَوَفّٰى وَ مِنْكُمْ مَّنْ يُّرَدُّ اِلٰۤى اَرْذَلِ

هغه څوک دي چي مړه شي (په ځواني کښي) او بعضي ستاسو نه هغه دي چي واپس کړے شي کمزوري

الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْۢ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا ؕ

عمر ته دي د پاره چي پوهه نه شي پس د پوهي نه په هيڅ شي باندي،

وَ تَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَاۤ اَنْزَلْنَا

او وينې به ته زمکې لره اوچه نو کله چي راوورو مونږ

عَلَيْهَا الْمَآءَ اهْتَزَّتْ وَ رَبَتْ وَ اَنْۢبَتَتْ

په دي باندي اوبه (باران) نو خوشحاله شي او اوپړسيږي او راوزرغن کي

مِنْ كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيْجٍ ۞ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ

د هر قسمه گياه تازه نه • دا د دي وجي نه چي يقينًا الله

هُوَ الْحَقُّ وَ اَنَّهٗ يُحْيِ الْمَوْتٰى وَ اَنَّهٗ عَلٰى

هغه رشتينے ذات دے او يقينًا دا (الله) ژوندي کړئ مړو لره او يقينًا الله په

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۞ لا وَّ اَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ

هر يو شي باندي قدرت والا دے • او يقينًا قيامت راتلونکے دے

لَّا رَيْبَ فِيْهَا ۙ وَ اَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ

نشته شک په دي کښي • او يقينًا الله راپورته به کي هغه څوک

فِي الْقُبُوْرِ ۞ وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُّجَادِلُ
جي قبرونو كښې دي * او بعضي د خلقو نه هغه څوک دي چي جګړې کې
فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّ لَا هُدًى وَّ لَا كِتٰبٍ
په (توحيد د) الله كښې بغير د دليل عقل نه او بغير د دليل وحي نه او بغير د دليل
مُّنِيْرٍ ۞ ثَانِيَ عِطْفِهٖ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيْلِ
نقل نه * اړونکے دے خپل اړخ لره دي د پاره چي خطا شي د دين د
اللّٰهِ ؕ لَهٗ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَّ نُذِيْقُهٗ
الله نه ، ده د پاره په دنيا كښې رسوائي ده او اوبه څکوو مونږ ده ته
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَرِيْقِ ۞ ذٰلِكَ
په ورځ د قيامت عذاب سوزونکے * دا
بِمَا قَدَّمَتْ يَدٰكَ وَ اَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ
په سبب د هغه چي مخکښې کړي وو لاسونو ستا (ناكاره اعمال) او يقيناً الله ندے
بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ۞ وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ
هيڅ ظلم کونکے په بندګانو باندې * او بعضي د خلقو نه هغه څوک دي
يَّعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ ۚ فَاِنْ اَصَابَهٗ
جي عبادت کوي د الله په شک ، نو كه اورسيږي ده ته
خَيْرُ اِطْمَاَنَّ بِهٖ ۚ وَ اِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةُ
فائده نو خوشحاله شي په هغې ، او كه اورسيږي ده ته څه تکليف
اِنْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهٖ ۚ خَسِرَ الدُّنْيَا
نو دے واپس شي په خپل مخ باندې ، تاواني شو په دنيا
وَ الْاٰخِرَةَ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِيْنُ ۞
او آخرت ، دا دے تاوان ښکاره *

يَدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهٗ وَ مَا

رامدد کي؛ (دا مشرک) سیوا د الله هغه چي نه ضرر رسولے شي ده ته او هغه چي

لَا يَنْفَعُهٗ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ الْبَعِيْدُ ﴿۱۲﴾

نه فائده ورکولے شي ده ته ، دا ده گمراهي لري (حق نه) *

يَدْعُوْا لَمَنْ ضَرُّهٗۤ اَقْرَبُ مِنْ نَّفْعِهٖ ؕ

رامدد کوي (دا مشرک) خامخا هغه چي ضرر (د رامددکولو) د هغه ډير نزدے دے د فائدي د ده نه،

لَبِئْسَ الْمَوْلٰى وَ لَبِئْسَ الْعَشِيْرُ ﴿۱۳﴾ اِنَّ

خامخا بد دے دا مدد گار (د مشرکانو) او خامخا بد دے دا تبر (د مشرکانو)* یقینًا

اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

الله دننه کي؛ هغه کسان چي ايمان ئي راوړے دے او عمل ئي کړے دے

الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا

نيک (په طريقه د پيغمبر) جنتونو ته چي بهيږي به لاندے (د اونو) ده هغې نه

الْاَنْهٰرُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيْدُ ﴿۱۴﴾

ولے (نهرونه) ، يقينًا الله کي؛ هغه چي اراده اوکي *

مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ لَّنْ يَّنْصُرَهُ اللّٰهُ

هغه څوک چي گمان کوي دا چي هيڅ کله امداد نه کي؛ د ده الله

فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ

په دنيا او آخرت کښي نو اودي تړي يو رسۍ

اِلَى السَّمَآءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ

چهت ته بيا دي ځان خبي کي نو اودي گوري آيا

يُذْهِبَنَّ كَيْدُهٗ مَا يَغِيْظُ ﴿۱۵﴾ وَ كَذٰلِكَ

بوځي چل د ده هغه چي دے غصه کي؛ * او دارنگي

اَنۡزَلۡنٰهُ اٰيٰتٍۭ بَيِّنٰتٍ ۙ وَّ اَنَّ اللّٰهَ يَهۡدِىۡ
راليږلي دي مونږ دي لره دلائل ښکاره ، او يقينًا الله توفيق ورکوي
مَنۡ يُّرِيۡدُ ﴿١٦﴾ اِنَّ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَ الَّذِيۡنَ
چا ته چي اراده کوي (او غواړي)* يقينًا هغه کسان چي ايمان ئي راوړے دے او هغه کسان
هَادُوۡا وَ الصّٰبِـِٕيۡنَ وَ النَّصٰرٰى وَ الۡمَجُوۡسَ
چي يهوديان دي او صابئين او نصارٰی او مجوس
وَ الَّذِيۡنَ اَشۡرَكُوۡٓا ۖ اِنَّ اللّٰهَ يَفۡصِلُ
او هغه کسان چي شرک ئي کړے دے ، يقينًا الله بيلتون به راولي
بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ
په مينځ د دوی کښي په ورځ د قيامت ، يقينًا الله په هر يو
شَىۡءٍ شَهِيۡدٌ ﴿١٧﴾ اَلَمۡ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسۡجُدُ
شي پوهه دے • آيا ته نه ګوري يقينًا الله چي دے تابعداري کوي
لَهٗ مَنۡ فِى السَّمٰوٰتِ وَ مَنۡ فِى الۡاَرۡضِ
د ده (الله) هغه خوک چي پره اسمانونو او هغه خوک چي ښکته زمکه کښي دي
وَ الشَّمۡسُ وَ الۡقَمَرُ وَ النُّجُوۡمُ وَ الۡجِبَالُ
او نور(نمر) او سپوږمۍ او ستوري او غرونه
وَالشَّجَرُ وَ الدَّوَآبُّ وَ كَثِيۡرٌ مِّنَ النَّاسِ ؕ
او اوني او زنده سر او ډير د خلقو نه ،
وَ كَثِيۡرٌ حَقَّ عَلَيۡهِ الۡعَذَابُ ؕ وَ مَنۡ
او ډير (خلق) ثابت شوے دے په دوی باندي حکم د عذاب ، او هغه خوک چي
يُّهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنۡ مُّكۡرِمٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
سپک کي هغه لره الله نو نه وي ده لره خوک عزت ورکونکے ، يقينًا الله

يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ۩ ﴿۱۸﴾ هٰذٰنِ خَصْمٰنِ

کوي هغه چي اوغواړي * دا دوه (ډلي مشرکين او موحدين) جګړه مار دي

اخْتَصَمُوْا فِيْ رَبِّهِمْ ؗ فَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا

چي جګړه ئي کړي ده په (توحيد د) خپل رب کښي پس هر چي هغه کسان دي چي کفر ئي کړے دے

قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّنْ نَّارٍ ؕ يُصَبُّ

کټ به کړے شي دوی لره جامے د اوور ، راړولے به شي

مِنْ فَوْقِ رُءُوْسِهِمُ الْحَمِيْمُ ﴿۱۹﴾ يُصْهَرُ

د پاسه د سرونو د دوی کرمي اوبه * ويلي کولے به شي

بِهٖ مَا فِيْ بُطُوْنِهِمْ وَ الْجُلُوْدُ ؕ﴿۲۰﴾ وَ لَهُمْ

په دي سره هغه چي په خيټو د دوی کښي دي او څرمني (به ئي سوزولے شي)* او دوی لره به

مَّقَامِعُ مِنْ حَدِيْدٍ ﴿۲۱﴾ كُلَّمَآ اَرَادُوْٓا

ګرزونه وي د اوسپني * هر کله چي دوی اراده اوکي

اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ اُعِيْدُوْا

چي اوځي د دي جهنم نه د وجي د غم نه واپس کولے به شي دوی

فِيْهَا ۚ وَ ذُوْقُوْا عَذَابَ الْحَرِيْقِ ﴿۲۲﴾ اِنَّ

په دي کښي ، او (اوبه وئيلے شي) او څکئ عذاب سوزونکے * يقيناً

اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

الله دننه کوي هغه کسان چي ايمان ئي راوړے دے او عمل کئ

الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا

نيک (په طريقه د پيغمبر) جنتونو ته چي رواني به وي لاندي (د اونو) د هغي نه

الْاَنْهٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ

ولي کالي دار کولے به شي په دي کښي د باهو ګانو د

ذَهَبٍ وَّ لُؤْلُؤًا ؕ وَ لِبَاسُهُمْ فِيْهَا حَرِيْرٌ ﴿٢٣﴾
سرو زرو نه او ملغلرې ، او جامې د دوی په دې کښې به د ریښمو وي ٠
وَ هُدُوْٓا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ ۚۖ
او توفیق ورکړے شوے وو دوی ته په طرف د پاکیزه وینا (د توحید) ،
وَ هُدُوْٓا اِلٰى صِرَاطِ الْحَمِيْدِ ﴿٢٤﴾ اِنَّ
او لار ښودلے شوې وه دوی ته په طرف د لارې د ستائلي شوي ذات ٠ یقینًا
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ
هغه کسان چې کفر ئې کړے دے او بندوي (خلقو لره) د لارې د
اللّٰهِ وَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِيْ جَعَلْنٰهُ
الله نه او د مسجد حرام هغه نه چې گرځولے دے مونږ دې لره
لِلنَّاسِ سَوَآءَ ۨ الْعَاكِفُ فِيْهِ وَ الْبَادِ ؕ
د پاره د خلقو برابر دے باتې کیدونکے په دې کښې او مسافر ،
وَ مَنْ يُّرِدْ فِيْهِ بِاِلْحَادٍۭ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ
او چا چې اراده اوکړه په دې کښې د شرک په ظلم سره او به څکوو مونږ ده ته
مِنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٢٥﴾ وَ اِذْ بَوَّاْنَا
د عذاب دردناک نه ٠ او کله چې ځائې ورکه مونږه
لِاِبْرٰهِيْمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَّا
ابراهیم (علیه السلام) ته ځائې د بیت الله شریف دا چې مه
تُشْرِكْ بِيْ شَيْئًا وَّ طَهِّرْ بَيْتِيَ
حصه دار کوه ما سره څه شے او پاک که کور زما
لِلطَّآئِفِيْنَ وَ الْقَآئِمِيْنَ وَ الرُّكَّعِ
د پاره د طواف کونکو او د پاره د اودریدونکو او د پاره د رکوع کونکو

السُّجُوْدِ ﴿٢٦﴾ وَ اَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ
سجدي کوونکو او اعلان اوکه په خلقو کښې د حج

يَاْتُوْكَ رِجَالًا وَّ عَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ
رابه شي تا ته پيدل او په هره تازي (تيز رفتاره) اوښه

يَّاْتِيْنَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيْقٍ ﴿٢٧﴾ لِّيَشْهَدُوْا
چې راتله به کوي د هرې پلنې ژورې لارې نه ، دې د پاره چې حاضر شي دوی

مَنَافِعَ لَهُمْ وَ يَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِيْٓ
فائدو خپلو ته او ياد کړي نوم د الله په

اَيَّامٍ مَّعْلُوْمٰتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْۢ
ورځو مقررو کښې په هغه چې ورکړي ئې دي دوی ته د

بَهِيْمَةِ الْاَنْعَامِ ۚ فَكُلُوْا مِنْهَا وَ
کونک د ډنګرو نه ، نو خورئ د دې نه او

اَطْعِمُوا الْبَآئِسَ الْفَقِيْرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوْا
ورکړئ (د دې نه) نا اميد محتاج ته ، بيا لرې دې کړي دوی

تَفَثَهُمْ وَ لْيُوْفُوْا نُذُوْرَهُمْ وَ لْيَطَّوَّفُوْا
خيرې خپل او پوره والے دې اوکړي د نذرونو خپلو او طواف دې اوکړي

بِالْبَيْتِ الْعَتِيْقِ ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ ۚ وَ مَنْ يُّعَظِّمْ
د کور آزاد شوي (د ظالمانو نه) /پخواني نه واورئ دا خبره ، او چا چې تعظيم اوکه

حُرُمٰتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ؕ
د عزتمندو د الله نو دا کار غوره دے ده لره په نزد د رب د ده ،

وَ اُحِلَّتْ لَكُمُ الْاَنْعَامُ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ
او حلال کړے شوي دي ستاسو د پاره ډنګر مګر هغه چې لوستلے شي په تاسو باندې

فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ وَ
نو ځان اوساتئ د هغه ګندګۍ نه چې درګاهونو کښې پراته وي او

اجْتَنِبُوْا قَوْلَ الزُّوْرِ ﴿٣٠﴾ حُنَفَآءَ لِلّٰهِ
ځان اوساتئ د وینا د دروغو نه • (شئ) رابلونکي الله له

غَيْرَ مُشْرِكِيْنَ بِهٖ ؕ وَ مَنْ يُّشْرِكْ
نه شرک کونکي د الله سره ، او چا چې شرک اوکه

بِاللّٰهِ فَكَاَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ
د الله سره ګویا چې دے راپریوته د بره نه نو ذره ذره که دے لره

الطَّيْرُ اَوْ تَهْوِيْ بِهِ الرِّيْحُ فِيْ مَكَانٍ
مارغانو یا اوغورځوي دے لره سیلۍ په هغه ځائے

سَحِيْقٍ ﴿٣١﴾ ذٰلِكَ ۗ وَ مَنْ يُّعَظِّمْ شَعَآئِرَ
زور کښې • واورئ دا خبره ، او چا چې تعظیم اوکه د عزتمندو نښو

اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوْبِ ﴿٣٢﴾ لَكُمْ
د الله نو یقیناً دا بعضې پرهیزګاري د زړونو ده (د پاکو زړونو کار دے)* ستاسو د پاره

فِيْهَا مَنَافِعُ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ
په دې کښې فائدې دي تر نیټې مقررې پورې بیا

مَحِلُّهَآ اِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيْقِ ﴿٣٣﴾ وَ لِكُلِّ
ځائے د حلالے د دې دے هغه کور پخواني ته • او د پاره د هر یو

ع ٤

اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ
امت مقرر کړے دے مونږ یو ځائے د قربانۍ دې د پاره چې یاد کې نوم

اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْۢ بَهِيْمَةِ
د الله په هغه چې ورکړي ئې دي دوی ته د چارپایانو د

الْاَنْعَامِ ؕ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ فَلَهٗۤ

دنګرو نه ، نو حاجت روا ستاسو حاجت روا دے یکي یو نو دي الله ته

اَسْلِمُوْا ؕ وَ بَشِّرِ الْمُخْبِتِيْنَ ۝۳۴ الَّذِيْنَ

غاړه کیږدئ ، او زیرے ورکه عاجزي کونکو ته* هغه کسان ته

اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوْبُهُمْ

کله چي یاد کړے شي الله په یره شي زړونه د دوی

وَ الصّٰبِرِيْنَ عَلٰى مَاۤ اَصَابَهُمْ وَ الْمُقِيْمِي

او صبر کونکي په هغه چي اورسي دوی ته او پابندي کونکي

الصَّلٰوةِ ۙ وَ مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ۝۳۵

د مونځ ، او د هغه نه چي ورکړے دے مونږ دوی ته خرچ کئ دوی (په لاره د الله کښي)*

وَ الْبُدْنَ جَعَلْنٰهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَآئِرِ

او اوښه ګرځولي ده مونږ دي لره د پاره ستاسو د عزتمندو نښو

اللّٰهِ لَكُمْ فِيْهَا خَيْرٌ ۖۗ فَاذْكُرُوا اسْمَ

د الله نه ستاسو د پاره په دي کښي فائدي (نیکی) دي ، نو یاد کئ نوم

اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ ۚ فَاِذَا وَجَبَتْ

د الله په دي باندي (په داسي حال کښي چي) ولاړ وي ، نو کله چي اولګي

جُنُوْبُهَا فَكُلُوْا مِنْهَا وَ اَطْعِمُوا

اړخونه د دي نو خورئ د دي نه او ورکئ (د دی نه)

الْقَانِعَ وَ الْمُعْتَرَّ ؕ كَذٰلِكَ سَخَّرْنٰهَا لَكُمْ

صبر ناک او هغه عاجز ته چي مخے ته ولاړ وي ، دارنګي تابع کړي دي مونږ دي لره ستاسو د پاره

لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ۝۳۶ لَنْ يَّنَالَ اللّٰهَ

خامخا چي تاسو شکر اوباسئ * هیچري نه رسیږي الله ته

لُحُوْمُهَا وَ لَا دِمَآؤُهَا وَلٰكِنْ يَّنَالُهُ
غوښې د دې (قرباني) او نه وينې د دې ليکن رسيږي الله ته
التَّقْوٰى مِنْكُمْ ؕ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
پرهيزګاري ستاسو نه ، دارنګې تابع کړي ئې دي دې لره د پاره ستاسو
لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰىكُمْ ؕ وَ بَشِّرِ
دي د پاره چې لوئي بيان کړئ تاسو د الله په هغه چې ښودنه ئې کړې ده تاسو ته ، او زيرے ورکه
الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۳۷﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدٰفِعُ عَنِ
نيکي کونکو ته • يقيناً الله دفع کوي (عذاب) د
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ
هغه کسانو نه چې ايمان ئې راوړے دے، يقيناً الله مينه نه کوي د هر
خَوَّانٍ كَفُوْرٍ ﴿۳۸﴾ اُذِنَ لِلَّذِيْنَ يُقٰتَلُوْنَ
خيانت کر منکر سره • اجازت شوے دے هغه کسانو ته چې جنګ ورسره کولے شي
بِاَنَّهُمْ ظُلِمُوْا ؕ وَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى نَصْرِهِمْ
د دې وجې نه چې په دوی ظلم شوے دے ، او يقيناً الله په امداد د دوی باندې
لَقَدِيْرُ ﴿۳۹﴾ الَّذِيْنَ اُخْرِجُوْا مِنْ
خامخا قدرت والا دے • هغه کسان چې اوشړلے شو د
دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ اِلَّآ اَنْ يَّقُوْلُوْا
کورنو خپلو نه بغير د څه جرم نه مګر دا چې وائي دوی
رَبُّنَا اللّٰهُ ؕ وَ لَوْ لَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ
رب زمونږ الله دے ، او که نه وے دفع کول د الله خلقو لره
بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَامِعُ
بعضې (مشرکين) د دوی په بعضو (موحدينو) سره خامخا رواني شوې به وې کرجې (د نصارو)

وَ بِيَعٌ وَّ صَلَوٰتٌ وَّ مَسٰجِدُ يُذْكَرُ فِيْهَا

او كنيسي (د يهودو) او عبادت خاني د صابئينو او جوماتونه (د مسلمانانو) چې يادولے شي په دې كښې

اسْمُ اللّٰهِ كَثِيْرًا ؕ وَ لَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ

نوم د الله ډير ، او خامخا امداد كوي الله

مَنْ يَّنْصُرُهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿۴۰﴾

د هغه چا چې امداد كړي د الله (د دين) ، يقيناً الله خامخا طاقت والا او زورآور دے*

اَلَّذِيْنَ اِنْ مَّكَّنّٰهُمْ فِي الْاَرْضِ

هغه كسان چې كه خائے وركوو مونږ دوی لره په زمكه كښې

اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتَوُا الزَّكٰوةَ وَ اَمَرُوْا

نو دوی پابندي كړي د مونځ او وركړي زكوٰة او حكم كړي

بِالْمَعْرُوْفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ؕ وَ

په نيكي او منع كړي د ناروا نه ، او

لِلّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُوْرِ ﴿۴۱﴾ وَ اِنْ يُّكَذِّبُوْكَ

خاص الله لره انجام د كارونو دے * او كه دوی نسبت د دروغو كړي تا ته

فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَّ عَادٌ

په تحقيق سره نسبت د دروغو كړے وو مخكښې د دوی نه قوم د نوح عليه السلام او عاديانو

وَّ ثَمُوْدُ ﴿۴۲﴾ وَ قَوْمُ اِبْرٰهِيْمَ وَ قَوْمُ لُوْطٍ ﴿۴۳﴾

او ثموديانو * او قوم د ابراهيم عليه السلام او قوم د لوط عليه السلام*

وَّ اَصْحٰبُ مَدْيَنَ ۚ وَ كُذِّبَ مُوْسٰى

او مدين والا (قوم د شعيب عليه السلام)، او نسبت د دروغو شوے وو موسىٰ عليه السلام ته

فَاَمْلَيْتُ لِلْكٰفِرِيْنَ ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ

نو ما مهلت وركه كافرانو ته بيا مې اونيول دوی لره

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ﴿٤٤﴾ فَكَاَيِّنْ مِّنْ قَرْيَةٍ

نه څه رنګه وو زما عذاب * نو څومره د کلو نه

اَهْلَكْنٰهَا وَ هِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ

هلاک کړي وو مونږ هغې لره او وو هغوي ظلم کونکي دا کلي روان وو

عَلٰى عُرُوْشِهَا وَ بِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَّ قَصْرٍ

سره د خپلو چتونو او کوهيان شاړ پاتې شوي او بنګلې

مَّشِيْدٍ ﴿٤٥﴾ اَفَلَمْ يَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ

مضبوطي/چونه ګچې * آيا دوي نه دي ګرځيدلي په زمکه کښې

فَتَكُوْنَ لَهُمْ قُلُوْبٌ يَّعْقِلُوْنَ بِهَآ

چې شي دوي د پاره زړونه چې سوچ اوکي په هغې

اَوْ اٰذَانٌ يَّسْمَعُوْنَ بِهَا ۚ فَاِنَّهَا لَا

يا غوږونه چې واوري (حق) په هغې ، پس يقيناً شان د خبرې دا دے نه

تَعْمَى الْاَبْصَارُ وَ لٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوْبُ

دي ړندې سترګي (د دوي) ليکن ړانده دي زړونه (د دوي)

الَّتِيْ فِي الصُّدُوْرِ ﴿٤٦﴾ وَ يَسْتَعْجِلُوْنَكَ

هغه چې په سينو کښې دي * او په تلوار سره غواړي ستا نه

بِالْعَذَابِ وَ لَنْ يُّخْلِفَ اللّٰهُ وَعْدَهٗ

عذاب لره او هيڅ کله خلاف نه کوي الله د وعدي خپلې ،

وَ اِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَاَلْفِ سَنَةٍ

او يقيناً يو ورځ په نزد د رب ستا په شان د زرو کالو ده

مِّمَّا تَعُدُّوْنَ ﴿٤٧﴾ وَ كَاَيِّنْ مِّنْ قَرْيَةٍ

د هغه نه چې تاسو ئې شمارئ * او څومره د کلو نه

اَمۡلَيۡتُ لَهَا وَ هِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ اَخَذۡتُهَا

ما مهلت ورکړے وو دوی ته او وو دوی ظالمان بیا ما اونیول دوی ،

وَ اِلَيَّ الۡمَصِيۡرُ ۝٤٨ قُلۡ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَاۤ

او ما ته دي راتلل • اووایه اے خلقو یقینًا

اَنَا لَكُمۡ نَذِيۡرٌ مُّبِيۡنٌ ۝٤٩ فَالَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا

زه ستاسو د پاره بیرونکے یم ښکاره • نو هغه کسان چې ایمان ئي راوړه

وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمۡ مَّغۡفِرَةٌ وَّ رِزۡقٌ

او عمل ئي اوکه نیک (په طریقه د پیغمبر علیه السلام) دوی لره ښښنه ده او رزق

كَرِيۡمٌ ۝٥٠ وَ الَّذِيۡنَ سَعَوۡا فِيۡۤ اٰيٰتِنَا

عزتمند • او هغه کسان چې کوشش ئي اوکه په آیتونو زمونږ

مُعٰجِزِيۡنَ اُولٰٓئِكَ اَصۡحٰبُ الۡجَحِيۡمِ ۝٥١

د کمزوري کولو دغه کسان جهنمیان دي •

وَ مَاۤ اَرۡسَلۡنَا مِنۡ قَبۡلِكَ مِنۡ رَّسُوۡلٍ

او نه دے لیږلے مونږ مخکښي ستا نه هیڅ یو پیغمبر

وَّ لَا نَبِيٍّ اِلَّاۤ اِذَا تَمَنّٰۤى اَلۡقَى الشَّيۡطٰنُ

او نه نبي مګر کله چې بیان به ئي کو نو اوبه غورځوله شیطان (وسوسه زړونو د سامعینو کښې)

فِيۡۤ اُمۡنِيَّتِهٖ ۚ فَيَنۡسَخُ اللّٰهُ مَا يُلۡقِي

په مینځ د تقریر د هغه کښې ، نو لري به کړه الله هغه (وسوسه) چې غورځولې به وه

الشَّيۡطٰنُ ثُمَّ يُحۡكِمُ اللّٰهُ اٰيٰتِهٖ ؕ وَ اللّٰهُ

شیطان بیا مضبوط به کړل الله خپل دلائل (په زړونو د مومنانو کښې) ، او الله

عَلِيۡمٌ حَكِيۡمٌ ۝٥٢ لِّيَجۡعَلَ مَا يُلۡقِي

پوهه حکمت والا دے • دي د پاره چې اوګرځوي الله هغه چې غورځوله به

الشَّيْطٰنُ فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ

شيطان | امتحان د پاره | د هغه كسانو چې | زړونو د هغوي كښې دے

مَّرَضٌ وَّ الْقَاسِيَةِ قُلُوْبُهُمْ ؕ وَ اِنَّ

مرض | او (د پاره د) سختو (تورو) | زړونو والاؤ | ، او | يقينًا

الظّٰلِمِيْنَ لَفِيْ شِقَاقٍۭ بَعِيْدٍ ﴿۵۳﴾ وَّ لِيَعْلَمَ

ظالمان | خامخا په گمراهۍ لرې كښې دي (د حق نه)* | او دې د پاره چې ښكاره كړي (الله)

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ

هغه كسان چې وركړے شوے دے ورته علم چې يقينًا دا حق دے | د | طرفه د رب ستا نه

فَيُؤْمِنُوْا بِهٖ فَتُخْبِتَ لَهٗ قُلُوْبُهُمْ ؕ وَ

نو ايمان به راوړي دوی | په دې باندې نو عاجز به شي دې ته | زړونه د دوی | ، او

اِنَّ اللّٰهَ لَهَادِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِلٰى صِرَاطٍ

يقينًا الله خامخا توفيق وركونكے دے هغه كسانو ته چې ايمان ئې راوړے دے په طرف د لارې

مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۵۴﴾ وَ لَا يَزَالُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

نيغې | ، | او | هميشه به وي | هغه كسان چې | كفر ئې كړے دے

فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتّٰى تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ

په | شک كښې د دې نه | تر دې پورې | چې راشي دوی ته | قيامت

بَغْتَةً اَوْ يَاْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ

ناساپه | يا | راشي دوی ته | عذاب | د | ورځې

عَقِيْمٍ ﴿۵۵﴾ اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلّٰهِ ؕ يَحْكُمُ

شنډے (بے خيره) * | بادشاهي | په دغه ورځ | خاص الله لره ده ، | فيصله به اوكړي

بَيْنَهُمْ ؕ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

په مينځ د دوی كښې ، | نو هغه كسان | چې ايمان ئې راوړه | او | عمل ئې اوكړه

الصّٰلِحٰتِ فِيْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿٥٦﴾ وَ الَّذِيْنَ
نيک په جنتونو نعمتدارو کښي به وي * او هغه کسان

كَفَرُوْا وَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا فَاُولٰٓئِكَ
چي کفر ئې کړے دے او نسبت د دروغو ئي کړے دے آيتونو زمونږ ته نو دغه کسان

لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿٥٧﴾ وَ الَّذِيْنَ
دوی لره دے عذاب سپکونکے (شرمونکے)* او هغه کسان

هَاجَرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوْٓا اَوْ
چي هجرت ئي اوکه په لاره د الله کښي بيا اوژلے شو (د بل د لاس نه) يا

مَاتُوْا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقًا حَسَنًا
مړه شو(په خپل مرگ) خامخا رزق به ورکي دوی ته الله رزق ښائسته ،

وَ اِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿٥٨﴾
او يقينًا الله خامخا هغه غوره د رزق ورکونکو دے *

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَّرْضَوْنَهٗ ؕ وَ اِنَّ
خامخا داخل به کي دوی لره ځائے د داخليدو ته چي خوښ به کي دوی هغي لره ، او يقينًا

اللّٰهَ لَعَلِيْمٌ حَلِيْمٌ ﴿٥٩﴾ ذٰلِكَ ۚ وَ مَنْ
الله خامخا پوهه صبر کونکے دے * واورئ دا خبره او چا چي

عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوْقِبَ بِهٖ ثُمَّ بُغِيَ
بدله واغسته په شان د هغه چي زياتے شوے وو په ده باندي بيا زياتے اوشه

عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ
په ده باندي خامخا امداد به اوکي د ده الله ، يقينًا الله خامخا معافي کونکے

غَفُوْرٌ ﴿٦٠﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ يُوْلِجُ الَّيْلَ
بښونکے دے* دارنګي يقينًا الله دننه کي شپي لره

فِي النَّهَارِ وَ يُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَ

په ورځ کښي او دننه کوي ورځي لره شپه کښي او

اَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌۢ بَصِيْرٌ ﴿٦١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ

يقيناً الله اوريدونکے ليدونکے دے * دارنګي يقيناً الله

هُوَ الْحَقُّ وَ اَنَّ مَا يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ

هغه دے رشتينے ذات او يقيناً هغه چي رامدد کوي ئي دوی سيوا د الله نه

هُوَ الْبَاطِلُ وَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ

هغه دي باطل او يقيناً الله هغه دے اوچتي مرتبي والا

الْكَبِيْرُ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ

لوئي ذات * آيا ته نه ګوري چي يقيناً الله راوروي د

السَّمَآءِ مَآءً فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ مُخْضَرَّةً ط

بره نه باران نو اوګرځي زمکه تکه شنه ،

اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿٦٣﴾ لَهٗ مَا فِي

يقيناً الله باريک بين خبر دار دے * خاص (الله) لره اختيار د هغه ټول دے چي دي

السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ ط وَ اِنَّ اللّٰهَ

آسمانونو کښي (بره) او هغه چي دي په زمکو کښي (ښکته)، او يقيناً الله

لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿٦٤﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ ع ٨ ١٥

خامخا هغه دے بے پرواه ستائلے شوے (ذات) * آيا ته نه ګورے يقيناً الله

سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ وَ الْفُلْكَ تَجْرِيْ

کار کښي لګولي دي ستاسو د پاره هغه چي په زمکه کښي دي او کشتۍ چي روانه وي

فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ ط وَ يُمْسِكُ السَّمَآءَ اَنْ

په درياب کښي په حکم خپل باندي ، او ټينګ کړے ئي دے اسمان چي

تَقَعَ عَلَى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

پریوته نه شي په زمکه باندي مګر په حکم د الله ، يقينًا الله

بِالنَّاسِ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿٦٥﴾ وَ هُوَ الَّذِيْٓ

په خلقو باندي خامخا نرمي کوونکے مهربان دے ٭ او دا الله هغه ذات دے

اَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيْكُمْ ؕ اِنَّ

چي پيدا کړي ئي يئ تاسو بيا به مړه کي تاسو لره بيا به ژوندي کي تاسو لره ، يقينًا

الْاِنْسَانَ لَكَفُوْرٌ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا

انسان خامخا ناشکره دے ٭ د پاره د هري يوي ولي ګرځولے دے مونږ

مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوْهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي

ځائے د قرباني چي دوئ قرباني کوونکي وي په هغي کښي نو اود نه باسي تا لره (په جګړه)

الْاَمْرِ وَ ادْعُ اِلٰى رَبِّكَ ؕ اِنَّكَ لَعَلٰى

کار د دين نه او راغواړه (خلقو لره) دين د رب ستا ته ، يقينًا ته خامخا په

هُدًى مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٦٧﴾ وَ اِنْ جٰدَلُوْكَ

لاره نيغه باندي ئي ٭ او که جګړي کي ئ تا سره

فَقُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٦٨﴾ اَللّٰهُ

نو اووايه الله پوهه دے په هغه چي تاسو ئي کوئ ٭ الله به

يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا

فيصله اوکي په مينځ ستاسو کښي په ورځ د قيامت په هغه څه کښي

كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿٦٩﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ

چي تاسو په هغي کښي اختلاف کو ٭ آيا ته نه پوهيږي يقينًا

اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ ؕ اِنَّ

الله پوهيږي په هغه چي بره اسمانونو او ښکته زمکو کښي ، يقينًا

ذٰلِكَ فِيْ كِتٰبٍ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ

دا خبره په علم د الله کښې ده ، یقینًا دا کار دے په الله باندې

يَسِيْرٌ ﴿٧٠﴾ وَ يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا

ډیر آسان • او دوی عبادت کوي سیوا د الله نه د هغه

لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا وَّ مَا لَيْسَ لَهُمْ

چې نه دے رالیږلے (الله) په هغې باندې څه دلیل او هغه چې نشته دوی لره

بِهٖ عِلْمٌ ؕ وَ مَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ نَّصِيْرٍ ﴿٧١﴾

په دې باندې څه پوهه، او نشتے د پاره د ظالمانو څوک امدادي •

وَ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ

او کله چې لوستلے شي په دوی باندې دلائل زمونږ واضحه

تَعْرِفُ فِيْ وُجُوْهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ؕ

نو پیژنې به ته په مخونو د هغه کسانو کښې چې کفر ئې کړے دے تریووالے

يَكَادُوْنَ يَسْطُوْنَ بِالَّذِيْنَ يَتْلُوْنَ

قریب دي دوی چې حمله اوکړي په هغه کسانو باندې چې لولي

عَلَيْهِمْ اٰيٰتِنَا ؕ قُلْ اَفَاُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ

دوی ته دلائل زمونږ ، اووایه آیا خبر کړم تاسو لره په بد تر

مِّنْ ذٰلِكُمْ ؕ اَلنَّارُ ؕ وَعَدَهَا اللّٰهُ الَّذِيْنَ

د دې (حالت) ستاسو نه ، (چې هغه) اوور دے ، وعده کړې ده د دې اوور الله هغه کسانو سره

كَفَرُوْا ؕ وَ بِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿٧٢﴾ ع يٰۤاَيُّهَا

چې کفر ئې کړے دے، او ډیر بد دے دا ځائے د ورتلو • اے

ع ٩ ٨ ١٦

النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ ؕ

خلقو بیانولے شي یو مثال (د بلنې د غیر الله) نو غوږ کیږدئ تاسو دې ته ،

اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

يقينًا هغه كسان چي رامدد كوي ئي تاسو سيوا د الله نه

لَنْ يَّخْلُقُوْا ذُبَابًا وَّ لَوِ اجْتَمَعُوْا لَهٗ ؕ

هيڅ كله نه شي پيدا كولے يو مچ اګر چي دا ټول راجمع شي دي ته ،

وَ اِنْ يَّسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا

او كه اوتختيږ د دوی نه مچ څه شے نه شي

يَسْتَنْقِذُوْهُ مِنْهُ ؕ ضَعُفَ الطَّالِبُ

اغستے دوی هغي لره د ده نه ، كمزورے دے غوښتونكے

وَ الْمَطْلُوْبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ

او هغه څوک چي غوښتنه ترے كولے شي(غوښتلے شوے) * او دوی تعظيم اونه كه د الله بوره

قَدْرِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِیٌّ عَزِيْزٌ ﴿٧٤﴾ اَللّٰهُ

تعظيم د الله ، يقينًا الله خامخا طاقت والا زورآور دے * الله

يَصْطَفِیْ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَّ مِنَ

جونړ كئ د فرشتو نه استازي او د

النَّاسِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌۢ بَصِيْرٌ ﴿٧٥﴾

خلقو نه (پيغمبران) يقينًا الله اوريدونكے ليدونكے دے *

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ ؕ

پيژني الله هغه څه چي مخكښي د دي نه دي او هغه څه چي روستو د دي نه دي

وَ اِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿٧٦﴾ يٰٓاَيُّهَا

او الله ته واپس كولے شي كارونه * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوا ارْكَعُوْا وَ اسْجُدُوْا

ايمان والـــو ركوع كوئ او سجده كوئ

وَ اعْبُدُوْا رَبَّكُمْ وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ

او عبادت كوئ د رب ستاسو او كوئ نيكي لره خامخا تاسو به

تُفْلِحُوْنَ ۩ ﴿٧٧﴾ وَ جَاهِدُوْا فِي اللّٰهِ حَقَّ

كامياب شئ ۔ او جهاد كوئ په (لاره) د الله كښې پوره

جِهَادِهٖ ؕ هُوَ اجْتَبٰىكُمْ وَ مَا جَعَلَ

جهاد ، دے الله غوره كړي يئ تاسو او نه ئي دے كړخولي

عَلَيْكُمْ فِي الدِّيْنِ مِنْ حَرَجٍ ؕ مِلَّةَ

په تاسو باندې په (بيانولو د) دين كښې څه تنګسيا تابع (شئ) د طريقې

اَبِيْكُمْ اِبْرٰهِيْمَ ؕ هُوَ سَمّٰىكُمُ

د پلار ستاسو ابراهيم (عليه السلام) ، هغه نوم ايخودے دے تاسو لره

الْمُسْلِمِيْنَ ۙ مِنْ قَبْلُ وَ فِيْ هٰذَا

مسلمانان مخوا (د قرآن نه) او په دي (قرآن كښې هم)

لِيَكُوْنَ الرَّسُوْلُ شَهِيْدًا عَلَيْكُمْ

دي د پاره چې شي پيغمبر (عليه السلام) ګواه په تاسو باندې

وَ تَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلَى النَّاسِ ۚۖ فَاَقِيْمُوا

او شئ تاسو ګواهان په خلقو باندې ، نو پابندي كوئ

الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ وَ اعْتَصِمُوْا

د مونځ او وركوئ زكوة او منګولي اولګوئ

بِاللّٰهِ ؕ هُوَ مَوْلٰىكُمْ ۚ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى

په (كتاب د) الله ، دا (الله) معاون ستاسو دے ، څه ښائسته معاون دے

وَ نِعْمَ النَّصِيْرُ ع ﴿٧٨﴾

او څه ښائسته امدادي دے ۔

ایاتها ۱۱۸ سُوْرَةُ الْمُؤْمِنُوْنَ مَكِّيَّة بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ تدوين ۲۳ نزول ۷۴ رکوعاتها ۶

قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ ۝۱ الَّذِيْنَ هُمْ
تحقيق سره كامياب دي مومنان ۰ هغه كسان چې دوى
فِيْ صَلَاتِهِمْ خٰشِعُوْنَ ۝۲ وَ الَّذِيْنَ هُمْ
په مونځونو خپلو كښې عاجزي كوونكي دي ۰ او هغه كسان چې دوى
عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُوْنَ ۝۳ وَ الَّذِيْنَ هُمْ
د شرک نه مخ اړوونكي دي ۰ او هغه كسان چې دوى
لِلزَّكٰوةِ فٰعِلُوْنَ ۝۴ وَ الَّذِيْنَ هُمْ
زړه لره پاكي وركوونكي ي ۰ او هغه كسان چې دوى
لِفُرُوْجِهِمْ حٰفِظُوْنَ ۝۵ اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ
د خپلو شرمګاهونو حفاظت كوونكي دي مګر په خپلو بيبيانو
اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ
يا هغه چې مالكان شوي دي ښي لاسونه د دوى د هغوي پس يقينًا دوى نه دي
مَلُوْمِيْنَ ۝۶ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَآءَ ذٰلِكَ
ملامته كړے شوي (په دې كښې) ۰ پس چا چې اولټوله آخوا د دې نه (بله لار)
فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعٰدُوْنَ ۝۷ وَ الَّذِيْنَ هُمْ
نو دغه كسان دوى دي حد نه تيرے كوونكي ۰ او هغه كسان چې دوى
لِاَمٰنٰتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رٰعُوْنَ ۝۸ وَ الَّذِيْنَ
د امانتونو خپلو او د وعدو خپلو لحاظ ساتونكي دي ۰ او هغه كسان
هُمْ عَلٰى صَلَوٰتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ۝۹ اُولٰٓئِكَ
چې دوى د مونځونو خپلو حفاظت كوي ۰ دغه كسان

سُوْرَةُ الْمُؤْمِنُوْنَ

ربط د سورت المؤمنون :

(۱)مخکښې سورت کښې تخلي (ځان نه ناکاره اخلاق لرې کول) وه نو دلته تحلي ده (ځان په ښو اخلاقوباندې ښائسته کول .

(۲)ماقبل آيت ٤٨ کښې تخويف دنيوی وو دلته ٥٥ کښې هم تخويف دُنيوي ذکر کړې .

(۳) ماقبل سورتونو کښې رد د شرک مکمل اوشو نو په دې سورت کښې ادله ثلاثه په توحيد باندې ذکر کړې .

امتيازات د سورت المؤمنون:

(۱) داسورت ممتاز دے په بيان د هغه ونې (زيتون)چه طور سيناء نه راؤځي آيت ۲۰ .

(۲) په ذکر د فوائدو دزيتون باندې ۲۰ .

(۳) په دوه ځله په لفظ د هيهات باندې آيت ۳٦ .

دعوی د سورت المؤمنون:

اثبات د توحيد په درې دلائلوسره (وحی ،عقل ،نقل)باندې او نفي د شرک اعتقادي او فعلي ،او اوصاف د موحدينو او اکرام د مومنينو .

خلاصه د سورت المؤمنون : په سورت کښی پنځه بابونه دی :

(۱)اول باب آيت ۱ نه تر۱۱پورې په دې کښې اوصاف دمؤمنانو ذکر کړې .

(۲)دويم باب آيت ۱۲ نه ترآيت ۲۲ پورې په دې کښې اول دليل عقل ، نفی دشرک فی البرکات دويم دليل عقل اوپه هغې باندې تفريع د اثبات د دقيامت اوبيانور دلائل عقليه ذکر کړې .

(۳)دريم باب آيت ۲۳نه تر آيت ۵۰ پورې دې کښې څلور دلائل نقليه ذکرکړې .

اول : د نوح عليه السلام نه اونفی دشرک فی البرکات پرې تفريع کړې .آيت ۲۳تا۳۰

دويم: دليل نقل اجماعی اجمالی آيت ۳۲ او تخويف دنيوی ورکړې

دريم : دليل نقل اجماعی اجمالی آيت ٤٤ .

څلورم : دليل نقل په کتاب د موسی عليه السلام سره آيت ٤٩ .

(٤) څلورم باب آيت ٥۱ نه تر آيت ۷۷ پورې دې کښې نفي د شرک فعلي ، زجر ، صفات د مومنانو ، تخويف دنيوي او زجر معرضينو د قرآن ته ذکر کړې .

هُمُ الْوٰرِثُوْنَ ﴿١٠﴾ الَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ

هم دوی دي اخستونکي ۰ هغه کسان جي اخلي به

الْفِرْدَوْسَ ؕ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿١١﴾ وَ لَقَدْ

جنت الفردوس لره ، دوی به وي په دي کښي همیشه ۰ او تحقیق سره

خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ

پیدا کړے دے موږ انسان د چونړ شوي

طِيْنٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنٰهُ نُطْفَةً فِيْ قَرَارٍ

خټي نه ۰ بیا کرځولے دے موږ ده لره یو څاڅکے په هغه ځائے د اوردیدو

مَّكِيْنٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً

مضبوط کښي ۰ بیا جوړ کړو موږ د نطفي نه جم شوي وينه

فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ

نو جوړ کړو موږ د جم شوي وينې نه کرينده نو جوړ کړو موږ د کرينډي نه

عِظٰمًا فَكَسَوْنَا الْعِظٰمَ لَحْمًا ۙ ثُمَّ

هډوکي (نرم) نو واغستوو موږ هډوکو ته غوښه ، بیا

اَنْشَاْنٰهُ خَلْقًا اٰخَرَ ؕ فَتَبٰرَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ

پیدا کړو موږ ده لره په پیدائش بل سره ، نو برکت اچوي دے الله ښائسته د

الْخٰلِقِيْنَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ

جوړونکو ۰ بیا یقینًا تاسو پس د دينه

لَمَيِّتُوْنَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

خامخا مړه کیدونکي یئ ۰ بیا یقینًا تاسو په ورځ د قیامت

تُبْعَثُوْنَ ﴿١٦﴾ وَ لَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ

راپورته به کړے شئ ۰ او تحقیق سره پیدا کړي دي موږ دپاسه ستاسو نه اووه / ۷

طَرَآئِقَ ۖ وَ مَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غٰفِلِيْنَ ﴿١٧﴾
چتونه (آسمانونه) ، او نه يو مونږ د مخلوقات نه بے خبره *

وَ اَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَاَسْكَنّٰهُ
او رالېږلو مونږ د بره نه باران په يو اندازه نو اودروو مونږ دي (اوبو) لره

فِي الْاَرْضِ ۖ وَ اِنَّا عَلٰى ذَهَابٍۭ بِهٖ
په زمكه كښي ، او يقينًا مونږ په بوتلو د دي (اوبو) باندي

لَقٰدِرُوْنَ ﴿١٨﴾ فَاَنْشَاْنَا لَكُمْ بِهٖ جَنّٰتٍ مِّنْ
خامخا قدرت لرونكي يو * نو پيدا كړو مونږ د پاره ستاسو په دي اوبو باندي باغونه د

نَّخِيْلٍ وَّ اَعْنَابٍ ۘ لَكُمْ فِيْهَا فَوَاكِهُ كَثِيْرَةٌ
كهجورو او د انګورو ، د پاره ستاسو په دي كښي ميوي دي ډيرے

وَّ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿١٩﴾ وَ شَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ
او د دي نه تاسو خورئ * او هغه ونه چي راوځي د

طُوْرِ سَيْنَآءَ تَنْۢبُتُ بِالدُّهْنِ وَ صِبْغٍ
د غر شين (پرقيدونكي) نه چي زرغون دا (ونه) تيلو لره او ښكرے

لِّلْاٰكِلِيْنَ ﴿٢٠﴾ وَ اِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۭ
د پاره د خوړونكو * او يقينًا د پاره ستاسو په (ډنګرو) كښي خامخا عبرت دے ،

نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا فِيْ بُطُوْنِهَا وَ لَكُمْ فِيْهَا
څكوو مونږ په تاسو باندي د هغه څه نه چي په خېټو د دي ډنګرو كښي دي او د پاره ستاسو په دي كښي

مَنَافِعُ كَثِيْرَةٌ وَّ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ عَلَيْهَا
فائدي دي ډيري او د دي نه تاسو خورئ * او په دي (څاروو)

وَ عَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُوْنَ ﴿٢٢﴾ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا
او په كشتو باندي تاسو سورولے شئ * او په تحقيق سره رالېږلے وو مونږ

نُوۡحًا اِلٰی قَوۡمِهٖ فَقَالَ یٰقَوۡمِ اعۡبُدُوا اللّٰهَ

نوح علیه السلام خپل قوم ته نو اوئیل ده اے قومه زما عبادت اوکړئ د یو الله

مَا لَکُمۡ مِّنۡ اِلٰهٍ غَیۡرُهٗ ؕ اَفَلَا تَتَّقُوۡنَ ﴿۲۳﴾

نشته تاسو لره څوک حاجت روا سیوا د الله نه ، نو ولے تاسو ځان نه بچ کوئ (د شرک نه)

فَقَالَ الۡمَلَؤُا الَّذِیۡنَ کَفَرُوۡا مِنۡ قَوۡمِهٖ مَا

نو اوئیل مالدارو هغه کسانو چې کفر ئې کړے وو د قوم د ده نه نه دے

هٰذَاۤ اِلَّا بَشَرٌ مِّثۡلُکُمۡ ۙ یُرِیۡدُ اَنۡ یَّتَفَضَّلَ

دا (پیغمبر) مګر بنده په شان ستاسو اراده کئ داچې ځان غوره کي

عَلَیۡکُمۡ ؕ وَ لَوۡ شَآءَ اللّٰهُ لَاَنۡزَلَ مَلٰٓئِکَةً ۚۖ مَّا

په تاسو باندې ، او که خوښه شي د الله نو خامخا راوبه لیږي فرښتې ، نه دي

سَمِعۡنَا بِهٰذَا فِیۡۤ اٰبَآئِنَا الۡاَوَّلِیۡنَ ﴿۲۴﴾ اِنۡ

اوریدلي مونږ دا (خبرې) په مشرانو زمونږه رومبنو کښې ، نه دے

هُوَ اِلَّا رَجُلٌۢ بِهٖ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوۡا بِهٖ

دا مګر یو سړے دے په ده باندې لیونتوب دے نو انتظار کوئ په ده باندې

حَتّٰی حِیۡنٍ ﴿۲۵﴾ قَالَ رَبِّ انۡصُرۡنِیۡ بِمَا

تر یو وخته پورې ، اوئیل (نوح علیه السلام) اے زما ربه امداد اوکړې زما په سبب د هغه چې

کَذَّبُوۡنِ ﴿۲۶﴾ فَاَوۡحَیۡنَاۤ اِلَیۡهِ اَنِ اصۡنَعِ

دوئ ما ته نسبت د دروغو اوکه ، نو وحي اوکړه مونږ ده ته داچې جوړوه

الۡفُلۡکَ بِاَعۡیُنِنَا وَ وَحۡیِنَا فَاِذَا جَآءَ اَمۡرُنَا

کشتۍ په حفاظت زمونږ او په حکم زمونږ باندې نو کله چې راشي حکم (عذاب) زمونږ

وَ فَارَ التَّنُّوۡرُ ۙ فَاسۡلُکۡ فِیۡهَا مِنۡ کُلٍّ

او جوش اوهي تنور نو سواره که په دې (کشتۍ) کښې د هر قسمه

زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَ اَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ

جوړي دوه دوه او خپل تابعدار مګر هغه څوک (مه سوروه) چي مخکښي شوے وي

عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۚ وَ لَا تُخَاطِبْنِىْ فِى

په ده باندي وينا (د عذاب) د دوی نه ، او خبري مه کوه ما سره په باره

الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۚ اِنَّهُمْ مُّغْرَقُوْنَ ﴿٢٧﴾ فَاِذَا

د هغه کسانو کښي چي شرک ئي کړے دے يقينًا دوی دي غرقيدونکي • نو کله چي

اسْتَوَيْتَ اَنْتَ وَ مَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلْكِ

برابر شي ته او هغه څوک چي تا سره دي په کشتئ کښي

فَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ نَجّٰنَا مِنَ الْقَوْمِ

نو اووايه حمدونه دي الله هغه ذات لره چي خلاص ئی کړو مونږ د قوم

الظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٨﴾ وَ قُلْ رَّبِّ اَنْزِلْنِىْ مُنْزَلًا

ظالمانو نه • او اووايه اے ربه زما کوز کي ما لره ځائے د کوزيدو د

مُّبٰرَكًا وَّ اَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ ﴿٢٩﴾ اِنَّ فِىْ

خير ته او ته ئي غوره د کوزونکو نه • يقينًا په

ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ وَّ اِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِيْنَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ

دي (بيان) کښي ښکاره نښي د عبرت دي او يقينًا يو مونږ ښکاره امتحان اخستونکي • بيا

اَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِيْنَ ﴿٣١﴾

پيدا کړي مونږ پس د دوی نه پيړی نوري •

فَاَرْسَلْنَا فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ اَنِ اعْبُدُوا

نو اوليږه مونږ په هغوي کښي پيغمبر د هغوي د جنس نه دا چي عبادت اوکئ د

اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿٣٢﴾

يو الله نشته تاسو لره څوک حاجت روا سيوا د هغه نه ،نو ولے تاسو ځان نه ساتئ (د شرک نه) •

وَ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

او اوئيل مالدارو د قوم د ده نه هغه كسانو چي كفر ئي كړے وو

وَ كَذَّبُوْا بِلِقَآءِ الْاٰخِرَةِ وَ اَتْرَفْنٰهُمْ فِي

او نسبت د دروغو ئي كړے وو ملاقات د آخرت ته او مست كړي وو مونږ دوى لره په

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ مَا هٰذَآ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۙ

ژوند د دنيا كښې نه دے دا پيغمبر مگر بنده په شان ستاسو

يَاْكُلُ مِمَّا تَاْكُلُوْنَ مِنْهُ وَ يَشْرَبُ مِمَّا

خوراك كي د هغه څه نه چي خوراك كوى تاسو د هغې نه او څكاك كي د هغه نه چي

تَشْرَبُوْنَ ﴿۳۳﴾ وَ لَئِنْ اَطَعْتُمْ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ

تاسو څكئ • او كه اومنل تاسو د يو بنده ستاسو په شان

اِنَّكُمْ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ﴿۳۴﴾ اَيَعِدُكُمْ اَنَّكُمْ

يقينًا تاسو په دغه وخت كښې خامخا تاوانيان به يئ • آيا يرئ (دا پيغمبر) تاسو يقينًا تاسو

اِذَا مِتُّمْ وَ كُنْتُمْ تُرَابًا وَّ عِظَامًا اَنَّكُمْ

كله چي مړه شئ او شئ تاسو خاوري او هډوكي يقينًا تاسو

مُّخْرَجُوْنَ ﴿۳۵﴾ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا

به اوباسلے شئ د قبرونو نه • لرے والے دے لرے والے دے د پاره د هغه څه چي

تُوْعَدُوْنَ ﴿۳۶﴾ اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا

تاسو سره ئي وعده كولے شي • نه دے دا مگر ژوند زمونږه د دنيا

نَمُوْتُ وَ نَحْيَا وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوْثِيْنَ ﴿۳۷﴾ اِنْ

چي مرېږو به مونږه او ژوندي كيږو به مونږه او نه يو مونږ پورته كيدونكي • نه دے

هُوَ اِلَّا رَجُلُ اِفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا

دا پيغمبر مگر يو سړے دے چي جوړئ په الله باندي دروغ

وَّ مَا نَحْنُ لَهٗ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۳۸﴾ قَالَ رَبِّ

او نه یو مونږ د ده خبري لره منونکي * نو اوئیل (پیغمبر) اے زما ربه

انْصُرْنِيْ بِمَا كَذَّبُوْنِ ﴿۳۹﴾ قَالَ عَمَّا

امداد اوکي زما په سبب د هغه چي دوی.ما ته نسبت د دروغو اوکه * اوئیل (الله) پس د

قَلِيْلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نٰدِمِيْنَ ﴿۴۰﴾ فَاَخَذَتْهُمُ

لږ وخت نه خامخا اوبه ګرځي دوی. پښيمانه * نو اونیول دوی لره

الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنٰهُمْ غُثَآءً ۚ فَبُعْدًا

چغي (د عذاب) په رشتیا نو اوګرځول مونږ دوی لره خس و خشاک نو هلاکت دے

لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۱﴾ ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ

د پاره د قوم ظالمانو * بیا پیدا کړي مونږ پس د دوی نه

قُرُوْنًا اٰخَرِيْنَ ﴿۴۲﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا

پیړۍ نوري * نه شي مخکښي کیدے هیڅ یوه ډله د خپلي نیټي نه

وَ مَا يَسْتَاْخِرُوْنَ ﴿۴۳﴾ ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا

او نه روستو کیدے شي * بیا راولیږل مونږه خپل پیغمبران

تَتْرَا ؕ كُلَّمَا جَآءَ اُمَّةً رَّسُوْلُهَا كَذَّبُوْهُ

پرله پسے،هرکله چي رابه غے یو امت ته پیغمبر د هغوي نو دوی.به نسبت د دروغو اوکه هغه ته

فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَّ جَعَلْنٰهُمْ اَحَادِيْثَ ۚ

نو وروسته کړل مونږ بعضي د دوی.بعضو پسي (عذاب کښي) او مونږ اوګرځول دوی.لره تاریخ د زمانے

فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۴﴾ ثُمَّ اَرْسَلْنَا

نو هلاکت دے د پاره د هغه قوم چي ایمان نه راوړي * بیا راولیږه مونږ

مُوْسٰى وَ اَخَاهُ هٰرُوْنَ ۙ بِاٰيٰتِنَا وَ سُلْطٰنٍ

موسیٰ علیه السلام او رووِر د هغه هارون علیه السلام زمونږ په دلائلو او معجزو

مُّبِيْنٍ ﴿٤٥﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَ مَلَا۟ئِهٖ فَاسْتَكْبَرُوْا

ښکاره باندي فرعون او ډلي د هغه ته نو هغوي خان غټ اوګڼړه

وَ كَانُوْا قَوْمًا عَالِيْنَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوْٓا اَنُؤْمِنُ

او وو دوی یو قوم سرکشه • نو اوئیل دوی آیا اومنو مونږ

لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَ قَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُوْنَ ﴿٤٧﴾

د دوو بندیګانو زمونږ په شان او قوم د دوی زمونږ خدمتګاران دي •

فَكَذَّبُوْهُمَا فَكَانُوْا مِنَ الْمُهْلَكِيْنَ ﴿٤٨﴾ وَ

نو نسبت د دروغو اوکه دوی دي دواړوته نو شو دوی د هلاک شوو نه • او

لَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ ﴿٤٩﴾

په تحقیق سره ورکړے وو مونږ موسی (علیه السلام) ته کتاب خاګخا چي دوی په سمه لار باندي روان شي •

وَ جَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَ اُمَّهٗٓ اٰيَةً وَّ اٰوَيْنٰهُمَآ

او ګرځولے وو مونږ خوئے د مریم او مور د هغه یو نښه او ځائے ورکړے وو مونږ دي دواړو ته

اِلٰى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَّ مَعِيْنٍ ﴿٥٠﴾ يٰٓاَيُّهَا

په هغه اوچته ډیرکۍ باندي چي لائقه وه د اودریدو او چیني والا • اے

الرُّسُلُ كُلُوْا مِنَ الطَّيِّبٰتِ وَ اعْمَلُوْا صَالِحًا ؕ

(تابعدارو د) پغمبرانو خورئ د پاکو نه او عمل کوئ نیک ،

اِنِّيْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ﴿٥١﴾ وَ اِنَّ هٰذِهٖٓ اُمَّتُكُمْ

یقینًا زه په هغه چي تاسو ئي کوئ پوهه یم • او یقینًا دا دین ستاسو

اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّ اَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُوْنِ ﴿٥٢﴾

دین یو دے او زه رب ستاسو یم نو اوویریږئ زما نه •

فَتَقَطَّعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا ؕ كُلُّ

نو دوی ټوټي ټوټي که خپل دین په خپل مینځ کښي (او تابع شو) د ټوټو هره

حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُوْنَ ﴿۵۳﴾ فَذَرْهُمْ فِيْ

ډله ده په هغه چې دوی سره دي خوشحالي کوونکي ده • نو پرېږده دوی لره په

غَمْرَتِهِمْ حَتّٰى حِيْنٍ ﴿۵۴﴾ اَيَحْسَبُوْنَ اَنَّمَا

مستۍ د دوی کښې تر یو وخته پورې • آیا دوی ګمان کوي چې یقیناً

نُمِدُّهُمْ بِهٖ مِنْ مَّالٍ وَّبَنِيْنَ ﴿۵۵﴾ نُسَارِعُ

مضبوطوؤ مونږ دوی لره په دې سره یعني په مال او ځامنو نه • تلوار کوو مونږه

لَهُمْ فِي الْخَيْرٰتِ ؕ بَلْ لَّا يَشْعُرُوْنَ ﴿۵۶﴾ اِنَّ

دوی لره په خوشحالو د دنیا کښې ، بلکه دوی نه پوهیږي • یقیناً

الَّذِيْنَ هُمْ مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُوْنَ ﴿۵۷﴾

هغه کسان چې هغوی د ېري د رب خپل نه پریدونکي دي •

وَ الَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۵۸﴾

او هغه کسان چې هغوی په آیتونو د خپل رب باندې ایمان راوړي •

وَ الَّذِيْنَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُوْنَ ﴿۵۹﴾

او هغه کسان چې هغوی ده خپل رب سره نور نه شریکان کوي •

وَ الَّذِيْنَ يُؤْتُوْنَ مَآ اٰتَوْا وَّ قُلُوْبُهُمْ وَجِلَةٌ

او هغه کسان چې ورکوي هغه چې ورکوي او زړونه د دوی پریدونکي دي (د الله نه)

اَنَّهُمْ اِلٰى رَبِّهِمْ رٰجِعُوْنَ ﴿۶۰﴾ اُولٰٓئِكَ

چې یقیناً دوی خپل رب ته واپس کیدونکي دي • دغه کسان

يُسٰرِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ وَ هُمْ لَهَا

تلوار کوي په (کارد) نیکو کښې او دوی دي نیکو ته

سٰبِقُوْنَ ﴿۶۱﴾ وَ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا

مخکښې کیدونکي دي • او تکلیف نه ورکوو مونږ هیڅ یو نفس ته مګر په اندازه د طاقت د هغه

وَ لَدَيۡنَا كِتٰبٌ يَّنۡطِقُ بِالۡحَقِّ وَ هُمۡ لَا

او موږ سره يو ليک دے چي خبري به کوي په رښتيا باندي او په دوی به

يُظۡلَمُوۡنَ ﴿٦٢﴾ بَلۡ قُلُوۡبُهُمۡ فِيۡ غَمۡرَةٍ مِّنۡ

ظلم اونه کړے شي • بلکه زړونه د دوی په مستی کښي دي د

هٰذَا وَ لَهُمۡ اَعۡمَالٌ مِّنۡ دُوۡنِ ذٰلِكَ هُمۡ

دي (ورځي) نه او دوی لره اعمال دي بغير د دي نه دوی

لَهَا عٰمِلُوۡنَ ﴿٦٣﴾ حَتّٰۤى اِذَاۤ اَخَذۡنَا مُتۡرَفِيۡهِمۡ

دي لره کونکي دي • تر دي پوري چي کله اونيوو موږه مالدار د دوی

بِالۡعَذَابِ اِذَا هُمۡ يَجۡـَٔرُوۡنَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجۡـَٔرُوا الۡيَوۡمَ

په عذاب ناساپه دوی برهيږي به • (او به وئيلے شي دوی ته) مه برهيږئ نن ورځي

اِنَّكُمۡ مِّنَّا لَا تُنۡصَرُوۡنَ ﴿٦٥﴾ قَدۡ كَانَتۡ اٰيٰتِىۡ

يقيناً ستاسو به زموږ د طرفه امداد اونه کړے شي • تحقيق سره وو آيتونه زما

تُتۡلٰى عَلَيۡكُمۡ فَكُنۡتُمۡ عَلٰۤى اَعۡقَابِكُمۡ

چي لوستلے شو په تاسو باندي نو وئ تاسو په پوندو خپلو

تَنۡكِصُوۡنَ ﴿٦٦﴾ مُسۡتَكۡبِرِيۡنَ ۖۗ بِهٖ سٰمِرًا

اوړيدئ (تکبر کونکي) *خان غټ گنړونکي په (پيغمبر) دي باندي قصه خوان (گنړونکي)

تَهۡجُرُوۡنَ ﴿٦٧﴾ اَفَلَمۡ يَدَّبَّرُوا الۡقَوۡلَ اَمۡ

پريخودۀ تاسو (دي پيغمبر لره) • ايا دوی سوچ نه کوي قرآن کښي يا

جَآءَهُمۡ مَّا لَمۡ يَاۡتِ اٰبَآءَهُمُ الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿٦٨﴾ اَمۡ

راغلي دي دوی ته هغه چي نه دي راغلي مشرانو د دوی ړومبنو ته • آيا

لَمۡ يَعۡرِفُوۡا رَسُوۡلَهُمۡ فَهُمۡ لَهٗ مُنۡكِرُوۡنَ ﴿٦٩﴾

دوی نه دے پيژندلے پيغمبر خپل نو دوی ده لره وو نا آشنا گنړونکي •

اَمۡ يَقُوۡلُوۡنَ بِهٖ جِنَّةٌ ؕ بَلۡ جَآءَهُمۡ بِالۡحَقِّ

آيا وائي دوی په دي پيغمبر باندي ليونتوب دے ، بلکه راغلے دے دوی ته په حق سره

وَاَكۡثَرُهُمۡ لِلۡحَقِّ كٰرِهُوۡنَ ۝٧٠ وَلَوِ اتَّبَعَ الۡحَقُّ

او اکثر د دوی نه حق لره بد گنړونکي دي * او که تابع شو (اهل) حق

اَهۡوَآءَهُمۡ لَفَسَدَتِ السَّمٰوٰتُ وَالۡاَرۡضُ

د خواهشاتو د دوی نو خامخا روان شوي به وو آسمانونه او زمکي

وَمَنۡ فِيۡهِنَّ ؕ بَلۡ اَتَيۡنٰهُمۡ بِذِكۡرِهِمۡ فَهُمۡ

او هغه څوک چي دي په دي کښي ، بلکه راتله کړي دي مونږ دوی ته په پند د دوی باندي پس دوی

عَنۡ ذِكۡرِهِمۡ مُّعۡرِضُوۡنَ ۝٧١ؕ اَمۡ تَسۡـَٔـلُهُمۡ خَرۡجًا

د پند خپل نه مخ اړونکي دي * يا غواړي ته د دوی نه څه مزدوري

فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيۡرٌ ۖ وَّهُوَ خَيۡرُ الرّٰزِقِيۡنَ ۝٧٢

نو درکول د رب ستا غوره دی ، او دا الله غوره د رزق ورکونکو دے *

وَاِنَّكَ لَتَدۡعُوۡهُمۡ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسۡتَقِيۡمٍ ۝٧٣

او يقينا ته خامخا رابلي دوی لره لارے نيغے ته *

وَاِنَّ الَّذِيۡنَ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ بِالۡاٰخِرَةِ عَنِ

او يقينًا هغه کسان چي ايمان نه راوړي په آخرت باندي د

الصِّرَاطِ لَنٰكِبُوۡنَ ۝٧٤ وَلَوۡ رَحِمۡنٰهُمۡ وَكَشَفۡنَا

نيغے لارے نه اعراض کونکي دي * او که مونږ رحم اوکو په دوی باندي او لري کو مونږ

مَا بِهِمۡ مِّنۡ ضُرٍّ لَّلَجُّوۡا فِىۡ طُغۡيَانِهِمۡ

هغه چي وي په دوی باندي څه تکليف نښوخي دوی په سرکشو خپلو کښي

يَعۡمَهُوۡنَ ۝٧٥ وَلَقَدۡ اَخَذۡنٰهُمۡ بِالۡعَذَابِ فَمَا

حيران پريشان * او تحقيق سره اونيول مونږ دوی لره په عذاب نو نه خو

اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَ مَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتّٰى

دوی شرمنده نه شو خپل رب ته · او نه ئي عاجزي اوکړه (خپل رب ته) * تر دے پورے

اِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيْدٍ

چې کله پرانیسته موږ په دوی باندې دروازه د عذاب سخت

اِذَا هُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ﴿٧٧﴾ وَ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْشَاَ

ناساپه دوی به دې کښې ناامیدي کونکي وو (د هر څه نه) * او (دا الله) هغه ذات دے چې پیدا کړي ئي دي

لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْاَبْصَارَ وَ الْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِيْلًا

د پاره ستاسو غوږونه (د پاره د اوریدو) او سترګې (د پاره د لیدو) او زړونه (د پاره د پوهې)، ډیر لږ دے

مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿٧٨﴾ وَ هُوَ الَّذِيْ ذَرَاَكُمْ فِي

تاسو شکر اوباسئ * او دا الله هغه ذات دے چې پیدا کړي ئي یئ تاسو په

الْاَرْضِ وَ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿٧٩﴾ وَ هُوَ الَّذِيْ

زمکه کښې او دې الله ته به تاسو یورته کړے شئ * او دا الله هغه ذات دے چې

يُحْيٖ وَ يُمِيْتُ وَ لَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ وَ النَّهَارِ ؕ

ژوندي کول او مړه کول کوي او خاص الله لره اختیار د بدلولو د شپے او د ورځے دے ،

اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُوْا مِثْلَ مَا قَالَ

نو ولے تاسو د عقل نه کار نه اخلئ * بلکه وائي دوی په شان د هغه چې وئیلي وو

الْاَوَّلُوْنَ ﴿٨١﴾ قَالُوْٓا ءَاِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَابًا

ړومبنو * اوئیل دوی آیا کله چې مړه شو موږ او شو موږ خاوري

وَّ عِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا

او هډوکي آیا یقینًا موږ خامخا راپورته به کړے شو؟ * تحقیق سره وعده کړے شوي وه

نَحْنُ وَ اٰبَآؤُنَا هٰذَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَآ اِلَّآ

موږ سره او مشرانو زموږ سره دا پخوا نه دے دا قرآن مګر

اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٨٣﴾ قُلْ لِّمَنِ الْاَرْضُ وَ

قيصي د پرومبنو دي * اووايه د چا د پاره دے اختيار د زمكي او

مَنْ فِيْهَآ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُوْلُوْنَ

او هغه چا چي دي په دي كښي ؟ كه تاسو پوهيږئ * زر دے چي وائي به دوی

لِلّٰهِ ؕ قُلْ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَنْ رَّبُّ

الله لره ئي دے اختيار ، اووايه آيا تاسو پند او نصيحت نه اخلئ * اووايه څوک دے مالك

السَّمٰوٰتِ السَّبْعِ وَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿٨٦﴾

د اووه / ۷ آسمانونو او مالک د عرش لوئي *

سَيَقُوْلُوْنَ لِلّٰهِ ؕ قُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿٨٧﴾ قُلْ

زر دے چي وائي به دوی الله لره اختيار دے ، اووايه نو ولے تاسو خان نه بچ كوئ (د شرک او كفر نه) * اووايه

مَنْۢ بِيَدِهٖ مَلَكُوْتُ كُلِّ شَيْءٍ وَّ هُوَ يُجِيْرُ

څوک دے هغه ذات چي په لاس د هغه كښي دے اختيار د هر يو شي او هغه پناه وركي (مخلوق ته)

وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُوْلُوْنَ

او پناه نشي وركولے په خلاف د هغه كښي كه تاسو پوهيږئ * زر دے چي وائي به دوی

لِلّٰهِ ؕ قُلْ فَاَنّٰى تُسْحَرُوْنَ ﴿٨٩﴾ بَلْ اَتَيْنٰهُمْ

(اختيار ئي) الله لره دے ، اووايه نو كوم طرف ته جادو اوشه په تاسو (ليوني كرے شوئ) * بلكه راتله كړي دي موږ دوی ته

بِالْحَقِّ وَ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللّٰهُ مِنْ

په قرآن كريم باندي او يقيناً دوی خامخا دروغژن دي * نه دے نيولے الله څوک

وَّلَدٍ وَّ مَا كَانَ مَعَهٗ مِنْ اِلٰهٍ اِذًا لَّذَهَبَ

نائب او نشته الله سره بل حاجت روا (كه وے) په دغه وخت كښي خامخا لرے كړے به وو

كُلُّ اِلٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَ لَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلٰى

هر يو اله هغه څه چي جوړ كړي ئي وو او خامخا خان به غټ گڼرلے وو بعضو د دوی په

بَعْضٍ ؕ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝٩١ عٰلِمِ
بعضو باندې ، پاکي ده الله لره د هغه نه چې بيانوي ئې دوی * پوهه دے په
الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝٩٢
پټو او په ښکارو باندې نو اوچت دے د هغه نه چې دوی ئې حصه دارکۍ د الله سره (بل خوک)*
قُلْ رَّبِّ اِمَّا تُرِيَنِّيْ مَا يُوْعَدُوْنَ ۝٩٣ رَبِّ
اووايه اے زما ربه که ته ښائي ما ته هغه چې دوی سره ئې وعده کولے شي * اے زما ربه
فَلَا تَجْعَلْنِيْ فِي الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ۝٩٤ وَ اِنَّا عَلٰى
نو مه گرځوې ما لره په قوم ظالمانو کښې * او يقيناً مونږه په دې خبره باندې
اَنْ نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقٰدِرُوْنَ ۝٩٥ اِدْفَعْ
چې اوښايو مونږ تا ته هغه (عذاب) چې پرې وو مونږ دوی لره خامخا قدرت والا يو * دفع که
بِالَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ السَّيِّئَةَ ؕ نَحْنُ اَعْلَمُ
په هغه خبره چې هغه ښائسته ده (په توحيد باندې) شرک لره ، مونږه پوهه يو
بِمَا يَصِفُوْنَ ۝٩٦ وَ قُلْ رَّبِّ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ
په هغه چې بيانوي ئې دوی * او اووايه اے زما ربه زه پناه غواړم په تا سره د
هَمَزٰتِ الشَّيٰطِيْنِ ۝٩٧ وَ اَعُوْذُ بِكَ رَبِّ اَنْ
وسوسو د شيطانانو نه * او زه پناه غواړم په تا سره اے زما ربه دينه چې
يَّحْضُرُوْنِ ۝٩٨ حَتّٰۤى اِذَا جَآءَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ
حاضر شي دوی ما ته * تر دې پورې چې کله راشي يو تن د دوی نه (علامات) د مرګ
قَالَ رَبِّ ارْجِعُوْنِ ۝٩٩ لَعَلِّيْۤ اَعْمَلُ صَالِحًا
وائي دے اے زما ربه واپس کي ما لره واپس کي ما لره (دنيا ته) *خامخا چې زه عمل اوکم نيک
فِيْمَا تَرَكْتُ كَلَّا ؕ اِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَآئِلُهَا ؕ وَمِنْ
په هغه څه کښې چې پريخودے دے ما هيڅرې نه يقيناً دا يوه خبره ده (د افسوس) چې دے به ويونکے د هغې وي ، او

وَّرَآىِٕهِمْ بَرْزَخٌ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ١٠٠ فَاِذَا نُفِخَ

ها خوا د دوی، نه پرده ده تر هغه ورځ چې پورته به کړے شي (خلق) * نو کله چې پوک اوهلے شي

فِى الصُّوْرِ فَلَآ اَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَىِٕذٍ وَّ لَا

په شپیلۍ کښې نو نه به وي خپلولي په مینځ د دوی کښې په دغه ورځ کښې او نه به

يَتَسَآءَلُوْنَ ١٠١ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓىِٕكَ

دوی د یو بل نه تپوس کوي * نو هغه څوک چې درند شو تول د نیکو اعمالو د هغه نو دغه کسان

هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ١٠٢ وَ مَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ

هم دوی دي کامیاب * او هغه څوک چې سپک شو تول د نیکو اعمالو د ده

فَاُولٰٓىِٕكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فِيْ جَهَنَّمَ

نو دغه هغه کسان دي چې تاوان کښې ئې اچولي وو خپل ځانونه او په جهنم کښې به دوی

خٰلِدُوْنَ ١٠٣ تَلْفَحُ وُجُوْهَهُمُ النَّارُ وَ هُمْ فِيْهَا

همیشه وي * او به پرسیږي مخونه د دوی اورر او دوی به په دې کښې

كٰلِحُوْنَ ١٠٤ اَلَمْ تَكُنْ اٰيٰتِيْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ

بد شکله وي (الله به وائي) * آیا نه وو آیتونه زما چې لوستلے شو په تاسو باندې

فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ١٠٥ قَالُوْا رَبَّنَا غَلَبَتْ

نو تاسو به دې ته نسبت د دروغو کو * وائي به دوی اے ربه زمونږ زورآور شوے وه

عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَ كُنَّا قَوْمًا ضَآلِّيْنَ ١٠٦ رَبَّنَآ

په مونږ باندې بدبختي زمونږه او وو مونږه یو قوم گمراهان * اے ربه زمونږ

اَخْرِجْنَا مِنْهَا فَاِنْ عُدْنَا فَاِنَّا ظٰلِمُوْنَ ١٠٧

اوباسې مونږه لره د دې نه که واپس شو مونږه بیا دې گناه ته نو یقیناً یو به مونږ ظالمان *

قَالَ اخْسَـُٔوْا فِيْهَا وَ لَا تُكَلِّمُوْنِ ١٠٨ اِنَّهٗ كَانَ

(او به وائي الله) کړي شئ په دې جهنم کښې او ما سره خبرې مه کوئ * یقیناً شان دا دے وه

فَرِيْقٌ مِّنْ عِبَادِيْ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اٰمَنَّا

يوه ډله د بندګانو زما چې هغوي به ويل اے ربه زمونږ ايمان راوړے دے مونږ

فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ۝۱۰۹

نو ببښنه اوکې مونږ ته او رحم اوکې مونږ باندې او ته ئي غوره د رحم کونکو٭

فَاتَّخَذْتُمُوْهُمْ سِخْرِيًّا حَتّٰٓى اَنْسَوْكُمْ ذِكْرِيْ

نو تاسو نيولي وو هغوي لره په توقه باندې تر دې پورې چې هير ئي که تاسو نه زما کتاب

وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُوْنَ ۝۱۱۰ اِنِّيْ جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ

او تاسو به هغوي پورې خندا کوله ٭ يقيناً ما بدله ورکړه دوی لره نن ورځے

بِمَا صَبَرُوْٓا ۙ اَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُوْنَ ۝۱۱۱ قٰلَ

په سبب د هغه چې دوی کلک وو (په مسئله د توحيد) يقيناً دوی هم دوی دي کامياب ٭ او به وائي

كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْاَرْضِ عَدَدَ سِنِيْنَ ۝۱۱۲

څومره وخت تير کړے وو تاسو زمکه کښې شمير د کلونو؟٭

قَالُوْا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسْـَٔلِ

او به وائي دوی وخت تير کړے وو مونږه يوه ورځ يا څه حصه د ورځے نو تپوس اوکه

الْعَآدِّيْنَ ۝۱۱۳ قٰلَ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا قَلِيْلًا لَّوْ

د شمير کونکو نه ٭ او به وائي الله تاسو وخت نه وو تير کړے مګر لږ کاش

اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝۱۱۴ اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا

که تاسو پوهيدے ٭ آيا تاسو ګمان کوئ چې يقيناً

خَلَقْنٰكُمْ عَبَثًا وَّاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُوْنَ ۝۱۱۵

مونږه تاسو پيدا کړي يئ بے فائدے (بغير د امر او د نهی نه) او يقيناً تاسو به مونږ ته واپس نه کړے شئ٭

فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ

بس اوچت دے الله بادشاه رشتيا نيشتے بل حاجت روا مګر يو الله دے،

رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ ﴿۱۱۶﴾ وَ مَنْ يَّدْعُ مَعَ اللّٰهِ

مالک د عرش عزتمند دے * او هغه څوک چې رامدد کوي سره د الله نه

اِلٰهًا اٰخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهٗ بِهٖ فَاِنَّمَا حِسَابُهٗ

حاجت روا بل نشتے دلیل ده لره په دې (رامدد کولو) باندې پس یقینًا حساب د ده

عِنْدَ رَبِّهٖ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۱۱۷﴾ وَ قُلْ

په نزد د رب د ده دے ، یقینًا شان دا دے نه کامیابیږي کافران * او اووایه

رَّبِّ اغْفِرْ وَ ارْحَمْ وَ اَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۱۱۸﴾ ع ۶

اے زما ربه ! بښنه اوکې (ما ته) او رحم اوکې (ما باندې) او ته يې غوره د رحم کونکو *

ایاتها ۶۴ | سُوْرَةُ النُّوْرِ مَدَنِيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | تدوين ۴۳ نزول ۱۰۲ | رکوعاتها ۹

سُوْرَةٌ اَنْزَلْنٰهَا وَ فَرَضْنٰهَا وَ اَنْزَلْنَا فِيْهَآ اٰيٰتٍۭ

(دا) سورة رالیږلے دے مونږ دې لره او فرض کړي دي مونږ (احکام د) دې او رالیږلي دي مونږ پدې کښې دلائل

بَيِّنٰتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿۱﴾ اَلزَّانِيَةُ وَ الزَّانِيْ

واضح خامخا چې تاسو پند (او نصیحت) واخلئ * زنا کاره ښځه او زنا کار سړے

فَاجْلِدُوْا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ

اووهئ هر یو د دې دواړو نه سل کوړې / دُرې

وَّ لَا تَاْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِيْ دِيْنِ اللّٰهِ اِنْ

او اودې نه نیسي تاسو لره په دې دواړو باندې نرمي په (جاري کولو) د قانون د الله کښې که

كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ لْيَشْهَدْ

تاسو ایمان لرئ په الله او په ورځ د آخرت ، او حاضره دې شي

عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۲﴾ اَلزَّانِيْ

سزا د دې دواړو ته یوه ډله د مومنانو * زنا کار سړے

سُوْرَةُ النُّوْرِ

ربط د سورت النور :

(۱)ماقبل کښې ئې هغه صفات ذکر کړل چه انسان پرې ښائسته کیږی نو اوس هغه صفات ذکر کړي چه انسان پرې بدرنګیږی لهذا دي نه ځان ساتل پکا ر دي .

(۲)ماقبل ایت ۱۱۵ کښې ئې اوئیل (لااله الاهو) نو دلته د توحید د وضاحت د پاره مثالونه ذکرکړي .

(۳)ماقبل ایت کښې ئې اووئیل چه مومنان کامیاب دي نو دلته علت د کامیابئ (توحید) ذکر کړي.

امتیازات د سورت النور:

(۱)دا سورت ممتاز دے په بیان دخلورو قوانینو باندي د پاره د دفع د فحشاء .

(۲)په براءت د عائشي رضی الله عنهاباندي .

(۳)په شپږو اصولوباندي د پاره د برأت د صحابه کرامو رضوان الله تعالی عنهم اجمعین .

دعوی د سورت النور : خلور قوانین او ووه / ۷ آداب د پاره ددفع د فحشاء .

خلاصه د سورت النور :

اول خلور قوانین :

(۱)زنا کارو له سزا ورکئ او رحم پرې مه کوئ آیت ۲ .

(۲)د زنا کارو مجلس نه اجتناب کول آیت ۳ .

(۳)چاچه پاک دامن بدنام کړل نو اتیا / ۸۰ کورړي سزا ورکئ آیت ٤ .

(٤)لعان ، طریقه د لعان آیت ٦ تا ۹ کښې ښائی.

بیادینه پس ووه آداب ذکر کړي :

(۱)پردی کورونوته بغیر داجازت نه مه ځئ آیت ۲۷ .

(۲)سړي دِ پردو زنانو ته نه ګوري آیت ۳۰ .

(۳)زنانه دِ پردو سړوته نه ګوري آیت ۳۱ .

(٤)زنانه دی خپل زینت پردوسړوته نه ښکاره کړي ، آیت ۳۱ .

(٥)بے ودونو(غیر شادی شده سړو اوښځو)له نکاح (واده)اوکړئ آیت ۳۲ .

(٦) هغه غلامان چه عقد کتابت غواړی نوعقد کتابت ورسره اوکړئ آیت ۳۲ .

(۷)جینکوباندي دبد عملئ زورر مه کوئ آیت ۳۳ .

لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَّ الزَّانِيَةُ لَا

نه یو خائے کیږي مګر د زنا کارے ښځے یا مشرکے سره او زنا کاره ښځه نه

يَنْكِحُهَآ اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ ۚ وَ حُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى

یو خائے کیږي دي سره مګر زنا کار سړے یا مشرک ،او حرام کړے شوے دے دا کار(زنا) په

الْمُؤْمِنِيْنَ ۳ وَ الَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ الْمُحْصَنٰتِ

مومنانو باندي * او هغه کسان جي الزام لګئ په پاکدامنو باندي

ثُمَّ لَمْ يَاْتُوْا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ فَاجْلِدُوْهُمْ

بیا ئي راتله اونه کړل په څلورو ګواهانو باندي نو اوهئ دوی لره

ثَمٰنِيْنَ جَلْدَةً وَّ لَا تَقْبَلُوْا لَهُمْ شَهَادَةً

اتیا / ۸۰ کوړي او مه قبلوئ دوی لره ګواهي

اَبَدًا ۚ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ۴ لا اِلَّا الَّذِيْنَ

هیڅ کله او دغه کسان هم دوی دي فاسقان * مګر هغه کسان

تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَ اَصْلَحُوْا ۚ فَاِنَّ اللّٰهَ

جي توبه ئي اوباسله پس د دي نه او درست ئي که عمل خپل پس یقینًا الله

غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۵ وَ الَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ اَزْوَاجَهُمْ

ښښونکے مهربان دے * او هغه کسان جي الزام لګوي په خپلو بیبیانو باندي

وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ شُهَدَآءُ اِلَّآ اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ

او نه وي دوی سره ګواهان مګر خپل ځانونه نو قسم د

اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهٰدٰتٍۢ بِاللّٰهِ ۙ اِنَّهٗ لَمِنَ

یو تن د دوی څلور قسمونه دي په الله باندي جي یقینًا دے خامخا د

الصّٰدِقِيْنَ ۶ وَ الْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ

رشتینو نه دے * او پنځم دا جي لعنت د الله دِ وي په

عَلَيۡهِ اِنۡ كَانَ مِنَ الۡكٰذِبِيۡنَ ﴿۷﴾ وَ يَدۡرَؤُا

په ده باندي که وي دے د دروغژنو نه * او لري کيږي به دا ښخه

عَنۡهَا الۡعَذَابَ اَنۡ تَشۡهَدَ اَرۡبَعَ شَهٰدٰتٍۢ

د ځان نه سزا چي قسمونه اوخوري څلور قسمونه

بِاللّٰهِ ۙ اِنَّهٗ لَمِنَ الۡكٰذِبِيۡنَ ۙ﴿۸﴾ وَ الۡخَامِسَةَ

په الله باندي چي يقيناً دے (خاوند د دي) خامخا د دروغژنو نه * او پنځم

اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيۡهَاۤ اِنۡ كَانَ مِنَ

دا چي غضب د الله دِ وي په دي باندي که وي (خاوند د دي) د

الصّٰدِقِيۡنَ ﴿۹﴾ وَ لَوۡ لَا فَضۡلُ اللّٰهِ عَلَيۡكُمۡ

رشتينو نه * او که نه وے فضل د الله په تاسو باندي

وَ رَحۡمَتُهٗ وَ اَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَكِيۡمٌ ﴿۱۰﴾ ع اِنَّ

او رحمت د الله او يقيناً الله توبه قبلونکے حکمت والا (١) * يقيناً

الَّذِيۡنَ جَآءُوۡ بِالۡاِفۡكِ عُصۡبَةٌ مِّنۡكُمۡ ؕ لَا

هغه کسان چي راتلل ئي اوکړل په دروغو باندي (دا يو) ډله ده ستاسو نه،

تَحۡسَبُوۡهُ شَرًّا لَّكُمۡ ؕ بَلۡ هُوَ خَيۡرٌ لَّكُمۡ ؕ لِكُلِّ

ګمان مه کوئ په دي چي دا شر دے ستاسو د پاره، بلکه دا خير دے د پاره ستاسو ، د پاره د هر يو

امۡرِیٴٍ مِّنۡهُمۡ مَّا اكۡتَسَبَ مِنَ الۡاِثۡمِ ۚ وَ الَّذِیۡ

تن د دوی نه سزا د هغه څه ده چي کړے ئي دے ګناه او هغه سړے چي

تَوَلّٰى كِبۡرَهٗ مِنۡهُمۡ لَهٗ عَذَابٌ عَظِيۡمٌ ﴿۱۱﴾ لَوۡ لَاۤ

واوريده لوئي ګناه ته د دوی نه ده لره عذاب لوئي دے * ولي

اِذۡ سَمِعۡتُمُوۡهُ ظَنَّ الۡمُؤۡمِنُوۡنَ وَ الۡمُؤۡمِنٰتُ

کله چي واوريده تاسو دي (الزام) لره (ولي) ګمان نه کړو مومنانو سړو او مومنانو ښځو

(١) نو خامخا مبتلا شوي به وي تاسو بې حيايي کښې.

بِاَنۡفُسِهِمۡ خَيۡرًا ۙ وَّ قَالُوۡا هٰذَاۤ اِفۡكٌ مُّبِيۡنٌ ﴿۱۲﴾

په خپلو ځانونو د خير او ولې دوى نه وئيل دا دي دروغ ښكاره ۔

لَوۡ لَا جَآءُوۡ عَلَيۡهِ بِاَرۡبَعَةِ شُهَدَآءَ ۚ فَاِذۡ لَمۡ

ولې راتلل اونه كړل دوى په دي (صحابي) په څلورو گواهانو باندي نو كله چي

يَاۡتُوۡا بِالشُّهَدَآءِ فَاُولٰٓئِكَ عِنۡدَ اللّٰهِ هُمُ

راتلل اونه كړل دوى په گواهانو باندي نو دغه كسان په نزد د الله هم دوى دي

الۡكٰذِبُوۡنَ ﴿۱۳﴾ وَ لَوۡ لَا فَضۡلُ اللّٰهِ عَلَيۡكُمۡ

دروغژن ۔ او كه نه وے فضل د الله په تاسو باندي

وَ رَحۡمَتُهٗ فِى الدُّنۡيَا وَ الۡاٰخِرَةِ لَمَسَّكُمۡ فِىۡ مَاۤ

او رحمت د الله په دنيا او آخرت كښي نو خامخا رسيدلے به وو تاسو ته په هغه څه كښي چي

اَفَضۡتُمۡ فِيۡهِ عَذَابٌ عَظِيۡمٌ ۖ ﴿۱۴﴾ اِذۡ تَلَقَّوۡنَهٗ

ننوتي وئ تاسو په هغي كښي عذاب لوئي ۔ كله چي اغستل تاسو دي (دروغو) لره

بِاَلۡسِنَتِكُمۡ وَ تَقُوۡلُوۡنَ بِاَفۡوَاهِكُمۡ مَّا لَيۡسَ

په ژبو ستاسو باندي او وئيل تاسو په خلو خپلو باندي هغه چي نه وو

لَكُمۡ بِهٖ عِلۡمٌ وَّ تَحۡسَبُوۡنَهٗ هَيِّنًا ۖ وَّ هُوَ عِنۡدَ

تاسو لره په هغي باندي څه دليل او گمان كوو تاسو په هغي باندي د معمولي خبري ، او دا په نزد د

اللّٰهِ عَظِيۡمٌ ﴿۱۵﴾ وَ لَوۡ لَاۤ اِذۡ سَمِعۡتُمُوۡهُ قُلۡتُمۡ

الله لوي گناه ده ۔ او ولې كله چي تاسو واوريده دا خبره نه وئيل تاسو

مَّا يَكُوۡنُ لَنَاۤ اَنۡ نَّتَكَلَّمَ بِهٰذَا ۖ سُبۡحٰنَكَ

نه دي مناسب مونږ لره دا چي خبري اوكو مونږ په باره د دي كښي ، پاكي ده تا لره

هٰذَا بُهۡتَانٌ عَظِيۡمٌ ﴿۱۶﴾ يَعِظُكُمُ اللّٰهُ اَنۡ

دا دے تهمت لوئي ۔ پند دركوي تاسو ته الله پاك دا چي

تَعُوْدُوْا لِمِثْلِهٖٓ اَبَدًا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۷﴾
راونه گرځئ تاسو مثل د دې (دروغو) ته هېچرې هم که يئ تاسو مومنان •
وَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ
او بيانوي الله تاسو ته دلائل (احکام) خپل • او الله پوهه
حَكِيْمٌ ﴿۱۸﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يُحِبُّوْنَ اَنْ تَشِيْعَ
حکمت والا دے • يقينًا هغه کسان چې خوښ گڼري دا چې خوره شي
الْفَاحِشَةُ فِى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۙ
بے حيائي په هغه کساتو کښې چې ايمان ئې راوړے دے دوی لره دے عذاب دردناک
فِى الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ وَ اَنْتُمْ
په دنيا او آخرت کښې • او الله پوهيږي او تاسو
لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۹﴾ وَ لَوْ لَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَ
نه پوهيږئ • او که نه وے فضل د الله په تاسو باندې او
رَحْمَتُهٗ وَ اَنَّ اللّٰهَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۰﴾ يٰٓاَيُّهَا
رحمت د الله او يقينًا الله نرمي کونکے مهربان دے(۱) • اے
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ؕ
ايمان والو تابعداري مه کوئ د قدمونو (رسمونو) د شيطان •
وَ مَنْ يَّتَّبِعْ خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ فَاِنَّهٗ يَاْمُرُ
او چا چې تابعداري اوکړه د قدمونو (رسمونو) د شيطان نو يقينًا دے (شيطان) حکم کئ
بِالْفَحْشَآءِ وَ الْمُنْكَرِ ؕ وَ لَوْ لَا فَضْلُ اللّٰهِ
په پليتو کارونو او په پليتو خبرو باندې • او که نه وے فضل د الله
عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهٗ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِّنْ اَحَدٍ
په تاسو او رحمت د الله نو نه به وې وو پاک کړے ستاسو نه هيڅ يو تن

(۱) نو سزا به ئې درکړې وه تاسو ته.

اَبَدًا ۙ وَّ لٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّيْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ

هیچري لیکن الله پاکوي هغه څوک چې اوغواړي • او الله

سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢١﴾ وَ لَا يَاْتَلِ اُولُوا الْفَضْلِ

اوریدونکے پوهه دے • او قسم دې نه خوري خاوندان د فضيلت

مِنْكُمْ وَ السَّعَةِ اَنْ يُّؤْتُوْٓا اُولِي الْقُرْبٰى

ستاسو نه او د مالدارۍ دا چې ورکړي (مال) خپلو خپلوانو

وَالْمَسٰكِيْنَ وَالْمُهٰجِرِيْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۪ۖ

او مسکینانو ته او مهاجرینو ته په لاره د الله کښې،

وَ لْيَعْفُوْا وَ لْيَصْفَحُوْا ؕ اَلَا تُحِبُّوْنَ اَنْ يَّغْفِرَ

معافي دې اوکړي او مخ دې واړوي (د بدئ د دوی نه) ، آیا تاسو مینه نه کوئ چې بښنه اوکړي

اللّٰهُ لَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢٢﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ

الله تاسو ته ، او الله بښونکے مهربان دے • یقینًا هغه کسان

يَرْمُوْنَ الْمُحْصَنٰتِ الْغٰفِلٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ

چې بدنامه لګوي په پاکدامنو ناخبرو مومنانو (زنانو) باندې

لُعِنُوْا فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ ۠ وَ لَهُمْ عَذَابٌ

دوی په لعنت کړے شوي دي په دنیا او آخرت کښې او دوی لره دے عذاب

عَظِيْمٌ ﴿٢٣﴾ ۙ يَّوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ اَلْسِنَتُهُمْ وَ

لوئي • (یاده که) هغه ورځ چې ګواهي به کوي په دوی باندې ژبې د دوی او

اَيْدِيْهِمْ وَ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٢٤﴾

لاسونه د دوی او خپې د دوی په هغه چې دوی عمل کو •

يَوْمَئِذٍ يُّوَفِّيْهِمُ اللّٰهُ دِيْنَهُمُ الْحَقَّ وَ يَعْلَمُوْنَ

په دغه ورځ پوره به ورکړي دوی ته الله بدله د دوی رښتیا او دوی به پوهه شي

أَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ ﴿٢٥﴾ اَلْخَبِيْثٰتُ

چې يقيناً الله دے رښتينے ښكاره كوونكے (د حلالو او حرامو) • پليتې خبرې

لِلْخَبِيْثِيْنَ وَ الْخَبِيْثُوْنَ لِلْخَبِيْثٰتِ ۚ وَ

د پليتو خلقو كار دے او پليت خلق د پاره د پليتو خبرو دي ، او

الطَّيِّبٰتُ لِلطَّيِّبِيْنَ وَالطَّيِّبُوْنَ لِلطَّيِّبٰتِ ۚ

پاكې خبرې د پاكو خلقو كار دے او پاك خلق د پاره د پاكو خبرو دي ،

اُولٰٓئِكَ مُبَرَّءُوْنَ مِمَّا يَقُوْلُوْنَ ؕ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ

دغه كسان بيزاره دي د هغه نه چې وائي دوی، لره ده بښنه

وَّ رِزْقٌ كَرِيْمٌ ﴿٢٦﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا

او رزق عزتمند • اے ايمان والو مه

تَدْخُلُوْا بُيُوْتًا غَيْرَ بُيُوْتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَاْنِسُوْا

دننه كيږئ كورونو ته بغير د خپلو كورونو نه تر دې پورې چې اجازت واخلئ تاسو

وَ تُسَلِّمُوْا عَلٰٓى اَهْلِهَا ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ

او (چې كله لاړ شئ تاسو) نو سلام واچوئ په دغه كورونو والو باندې ، دغه كار غوره دے د پاره ستاسو

لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿٢٧﴾ فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فِيْهَآ

خامخا چې تاسو پند واخلئ • كه اونه مومئ تاسو په دې (كورونو) كښې

اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوْهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ وَ

يو تن (نارينه) نو مه دننه كيږئ دې ته تر دې چې اجازت اوكړے شي تاسو ته ، او

اِنْ قِيْلَ لَكُمُ ارْجِعُوْا فَارْجِعُوْا هُوَ اَزْكٰى

كه اوئيلے شي تاسو ته واپس شئ نو واپس شئ دا كار پاكونكے دے (بدنامی نه)

لَكُمْ ۭ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ

د پاره ستاسو، او الله په هغه چې كوی تاسو پوهه دے • نشته په تاسو باندې

جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوْا بُيُوْتًا غَيْرَ مَسْكُوْنَةٍ

ګناه چې دننه شئ تاسو کورونو ته چې نه وي استوګني والا

فِيْهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُوْنَ

په دې کښې سامان وي د پاره ستاسو، او الله پوهیږي په هغه څه چې ښکاره کوئ ئې تاسو

وَ مَا تَكْتُمُوْنَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ يَغُضُّوْا

او هغه چې پټوئ ئې تاسو . اووایه مومنانو ته چې ښکته کي

مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَ يَحْفَظُوْا فُرُوْجَهُمْ ؕ ذٰلِكَ

خپل بعضي نظرونه او حفاظت دي اوکي د خپلو شرمګاهونو ، دا کار

اَزْكٰى لَهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌۢ بِمَا يَصْنَعُوْنَ ﴿٣٠﴾

پاکیزه دے دوی لره ، یقینًا الله خبردار دے په هغه چې دوی ئې کوي .

وَ قُلْ لِّلْمُؤْمِنٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ

او اووایه مومنانو ښځو ته چې ښکته کي خپل بعضي نظرونه

وَ يَحْفَظْنَ فُرُوْجَهُنَّ وَ لَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ

او حفاظت اوکي د خپلو شرمګاهونو او نه دي ښکاره کړئ خپل زينت

اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ لْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى

مګر هغه چې ښکاره وي د دې نه او وادي چې غټ چیلونه خپل په

جُيُوْبِهِنَّ ۠ وَ لَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُوْلَتِهِنَّ

خپلو ګریوانونو باندي او نه دي ښکاره کړي زينت خپل مګر خپلو خاوندانو ته

اَوْ اٰبَآئِهِنَّ اَوْ اٰبَآءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اَبْنَآئِهِنَّ

او پلارانو خپلو او سخرانو خپلو او ځامنو خپلو

اَوْ اَبْنَآءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِيْٓ

او ځامنو د خاوندانو خپلو او رونړو خپلو او

اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِيْٓ اَخَوٰتِهِنَّ اَوْ نِسَآئِهِنَّ

روبرونو خپلو او خوريونو خپلو او مسلمانانو ښځو ته

اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ اَوِ التّٰبِعِيْنَ غَيْرِ اُولِي

او هغه ته چې مالکان دي ښي لاسونه د دوی او خادمانو ته چې نه وي

الْاِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ الَّذِيْنَ لَمْ

د شهوت والا د سړو نه او ماشومانو ته هغه کسان چې نه

يَظْهَرُوْا عَلٰى عَوْرٰتِ النِّسَآءِ ۪ وَ لَا يَضْرِبْنَ

دي خبر په عورتونو د ښځو باندي او نه دي راخلاصي

بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ زِيْنَتِهِنَّ ؕ

خپو خپلو لره دي د پاره چې ښکاره شي هغه چې دوی ئې پټې يعني زينت د دوی،

وَ تُوْبُوْٓا اِلَى اللّٰهِ جَمِيْعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُوْنَ

او توبه اوباسئ الله ته ټول اے مومنانو

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۳۱﴾ وَ اَنْكِحُوا الْاَيَامٰى مِنْكُمْ

خامخا شئ به تاسو کامياب • او نکاح اوکړئ لونډانو (بے ودونو) له ستاسو نه

وَ الصّٰلِحِيْنَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَ اِمَآئِكُمْ ؕ اِنْ

او نيکانو له د غلامانو ستاسو او وينځو ستاسو نه ، که

يَّكُوْنُوْا فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ؕ وَ

وي دوی غريبان نو مالدار به کي دوی لره الله پاک د خپل فضل نه ، او

اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۳۲﴾ وَ لْيَسْتَعْفِفِ الَّذِيْنَ

الله پراخي راوستونکے پوهه دے • او خان دي بچ کي هغه کسان

لَا يَجِدُوْنَ نِكَاحًا حَتّٰى يُغْنِيَهُمُ اللّٰهُ مِنْ

چې نه مومي طاقت د نکاح تر دي پورې چې مالدار کي دوی لره الله

فَضۡلِهٖ ؕ وَ الَّذِيۡنَ يَبۡتَغُوۡنَ الۡكِتٰبَ مِمَّا مَلَكَتۡ

فضل خپل نه ، او هغه كسان چي لټي دوی عقد د كتابت د هغه نه چي مالكان دي

اَيۡمَانُكُمۡ فَكَاتِبُوۡهُمۡ اِنۡ عَلِمۡتُمۡ فِيۡهِمۡ خَيۡرًا ۖ

ښي لاسونه ستاسو (د هغې) نو ليكل اوكړئ دوی سره كه تاسو پوهه يئ په باره د دوی كښي د مال،

وَّ اٰتُوۡهُمۡ مِّنۡ مَّالِ اللّٰهِ الَّذِىۡۤ اٰتٰٮكُمۡ ؕ وَلَا

او وركړئ دوی ته د مال د الله نه هغه چي دركړے ئې دے تاسو ته ، او

تُكۡرِهُوۡا فَتَيٰتِكُمۡ عَلَى الۡبِغَآءِ اِنۡ اَرَدۡنَ

زور مه لګوئ په پيغلو خپلو باندي د كنجر توب خصوصًا كه دوی اراده كوي

تَحَصُّنًا لِّتَبۡتَغُوۡا عَرَضَ الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا ؕ وَمَنۡ

د پاكدامنۍ دي د پاره چي اولټوئ تاسو سامان د ژوند د دنيا ، او چا چي

يُّكۡرِهْهُّنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنۡۢ بَعۡدِ اِكۡرَاهِهِنَّ

زور اولګوو په دوی باندي پس د زور كولو نه په دوی باندي پس يقينًا الله

غَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ۝٣٣ وَ لَقَدۡ اَنۡزَلۡنَاۤ اِلَيۡكُمۡ اٰيٰتٍ

ښښونكے رحم كونكے دے * او تحقيق سره رالېږلي دي مونږ تاسو ته دلائل

مُّبَيِّنٰتٍ وَّ مَثَلًا مِّنَ الَّذِيۡنَ خَلَوۡا مِنۡ

واضح كونكي (توحيد لره) او مثال د هغه كسانو چي تير شوي دي

قَبۡلِكُمۡ وَ مَوۡعِظَةً لِّلۡمُتَّقِيۡنَ ۝٣٤ اَللّٰهُ نُوۡرُ

مخكښي ستاسو نه او پند او نصيحت د پاره د پرهيزګارانو * الله رڼا پيدا كونكے دے

السَّمٰوٰتِ وَ الۡاَرۡضِ ؕ مَثَلُ نُوۡرِهٖ كَمِشۡكٰوةٍ

په آسمانونو او زمكه كښي ، مثال د رڼا د الله په شان د درۍ دے

فِيۡهَا مِصۡبَاحٌ ؕ اَلۡمِصۡبَاحُ فِىۡ زُجَاجَةٍ ؕ

چي هغې كښي ډيوه وي ، دا ډيوه په شيشه كښي وي،

اَلزُّجَاجَةُ كَاَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُّوْقَدُ مِنْ

دا شیشه نه به وائي گیني دا ستورے دے پرقیدونکے بلولے شي (دا ډیوه) د

شَجَرَةٍ مُّبٰرَكَةٍ زَيْتُوْنَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَّ لَا

هغه اوني نه چي خیر پکښې اچولے شوے دے د زیتون چي نه په طرف د مشرق وي او نه

غَرْبِيَّةٍ ۙ يَّكَادُ زَيْتُهَا يُضِيْٓءُ وَ لَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ

په طرف د مغرب نژدي دي تیل د هغي چي رڼرا اوکي اگر چي نه وي رسیدلے دي ته

نَارٌ ؕ نُوْرٌ عَلٰى نُوْرٍ ؕ يَهْدِى اللّٰهُ لِنُوْرِهٖ مَنْ

اوور، رڼرا ده د پاسه د رڼرا نه، توفیق ورکئ الله پاک خپلي رڼرا ته چا له ئي چي

يَّشَآءُ ؕ وَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ ؕ وَ

خوښه شي ، او بیانوي الله مثالونه د پاره د خلقو ، او

اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۳۵﴾ فِيْ بُيُوْتٍ اَذِنَ

الله په هر یو شي باندي پوهه دے *په باره د جوماتونو کښې حکم کړے دے

اللّٰهُ اَنْ تُرْفَعَ وَ يُذْكَرَ فِيْهَا اسْمُهٗ ۙ يُسَبِّحُ لَهٗ

الله دا چي تعظیم ئي اوکړے شي او یاد کړے شي په دي کښې نوم د الله پاکي بیانئ دي الله لره

فِيْهَا بِالْغُدُوِّ وَ الْاٰصَالِ ﴿۳۶﴾ رِجَالٌ ۙ لَّا تُلْهِيْهِمْ

په دي جوماتونو کښې صبا او بیگاه * سړي دي نه غافل کئ دوی لره

تِجَارَةٌ وَّ لَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَ اِقَامِ

تجارت او نه اغستل خرخول د کتاب د الله نه او د قائمولو د

الصَّلٰوةِ وَ اِيْتَآءِ الزَّكٰوةِ ۙ يَخَافُوْنَ يَوْمًا

مونځ او د ورکولو د زکوٰۃ نه ، یریږي دوی د عذاب د هغه ورځے چي

تَتَقَلَّبُ فِيْهِ الْقُلُوْبُ وَ الْاَبْصَارُ ﴿۳۷﴾ لِيَجْزِيَهُمُ

پریشانه به وي په هغي کښې زړونه او سترگي (د مخلوقات) *دي د پاره چي بدله ورکي دوی

اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوْا وَ يَزِيْدَهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ؕ

الله ښائسته د عمل هغه چي دوی کړي وو او زيات کي دوی لره د خپل فضل نه،

وَ اللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝۳۸ وَ

او الله رزق ورکئ چا ته چي اوغواړي بې حسابه • او

الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍۭ بِقِيْعَةٍ

هغه کسان چي کفر ئي کړے دے عملونه د دوی په شان د شګوګل دي په صحرا کښي

يَّحْسَبُهُ الظَّمْاٰنُ مَآءً ؕ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَهٗ لَمْ

ګمان کوي په دي باندي تږے د اوبو ، تر دي پوري کله چي راشي دي ته او نه

يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَّ وَجَدَ اللّٰهَ عِنْدَهٗ فَوَفّٰىهُ

مومي دي لره هيڅ شے او اوبه مومي الله لره دي سره نو پوره په ورکي ده ته

حِسَابَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ۝۳۹ اَوْ كَظُلُمٰتٍ

حساب د ده، او الله دے زر حساب کونکے • يا (مثال د عمل د کافر) په شان د تيارو دے

فِيْ بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَّغْشٰىهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ مَوْجٌ

په هغه درياب ډونګي کښي چي پټ کړے وي دي لره چپے د پاسه د دي نه چپه وي

مِّنْ فَوْقِهٖ سَحَابٌ ؕ ظُلُمٰتٌۢ بَعْضُهَا فَوْقَ

د پاسه د دي نه وريځي وي ، تيارې وي بعضې د هغي نه د پاسه د

بَعْضٍ ؕ اِذَآ اَخْرَجَ يَدَهٗ لَمْ يَكَدْ يَرٰىهَا ؕ وَ مَنْ

بعضو، کله چي راوباسي لاس خپل قريب نه وي چي اوويني دے دي لره ، او هغه څوک چي

لَّمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهٗ نُوْرًا فَمَا لَهٗ مِنْ نُّوْرٍ ۝۴۰ ع ۵

نه وي ګرځولے الله ده لره رنړا نو نه وي ده لره څه رنړا •

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ

آيا نه ئه کوري يقينًا الله پاکي بياني ده لره هغه څوک چي په آسمانونو کښي دي

وَ الْاَرْضِ وَ الطَّيْرُ صٰٓفّٰتٍ ؕ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ

او نسکته په زمکه کښي دي او مارغان صف په صف باندي، دا ټول تحقيق سره پيژني

صَلَاتَهٗ وَ تَسْبِيْحَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿۴۱﴾

بلنه د الله او پاکي بيانول د الله ، او الله پوهه دے په هغه څه باندي چي دوی ئې کوي ۔

وَ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۚ وَ اِلَى اللّٰهِ

او خاص الله لره دے اختيار د آسمانونو او د زمکي ، او الله ته

الْمَصِيْرُ ﴿۴۲﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِيْ سَحَابًا ثُمَّ

ورتلل دي ۔ آيا ته نه ګوري يقينًا الله شړي وريځي بيا

يُؤَلِّفُ بَيْنَهٗ ثُمَّ يَجْعَلُهٗ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ

وروله دي لره په مينځ د يو بل کښي بيا اوګرځوي دي لره درنه نو ويني به ته څاڅکے

يَخْرُجُ مِنْ خِلٰلِهٖ ۚ وَ يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ

چي راوځي به د مينځ د وريځي نه او راليږي الله د بره نه د

جِبَالٍ فِيْهَا مِنْۢ بَرَدٍ فَيُصِيْبُ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ

غرونو نه په دي کښي ډکي نه وي نو رسوي دي ګلي لره هغه چا ته چي خوښه ئې شي

وَ يَصْرِفُهٗ عَنْ مَّنْ يَّشَآءُ ؕ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهٖ

او اړوي دي لره د هغه چا نه چي ئې خوښه شي ، قريب دے پرق د بريخنا د دي چي

يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ ﴿۴۳﴾ يُقَلِّبُ اللّٰهُ الَّيْلَ

بوځي نظرونه د سترګو ۔ اړي راړي الله شپه

وَ النَّهَارَ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّاُولِي

او ورځ ، يقينًا په دي کښي خامخا عبرت دے د پاره د خاوندانو

الْاَبْصَارِ ﴿۴۴﴾ وَ اللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٍ مِّنْ مَّآءٍ

د عقل ۔ او الله پيدا کړے دے هر يو ژوندے سر د اوبو نه

فَمِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِيْ عَلٰى بَطْنِهٖ ۚ وَ مِنْهُمْ مَّنْ

پس بعضي د دوی نه هغه څوک دي چې گرځي په خپله خېټه او بعضي د دوی نه هغه څوک دي چې

يَّمْشِيْ عَلٰى رِجْلَيْنِ ۚ وَ مِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِيْ

گرځي په دوو خپو، او بعضي د دوی نه هغه څوک دي چې گرځي

عَلٰى اَرْبَعٍ ؕ يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

په څلورو خپو، پیدا کوي الله هغه چې خوښه ئې شي، یقینًا الله

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۴۵﴾ لَقَدْ اَنْزَلْنَاۤ اٰيٰتٍ

په هر يو شي باندې قدرت والا دے * تحقيق سره رالیږلي دي مونږ دلائل

مُّبَيِّنٰتٍ ؕ وَ اللّٰهُ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ

واضح کونکي، او الله توفیق ورکوي هغه چا له چې خوښه ئې شي په طرف د لارې

مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۴۶﴾ وَ يَقُوْلُوْنَ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَ بِالرَّسُوْلِ

نیغې * او وائي دوی ایمان راوړے دے مونږ په الله او په پیغمبر باندې

وَ اَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ ؕ

او تابعداري کوو مونږ بیا اوړي يوه ډله د دوی نه پس د دینه،

وَ مَاۤ اُولٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۷﴾ وَ اِذَا دُعُوْۤا اِلَى اللّٰهِ

او نه دي دغه کسان (صحیح) مومنان * او کله چې رابللے شي دوی (کتاب د) الله

وَ رَسُوْلِهٖ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ

او (سنتو د) پیغمبر (علیه السلام) ته دې د پاره چې فیصله اوکي په مینځ د دوی کښې ناساپه یوه ډله د دوی نه

مُّعْرِضُوْنَ ﴿۴۸﴾ وَ اِنْ يَّكُنْ لَّهُمُ الْحَقُّ

مخ اړونکي وي * او که وي دوی لره فائده (دنیاوي په دین کښې)

يَاْتُوْۤا اِلَيْهِ مُذْعِنِيْنَ ﴿۴۹﴾ اَفِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ اَمِ

نو راځي دوی دې ته منندي وهونکي * آيا په زړونو د دوی کښې مرض دے یا

اِرْتَابُوْٓا اَمْ يَخَافُوْنَ اَنْ يَّحِيْفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ

شک کوي دوی یا بربېري دوی چې زیاتے به اوکي الله په دوی باندې

وَ رَسُوْلُهٗ ؕ بَلْ اُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٥٠﴾ اِنَّمَا

او پیغمبر د الله ، بلکه دغه کسان هم دوی دي ظالمان ٭ تحقیق سره

كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِيْنَ اِذَا دُعُوْٓا اِلَى اللّٰهِ وَ

وي وینا د مومنانو کله چې دوی راوبللے شي کتاب د الله او

رَسُوْلِهٖ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اَنْ يَّقُوْلُوْا سَمِعْنَا وَ

(سنتو د) پیغمبر ته دې د پاره چې فیصله اوکي په مینځ د دوی کښې دا چې وائي دوی واوریدل مونږ او

اَطَعْنَا ؕ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٥١﴾ وَ مَنْ

تابعداري کوو مونږ ، او دغه کسان هم دوی دي کامیاب ٭ او چا چې

يُّطِعِ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ وَ يَخْشَ اللّٰهَ وَ يَتَّقْهِ

تابعداري اوکړه د الله او د پیغمبر د الله او اویریده د الله نه (اوس) او اویریده د الله نه (آئنده)

فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَآئِزُوْنَ ﴿٥٢﴾ وَ اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ

نو دغه کسان هم دوی دي کامیاب ٭ او دوی قسمونه خوري په الله باندې

جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ اَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ ؕ

پاخه قسمونه که ته حکم اوکې دوی ته خامخا اوبه خي دوی

قُلْ لَّا تُقْسِمُوْا ۚ طَاعَةٌ مَّعْرُوْفَةٌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

اووایه قسمونه مه خورئ تابعداري د پیغمبر ښه غوره (ده دوی لره) ، یقینًا الله

خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٥٣﴾ قُلْ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَ

خبر دار دے په هغه چې تاسو ئې کوئ ٭ اووایه تابعداري اوکئ د الله او

اَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ ۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ

تابعداري اوکئ د پیغمبر نو که تاسو واوړیدئ پس بے شکه په ده باندې بوج د هغه څه دے چې ده ته حواله شوے

وَ عَلَيۡكُمۡ مَّا حُمِّلۡتُمۡ ؕ وَ اِنۡ تُطِيۡعُوۡهُ تَهۡتَدُوۡا ؕ

دے او په تاسو باندې بوج د هغه څه دے چې تاسو ته حواله شوے دے او که تابعداري اوکړه تاسو د ده نو تاسو به لار اومومئ

وَ مَا عَلَى الرَّسُوۡلِ اِلَّا الۡبَلٰغُ الۡمُبِيۡنُ ﴿۵۴﴾ وَعَدَ

او نشته په پیغمبر باندې مګر رسول ښکاره • وعده کړې ده

اللّٰهُ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا مِنۡكُمۡ وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

الله هغه کسانو سره چې ایمان ئې راوړے دے ستاسو نه او عمل ئې کړے دے نیک

لَيَسۡتَخۡلِفَنَّهُمۡ فِى الۡاَرۡضِ كَمَا اسۡتَخۡلَفَ

خامخا باقي به کې دوی لره په زمکه کښې لکه څنګه چې باقي کړي ئې وو

الَّذِيۡنَ مِنۡ قَبۡلِهِمۡ ۪ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمۡ دِيۡنَهُمُ

هغه کسان چې مخکښې د دوی نه وو او خامخا طاقت به ورکړي دوی ته په دین د دوی

الَّذِى ارۡتَضٰى لَهُمۡ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُمۡ مِّنۡۢ بَعۡدِ

هغه چې خوش کړي ئې دے دوی لره او خامخا بدل به کې دوی لره پس د

خَوۡفِهِمۡ اَمۡنًا ؕ يَعۡبُدُوۡنَنِىۡ لَا يُشۡرِكُوۡنَ بِىۡ

یرې د دوی نه امن ، (په دې شرط) دوی به عبادت کوئ زما او نه به حصه داروئ دوی ما سره

شَيۡـًٔـا ؕ وَ مَنۡ كَفَرَ بَعۡدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓـئِكَ هُمُ

څه شے ، او چا چې کفر اوکړه پس د دې نه نو دغه کسان هم دوی دي

الۡفٰسِقُوۡنَ ﴿۵۵﴾ وَ اَقِيۡمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ

نافرمان (فاسقان) • او پابندي کوئ د مونځ او ورکوئ زکوٰة

وَ اَطِيۡعُوا الرَّسُوۡلَ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُوۡنَ ﴿۵۶﴾ لَا

او تابعداري کوئ د پیغمبر خامخا په تاسو باندې به رحم اوکړے شي • مه

تَحۡسَبَنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا مُعۡجِزِيۡنَ فِى الۡاَرۡضِ ۚ

کوه ګمان په هغه کسانو باندې چې کفر ئې کړے دے د خلاصیدونکو په زمکه کښې •

وَ مَاْوٰىهُمُ النَّارُ ۚ وَ لَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿٥٧﴾ يٰۤاَيُّهَا

او ځائے د دوی دے اوور ، او ډیر بد ځائے د ورتلو دے دا جهنم * اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لِيَسْتَاْذِنْكُمُ الَّذِيْنَ مَلَكَتْ

ایـــــان والو اجازت دِ اوغواړي ستاسو نه هغه کسان چې مالکان دي

اَيْمَانُكُمْ وَ الَّذِيْنَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ

ښي لاسونه ستاسو (د هغوی) او هغه کسان چې نه دي رسیدلي ځوانۍ ته ستاسو نه

ثَلٰثَ مَرّٰتٍ ؕ مِنْ قَبْلِ صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَ حِيْنَ

دري وختونو کښې مخکښې د مونځ د صبا نه او په هغه وخت کښې چې

تَضَعُوْنَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيْرَةِ وَ مِنْۢ بَعْدِ

کیږدئ تاسو (سیوائي) جامې خپلې د غرمې او پس د

صَلٰوةِ الْعِشَآءِ ۫ؕ ثَلٰثُ عَوْرٰتٍ لَّكُمْ ؕ لَيْسَ

مونځ د ماسخوتن نه ، دا دري وختونه د پردې دي ستاسو د پاره ، نشته

عَلَيْكُمْ وَ لَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌۢ بَعْدَهُنَّ ؕ طَوّٰفُوْنَ

په تاسو او نه په دوی باندې څه ګناه پس د دې دریو وختونو نه، ګرځیدونکي دي

عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰى بَعْضٍ ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ

د پاره د خدمت تاسو بعضې ستاسو په بعضو باندې ، دارنګې بیانوي

اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٥٨﴾ وَ اِذَا

الله تاسو ته دلائل ، او الله پوهه حکمت والا دے * او کله چې

بَلَغَ الْاَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَاْذِنُوْا كَمَا

اورسیږي ماشومان ستاسو نه ځوانۍ ته نو اجازت دې غواړي لکه څنګه چې

اسْتَاْذَنَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ

اجازت غوښتلو هغه کسانو چې مخکښې د دوی نه وو ، دارنګې بیانوي

اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۵۹﴾ وَالْقَوَاعِدُ

الله تاسو ته دلائل خپل ، او الله پوهه حکمت والا دے* او هغه ناستې (د نکاح نه)

مِنَ النِّسَآءِ الّٰتِيْ لَا يَرْجُوْنَ نِكَاحًا فَلَيْسَ

يعني هغه زنانه چې هغوي امید نه ساتي د نکاح نو نشته

عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ يَّضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ

په دوی باندي گناه دا چې کيږدي دوی چيلونه خپل په داسې حال کښې چې نه وي

مُتَبَرِّجٰتٍۭ بِزِيْنَةٍ ؕ وَاَنْ يَّسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ ؕ

ښکاره کونکې زينت خپل لره ، او که خان بچ کي دوی (د چيل کيخودو نه) دا غوره دي دوی لره

وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۶۰﴾ لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ

او الله اوريدونكے پوهه دے* نشته په روند باندي څه تنگستيا

وَّلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَّلَا عَلَى الْمَرِيْضِ حَرَجٌ

او نه په گوډ باندي څه تنگستيا او نه په مريض باندي څه تنگستيا

وَّلَا عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَنْ تَاْكُلُوْا مِنْۢ بُيُوْتِكُمْ اَوْ

او نه په خانونو ستاسو باندي دا چې خوراک اوکړئ تاسو د کورونو خپلو نه يا د

بُيُوْتِ اٰبَآئِكُمْ اَوْ بُيُوْتِ اُمَّهٰتِكُمْ اَوْ بُيُوْتِ

کورونو د پلارانو ستاسو نه يا د کورونو د ميندو ستاسو نه يا د کورونو د

اِخْوَانِكُمْ اَوْ بُيُوْتِ اَخَوٰتِكُمْ اَوْ بُيُوْتِ اَعْمَامِكُمْ

رونړو ستاسو نه يا د کورونو د خويندو ستاسو نه يا د کورونو د ترونو ستاسو نه

اَوْ بُيُوْتِ عَمّٰتِكُمْ اَوْ بُيُوْتِ اَخْوَالِكُمْ اَوْ بُيُوْتِ

يا د کورونو د پهوگانو ستاسو نه يا د کورونو د ماماگانو ستاسو نه يا د کورونو د

خٰلٰتِكُمْ اَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَّفَاتِحَهٗٓ اَوْ صَدِيْقِكُمْ ؕ

ماسيگانو ستاسو نه يا د کورونو د هغه چا نه چې مالکان يئ تاسو د چابيانو د هغې يا د کورونو د ملگرو ستاسو نه

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَاْكُلُوْا جَمِيْعًا اَوْ

نشتے په تاسو باندي گناه دا چي خوراک اوکړئ تاسو يو ځائے يا

اَشْتَاتًا ؕ فَاِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوْتًا فَسَلِّمُوْا عَلٰٓى

ځان له ځان له، نو کله چي دننه کېږئ تاسو کورونو (خپلو ته) نو سلام واچوئ په

اَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُبٰرَكَةً طَيِّبَةً ؕ

خپل د کور خلقو باندي دا پيشکشي ده د طرفه د الله نه (خير او) برکت نه ډکه

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ

دارنګي بيانوي الله تاسو ته دلائل خامخا چي تاسو

تَعْقِلُوْنَ ﴿٦١﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

عقل نه کار واخلئ • يقينًا مومنان هغه کسان دي چي ايمان ئي راوړے دے

بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ وَ اِذَا كَانُوْا مَعَهٗ عَلٰٓى اَمْرٍ

په الله او په پيغمبر د الله باندي او کله چي وي دوی د پيغمبر سره په يو کار

جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوْا حَتّٰى يَسْتَاْذِنُوْهُ ؕ اِنَّ

جمع کونکي کښي نه ځي دوی تر دي چي اجازت اوغواړي د هغه نه، يقينًا

الَّذِيْنَ يَسْتَاْذِنُوْنَكَ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ

هغه کسان چي اجازت غواړي ستا نه دا هغه کسان دي چي

يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ ۚ فَاِذَا اسْتَاْذَنُوْكَ

ايمان راوړي په الله او په پيغمبر د الله باندي، نو کله چي اجازت غواړي دوی ستا نه

لِبَعْضِ شَاْنِهِمْ فَاْذَنْ لِّمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ

د باره د بعضي کار د دوی نو اجازت اوکه هغه چا ته چي ته اوغواړي د دوی نه

وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٦٢﴾

او بښنه غواړه دوی لره د الله نه، يقينًا الله بښونکے مهربان دے •

ع ١٤

لَا تَجْعَلُوْا دُعَآءَ الرَّسُوْلِ بَيْنَكُمْ كَدُعَآءِ

مه کرځوئ آواز د پیغمبر علیه السلام په خپل مینځ کښې په شان د آواز د

بَعْضِكُمْ بَعْضًا ؕ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ

بعضي ستاسو بعضو ته ، تحقیق سره پیژني الله هغه کسان چې

يَتَسَلَّلُوْنَ مِنْكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ

خوئیږي ستاسو نه د پاره پناهی حاصلولو نو اوډ یریږي هغه کسان

يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖٓ اَنْ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ

چې هغوي مخالفت کړی د حکم د الله دا چې اوبه رسیږي دوی ته مصیبت (په دنیا کښې) یا به

يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٦٣﴾ اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي

اورسیږي دوی ته عذاب دردناک (آخرت کښې)* خبر دار یقینًا خاص د الله اختیار کښې دي هغه (مخلوق) چې

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ قَدْ يَعْلَمُ مَآ اَنْتُمْ عَلَيْهِ ؕ

آسمانونو او زمکو کښې دي ، تحقیق سره پیژني الله هغه (حالت) چې یئ تاسو په هغې

وَيَوْمَ يُرْجَعُوْنَ اِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا ؕ

او په هغه ورځ چې واپس به کړے شي دوی دې الله ته نو خبر به ورکي دوی ته په هغه چې دوی کړي وو ،

وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٦٤﴾

او الله په هر یو شي باندي پوهه دے*

ع ۱۵

آیاتها ۷۷ سُوْرَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتیبي ۲۵ نزولي ۴۲ رکوعاتها ۶

تَبٰرَكَ الَّذِيْ نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلٰى عَبْدِهٖ

برکت اچئ هغه ذات چې رالیږلے ئې دے بیلونکے (د حق او باطل ، قرآن) په خپل بنده باندي

لِيَكُوْنَ لِلْعٰلَمِيْنَ نَذِيْرَا ۙ ﴿١﴾ الَّذِيْ لَهٗ مُلْكُ

دي د پاره چې شي (دا بنده یا کتاب) د پاره د مخلوقات یرونکے* (رالیږلے دے) هغه ذات چې هغه لره بادشاهي د

سُوْرَةُ الْفُرْقَانِ

ربط د سورت الفرقان :

(۱)ماقبل کښې اصلاح د عمل اوشوه نو دلته اصلاح د عقيدي ده .

(۲)ماقبل کښې فحشاء د عمل ذکر شوه نو دلته فحشاء د عقيدي (اعتراضات دمشريکينو په توحيد)ذکر کړې .

(۳)ماقبل آيت کښې نفي د شرک فی التصرف وه (چه دشرک اعتقادی يوقسم دے) نودلته آيت ۱ کښې نفي د شرک في البركة دے .

امتيازات د سورت الفرقان :

(۱) دا سورت ممتاز دے په بيان د اوصافو د مومنانوباندي آيت ٦٣ .

(۲) په ذکر کولو د نسب اوسخر کښې د انسانانو باندي آيت ٥٤ .

(۳) په دري ځله نفی د شرک فی البرکت کولو باندي آيت ۱، ۱۰، ٦۱ .

دعوى د سورت الفرقان : اثبات د مقاصد اربعه عاليه او رد د شبهاتو او ۳ ځله نفي د شرک فی البرکت .

خلاصه د سورت الفرقان :

دي سورت کښې رد د هغه شبهاتو کړې چه واردیدل په مقاصدِ اربعو عاليو باندي (توحيد ، رسالت ،صداقت الکتاب ،او ايمان بالآخرة)

او نفی د شرک فی البرکت کړې درې ځله آيت ۱، ۱۰، ٦۱ .

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَّ لَمْ

د آسمانونو او د زمکو ده او نه ئي دے نيولے نائب او نه

يَكُنْ لَّهٗ شَرِيْكٌ فِى الْمُلْكِ وَ خَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ

شته دي الله لره شريک په بادشاهت کښې او پيدا کړے ئي دے هر يو شے

فَقَدَّرَهٗ تَقْدِيْرًا ٢ وَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ

نو اندازه کړے ئي دے هغې لره په اندازه کولو سره* او دوی نيولي دي سيوا د الله نه

اٰلِهَةً لَّا يَخْلُقُوْنَ شَيْـًٔا وَّ هُمْ يُخْلَقُوْنَ

نور مددګاران چې دوی نه شي پيدا کولے هيڅ شے او دوی په خپله پيدا کړے شوي دي

وَ لَا يَمْلِكُوْنَ لِاَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَّ لَا نَفْعًا وَّ لَا

او دوی واکدار نه دي د پاره د خپلو ځانونو د ضرر او نه د نفعې او نه

يَمْلِكُوْنَ مَوْتًا وَّ لَا حَيٰوةً وَّ لَا نُشُوْرًا ٣ وَ

واکدار دي د مرګ او نه د ژوند او نه بيا د پورته کيدلو (د قبرونو نه)* او

قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اِفْكُ

وائي هغه کسان چې کفر ئي کړے دے نه دے دا (قرآن) مګر دروغ

اِۨفْتَرٰىهُ وَ اَعَانَهٗ عَلَيْهِ قَوْمٌ اٰخَرُوْنَ ۛ فَقَدْ

چې د ځان نه جوړ کړي دي دي لره (پيغمبر) او امداد کړے دے د ده په دي (دروغو) باندي يو قوم بل، تحقيق سره

جَآءُوْ ظُلْمًا وَّ زُوْرًا ۛ ٤ وَ قَالُوْٓا اَسَاطِيْرُ

دوی راتلل اوکړل زياتي او دروغو ته * او وائي دوی دا قيصې

الْاَوَّلِيْنَ اكْتَتَبَهَا فَهِىَ تُمْلٰى عَلَيْهِ بُكْرَةً

د ړومبنو دي ليکلي ئي دي دي لره نو دا لوستلے شي په ده باندي صبا

وَّ اَصِيْلًا ٥ قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذِىْ يَعْلَمُ السِّرَّ

او بيګا اووايه رالېږلے دے دي (قرآن) لره هغه ذات چې پوهيږي په پټو

فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۭ اِنَّهٗ كَانَ غَفُوْرًا

(په) آسمانونو او (ښکته) زمکه کښي، يقيناً دا الله دے ببښونکے

رَّحِيْمًا ۝٦ وَ قَالُوْا مَالِ هٰذَا الرَّسُوْلِ يَاْكُلُ

مهربان * او وائي دوی، څه شوي دي دې پيغمبر لره چې خوري

الطَّعَامَ وَ يَمْشِيْ فِي الْاَسْوَاقِ ۭ لَوْلَآ اُنْزِلَ

خوراک او ګرځي بازارونو کښي، ولے نه شي رالیږلے

اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُوْنَ مَعَهٗ نَذِيْرًا ۝٧ اَوْ يُلْقٰٓى

دې پيغمبر ته يو فرښته چې شي ده سره يرونکي؟ *يا ولے نه شي اوغورځولے

اِلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ تَكُوْنُ لَهٗ جَنَّةٌ يَّاْكُلُ مِنْهَا ۭ

ده ته يوه خزانه يا شي ده لره يو باغ چې خوري د هغي نه،

وَ قَالَ الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا

او وائي ظالمان تابعداري نه کوئ تاسو مګر د يو سړي

مَّسْحُوْرًا ۝٨ اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ

جادو کړے شوي (ليوني)* اوګوره څنګه بيانئ دوی، تا لره مثالونه

فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ۝٩ تَبٰرَكَ

نو ګمراه شو دوی نو طاقت نه لري د صحيح لاري * برکت اچئ

الَّذِيْٓ اِنْ شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ

هغه ذات که اوغواړي اوبه ګرځوي تا لره غوره د

ذٰلِكَ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۙ وَ

دې نه باغونه چې بهيږي به د لاندې د (اونو د) هغي نه ولے او

يَجْعَلْ لَّكَ قُصُوْرًا ۝١٠ بَلْ كَذَّبُوْا بِالسَّاعَةِ

اوبه ګرځوي تا لره بنګلے * بلکه دوی نسبت د دروغو اوکه قيامت ته

ع ۱ ۱۶

وَ اَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيْرًا ﴿۱۱﴾

او تیار کړے دے مونږ د پاره د هغه چا چې نسبت د دروغو ئې اوکه قیامت ته جهنم •

اِذَا رَاَتْهُمْ مِّنْ مَّكَانٍۭ بَعِيْدٍ سَمِعُوْا لَهَا

کله چې اوبني دا جهنم دوی لره د خائے لرې نه وابه وري دوی دي لره

تَغَيُّظًا وَّ زَفِيْرًا ﴿۱۲﴾ وَ اِذَآ اُلْقُوْا مِنْهَا مَكَانًا

(غصه کونکے به دوی) هینږدل او چرینکارے* او کله چې اوغورځولے شي د دي جهنم نه خائے

ضَيِّقًا مُّقَرَّنِيْنَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُوْرًا ﴿۱۳﴾ؕ لَا

تنګ ته تړلے شوي (په زنځیرونو کښې) چغې به وهي په دغه وخت کښې د هلاکت • مه

تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُوْرًا وَّاحِدًا وَّ ادْعُوْا ثُبُوْرًا

غواړئ نن ورځ هلاکت یو او اوغواړئ هلاکتونه

كَثِيْرًا ﴿۱۴﴾ قُلْ اَذٰلِكَ خَيْرٌ اَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ

ډیرو • اووایه آیا دا غوره دے یا جنت د همیشګیرې

الَّتِيْ وُعِدَ الْمُتَّقُوْنَ ؕ كَانَتْ لَهُمْ جَزَآءً وَّ

هغه چې وعده ئې شوي ده پرهیزګارانو سره ، وي به دا جنت دوی لره بدله او

مَصِيْرًا ﴿۱۵﴾ لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَآءُوْنَ خٰلِدِيْنَ ؕ

خائے د ورتلو دوی لره به په دي کښې هغه نعمتونه وي چې غواړي ئې دوی، همیشه به وي،

كَانَ عَلٰى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔوْلًا ﴿۱۶﴾ وَ يَوْمَ

ده په رب ستا باندي وعده غوښتلے شوي (په ژبه د مومنانو)* او (یاده که) هغه ورځ

يَحْشُرُهُمْ وَ مَا يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

چې راټولوته به کي دوی لره (الله) او هغه چې دوی ئې عبادت کولو سیوا د الله نه

فَيَقُوْلُ ءَاَنْتُمْ اَضْلَلْتُمْ عِبَادِيْ هٰٓؤُلَآءِ اَمْ

نو اوبه وائي (الله) آیا تاسو ګمراه کړي وو زما بندګان دغه کسان یا

هُمْ ضَلُّوا السَّبِيْلَ ﴿١٧﴾ قَالُوْا سُبْحٰنَكَ مَا

دوی خپله ګمراه شوي وو د نیغې لارې نه * او به وائي دوی پاکي ده تا لره نه

كَانَ يَنْبَغِيْ لَنَآ اَنْ نَّتَّخِذَ مِنْ دُوْنِكَ

وو مناسب مونږ لره دا چې نیسلي وو مونږ سیوا ستا نه

مِنْ اَوْلِيَآءَ وَ لٰكِنْ مَّتَّعْتَهُمْ وَ اٰبَآءَهُمْ حَتّٰى

څوک مددګاران لیکن تا فائده ورکړې وه دوی ته او مشرانو د دوی ته تر دې چې

نَسُوا الذِّكْرَ ۚ وَ كَانُوْا قَوْمًا بُوْرًا ﴿١٨﴾ فَقَدْ

پریخوده دوی قرآن لره ، او شو دوی یو قوم تباه شوي * تحقیق سره

كَذَّبُوْكُمْ بِمَا تَقُوْلُوْنَ ۙ فَمَا تَسْتَطِيْعُوْنَ

دوی نسبت د دروغو اوکه تاسو ته په سبب د هغه څه چې وائي تاسو نو طاقت به نه لرئ تاسو

صَرْفًا وَّ لَا نَصْرًا ۚ وَ مَنْ يَّظْلِمْ مِّنْكُمْ نُذِقْهُ

د اړولو (د عذاب) او نه د امداد (د خپل ځان) او چاچې ظلم (شرک) اوکه ستاسو نه اوبه څکوو مونږ هغه ته

عَذَابًا كَبِيْرًا ﴿١٩﴾ وَ مَآ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ

عذاب لوئې * او نه دي رالیږلي مونږ مخکښې ستا نه

الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّآ اِنَّهُمْ لَيَاْكُلُوْنَ الطَّعَامَ

پیغمبران مګر یقینًا دوی خامخا خوړه به ئي خوراک

وَ يَمْشُوْنَ فِي الْاَسْوَاقِ ؕ وَ جَعَلْنَا بَعْضَكُمْ

او ګرځیدل به په بازارونو کښې ، او ګرځولي دي مونږ بعضې ستاسو

لِبَعْضٍ فِتْنَةً ؕ اَتَصْبِرُوْنَ ۚ وَ كَانَ

د پاره د بعضو امتحان ، نو آیا تاسو صبر کوئ (یعني صبر اوکړئ) او دے

رَبُّكَ بَصِيْرًا ﴿٢٠﴾ ع ۲ / ۱۴

رب ستا لیدونکے *

وَقَالَ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا لَوْ لَآ اُنْزِلَ
او وائي هغه كسان چي هغوي عقيده نه ساتي د ملاقات زمونږ ولې نه شي راليږلې
عَلَيْنَا الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ نَرٰى رَبَّنَا ؕ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوْا
په مونږ باندي فرشتي يا (ولې اونه) وينو مونږ خپل رب ؟ تحقيق سره دوئ خان غټ اوګڼړه
فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ وَ عَتَوْ عُتُوًّا كَبِيْرًا ﴿٢١﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ
په خپلو زړونو کښي او سرکشي ئې اوکړه سرکشي لويه *(ياده که) هغه ورځ کله چي اويني دوئ
الْمَلٰٓئِكَةَ لَا بُشْرٰى يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِيْنَ
فرشتي نه به وي زيرې په دغه ورځ د پاره د مجرمانو
وَ يَقُوْلُوْنَ حِجْرًا مَّحْجُوْرًا ﴿٢٢﴾ وَ قَدِمْنَآ اِلٰى
او وائي به دوئ (اے الله بند کي دا عذاب زمونږ نه) په بندولو سره * او رامخکښې به شو مونږ
مَا عَمِلُوْا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًا ﴿٢٣﴾
هغه ته چي عمل کړے ؤو دوئ څه عمل نو اوبه ګرځوو مونږ دي لره غبار نوستلے شوے *
اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَّ اَحْسَنُ
جنتيان په دغه ورځ کښي غوره دي د اوسيدو او ښائسته دي
مَقِيْلًا ﴿٢٤﴾ وَ يَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَآءُ بِالْغَمَامِ
د آرام ګاه * او (ياده که) هغه ورځ چي اوبه شليږي آسمان په شان د وريځي
وَ نُزِّلَ الْمَلٰٓئِكَةُ تَنْزِيْلًا ﴿٢٥﴾ اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذِ
او راوبه ليږلے شي فرشتي په راليږلو سره * نو بادشاهي به دغه ورځ کښي
اِلْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ ؕ وَ كَانَ يَوْمًا عَلَى الْكٰفِرِيْنَ
رشتيا ده مهربان ذات لره ، او وي به دغه ورځ په کافرو باندي
عَسِيْرًا ﴿٢٦﴾ وَ يَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ
ډيره سخته * او (ياده که) هغه ورځ چي چک به لګوي ظالم په خپلو لاسونو باندي

يَقُولُ يٰلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

وائي به هائے ارمان دے ما لره چې ما نيولے وے د پيغمبر سره لار (د سنتو) ۔

يٰوَيْلَتٰى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾

هائے افسوس ارمان دے ما لره چې ما نه وے نيولے فلانے دوست ۔

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِي ؕ

تحقيق سره گمراه ئي كه ما لره د قرآن نه پس د هغه نه چې راغلے ما ته (دا قرآن) ،

وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِلْإِنسٰنِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ

او دے شيطان انسان لره شرمونكے ۔ او وائي به

الرَّسُولُ يٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هٰذَا

پيغمبر اے زما ربه يقيناً قوم زما نيولے وو دا

الْقُرْاٰنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ

قرآن (د خان نه) لرې ۔ او دارنګې گرځولي دي مونږ د پاره د هر يو

نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ ؕ وَكَفٰى بِرَبِّكَ

پيغمبر دشمنان د مجرمانو نه ، او كافي دے رب ستا

هَادِيًا وَّنَصِيرًا ﴿٣١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا

لار ښودونكے او امدادي ۔ او وائي هغه كسان چې كفر ئې كړے دے ولې نه

نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ جُمْلَةً وَّاحِدَةً ۚ كَذٰلِكَ ۚ

نازليده په ده باندې قرآن ټول په يو ځل باندې ، دارنګې (لږ لږ راليږو مونږ دا) ،

لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنٰهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا

دې د پاره چې مضبوط كړو مونږ په دې (قرآن) باندې زړه ستا او واضح كړے دے مونږ دې لره په واضح كولو سره ۔ او نه

يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنٰكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ

راوړي دوئ تا ته يو اعتراض مګر راتلل كوو مونږ تا ته په جواب د هغې باندې او ښائسته

مع

تَفۡسِيۡرًا ﴿۳۳﴾ اَلَّذِيۡنَ يُحۡشَرُوۡنَ عَلٰى وُجُوۡهِهِمۡ

په بيان كښې • هغه كسان چې پورته به كړے شي دوئ په مخونو خپلو باندې

اِلٰى جَهَنَّمَ ۙ اُولٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّ اَضَلُّ

جهنّم ته دغه كسان ناكاره درجې والا دي او ډير گمراه دي د

سَبِيۡلًا ﴿۳۴﴾ وَ لَقَدۡ اٰتَيۡنَا مُوۡسَى الۡكِتٰبَ وَ

صحيح لارې نه • او تحقيق سره وركړے وو مونږ موسى عليه السلام ته كتاب او

جَعَلۡنَا مَعَهٗۤ اَخَاهُ هٰرُوۡنَ وَزِيۡرًا ﴿۳۵﴾ فَقُلۡنَا

كرځولے وو مونږ د هغه سره رور د هغه هارون (عليه السلام) امدادي • نو اوئيل مونږ

اذۡهَبَاۤ اِلَى الۡقَوۡمِ الَّذِيۡنَ كَذَّبُوۡا بِاٰيٰتِنَا ؕ

لاړ شئ تاسو دواړه قوم هغه كسانو ته چې نسبت د دروغو ئې كړے دے آيتونو زمونږ ته،

فَدَمَّرۡنٰهُمۡ تَدۡمِيۡرًا ﴿۳۶﴾ وَ قَوۡمَ نُوۡحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا

نو هلاک كړل مونږ دوئ لره په هلاكولو سره • او قوم د نوح عليه السلام هر كله چې تكذيب اوكه

الرُّسُلَ اَغۡرَقۡنٰهُمۡ وَ جَعَلۡنٰهُمۡ لِلنَّاسِ اٰيَةً ؕ

د پيغمبرانو نو غرق كړل مونږ هغوي لره او اوګرځول مونږ هغوي لره د پاره د خلقو نښه د عبرت،

وَ اَعۡتَدۡنَا لِلظّٰلِمِيۡنَ عَذَابًا اَلِيۡمًا ﴿۳۷﴾ وَّ عَادًا

او تيار كړے دے مونږ د پاره د ظالمانو عذاب دردناک • او (هلاک كړي وو مونږ) عاديان

وَّ ثَمُوۡدَاۡ وَ اَصۡحٰبَ الرَّسِّ وَ قُرُوۡنًۢا بَيۡنَ ذٰلِكَ

او ثموديان او د كوهي والا (قوم د شعيب عليه السلام) او پيړۍ په مينځ د دې كښې

كَثِيۡرًا ﴿۳۸﴾ وَ كُلًّا ضَرَبۡنَا لَهُ الۡاَمۡثَالَ ۫ وَ كُلًّا

ډيرې • او دا ټول بيان كړي وو مونږ دوئ ته مثالونه او دا ټول

تَبَّرۡنَا تَتۡبِيۡرًا ﴿۳۹﴾ وَ لَقَدۡ اَتَوۡا عَلَى الۡقَرۡيَةِ الَّتِيۡۤ

هلاک كړي وو مونږ په هلاكولو سره • او تحقيق سره دوئ راتلل كړي دي كلي هغه باندې

أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ ۚ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا ۚ

چې پۀ هغې ورول شوې وو ورول بد (د کاڼړو) ، نو آیا دوی نه دی لیدلې دي کلې (والو) لره،

بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ

بلکه دوی امید نه ساتۀ د بیا پورته کیدو * او کله چې اوینې دوی، تا لره

إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا ۖ أَهَٰذَا الَّذِي

نه نیوي تا لره مګر پۀ توقه باندې، (وائي دوی) آیا دا هغه سړے دے چې

بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ

رالیږلے دے الله پیغمبر * یقینًا دے قریب وو چې اړولي ئې وو مونږه د

آلِهَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا ۚ وَسَوْفَ

خدایانو زمونږ نه که نه وے کلک شوي مونږ پۀ دې (خپلو آلهو) باندې، او زر دے

يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ

چې پوهه به شي دوی کله چې اوینې عذاب چې څوک دے ډیر ګمراه د

سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ ۖ

صحیح لارې نه * آیا خبر ئې ته هغه چا نه چې هغه اونیوه خپل خواهش لره مددګار،

أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾ أَمْ تَحْسَبُ

آیا ته به شې پۀ ده باندې ذمه دار * آیا ته ګمان کوې

أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ۚ إِنْ

چې یقینًا اکثر د دوی اورې (قرآن) یا خان پوهه کوي (پۀ قرآن باندې)، نۀ دي

هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ ۖ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

دوی مګر پۀ شان د څاروو بلکه دوی ډیر ګمراه دي د صحیح لارې نه*

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ ۚ وَلَوْ شَاءَ

آیا ته نه ګورې (قدرتونو د) رب ستا ته څه رنګه اوږد کړے ئې دے سورے که خوښه ئې وے الله

لَجَعَلَهٗ سَاكِنًا ۚ ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ

خامخا گرځولے به ئې وو دې لره ولاړ بيا گرځولے دے مونږ نور (نمر) په دې باندې

دَلِيْلًا ﴿۴۵﴾ ثُمَّ قَبَضْنٰهُ اِلَيْنَا قَبْضًا يَّسِيْرًا ﴿۴۶﴾

دليل • بيا كمور مونږ دې لره خپل خان طرف ته په كمولو لږ لږ باندې •

وَ هُوَ الَّذِیْ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِبَاسًا وَّ النَّوْمَ

او دا (الله) هغه ذات دے چې گرځولے ئې ده ستاسو د پاره شپه پرده او خوب

سُبَاتًا وَّ جَعَلَ النَّهَارَ نُشُوْرًا ﴿۴۷﴾ وَ هُوَ الَّذِیْۤ

راحت (د بدن) او گرځولے ئې ده ورځ د پاره د گرځيدو • او دا (الله) هغه ذات دے

اَرْسَلَ الرِّيٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَیْ رَحْمَتِهٖ ۚ

چې رالیږي بادونه زیري ځكښې د خپل رحمت نه

وَ اَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً طَهُوْرًا ﴿۴۸﴾ لِّنُحْیِ

او راورو مونږ د بره نه اوبه پاكې • دې د پاره چې تازه كو مونږ

بِهٖ بَلْدَةً مَّيْتًا وَّ نُسْقِيَهٗ مِمَّا خَلَقْنَاۤ اَنْعَامًا

په دې سره كلے اوچ او اوڅكوؤ مونږ دې اوبو لره په هغه چا چې پيدا كړي دي مونږ څاروي

وَّ اَنَاسِیَّ كَثِيْرًا ﴿۴۹﴾ وَ لَقَدْ صَرَّفْنٰهُ بَيْنَهُمْ

او انسانان ډير • او تحقيق سره بيان كړي دي مونږ دي (دلائلو) لره په مينځ د دوی كښې

لِيَذَّكَّرُوْا ۖ فَاَبٰۤى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿۵۰﴾

دې د پاره چې پند واخلي دوی نو انكار كړو ډيرخلق د هر څه نه مگر د كفر نه (انكار نه كړی)•

وَ لَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِیْ كُلِّ قَرْيَةٍ نَّذِيْرًا ۖ ﴿۵۱﴾

او كه خوښه وے زمونږه نو خامخا ليږلے به وو مونږ په هر يو كلي كښې يرونكے •

فَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِيْنَ وَ جَاهِدْهُمْ بِهٖ جِهَادًا

نو مه منه د كافرانو او جهاد كوه دوی سره په (بيان د دې قرآن) باندې جهاد

كَبِيْرًا ﴿٥٢﴾ وَ هُوَ الَّذِيْ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا

لوئي ۔ او دا (الله) هغه ذات دے چې جاري کړي ئې دي دوه دریابونه دا یو

عَذْبٌ فُرَاتٌ وَّ هٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ ۚ وَ جَعَلَ

خوږ خالص دے او دا بل مالګین تریو دے ، او ګرځولې ده (الله)

بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَّ حِجْرًا مَّحْجُوْرًا ﴿٥٣﴾ وَ هُوَ الَّذِيْ

په مینځ د دوی دواړو کښې پرده او بند بند شوے ۔ او دا (الله) هغه ذات دے چې

خَلَقَ مِنَ الْمَآءِ بَشَرًا فَجَعَلَهٗ نَسَبًا وَّ صِهْرًا ؕ

پیدا کړے ئې دے د اوبو نه انسان نو ګرځولے ئې دے ده لره د خپلولۍ او د سخرګنۍ والا

وَ كَانَ رَبُّكَ قَدِيْرًا ﴿٥٤﴾ وَ يَعْبُدُوْنَ مِنْ

او دے رب ستا قدرت والا ۔ او عبادت کوي دوی

دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَ لَا يَضُرُّهُمْ ؕ وَ كَانَ

سیوا د الله نه د هغه چا چې نه فائده ورکولے شي دوی.نه او نه ورته ضرر ورکولے شي، او دے

الْكَافِرُ عَلٰى رَبِّهٖ ظَهِيْرًا ﴿٥٥﴾ وَ مَآ اَرْسَلْنٰكَ

کافر په نافرماني د خپل رب باندې امداد کونکے ۔ او نه دے لیږلے مونږ تا لره

اِلَّا مُبَشِّرًا وَّ نَذِيْرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ

مګر زیرے ورکونکے او یرونکے ۔ اووایه زه نه غواړم ستاسو نه په دې باندې

مِنْ اَجْرٍ اِلَّا مَنْ شَآءَ اَنْ يَّتَّخِذَ اِلٰى رَبِّهٖ

څه مزدوري مګر څوک چې غواړي دا چې اونیسي خپل رب ته

سَبِيْلًا ﴿٥٧﴾ وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِيْ لَا

لار (لوار ونیسي لار) ۔ او خان اوسپاره په همیشه ژوندي هغه ذات چې نه

يَمُوْتُ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِهٖ ؕ وَ كَفٰى بِهٖ بِذُنُوْبِ

مري او پاکي بیانوه د الله سره د صفتونو د هغه ، او کافي دے دا الله په ګناهونو

عِبَادِهٖ خَبِيْرًا ۚ ﴿٥٨﴾ اِلَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ
د خپلو بندګانو باندې خبردار • هغه ذات چې پيدا کړي يې دي آسمانونه او

الْاَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِیْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ
زمکې او هغه چې په مينځ د دې دواړو کښې دي په شپږو ورځو کښې بيا (لا اوګوره)

اسْتَوٰی عَلَی الْعَرْشِ ۚۛ اَلرَّحْمٰنُ فَسْـَٔلْ بِهٖ
برابر دے الله په خپل سلطنت باندې ، مهربان بادشاه غواړه د ده نه

خَبِيْرًا ﴿٥٩﴾ وَ اِذَا قِيْلَ لَهُمُ اسْجُدُوْا لِلرَّحْمٰنِ
(اوبه موږ ده لره) خبر دار • او کله چې اوئيلے شي دوی ته سجده اوکړئ مهربان بادشاه ته

قَالُوْا وَ مَا الرَّحْمٰنُ ۗ اَنَسْجُدُ لِمَا تَاْمُرُنَا وَ
وائي دوی، څوک دے مهربان بادشاه ، آيا سجده اوکو موږ هغه ته چې ته حکم کے موږ ته او نه

زَادَهُمْ نُفُوْرًا ﴿٦٠﴾ السجدة تَبٰرَكَ الَّذِیْ جَعَلَ
زياتوي دوی لره نفرت • برکت اچئ هغه ذات چې ګرځولي يې دي

فِی السَّمَآءِ بُرُوْجًا وَّ جَعَلَ فِيْهَا سِرٰجًا
په آسمان کښې پړاونه او ګرځولے يې ده په دې کښې ډيوه (نمر)

وَّ قَمَرًا مُّنِيْرًا ﴿٦١﴾ وَ هُوَ الَّذِیْ جَعَلَ الَّيْلَ
او سپوږمۍ روښانه • او دا (الله) هغه ذات دے چې ګرځولې يې ده شپه

وَ النَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ اَرَادَ اَنْ يَّذَّكَّرَ اَوْ
او ورځ د يو بل پسې راتلونکې د پاره د هغه چا چې اراده کړي چې پند واخلي يا

اَرَادَ شُكُوْرًا ﴿٦٢﴾ وَ عِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِيْنَ
اراده کړي د تابعدارۍ د الله • او بندګان د مهربان بادشاه هغه کسان دي

يَمْشُوْنَ عَلَی الْاَرْضِ هَوْنًا وَّ اِذَا خَاطَبَهُمُ
چې ګرځي په زمکه باندې په عاجزۍ او کله چې خبرې کوي دوی سره

الْجٰهِلُوْنَ قَالُوْا سَلٰمًا ﴿۶۳﴾ وَ الَّذِيْنَ يَبِيْتُوْنَ

جاهلان نو وائي دوی ورته وينا پوره د توحيد * او هغه كسان چي شپه تيروي

لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَّ قِيَامًا ﴿۶۴﴾ وَ الَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ

د پاره د رضا د خپل رب (كله) په سجده كښي او (كله) په ولاړه * او هغه كسان چي وائي دوی

رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ اِنَّ

اے ربه زمونږ واړوے زمونږ نه عذاب د جهنم ، يقينًا

عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿۶۵﴾ اِنَّهَا سَآءَتْ

عذاب د جهنم دے سخت جخت جهنميانو پوري * يقينًا دا جهنم بد دے

مُسْتَقَرًّا وَّ مُقَامًا ﴿۶۶﴾ وَ الَّذِيْنَ اِذَآ اَنْفَقُوْا

ځائے د اوسيدو او ځائے د اودريدو * او هغه كسان كله چي خرج كړی

لَمْ يُسْرِفُوْا وَ لَمْ يَقْتُرُوْا وَ كَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ

نو نه زياتے كړی او نه كمے كړی او وي په مينځ د دي كښي

قَوَامًا ﴿۶۷﴾ وَ الَّذِيْنَ لَا يَدْعُوْنَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا

درميانه * او هغه كسان چي نه رامدد كوي سره د الله مددګار

اٰخَرَ وَ لَا يَقْتُلُوْنَ النَّفْسَ الَّتِيْ حَرَّمَ اللّٰهُ

بل او نه وژني دوی نفس هغه چي حرام كړی دي الله (وژل د هغي)

اِلَّا بِالْحَقِّ وَ لَا يَزْنُوْنَ ۚ وَ مَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ

مګر په قانون د شريعت باندي او زنا نه كوي او چا چي اوكه دا كار

يَلْقَ اَثَامًا ﴿۶۸﴾ يُّضٰعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

مخامخ به شي سزا د جرم سره * دوچند به كړے شي ده لره عذاب په ورځ د قيامت

وَ يَخْلُدْ فِيْهٖ مُهَانًا ﴿۶۹﴾ اِلَّا مَنْ تَابَ وَ اٰمَنَ

او هميشه به وي په دي كښي ذليله * مګر چا چي توبه اوباسله او ايمان ئي راوړه

وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولٰٓئِكَ يُبَدِّلُ اللّٰهُ

او عمل ئې اوکه عمل نیک نو دغه کسان بدل به کې الله پاک

سَيِّاٰتِهِمْ حَسَنٰتٍ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا

مصیبتونه د دوی په خوشحالو باندې ، او دے الله ببښونکے

رَّحِيْمًا ﴿٧٠﴾ وَ مَنْ تَابَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَاِنَّهٗ

مهربان * او چا چې توبه اوبسته او عمل ئې اوکه نیک نو یقیناً دے

يَتُوْبُ اِلَى اللّٰهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَ الَّذِيْنَ لَا

توبه اوباسې الله ته توبه * او هغه کسان چې نه

يَشْهَدُوْنَ الزُّوْرَ ۙ وَ اِذَا مَرُّوْا بِاللَّغْوِ مَرُّوْا

حاضریږي مجلس د شرک او بدعت ته او کله چې تیریږي دوی په باطلو باندې نو تیریږي

كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَ الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِّرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ

په عزت باندې * او هغه کسان کله چې پند ورکړے شي دوی ته په آیتونو د خپل رب باندې

لَمْ يَخِرُّوْا عَلَيْهَا صُمًّا وَّ عُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَ الَّذِيْنَ

نو نه پریوځي دوی په هغې باندې کاڼړه او ړانده * او هغه کسان

يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَ

چې وائي دوی اے ربه زموږ او ببښے موږ ته د بیبیانو زموږ او

ذُرِّيّٰتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَّ اجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِيْنَ

د اولاد زموږ نه یخوالے د سترګو او اوګرځوي موږ د پاره د پرهیزګارانو

اِمَامًا ﴿٧٤﴾ اُولٰٓئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوْا

مشران * دغه کسان بدله ګنبې به ورکړے شي دوی ته بالا خانې په سبب د هغه چې دوی صبر کړے وو

وَ يُلَقَّوْنَ فِيْهَا تَحِيَّةً وَّ سَلٰمًا ﴿٧٥﴾ ۙ خٰلِدِيْنَ

او مخامخ به کړے شي په دې کنبې پیشکشې او سلامتیا سره * همیشه به وي

فِيهَا ۭ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَّ مُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا

په دې کښې ښائسته دے (دا جنت) ځائے د اوسیدو او ځائے د اودریدو * اووایه څه

يَعْبَؤُا بِكُمْ رَبِّيْ لَوْ لَا دُعَآؤُكُمْ ۚ فَقَدْ

کوي په تاسو باندې رب زما که نه وے بلنه ستاسو الله له نو ، تحقیق سره

كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُوْنُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

نسبت د دروغو اوکه تاسو نو زر دے چې شي به دا عذاب پیوست تاسو سره *

سُوْرَةُ الشُّعَرَآءِ مَكِّيَّةٌ — اٰیاتها ٢٢٧ — ركوعاتها ١١ — ترتيب ٢٦ — نزول ٤٧

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

طٰسٓمّٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ﴿٢﴾

الله پوهیږي په معنیٰ د دې حروفو * دا آیاتونه د کتاب واضح دي *

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ اَلَّا يَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٣﴾

شاید چې ته هلاکونکے یې خپل ځان لره دې وجې نه چې نه کیږي دوی مومنان *

اِنْ نَّشَاْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ اٰيَةً

که خوښه شي زمونږ راوبه لیږو په دوی باندې د بره نه نښه

فَظَلَّتْ اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خٰضِعِيْنَ ﴿٤﴾ وَ مَا

نو اوبه ګرځي څټونه د دوی دې ته عاجز * او نه

يَاْتِيْهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ اِلَّا

راځي دوی ته څه پند د مهربان بادشاه د طرف نه تازه مګر

كَانُوْا عَنْهُ مُعْرِضِيْنَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوْا

وی دوی د هغې نه مخ اړونکي * نو تحقیق سره دوی نسبت د دروغو اوکه

فَسَيَاْتِيْهِمْ اَنْۢبٰٓؤُا مَا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٦﴾

نو زر دے چې رابه شي دوی ته خبرونه د هغه چې دوی هغې پسې تـــوقې کولے *

سُوْرَةُ الشُّعَرَآءِ

ربط د سورت الشعرآء:

(١) ماقبل کښې اعتراضات د مشرکینو ذکر شو نو دلته نبی علیه السلام ته تسلی ورکئ.

(٢) ماقبل کښې د دي امت ضالین ذکر شو نو دلته د نورو امتونو ضآلین ذکر کئ.

(٣)ماقبل کښې اعتراضات د مشرکینو ذکر شو نو دلته مشرکینو ته تخویف ورکئ.

امتیازات د سورت الشعرآء:

(١) دا سورت ممتاز دے په بیان د حالت د سمندر باندي.

(٢) د فرعون په دوؤه اعتراضونو باندي چه موسی علیه السلام باندي کړي وو.

(٣)په ذکر دښوشاعران نو اوناکاره شاعرانو باندي.

دعوی د سورت الشعرآء: تسلی نبي کریم صلی الله علیه په ووه / ٧ واقعاتو د انبیاء علیهم السلام باندي.

خلاصه د سورت الشعرآء:

سورة کښې نبي علیه السلام ته تسلی ده او دوه خبری ذکر کئ.

(١)نجات المؤمنین(٢) هلاک الجاهدین.

ووه / ٧ واقعات د انبیاء علیهم السلام ذکرکئ چه پکښې تسلي سره دغه دوه خبري هم ذکر کئ، چا چه د پیغمبرانو ملګرتیا کړی وه نو هغوی له الله رب العزت نجات (خلاصے) ورکه اوچا چه نبي خلاف کړے وو نو هغوی الله تعالی هلاک کړل.

أَوَ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنۢبَتْنَا فِيهَا مِنْ

آیا دوی نه ګوري زمکې ته خومره زرغون کړي دي مونږ په دې کښې د

كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَ

هر قسمه ګیا تازه نه • يقيناً په دې کښې خامخا نښه د عبرت ده ، او

مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ وَ إِنَّ رَبَّكَ

نه دي اکثر د دوی مومنان • او يقيناً رب ستا

لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾ وَ إِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ

خامخا هغه دے غالب رحم کونکے • او کله چې آواز اوکړه رب ستا

مُوسَىٰ أَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ

موسیٰ علیه السلام ته دا چې لاړ شه قوم ظالمانو ته • قوم د

فِرْعَوْنَ ۚ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي

فرعون ته ، آیا دوی خان نه ساتي د شرک نه • اوئیل (موسیٰ علیه السلام) اے زما ربه يقيناً زه

أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾ وَ يَضِيقُ صَدْرِي

یریږم دا چې زما تکذیب به اوکړي دوی • او تنګیږي سینه زما

وَ لَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ ﴿١٣﴾

او نه چلیږي ژبه زما نو اولیږي استازے هارون علیه السلام ته •

وَ لَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾

او د هغوی د پاره په ما باندې بدل دے نو زه یریږم دا چې اوبه وژني ما لره •

قَالَ كَلَّا ۚ فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ

اوئیل الله هیچري نه ، لاړ شئ تاسو زمونږ په دلائلو باندې يقيناً يو مونږ تاسو سره

مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا

غوږ کیخودونکي • نو لاړ شئ فرعون ته نو اوايئ يقيناً مونږه

رَسُوْلُ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٦﴾ اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا

استازي د رب د مخلوقات يو • دا چي پريږده مونږ سره

بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿١٧﴾ قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ فِيْنَا وَلِيْدًا

بني اسرائيل* اوئيل (فرعون) آيا تربيت نه دے كړے مونږ ستا (كوز) زمونږ كښې ماشوم والي كښې،

وَّ لَبِثْتَ فِيْنَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِيْنَ ﴿١٨﴾ وَ فَعَلْتَ

او درنګ نه دے تير كړے تا په (كوز) زمونږ كښې د عمر ستا نه كلونه ؟* او كړے وو تا

فَعْلَتَكَ الَّتِيْ فَعَلْتَ وَ اَنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٩﴾

كار ستا هغه چي دي كړے وو او ئې ته د انكار كونكو نه •

قَالَ فَعَلْتُهَآ اِذًا وَّ اَنَا مِنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿٢٠﴾

اوئيل (موسىٰ عليه السلام) كړے مي وو دي (كار) لره په هغه وخت كښې او ووم زه د محبت كونكو د مظلومانو سره

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِيْ رَبِّيْ

نو زه اوتختيدم ستاسو نه هر كله چي اوبريدم ستاسو نه نو اوبښله ما ته زما رب

حُكْمًا وَّ جَعَلَنِيْ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٢١﴾ وَ تِلْكَ

پوهه (په دين) او وئې ګرځو ما لره د ليږلے شوو (پيغمبرانو) نه* او دغه

نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ اَنْ عَبَّدْتَّ بَنِيْٓ

نعمت ګوتے ستا زيادي ته په ما باندي دا چي غلامان كړي دي تا بني

اِسْرَآءِيْلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَ مَا رَبُّ

اسرائيل • اوئيل فرعون او څوك دے رب د

الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

مخلوقات • اوئيل (موسىٰ عليه السلام) رب د آسمانونو او د زمكي

وَ مَا بَيْنَهُمَا ؕ اِنْ كُنْتُمْ مُّوْقِنِيْنَ ﴿٢٤﴾ قَالَ

او هغه چي په مينځ د دي دوارو كښې دي ، كه يئ تاسو يقين كونكي • اوئيل

لِمَنْ حَوْلَهٗۤ اَلَا تَسْتَمِعُوْنَ ﴿۲۵﴾ قَالَ رَبُّكُمْ

هغه چا ته چې ګير چاپيره د ده نه وو آيا اورئ نه تاسو (خبرې د موسى عليه السلام)* اوئيل (موسى عليه السلام) رب ستاسو

وَ رَبُّ اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۲۶﴾ قَالَ اِنَّ

او رب د مشرانو ستاسو رومبنو * اوئيل فرعون يقيناً

رَسُوْلَكُمُ الَّذِيْۤ اُرْسِلَ اِلَيْكُمْ لَمَجْنُوْنٌ ﴿۲۷﴾

پيغمبر ستاسو هغه چې رالېږلے شوے دے تاسو ته خامخا لېونے دے *

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ وَ مَا بَيْنَهُمَا ؕ

اوئيل (موسى عليه السلام) رب د مشرق او د مغرب دے او د هغه چې په مينځ د دې دواړو كښې دي،

اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۲۸﴾ قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ

كه تاسو پوهېږئ * اوئيل (فرعون) كه اونيسه تا

اِلٰهًا غَيْرِيْ لَاَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُوْنِيْنَ ﴿۲۹﴾

حاجت روا بغير زما نه نو خامخا او به ګرځوم تا لره د جېليانو نه *

قَالَ اَوَ لَوْ جِئْتُكَ بِشَیْءٍ مُّبِيْنٍ ﴿۳۰﴾ قَالَ

اوئيل (موسى عليه السلام) اګر كه راتلل كړي وى ما په يو معجزه ښكاره باندې * اوئيل فرعون

فَاْتِ بِهٖۤ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۳۱﴾

راوړه دې لره كه يې ته د رشتينو نه *

فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِیَ ثُعْبَانٌ مُّبِيْنٌ ﴿۳۲﴾

نو اوغورځوله (موسى عليه السلام) خپله همساء نو ناساپه دا وه اژدها ښكاره *

وَّ نَزَعَ يَدَهٗ فَاِذَا هِیَ بَيْضَآءُ لِلنّٰظِرِيْنَ ﴿۳۳﴾

او راوباسه (موسى عليه السلام) خپل لاس (د ترخ نه) نو ناساپه دا تک سپين وو د پاره د كتونكو *

قَالَ لِلْمَلَاِ حَوْلَهٗۤ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ عَلِيْمٌ ﴿۳۴﴾

اوئيل (فرعون) وزيرانو ته چې چاپيره د ده نه وو يقيناً دا (موسى عليه السلام) خامخا جادوګر دے پوهه *

يُّرِيْدُ اَنْ يُّخْرِجَكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهٖ ۖ ق

اراده کوي دا چې اوباسي تاسو د زمکي ستاسو نه په جادو خپل سره،

فَمَاذَا تَاْمُرُوْنَ ﴿٣٥﴾ قَالُوْٓا اَرْجِهْ وَ اَخَاهُ وَ

نو ستاسو څه رائې ده • اوئيل دوی جيل کنبي واچوه دے او ورورد ده او

ابْعَثْ فِي الْمَدَآئِنِ حٰشِرِيْنَ ﴿٣٦﴾ ۙ يَاْتُوْكَ

اوليږه په ښارونو کښي جمع کونکي • رابه ولي تا ته

بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيْمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيْقَاتِ

هر جادوگر پوهه • نو جمع کړے شو جادو گر په وخت د

يَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿٣٨﴾ ۙ وَّ قِيْلَ لِلنَّاسِ هَلْ اَنْتُمْ

ورځے معلومے • او اوئيلے شو خلقو ته آيا يئ تاسو

مُّجْتَمِعُوْنَ ﴿٣٩﴾ ۙ لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ اِنْ كَانُوْا

راغونډيدونکي • خامخا چي موږ تابعداري اوکو د جادوگرو که شو

هُمُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ قَالُوْا

دوی زورآور • پس هر کله چي راغلل جادو گر اوئيل دوی

لِفِرْعَوْنَ اَئِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ

فرعون ته ايا وي به موږ لره خامخا څه اجر که شو موږ

الْغٰلِبِيْنَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ وَ اِنَّكُمْ اِذًا لَّمِنَ

زورآور • نو اوئيل فرعون او يقينًا تاسو په دغه وخت کښي خامخا د

الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰٓى اَلْقُوْا مَآ

نيزديکانو نه به يئ (ما ته) • اوئيل دوی ته موسی (عليه السلام) اوغورځوئ هغه چي

اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ ﴿٤٣﴾ فَاَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَ عِصِيَّهُمْ

تاسو غورځونکي يئ • نو اوغورځولے دوی رسئ خپلي او همساء گاني خپلي

وَ قَالُوْا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ الْغٰلِبُوْنَ ﴿۴۴﴾

او اوئیل دوی، قسم په عزت د فرعون یقیناً مونږ خامخا زورآور یو *

فَاَلْقٰی مُوْسٰی عَصَاهُ فَاِذَا هِیَ تَلْقَفُ مَا

نو اوغورځوله موسی (علیه السلام) همساء خپله نو ناساپه دي غرب کړل هغه چي

یَاْفِكُوْنَ ﴿۴۵﴾ فَاُلْقِیَ السَّحَرَةُ سٰجِدِیْنَ ﴿۴۶﴾

دوی جوړول * نو اوغورځولے شو جادوگر سجده کونکي *

قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۴۷﴾ رَبِّ مُوْسٰی

اوئیل دوی، مونږ ایمان راوړے دے په رب د مخلوقات باندي * په رب د موسی (علیه السلام)

وَ هٰرُوْنَ ﴿۴۸﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ

او د هارون (علیه السلام) * اوئیل فرعون ایا تاسو ایمان راوړه په ده باندي مخکښي د دي نه چي ما اجازت کړے وو

لَكُمْ ۚ اِنَّهٗ لَكَبِیْرُكُمُ الَّذِیْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۚ

تاسو ته یقیناً دا (موسی) خامخا مشر ستاسو دے هغه چي ښودلے ئي دے تاسو ته جادو،

فَلَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۬ؕ لَاُقَطِّعَنَّ اَیْدِیَكُمْ

پس زر دے چي تاسو به پوهه شئ ، خامخا کټ به کم لاسونه ستاسو

وَ اَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَّ لَاُوصَلِّبَنَّكُمْ

او خپي ستاسو ادل بدل او خامخا زوړند به کم تاسو لره

اَجْمَعِیْنَ ﴿۴۹﴾ قَالُوْا لَا ضَیْرَ ۫ اِنَّآ اِلٰی رَبِّنَا

ټول * اوئیل دوی : هیڅ پروا نشته یقیناً مونږه خپل رب ته

مُنْقَلِبُوْنَ ﴿۵۰﴾ اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ یَّغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا

واپس کیدونکي یو * یقیناً مونږ طمع ساتو دا چي ببښنه به اوکي مونږه ته رب زمونږه

خَطٰیٰنَآ اَنْ كُنَّآ اَوَّلَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۵۱﴾ؕ وَ اَوْحَیْنَآ

د ګناهونو زمونږه دا چي یو مونږه اول د مومنانو (په دي مجلس کښي) * او وحي اوکړه مونږه

اِلٰى مُوْسٰۤى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِیْۤ اِنَّكُمْ

موسی علیه السلام ته دا چې بوځه بندګان زما یقیناً تاسو

مُّتَّبَعُوْنَ ﴿۵۲﴾ فَاَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِی الْمَدَآىِٕنِ

پسې به درتلل کولے شي ٭ نو اولیږل فرعون په ښارونو کښې

حٰشِرِیْنَ ﴿۵۳﴾ اِنَّ هٰۤؤُلَآءِ لَشِرْذِمَةٌ

جمع کونکي ٭ یقیناً دا یوه ډله ده

قَلِیْلُوْنَ ﴿۵۴﴾ وَ اِنَّهُمْ لَنَا لَغَآىِٕظُوْنَ ﴿۵۵﴾ وَ اِنَّا

لږه ٭ او یقیناً دوی، مونږ لره خامخا غصه راوستونکي دي ٭ او یقیناً مونږ

لَجَمِیْعٌ حٰذِرُوْنَ ﴿۵۶﴾ فَاَخْرَجْنٰهُمْ مِّنْ جَنّٰتٍ

خامخا ټول پریډونکي یو ٭ نو اوباسل مونږ دوی لره د باغونو

وَّ عُیُوْنٍ ﴿۵۷﴾ وَّ كُنُوْزٍ وَّ مَقَامٍ كَرِیْمٍ ﴿۵۸﴾ كَذٰلِكَ

او چینو ٭ او خزانو او د ځایونو عزتمندو نه ٭ خبره هم دارنګې ده ،

وَ اَوْرَثْنٰهَا بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ ﴿۵۹﴾ فَاَتْبَعُوْهُمْ

او په میراث کښې ورکه مونږ دي لره بني اسرائیلو ته ٭ نو وریسې شو دا فرعونیان دوی، پسې

مُّشْرِقِیْنَ ﴿۶۰﴾ فَلَمَّا تَرَآءَ الْجَمْعٰنِ قَالَ

په وخت د صبا کښې ٭ نو هر کله چې اولیده دوارو ډلو یو بل اوئیل

اَصْحٰبُ مُوْسٰۤى اِنَّا لَمُدْرَكُوْنَ ﴿۶۱﴾ قَالَ

ملګرو د موسیٰ علیه السلام یقیناً مونږه خامخا راګیر کړے شو ٭ اوئیل (موسیٰ علیه السلام)

كَلَّا ۚ اِنَّ مَعِیَ رَبِّیْ سَیَهْدِیْنِ ﴿۶۲﴾ فَاَوْحَیْنَاۤ

هیچري داسي نه ده یقیناً ما سره رب زما دے زر دے چې لار به سمه کې ما ته ٭ نو وحي اوکړه مونږه

اِلٰى مُوْسٰۤى اَنِ اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ ؕ

موسیٰ علیه السلام ته دا چې اوهه په همساء خپله باندي درياب ،

فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيْمِ ﴿٦٣﴾
نو اوچاوده درياب نو شوه هره يوه حصه (د اوبو) په شان د غونډې لوئې
وَ اَزْلَفْنَا ثَمَّ الْاٰخَرِيْنَ ﴿٦٤﴾ وَ اَنْجَيْنَا مُوْسٰى وَ
او رانيزدې كړل موږه دغه مقام ته روستني * او خلاص كه موږ موسى (عليه السلام) او
مَنْ مَّعَهٗۤ اَجْمَعِيْنَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا
هغه څوك چې هغه سره وو ټول * بيا غرق كړل موږ
الْاٰخَرِيْنَ ﴿٦٦﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ؕ وَ مَا كَانَ
روستني * يقينًا په دې كښې خامخا نښه د عبرت ده، او نه دي
اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٦٧﴾ وَ اِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ
اكثر د دوى نه مومنان * او يقينًا رب ستا خامخا هغه دے غالب
الرَّحِيْمُ ﴿٦٨﴾ وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ اِبْرٰهِيْمَ ﴿٦٩﴾ اِذْ
مهربانه ذات * او اولوله په دوى باندې خبرد ابراهيم عليه السلام * كله چې
قَالَ لِاَبِيْهِ وَ قَوْمِهٖ مَا تَعْبُدُوْنَ ﴿٧٠﴾ قَالُوْا
اوئيل هغه خپل پلار او خپل قوم ته د څه شي عبادت كوئ تاسو؟ * اوئيل دوى
نَعْبُدُ اَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عٰكِفِيْنَ ﴿٧١﴾ قَالَ
موږ عبادت كوو د بتانو نو هميشه يو موږه په دې منجوران * اوئيل (ابراهيم عليه السلام)
هَلْ يَسْمَعُوْنَكُمْ اِذْ تَدْعُوْنَ ﴿٧٢﴾ اَوْ يَنْفَعُوْنَكُمْ
آيا دوى اورې ستاسو كله چې رامدد كوئ تاسو دوى له * يا فائده دركولے شي تاسو ته
اَوْ يَضُرُّوْنَ ﴿٧٣﴾ قَالُوْا بَلْ وَجَدْنَاۤ اٰبَآءَنَا
يا ضرر لرې كولے شي * اوئيل دوى بلكه موندلي دي موږ مشران خپل
كَذٰلِكَ يَفْعَلُوْنَ ﴿٧٤﴾ قَالَ اَفَرَءَيْتُمْ مَّا كُنْتُمْ
دارنګه يې په كول * اوئيل (ابراهيم عليه السلام) خبر راكړئ ما ته د هغې چې تاسو

وقفلازم ع‍ ۵

تَعۡبُدُوۡنَ ﴿٧٥﴾ اَنۡتُمۡ وَ اٰبَآؤُكُمُ الۡاَقۡدَمُوۡنَ ﴿٧٦﴾

ئ عبادت کوئ • تاسو او مشران ستاسو پخوانو •

فَاِنَّهُمۡ عَدُوٌّ لِّیۡۤ اِلَّا رَبَّ الۡعٰلَمِیۡنَ ﴿٧٧﴾ الَّذِیۡ

پس یقینًا دوی دښمنان دي زما بغیر د رب د مخلوقات • هغه ذات

خَلَقَنِیۡ فَهُوَ یَهۡدِیۡنِ ﴿٧٨﴾ وَ الَّذِیۡ هُوَ یُطۡعِمُنِیۡ

چې پیدا کړے ئي دے ما لره نو هغه ما ته لار ښئ • او هغه ذات چې هغه خوراک راکوئ ما ته

وَ یَسۡقِیۡنِ ﴿٧٩﴾ وَ اِذَا مَرِضۡتُ فَهُوَ یَشۡفِیۡنِ ﴿٨٠﴾

او څکاک راکوئ ما ته • او کله چې زه بیمار شم نو هغه شفا راکوئ ما ته •

وَ الَّذِیۡ یُمِیۡتُنِیۡ ثُمَّ یُحۡیِیۡنِ ﴿٨١﴾ وَ الَّذِیۡۤ اَطۡمَعُ

او هغه ذات چې مړ به کړي ما لره بیا به ژوندے کړي ما لره • او هغه ذات چې زه طمع ساتم

اَنۡ یَّغۡفِرَ لِیۡ خَطِیۡٓـئَتِیۡ یَوۡمَ الدِّیۡنِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ

دا چې بښنه به اوکړي ما ته د غلطۍ زما په ورځ د قیامت • اے ربه زما

هَبۡ لِیۡ حُكۡمًا وَّ اَلۡحِقۡنِیۡ بِالصّٰلِحِیۡنَ ﴿٨٣﴾ وَ

او بښې ما ته پوهه د دین او یو ځائے کړې ما لره د نیکانو خلقو سره • او

اجۡعَلۡ لِّیۡ لِسَانَ صِدۡقٍ فِی الۡاٰخِرِیۡنَ ﴿٨٤﴾

اوګرځوې ما لره ژبه د رښتیاو په روستنو کښې •

وَ اجۡعَلۡنِیۡ مِنۡ وَّرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِیۡمِ ﴿٨٥﴾ وَ اغۡفِرۡ

او اوګرځوې ما لره د وارثانو د جنت نعمتدار • او بښنه اوکړې

لِاَبِیۡۤ اِنَّهٗ كَانَ مِنَ الضَّآلِّیۡنَ ﴿٨٦﴾ وَ لَا تُخۡزِنِیۡ

پلار زما ته یقینًا دے د ګمراهانو نه دے • او مه رسوا کوې ما لره

یَوۡمَ یُبۡعَثُوۡنَ ﴿٨٧﴾ یَوۡمَ لَا یَنۡفَعُ مَالٌ وَّ لَا

په هغه ورځ چې پورته به کړے شي مخلوقات په هغه ورځ چې فائده به ورنه کړي مال او نه

بَنُوْنَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ ﴿٨٩﴾

خامن * مګر هغه چا ته چې راتلل اوکړل الله ته په زړه جګ جوړ باندې (د شرک نه) *

وَ اُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿٩٠﴾ وَ بُرِّزَتِ

او نژدې به کړے شي جنت پرهیزګارانو ته * او سرګند به کړے شي

الْجَحِيْمُ لِلْغٰوِيْنَ ﴿٩١﴾ وَ قِيْلَ لَهُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ

جهنم سرکشو ته * او اوبه وئیلے شي دوی ته څه شو هغه چې تاسو

تَعْبُدُوْنَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ هَلْ يَنْصُرُوْنَكُمْ

ئې عبادت کولو * سیوا د الله نه ، آیا دوی امداد کولے شي ستاسو

اَوْ يَنْتَصِرُوْنَ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوْا فِيْهَا هُمْ وَ الْغَاوٗنَ ﴿٩٤﴾

یا بدله اغستے شي خپله * نو نسکور به کړے شي دوی په دې (جهنم) کښې دوی او سرکشو (خلق) *

وَ جُنُوْدُ اِبْلِيْسَ اَجْمَعُوْنَ ﴿٩٥﴾ قَالُوْا وَ هُمْ فِيْهَا

او لښکرې د ابلیس ټول * وائي به دوی او دوی به په دې جهنم کښې

يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٩٦﴾ تَاللّٰهِ اِنْ كُنَّا لَفِيْ ضَلٰلٍ

بحث کوي (وائي به) * قسم په الله یقینًا وو مونږه خامخا په ګمراهي

مُّبِيْنٍ ﴿٩٧﴾ اِذْ نُسَوِّيْكُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٩٨﴾

ښکاره کښې * کله چې مونږ برابرولئ تاسو د رب د مخلوقات سره *

وَ مَاۤ اَضَلَّنَاۤ اِلَّا الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ

او نه وو ګمراه کړي مونږه مګر مجرمانو * نو نشته مونږه لره څوک

شَافِعِيْنَ ﴿١٠٠﴾ وَ لَا صَدِيْقٍ حَمِيْمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ اَنَّ

خلاصونکي * او نه څوک دوست مهربان * که وے

لَنَا كَرَّةً فَنَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٢﴾ اِنَّ فِيْ

مونږه لره بیا تلل دنیا ته نو شوي به وو مونږه د مومنانو نه * یقینًا په

ذٰلِكَ لَاٰيَةً ؕ وَ مَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۰۳﴾

دي كښې خامخا نښه د عبرت ده، او نه دي اكثر د دوى مومنان •

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۰۴﴾ كَذَّبَتْ

او يقينًا رب ستا خامخا هغه دے غالب رحم كونكے • نسبت د دروغو كړے وو

قَوْمُ نُوْحِ ﹹالْمُرْسَلِيْنَ ﴿۱۰۵﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ

قوم د نوح (عليه السلام) ليږلے شوو (پيغمبرانو) ته • كله چې اوئيل دوى ته رور (يو) د دوى نه

نُوْحٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۰۶﴾ اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ

نوح (عليه السلام) آيا تاسو خان نه بچ كوئ (د شرك او كفر نه)؟ • او يقينًا زه د پاره ستاسو پيغمبر يم

اَمِيْنٌ ﴿۱۰۷﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿۱۰۸﴾ وَ مَاۤ

امانتدار • نو اوويريږئ د الله نه او زما تابعداري اوكړئ • او نه

اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى

غواړم زه ستاسو نه په دي بيان څه مزدوري نه ده بدله زما مگر د

رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۹﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿۱۱۰﴾

رب د مخلوقات سره ده • نو اوويريږئ د الله نه او زما تابعداري اوكړئ •

قَالُوْۤا اَنُؤْمِنُ لَكَ وَ اتَّبَعَكَ الْاَرْذَلُوْنَ ﴿۱۱۱﴾

اوئيل دوى آيا اومنو مونږ ستا حلانكې تابعدار دي ستا كمزوري خلق •

قَالَ وَ مَا عِلْمِيْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۱۲﴾ اِنْ

اوئيل (نوح عليه السلام) نشته علم زما په هغه څه باندي چې دوى ئې كړي • ندے

حِسَابُهُمْ اِلَّا عَلٰى رَبِّيْ لَوْ تَشْعُرُوْنَ ﴿۱۱۳﴾ وَ مَاۤ

حساب د دوى مگر په رب زما دے ارمان چې تاسو پوهيدے او نه

اَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۱۴﴾ اِنْ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ

يم زه شړونكے مومنانو لره • نه يم زه مگر يرونكے

مُّبِينٌ ﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يٰنُوحُ لَتَكُونَنَّ

ښکاره اوئیل دوی که ته منع نه شوې اے نوح خامخا شي به ته

مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي

د ویشتلے شوو نه په کانړو • اوئیل (نوح علیه السلام) اے زما ربه یقینًا قوم زما

كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَ بَيْنَهُمْ فَتْحًا وَّ

نسبت د دروغو اوکه ما ته • نو فیصله اوکړې په مینځ زما او په مینځ د دوی کښې فیصله او

نَجِّنِي وَ مَن مَّعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنجَيْنٰهُ

خلاص کړې ما لره او هغه خوک چې ما سره دي د مومنانو نه • پس خلاصے ورکه مونږه ده ته

وَ مَن مَّعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا

او هغه چا ته چې ده سره وو په کشتۍ ډکې شوې کښې • بیا غرق کړل مونږه

بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَ مَا كَانَ

روستو د دوی نه باقي (خلق) • یقینًا په دې کښې خامخا نښه د عبرت ده، او نه دي

أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ

اکثر د دوی مومنان • او یقینًا رب ستا خامخا هغه دے غالب

الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ

رحم کونکے • نسبت د دروغو کړے وو عادیانو لیږلے شوو (انبیآء) ته • کله چې اوئیل

لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ

دوی ته رور (یو) د دوی نه هود علیه السلام ولے تاسو خان نه بچ کوئ (د شرک او کفر نه) یقینًا زه ستاسو د پاره

رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ أَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾

پیغمبر امانتدار یم • نو اویریږئ د الله نه او زما تابعداري اوکړئ •

وَ مَا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا

او نه غواړم زه ستاسو نه په دې بیان څه مزدوري نه ده بدله زما مگر

عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٢٧﴾ اَتَبْنُوْنَ بِكُلِّ رِيْعٍ

ده رب د مخلوقات سره • آيا جوړوئ تاسو په هر اوچت ځائے باندې

اٰيَةً تَعْبَثُوْنَ ﴿١٢٨﴾ وَ تَتَّخِذُوْنَ مَصَانِعَ

يو نښه چې عبثے كوئ • او جوړوئ تاسو قلعے

لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُوْنَ ﴿١٢٩﴾ وَ اِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ

خامخا چې تاسو به هميشه باقي شئ (دنيا كښې) * او كله چې نيول كوئ تاسو تو نيول كوئ

جَبَّارِيْنَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿١٣١﴾ وَ اتَّقُوا

زور كونكي • نو اوبيرېږئ د الله نه او زما تابعداري اوكړئ • او اوبيرېږئ

الَّذِيْٓ اَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُوْنَ ﴿١٣٢﴾ اَمَدَّكُمْ بِاَنْعَامٍ

هغه ذات نه چې مضبوط كړي ئي يئ تاسو په هغه (نعمتونو) چې تاسو پېدې پوهېږئ* مضبوط كړي ئي يئ تاسو په څنګرو

وَّ بَنِيْنَ ﴿١٣٣﴾ وَ جَنّٰتٍ وَّ عُيُوْنٍ ﴿١٣٤﴾ اِنِّيْٓ اَخَافُ

او په ځامنو • او په باغونو او چينو باندې * يقيناً زه يريږم

عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿١٣٥﴾ قَالُوْا سَوَآءٌ

په تاسو باندې د عذاب د ورځې لوئي نه • اوئيل دوی برابره خبره ده

عَلَيْنَآ اَوَعَظْتَ اَمْ لَمْ تَكُنْ مِّنَ الْوٰعِظِيْنَ ﴿١٣٦﴾

په مونږ باندې كه ته نصيحت كے مونږ ته يا نه ئې ته د نصيحت كونكو نه *

اِنْ هٰذَآ اِلَّا خُلُقُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿١٣٧﴾ وَ مَا نَحْنُ

نه دي دا مكر دروغ د ړومبنو • او نه يو مونږ

بِمُعَذَّبِيْنَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوْهُ فَاَهْلَكْنٰهُمْ اِنَّ فِيْ

سزا راكړے شوي *نو نسبت د دروغو اوكه دوی ده ته نو هلاک كړل مونږ دوی لره ، يقيناً په

ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَ مَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿١٣٩﴾

دې كښې خامخا نښه د عبرت ده ، او نه دي اكثر د دوی مومنان *

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ

او يقيناً رب ستا خامخا هغه دے غالب رحم كونكے* نسبت د دروغو كړے وو ثمودیانو

الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٤١﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ صٰلِحٌ اَلَا

لیږلے شوو (پیغمبرانو) ته* كله چې اوئیل دوی ته ورور (یو) د دوی صالح (علیه السلام) ولے

تَتَّقُوْنَ ﴿١٤٢﴾ اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿١٤٣﴾ فَاتَّقُوا

تاسو خان نه بچ كوئ (د شرک او كفر نه)* یقیناً زه یم د پاره ستاسو پیغمبر امانتدار* نو اوویریږئ

اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿١٤٤﴾ وَ مَآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ

د الله نه او زما تابعداري اوكړئ او نه غواړم زه ستاسو نه په دې بیان څه

اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٤٥﴾

مزدوري نه ده بدله زما مګر د رب د مخلوقات سره*

اَتُتْرَكُوْنَ فِيْ مَا هٰهُنَآ اٰمِنِيْنَ ﴿١٤٦﴾ فِيْ جَنّٰتٍ

آیا پریښه خودلے شئ تاسو په دې دنیا كښې په امن باندې* په باغونو

وَّ عُيُوْنٍ ﴿١٤٧﴾ وَّ زُرُوْعٍ وَّ نَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيْمٌ ﴿١٤٨﴾

او چینو* او فصلونو او كهجورو كښې چې غونچې د هغې نرمې دي*

وَ تَنْحِتُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا فٰرِهِيْنَ ﴿١٤٩﴾

او توګئ تاسو په غرونو كښې كوروته استاذ كارۍ باندې*

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿١٥٠﴾ وَ لَا تُطِيْعُوْٓا اَمْرَ

نو اوویریږئ د الله نه او زما تابعداري اوكړئ* او تابعداري مه كوئ د حكم د

الْمُسْرِفِيْنَ ﴿١٥١﴾ الَّذِيْنَ يُفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ

زیاتي كونكو* هغه كسان چې فساد كوي په زمكه كښې

وَ لَا يُصْلِحُوْنَ ﴿١٥٢﴾ قَالُوْٓا اِنَّمَآ اَنْتَ مِنَ

او اصلاح نه كوي* وائي دوی بے شكه ته ئې د

الْمُسَحَّرِيْنَ ۝١٥٣ مَآ اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ فَاْتِ

جادو کړے شوو نه * نه يې ته مګر يو بنده په شان زمونږ نو راوړه

بِاٰيَةٍ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝١٥٤ قَالَ

يو معجزه که يې ته د رشتينو نه * اوئيل (صالح عليه السلام)

هٰذِهٖ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَّلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ

دا اوښه ده دي د پاره نمبر د اوبو دے او ستاسو د پاره نمبر د اوبو د ورځي

مَّعْلُوْمٍ ۝١٥٥ وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ فَيَاْخُذَكُمْ

مقرري دے* او مه رسوئ تاسو دي ته څه تکليف ګيني اوبه نيسي تاسو لره

عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۝١٥٦ فَعَقَرُوْهَا فَاَصْبَحُوْا

عذاب د ورځي لويې * نو زخمي کړه دوی دا اوښه نو اوګرځيدل دوی

نٰدِمِيْنَ ۝١٥٧ فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۗ اِنَّ فِيْ

پښيمانه * نو اونيسل دوی لره عذاب ، يقينًا په

ذٰلِكَ لَاٰيَةً ۗ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝١٥٨

په دي کښې خامخا نښه د عبرت ده ، او نه دي اکثر د دوی نه مومنان *

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ۝١٥٩ كَذَّبَتْ

او يقينًا رب ستا خامخا هغه دے غالب مهربان * نسبت د دروغو کړے وو

قَوْمُ لُوْطِ ٍالْمُرْسَلِيْنَ ۝١٦٠ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ

قوم د لوط (عليه السلام) ليږلے شوو (پيغمبرانو) ته* کله چې اوئيل دوی ته رور (يو) د دوی

لُوْطٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ۝١٦١ اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ۝١٦٢

لوط (عليه السلام) ولے تاسو خان نه بچ کوئ (د شرک او کفر نه)* يقينًا زه ستاسو د پاره پيغمبر امانتدار يم*

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ۝١٦٣ وَمَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ

نو اوويريږئ د الله نه او زما تابعداري اوکړئ * او نه غواړم زه ستاسو نه په دي باندي

مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ؕ ۝١٦٤

څه مزدوري نه ده بدله زما مګر د رب د مخلوقات سره ده •

اَتَاْتُوْنَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعٰلَمِيْنَ ۝١٦٥ لا وَ تَذَرُوْنَ

آيا راتلل کوئ تاسو هلکانو ته د مخلوقات نه • او پريږدئ تاسو

مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ ؕ بَلْ اَنْتُمْ

هغه چې پيدا کړي دي د پاره ستاسو رب ستاسو يعني ببيانو ستاسو ، بلکه يئ تاسو

قَوْمٌ عٰدُوْنَ ۝١٦٦ قَالُوْا لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ يٰلُوْطُ

يو قوم زياتے کونکي • اوئيل دوی که منع نه شوي ته اے لوط (عليه السلام)

لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِيْنَ ۝١٦٧ قَالَ اِنِّىْ لِعَمَلِكُمْ

خامخا شي به ته د شړلے شوو نه • اوئيل (لوط عليه السلام) زه د پاره د عمل ستاسو

مِّنَ الْقَالِيْنَ ؕ ۝١٦٨ رَبِّ نَجِّنِىْ وَ اَهْلِىْ مِمَّا

د بد ګڼرونکو نه يم • اے ربه زما خلاص کې ما لره او اهل زما د هغه نه چې

يَعْمَلُوْنَ ۝١٦٩ فَنَجَّيْنٰهُ وَ اَهْلَهٗۤ اَجْمَعِيْنَ ۝١٧٠ لا اِلَّا

دوی ئې کوئ • نو خلاص که مونږه ده لره او اهل د ده لره تـــول • مګر

عَجُوْزًا فِى الْغٰبِرِيْنَ ۝١٧١ ۚ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْاٰخَرِيْنَ ۝١٧٢ ۚ

هغه بوډۍ د پاتې شوو نه وه (په عذاب کښې) • بيا هلاک کړل مونږه روستني •

وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ۚ فَسَآءَ مَطَرُ

او راوروو مونږ په دوی باندې باران نو بد وو باران

الْمُنْذَرِيْنَ ۝١٧٣ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ؕ وَ مَا كَانَ

ډيرولے شوو • يقيناً په دې کښې خامخا نښه د عبرت ده ، او نه دي

اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝١٧٤ وَ اِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ

اکثر د دوی مومنان • او يقيناً رب ستا خامخا هغه دے غالب

الرَّحِيْمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ اَصْحٰبُ لْـَٔيْكَةِ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٧٦﴾

مهربان • نسبت د دروغو كړے وو بنړ والو ليرلے شوو انبياء ته •

اِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿١٧٧﴾ اِنِّيْ لَكُمْ

كله چې اوئيل دوی ته شعيب (عليه السلام) ولے تاسو خان نه بچ كوئ (د شرك او كفر نه) • يقينًا زه ستاسو د پاره

رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْنِ ﴿١٧٩﴾

پيغمبر يم امانتدار • نو اوبريږئ د الله نه او تابعداري اوكړئ زما •

وَ مَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا

او نه غواړم زه ستاسو نه په دې بيان څه مزدوري نه ده بدله زما مگر

عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٨٠﴾ اَوْفُوا الْكَيْلَ وَ لَا تَكُوْنُوْا

د رب د مخلوقات سره • پوره كړئ پيمانه او مه كيږئ

مِنَ الْمُخْسِرِيْنَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوْا بِالْقِسْطَاسِ

د تول كمونكو نه • او تول كوئ په ډنډى

الْمُسْتَقِيْمِ ﴿١٨٢﴾ وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ

نيغه باندې • او مه كموئ خلقو نه څيزونه د هغوي

وَ لَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿١٨٣﴾ وَ اتَّقُوا

او مه گرځئ په زمكه كښې فساد كونكي • او اوبريږئ

الَّذِيْ خَلَقَكُمْ وَ الْجِبِلَّةَ الْاَوَّلِيْنَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوْا

د هغه ذات نه چې پيدا كړي ئې يئ تاسو او قومونه/ پيرۍ ړومبني • اوئيل دوی

اِنَّمَآ اَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِيْنَ ﴿١٨٥﴾ وَ مَآ اَنْتَ اِلَّا

يقينًا ته ئې د جادو كړے شوو نه • او نه ئې ته مگر

بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَ اِنْ نَّظُنُّكَ لَمِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿١٨٦﴾

بنده زمونږ په شان او يقينًا مونږ گمان كوو په تا باندې خامخا د دروغژنو •

فَاَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَآءِ اِنْ كُنْتَ
را اوغورځوه موږ باندې يو ټوټه (د عذاب) د بره نه كه يې ته

مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّيْٓ اَعْلَمُ بِمَا
د رښتينو نه • اوئيل (شعيب عليه السلام) رب زما پوهه دے په هغه چې

تَعْمَلُوْنَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوْهُ فَاَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ
تاسو كوئ • نو نسبت د دروغو اوكه دوى دده ته نو اونيول دوى لره عذاب د ورځې

الظُّلَّةِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ
د سورې ، يقيناً وو دا عذاب د ورځې لويې • يقيناً

فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿١٩٠﴾
په دې كښې خامخا نښه د عبرت ده ، او نه دي اكثر د دوى مومنان •

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿١٩١﴾ وَاِنَّهٗ
او يقيناً رب ستا خامخا هغه دے غالب مهربان • او يقيناً دا قرآن

لَتَنْزِيْلُ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوْحُ
خامخا رالېږل د رب د مخلوقات دي • راوړے دے دې لره فرښتې

الْاَمِيْنُ ﴿١٩٣﴾ عَلٰى قَلْبِكَ لِتَكُوْنَ مِنَ
امانتدارې • په زړه ستا باندې دې د پاره چې شې ته د

الْمُنْذِرِيْنَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِيْنٍ ﴿١٩٥﴾ وَاِنَّهٗ
يرونكو نه • په ژبه عربي واضحه باندې • او يقيناً دا (ذكر د قرآن)

لَفِيْ زُبُرِ الْاَوَّلِيْنَ ﴿١٩٦﴾ اَوَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ اٰيَةً
خامخا په هغه صحيفو رومبنو كښې وو • آيا نښته دے دوى لره نښه

اَنْ يَّعْلَمَهٗ عُلَمٰٓؤُا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ
دا چې پوهيږي په دې (قرآن) باندې عالمان د بني اسرائيلو • او كه

نَزَّلْنٰهُ عَلٰى بَعْضِ الْاَعْجَمِيْنَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَاَهٗ عَلَيْهِمْ

راليږلے وے مونږ دي لره په بعضے عجمو باندي * او لوستلے ئې وے په دوی باندي

مَّا كَانُوْا بِهٖ مُؤْمِنِيْنَ ﴿١٩٩﴾ كَذٰلِكَ سَلَكْنٰهُ فِيْ

نه به وو دوی په دي (قرآن) باندي ایمان راوړونکي * دارنګي چلوو مونږ دي (قرآن) لره په

قُلُوْبِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ حَتّٰى

زړونو د مجرمانو کښې * ایمان نه راوړي دوی په دي باندي تر دي

يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَّهُمْ

چي اوویني عذاب دردناک * نو رابه شي دوی ته (عذاب) ناساپه او دوی به

لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُوْلُوْا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُوْنَ ﴿٢٠٣﴾

نه پوهیږي * نو وائي به دوی آیا یو مونږ مهلت راکړے شوي *

اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿٢٠٤﴾ اَفَرَءَيْتَ اِنْ

آیا عذاب زمونږ لره دوی په تلوار غواړي * آیا خبر ئې ته که

مَّتَّعْنٰهُمْ سِنِيْنَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَآءَهُمْ مَّا كَانُوْا

خکه ورکړو مونږ دوی ته څڅ کلونه * بیا راشي دوی ته هغه چي دوی

يُوْعَدُوْنَ ﴿٢٠٦﴾ مَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يُمَتَّعُوْنَ ﴿٢٠٧﴾

سره ئې وعده کولے شي * لري به نه کړي د دوی نه هغه چي دوی ته فائده ورکولے شوه *

وَمَآ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَ ﴿٢٠٨﴾

او نه دي هلاک کړي مونږ هیڅ یو کلي والا مګر هغوي لره یرونکي وو *

ذِكْرٰى ۛ وَمَا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ

(دا قرآن) پند (او نصیحت) دے ، او نه یو مونږه ظلم کونکي * او نه راخي په دي قرآن

الشَّيٰطِيْنُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنْۢبَغِيْ لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿٢١١﴾

شیطانان * او نه دي مناسب دوی لره او نه دوی طاقت لري *

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ

يقيناً دوی د اوریدو (د قرآن) نه خامخا بیرته شوي دي • نو مه رامدد کوه

مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾ وَ

سره د الله مددګار بل . ګیني شي به ته د عذابیدونکو نه او

أَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَ اخْفِضْ

اویروه تبر ستا نژدي • او ښکته که

جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنْ

وزري ستا (د نرمی) د پاره د هغه چا چي تابعداري کوي ستا د مومنانو نه • پس که

عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾ وَ

دوی نا فرماني اوکړه ستا نو اووایه یقیناً زه بیزاره یم د هغه نه چي تاسو کوئ • او

تَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾ الَّذِي يَرَاكَ

خان اوسپاره په غالب مهربان ذات باندي • هغه ذات چي ویني تا لره

حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾ وَ تَقَلُّبَكَ فِي السَّاجِدِينَ ﴿٢١٩﴾

کله چي پاڅې ته (د پاره د بیان) • او اوریدل راوریدل ستا په موحدینو کښي •

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ

یقیناً دا الله دے اوریدونکے پوهه • آیا خبر کم تاسو په

مَن تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ

هغه چا چي راځي شیطانان هغه سره • راځي په هر یو ډیر دروغژن

أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ وَ أَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

ګناهګار • غوږ سارنه کوي دوی او اکثر د دوی دروغژن دي •

وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي

او شاعران روان وي دوی پسي سرکښه خلق • آیا ته نه ګوري یقیناً دوی په

كُلِّ وَادٍ يَّهِيْمُوْنَ ﴿٢٢٥﴾ لا وَ اَنَّهُمْ يَقُوْلُوْنَ مَا لَا

هره کنده کښې حیران او پریشان دي * او یقینًا دوی وائي هغه چې نه یې

يَفْعَلُوْنَ ﴿٢٢٦﴾ لا اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

کوي * مګر هغه کسان چې ایمان ئې راوړے دے او عمل یې کړے دے نیک

وَ ذَكَرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا وَّ انْتَصَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ

او یادوي الله لره ډیر ډیر او بدله اخلي پس د

مَا ظُلِمُوْا ؕ وَ سَيَعْلَمُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْۤا اَيَّ

هغه نه چې په دوی باندې ظلم شوے وو ، او زر دے چې پوهه به شي هغه کسان چې ظلم یې کړے دے چې کوم یو

مُنْقَلَبٍ يَّنْقَلِبُوْنَ ﴿٢٢٧﴾

ځائے د اوړیدو ته به دوی واوړي *

آیاتها ٩٣ — سُوْرَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ — بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ — ترتیب ٢٧ نزول ٤٨ — رکوعاتها ٧

طٰسٓ قف تِلْكَ اٰيٰتُ الْقُرْاٰنِ وَ كِتَابٍ مُّبِيْنٍ ﴿١﴾ لا

الله پوهیږي په معنی د دې حروفو دا آیتونه د قرآن او د کتاب واضح دي *

هُدًى وَّ بُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٢﴾ لا الَّذِيْنَ

هدایت او زیرے دے د پاره د مومنانو * هغه کسان

يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَ يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَ هُمْ

چې پابندي کوي د مونځ او ورکوي زکوة او دوی

بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ ﴿٣﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا

په آخرت باندې هم دوی یقین ساتي * یقینًا هغه کسان چې

يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ

ایمان نه راوړي په آخرت باندې ښائسته کړي دي مونږ دوی ته عملونه د دوی

سُوْرَةُ النَّمْلِ

ربط د سورت النّمل:

(۱) ماقبل کښې نجات د انبیاء علیهم السلام او د مؤمنانو ذکر شو نو دلته آیت ۵۹ کښې واقی چه سلامتیا او بچاؤ الله رب العزت ورکئ.

(۲) ماقبل ابتداء کښې ترغیب الی القران وو دلته هم ابتدا کښې ترغیب الی القرآن دے.

(۳) ماقبل کښې واقعه د موسی علیه السلام د تسلی دپاره ذکر شوه دلته په نفی دعلم غیب باندي واقعه د موسی علیه السلام ذکر کړې.

امتیازات د سورت النّمل:

(۱) دا سورت ممتاز دے په تبسم او ضحک د سلیمان علیه السلام باندي.

(۲) په دعا دسلیمان علیه السلام باندي.

(۳) په خبرو د هدهد باندي.

دعوی د سورت النّمل: بیان د دوؤ مسئلو (۱) عالم الغیب الله دے. (۲) سلامتیا (بچاؤ) الله تعالی ورکئ.

خلاصه د سورت النّمل:

دي سورت کښي دوه مسئلې ذکر کړې (۱) عالم الغیب الله دے. (۲) سلامتیا (بچاؤ) الله تعالی ورکئ.

په دواړو مسئلو باندي واقعات د انبیاء علیهم السلام ذکر کړي:

ړومبئ مسئله: (نفی دعلم غیب) په دي باندي دوه واقعات ذکر کړي: ۱- واقعه دموسی علیه السلام. ۲- واقعه دسلیمان علیه السلام. خلاصه ددي واقعاتو آیت ٦٥ کښي ذکر کړې

دویمه مسئله: (سلامتیا الله تعالی ورکئ) په دي باندي هم دوه واقعات ذکرکړي یوه واقعه دصالح علیه السلام اودویمه واقعه د لوط علیه السلام خلاصه ددي واقعاتو آیت ۵۹ کښي ذکر ده.

﴿وَسَلٰمٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى﴾

فَهُمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿٤﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَهُمْ سُوْٓءُ
پس دوی حیران او پریشان دي • دا هغه کسان دي چي دوی لره بد

الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ ﴿٥﴾
عذاب دے او دوی په اخرت کښي هم دوی دي تاوانیان •

وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَّدُنْ حَكِيْمٍ
او یقینًا ته خامخا ورکولے شي تا ته قرآن د طرفه د حکمت والا

عَلِيْمٍ ﴿٦﴾ اِذْ قَالَ مُوْسٰى لِاَهْلِهٖٓ اِنِّيْٓ اٰنَسْتُ
پوهه ذات نه • کله چي اوئیل موسی (علیه السلام) خپل اهل ته یقینًا ما اولیده

نَارًا ؕ سَاٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰتِيْكُمْ بِشِهَابٍ
اوور ، زر دے چي رابه وړم تاسو ته د دي اوور خوا نه یو خبر یا به راوړم تاسو ته سکروټه

قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُوْنَ ﴿٧﴾ فَلَمَّا جَآءَهَا
بلیدونکي خامخا چي تاسو توده شئ • پس هر کله چي راغے دي اوور خوا ته

نُوْدِيَ اَنْۢ بُوْرِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا ؕ
آواز ورته اوکړے شو دا چي برکت والا دے هغه خوک چي په طلب د دي اوور کښي دے او هغه خوک چي گیر چاپیره دي نه دي

وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٨﴾ يٰمُوْسٰٓى اِنَّهٗٓ
او پاکي ده الله رب د مخلوقات لره • اے موسی یقینًا شان دا دے

اَنَا اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٩﴾ وَاَلْقِ عَصَاكَ ؕ
زه الله غالب حکمت والا یم • او اوغورځوه همسا خپله ،

فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَآنٌّ وَّلّٰى مُدْبِرًا
پس هر کله چي اوئي لیده دي لره چي خوزیده گویا چه دا نرے مار وو اوگرځیده شا کونکے

وَّلَمْ يُعَقِّبْ ؕ يٰمُوْسٰى لَا تَخَفْ ۟ اِنِّيْ لَا يَخَافُ
او به شا نه شه ، اے موسی (علیه السلام) مه ویریږه یقینًا زه چي یم نه ویریږي

لَدَیَّ الْمُرْسَلُوْنَ ⑩ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ

ما سره ليرلے شوي پيغمبران • ليکن چا چې ظلم اوکه بيا ئې بدله کړه

حُسْنًۢا بَعْدَ سُوْٓءٍ فَاِنِّیْ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ⑪ وَ اَدْخِلْ

نيکي پس د بدۍ نه پس يقيناً زه بښونکے مهربان يم • او دننه که

يَدَكَ فِیْ جَیْبِكَ تَخْرُجْ بَیْضَآءَ مِنْ غَیْرِ

خپل لاس په ترخ ستا کښې راوبه خي تک سپين بے د

سُوْٓءٍ فِیْ تِسْعِ اٰیٰتٍ اِلٰی فِرْعَوْنَ وَ قَوْمِهٖ ؕ

بدۍ نه (لاړ شه) په نهو / ۹ معجزو فرعون او قوم د هغه ته ،

اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِیْنَ ⑫ فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ

يقيناً دوی دي يو قوم فاسقان • پس هر کله چې راغلې دوی ته

اٰیٰتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِیْنٌ ⑬ وَ

معجزې ښکاره اوئيل دوی دا دے جادو ښکاره • او

جَحَدُوْا بِهَا وَ اسْتَیْقَنَتْهَآ اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا

دوی انکار اوکه د دې (معجزو) نه حال دا وو چې يقين کړے وو په دې زړونو د دوی(۱) د وجې د ظلم

وَّ عُلُوًّا ؕ فَانْظُرْ كَیْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

او سرکشۍ نه ، نو اوګوره څه رنګه شو انجام د

الْمُفْسِدِیْنَ ⑭ وَ لَقَدْ اٰتَیْنَا دَاوٗدَ وَ سُلَیْمٰنَ

فساد کونکو او • تحقيق ورکړے وه مونږ داؤد (عليه السلام) او سليمان (عليه السلام) ته

عِلْمًا ۚ وَ قَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ فَضَّلَنَا عَلٰی

پوهه او اوئيل دې دواړو صفتونه د خدائي توب دي الله هغه ذات لره چې غوره کړي ئې يو مونږ په

كَثِیْرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِیْنَ ⑮ وَ وَرِثَ

ډيرو د بندګانو خپلو مومنانو • او ميراث اوړه

(۱) دوی انکار اوکړ

ع ۱۶

سُلَيْمٰنُ دَاوٗدَ وَ قَالَ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا

سليمان (عليه السلام) د داؤد (عليه السلام) ته او وئيل (سليمان عليه السلام) اے خلقو ښودلے شوي دي موږ ته

مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَ اُوْتِيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ؕ اِنَّ

خبري د مارغانو او راکړے شوے دے موږ ته د هر قسم ضروري سامان نه ، يقينًا

هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِيْنُ ﴿۱۶﴾ وَ حُشِرَ

دا خامخا دے غوره والے ښکاره ، او راجمع کړے شو

لِسُلَيْمٰنَ جُنُوْدُهٗ مِنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ وَ

سليمان (عليه السلام) ته لښکري د ده د پيريانو او انسانانو او

الطَّيْرِ فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿۱۷﴾ حَتّٰٓى اِذَآ اَتَوْا عَلٰى

د مارغانو نو دوي صف په صف کړے شو ، تر دي چې کله راغلل دوي په

وَادِ النَّمْلِ ۙ قَالَتْ نَمْلَةٌ يّٰٓاَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوْا

کنده د ميږو باندي نو اوئيل يو ميږي اے ميږو دننه شئ

مَسٰكِنَكُمْ ۚ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَ جُنُوْدُهٗ ۙ

خپلو سوړو ته دل دول نه کي تاسو لره سليمان (عليه السلام) او لښکري د هغه

وَ هُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۱۸﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّنْ

او دوي به نه پوهيږي ، نو مسکے شو (سليمان عليه السلام) خنديدونکے د

قَوْلِهَا وَ قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِيْٓ اَنْ اَشْكُرَ

وجې د وينا د هغي نه او اوئيل (سليمان عليه السلام) اے زما ربه طاقت راکړي ما ته چې شکر اوباسم زه

نِعْمَتَكَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلٰى وَالِدَيَّ

د نعمت ستا هغه نعمت چې کړے دے تا په ما باندي او په مور او پلار زما باندي

وَ اَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰىهُ وَ اَدْخِلْنِيْ

او دا چې زه عمل اوکم نيک چې ته خوش کې هغې لره او داخل کې ما لره

بِرَحۡمَتِكَ فِيۡ عِبَادِكَ الصّٰلِحِيۡنَ ﴿۱۹﴾ وَ تَفَقَّدَ

په رحمت ستا باندي په بندګانو ستا نيکانو کښي* او حاضري واغستله (سليمان عليه السلام)

الطَّيۡرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَاۤ اَرَى الۡهُدۡهُدَ ۖ اَمۡ

د مارغانو نو وئي وئيل څه دي ما لره چي نه وينم زه ملا چرګک، يا

كَانَ مِنَ الۡغَآئِبِيۡنَ ﴿۲۰﴾ لَاُعَذِّبَنَّهٗ عَذَابًا

دے (دا ملاچرګک) د غير حاضرو نه * خامخا سزا به ورکوم زه ده ته سزا

شَدِيۡدًا اَوۡ لَاۡاَذۡبَحَنَّهٗۤ اَوۡ لَيَاۡتِيَنِّيۡ بِسُلۡطٰنٍ

سخته يا به حلالوم ده لره يا خامخا راوړي به ما ته دليل

مُّبِيۡنٍ ﴿۲۱﴾ فَمَكَثَ غَيۡرَ بَعِيۡدٍ فَقَالَ اَحَطتُّ

ښکاره * نو وخت ئي تير که نه ډير نو اوئيل (هدهد) زه پوهه شوم

بِمَا لَمۡ تُحِطۡ بِهٖ وَ جِئۡتُكَ مِنۡ سَبَاٍ بِنَبَاٍ

په هغه چي ته نه ئي پوهه په هغي باندي او ما راتلل کړي دي تا ته د سبا (ښار) نه په يو خبر

يَّقِيۡنٍ ﴿۲۲﴾ اِنِّيۡ وَجَدتُّ امۡرَاَةً تَمۡلِكُهُمۡ

يقيني باندي * يقيناً ما اوليده يو ښځه چي بادشاهي ئي کوله په هغوي باندي

وَ اُوۡتِيَتۡ مِنۡ كُلِّ شَىۡءٍ وَّ لَهَا عَرۡشٌ

او ورکړے شوے وو هغي ته د هر ضروري سامان او دي لره وو تخت

عَظِيۡمٌ ﴿۲۳﴾ وَجَدتُّهَا وَ قَوۡمَهَا يَسۡجُدُوۡنَ

لوئي * اوموندله ما دي لره او قوم د دي لره چي سجدي ئي کولي

لِلشَّمۡسِ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ وَ زَيَّنَ لَهُمُ

نمر (نمر) ته بغير د الله نه او ښائسته کړي دي دوی ته

الشَّيۡطٰنُ اَعۡمَالَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ السَّبِيۡلِ

شيطان عملونه د دوی نو بند کړي ئي دي دوی لره د صحيح لاري نه

فَهُمْ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿٢٤﴾ اَلَّا يَسْجُدُوْا لِلّٰهِ الَّذِيْ

نو دوی لار نه مومي * ولې سجده نه کيږ دوی الله هغه ذات ته

يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ

چي راوباسي پټ څيزونه په آسمانونو او په زمکو کښې او

يَعْلَمُ مَا تُخْفُوْنَ وَ مَا تُعْلِنُوْنَ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ

پوهيږي په هغه چي پټوئ ئې تاسو او په هغه چي ښکاره کوئ ئې تاسو * الله چي د ے نشتے بل حاجت پوره کونکے

اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنْظُرُ

مګر دا الله د ے مالک د عرش لوئي * اوئيل (سليمان عليه السلام) زر د ے چي ګورم زه

اَصَدَقْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٢٧﴾ اِذْهَبْ

آيا ته رشتيا وائې يا ئې ته د دروغژنو نه * يوسه

بِّكِتٰبِيْ هٰذَا فَاَلْقِهْ اِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ

خط زما چي دا د ے نو اوغورځوه دې لره دوی ته بيا واوړه د دوی نه

فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُوْنَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يٰٓاَيُّهَا

نو اوګوره چي څه شے واپس کوي دوی * اوئيل (بلقيس) اے

الْمَلَؤُا اِنِّيْٓ اُلْقِيَ اِلَيَّ كِتٰبٌ كَرِيْمٌ ﴿٢٩﴾ اِنَّهٗ مِنْ

وزيرانو يقينًا زه چي يم راغورځولے شوے د ے ما ته يو خط عزتمند * يقينًا دا خط د طرفه د

سُلَيْمٰنَ وَ اِنَّهٗ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿٣٠﴾

سليمان (عليه السلام) د ے او يقينًا دا خط (شروع) په نوم د الله د ے چي عامي مهرباني والا خاصي مهرباني والا د ے *

اَلَّا تَعْلُوْا عَلَيَّ وَ اْتُوْنِيْ مُسْلِمِيْنَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ

دا چي خان اوچت مه ګڼرئ په ما باندي او راشئ ما ته تابعدار * اوئيل (بلقيس)

يٰٓاَيُّهَا الْمَلَؤُا اَفْتُوْنِيْ فِيْٓ اَمْرِيْ ۚ مَا كُنْتُ

اے وزيرانو جواب راکئ ما ته په باره د کار زما کښې نه يم زه

قَاطِعَةً اَمْرًا حَتّٰى تَشْهَدُوْنِ ﴿٣٢﴾ قَالُوْا نَحْنُ

فيصله كونكې د يو كار تر دې پورې چې حاضر شئ تاسو ما ته • اوئيل دوى مونږ

اُولُوْا قُوَّةٍ وَّ اُولُوْا بَاْسٍ شَدِيْدٍ ۙ وَّ الْاَمْرُ

خاوندان د طاقت او خاوندان د جنګ سخت يو ، او اختيار د فيصلې

اِلَيْكِ فَانْظُرِيْ مَاذَا تَاْمُرِيْنَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ اِنَّ

تا سره دے نو اوګوره سوچ اوكه څه حكم كوې ته • اوئيل (بلقيس) يقينًا

الْمُلُوْكَ اِذَا دَخَلُوْا قَرْيَةً اَفْسَدُوْهَا وَ جَعَلُوْٓا

بادشاهان كله چې داخل شي يو كلي ته (په جنګ) نو وران كې هغې لره او اوګرځوي

اَعِزَّةَ اَهْلِهَآ اَذِلَّةً ۚ وَ كَذٰلِكَ يَفْعَلُوْنَ ﴿٣٤﴾ وَ

عزتمند اهل د هغې ذليله ، او دارنګې كار كړي دوى • او

اِنِّيْ مُرْسِلَةٌ اِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنٰظِرَةٌۢ بِمَ

يقينًا زه چې يم ليږونكې يم دوى ته يو ډالۍ نو زه كتونكې يم چې په څه

يَرْجِعُ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ

واپس كيږي ليږلے شوي • نو هر كله چې راغے استاذے (د بلقيس) سليمان (عليه السلام) ته اوئيل ده

اَتُمِدُّوْنَنِ بِمَالٍ فَمَآ اٰتٰىنِۦَ اللّٰهُ خَيْرٌ مِّمَّآ اٰتٰىكُمْ ۚ

آيا تاسو مضبوطوئ ما لره په مال بانديې پس هغه چې راكړې دى ما ته الله غوره دى د هغه نه چې دركړے ئې دى تاسو ته،

بَلْ اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُوْنَ ﴿٣٦﴾ اِرْجِعْ اِلَيْهِمْ

بلكه تاسو په ډالۍ خپلې خوشحاله شئ • واپس شه دوى ته

فَلَنَاْتِيَنَّهُمْ بِجُنُوْدٍ لَّا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَ

خامخا راتلل به اوكو مونږ دوى ته په داسې لښكرو بانديې چې نه به وي طاقت دوى لره په مقابله د هغې او

لَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَآ اَذِلَّةً وَّ هُمْ صٰغِرُوْنَ ﴿٣٧﴾

خامخا اوبه باسو دوى لره د دې نه ذليله او دوى به رسوا / كمزورې وي •

قَالَ يٰۤاَيُّهَا الْمَلَؤُا اَيُّكُمْ يَاْتِيْنِيْ بِعَرْشِهَا

اوئیل (سلیمان علیه السلام) اے وزیرانو کوم یو ستاسو نه رابه وړي ما ته تخت د دې

قَبْلَ اَنْ يَّاْتُوْنِيْ مُسْلِمِيْنَ ﴿۳۸﴾ قَالَ عِفْرِيْتٌ

مخکښې د دې نه چې راشي دوی ما ته تابعدار * اوئیل سرکش

مِّنَ الْجِنِّ اَنَا اٰتِيْكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ تَقُوْمَ

د پیریانو نه زه به راوړم تاسو ته دې لره مخکښې د دې نه چې ته پاڅې

مِنْ مَّقَامِكَ ۚ وَاِنِّيْ عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ اَمِيْنٌ ﴿۳۹﴾

د خپل مجلس نه ، او یقینًا زه په دې باندې خامخا طاقت والا امانتداریم *

قَالَ الَّذِيْ عِنْدَهٗ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتٰبِ اَنَا

اوئیل هغه کس چې هغه سره علم وو د کتاب (یعني جبریل امین) زه به

اٰتِيْكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ يَّرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَ ۗ

راوړم تا ته دا تخت مخکښې د دې نه چې واپس شي تا ته نظر ستا

فَلَمَّا رَاٰهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهٗ قَالَ هٰذَا مِنْ

پس هر کله چې وے لیده دې لره پروت ده سره نو اوئیل (سلیمان علیه السلام) دا د

فَضْلِ رَبِّيْ ۖ لِيَبْلُوَنِيْۤ ءَاَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُ ۗ وَمَنْ

فضل د رب زما نه دے، دې د پاره چې امتحان اوکې په ما باندې چې زه شکر اوباسم یا زه ناشکري کوم، او چا چې

شَكَرَ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ

شکر اوباسهٔ پس یقینًا فائده د شکر ئې خپل ځان لره ده او چا چې ناشکري اوکړه پس یقینًا

رَبِّيْ غَنِيٌّ كَرِيْمٌ ﴿۴۰﴾ قَالَ نَكِّرُوْا لَهَا عَرْشَهَا

رب زما بے پرواه عزتمند دے * اوئیل (سلیمان علیه السلام) ناآشنا کړئ دې ته تخت د دې

نَنْظُرْ اَتَهْتَدِيْۤ اَمْ تَكُوْنُ مِنَ الَّذِيْنَ لَا

گورو مونږ چې دا پوهیږي یا ده دا د هغه کسانو نه چې نه

يَهْتَدُوْنَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَآءَتْ قِيْلَ اَهٰكَذَا عَرْشُكِ ؕ

پوهیږي • پس هر کله چې راغله دا (بلقیس) اوئیلے شو دې ته آیا داسې دے تخت ستا ،

قَالَتْ كَاَنَّهٗ هُوَ ۚ وَ اُوْتِيْنَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا

اوئیل دې ګویا چه دا هغه دے او راکړے شوے وه مونږ ته پوهه مخکښې د دې نه

وَ كُنَّا مُسْلِمِيْنَ ﴿٤٢﴾ وَ صَدَّهَا مَا كَانَتْ تَّعْبُدُ

او وو مونږ تابعدار • او بنده کړه دې لره (سلیمان علیه السلام) هغه څه نه چې دې عبادت کو

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كٰفِرِيْنَ ﴿٤٣﴾

سیوا د الله نه ، یقینًا وه دا (بلقیس) د قوم کافرانو نه •

قِيْلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ ۚ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ

اوئیلے شو دې ته دننه شه بنګلې ته پس هر کله چې وې لیده دې (بنګلې) لره ګمان ئې اوکړه په دې باندې

لُجَّةً وَّ كَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا ؕ قَالَ اِنَّهٗ صَرْحٌ

د ډونګو اوبو او ښکاره ئې کړې خپلې پنډۍ اوئیل (سلیمان علیه السلام) یقینًا شان دا دے دا بنګله ده

مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِيْرَ ؕ قَالَتْ رَبِّ اِنِّيْ ظَلَمْتُ

جوړه شوې د شیشو نه اوئیل بلقیس اے زما ربه یقینًا ما زیاتے کړے دے

نَفْسِيْ وَ اَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ

د خپل ځان سره او ما غاړه ایښې ده سره د سلیمان (علیه السلام) الله رب د

الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَآ اِلٰى ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ

مخلوقات ته • او په تحقیق سره لیږلے وو مونږ ثمودیانو ته یو د دوی نه

صٰلِحًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ فَاِذَا هُمْ فَرِيْقٰنِ

صالح (علیه السلام) دا چې عبادت کوئ د یو الله نو ناسابه دوی دوه ډلې وې

يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يٰقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُوْنَ بِالسَّيِّئَةِ

چې جګړې ئې کولې • اوئیل (صالح علیه السلام) اے قومه زما ولې تلوار سره غواړئ تاسو عذاب لره

قَبْلَ الْحَسَنَةِ ۚ لَوْ لَا تَسْتَغْفِرُوْنَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ
مخکښې د نیکۍ نه ، ولې تاسو بښنه نه غواړئ د الله نه خامخا
تُرْحَمُوْنَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَ بِمَنْ مَّعَكَ ؕ
په تاسو به رحم اوکړے شي* اوئیل دوی بد پالي نیسو مونږ په تا باندې او په هغه چا باندې چې تا سره دي ،
قَالَ طٰٓئِرُكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُوْنَ ﴿٤٧﴾
اوئیل (صالح علیه السلام) سزا د بد پالي ستاسو الله سره ده بلکه یئ تاسو یو قوم کند د شرک کښې اچولے شوي*
وَ كَانَ فِي الْمَدِيْنَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُّفْسِدُوْنَ
او وې په ښار کښې نهه / ۹ ډلې چې فساد به ئې کوو
فِي الْاَرْضِ وَ لَا يُصْلِحُوْنَ ﴿٤٨﴾ قَالُوْا تَقَاسَمُوْا
په زمکه کښې او اصلاح به ئې نه کوله * اوئیل دوی قسمونه اوخورئ
بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهٗ وَ اَهْلَهٗ ثُمَّ لَنَقُوْلَنَّ لِوَلِيِّهٖ مَا
په الله باندې چې خامخا د شپے حمله به اوکو په ده باندې او په اهل د ده باندې بیا به اووایو وارث د ده ته نه وو
شَهِدْنَا مَهْلِكَ اَهْلِهٖ وَ اِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿٤٩﴾ وَ مَكَرُوْا
حاضر شوي مونږ ځائے د هلاکت د اهل د ده ته او یقینًا مونږ خامخا رښتینې یو* او دوی تدبیر اوکه
مَكْرًا وَّ مَكَرْنَا مَكْرًا وَّ هُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ
تدبیر(١) او مونږ تدبیر اوکه (د بچاو د صالح علیه السلام) تدبیر او دوی نه پوهیدل * نو اوګوره
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ ۙ اَنَّا دَمَّرْنٰهُمْ
څه رنګه شو انجام د تدبیر د دوی یقینًا مونږ هلاک کړل دوی
وَ قَوْمَهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوْتُهُمْ خَاوِيَةًۢ بِمَا
او قوم د دوی ټول نو دغه د دوی کورونه دي وران شوي په سبب د هغه
ظَلَمُوْا ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿٥٢﴾
چې دوی ظلم (شرک) کړے وو ، یقینًا په دې کښې خامخا نښه د عبرت ده د پاره د هغه قوم چې پوهیږي*

(١) د قتل د صالح علیه السلام

وَ اَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ كَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿٥٣﴾ وَ

او خلاص كړل موږ هغه كسان چې ايمان ئې راوړے وو او دوى خان بچ كو (د شرك نه) • او

لُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖۤ اَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ وَ

(ياد كه) لوط (عليه السلام) كله چې وے وئيل خپل قوم ته آيا راتلل كوئ تاسو بے حيائى ته او

اَنْتُمْ تُبْصِرُوْنَ ﴿٥٤﴾ اَئِنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ

تاسو گورئ (چه دا بے حيائى ده) • آيا تاسو خامخا راتله كوئ سړو ته

شَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَآءِ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ

په شهوت سره بغير د ښځو نه، بلكه بې تاسو يو قوم،

تَجْهَلُوْنَ ﴿٥٥﴾ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖۤ اِلَّاۤ اَنْ

چه نه پوهيږئ • پس نه وو جواب د قوم د ده مگر دا خبره چې

قَالُوْۤا اَخْرِجُوْۤا اٰلَ لُوْطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۚ اِنَّهُمْ

اوئيل دوى اوباسئ آل د لوط (عليه السلام) د كلي ستاسو نه يقينًا دوى

اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿٥٦﴾ فَاَنْجَيْنٰهُ وَ اَهْلَهٗۤ اِلَّا

څه خلق دي چې خان پاك پاك كئ • نو خلاص كه موږ ده لره او اهل د ده لره مگر

امْرَاَتَهٗ ؗ قَدَّرْنٰهَا مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿٥٧﴾ وَ اَمْطَرْنَا

ښځه د ده اندازه كړي وه موږه دې لره د باقي پاتے شوو نه عذاب كښې • او راوورو موږ

عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ۚ فَسَآءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿٥٨﴾ ع

په دوى باندې باران د كاڼو پس بد وو باران د يرولے شوو •

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلٰمٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ

اووايه صفتونه د خدائي توب الله لره دي او سلامتيا دې وي په بندگانو د الله هغه كسانو

اصْطَفٰى ؕ آٰللّٰهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٥٩﴾ ط

چې چونړ كړي ئې دي آيا الله غوره دے يا هغه چې دوى ئے حصه دار كوي الله سره •

اَمَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ اَنْزَلَ
آيا هغه ذات چې پيدا کړي يې دي آسمانونه او زمکې او رالېږلې

لَكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ مَآءً ۚ فَاَنْۢبَتْنَا بِهٖ حَدَآئِقَ
د پاره ستاسو د بره نه اوبه /باران ، نو راوزرغونوو مونږ په دې سره باغيچې

ذَاتَ بَهْجَةٍ ۚ مَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُنْۢبِتُوْا
تر وتازه نشتې دے اختيار ستاسو دا چې زرغونه کړئ

شَجَرَهَا ؕ ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ؕ بَلْ هُمْ قَوْمٌ
اونه د دې ، آيا شتے بل اله سره د الله نه ، بلکه دوی يو قوم دے

يَّعْدِلُوْنَ ﴿۶۰﴾ اَمَّنْ جَعَلَ الْاَرْضَ قَرَارًا
چې الله سره (خلق) برابرئ * آيا هغه ذات چې گرځولې يې ده زمکه اولاړه/برقراره

وَّ جَعَلَ خِلٰلَهَآ اَنْهٰرًا وَّ جَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ
او پيدا کړي يې دي په مينځ د دې کښې ولې او پيدا کړي يې دي په دې کښې غرونه

وَ جَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ ءَاِلٰهٌ
او گرځولې يې ده په مينځ د دوو دريابونو کښې پرده ، آيا شتے بل اله

مَّعَ اللّٰهِ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۶۱﴾ اَمَّنْ
سره د الله نه ، بلکه اکثر د دوی نه نه پوهيږي * آيا هغه ذات

يُّجِيْبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوْٓءَ
چې قبلوي دعا د عاجز پريشان کله چې چې جغه کړي الله ته او لرې کړي تکليف

وَ يَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ الْاَرْضِ ؕ ءَاِلٰهٌ مَّعَ
او گرځي تاسو يو بل نه روستو پاتې کيدونکي په زمکه کښې ، آيا شتے بل اله سره

اللّٰهِ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۶۲﴾ اَمَّنْ يَّهْدِيْكُمْ
د الله نه ، ډير لږ تاسو پند اخلئ * آيا هغه ذات چې لار ښائي تاسو ته

فِيْ ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ مَنْ يُّرْسِلُ الرِّيٰحَ

په تیارو د اوچې او د درياب کښې او څوک رالیږي بادونه

بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ؕ ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ؕ

زيري مخکښې د رحمت خپل نه ، ايا شته بل اله سره د الله نه ،

تَعٰلَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۶۳﴾ اَمَّنْ يَّبْدَؤُا

اوچت دے الله د هغه نه چې دوی ئې حصه داروي الله سره * آيا څوک دے چې اول ځل پيدا کړي

الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ وَ مَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ

مخلوق لره بيا به دوباره ژوندي کړي دوی لره او څوک رزق درکړي تاسو ته د

السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ ؕ ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ؕ قُلْ

بره او د ښکته نه ، ايا شته بل اله سره د الله نه ، اووايه

هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۶۴﴾

راوړئ دليل خپل که يئ تاسو رشتيني *

قُلْ لَّا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

اووايه نه پوهيږي هغه څوک چې بره آسمانونو او ښکته زمکو کښې دي

الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ ؕ وَ مَا يَشْعُرُوْنَ اَيَّانَ

په غيبو باندې مګر الله ، او دوی نه پوهيږي چې کله به

يُبْعَثُوْنَ ﴿۶۵﴾ بَلِ ادّٰرَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ ۫ قف

پورته کړے شي (د قبرونو نه) * بلکه برباد دے علم د دوی په (باره د) آخرت کښې

بَلْ هُمْ فِيْ شَكٍّ مِّنْهَا ٚ بَلْ هُمْ مِّنْهَا

بلکه دوی په شک کښې دي د دينه بلکه دوی د دينه

ع ۵

عَمُوْنَ ﴿۶۶﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا

ړانده دي * او وائي هغه کسان چې کفر ئې کړے دے آيا کله چې شو مونږ

تُرٰبًا وَّ اٰبَآؤُنَآ اَئِنَّا لَمُخۡرَجُوۡنَ ﴿٦٧﴾ لَقَدۡ

خاوري او مشران زمونږه ايا مونږه خامخا اوبه بهکلے شو(د قبرونو نه) * تحقيق سره

وُعِدۡنَا هٰذَا نَحۡنُ وَ اٰبَآؤُنَا مِنۡ قَبۡلُ ۙ

وعده کړے شوي ده دا زمونږ او مشرانو زمونږ سره پخـوا

اِنۡ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيۡرُ الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿٦٨﴾ قُلۡ

نه دي دا مگر قيصي د پخوانو * اووايه

سِيۡرُوۡا فِي الۡاَرۡضِ فَانۡظُرُوۡا كَيۡفَ كَانَ

اوگرځئ په زمکه کښې نو اوگورئ څه رنگه شو

عَاقِبَةُ الۡمُجۡرِمِيۡنَ ﴿٦٩﴾ وَ لَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ

انجام د مجرمانو * او مه غمژن کيږه په دوی باندي

وَ لَا تَكُنۡ فِيۡ ضَيۡقٍ مِّمَّا يَمۡكُرُوۡنَ ﴿٧٠﴾ وَ

او مه کيږه ته په تنگستيا کښې د هغه نه چي دوی تدبير کئ (خلاف ستا) * او

يَقُوۡلُوۡنَ مَتٰى هٰذَا الۡوَعۡدُ اِنۡ كُنۡتُمۡ

وائي دوی : کله به وي دا وعده (د قيامت) که يئ تاسو

صٰدِقِيۡنَ ﴿٧١﴾ قُلۡ عَسٰٓى اَنۡ يَّكُوۡنَ رَدِفَ

رشتيني * اووايه زر دے چي شي به دريسي

لَكُمۡ بَعۡضُ الَّذِيۡ تَسۡتَعۡجِلُوۡنَ ﴿٧٢﴾ وَ اِنَّ

تاسو پسي بعضي هغه (عذاب) چي په تلوار سره غواړئ تاسو(هغي لره) * او يقيناً

رَبَّكَ لَذُوۡ فَضۡلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لٰكِنَّ

رب ستا خامخا خاوند د فضل دے په خلقو باندي ليکن

اَكۡثَرَهُمۡ لَا يَشۡكُرُوۡنَ ﴿٧٣﴾ وَ اِنَّ رَبَّكَ لَيَعۡلَمُ

اکثر د دوی شکر نه اوباسي * او يقيناً رب ستا خامخا پوهيږي

مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَ مَا يُعْلِنُوْنَ ﴿٧٤﴾ وَ مَا

په هغه چې پټوي ئې سینې (زړونه) د دوی، او هغه چې ښکاره کوي ئې دوی • او نشته

مِنْ غَآئِبَةٍ فِي السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ اِلَّا فِيْ

هیڅ یو پټیدونکے (بره)آسمان کښې او نه(ښکته)زمکه کښې مګر په

كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿٧٥﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَقُصُّ

علم د الله کښې دې ښکاره • یقینًا دا قرآن بیانوي

عَلٰى بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اَكْثَرَ الَّذِيْ هُمْ فِيْهِ

بنی اسرائیلو باندې ته اکثر هغه (مسئلې) چې دوی په هغې کښې

يَخْتَلِفُوْنَ ﴿٧٦﴾ وَ اِنَّهٗ لَهُدًى وَّ رَحْمَةٌ

اختلاف کوي • او یقینًا دا قرآن هدایت او رحمت دے

لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٧٧﴾ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِيْ بَيْنَهُمْ

د پاره د مومنانو • یقینًا رب ستا فیصله به اوکي په مینځ د دوی کښې

بِحُكْمِهٖ ۚ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْعَلِيْمُ ﴿٧٨﴾ ۚ فَتَوَكَّلْ

په خپل حکم سره او دا الله غالب پوهه ذات دے • نو ځان اوسپاره

عَلَى اللّٰهِ ؕ اِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِيْنِ ﴿٧٩﴾

په الله باندې یقینًا ته په حق سرګند باندې ئې •

اِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَ لَا تُسْمِعُ الصُّمَّ

یقینًا ته نه شې اورولے مړو ته (آواز) او نه شې اورولے کنړو ته

الدُّعَآءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِيْنَ ﴿٨٠﴾ وَ مَآ اَنْتَ

بلنه / آواز کله چې اوګرځي دوی شاکونکي • او نه ئې ته

بِهٰدِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلٰلَتِهِمْ ؕ اِنْ تُسْمِعُ

لار ښودونکے ړندو ته د وجې د ګمراهۍ د دوی نه، نه شې اورولے ته

إِلَّا مَنْ يُّؤْمِنُ بِاٰيٰتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۸۱﴾ وَ

مګر هغه چا ته چي ايمان راوړي په آيتونو زمونږ پس دوی، تابعدار د الله دي • او

اِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً

کله چي واقع شي عذاب په دوی باندي نو اوبه باسو مونږ دوی لره يو ژنده سر

مِّنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ ۙ اَنَّ النَّاسَ كَانُوْا

د زمکي نه خبري به کوي دوی سره ، چي يقينًا خلق دوی

بِاٰيٰتِنَا لَا يُوْقِنُوْنَ ﴿۸۲﴾ وَ يَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ

زمونږ په آيتونو باندي يقين نه ساتي • او په هغه ورځ چي يورته به کو مونږ د

كُلِّ اُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُّكَذِّبُ بِاٰيٰتِنَا

هر يو امت نه يوه ډله د هغه چا نه چي نسبت د دروغو کوي زمونږ آيتونو ته

فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿۸۳﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَآءُوْ قَالَ

پس دوی به صف په صف اودرولے شي • تر دے پورے کله چي راشي (دربار د الله ته) اوبه وائي (الله)

اَكَذَّبْتُمْ بِاٰيٰتِيْ وَ لَمْ تُحِيْطُوْا بِهَا عِلْمًا اَمَّا

آيا تاسو نسبت د دروغو کړے وو آيتونو زما ته او احاطه نه وه کړي تاسو په دي باندي د پوهي يا(۱)

ذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۸۴﴾ وَ وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ

د څه شي تاسو عمل کولو او واقع به شي ويناً (د عذاب) په دوی باندي

بِمَا ظَلَمُوْا فَهُمْ لَا يَنْطِقُوْنَ ﴿۸۵﴾ اَلَمْ يَرَوْا

په سبب د هغه چي دوی ظلم کړے وو نو دوی به خبري نه شي کولے آيا دوی نه ګوري

اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ لِيَسْكُنُوْا فِيْهِ وَ النَّهَارَ

يقينًا مونږ ګرځولي ده شپه (توره) دي د پاره چي دوی آرام اوکړي په دي کښي او ورځ

مُبْصِرًا ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ

روښانه (د پاره د ليدو) ، يقينًا په دي کښي خامخا نښي د عبرت دي د پاره د هغه قوم

(۱) کوم بل څيز (عمل) شئ چي تاسو هغه کولو

يُؤْمِنُوْنَ ﴿۸۶﴾ وَ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ فَفَزِعَ

جې ايمان راوړي • او په هغه ورځ چې پوک به اوهلے شي په شپيلۍ کښې نو په يره به شي

مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا

هغه څوک چې بره آسمانونو او هغه څوک چې ښکته زمکو کښې دي مګر

مَنْ شَآءَ اللّٰهُ ؕ وَ كُلٌّ اَتَوْهُ دٰخِرِيْنَ ﴿۸۷﴾

هغه څوک چې اوغواړي الله ، او دا ټول رابه شي الله ته عاجزي کونکي •

وَ تَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَّ هِيَ تَمُرُّ

او وينې به ته غرونو لره ګمان کے ته(ئن) په دې باندې د کلکو او دا به لاړ شي

مَرَّ السَّحَابِ ؕ صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِيْٓ اَتْقَنَ كُلَّ

په شان د تلو د وريځو ، دا جوړخ د الله دے هغه چې مضبوط کړے ئې دے هر يو

شَيْءٍ ؕ اِنَّهٗ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَفْعَلُوْنَ ﴿۸۸﴾ مَنْ جَآءَ

شے ، يقيناً دا (الله) خبر دار دے په هغه چې تاسو ئې کوئ • چا چې راتلل اوکړل

بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ خَيْرٌ مِّنْهَا ۚ وَ هُمْ مِّنْ فَزَعٍ

په نيکۍ (توحيد) نو ده لره غوره (بدله) ده د هغې نه ، او دوی به د يرے

يَّوْمَئِذٍ اٰمِنُوْنَ ﴿۸۹﴾ وَ مَنْ جَآءَ بِالسَّيِّئَةِ

د دغې ورځې نه په امن وي • او چا چې راتلل اوکړل په بدۍ(شرک) باندې

فَكُبَّتْ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ ؕ هَلْ تُجْزَوْنَ

نو ښکته به کړے شي مخونه د دوی په اور کښې، (ورته به اوئيلے شي) سزا نه شي درکولے تاسو ته

اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۰﴾ اِنَّمَآ اُمِرْتُ اَنْ

مګر د هغه چې تاسو کول • يقيناً حکم شوے دے ما ته دا چې

اَعْبُدَ رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِيْ حَرَّمَهَا

زه عبادت اوکم د مالک د دې کلي هغه ذات چې حرام کړې ئې ده بے عزتي د دې

وَ لَهٗ كُلُّ شَيْءٍ وَّ اُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ
او ده (الله) لره اختیار د هر یو شي دے او ما ته حکم کړے شوے دے دا چي شم زه د
الْمُسْلِمِيْنَ ﴿۹۱﴾ وَ اَنْ اَتْلُوَا الْقُرْاٰنَ ۚ فَمَنِ
تابعدارو نه • او دا چي زه اولولم قرآن پس چا چي
اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَ مَنْ ضَلَّ
خان پوهه كه (په قرآن) نو يقيناً فائده ئي د پاره د خپل خان ده او څوک چي گمراه شو (قرآن نه)
فَقُلْ اِنَّمَاۤ اَنَا مِنَ الْمُنْذِرِيْنَ ﴿۹۲﴾ وَ قُلِ الْحَمْدُ
نو اووايه يقيناً زه يم د يرونكو نه • او اووايه صفتونه د خدائي توب دي
لِلّٰهِ سَيُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ فَتَعْرِفُوْنَهَا ؕ
الله لره زر دے چي اوبه ښائي تاسو ته (الله) دلائل خپل نو تاسو به اوپيژنئ هغې لره ،
وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۳﴾
او نه دے رب ستا نا خبره د هغه نه چي تاسو ئې كوئ •

اٰياتها ۸۸ سُوْرَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ترتيب نزول ۴۹ تدوين ۲۸ رکوعاتها ۹

طٰسٓمّٓ ﴿۱﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ﴿۲﴾
الله پوهيږي په معنى د دي حروفو دا آيتونه د كتاب ښكاره دي •
نَتْلُوْا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَاِ مُوْسٰى وَ فِرْعَوْنَ
لولو موږ تا ته خبر د موسى (عليه السلام) او د فرعون
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۳﴾ اِنَّ فِرْعَوْنَ
په رښتيا د پاره د هغه قوم چي ايمان راوړي • يقيناً فرعون
عَلَا فِي الْاَرْضِ وَ جَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعًا
لوئي كړي وه په زمكه كښي او گرځولے ئي وو خپل اهل ډلي ډلي

سُوْرَةُ الْقَصَصِ

ربط د سورت القصص:

(۱) ما قبل آیت ٦٤ کښې مطالبه د دلیل وه دمشرکانو نه په دنیا کښې نو دلته آیت ۷۵ کښې د دوی نه مطالبه د دلیل ذکر کړې په قیامت کښې.

(۲) ماقبل کښې ئې سبب د نجات او د خلاصی ذکر که چه قرآن دے دلته سبب د هلاکت او تباهی بیائی چه د مال سره محبت دے.

(۳) ماقبل کښې ئې نفی د شرک فی العلم اوکړه په واقعې د موسی علیه السلام او د سلیمان علیه السلام سره دلته ایت ۸۸ کښې نفی دشرک فی الدعاء کړې.

امتیازات د سورت القصص:

(۱) داسورت ممتاز دے په واقعې د لونړو د شعیب علیه السلام باندې.

(۲) په مزدوری د موسی علیه السلام باندې.

(۳) په واقعه دقارون باندې.

دعوی د سورت القصص: تسلی نبي علیه السلام ته په واقعې د موسی علیه السلام باندې.

خلاصه د سورت القصص:

داسورت دوه حصې دے:

اوله حصه ۱ آیت نه ترآیت ٤٣ پورې په دې کښې تفصیلي حالات دموسی علیه السلام ذکرکړې.

(۲) دویمه حصه آیت ٤٤ نه ترآخره پورې په دې کښې مقاصد عالیه (توحید، رسالت، صداقت الکتاب، ایمان بالآخرة) ذکر کړې.

يَّسۡتَضۡعِفُ طَآئِفَةً مِّنۡهُمۡ يُذَبِّحُ

کمزورے کوله ئي يوه ډله د دوی نه حلالول به ئي

اَبۡنَآءَهُمۡ وَ يَسۡتَحۡيٖ نِسَآءَهُمۡ ؕ اِنَّهٗ كَانَ

ځامن د دوی او ژوندۍ به ئي پرېښودلې جينکۍ د دوی ، يقيناً وو دے

مِنَ الۡمُفۡسِدِيۡنَ ۝۴ وَ نُرِيۡدُ اَنۡ نَّمُنَّ عَلَى

د فساد کونکو نه • او اراده کوله مونږ دا چې احسان اوکو په

الَّذِيۡنَ اسۡتُضۡعِفُوۡا فِي الۡاَرۡضِ وَ نَجۡعَلَهُمۡ

هغه کسانو باندې چې کمزورې شوي وو په زمکه کښې او اوګرځوو مونږ دوی لره

اَئِمَّةً وَّ نَجۡعَلَهُمُ الۡوٰرِثِيۡنَ ۝۵ وَ نُمَكِّنَ لَهُمۡ

مشران او اوګرځوو مونږ دوی لره اغستونکي (د ملک مصر)* او ځائے ورکو مونږ دوی ته

فِي الۡاَرۡضِ وَ نُرِيَ فِرۡعَوۡنَ وَ هَامٰنَ وَ

په زمکه کښې او اوښايو مونږ فرعون او هامان او

جُنُوۡدَهُمَا مِنۡهُمۡ مَّا كَانُوۡا يَحۡذَرُوۡنَ ۝۶ وَ

لښکر د دې دواړو ته د دوی نه هغه چې دوی ترې يريدل • او

اَوۡحَيۡنَاۤ اِلٰۤى اُمِّ مُوۡسٰۤى اَنۡ اَرۡضِعِيۡهِ ۚ

الهام اوکه مونږ مور د موسی (عليه السلام) ته دا چې پئ ورکوه ده ته

فَاِذَا خِفۡتِ عَلَيۡهِ فَاَلۡقِيۡهِ فِي الۡيَمِّ وَ لَا

کله چې ته اويريدې په ده باندې نو واچوه ده لره په درياب کښې او مه

تَخَافِيۡ وَ لَا تَحۡزَنِيۡ ۚ اِنَّا رَآدُّوۡهُ اِلَيۡكِ وَ

يريږه (په ډوبيدو د ده) او مه غمژنېږه (په جدائۍ د ده)، يقيناً مونږ واپس کونکي يو ده لره تا ته او

جَاعِلُوۡهُ مِنَ الۡمُرۡسَلِيۡنَ ۝۷ فَالۡتَقَطَهٗۤ اٰلُ

اوګرځونکي يو ده لره د ليږلے (پيغمبرانو) شوو نه • نو واغسته ده لره

فِرْعَوْنَ لِيَكُوْنَ لَهُمْ عَدُوًّا وَّ حَزَنًا ؕ
فرعونیانو چې انجام ئې دا شي د پاره د دوی دشمن او غم ،

اِنَّ فِرْعَوْنَ وَ هَامٰنَ وَ جُنُوْدَهُمَا كَانُوْا
یقینًا فرعون او هامان او لښکري د دي دواړو وو دوی

خٰطِئِیْنَ ۝۸ وَ قَالَتِ امْرَاَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ
خطا کار ۰ او اوئیل ښځي د فرعون یخوالے د

عَیْنٍ لِّیْ وَ لَكَ ؕ لَا تَقْتُلُوْهُ ۖ عَسٰۤى اَنْ
سترګو زما او ستا (به شي) ، مه وژنئ ده لره ، زر دے چې

یَّنْفَعَنَاۤ اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا وَّ هُمْ لَا
فائده به راکړي مونږ ته یا به اونیسو ده لره بچے (قائم مقام) او دوی به نه

یَشْعُرُوْنَ ۝۹ وَ اَصْبَحَ فُؤَادُ اُمِّ مُوْسٰى فٰرِغًا ؕ
پوهیږي ۰ او اوګرځیدهٔ زړه د مور د موسی (علیه السلام) فارغ د غم نه ،

اِنْ كَادَتْ لَتُبْدِیْ بِهٖ لَوْ لَاۤ اَنْ رَّبَطْنَا
قریب وه دا چې اظهار ئې کړے وے په ده سره که مونږ پټي نه وه لګولي

عَلٰى قَلْبِهَا لِتَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ۝۱۰ وَ
په زړه د دي باندي دي د پاره چې شي دا د مومنانو نه ۰ او

قَالَتْ لِاُخْتِهٖ قُصِّیْهِ ؗ فَبَصُرَتْ بِهٖ عَنْ
اوئیل (مور د موسی علیه السلام) خور د ده ته ورپسي ورپسي ځه نو کتل به دي ده ته د

جُنُبٍ وَّ هُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ ۝۱۱ وَ حَرَّمْنَا عَلَیْهِ
لري نه او دوی (خلق) نه پوهیدل ۰ او بند کړي وي مونږ په ده باندي

الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ اَدُلُّكُمْ
تئ د نورو ښځو ځکښي د دي نه نو اوئیل خور د موسی (علیه السلام) آیا زه نه ښایم تاسو ته

عَلٰٓى اَهۡلِ بَيۡتٍ يَّكۡفُلُوۡنَهٗ لَكُمۡ وَ هُمۡ لَهٗ

يو كــــور واله چي پرورش به اوكي د ده ستاسو د پاره او دوى به ده لره

نٰصِحُوۡنَ ﴿۱۲﴾ فَرَدَدۡنٰهُ اِلٰٓى اُمِّهٖ كَىۡ تَقَرَّ عَيۡنُهَا

خيرخواهان وي * نو واپس كه مونږ ده لره مور د ده ته دي د پاره چي يخي شي ستركي د دي

وَ لَا تَحۡزَنَ وَ لِتَعۡلَمَ اَنَّ وَعۡدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ

او غمژنه نه شي او دي د پاره چي پوهه شي دا چي يقينًا وعده د الله رښتيا ده

لٰكِنَّ اَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۱۳﴾ وَ لَمَّا بَلَغَ

ليكن اكثر د دوى نه پوهيږي * او هر كله چي اورسيده (موسى عليه السلام)

اَشُدَّهٗ وَ اسۡتَوٰٓى اٰتَيۡنٰهُ حُكۡمًا وَّ عِلۡمًا ؕ وَ

مضبوطتيا د عمر ته او برابر شو په اندامونو وركه مونږ ده ته او نبوت او پوهه ظاهري ، او

كَذٰلِكَ نَجۡزِى الۡمُحۡسِنِيۡنَ ﴿۱۴﴾ وَ دَخَلَ

دارنگي بدله وركوو مونږ نيكانو ته * او داخل شو (موسى عليه السلام)

الۡمَدِيۡنَةَ عَلٰى حِيۡنِ غَفۡلَةٍ مِّنۡ اَهۡلِهَا

ښار ته په وخت د ناخبرى كښي د اهل د دي

فَوَجَدَ فِيۡهَا رَجُلَيۡنِ يَقۡتَتِلٰنِ ۫ هٰذَا مِنۡ

نو اوموندل ده په دي ښار كښي دوه سري چي جگړه ئي كوله ، دا يو د

شِيۡعَتِهٖ وَ هٰذَا مِنۡ عَدُوِّهٖ ۚ فَاسۡتَغَاثَهُ

دلي د ده نه وو او دا بل د(دلي د)دشمن د ده نه وو ، نو فرياد اوكه ده ته

الَّذِىۡ مِنۡ شِيۡعَتِهٖ عَلَى الَّذِىۡ مِنۡ عَدُوِّهٖ ۙ

هغه سري چي د دلي د ده نه وو خلاف د هغه سري چي (د دلي د)د دشمن د ده نه وو

فَوَكَزَهٗ مُوۡسٰى فَقَضٰى عَلَيۡهِ ۫ قَالَ هٰذَا

نو سُوک وركه ده ته موسى عليه السلام نو فيصله د مرگ راغله په ده باندي ، اوئيل (موسى عليه السلام) دا

مِنْ عَمَلِ الشَّيْطٰنِ ؕ اِنَّهٗ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ
د عمل د شيطان نه دے ، يقينًا دا شيطان دشمن دے گمراه كوونكے
مُّبِيْنٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ
ښكاره * اوئيل (موسى عليه السلام) اے زما ربه يقينًا ما ظلم كړے دے په خپل ځان
فَاغْفِرْ لِيْ فَغَفَرَ لَهٗ ؕ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ
نو ښښنه اوكړي ما ته نو ښښنه ئي اوكړه ده ته ، يقينًا دا الله ښښونكے
الرَّحِيْمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ اَنْعَمْتَ عَلَيَّ
مهربان دے * اوئيل (موسى عليه السلام) اے زما ربه په سبب هغه چې نعمت كړے دے تا په ما باندې
فَلَنْ اَكُوْنَ ظَهِيْرًا لِّلْمُجْرِمِيْنَ ﴿١٧﴾ فَاَصْبَحَ
پس هيڅ كله زه به نه شم امدادي د مجرمانو * نو اوگرځيده (موسى عليه السلام)
فِي الْمَدِيْنَةِ خَآئِفًا يَّتَرَقَّبُ فَاِذَا الَّذِي
په ښار كښې يريدونكے انتظار ئي كولو نو ناساپه هغه سړے
اسْتَنْصَرَهٗ بِالْاَمْسِ يَسْتَصْرِخُهٗ ؕ قَالَ
چې امداد ئي غوښتلے وو ده نه پرون فرياد ئي كولو ده ته ، اوئيل
لَهٗ مُوْسٰى اِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِيْنٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّآ اَنْ
ده ته موسى (عليه السلام) يقينًا ته خامخا پريشانه ئي ښكاره * پس هر كله چې
اَرَادَ اَنْ يَّبْطِشَ بِالَّذِيْ هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا ۙ
اراده اوكړه (موسى عليه السلام) دا چې حمله اوكړي په هغه سړي چې هغه دشمن وو د دې دواړو
قَالَ يٰمُوْسٰى اَتُرِيْدُ اَنْ تَقْتُلَنِيْ كَمَا
اوئيل ده اے موسى ايا ته اراده كوي دا چې اوژنې ما لره لكه څنګه چې
قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْاَمْسِ ۖ اِنْ تُرِيْدُ اِلَّآ اَنْ
وژلے وو تا يو نفس پرون ، ته اراده نه كوي مګر دا چې

تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَ مَا تُرِيدُ أَنْ
شي ته زوراور په زمكه كښې او نه غواړې ته دا چې
تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَ جَآءَ رَجُلٌ
شي ته د اصلاح كونكو نه ٭ او راغے يو سړے
مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَٰمُوسَىٰ
د لرې اړخ د ښار نه چې منډې ئې وهلې اوئيل ده : اے موسى
إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ
يقينًا وزيران مشوره كوي ستا خلاف دې د پاره چې اوږني تا لره
فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّٰصِحِينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ
نواوځه (د دې ملک نه) يقينًا زه ستا د پاره د خيرخواهانو نه يم ٭ نو اوته (موسى عليه السلام)
مِنْهَا خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
د دې (كلي) نه يريدونكے انتظار ئې كولو اوئيل (موسى عليه السلام) اے زما ربه خلاص كې ما لره د
الْقَوْمِ الظَّٰلِمِينَ ﴿٢١﴾ وَ لَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ
قوم ظالمانو نه ٭ او هر كله چې روان شو په طرف د
مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي
مدين اوئيل ده زر دے رب زما دا چې سمه به كې ما ته
سَوَآءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَ لَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ
برابره لار ٭ او هر كله چې راغے (موسى عليه السلام) اوبو د مدين ته
وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ
وئے موندهٔ په دې باندې يو ټولگے دخلقو نه چې اوبهٔ كولے (كډې بيزې)
وَ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ
او وئے موندې دوه ښځې آخوا د دوی نه چې بس كولے ئې (خپلې كډې بيزې)،

قَالَ مَا خَطْبُكُمَا ؕ قَالَتَا لَا نَسْقِيْ حَتّٰى

نو اوئیل (موسی علیه السلام) څه دے حال ستاسو دواړو؟ اوئیل دوی نه اوبه کوو موږ (ګډې بیزې) تر دې

يُصْدِرَ الرِّعَآءُ ٚ وَ اَبُوْنَا شَيْخٌ كَبِيْرٌ ﴿۲۳﴾

چې واپس کړي شپونکي خپلې ګډې بیزې ۰ او پلار زموږ بوډا دے زوړ ٭

فَسَقٰى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰۤى اِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ

نو اوبه کړې (موسی علیه السلام) دې دواړو لره (خپلې ګډې بیزې) بیا واپس شو سورې ته نو اوئیل ده اے زما ربه

اِنِّيْ لِمَاۤ اَنْزَلْتَ اِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيْرٌ ﴿۲۴﴾

یقیناً زه هغه ته چې رالیږے ئې ته ما ته د دوډۍ نه (زه ورته) محتاج یم ٭

فَجَآءَتْهُ اِحْدٰىهُمَا تَمْشِيْ عَلَى اسْتِحْيَآءٍ ؗ

نو راله ده ته یوه د دې دواړو نه چې تله په حیا باندې

قَالَتْ اِنَّ اَبِيْ يَدْعُوْكَ لِيَجْزِيَكَ اَجْرَ

اوئیل دې یقیناً پلار زما راغواړي تا لره دې د دې باره چې بدله درکړي تا ته اجر

مَا سَقَيْتَ لَنَا ؕ فَلَمَّا جَآءَهٗ وَ قَصَّ عَلَيْهِ

د هغه چې اوبه کړې وې تا موږ لره (ګډې بیزې)، پس هر کله چې راغے(۱) ده ته او بیان ئې اوکړۀ ده ته

الْقَصَصَ ۙ قَالَ لَا تَخَفْ ٚ نَجَوْتَ مِنَ

بیان اوئیل (شعیب علیه السلام) مه یریږه خلاص شوې ته د

الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۵﴾ قَالَتْ اِحْدٰىهُمَا يٰۤاَبَتِ

قوم ظالمانو نه ٭ اوئیل یو د دې دواړو نه اے پلاره زما

اسْتَاْجِرْهُ ؗ اِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَاْجَرْتَ الْقَوِيُّ

په مزدورۍ اونیسه ده لره یقیناً غوره د هغه چا نه چې ته ئې په مزدورۍ نیسې طاقتور

الْاَمِيْنُ ﴿۲۶﴾ قَالَ اِنِّيْۤ اُرِيْدُ اَنْ اُنْكِحَكَ

امانتدار دے ٭ اوئیل (شعیب علیه السلام) زه اراده کوم دا چې زه په نکاح درکړم تا ته

(۱) موسی علیه السلام شعیب علیه السلام ته.

إِحۡدَى ٱبۡنَتَيَّ هَٰتَيۡنِ عَلَىٰٓ أَن تَأۡجُرَنِي
يو د دوو لونړو زما نه چې دا دي په دې شرط چې ته مزدوري واخلې زما نه

ثَمَٰنِيَ حِجَجٖۖ فَإِنۡ أَتۡمَمۡتَ عَشۡرٗا فَمِنۡ
اته کاله ، پس که تا پوره کړل لس (کاله) نو دا د

عِندِكَۖ وَمَآ أُرِيدُ أَنۡ أَشُقَّ عَلَيۡكَۚ
طرفه ستا نه ده او زه اراده نه کوم دا چې سختي اوکړم په تا باندې ،

سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٢٧
زر دے چې ته به اوموم ما لره که خوښه شي د الله د نیکانو نه •

قَالَ ذَٰلِكَ بَيۡنِي وَبَيۡنَكَۖ أَيَّمَا ٱلۡأَجَلَيۡنِ
اوئیل (موسی علیه السلام) دا وعده شوه په مینځ زما او ستا کښې ، کومه یوه د دوو نیتو نه

قَضَيۡتُ فَلَا عُدۡوَٰنَ عَلَيَّۖ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا
چې پوره کړه ما نو نه به وي زیاتے په ما باندې ، او الله په هغه چې

نَقُولُ وَكِيلٞ ٢٨ فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى
وایو مونږ ذمه دار دے • پس هر کله چې پوره کړه موسی (علیه السلام)

ٱلۡأَجَلَ وَسَارَ بِأَهۡلِهِۦٓ ءَانَسَ مِن جَانِبِ
نیته او روان شو سره د خپلې بي بي نه وئے لیده د طرفه

ٱلطُّورِ نَارٗاۖ قَالَ لِأَهۡلِهِ ٱمۡكُثُوٓاْ إِنِّيٓ
د کوه طور نه اوور ، اوئیل (موسی علیه السلام) خپل اهل ته درنګ تیر کړئ یقینًا ما

ءَانَسۡتُ نَارٗا لَّعَلِّيٓ ءَاتِيكُم مِّنۡهَا بِخَبَرٍ أَوۡ
اولیده اوور خامخا زه به راوړم تاسو ته د دې نه یو خبر یا

جَذۡوَةٖ مِّنَ ٱلنَّارِ لَعَلَّكُمۡ تَصۡطَلُونَ ٢٩
سکروټه د اوور خامخا چې تاسو توده شئ •

فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْاَيْمَنِ

پس هر کله چي راغے دي اوور خوا ته آواز ورته اوکړے شو د طرف د کندي بني نه

فِي الْبُقْعَةِ الْمُبٰرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ اَنْ

په هغه ميدان کښې چي خيرپکښې اچولے شوے وو د اوني نه دا چي

يّٰمُوْسٰىٓ اِنِّيْٓ اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ۝٣٠ وَ

اے موسی يقينًا زه الله يم رب د مخلوقات • او

اَنْ اَلْقِ عَصَاكَ ۗ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا

دا چي اوغورځوه همساء خپله ، نو هر کله چي اوئي ليده همسا چي خوزيدله ګويا چه دا

جَآنٌّ وَّلّٰى مُدْبِرًا وَّلَمْ يُعَقِّبْ ۗ يٰمُوْسٰىٓ

نرے مار وو واوريده شاکونکے او واپس نه شه • (اوئيل مونږ) اے موسی

اَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ ۣ اِنَّكَ مِنَ الْاٰمِنِيْنَ ۝٣١

رامخامخ شه او مه يريږه يقينًا ته ئي د امن درکړے شوو نه •

اُسْلُكْ يَدَكَ فِيْ جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ

دننه که لاس خپل په ترخ خپل کښې راوبه خي تک سپين

مِنْ غَيْرِ سُوْٓءٍ ۡ وَّاضْمُمْ اِلَيْكَ جَنَاحَكَ

بغير د څه مرض نه او جخت که څان سره مټ ستا

مِنَ الرَّهْبِ فَذٰنِكَ بُرْهَانٰنِ مِنْ رَّبِّكَ

د يري نه نو دا دوه معجزي دي د طرفه د رب ستا نه

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا

(نو لاړ شه) فرعون ته او وزيرانو د ده ته • يقينًا دوی دي يو قوم

فٰسِقِيْنَ ۝٣٢ قَالَ رَبِّ اِنِّيْ قَتَلْتُ مِنْهُمْ

فاسقان • اوئيل (موسی عليه السلام) اے زما ربه يقينًا ما وژلے دے د دوی نه

نَفۡسًا فَاَخَافُ اَنۡ يَّقۡتُلُوۡنِ ﴿۳۳﴾ وَ اَخِيۡ

يو تن نو زه ويريږم دا چې قتل به کې دوی ما لره* او ورور زما

هٰرُوۡنُ هُوَ اَفۡصَحُ مِنِّيۡ لِسَانًا فَاَرۡسِلۡهُ

هارون (عليه السلام) هغه ډير فصيح دے زما نه په ژبه کښې نو اوليږه ده لره

مَعِيَ رِدۡاً يُّصَدِّقُنِيۡۤ ۫ اِنِّيۡۤ اَخَافُ اَنۡ

ما سره امدادي چې تصديق کوي زما يقيناً زه ويريږم دا چې

يُّكَذِّبُوۡنِ ﴿۳۴﴾ قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ

نسبت د دروغو به اوکې دوی ما ته* اوئيل (الله) زر دے چې مضبوط به کو مټ ستا

بِاَخِيۡكَ وَ نَجۡعَلُ لَكُمَا سُلۡطٰنًا فَلَا يَصِلُوۡنَ

په ورور ستا باندې او اوبه ګرځوو ستاسو دواړو د پاره غلبه نو دوی به نه شي رسيدے

اِلَيۡكُمَا ۚۛ بِاٰيٰتِنَاۤ ۚۛ اَنۡتُمَا وَ مَنِ اتَّبَعَكُمَا

ستاسو دواړو ته (لا ړ شئ) سره د معجزو زمونږ، تاسو دواړه او هغه څوک چې تابعداري کوي ستاسو دواړو

الۡغٰلِبُوۡنَ ﴿۳۵﴾ فَلَمَّا جَآءَهُمۡ مُّوۡسٰي بِاٰيٰتِنَا

زورآور* پس هر کله چې راغے دوی ته موسی (عليه السلام) په معجزو زمونږ

بَيِّنٰتٍ قَالُوۡا مَا هٰذَاۤ اِلَّا سِحۡرٌ مُّفۡتَرًي

واضحو باندې اوئيل دوی نه دے دا مګر جادو د خان نه جوړ کړے شوے

وَّ مَا سَمِعۡنَا بِهٰذَا فِيۡۤ اٰبَآئِنَا الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿۳۶﴾

او نه دي اوريدلي مونږ دي لره په مشرانو زمونږ پخوانو کښې*

وَ قَالَ مُوۡسٰي رَبِّيۡۤ اَعۡلَمُ بِمَنۡ جَآءَ

او اوئيل موسی (عليه السلام) زما رب پوهه دے په هغه چا چې راتلل ئې کړي دي

بِالۡهُدٰي مِنۡ عِنۡدِهٖ وَ مَنۡ تَكُوۡنُ لَهٗ

په هدايت باندې د طرفه د الله نه او په هغه چا چې شي به د هغه د پاره

عَاقِبَةُ الدَّارِ ؕ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَ

آخري انجام د آخرت يقيناً شان دا دے نه کاميابيږي ظالمان • او

قَالَ فِرْعَوْنُ يٰۤاَيُّهَا الْمَلَاُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ

اوويل فرعون اے وزيرانو نه دے معلوم ما ته ستاسو د پاره

مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرِيْ ۚ فَاَوْقِدْ لِيْ يٰهَامٰنُ عَلَى

څوک حاجت روا بغير زما نه ، نو بل که اوور مالره اے هامانه په

الطِّيْنِ فَاجْعَلْ لِّيْ صَرْحًا لَّعَلِّيْۤ اَطَّلِعُ

خټه باندي نو جوړه که مالره بنګله شاهد چي زه خبر واخلم

اِلٰۤى اِلٰهِ مُوْسٰى ۙ وَ اِنِّيْ لَاَظُنُّهٗ مِنَ

د الله د موسی (چي ده له څه ورکئ؟) او يقيناً زه خامخا ګمان کوم په ده باندي د

الْكٰذِبِيْنَ ﴿٣٨﴾ وَ اسْتَكْبَرَ هُوَ وَ جُنُوْدُهٗ فِي

دروغژنو • او ځان غټ ګڼړلے وو ده (فرعون) او لښکر د ده په

الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ ظَنُّوْۤا اَنَّهُمْ اِلَيْنَا

زمکه کښي نا مناسبه او دوی ګمان کړے وو چي يقيناً دوی به مونږ ته

لَا يُرْجَعُوْنَ ﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنٰهُ وَ جُنُوْدَهٗ

واپس نه کړے شي • نو اونيوه مونږ ده لره او لښکري د ده

فَنَبَذْنٰهُمْ فِي الْيَمِّ ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ

نو اوغورځو مونږ ده لره په درياب کښي ، نو اوګوره څه رنګه دے

عَاقِبَةُ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٠﴾ وَ جَعَلْنٰهُمْ اَئِمَّةً

انجام د ظالمانو • او ګرځولي وو مونږ دوی لره مشران

يَّدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ ۚ وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ لَا

رابلل ئي (خلق) اوور ته ، او په ورځ د قيامت

يُنْصَرُوْنَ ﴿٤١﴾ وَ اَتْبَعْنٰهُمْ فِيْ هٰذِهِ

د دوی به امداد اونه کړے شي • او وریسي کړل مونږ دوی پسي په دي

الدُّنْيَا لَعْنَةً ۚ وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ هُمْ مِّنَ

دنیا کښې لعنت او په ورځ د قیامت وي به دوی د

الْمَقْبُوْحِيْنَ ﴿٤٢﴾ وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى

بد شکلو نه • او تحقیق سره ورکړي وو مونږ موسی (علیه السلام) ته

الْكِتٰبَ مِنْۢ بَعْدِ مَآ اَهْلَكْنَا الْقُرُوْنَ

کتاب پس د هغه نه چې هلاکې کړي مونږه پیړۍ

الْاُوْلٰى بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَّ رَحْمَةً

رومبنۍ د پاره د پوهه کولو د خلقو او هدایت او رحمت

لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿٤٣﴾ وَ مَا كُنْتَ بِجَانِبِ

خامخا چې دوی پند واخلي • او نه وې ته په طرف د

الْغَرْبِيِّ اِذْ قَضَيْنَآ اِلٰى مُوْسَى الْاَمْرَ وَ مَا

مغرب باندې کله چې حواله که مونږه موسی (علیه السلام) ته کار (د رسالت) او نه وے

كُنْتَ مِنَ الشّٰهِدِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَ لٰكِنَّآ اَنْشَاْنَا

ته د حاضرینو نه (دغه ځائے کښې) • لیکن پیدا کړي مونږ

قُرُوْنًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۚ وَ مَا كُنْتَ

پیړۍ نو اوږده شوه په دوی باندې زمانه او نه وې ته

ثَاوِيًا فِيْٓ اَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوْا عَلَيْهِمْ

ولاړ اوسیدونکے په مدین والو کښې چې لوستل تا په دوی باندې

اٰيٰتِنَا ۙ وَ لٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِيْنَ ﴿٤٥﴾ وَ مَا كُنْتَ

دلائل زمونږ لیکن وو مونږه لیږونکي (پیغمبرانو لره) • او نه وے ته

بِجَانِبِ الطُّوْرِ اِذْ نَادَيْنَا وَ لٰكِنْ رَّحْمَةً

په طرف د کوه طور کله چې آواز اوکړ مونږ (موسیٰ علیه السلام) لیکن (دا) رحمت وو

مِّنْ رَّبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّآ اَتٰىهُمْ مِّنْ

د طرفه د رب ستا نه دي د پاره چې ته اوېروي هغه قوم چې ندے راغلے دوی ته هيڅوک

نَّذِيْرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۴۶﴾

يرونکے مخکښې ستا نه خامخا چې دوی پند او نصيحت واخلي •

وَ لَوْ لَآ اَنْ تُصِيْبَهُمْ مُّصِيْبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ

او که نه وے رسيدل د مصيبت دوی ته په سبب د هغه چې مخکښې کړي دي

اَيْدِيْهِمْ فَيَقُوْلُوْا رَبَّنَا لَوْ لَآ اَرْسَلْتَ

لاسونو د دوی او نه وے وينا د دوی اے ربه زمونږ ولې نه راليږه تا

اِلَيْنَا رَسُوْلًا فَنَتَّبِعَ اٰيٰتِكَ وَ نَكُوْنَ

مونږ ته پيغمبر نو مونږ به تابعداري کړے وه ستا د آيتونو او وو به مونږ

مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۷﴾ فَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ

د مومنانو نه (نو مونږ به ته نه وے ليږلے) • پس هر کله چې راغے دوی ته حق (قرآن)

مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْا لَوْ لَآ اُوْتِيَ مِثْلَ مَآ

د طرفه زمونږ نه اوئيل دوی ولې ورنه کړے شوه (دې پيغمبر ته معجزه) په شان د هغه چې

اُوْتِيَ مُوْسٰى ؕ اَوَ لَمْ يَكْفُرُوْا بِمَآ اُوْتِيَ

ورکړے شوي وه موسیٰ عليه السلام، ته ايا دوی کفر نه وو کړے په هغه چې ورکړے شوے وو

مُوْسٰى مِنْ قَبْلُ ۚ قَالُوْا سِحْرٰنِ

موسیٰ عليه السلام ته پخوا، اوئيل دوی دا دوه جادوګران دي

تَظٰهَرَا ۫ وَ قَالُوْٓا اِنَّا بِكُلٍّ كٰفِرُوْنَ ﴿۴۸﴾

د يو بل امداد کئ، او اوئيل دوی يقينًا مونږه په هر يو باندي منکر يو •

قُلْ فَأْتُوْا بِكِتٰبٍ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ هُوَ
اووایه راوړئ تاسو یو کتاب د طرفه د الله نه چي هغه
اَهْدٰى مِنْهُمَآ اَتَّبِعْهُ اِنْ كُنْتُمْ
ډیر لار ښودونکے وي د دې دواړو نه چي زه ئې تابعداري اوکړم که یئ تاسو
صٰدِقِيْنَ ﴿٤٩﴾ فَاِنْ لَّمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَكَ
رښتینی . پس که دوی اونه منله ستا خبره
فَاعْلَمْ اَنَّمَا يَتَّبِعُوْنَ اَهْوَآءَهُمْ ط وَ مَنْ
نو پوهه شه چي یقینًا دوی تابعداري کوي د خپلو خواهشاتو او څوک
اَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوٰىهُ بِغَيْرِ هُدًى
ډیر ګمراه دي د هغه چا نه چي تابعداري ئې اوکړه د خپل خواهش بغیر د هدایت نه
مِّنَ اللّٰهِ ط اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
د طرفه د الله نه ، یقینًا الله توفیق نه ورکوي قوم
الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥٠﴾ وَ لَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ
ظالمانو ته . او تحقیق سره بیان کړے دے مونږه دوی ته قرآن
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿٥١﴾ ط اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ
خامخا چي دوی پند واخلي . هغه کسان چي ورکړے دے مونږه دوی ته
الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِهٖ هُمْ بِهٖ يُؤْمِنُوْنَ ﴿٥٢﴾
کتاب مخکښي د دې نه دوی به دې باندې ایمان راوړي .
وَ اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِهٖٓ اِنَّهُ
او کله چي لوستلے شي په دوی باندې وائي دوی مونږ ایمان راوړے دے په دې باندې یقینًا دا
الْحَقُّ مِنْ رَّبِّنَآ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهٖ
حق دے د طرفه د رب زمونږ نه یقینًا وو مونږه مخکښي د دینه

مُسْلِمِيْنَ ﴿٥٣﴾ اُولٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ

تابعدار دغه کسان وربه کړے شي دوی ته اجر د دوی

مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوْا وَ يَدْرَءُوْنَ بِالْحَسَنَةِ

دوه ځله په سبب د هغه چې دوی صبر کړے وو او دفع کې دوی په بیان د توحید

السَّيِّئَةَ وَ مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿٥٤﴾ وَ اِذَا

شرک لره او د هغه نه چې ورکړے دے مونږ دوی ته خرچ کې (په لاره د الله کښې)* او کله چې

سَمِعُوا اللَّغْوَ اَعْرَضُوْا عَنْهُ وَ قَالُوْا لَنَآ

واوري دوی بے فائدې خبره نو مخ اړوي د هغې نه او وائي دوی مونږ لره

اَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ز سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ ز

بدله زمونږ د عملونو ده او تاسو لره بدله د عملونو ستاسو ده سلام د بائیکاټ دے په تاسو باندې

لَا نَبْتَغِي الْجٰهِلِيْنَ ﴿٥٥﴾ اِنَّكَ لَا تَهْدِيْ

نه لټوو مونږ (مجلس) د جاهلانو * یقینًا ته توفیق (د ایمان) نه شې ورکولے

مَنْ اَحْبَبْتَ وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ

هغه چا ته چې ستا خوښه وي لیکن الله توفیق ورکوي چا له ئې

يَّشَآءُ ج وَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿٥٦﴾ وَ قَالُوْٓا

چې خوښه شي او دا الله پوهه دے په لار موندونکو باندې * او وائي دوی

اِنْ نَّتَّبِعِ الْهُدٰى مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ

که تابعداري اوکو مونږ د سنتو تا سره نو وابه نړولے یو یوبه کړے شوو مونږ د

اَرْضِنَا ط اَوَ لَمْ نُمَكِّنْ لَّهُمْ حَرَمًا اٰمِنًا

زمکې زمونږ نه ایا مونږه ځائے نه دے ورکړے دوی ته په حرم (شریف) کښې ځائے د امن

يُّجْبٰٓى اِلَيْهِ ثَمَرٰتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّنْ

چې راوړے شي دې ته میوے د هر یو شي د پاره د خوراک د

لَّدُنَّا وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۵۷﴾ وَ كَمْ

طرفه زمونږ نه لیکن اکثر د دوی نه نه پوهیږي • او ډیر

اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍۭ بَطِرَتْ مَعِيْشَتَهَا ۚ

هلاک کړي دي مونږ د کلو نه چې دوی حد نه تیر شوي وو گزران د هغوي کښې

فَتِلْكَ مَسٰكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِّنْۢ بَعْدِهِمْ

پس دغه دي خایونه د دوی چه نه وو اباد شوي پس د دوی نه

اِلَّا قَلِيْلًا ؕ وَ كُنَّا نَحْنُ الْوٰرِثِيْنَ ﴿۵۸﴾ وَ مَا

مگر لږ ، او یو مونږه میراث اوړونکي • او نه

كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى حَتّٰى يَبْعَثَ

دے رب ستا هلاکونکے د کلو تر دي چې اولیږي

فِيْۤ اُمِّهَا رَسُوْلًا يَّتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِنَا ۚ

په مینځ د هغې کښې پیغمبر چې لولي په دوی باندې ایاتونه زمونږ

وَ مَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرٰۤى اِلَّا وَ اَهْلُهَا

او نه یو مونږه هلاکونکي کلو لره مگر خلق د هغې وي

ظٰلِمُوْنَ ﴿۵۹﴾ وَ مَاۤ اُوْتِيْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ

ظالمان • او هغه چې درکړے شوي دي تاسو ته د څه شي نه نو دا څکه د

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ زِيْنَتُهَا ۚ وَ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ

ژوند د دنیا ده او نمائش د دنیا دے او هغه (نعمتونه) چې دي الله سره غوره دي

وَّ اَبْقٰى ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۶۰﴾ اَفَمَنْ وَّعَدْنٰهُ

او همیشه دي، نو ولے تاسو د عقل نه کار نه اخلئ • ایا هغه څوک چې وعده کړې ده مونږ هغه سره

وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيْهِ كَمَنْ مَّتَّعْنٰهُ مَتَاعَ

وعده ښائسته نو وي دے مخامخ کیدونکے د هغې سره په شان د هغه چا دے؟ چې فائده ورکړي وي مونږه هغه ته فائده

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ

د ژوند د دنیا بیا دے به ورځ د قیامت وي د

الْمُحْضَرِيْنَ ﴿٦١﴾ وَ يَوْمَ يُنَادِيْهِمْ فَيَقُوْلُ

حاضر کړے شوو نه (عذاب کښې)* او په هغه ورځ چې آواز به اوکي (الله) دوی ته نو وائي به

اَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿٦٢﴾

چرته دي حصه داران زما هغه کسان چې تاسو به گمان کولو (په هغوي د الهو)*

قَالَ الَّذِيْنَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا

اوبه وائی هغه کسان چې ثابت شوي ده په هغوي باندي وینا اے ربه زمونږه

هٰٓؤُلَآءِ الَّذِيْنَ اَغْوَيْنَا ۚ اَغْوَيْنٰهُمْ كَمَا

دا هغه کسان دي چې گمراه کړي وو مونږه گمراه کړي وو مونږ دوی لره د هغه وجې نه چې

غَوَيْنَا ۚ تَبَرَّاْنَآ اِلَيْكَ ۫ مَا كَانُوْٓا اِيَّانَا

مونږ به خپله گمراه وو، بیزاري کوو مونږه تا ته دوی زمونږه

يَعْبُدُوْنَ ﴿٦٣﴾ وَ قِيْلَ ادْعُوْا شُرَكَآءَكُمْ

عبادت نه کوو (زمونږ په وینا)* او اوبه وئیلے شي رامدد کئ د برخي خاوندان ستاسو

فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَهُمْ وَ رَاَوُا

نو چغه به کي دوی ته نو هیڅ کله قبولوالے به اونه کي دوی لره او اوبه وینی دوی

الْعَذَابَ ۚ لَوْ اَنَّهُمْ كَانُوْا يَهْتَدُوْنَ ﴿٦٤﴾

عذاب لره، کاش چې دوی وے په سمه لار روان*

وَ يَوْمَ يُنَادِيْهِمْ فَيَقُوْلُ مَا ذَآ اَجَبْتُمُ

او په هغه ورځ چې آواز به اوکي (الله) دوی ته نو وائي به (الله) څه جواب ورکړے وو تاسو

الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْاَنْۢبَآءُ

پیغمبرانو ته* نو گډ وډ به شي په دوی باندي خبرونه/جوابونه

يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُوْنَ ﴿٦٦﴾ فَاَمَّا مَنْ
په دغه ورځ کښې نو دوی به يو بل نه تپوس نه شي کولے * پس هغه چا چي

تَابَ وَ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَعَسٰٓى اَنْ
توبه اوويسته او ايمان ئي راوړه او عمل ئي اوکه نيک نو زر دے دا چي

يَّكُوْنَ مِنَ الْمُفْلِحِيْنَ ﴿٦٧﴾ وَ رَبُّكَ يَخْلُقُ
شي به د کاميابو نه * او رب ستا پيدا کئ

مَا يَشَآءُ وَ يَخْتَارُ ؕ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ؕ
هغه چي اوغواړي او غوره کوي ، چري نشتے مخلوق لره اختيار ،

سُبْحٰنَ اللّٰهِ وَ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٨﴾
پاکي ده الله لره د شريک نه او اوچت دے د هغه نه چي دوی ئي ورسره شريکئ *

وَ رَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَ مَا
او رب ستا پوهيږي په هغه چي پټوئ ئي سيني د دوی او هغه په چي

يُعْلِنُوْنَ ﴿٦٩﴾ وَ هُوَ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ لَهُ
ښکاره کئ ئي دوی * او دا الله چي دے نشتے بل حاجت روا مگر دا (الله) دے ، دي (الله) لره

الْحَمْدُ فِي الْاُوْلٰى وَ الْاٰخِرَةِ ۫ وَ لَهُ الْحُكْمُ
صفتونه د خدائي توب دي په دنيا او آخرت کښې او دي الله لره اختيار د فيصلې دے

وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٧٠﴾ قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ
او دي الله ته به واپس کړے شئ تاسو * اووايه خبر راکئ ما ته که اوګرځئ

اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ
الله په تاسو باندي شپه هميشه تر ورځ د قيامته

مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيْكُمْ بِضِيَآءٍ ؕ اَفَلَا
څوک دے بل اله بغير د الله نه چي راولي تاسو ته رڼرا ، نو آيا

تَسْمَعُوْنَ ﴿۷۱﴾ قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ

تاسو نه اورئ (دلائل)* او وايه خبر راکړئ ما ته که اوګرځي الله

عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ

په تاسو باندې ورځ هميشه تر ورځ د قيامته څوک دے

اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيْكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُوْنَ فِيْهِ ؕ

اله بغير د الله نه چي راولي تاسو ته شپه چي آرام کوئ تاسو په هغي کښي،

اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ ﴿۷۲﴾ وَ مِنْ رَّحْمَتِهٖ جَعَلَ

نو آيا تاسو نه ګورئ* او د رحمت د الله نه دا چي (دا خبره ده) پيدا کړي ئي ده

لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَ لِتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَ

ستاسو د پاره شپه او ورځ دي د پاره چي آرام اوکړئ تاسو په دي کښي او

لِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۷۳﴾

دي د پاره چي اولټوئ د فضل د الله او خامخا چي تاسو شکر اوباسئ*

وَ يَوْمَ يُنَادِيْهِمْ فَيَقُوْلُ اَيْنَ شُرَكَآءِيَ

او په هغه ورځ چي آواز به اوکي (الله) دوي ته نو او به وائي چرته دي د برخي خاوندان زما

الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿۷۴﴾ وَ نَزَعْنَا مِنْ

هغه کسان چي تاسو پري ګمان کولو (د الهو)* او او به باسو مونږ د

كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا فَقُلْنَا هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ

هر يو امت نه يو ګواه نو او به وايو مونږ راوړئ دليل ستاسو

فَعَلِمُوْٓا اَنَّ الْحَقَّ لِلّٰهِ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَّا

نو دوي به پوهه شي چي حق د بندګي الله لره دے او ورک به شي د دوي نه هغه چي

كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۷۵﴾ ع اِنَّ قَارُوْنَ كَانَ مِنْ

دوي د ځان نه جوړول* يقينًا قارون وو دے د

قَوْمِ مُوْسٰى فَبَغٰى عَلَيْهِمْ ۪ وَ اٰتَيْنٰهُ مِنَ

قوم دموسی (علیه السلام) نه نو زیاتے ئې اوکه په دوی. باندې او ورکړے وو مونږه ده ته

الْكُنُوْزِ مَآ اِنَّ مَفَاتِحَهٗ لَتَنُوْٓاُ بِالْعُصْبَةِ

خزانے هغه چې یقینًا مال د هغې خاګانې اوږے به شو په ډله

اُولِي الْقُوَّةِ ۗ اِذْ قَالَ لَهٗ قَوْمُهٗ لَا

طاقتوره باندې ، کله چې اوئیل ده ته قوم د ده

تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِيْنَ ﴿٧٦﴾ وَ

مستي مه کوه یقینًا الله مینه نه کوي د مستي کونکو سره • او

ابْتَغِ فِيْمَآ اٰتٰىكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَ لَا

اولټوه په هغه مال کښې چې درکړے دے تا ته الله کور د آخرت او مه

تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ اَحْسِنْ كَمَآ

هیروه برخه ستا د دنیا نه او (خلقو سره) احسان کوه د هغه وجې نه چې

اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَ لَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي

احسان کړے دے الله تا سره او مه لټوه فساد په

الْاَرْضِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٧٧﴾

زمکه کښې یقینًا الله پاک مینه نه کوي د فساد کونکو سره •

قَالَ اِنَّمَآ اُوْتِيْتُهٗ عَلٰى عِلْمٍ عِنْدِيْ ؕ اَ وَ لَمْ

اوئیل قارون یقینًا راکړے شوے دے ما ته دا مال په خپل قابلیت باندې ، آیا دے نه وو

يَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهٖ مِنَ

پوهه چې یقینًا الله تحقیق سره هلاک کړي دي مخکښې د ده نه د

الْقُرُوْنِ مَنْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَّ

پیړو نه هغه خوک چې هغه سخت وو د ده نه په طاقت کښې او

أَكْثَرُ جَمْعًا ۭ وَ لَا يُسْـَٔلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ

زیات وو په دله کښې ، او تپوس به اونه کړے شي د گناهونو د دوی

الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ فِيْ

د مجرمانو نه . نو راوتو دے (قارون) خپل قوم ته په

زِيْنَتِهٖ ۭ قَالَ الَّذِيْنَ يُرِيْدُوْنَ الْحَيٰوةَ

خپل زينت کښې ، اوئيل هغه کسانو چي اراده ئې کوله د ژوند د

الدُّنْيَا يٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ اُوْتِيَ قَارُوْنُ ۙ

دنيا : هائے ارمان دے چي وے مونږ لره په شان د هغه چي ورکړے شوے دے قارون ته

اِنَّهٗ لَذُوْ حَظٍّ عَظِيْمٍ ﴿٧٩﴾ وَ قَالَ الَّذِيْنَ

يقينًا دے دا قارون خامخا خاوند د برخې لوئې . او اوئيل هغه کسانو

اُوْتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللّٰهِ خَيْرٌ

چي ورکړے شوي وه ورله پوهه هلاک شئ بدله د الله غوره ده

لِّمَنْ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ۚ وَ لَا يُلَقّٰهَآ

د پاره د هغه چا چي ايمان ئې راوړه او عمل ئې اوکه نيک او نه شي ورکولے دا خوئي

اِلَّا الصّٰبِرُوْنَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهٖ وَ بِدَارِهِ

مگر صبرناکو ته . نو اومنډه مونږ ده لره په زمکه کښې او کور د ده لره

الْاَرْضَ ۫ فَمَا كَانَ لَهٗ مِنْ فِئَةٍ

په زمکه کښې نو نه وه ده لره يوه ډله

يَّنْصُرُوْنَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۚ وَ مَا كَانَ

چي امداد ئې کړے وو د ده سيوا د الله نه ، او نه وو دے

مِنَ الْمُنْتَصِرِيْنَ ﴿٨١﴾ وَ اَصْبَحَ الَّذِيْنَ تَمَنَّوْا

د بدلې اغستونکو نه (په خپله) . او اوگرځيدل هغه کسان چي آرزو ئې کوله

مَكَانَهٗ بِالْاَمْسِ يَقُوْلُوْنَ وَيْكَاَنَّ اللّٰهَ

د درجې د ده پرون وئیل دوی تعجب دے یقینًا الله

يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَ

پراخه کړي رزق د پاره د هغه چا چې خوښه ئې شي د خپلو بندګانو نه او

يَقْدِرُ ۚ لَوْ لَآ اَنْ مَّنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ

تنګي راولي ، که احسان نه وے کړے الله په مونږ باندې نو خامخا منډلے به ئې ور

بِنَا ؕ وَيْكَاَنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ

مونږه (په زمکه کښې) تعجب دے یقینًا شان دا دے نه کامیابیږي کافران • دغه

الدَّارُ الْاٰخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِيْنَ لَا

کور د آخرت دے ګرځوو مونږ دې لره د پاره د هغه کسانو چې

يُرِيْدُوْنَ عُلُوًّا فِي الْاَرْضِ وَلَا فَسَادًا ؕ وَ

اراده نه کړي د سرکشۍ په زمکه کښې او نه (اراده کړي د) فساد ، او

الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿٨٣﴾ مَنْ جَآءَ بِالْحَسَنَةِ

انجام د نجات پاره د پرهیزګارانو دے • چا چې راتلل اوکړل په نیکۍ سره

فَلَهٗ خَيْرٌ مِّنْهَا ۚ وَمَنْ جَآءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا

نو ده لره غوره بدله ده د دې نه او چا چې راتلل اوکړل په بدۍ نو

يُجْزَى الَّذِيْنَ عَمِلُوا السَّيِّاٰتِ اِلَّا مَا كَانُوْا

بدله نه شي ورکولے هغه کسانو ته چې عملونه ئې اوکړل ناکاره مګر د هغه چې دوی

يَعْمَلُوْنَ ﴿٨٤﴾ اِنَّ الَّذِيْ فَرَضَ عَلَيْكَ

عمل کولو • یقینًا هغه ذات چې رالیږلے ئې دے تا ته

الْقُرْاٰنَ لَرَآدُّكَ اِلٰى مَعَادٍ ؕ قُلْ رَّبِّيْٓ اَعْلَمُ

قرآن خامخا واپس کونکے دے تا لره ځائے د واپس کیدو ته ، اووایه رب زما پوهه دے

ع ٨ / ١١

مَنْ جَآءَ بِالْهُدٰى وَ مَنْ هُوَ فِيْ ضَلٰلٍ

په هغه چا چي راتلل ئي کړي دي په هدايت باندي او په هغه چا چي دے هغه په گمراهۍ

مُّبِيْنٍ ﴿۸۵﴾ وَ مَا كُنْتَ تَرْجُوْٓا اَنْ يُّلْقٰٓى اِلَيْكَ

ښکاره کښي ۰ او نه وې ته چي اميد دي ساته دا چي درېه کړے شي تا ته

الْكِتٰبُ اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ

کتاب مگر دا رحمت دے د طرفه د رب ستا نه نو مه کيږه ته

ظَهِيْرًا لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿۸۶﴾ وَ لَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ

امدادي د پاره د کافرانو ۰ او بند دِ نه کي تا لره د

اٰيٰتِ اللّٰهِ بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَيْكَ وَ ادْعُ اِلٰى

آيتونو د الله نه پس د هغه نه چي راوليږلے شو تا ته او راوغواړه (خلق)

رَبِّكَ وَ لَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۸۷﴾ وَ

(توحيد) د رب ستا ته او مه کيږه ته د مشرکانو نه ۰ او

لَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۘ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ

مه رامدد کوه د الله سره حاجت روا بل ، نشته حاجت روا مگر دا الله دے

كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهٗ ؕ لَهُ الْحُكْمُ

هر يو شے هلاکېدونکے دے بغير د ذات د الله نه ، خاص دي الله لره اختيار د فيصلې دے

وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۸۸﴾

او دي الله ته به تاسو واپس کړے شئ ۰

سُوْرَةُ الْعَنْكَبُوْتِ مَكِّيَّةٌ

آياتها ۶۹ — ترتیب ۲۹ — نزول ۸۵ — رکوعاتها ۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الٓمّٓ ﴿۱﴾ اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ يُّتْرَكُوْٓا

الله پوهيږي په معنى د دې حروفو ۰ آيا گمان کړی خلق دا چي دوی به پرېښودے شي (بغير د امتحان نه)

سُوْرَةُ الْعَنْكَبُوْتِ

ربط د سورت العنکبوت:

(۱) ماقبل کښې ابتلاء د انبياء عليهم السلام ذکر شوه نو دلته ابتلاء (امتحان)د مومنانوذ کر کړ.

(۲) ماقبل کښې نبي عليه السلام ته تسلي وه نو دلته مومنانو له تسلي ورکړ.

(۳) ماقبل ۸۸ کښې نفي د شرک في الدعاء او مسئله د توحيد ذکر شوه نو دلته تحضيض(تيزي) ورکړ چه دا مسئله بيان که.

امتيازات د سورت العنکبوت:

(۱) داسورت ممتاز دے په ذکر د دريو امتحاناتو باندي.

(۲) په ښودلو د وخت د تبليغ د نوح عليه السلام باندي.

(۳) په مثال د شرک په بيت العنکبوت سره.

دعوی د سورت العنکبوت: ابتلاء المؤمنين و هلاک الجاحدين.

خلاصه د سورت العنکبوت:

اول کښې تشجيع بيا دری امتحانات سره د مدّت او کيفيت د امتحان نه ذکر کړ اول امتحان د نفس د طرف نه آيت ٦ کښې نفس به دی آرام غواړی خوته به ورسره مقابله کے.

(۲)دويم امتحان د مور او پلار د طرف نه آيت ۸ کښې کله به مور اوپلار په توحيدکښې رکاوټ جوړيږی نو د هغوي به بيا نه مني.

(۳)دريم امتحان دناکاره ملیانو د طرف نه آيت۱۲ دوی به وائي توحيد مه بيانوه گناه دی زما په غاړه.

مدت(وخت)دامتحان به څومره وی په دی باندې واقعه دنوح عليه السلام ذکر کړ چه نهه نيم سوه کاله ئی مسئله بيان کړي وه آيت۱٤.

کيفيت د امتحان به څه وی ؟په دی باندې واقعه دابراهيم عليه السلام ذکرکړ چه اوور ته ئی غرځولے وو خو الله ورله نجات ورکه آيت ۲٤.

اَنْ يَّقُوْلُوْٓا اٰمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُوْنَ ۝٢

(صرف) په دې چې وائي دوی ايمان راوړے دے مونږه او په دوی به امتحان نهٔ شي کيدے۔

وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ

او تحقيق سره امتحان کړے دے مونږ په هغه کسانو چې مخکښې د دوی نه وو نو خامخا ښکاره به کي الله

الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَ لَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِيْنَ ۝٣

هغه کسان چې رشيتني دي او خامخا ښکاره به کي دروغژن۔

اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ السَّيِّاٰتِ اَنْ

ايا گمان کوي هغه کسان چې عملونه کوي نا کاره دا چې

يَّسْبِقُوْنَا ؕ سَآءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ۝٤ مَنْ كَانَ

مخکښې (خلاص) به شي زمونږ نه، بد دے هغه چې دوی فيصلې کړي۔ هغه څوک چې

يَرْجُوْا لِقَآءَ اللّٰهِ فَاِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ لَاٰتٍ ؕ

اميد ساتي د ملاقات د الله نو يقينًا نيټه د الله خامخا راتلونکي ده،

وَ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝٥ وَ مَنْ جَاهَدَ

او دا الله اوريدونکے پوهه دے۔ او چا چې کوشش اوکه

فَاِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ

بس فائده د کوشش ئې د خپل ځان د پاره ده، يقينًا الله خامخا بے پروا دے

عَنِ الْعٰلَمِيْنَ ۝٦ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا

د مخلوقاتو نه۔ او هغه کسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې کړے دے

الصّٰلِحٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ

نيک خامخا لرې به کو د دوی نه مصيبتونه د دوی

وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذِيْ كَانُوْا

او خامخا بدله به ورکو دوی ته ښائسته د هغه عملونو چې دوی

يَعۡمَلُوۡنَ ۞ وَ وَصَّيۡنَا الۡاِنۡسَانَ بِوَالِدَيۡهِ

كول • او حكم كړے دے مونږه انسان ته په باره د مور او پلار د ده كښې

حُسۡنًا ؕ وَ اِنۡ جَاهَدٰكَ لِتُشۡرِكَ بِيۡ مَا

د ښيګړې ، او كه جګړه كړي په تا سره دي د باره چې حصه دار كړې ته ما سره هغه چې

لَيۡسَ لَكَ بِهٖ عِلۡمٌ فَلَا تُطِعۡهُمَا ؕ اِلَيَّ

نشته تا لره په هغې باندې پوهه نو مه منه د دې دواړو ، ما ته

مَرۡجِعُكُمۡ فَاُنَبِّئُكُمۡ بِمَا كُنۡتُمۡ تَعۡمَلُوۡنَ ۞

واپسي ستاسو ده نو خبر به كم تاسو لره په هغه چې تاسو كول •

وَ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

او هغه كسان چې ايمان ئې راوړے دے او عمل ئې كړے دے نيک

لَنُدۡخِلَنَّهُمۡ فِي الصّٰلِحِيۡنَ ۞ وَ مِنَ

خامخا داخل به كم دوى لره په نيكانو كښې • او بعضې

النَّاسِ مَنۡ يَّقُوۡلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ فَاِذَاۤ

د خلقو نه هغه څوک دي چې وائي ايمان راوړے دے مونږه په الله باندې پس كله چې

اُوۡذِيَ فِي اللّٰهِ جَعَلَ فِتۡنَةَ النَّاسِ

تكليف وركړے شي ده ته په دين د الله كښې ګرځوي امتحان (تكليف) د خلقو

كَعَذَابِ اللّٰهِ ؕ وَ لَئِنۡ جَآءَ نَصۡرٌ مِّنۡ

په شان د عذاب د الله ، او كه راشي دوى ته امداد د طرفه

رَّبِّكَ لَيَقُوۡلُنَّ اِنَّا كُنَّا مَعَكُمۡ ؕ اَوَ

د رب ستا نه نو خامخا وائي دوى يقينًا يو مونږه تاسو سره ايا

لَيۡسَ اللّٰهُ بِاَعۡلَمَ بِمَا فِيۡ صُدُوۡرِ

نه دے الله پوهه په هغه چې په سينو د

الْعٰلَمِيْنَ ۝۱۰ وَ لَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

مخلوقات کښې دي • او خامخا ښکاره به کړي الله هغه کسان چې ایمان ئې راوړے دے

وَ لَيَعْلَمَنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ ۝۱۱ وَ قَالَ الَّذِيْنَ

او خامخا ښکاره به کړي (الله) منافقان • او وائي هغه کسان چې

كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّبِعُوْا سَبِيْلَنَا

کفر ئې کړے دے هغه کسانو ته چې ایمان ئې راوړے دے تابعداري اوکړئ د طریقې (د دین) زموږ د

وَ لْنَحْمِلْ خَطٰيٰكُمْ ؕ وَ مَا هُمْ بِحٰمِلِيْنَ

خامخا بار به کړو موږ د ګناهونه ستاسو • او نه دي دوي بار کونکي

مِنْ خَطٰيٰهُمْ مِّنْ شَيْءٍ ؕ اِنَّهُمْ

د ګناهونو د دوي نه څه شے • یقینًا دوي

لَكٰذِبُوْنَ ۝۱۲ وَ لَيَحْمِلُنَّ اَثْقَالَهُمْ وَ اَثْقَالًا

خامخا دروغژن دي • او خامخا بار به کړي درانه بوجونه د ګناهونو خپلو او نور درانه بوجونه

مَّعَ اَثْقَالِهِمْ ز وَ لَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

سره د درونو بوجونو د دوي نه او خامخا تپوس به اوکړے شي د دوي نه په ورځ د قیامت

عَمَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۝۱۳ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا

د هغه څه چې دوي د ځان نه دروغ جوړول • او تحقیق سره لیږلے وو موږ

نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَلَبِثَ فِيْهِمْ اَلْفَ سَنَةٍ

نوح (علیه السلام) خپل قوم ته نو وخت ئې تیر که په دوي کښې زر / ۱۰۰۰ کاله

اِلَّا خَمْسِيْنَ عَامًا ؕ فَاَخَذَهُمُ الطُّوْفَانُ

مګر پنځوس / ۵۰ کاله نه • نو اونیسل دوي لره طوفان

وَ هُمْ ظٰلِمُوْنَ ۝۱۴ فَاَنْجَيْنٰهُ وَ اَصْحٰبَ

او وو دوي شرک کونکي • نو خلاص که موږ ده لره او هغه

السَّفِيْنَةِ وَ جَعَلْنٰهَآ اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۵﴾

کشتي والا او وګرځوله موږ دې لره نښه د پاره د مخلوقات •

وَ اِبْرٰهِيْمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

او (ياد که) ابراهيم (عليه السلام) کله چې ئي اوئيل خپل قوم ته عبادت کوئ د يو الله

وَ اتَّقُوْهُ ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ

او اوويريږئ د الله نه ، دا غوره وي ستاسو د پاره که تاسو

تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۶﴾ اِنَّمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ

پوهيږئ • يقينًا تاسو عبادت کوئ سيوا د

اللّٰهِ اَوْثَانًا وَّ تَخْلُقُوْنَ اِفْكًا ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ

الله نه د بتانو/ درګاهونو او جوړوئ تاسو دروغ ، يقينًا هغه کسان چې

تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُوْنَ

عبادت ئي کوئ تاسو سيوا د الله نه واکدار نه دي

لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوْا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَ

ستاسو د پاره د رزق او اولټوئ تاسو الله سره رزق او

اعْبُدُوْهُ وَ اشْكُرُوْا لَهٗ ؕ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۱۷﴾

بندګي کوئ د الله او شکر اوباسئ د الله ، دې الله ته به تاسو واپس کړے شئ •

وَ اِنْ تُكَذِّبُوْا فَقَدْ كَذَّبَ اُمَمٌ مِّنْ

او که تاسو نسبت د دروغو کوئ نو تحقيق سره نسبت د دروغو کړے وو ډلــو

قَبْلِكُمْ ؕ وَ مَا عَلَى الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ

مخکښې ستاسو نه ، او نشته په پيغمبر باندې مګر رسول

الْمُبِيْنُ ﴿۱۸﴾ اَوَ لَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ

ښکاره • آيا دوی نه ګوري څه رنګې پيدا کوي الله

الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ

مخلوق لره اول خل بيا به واپس کي دي مخلوق لره ، يقينًا دا کار به الله باندي

يَسِيْرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا

آسان دے • اووايه اوګرځئ په زمکه کښي نو اوګورئ

كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ

څه رنګه پيدا کړي دي الله مخلوق اول خل بيا الله پيدا به کي (دوی لره)

النَّشْاَةَ الْاٰخِرَةَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

په پيدائش بل سره ، يقينًا الله په هر يو شي باندي

قَدِيْرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ وَ يَرْحَمُ

قدرت والا دے • عذاب ورکئ (الله) چاله ئې چي خوښه شي او رحم کئ

مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَ اِلَيْهِ تُقْلَبُوْنَ ﴿٢١﴾ وَ مَآ اَنْتُمْ

په چا باندي ئي چي خوښه شي او دي الله ته به تاسو واپس کړے شئ • او نه يئ تاسو

بِمُعْجِزِيْنَ فِي الْاَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَآءِ ز

خلاصيدونکي په زمکه کښي او نه په آسمان کښي

وَ مَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّ لَا

او نشته تاسو لره سيوا د الله نه څوک دوست او نه

ع ٢ نَصِيْرٍ ﴿٢٢﴾ وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ

امدادي • او هغه کسان چي کفر ئي کړے دے په آياتونو د الله

وَ لِقَآئِهٖۤ اُولٰٓئِكَ يَئِسُوْا مِنْ رَّحْمَتِيْ

او په ملاقات د الله باندي دغه کسان نا اميده شوي دي د رحمت زما نه

وَ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٢٣﴾ فَمَا كَانَ

او دغه کسان دوی لره دے عذاب دردناک • نو نه وو

جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوا اقْتُلُوْهُ اَوْ

جواب د قوم د ده مگر دا چې اوئيل دوی اوژنئ ده لره يا

حَرِّقُوْهُ فَاَنْجٰىهُ اللّٰهُ مِنَ النَّارِ ؕ اِنَّ

اوسوزوئ ده لره نو خلاص كه ده لره الله د سوزولو د اوور نه ، يقينًا

فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٢٤﴾ وَ

په دې بيان كښې خاځا نښې د عبرت دي د پاره د هغه قوم چې ايمان راوړي ۔ او

قَالَ اِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ

اوئيل (ابراهيم عليه السلام) نيولي دي تاسو سيوا د الله نه

اَوْثَانًا ۙ مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ

درگاهونه سبب د دوستۍ په مينځ ستاسو كښې په ژوند د دنيا كښې ،

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ

بيا په ورځ د قيامت انكار به كوي بعضې ستاسو نه په بعضو باندې

وَّ يَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا ؗ وَّ مَاْوٰىكُمُ

او لعنت به وائي بعضې ستاسو په بعضو باندې او ځائے ستاسو دے

النَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿٢٥﴾ فَاٰمَنَ

اوور او نه به وي ستاسو د پاره څوك امداديان ۔ نو تصديق اوكه

لَهٗ لُوْطٌ ۘ وَ قَالَ اِنِّيْ مُهَاجِرٌ اِلٰى رَبِّيْ ؕ

دَ ده لوط (عليه السلام) او اوئيل (ابراهيم عليه السلام) زه تلونكے يم خپل رب ته ،

اِنَّهٗ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٢٦﴾ وَ وَهَبْنَا لَهٗٓ

يقينًا دا الله غالب حكمت والا دے ۔ او او بښه موږه ده ته

اِسْحٰقَ وَ يَعْقُوْبَ وَ جَعَلْنَا فِيْ ذُرِّيَّتِهِ

اسحاق (عليه السلام) او يعقوب (عليه السلام) او گرځولے وو موږه په اولاد د ده كښې

النُّبُوَّةَ وَ الْكِتٰبَ وَ اٰتَيْنٰهُ اَجْرَهٗ فِي

ورکول د نبوت او د کتاب او ورکړے وو مونږه د ده اجر د ده په

الدُّنْيَا ۚ وَ اِنَّهٗ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ

دنیا کښې او یقینًا دا (ابراهیم علیه السلام) په آخرت کښې خامخا د

الصّٰلِحِيْنَ ﴿۲۷﴾ وَ لُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ

کامیابو نه به وي • او (یاد که) لوط (علیه السلام) کله چې اوئیل ده خپل قوم ته

اِنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ ۡ مَا سَبَقَكُمْ

یقینًا تاسو خامخا راتله کوئ بے حیایۍ ته چې مخکښې والے نه دے کړے ستاسو نه

بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۲۸﴾ اَئِنَّكُمْ

دې عمل ته یو تن د مخلوقات نه • آیا تاسو

لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ وَ تَقْطَعُوْنَ السَّبِيْلَ ۙ۬

راتله کوئ نارینو ته او پرې کوئ تاسو لارے (د نسب)

وَ تَاْتُوْنَ فِيْ نَادِيْكُمُ الْمُنْكَرَ ؕ فَمَا

او راتله کوئ تاسو په مجلسونو ستاسو کښې ناروا ته • نو نه

كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوا

وو جواب د قوم د ده مګر دا چې اوئیل دوی

ائْتِنَا بِعَذَابِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتَ مِنَ

راوړه مونږه ته عذاب د الله که ئي ته د

الصّٰدِقِيْنَ ﴿۲۹﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْنِيْ

رشتینو نه • اوئیل (ابراهیم علیه السلام) اے زما ربه امداد اوکړي زما

عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿۳۰﴾ ع وَلَمَّا

خلاف د قوم فسادیانو • او هر کله

جَآءَتْ رُسُلُنَآ اِبْرٰهِيْمَ بِالْبُشْرٰى ۙ
جي راغلل استازي زمونږه ابراهيم (عليه السلام) ته به زيري باندي

قَالُوْٓا اِنَّا مُهْلِكُوْٓا اَهْلِ هٰذِهِ
اوئيل دوی يقينًا مونږه هلاکونکي يو اهل د دي

الْقَرْيَةِ ۚ اِنَّ اَهْلَهَا كَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ۚۖ ۝٣١
کلي لره ، يقينًا اهل د دي کلي دي ظالمان ٭

قَالَ اِنَّ فِيْهَا لُوْطًا ؕ قَالُوْا نَحْنُ اَعْلَمُ
اوئيل (ابراهيم عليه السلام) يقينًا په دي کښي لوط (عليه السلام) دے اوئيل دوی مونږ پوهه يو

بِمَنْ فِيْهَا ۫ لَنُنَجِّيَنَّهٗ وَ اَهْلَهٗٓ اِلَّا
په هغه چا باندي چي دي په دي کښي ، خامخا خلاصے به ورکو ده ته او اهل د ده ته مګر

امْرَاَتَهٗ ۫ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ۝٣٢ وَ لَمَّآ
ښخه د ده ، وي به دا د باقي شوو نه په عذاب کښي ٭ او هر کله

اَنْ جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوْطًا سِيْٓءَ بِهِمْ
چي راغلل استازي زمونږ لوط عليه السلام ته غمژن کړے شو په دوی باندي

وَ ضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَّ قَالُوْا لَا تَخَفْ
او تنګ شو په دوی باندي د پوښتو نه او اوئيل دوی مه ويريږه

وَ لَا تَحْزَنْ ۫ اِنَّا مُنَجُّوْكَ وَ اَهْلَكَ اِلَّا
او مه غمژن کيږه يقينًا مونږه خلاصونکي يو تا لره او اهل ستا لره مګر

امْرَاَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ۝٣٣ اِنَّا
ښخه ستا وي به دا د باقي شوو نه په عذاب کښي ٭ يقينًا مونږه

مُنْزِلُوْنَ عَلٰٓى اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا
رالېږونکي يو په اوسيدونکو د دي کلي باندي عذاب

مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿۳۴﴾

د بره نه په سبب د هغه چې دوی ماتول احكام د الله ٠

وَ لَقَدْ تَّرَكْنَا مِنْهَآ اٰيَةًۢ بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ

او تحقيق سره پرېخوده موږ د دې كلي نه نښه ښكاره د پاره د هغه قوم

يَّعْقِلُوْنَ ﴿۳۵﴾ وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ

چې د عقل نه كار اخلي ٠ او (لېږلے وو موږ) مدين والو ته رور (يو) د دوی نه

شُعَيْبًا ۙ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

شعيب (عليه السلام) نو او وئيل ده اے قومه زما عبادت اوكړئ د الله

وَ ارْجُوا الْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَ لَا تَعْثَوْا

او عقيده اوساتئ د ورځ د آخرت او مه گرځئ

فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿۳۶﴾ فَكَذَّبُوْهُ

په زمكه كښې فساد كونكي ٠ نو هميشه به ئې نسبت د درغو كولو ده ته

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا

نو اونيول دوی لره زلزلې نو اوگرځيدل دوی

فِىْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿۳۷﴾ ز وَ عَادًا

په كورونو خپلو كښې پرمخې پراته ٠ او (هلاك كړي وو موږ) عاديان

وَّ ثَمُوْدَاۡ وَ قَدْ تَّبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ

او ثموديان او تحقيق سره واضح شوي دي تاسو ته د

مَّسٰكِنِهِمْ ۫ وَ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ

ځايونو د هغوی نه او ښائسته كړي وو دې دوی ته شيطان

اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ

عملونه د دوی نو بند ئې كړل دوی لره د صحيح لاري نه

وَ كَانُوْا مُسْتَبْصِرِيْنَ ﴿۳۸﴾ وَ قَارُوْنَ
او وو دوی هوښیار (د دنیا په امورو کښې) * او (هلاک کړي وو مونږ) قارون

وَ فِرْعَوْنَ وَ هَامٰنَ وَ لَقَدْ جَآءَهُمْ
او فرعون او هامان او تحقیق سره راغلے وو دوی ته

مُّوْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ فَاسْتَكْبَرُوْا فِي
موسیٰ (علیه السلام) په واضحه دلائلو باندې نو دوی ځان غټ اوګڼړه په

الْاَرْضِ وَ مَا كَانُوْا سٰبِقِيْنَ ﴿۳۹﴾ فَكُلًّا
زمکه کښې او نه وو دوی بچ کیدونکي (د عذاب نه) * پس هر یو

اَخَذْنَا بِذَنْۢبِهٖ فَمِنْهُمْ مَّنْ اَرْسَلْنَا
نیولے وو مونږه په سبب د ګناه د هغه ، پس بعضې د دوی نه هغه څوک وو چې لیږلے وو مونږ

عَلَيْهِ حَاصِبًا وَ مِنْهُمْ مَّنْ اَخَذَتْهُ
په ده باندې باران د کاڼرو ، او بعضې د دوی نه هغه څوک وو چې اونیول دوی لره

الصَّيْحَةُ وَ مِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا
چغې (د عذاب) ، او بعضې د دوی نه هغه څوک وو چې اومنډل مونږه

بِهِ الْاَرْضَ وَ مِنْهُمْ مَّنْ اَغْرَقْنَا
دوی لره په زمکه کښې ، او بعضې د دوی نه هغه څوک وو چې غرق کړل مونږه ،

وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لٰكِنْ
او نه وو الله چې زیاتے ئې کړے وو په دوی باندې لیکن

كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۴۰﴾ مَثَلُ
دوی په خپلو ځانونو باندې ظلم کو * مثال

الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ
د هغه کسانو چې هغوی نیولي دي بغیر د الله نه

اَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوْتِ ۚ اِتَّخَذَتْ

مددګاران (مثال ئي) په شان د جولاګي دے ، جي جوړ کي

بَيْتًا ؕ وَ اِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوْتِ

(خان لره)کور ، او يقينًا کمزورے په کورونو کښي

لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوْتِ ۘ لَوْ كَانُوْا

خامخا کور د جولاګي دے ، کاش چي دوی

يَعْلَمُوْنَ ﴿٤١﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا

پوهيدے • يقينًا الله پوهيري په هغه څه

يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ ؕ

چي دوی ئي رامدد کړي سيوا د الله نه څه شے ،

وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٤٢﴾ وَ تِلْكَ

او دا الله غالب حکمت والا دے • او دغه

الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ

مثالونه بيانوو مونږه دي لره د پاره د خلقو

وَ مَا يَعْقِلُهَآ اِلَّا الْعٰلِمُوْنَ ﴿٤٣﴾

او نه پوهيري په دي باندي مګر عالمان •

خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ

پيدا کړي دي الله آسمانونه او زمکي

بِالْحَقِّ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً

د پاره د ښکاره کولو د حق ، يقينًا په دي بيان کښي خامخا نښه د عبرت ده

لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٤٤﴾

د پاره د مومنانو •

فہرست